

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

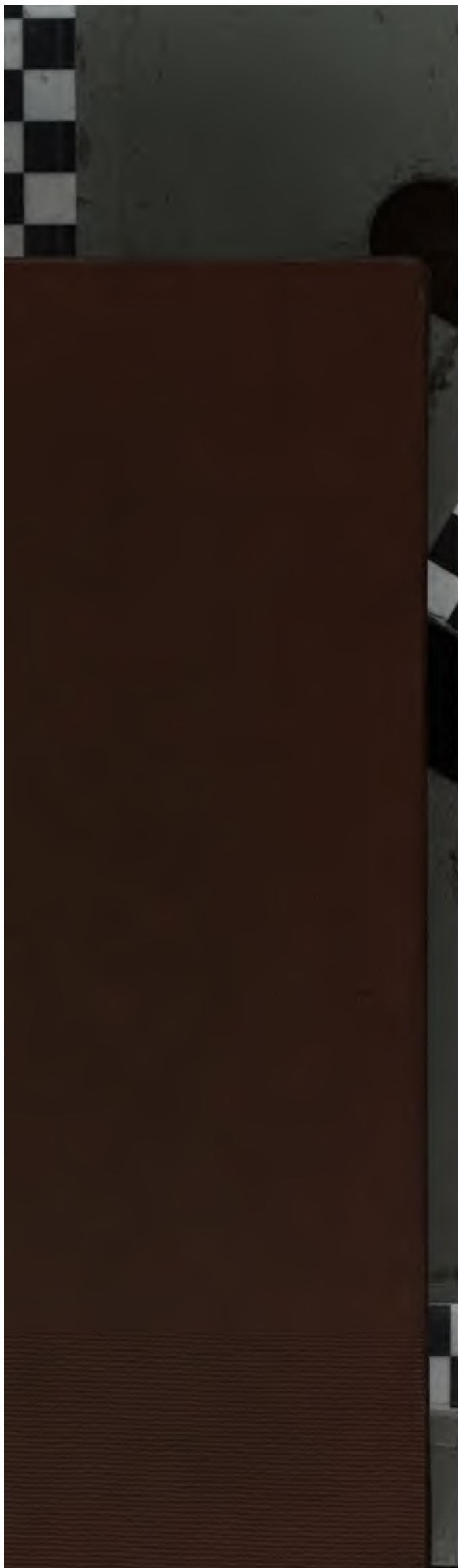
Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

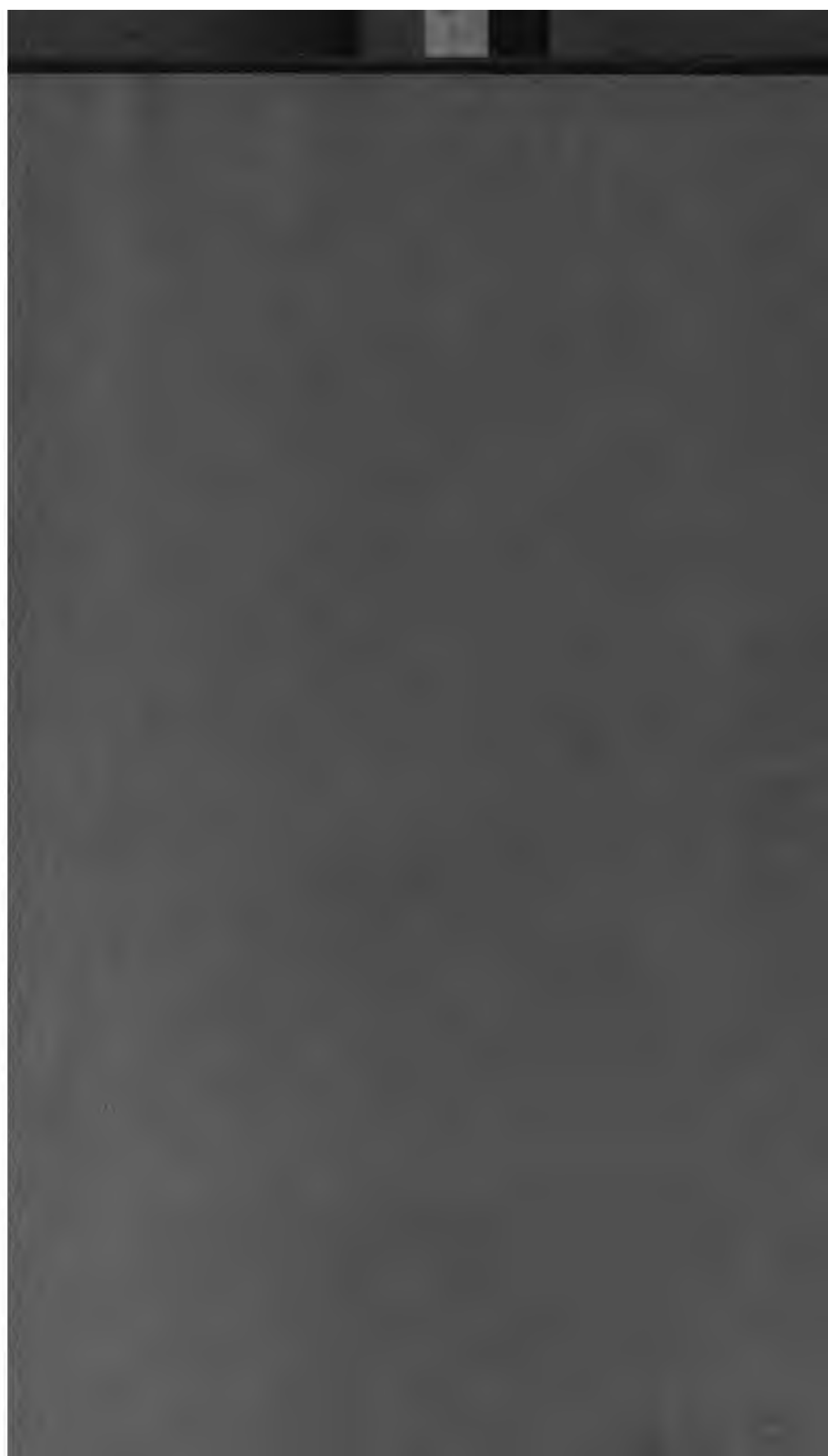
Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

KATALOG

OVER

DE OLDNORSK-ISLANDSKE HÅNSKRIFTER

1

DET STORE KONGELIGE BIBLIOTEK

OG 1

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

(UDENFOR DEN KONKORDEANSEK BARELISE)

SAMT

DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLINGS TILVÆKST 1894—99

UDGIVET AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

THEYET HOFF J. JÄHNICHSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1900

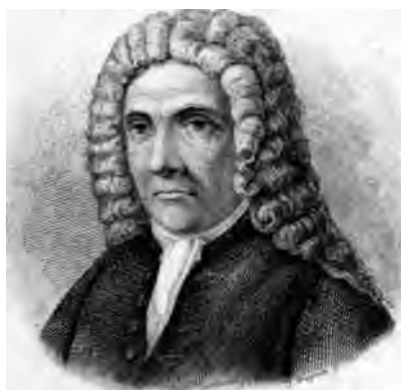
KATALOG

OVER

DE OLDNORSK-ISLANDSKE HÅNDSKRIFTER

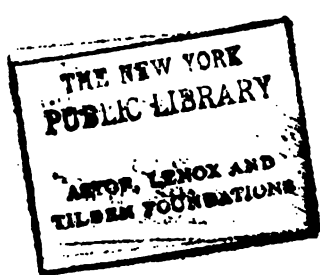
I

KØBENHAVNS OFFENTLIGE BIBLIOTEKER
(UDENFOR DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLING)

UDGIVET AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

Det Kongelige Bibliotek, 1899

KATALOG

OVER

DE OLDNORSK-ISLANDSKE HÅNSKRIFTER

I

DET STORE KONGELIGE BIBLIOTEK

OG I

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

(UDENFOR DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLING)

SAMT

DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLINGS TILVÆKST 1894—99

UDGIVET AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

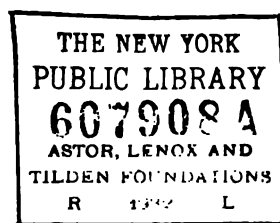

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)

1900

HOWARD
CLUB
YACHT

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat vedtog, efter at i året 1894 udgivelsen af en katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling var afsluttet, at lade nævnte arbejde efterfølge af en tilsvarende katalog over de Københavnske offentlige bibliotekers oldnorsk-islandske håndskrifter udenfor den Arnamagnæanske samling. Dette foretagende, som, hvad det store kongelige bibliotek angår, hos hr. overbibliotekar dr. C. Bruun har mødt stor imødekommenhed, er nu tilendebragt, så at kommissionen herved kan udsende Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kongelige bibliotek og universitetsbiblioteket, hvortil slutter sig en redegørelse for den Arnamagnæanske samlings tilvækst 1894—1899.

Katalogen, for hvilken grænserne af hensigtsmæssigheds-hensyn ere dragne meget vidt, således at så vel nyere islandsk litteratur som skrifterne angående det gamle Grönland og Færøerne ere medoptagne, er udført efter den samme plan som den Arnamagnæanske katalog og ligesom denne udarbejdet af bibliotekar dr. Kålund. Allerede tidligere (1886—89) havde kommissionen ved nuværende arkivar ved landsarkivet i Reykjavík dr. J. Þorkelsson ladet udarbejde en foreløbig beskrivelse af det store kongelige biblioteks islandske håndskrifter (nu indlemmet i den Arnamagnæanske samling som nr. 1062, 4to); denne er af dr. Kålund benyttet på

Hort Tappe 132

II

lignende måde som stipendiærernes forarbejder til visse dele af katalogen over den Arnamagnæanske samling i sin tid benyttedes ved den endelige udarbejdelse af denne. Ligeledes have de forholdsvis udførlige beskrivelser af nordiske håndskrifter, som bibliotekskatalogerne over Gamle og Nye kgl. samling i det store kgl. bibliotek indeholde, været til støtte under arbejdet.

Som en parallel til den oversigt, der i II. bind af katalogen over den Arnamagnæanske samling gaves over dennes historie, har dr. Kålund i efterfølgende indledning meddelt historiske oplysninger om de i nærværende katalog behandlede samlinger og derunder inddraget hovedtrækkene af oldnorsk-islandske håndskrifers skæbne i andre samlinger.

København 18. maj 1900.

J. L. Ussing.	S. Birket Smith.	Ludv. F. A. Wimmer.
Vilh. Thomsen.	Johannes C. H. R. Steenstrup.	

Den nordiske (norrøne) oldlitteraturs samling og bevaring.

Herunder tillige oplysning om de i katalogen behandlede håndskrftsamlinger.

Nordisk oldlitteratur er en af de tilvante benævnelser på den i middelalderen (12.—15. årh.) i Island og Norge nedskrevne nationale litteratur, som man med et almenfatteligt udtryk i sin tid har kaldet oldnordisk, senere jævnlig kan se benævnt oldnorsk, islandsk eller — hvor det gælder større videnskabelig nøjagtighed — „norrøn“. Denne litteraturs område bliver altså det gamle Norge med dets bilande og Island, indenfor hvilke grænser samtlige vedkommende litteraturværker må antages at være førte i pennen, fæstnede til skindbøgernes varige pergament. Medens Norge i politisk henseende var hovedlandet, er Island bekendt som midtpunktet for den litterære virksomhed, sagaskrivningens hjemsted, og dette præger også den litterære udveksling, som kan påpeges mellem de to lande. De talrige fra Island komne membraner, som efterhånden er tilflydte de offentlige samlinger, har for aller største delen deres oprindelse på selve øen; vel indoptog man på Island i litteraturen, hvad der fremkom i Norge (Kongespejlet, bearbejdelser af fremmed litteratur), men under den flittige afskrivning gik sædvanlig originalen tabt. Norsk er dog en membran af Tomas saga (Stockh. perg. 17, 4to), som i slutningen af 17. årh. fra Island førtes til Sverige; derimod har Arne Magnusson, bortset fra nogle norske lov-håndskrifter, kun erholdt enkelte fragmenter af norske tekster fra Island. Også Norge har til langt ind i 17. årh. talrige membraner

IV

at opvise, hovedsagelig lovhåndskrifter, men dog også i ret fyldigt udvalg sagalitteraturen; denne har hovedsagelig måttet lånes fra Island og er, som det synes, i reglen overført på den måde, at de forhåndenværende eksemplarer enkeltvis er forskaffede fra Island eller Islændere i Norge. Det viser sig nemlig, at flere af de pragtfuldeste fra Norge komne kongesaga-membraner (Kringla, Codex Frisianus) er skrevne af Islændere, ligesom over en tredjedel (c. 12) af de som omslag om 17de-århundredes regnskaber i nyere tid i det norske rigsarkiv fundne sagafragmenter, deriblandt flere oprindelig norske tekster, har islandsk retskrivning, ja at endog på flere (4) fragmenter af selve den norske landslov genfindes de islandske ejendommeligheder; også er ikke få umiskendelig islandske håndskrifter indgåede fra Norge i de samlinger, hvor de nu befinder sig. Disse omstændigheder — i forbindelse med de pågældende håndskrifers lyse pergament i modsætning til den mørke tone, som opbevaring og benyttelse i islandske huse medfører — forklares bedst (som udtalt af P. A. Munch) ved, at sådanne bøger er udførte i Island på norsk bestilling eller med udførsel til Norge for øje, for så vidt som ikke rejsende Islændere har arbejdet som skrivere i Norge, hvilket vel må være tilfældet, når man som anført f. eks. blandt membranfragmenterne i norske rigsarkiv finder flere codices af Magnus lagabøters norske landslov skrevne med islandsk hånd. Der mangler heller ikke samtidige vidnesbyrd om norske middelalderlige privatbiblioteker, i hvilke sagalitteraturen (incl. den islandske) hævder sin plads. Således har prof. G. Storm (Norsk hist. Tidsskr. 2. R. II, 185 f.) fremdraget en samtidig fortegnelse over biskop Arne Sigurds-sons bogsamling i Bergen (14. århs beg.). Han ejer, foruden et større antal latinske værker, af „norrøne bøger“: 2 lovbøger, Tróju-manna saga og Breta saga, Didrik af Berns saga, Örvar-Odds saga, ærkebiskop Tomas saga og desuden mange andre, som det synes, uordnede sagaer. At sagalæsningen var trængt udenfor de lærdes kres viser fortegnelsen over et løsøreskifte mellem to søskende i Ryfylke 1366 (Dipl. Norv. IV, nr. 457); blandt de heri opregnede genstande forekommer foruden en lovbog, vurderet til 2½ mark „forngild“, af uvurderede „sagabøger“ en salter (!), en tidebog (!), samt en bog, hvori først er Bevers saga og endvidere mange andre gode sagaer, og desforuden 7 andre små bøger, som både er tidebøger

og sagabøger¹. Derimod er det vel rimeligst at antage, at den „kronica gestorum Noricorum“ (Dipl. Norv. V, nr. 586), som Aslak Bolt ved sin forflyttelse som ærkebiskop førte med sig fra Bergen til Trondhjem, har været på Latin, da hele hans øvrige bogsamling viser sig at bestå af teologisk og grammatisk latinsk litteratur.

Denne norrøne litteratur, som så livlig udveksledes mellem Island og Norge, vides ikke i løbet af middelalderen at være trængt udenfor sit hjemlige område, når undtages enkelte tilfælde af en overførelse til SVERIG, af hvilke det væsenligste netop angår den før nævnte biskop Arnes norrøne bøger. Af disse befinder sig nu i svenske samlinger Didriks saga (Stockh. perg. 4, fol.) og sandsynligvis en membran af Norske landslov (Hist. litt. 12, fol. i Lunds universitets-bibliotek), medens det Trójumanna og Breta sagaerne omfattende håndskrift rimeligvis falder sammen med den af svenske forskere ofte citerede, ved 17. århundredes slutning tabte Orm Snorrasons bog (som rigtignok tillige indeholdt adskillige andre romantiske sagaer), og fortegnelsens Tomas saga med en membran af samme indhold, som i 17. årh. fandtes i Upsala.

Vejen, ad hvilken disse bøger er nået Sverig, må antages at være det ejendommelige bindeled mellem de nordiske riger, som i 15. årh. dannedes af Birgittinerklostrene, idet navnlig den latinske membran, hvori biskop Arnes bogliste findes, vides at have tilhørt Vadstena Birgittinerkloster, hvortil den med en del af biskop Arnes øvrige bogsamling sandsynligvis er kommen fra det Bergenske Birgittinerkloster Munkeliv². Over Vadstena — og sandsynligvis

¹ At lovbogen (o: Magnus lagabeters landslov) må have været en meget udbredt bog, lader ikke alene de mange (over 100) bevarede membraner og membranfragmenter formode, men det ses også af de bevarede testamenter, gavebreve og lignende, hvor denne bog forekommer både i lægmænds og gejstliges besiddelse. Således bortgiver 1331 en kvinde i Tolga „eina logbok“ (DN. IV, nr 197); 1361 testamenterer på Ringerige Halvard Eyvindsson præsten Dyre „loghbok min“ (DN. IV, nr 424), og 1368 i Oslo testamenterer korbroder Torsten Einarsson sin søstersøn Björn „sæina loghbok“ (DN. IV, nr 475). [Hertil kan føjes som eksempler på boglig interesse (eller forståelse af bøger værdi?) hos kvinder, at Narve på Slinde 1341 på sin kones vegne forholdt klosteret Nunnuset i Bergen en bog, som præsten Ögmund havde testamenteret det (DN. IX, nr 130), og at en kvinde i Oslo 1348 efterlader sig blandt andet læsere 3 bøger (DN. IV, nr 328)].

² Se herom G. Storm, Norsk hist. Tidsskr. 2, II, 185 ff. og V. Gödel, Fornnorsk-isl. litt. i Sverige I (Antiqv. tidskrift XVI, 1897). Også P. A. Munch

på samme måde og ved samme tid som de nysnævnte codices — har Sverig ligeledes modtaget en membran af Barlaams saga (Stockh. 6, fol.); endvidere kan antages ad denne vej at være kommet så vel den historiske Olavs saga (Stockh. perg. 2, 4to) som to tabte membraner henholdsvis af Didriks saga og Karlamagnus saga. Hermed standser for en tid Sverigs forbindelse med det norrøne litteratur-område, men det modtagne var både i sig selv værdifuldt og fik betydning dels for Sverigs middelalderlige litteratur, dels for den i 17. årh. vågnende sans for nationalhistorie og oldkyndighed.

I DANMARK kan middelalderen igennem næppe nogen indførsel af norrøne håndskrifter påvises; først på reformationstiden vågner interessen for disse, da man fik øje for, hvorledes fædrelandshistorien gennem dem kunde belyses. Det blev da navnlig de norske kongesagaer, man vendte sin opmærksomhed mod, og Norge blev foreløbig den vej, ad hvilken så vel bearbejdelser som kildeskrifterne selv lettest kunde hentes. Kristiern Pedersen¹, der kan betragtes som den første danske historiograf, og som endnu inden sin overgang til reformationen begyndte at sysle med Danmarks historie, antages ikke selv at have haft noget norrønt kildeskrift i sine hænder, men at have i sine tillæg til Saxo benyttet et af en Nordmand foretaget uddrag af membraner, som endnu på den tid fandtes i Norge og forstodes dér; man mener endog at kunne påvise disse kilder i det enkelte — et Heimskringla-håndskrift, Fagrskinna-B, Olavssagaerne i den nu i Stockholm værende Bergsbók². I den sidste del af 16. årh. begyndte membranerne at udvandre til Danmark, men de berømteste kongesaga-håndskrifter var dog forinden

---

i sin afhandling om fragmenterne af norsk oldlitteratur i det norske rigsarkiv fremhæver, i anledning af de sammesteds fundne brudstykker af middelalderlig dansk og svensk opbyggelseslitteratur, som han henfører til Birgittinerne, at disse „i 15. årh. kunde kaldes en dansk-svensk koloni eller stiftelse i Bergen og stadigen stode i forbindelse med klostrene i Vadstena og Maribo, samt at mellemrejser uafadeligt fandt sted“. — Også for den følgende fremstilling af svenske forhold henvises til Gödel.

¹ Se G. Storm, Biskop Isleifs Krønike (Arkiv for nord. filologi II).

² Ved Heimskringla forstås den af Snorre Sturluson forfattede Norske kongers historie, hvoraf — foruden nogle fragmenter — kun kendes de tre membraner Kringla, Jöfraskinna og Codex Frisianus; ved Fagrskinna en herfra forskellig (i to redaktioner A og B bevaret), original fremstilling af Norges historie.

VII

benyttede i Norge, navnlig i egnen omkring Bergen. Således lader det sig påvise¹, at den senere lagmand Lavrents Hanssön i sin c. 1550 udførte Heimskringla-oversættelse lægger Codex Frisianus til grund, men tillige har benyttet den vigtigste af alle kongesagamembranerne, Kringla, der den gang endnu havde sin forteale bevaret; af oldlitteratur viser han sig at kende Orkneyinga saga (i en membran, hvis rester nåede Københavns universitetsbibliotek og dér brændte), Jomsvikinge saga (tabt), Odd munks Olav Trygvessöns saga (AM. 310, 4to), Kongespejlet og den islandske slægtsaga Eyrbyggja saga, et eksempel på den membranrigdom Norge endnu var i besiddelse af, sandsynligvis særlig i domkapitlerne, skönt L. Hanssön klager over, at der „ere nu alt få bøger i Norige, siden adelen minkede, enten af kongebøger eller andre norske bøger“. Kort efter gengiver den Bergenske lagmand Mattis Störssön² kongesagaerne efter selve Kringla, men nu uden forteale. Af den anden hovedmembran af Heimskringla, „Jöfraskinna“, kender man en norsk afskrift fra 1567. Da ved århundredets slutning den bekendte norske præst P. Klavssön (Friis) oversatte kongesagaerne, skete det — som det synes — efter en nu tabt membran (måske den samme, der benyttedes for Kr. Pedersen), men han viser sig i sine forskellige skrifter at kende Bergsbók, Fagrskinna-B, en tabt saga om Håkon Sverressön o. fg., et tabt islandsk annalhåndskrift, et tabt eksemplar af Kongespejlet, foruden adskillige lovhåndskrifter (G. Storm). P. Klavssöns oversættelse kom til Danmark og udgaves som bekendt af O. Worm 1633. Ved denne tid må Kringla, som af ham benyttedes ved udgaven, have befundet sig i Københavns universitetsbibliotek.

Universitetsbiblioteket³ var fra sin grundlæggelse 1482, indtil Frederik III stiftede det store kgl. bibliotek, i virkeligheden rigsbibliotek og det eneste sådanne, særlig efter at Kristian IV 1605 havde skænket sit bibliotek (c. 1000 bind) til dette, en omstændighed, som medførte, at det i den følgende tid jævnlig betegnes som

¹ G. Storm, L. Hanssöns Sagaoversættelse (Kran. Vidsk. Selsk. Skr. 1898, udg. 1899).

² G. Storm, Norsk hist. Tidsskrift 2, V (1886).

³ Om det gamle bibliotek för branden se S. B. Smith, Kjöbenhavn's Universitetsbibliothek för 1728, Kbh. 1882.

VIII

„bibliotheca regia“¹. Her indleveredes de kongelige historiografers samlinger, sædvanlig dog for delvis atter at overlades efterfølgeren, indtil de efter dennes død påny toges i forvaring af biblioteket. Således kom universitetsbiblioteket til at indeholde vor første samling af norrøne håndskrifter, idet historieskriverne i 17. århs begyndelse, støttede af regeringen og indflydelsesrige mænd, blev i stand til både tidligere og i større udstrækning end andre at drage den historiske oldlitteratur til sig. Hvad der indgik i universitetsbiblioteket og befandt sig dér, da København i 1728 hjem søgtes af den ødelæggende brand, tilintetgjordes som bekendt uden undtagelse. Undersøgelsen af hvad dette bibliotek har indeholdt af norrøn litteratur — nærmere bestemt oldnorsk-islandske membraner — vanskeliggøres ved de ufuldstændige og særdeles mangelfulde fortegnelser over de foretagne afleveringer og overhovedet over bibliotekets håndskrifter, hvorfra dog den 1675—85 donerede Resenske samling med dens trykte katalog til en vis grad danner en undtagelse.

Et fast udgangspunkt for nogle af de vigtigste håndskrifter vedkommende afgiver det Torfæus 1682 tilståede udlån, da han tog med sig til Norge 4 biblioteket tilhørende kongesaga-membraner, nemlig de to Heimskringla-håndskrifter Kringla (hvilket ved den manglende fortale foranledigede navn allerede forekommer i O. Worms fortale til P. Klavssöns oversættelse) og Jöfraskinna (som Torfæus gav dette navn på grund af to deri indeholdte afbildninger af norske konger), samt den mindre omfattende, men pyntelige (deraf navnet) Gullinskinna og den ejendommelige Fagrskinna (A), hvis smukke indbinding gav Torfæus anledning til dette navn. Disse bøgernes indhold kendes af de for Torfæus eller Arne Magnusson tagne, bevarede afskrifter, og det fremgår tillige, at der på universitetsbiblioteket bevaredes et søster-håndskrift (B) af Fagrskinna,

---

¹ Det havde fra 1657 sin plads på loftet over Trinitatis kirke. Ifølge en år 1693 nedskreven rejseberetning (Suhms nye Smr III, 130) var dette rum 192 fod langt, 72 f. bredt. Manuskripterne stod for sig selv, adskilte fra de trykte bøger, i 13 store, rødt malede og forgyldte skabe, hvis døre var betegnede med en kirkefaders, profets eller evangelists navn (Tertullianus etc.). Biblioteket havde ikke åbne reoler, men langs væggen og i midten af salen var der skabe med glasdøre for, hvori bøgerne gemtes, og på hvert stod donators navn.

IX

på hvilket samme navn er overført. Om B-håndskriftet, som Torfæus ikke nævner, har Arne Magnusson en seddelnotits (i AM. 303, 4to), ifølge hvilken det ligesom Fagrskinna-A fandtes i universitetsbiblioteket, og på en tilsvarende seddel (i AM. 302, 4to) fortæller han om samme membran, at skindbogen på den som sædvanlig blanke forside bar med ny hånd påskriften „Konunga bok“¹. Fra Arne Magnusson (se AM. 79, fol.) ved vi endvidere, at der i det gamle universitetsbibliotek (udenfor den Resenske samling) var to gode membraner af Sverres saga — af hvilke den ene desuden indeholdt en lille saga om Danekongerne —, foruden de tekster af denne saga, som indeholdtes i Jöfraskinna og Gullinskinna. Af håndskrifter i den Arnamagnæanske samling, som angiver sig som afskrifter af membraner i det gamle universitetsbibliotek (udenfor den Resenske sml.) træffer vi en Gulatings nyere kristenret efter en mbr. in 4to (AM. 77 f, 4to, 115 b 2, 4to) og et brudstykke af Orkneyinga saga (AM. 332, 4to), samt endvidere blandt Bartholiniana² afskrift af en kvart-membran, der har indeholdt norske retterbøder samt de bekendte norske runevers, og af en folio-membran, fuld af norske brevskeber (Bergens domkapitels kopibog). Ligeledes vides biblioteket at have ejet Knytlinga saga på pergament. Ved hjælp dels af disse opgivelser, dels af de hos S. B. Smith aftrykte fortegnelser over håndskrifterne i det gamle bibliotek kan man søge at udfinde, hvilke norrøne membraner dette har ejet, og når de er indkomne i biblioteket, for så vidt det mangelfulde materiale tillader det.

Den første gang norrøne membraner omtales, er ved historio-
grafen A. S. Vedels aflevering 1595 til brug for efterfølgeren N. Krag. Her anføres 3 sådanne, alle norske kongesaga-håndskrifter: „en mærkelig gammel norsk krønike, hvorudi findes meget om vore danske kongers bedrift“, „en gammel norsk krønike, af hvilken synderlige dokumenter kan udledes med flid“, „en gammel norsk historie in folio“, af hvilke de to første indleveredes til lensmanden på Riberhus og ved ham afsendtes til København, den tredje nogle måneder efter de andre umiddelbart overleveredes Krag. Disse

¹ Dette navn (eller „Kongebog“) forekommer tillige brugt så vel om Codex Frisianus som om L. Hanssöns sagaoversættelse.

² Se Arne Magnussöns registrant i AM. 1045, 4to.

X

vænter man at genfinde i afleveringen efter N. Krag's død 1602; på listen opføres imidlertid kun 2 kongesaga-membraner: „Nogen gammel norske historier, skrevne på pergament, Convolut 6“, folio og „Chronologiæ mundi, på pergament. Item historia Harald's etc.“, 4to, — med mindre et af disse numre kan antages at omfatte flere end ét håndskrift. Af titlerne er det selvfølgelig umuligt at afgøre, om de har deres tilsvarende i Vedels aflevering¹. N. Krag's aflevering synes at have været i behold på universitetsbiblioteket 1618 (se S. B. Smith s. 121), da den stilledes til rådighed for historiografen Lyskander, men i afleveringen efter ham (1624) forekommer ingen norrøne membraner (se H. Rørdam, *Lyskanders Levned*, s. 146 ff.); man må vel derfor antage, at han ikke har benyttet sådanne og ladet dem forblive i biblioteket. I året 1618 påfulgte dels en yderligere aflevering efter Vedel, hvormed fulgte nogle gamle pergamentblade in 4to, „som siunes at henhøre til den norske historie“, dels indlevering af en del af de samlinger, som den bekendte historiker, rigskansler Arild Hvitfeldt havde efterladt sig. Fra Hvitfeldt indkom af membraner „*Chronicæ Norvegicæ, Norvagice, tres*“, folio, og „*Norske Kronnicker, Tvende*“, i kvart. Trods titlerne må en af disse skindbøger have været en *Knytlinga saga*. Arne Magnusson oplyser nemlig, at der af denne saga fandtes en af ham afskreven membrana Academica, som havde tilhørt Hvitfeldt og utvivlsomt var indleveret med Hvitfeldts øvrige sager². Samtlige disse ting må vistnok anses som en ny tilvækst for biblioteket. Det samme gælder den næste år stedfundne aflevering

¹ Da adskilligt tyder på, at den tiltrædende historiograf som regel ikke overtog forgængerens samlinger i deres helhed, men kun har haft fortrinsvis adgang til disse på universitetsbiblioteket deponerede sager, er det dog ingenlunde udelukket, at f. eks. Vedels to til København afsendte membraner er direkte indgåede i universitetsbiblioteket uden at overtages af Krag, og at af de to på dennes liste opførte membraner den ene kan være den fra Vedel umiddelbart overleverede, den anden ny erhvervet, — eller begge kan være ny, — eller begge hidrørende fra Vedel, så at kun den ene af dennes tre er forbleven på universitetsbiblioteket.

² For på membranen stod „Til Arelt Huitfeldt Danmarks rikis Cancellar fra Island 1588“, og et steds i skindbogen forekom følgende marginal „Magnus Biorns son a pessa (bok) med gud's riets þu fader min hefur giefid þu hana. H... Pietur son“, hvortil Arne Magnusson føjer den formodning, at M. B. har været en sønnesøn af biskop Jon Arason. Se AM. 20 c, fol.

XI

efter den Bergenske læge og historiker dr H. Höyer, der med stor iver havde samlet norske antikviteter. Ved denne lejlighed tilføres biblioteket af norrøne membraner „Kong Haldans Historiebog, in folio, paa Pergament, signerit K“, „En stor bog paa Pergamente, indholdt om Kongelig, Paffuelig, Biscoppers oc Andre copiebreffue in folio, signerit M“ og „Gamble Norske Krønike paa Norsk, skreffuet paa Pergament, in 4. ō“. Af disse har kong Halvdans historiebog utvivlsomt været Fagrskinna, som netop begynder med Halvdan svarte, og vistnok Fagrskinna-B, da denne vides at være benyttet af Höyer og stumper af 1 blad af membranen år 1627 er bleven anvendt til indhæftning af et fra Bergenhus udgået regnskab. Den store brevbog kan ganske sikkert påpeges; det er den, som ved revisionen 1662 opføres i capsa Ambrosii I, 1, nr 5 som 'Liber eccl. cath. Bergensis'; indholdet kendes, foruden fra Bartholiniana E, fra Arne Magnussons diplom-afskrifter; den begyndte år 1305 og var således indrettet af den i anledning af sit bibliotek tidligere omtalte biskop Arne straks ved dennes embedstiltrædelse. Senere omtales ingen aflevering til universitetsbiblioteket, men af en påtegning på en efter Jöfraskinna tagen afskrift (Ups. R. 685) véd vi, at denne membran var foræret biblioteket 1655 af den norske oberberghauptmand Brostrup Gedde.

I året 1662 affattedes en fortegnelse over den hidtil uregistrerede del af bibliotekets indhold, derunder vistnok hovedmængden af hvad der forefandtes af håndskrifter. De hos S. B. Smith aftrykte lister omfatte Capsa Tertulliani, Cypriani, Ambrosii, Origenis og Mosis. I disse nævnes påfaldende få norrøne membraner, nemlig en „liber Islandicus de regibus Daniæ“ (Ambros. I, 2, nr 13), om hvilken P. Syv, som har efterladt sig en 'catalogus mstorum in bibl. Acad. Hafn., qvæ ad historias nostras spectant' (Rostg. 21, 4to), tilføjer „f. Norvegiæ, ab usqve Haldano Svarte“, hvorefter vi altså her skulde have med et Fagrskinna-håndskrift at gøre, „en gammel Islands Bog“ (Ambros. II, 2, nr 18), om hvilken P. Syv tilføjer „sæpe mentionem facit regis Sverronis“, altså en Sverres saga, samt den ovenfor nævnte Bergenske kopibog (Ambros. I, 1, nr 5), om hvilken dog kun P. Syv angiver, at den er en membran, ligesom alene P. Syv om Ambros. II, 4, nr 1 oplyser, at her bl. a. fandtes „Mirabilia Norvegiæ, in membr.“, altså et Konge-

XII

spejl-håndskrift. Men desuden må åbenbart biblioteket have omfattet et særligt gemme for gammel-nordiske skindbøger, som fortegnelsen 1662 — uvist af hvilken grund — forbigår. P. Syv har nemlig i sin nordiske manuskriptfortegnelse en *Capsa minor*, som af norrøne membraner omfattede 'Chron. Dan. vet. l. Island., 4to', 'Chron. Norv. lingva Isl., 4to' og 'Aliud fragmentum, in F', 'Codex legg. Norveg.' og 'Alius ejusdem argumenti', samt 'Chron Island., Fol.' Denne lille samling synes ofte at have været flyttet, P. Syv angiver nemlig, at de herværende bøger forhen var i *Capsa Mosis* I, 3, hvorimod den del af indholdet, som kendes i afskrifter fra c. 1700, snart citeres som taget fra '*Capsa rubra minor* (clathris munita)', snart fra '*Capsa Cypriani*'. Afskrifterne oplyser, at denne *Capsa minor* har indeholdt en Gulatingslov m. v. i 4to (AM. 77 f, 4to, 115 b 2, 4to, Barth. D) og en samling retterbøder i 4to efterfulgt af runerim (Barth. D); disse 2 membraner svarer således til de hos P. Syv anførte 2 lovbøger. Endvidere fandtes her en Sverres saga i 4to efterfulgt af en lille saga om Danekongerne (Barth. D); muligvis kan vi identificere den med P. Syvs 'Chron. Norv. lingva Isl., 4to' — det gamle bibliotek skulde, som det vil erindres, ifølge Arne Magnussons optegnelse eje 2 membraner af Sverres saga. P. Syvs 'Chron. Dan. vet. l. Island., 4to' har sandsynligvis været Knytlinga saga, da Arne Magnussons håndskriver Jón Ólafsson (i AM. 20 e-g, fol., rigtignok uden kildeangivelse) véd at berette, at membr. Acad. af Knytlinga saga var i 4to og opbevarede i *Capsa Cypriani*. De to i *Capsa minor* endnu nævnte membraner kunde da f. eks. være Kringla og Jöfraskinna¹. Sammenligner vi antallet af kongesaga-mem-

¹ Mærkeligt er det, at Stephanus og Worm ikke kender nogen Knytlinga saga i det gamle universitetsbibliotek, men må lade sig nøje med en fra Island 1639 nedsendt afskrift. Den Hvítfeldts navn indeholdende påtegning på Knytlinga-membranen lader formode, at når P. Syv (Gks. 2820, 4to) i en optegnelse om Libri Norv. et Septentr. spectantes nævner 'En norsk krønike msc. til Arild Hvítfeld, 1579. 4. in membran., in choro Biblioth. Hafn.', så må dette betyde, at vedkommende membran, uvist hvilken, er tilsendt Hvítfeldt i året 1579. — Om Fagrskinna-A, som Torfæus gentagne gange henfører til det kgl. bibliotek, vides intet udover Arne Magnussons bestemte angivelse af, at så vel denne som Fagrskinna-B befandt sig i universitetsbiblioteket. Besynderlig lyder en af G. Vigfusson (Corpus poet. bor. XXI) uden nærmere begrundelse fremsat formodning, at Arngrím Jonsson, da han skrev Supplementum og Crymogæa (på Island c. 1600), skulde have kendt Fagrskinna-A.

XIII

braner i fortegnelsen 1662-P. Syv (6 i alt) med de ældre indleveringsopgivelser, viser det sig, at denne fortegnelse åbenbart er ufuldstændig. Går vi ud fra, at der ved Krag ikke er tilkommet nogen ny membran, regner det ved Hvitfeldt og Höyer tilkomne som nye erhvervelser og lægger hertil Jöfraskinna, får vi et antal af 12 membraner; og at disse vedvarende har befundet sig i biblioteket, men ikke kan påvises, fordi man i adskillige tilfælde har glemt at angive stoffet, og de unøjagtige og ufuldstændige titler da ikke yder nogen vejledning, bliver højest sandsynligt ved sammenligning med de membraner, som gennem citater fra c. 1700 kan påvises i biblioteket. De er, som tidligere nævnt, Kringla, Jöfraskinna, Fagrskinna A og B, Gullinskinna, Knytlinga saga, 2 codices af Sverres saga, 1 fragment af Orkneyinga saga, altså i alt 9. De 3 tilbageværende, hvortil altså intet tilsvarende er at påvise, kunde antages at være repræsentanter for de talrig forekommende Olavssaga-håndskrifter; muligvis har også den noget gådefulde 'Cronologiæ mundi, item historia Haraldi' været blandt det tabte. Mange flere membraner end disse 12 kongesagaer og de 4 foran nævnte håndskrifter af anden art (2 love, Bergens kopibog, Kongespejlet) har biblioteket (udenfor Resens samling) heller næppe gemt, da de ellers utvivlsomt vilde være bleven fremdragne af Torfæus og navnlig Arne Magnusson og afskrevne for disse, en afkopiering, om hvis omfang navnlig afskrifterne af de Resenske codices bærer vidne, hvor det synes, at alt af nogen betydning ad denne vej er bleven sikret. Tidspunktet for de påpegede skindbøgers indlemmelse i det gamle universitetsbibliotek savner man i det væsentlige midler til at angive. De to lovbøger og Kongespejlet, som alene findes nævnte hos P. Syv, er vel altså indgåede i løbet af 17. årh., Jöfraskinna er en gave fra året 1655, Fagrskinna-B og Bergens kopibog indkom fra Höyer 1619, Knytlinga saga fra Hvitfeldt 1618; de to kvartcodices af Sverres saga er det vel nærmest at søge blandt de 3 kvarter, hvoraf 2 indleveredes efter Hvitfeldt (1618), 1 efter Höyer; det fragment, som indleveredes efter Vedel 1618, kunde man gætte på var det i biblioteket hjemmehørende brudstykke af Orkneyinga saga. Kringla, Fagrskinna-A, Gullinskinna må derefter enten være afleverede allerede af Vedel 1595 eller indleverede efter Hvitfeldt 1618; måske tør man antage, at 1 eller 2 af dem

XIV

når tilbage til Vedel¹. — Kan man således kun sige lidet om tidspunktet for de berømte kongesaga-membraners erhvervelse, er vi heldigvis ikke helt ude af stand til at danne os en forestilling om skindbøgernes udseende. Som påvist af prof. F. Jónsson² er 1 blad af Kringla, 7 blade af Jöfraskinna i behold, bægge har været prægtige skindbøger i middelstor, tospaltet folio, Kringla fra c. 1260, Jöfraskinna fra 14. århs 1. halvdel. Jöfraskinna var allerede ved ankomsten til København noget fragmentarisk, og Arne Magnusson meddeler lejlighedsvis, at han (vel som bibliotekar) lod sætte ryg på den. Disse to membraner betegnedes jævnlig som Codex Academicus I—II. Også Gullinskinna lod Arne Magnusson indbinde; ligeledes af denne codex må 1 blad antages at være bevaret, nemlig fragmentet af Håkon Håkonssöns saga AM. 325 VIII, 5 o, 4to, efter hvad Arne Magnusson skønnede (se Fornm. søg. IX, s. XVII—XVIII). Dette blad er i stor kvart eller lille folio, tospaltet, fra 14. århs 1. halvdel, smukt skrevet med rig anvendelse af kolorerede initialer. Arne Magnusson fortæller, at bladet havde

¹ Foruden de anførte skindbøger har man (sål. G. Vigfusson) til det gamle universitetsbibliotek villet henføre originalerne til en Hemings påttr (AM. 326 a, 4to), ifølge en påtegning af Arne Magnusson afskrevet „Ex Codice membr. Regio continente Vitas Regum Norveg.“, og en Hrafn saga Sveinbjarnarsonar (AM. 154, fol. = AM. 487, 4to), ifølge en tilsvarende påtegning afskrevet „Ex membrana Regia“, da ingen sådanne membraner opføres blandt håndskrifterne i det store kgl. bibliotek, hvortil påtegningerne nærmest sigter, idet man da henviste til en ældre tids vakkende brug af betegnelsen „Bibliotheca regia“, f. eks. hos Torfæus i hans angivelser angående Fagrskinna-A. Dette er dog på forhånd lidet sandsynligt, da man hos Arne Magnusson næppe vil finde eksempel på denne tvetydige anvendelse af udtrykket. Hertil kommer, at påtegningen i AM. 326 a, 4to tydelig nok sigter til membranen Hrokkinskinna på det kgl. bibliotek, som virkelig foruden kongesagaer indeholder en Hemings påttr, om end i noget forskellig redaktion; det er således utvivlsomt, at A. M. ved notitsens nedskrivning har taget fejl med hensyn til originalen, muligvis er AM. 326 a, 4to slet ikke afskrevet efter membran (en ligelydende på Island tagen afskrift findes i AM. 65, fol.). Hvad Hrafn saga angår, ligger det nok så nær at antage, at originalen virkelig har befundet sig på det kgl. bibliotek, nemlig i den nu tabte membran, som efter Torfæi flygtige indholdsfortegnelse rigtignok kun skulde indeholde Fostbrædre saga og Gisle Surssöns saga, men som må antages at have indeholdt i al fald endnu et saga-fragment (Torsten Side-Hallssöns saga) og således kan formodes overhovedet at være unøjagtig specificeret.

² De bevarede brudstykker af Kringla og Jöfraskinna i fototypisk gengivelse, Kbh. 1895.

været anvendt til indbinding af en bog i det gamle universitetsbibliotek hørende til det af prof. Lemvig givne „bibliotheca Lymviana“. Da denne samling tilfaldt biblioteket allerede 1601, må Gullinskinna, hvorfra bladet er tabt, sandsynligvis allerede i 16. årh. have været her i landet og vel da have hørt til Vedels bibliotek¹. Angående Fagrskinna-A har udgiverne (Chran. 1847, s. IX) fremdraget ytringer af Torfæus, som viser, at ikke alene bindet, men også selve skindbogen må have været særdeles smuk; den var middelstor, tospaltet og har haft c. 100 blade.

Afleveringslisterne og håndskriftfortegnelsen 1662 viser, at biblioteket ejede ikke få oldnorsk-islandske håndskrifter på papir, for største delen dog afskrifter eller oversættelser af norske kongesagaer, men om denne del af samlingen lader der sig med katalogernes mangelfuldhed kun undtagelsesvis noget af interesse anføre, og den kan ikke her gøres til genstand for nærmere omtale².

Ved siden af de hidtil omhandlede håndskrifter, der så godt som alle ad regeringsvej indgik i det gamle universitetsbibliotek, fik dette i 17. århs 2. halvdel ved enkeltmands velvilje en stor og værdifuld tilvækst i den samling af nordiske trykte bøger og håndskrifter, som Københavns præsident *Peder Resen*, med en donation til universitetsbiblioteket for øje, med iver og indsigt havde tilvejebragt, og som han i årene 1675—85 overdrog biblioteket, idet samtidig en katalog herover tryktes. Denne katalog, som efter tidens forhold er ret udførlig, men hvor trykte bøger og håndskrifter står om hinanden, udviser (foruden norske love, om hvilke senere) 54 norrøne håndskrifter, hvoraf 10 fremhæves som membraner³. Skindbøgerne er i hovedkatalogen 7, nemlig Ólafs saga Tryggvasonar (den store, Capsa VI, 1, nr 32, fol.), Nogle diplom-fragmenter (VI, 2, nr 11, 8vo — heribl. måske den rotulus mbr. Res., hvor-

¹ I Vedels bibliotek er utvivlsomt til dels indgået hans svigerfader H. Svanings samlinger (noget skal være gået til Hvitfeldt), og heriblandt kan vel have været norrøne membraner, som han i sin egenskab af kgl. historiograf 1553—79 har haft lejlighed til at erhverve.

² At enkelte af disse med visshed eller sandsynlighed genfindes i den Arnsmagnæanske samling er påpeget af S. B. Smith, Kbh.s Univ. Bibl. för Branden 1728, s. 68 ff.

³ Sml. det af arkivar Jón Sigurðsson foretagne uddrag AM. 924, 4to. Ikke medregnede er da de foran den egenlige katalog gående 2 Islands-kort og et Calendarium Isl. aa 1487.

XVI

efter Fundatio monast. de Lysa afskrevet i Barth. A), En postil (ung, VII, 7, nr 1, 4to), Ólafs saga helga (VIII, 1, nr 27, fol. — afskrevet i AM. 78 a-b, fol.)¹, Tómas saga erkibiskups (fragmentarisk, VIII, 1, nr 39, fol.), Guðmundar saga helga (VIII, 2, nr 2, 4to; er bevaret som AM. 399, 4to ved udlån til Arne Magnusson 1706), Kongespejlet (VIII, 3, nr 1, 4to — afskrevet i AM. 243 n, fol. [desuden foreligger i AM. 243 o, fol. afskrift af et Kongespejl-håndskrift fra „Cod. Res. Capsa VI, 7, nr 16 in charta antq.“]). Tre af de 10 membraner — deriblandt to meget vigtige — opføres derimod i katalogens appendix og må således antages at være erhvervede efter 1675. Den første af disse (Capsa X, 1, nr 5, fol.) er den berømte Vatnshyrna, en Islændinge-saga membran, hvis større del, bestående af Flóamanna saga, Laxdæla saga, Hænsa-Póris saga, Vatnsdæla saga, Eyrbyggja saga, Kjalnesinga saga, Króka-Refs saga, indgik med Resens håndskrifter i universitetsbiblioteket og således brændte 1728 — dog heldigvis efter forinden hovedsagelig at være afskrevet for Arne Magnusson; den mindre del blev tilbage på Island, hvorfra fragmenter senere tilfled den Arnamagnæanske samling og nu udgør AM. 564 a, 4to. Vatnshyrna var samtidig med og danner i flere henseender en parallel til Flateyjarbók (14. århs slutn.). Ældre (c. 1300) og ligeledes en i sin art udmærket membran var det under benævnelsen Annales Reseniani

---

¹ Også af denne membran (sml. Gullinskinna, s. XIV) synes 1 blad at være bevaret i den Arnamagnæanske samling, nemlig AM. 325 XI, 2 d, 4to, efter hvad Arne Magnusson meddeler på en vedlagt seddel. Bladet, som han havde fået på Island, må skindbogen have mistet, inden den førtes til Danmark, hvor den efter A. M.s mening havde været længe. Dette blad, ved sin anvendelse stærkt slidt, viser, at den pågældende membran har været i stor tospaltet kvart, med middelstor regelmæssig skrift fra c. 1400. Arne Magnussons vedføjede bemærkninger, som afgiver et karakteristisk vidnesbyrd om hans håndskrift-interesse og giver forskellige oplysninger om den tabte membrans beskaffenhed, lyder: „Þetta blad ur Ólafs Sögu Helga virdest mier heima eiga i þeire bok, sem nu stendur in Bibliotheca Reseniana pag. Catalogi 259, Num. 27. Skriften er hin sama, sem mier synest, og göten i kiölum accordera nærre lage. So hefr þá þetta blad ätt heima i því 7da kvere bokarinnar, sem nu er heillt burtu, og hefur ein hver fyrir laungu þar skrifad á bokina: *Verdi þeim allðri líd at því hver, sem þeir hafa ur þessari bok stolid.* Blad þetta hefi eg feinged i Islande, enn bokin sialf hefur (ad eg hygg) leinge i Danmork vered. Hefur so þetta ark leinge vantad i bokina. I bokina vantar þar fyrir utan 2. blöð, sitt i hverium stad, og 2. blöð midt innan i eitt ark.“

XVII

kendte håndskrift (Capsa X, 1, nr 24, fol.). Selve annalerne er bevarede ved Arne Magnussons egenhændige afskrift (AM. 424, 4to) og foreligger også afskrevne i Upsala universitetsbibliotek¹. Forud for annalerne gik en universalhistorie og en fortegnelse over tyskromerske kejsere, som også skal være bevaret i afskrift i Upsala (DelaG. 36—38). Efter annalerne fulgte endnu 11 forskellige stykker, af hvilke dog de (som det synes) vigtigste er bevarede i afskrift i svenske biblioteker, nemlig begyndelsen af en drapa om Magnus lagabøter (Stockh. chart. 76, fol., DelaG. 36—38), nordiske kongerækker (det såkaldte Langfeðgatal, Stockh. 76, fol., DelaG. 12, 36—38), et islandsk obituarium (Stockh. 76, fol., DelaG. 36—38). Tabte er da nogle matematiske og komputistiske optegnelser, et verdenskort og et udtog af biskop Gudmunds lævned². Som tredje membran blandt appendices og den sidste i katalogen følger et mindre betydeligt fragment (Hektors saga ok Sigrgarðs). Af papirshåndskrifterne har de fleste, så vidt det kan skønnes, haft en temlig moderne karakter og næppe indeholdt noget ellers ukendt. Omtrænt en halv snes har været store samlings-håndskrifter, fyldte med rækker af sagaer, navnlig Islændinge-sagaer; hertil kommer enkelte sagaer, særlig afskrevne, en æventyrsamling, en Sæmunds edda, et par lovbøger; også Landnama og Islændingebog var repræsenterede. — Af norske love fandtes i Resens bibliotek flere, men kun 2 fremhæves som membraner (Capsa VI, 2, nr 1 og 3), nemlig en Eidsivatingslov (hvorefter kristenretten er afskreven i AM. 77 c, 4to, på hvilket sted Arne Magnusson giver en beskrivelse af originalen [aftrykt i Norges gl. Love IV], hvoraf bl. a. ses, at membranen 1666 erhvervedes af Resen), og en „Gulatingslov“, som dog vistnok har været Ældre Frostatingslov; i Resens samling fandtes nemlig den eneste kendte membran af denne lov og er ved afskrifter herfra for Torfæus og Arne Magnusson bevaret (sml. AM. 310, fol. og A. M.s tilsvarende bemærkninger til nr IX, fol. i registranten over Torfæus' håndskrifter AM. 435 b, 4to). I katalogen betegnes bægge urigtig som codices af landsloven.

Samtidig med at universitetsbiblioteket således berigedes, først — væsenlig gennem de kgl. historiografer — fra Norge, senere —

¹ DelaG 25—29, 36—38; disse numre medtages ikke i Gödels katalog.

² Sml. G. Storms beskrivelse af Annales Reseniani i Isl. Annaler, Chron. 1888.

XVIII

ved en privatmands uegennyttighed — fra Island, hvorfra sandsynligvis Resen direkte har opkøbt, tilflød adskillige norrøne membraner private samlere — også først hovedsagelig håndskrifter fra Norge, senere overvejende islandske. Disse samleres erhvervelser havde — skönt også udsatte for farer og tab — en blidere skæbne end universitetsbibliotekets, idet de enten ad omveje landede i Arne Magnussons samling og således bevaredes, eller kom i svensk besiddelse og her i al fald delvis optoges i offentlige samlinger og ligeledes frelstes. Og endelig, som senere nærmere skal omtales, modtog noget efter 17. århs midte det nyoprettede store kgl. bibliotek direkte fra Island en række membraner af største betydning. De privatsamlinger, som ydede Arne Magnusson den rigeste høst, var Jens Rosenkrantz' og O. Worms (således som denne vistnok i alt væsentligt var i behold hos sønnesønnen C. Worm). Bortset fra det mindre betydelige havde etatsråd, landsdommer *J. Rosenkrantz* († 1695) indlemmet i sit bibliotek fra den omtrent samtidige Otto Friis til Astrup († 1699), der synes at have været en ivrig og heldig samler, foruden en Jonsbog-membran Heimskringla-håndskriftet *Codex Frisianus*, kongesaga-håndskriftet *Eirspennill* og vort bedste Kongespejl-håndskrift (AM. 243 b α, fol.), alle i sin tid overførte til Danmark fra Norge og, som det synes, overflyttede allerede inden 16. århs slutning¹. Også fra en anden standsfælle, landsdommeren Holger Parsberg, stammede norske membraner i Rosenkrantz' samling. *O. Worm*, hvis islandske membraner kun var få, havde ligeledes vidst at forskaffe sig norske håndskrifter, således Odd munks Olav Trygvesöns saga (AM. 310, 4to), med hvilken fulgte Olav den helliges saga (AM. 68, fol.), og rimeligvis har han også været ejer af det vigtige norske lovhandskrift AM. 322, fol. Også Worms samtidige *Stephanius* ejede, som det længere hen vil ses, oldnorske membraner.

---

¹ *Codex Frisianus* ejedes c. 1600 af Sælenderen Anders Madsen Slingerup; *Eirspennill* bærer vistnok på sidste side påtegninger af A. S. Vedel og deriblandt årstallet (15)70; Kongespejlet har i sin tid været foræret af Arild Hvitfeldt til J. J. Venusin. Har virkelig Vedel benyttet dette håndskrift 1570, er det ret overraskende, at det ikke har fulgt hans øvrige samlinger; dog blev han først 1579 historiograf. Også Venusin var historiograf, men har sandsynligvis ment på grund af erhvervelsesmåden at kunne disponere over Kongespejlet.

XIX

Overraskende er det at se, hvad NORGE vedblivende har kunnet yde trods det 17. århs store ødelæggelser i selve landet og de oftere gentagne påbud om nedsendelse til Danmark til brug for det offentlige. Således kunde den unge svenske adelsmand *J. G. Sparvenfeldt* under et ufrivilligt 8 måneders ophold i Skien 1677—78 (interneret som krigsfange) erhverve den under navnet *Bergsbók* bekendte store membran af Olavssagaerne (Stockh. perg. 1, fol.) samt to norske lovbøger på pergament, og Arne Magnusson fik fra Norge den sproglig vigtige norske homiliebog, gode membraner af *Sverres saga*, *Alexanders saga*, *Örvar-Odds saga*, ligesom der i hans samling befinder sig ikke mindre end 16 norske lovhåndskrifter på pergament, som enten af ham selv er erhvervede i Norge eller købte på auktion efter et, som det synes, forholdsvis kort ophold i Danmark; ligeledes gemmer hans samling som bekendt vigtige norske jordebøger på pergament, som tillige med talrige diplomer endnu den gang bevaredes ved bispesæderne. Norske lovmembraner, hvis udvandring eller erhvervelse ikke kan henføres til noget bestemt tidspunkt, finder man endvidere i de kgl. biblioteker i København og Stockholm. Fremhæves kan det også i denne forbindelse, at man i regnskaber i det danske rigsarkiv har fundet fragmenter af norske membraner anvendte til indbinding på en aldeles tilsvarende måde som fragmenterne i det norske rigsarkiv, nemlig brudstykker af 4 landslov-håndskrifter (de 2 i norske regnskaber, fra Båhus 1610 og Hedemarken 1646, de 2 uden angivelse), 1 *Heimskringla*-fragment (i en tingbog fra Vendsyssel 1632), 1 gammel-norsk bibel-historisk fragment (om Stjernholm lensregnskab 1636), 1 fragment af *Kongespejlet* (fra Viborg toldregnskab 1630); endvidere fandt Arne Magnusson som omslag om en fra J. Rosenkrantz's bibliotek stammende Trondhjem kapitels jordebog 1618 to pergamentblade af en Olav den helliges saga (AM. 325 XI 2 a, 4to). En noget anden, mere privat form for ødelæggelse — mindende om den i 17. årh. på Island gængse vandalisme — frembyder et oldnorsk fragment af *Strengleikar* (AM. 666 b, 4to, samme membran som Ups. DG. 4—7, fol.), som i Arne Magnussons tid fandtes i en katolsk bispehue i Skalholt, der vel sandsynligvis fra Norge er sendt i færdig stand til Island, og et fragment af kongesagaerne (AM. 325 VIII 4 b [c ?],

4to), som en præst i Nordlandene (Norge) havde taget fra en pige, som vilde bruge dem til at sy på.

Islandske håndskrifers direkte indvandring til Danmark har før 17. årh. vistnok kun undtagelsesvis fundet sted, når undtages at danske lensherrer fra Island kan have medført et eksemplar af den gældende lovbog Jonsbogen (sml. sål. AM. 342, fol. og 161, 4to) eller den højtstillede Arild Hvitfeldt har vidst at forskaffe sig en saga om de danske konger (Univ.-bibliotekets Knytlinga-membran). Først den mellem den lærde islandske præst *Arngrim Jonsson* og danske historikere og oldforskere ved århundredets slutning knyttede brevveksling bragte en litterær forbindelse mellem Island og Danmark til veje. Når historiografen N. Krag 1597 i et latinsk brev til Arngrim Jonsson¹, hvori han med henvisning til Saxo fremhæver Islændernes historiske troværdighed, tilføjer „og så vel andre som jeg ejer endnu nogle håndskrifter på pergament i eders sprog, som vidner herom“, er det vel snarest norske kongesagaer han hentyder til. Fra Arngr. Jonsson erholdt man nu i de følgende år latinske uddrag af kildeskrifterne til nordisk oldhistorie — hvad også var det man særlig ønskede; derimod samlede A. J. næppe selv noget betydeligt bibliotek og synes som regel efter endt afbenyttelse at have tilbagesendt de håndskrifter han lånte for at excerptere². I det første brev han tilskriver O. Worm (1626), lover han efter gentagen anmodning af kansleren (Kr. Friis) at samle til nedsendelse gennem lensherren nogle gamle sprogmonumenter, men i sådanne udtryk, som om han intet tidligere af den art havde afsendt. Worm erholdt fra ham i den nærmest følgende tid membranen Codex Wormianus af Snorra Edda, snarest måske oprindelig som et lån, men dette er den eneste udtrykkelig omtalte gave af denne art, og heller ikke W.s andre islandske korrespondenter synes som regel at have sendt ham andet end papirshåndskrifter³; i det mindste kan der blandt de 12 specielt islandske håndskrifter i den Arnamagnæanske samling, som kan føres tilbage til Worm, foruden Snorra Edda kun påreges én membran (AM. 580, 4to, Ro-

¹ Aftrykt i A. Jonssons *Apotribe Calumniæ*, Hamb. 1622, s. 89—91.

² Sml. G. Vigfusson, *Corpus poet. boreale*, s. XXI, XXVI.

³ Som et kuriosum kan anføres, at et af disse papirshåndskrifter (*Bárðar saga*, skr. 1644) havde som omslag et blad af en islandsk membran.

mantiske sagaer), og så vel A. J. som en anden af Worms islandske medarbejdere (Magnús Ólafsson) fremhæver, hvorledes deres landsmænd rugede over de gamle skindbøger og næppe var at bevæge til at give dem fra sig, selv blot til afskrivning¹. Først biskop *Brynjolv Sveinsson* (bp i Skalholt 1639—75) formåede ved sin store myndighed og anseelse at samle en næsten udtømmelig skat af gamle skindbøger, og så vel private venskabsforbindelser som forholdet til regeringen førte mange af hans membraner til Danmark. O. Worm kom han først sent i berøring med²; men de to mænd, som ved siden af Worm var bekendte som de største bogsamlere i 17. årh.s 1ste halvdel, nemlig den kgl. historiograf, professor *St. Stephanus* i Sorø og landsdommeren på Ringsted kloster *J. Seefeldt*, skyldte ham vigtige håndskrifter. *Stephanus'* samling, som efter ejerens død (1650) købtes af den svenske rigskansler M. G. de la Gardie, foræredes af denne til Upsala akademi og indlemmedes i universitetsbiblioteket, hvor den er så godt som fuldstændig bevaret og i det enkelte kan påvises³. Af norrøne håndskrifter talte

¹ Magnus Olavssons bemærkninger (Ep. 363) foranledigedes ved en begæring fra Worm på kanslerens vegne (1632) om opsegning af cantilenæ historiciæ, og han føjer hertil, at han erindrer, at han som ung overbragte Arild Hvitfeldt en stor, af biskop Guðbr. Þorláksson afsendt „fascikel“. Skulde denne angivelse — måske den ældste udtrykkelig omtalte håndskriftforsendelse fra Island til Danmark — bero på en forveksling med Knytlinganedsendelsen (sml. s. X), eller kan den pågældende fascikel have været de i afleveringen efter Krag forekommende „Rhythmi de Islandia, 4to“, som snarest har været et papirhåndskrift? — At skindbøgerne fandtes hos visse gamle familier, fremgår af en ytring i et brev fra N. Krag til Arngr. Jónsson (1595. Apotribe s. 85).

² Dette er ret påfaldende, da Br. Sveinsson ikke alene som student havde hørt Worms forelæsninger og ikke var denne ubekendt, men ualmindelig længe havde opholdt sig i Danmark, nemlig ved universitetet 1624—29 og senere 1631—32, og derefter virkede som konrektor i Roskilde 1632—38, hvorunder han 1633 tog magistergraden. Ikke desmindre ytrer sig Worm i et brev (Ep. 633) til sin tidligere amanuens præsten Sv. Jónsson (24. 6. 1646) forholdsvis fremmed om ham: „Audio Dn. Brunolphum selectam conquirere bibliothecam manuscriptorum, vestra lingua exaratorum, sed cum eo nullum mihi per literas commercium“, og først 1648 (Arng. Jónssons dødsår) begynder deres brevveksling.

³ Se V. Gödel, Katalog öfver Upsala univ. bibls fornisländska och fornorska handskrifter (1892) og sammes Fornnorsk-isländsk litt. i Sverige I (1897). Sml. den af G. E. Klemming i form af en skrivelse til Werlauff 1850 aftrykte brevveksling mellem grev de la Gardie og den svenske gesandt Dureel, gennem hvem handelen kom i stand. — M. G. de la Gar-

XXII

den foruden en halv snes papirhåndskrifter 6 membraner, hvoraf én (en Heimskringla-codex) brændte i Upsala 1702; af de andre er 2 norske, som hver for sig igen består af 2 oprindelig selvstændige håndskrifter (1 a Et fragment af Odds Ólafs saga Tryggvasonar, 1 b Elis saga, Strengleikar m. v., 2 a Et lovhåndskrift, 2 b Den legendariske Ólafs saga helga), 3 islandske (Jónsbók m. v., Grettis saga, Snorra Edda), hvilke sidste alle tre var forærede Stephanus af Brynj. Sveinsson, de to første ved tilsendelse 1640—41, den sidste sandsynligvis under et besøg, som Br. Sveinsson efter at have tilbragt den foregående sommer på Island, aflagde Stephanus i Sorø i foråret 1639¹.

Kort efter at Stephanus' samling — nærmest ved ligegyldighed fra offentlig side — gik ud af landet (til alt held, hvis den herved undgik at indlemmes i universitetsbiblioteket), førtes Seefeldts endnu berømtre bibliotek over sundet, men som krigsbytte, beslaglagt 1658 af overløberen Korfitz Ulfeldt, der dog ikke selv fik nogen glæde af det; hvad der efter en skødesløs transport og

---

dies donation talte i alt 65 numre, deriblandt dog den berømte Codex argenteus (Vulfilas) og endnu enkelte andre, som intet har med Stephanus at gøre. Dennes samling indeholdt foruden norrøne codices vigtige gammel-danske håndskrifter. Som et kuriosum kan anføres, at medens Stephanus' også af grev de la Gardie købte trykte bøger kostede 1700 rigsd., betaltes håndskrifterne, som forvaredes i et af hofmesteren på Sorø akademi Falk Gjøe forseglet skrin og halvvejs måtte smugles bort, med 200 rigsd. Man kunde formode, at der i denne kasse befandt sig universitetsbiblioteket tilhørende håndskrifter, som Stephanus i egenskab af historiograf havde fået udlånt; at dette dog næppe har været tilfældet, fremgår af S. B. Smiths oplysninger i „Om Københavns Univ. bibl. før 1728“ s. 31—38. Sml. H. Rørdams biografi af St. Stephanus i Hist. Samlinger I, 1891.

¹ Br. Sveinsson havde 1638 opgivet sin stilling som konrektor i Roskilde for at tiltræde en udenlandsrejse, men måtte for at ordne sine formuesforhold om somren rejse til Island; her valgtes han, da biskoppen i Skalholt samtidig døde, til dennes eftermand og måtte nu for bispevielsens skyld tilbringe vinteren 1638—39 i Danmark.

Om Stephanus' oldnorske skindbøger foreligger ingen direkte oplysninger, men i 2 breve til Arne Magnusson (1687 og 1697, i AM. 1057 IX, 4to) beretter biskop Rosing i Kristiania, at i hans unge dage rejste en student omkring i Norge med Kristian IV.s brev for at indsamle antikviteter — om for Worm eller Stephanus mindedes han ikke — og fik to, R.s oldefader på mødrene side tilhørende folio-membraner.

XXIII

forsømmelig behandling var tilbage, overførtes 1661 til Stockholm, hvor samlingerne indlemmedes i slotsbiblioteket¹. Det vides, at Seefeldt, som endog holdt en islandsk amanuensis (Páll Hallsson), i sit bibliotek havde islandske håndskrifter, deriblandt membraner, men hvilke og hvor mange er vanskeligt at afgøre. Der er bevaret et brev fra Br. Sveinsson til Seefeldt, 12. juli 1656², hvormed han nedsender 4 sagahåndskrifter, deraf de tre på pergament (nemlig kongesagaerne fra Olav den hellige, Bispesagaer, Njála; det 4de håndskrift var en Olav den helliges saga); af disse findes kun ét, bispesagaerne, i det kongl. bibliotek i Stockholm (perg. 5, fol.), de andre har man som følge deraf anset for tabte. Imidlertid foreligger et senere brev fra Br. Sveinsson til Seefeldt (14. juli 1657), hvoraf man ser, at Seefeldt af de modtagne håndskrifter har tilbagesendt 3 — som følge af en misstemning begrundet i, at Br. Sveinsson vil have sendelsen betragtet som vederlag for nogle ham tilsendte latinske bøger —, så at tydelig nok kun den ovenomtalte bispesaga-membran er forbleven i hans besiddelse³. Foruden Stockh. perg. 5, fol. kan — som af Gödel påvist — mindst 3 andre membraner i Stockh. kgl. bibliotek antages at

¹ Se om denne samling V. Gödel, Fornnorsk-isl. litt. i Sverige I. Slotsbiblioteket, hvis rester nu udgør en del af Kongl. biblioteket, led meget ved en ildebrand 1697.

² Aftrykt Njála II, 700 · 701, hvor dog følgende må berigtiges:

S. 700, l. 14 subvovisset, læs submovisset
 — - 17 subiit, *tilføj* vim facere pudori meo, et data epistola
 — - 18 superasset, læs adhuc superesse
 — - 19 cordorem, læs pudorem *og* sanum, læs saxum
 S. 701, l. 2 Augmundi, læs Augmundii sancti
 — - 3 Thorhalli, læs Thorallii
 — - 4 Episeorum acta, nunc, læs Episcoporum acta, uno
 — - 10 intercipient, læs intercipiunt
 — - 17 donans, *tilføj* cum
 — - 25 studiosum, læs studiosissimum
 — - 27 favere, læs fovere.
 — - 30 Qvin-, læs Qvinc-
 — - 32 XL, læs N.

³ Skrivelsen, ligesom den fra året forud bevaret i de i Ny kgl. sml. 1392, fol. foreliggende blade af biskoppens brevbog, har hidtil ikke været bekendt og meddeles derfor her som supplement til den i Njála II anførte:

Nobilissimo viro Dno. Georgio Sefeldo, Regni Daniæ Senatori amplissimo, Selandiæ Prætori consultissimo, Dno. fautori et Mecænati magno, S. P. D.

XXIV

have tilhørt Seefeldt, nemlig 7, 4to (Romantiske sagaer) og to Jonsbog-håndskrifter, og samme mulighed er ikke udelukket for endnu nogle flere af bibliotekets islandske membraner, ligesom også af papirshåndskrifterne adskillige kan påvises som Seefeldiana.

De nævnte to samlinger norrøne håndskrifter kom til SVERIG på en tid, hvor den stærkt vakte nationalfølelse med forkærlighed søgte tilbage til nordens fortid og i den norsk-islandske oldlitteratur så minder om Sverigs berømmelige urtid. De skatte, man gennem disse samlinger og de fra gammel tid i Sverige indvandrede norrøne skindbøger var kommen i besiddelse af, søgte man ivrigt at forøge, samtidig med at man ved at drage indfødte Islændere til sig, fik mænd, som kunde afskrive og tolke det indsamlede. Sverigs første forbindelse med Island skyldtes tilfældet. Under krigen mellem Danmark og Sverige opbragtes 1658 en Islandsfarer

---

Benignissimam abs te datam epistolam, vir nobilissime, Dne. Mæcenæ magne, homo studiosus quidam nostras Arnas Halthorius nomine, cum Matthia Erasmo mercatore ad nos vectus IX. Kal. Quinctiles attulit, nec multo deinceps arculam cum membranis quas remisisse scripseras, bona fide reddidit. Pro literis gratias ago habeoque magnas, quæ in composita gravitate quæ tantum virum decet, constantis favoris auram clementer adspirarunt, pro missis unquam ad te nihili veteramenti veniam peto, quæ nisi displicuissem, remissurus nunquam fuero, cum præsertim anno superiore postulares. Sed video ineptam quam illis addidi epistolam quicquid in obsequio officii fuerat, perdidisse. Sic enim suo fortasse vitio accipi videtur ac si schediasmata illa redhostimenta mittam pro concessis antea Lipsii operibus. At illud non volebam, velle certe non debueram; sed satisfactionem et redhostimentum pro unico Lipsii opusculo sive Poliorceticis sive de cruce, quod reddere debui promissique, per neglectum tamen non reddidi. Hoc eo tibi Mæcenæ scripsi, non quo tibi de libello sive reddito sive secus tantillum curæ esse crederem, sed quo scires mihi de fide esse. quam hoc pacto redimendam existimavi. Sed utcumque ceciderint ista, noli quæso illum qui adhuc apud te Mæcenæ hæret codicem remittere, quem ego nunc non ut antea redhostimento tibi, sed dono do. Patere tantillum studii mei vestigium in angulo bibliothecæ tuæ opulentissimæ hæsitare, atque hac facilitate magnas animas quarum es una, imo numina imitare.

Vale vir nobilissime, Dne. Mæcenæ magne atque inepto Juxta largitori ac scriptori facilis ignosce, propitius fave ac iterum vale.

Scalholti australis Islandiæ E. A. D. prid. Eid. Quinctiles anni Domini Mmi DCmi Lmi VIIIm(i). Generosæ nobilit. T. devotissimus cultor et cliens Brynolfus Svenonius R. mppria. [Det tilføjede R er en af Br. Sv.s ejendommeligheder, som har foranlediget forskellige gætninger; sædvanlig forklares det som Ragnheiðarson og skulde da skyldes B. S.s pietet overfor hans afd. moder.]

og førtes til Gøteborg. På skibet befandt sig en fra latinskolen på Nordlandet (Holar) relegeret studerende, der var på rejsen til København for at tale sin sag. Denne unge mand, Jón Jónsson fra Rúgstaðir, efter sit fødested kaldet *Rugman* — som oven i købet medførte et par saga-afskrifter —, blev modtaget med åbne arme af rigsdrosten Per Brahe, der lod ham lære Svensk og derefter sendte ham til universitetet i Upsala. Her kom han som kaldet for O. Verelius, der omtrent samtidig tiltrådte det nyoprettede professur i svenske antikviteter, og som netop trængte til en i oldsproget kyndig medhjælper. Det varede heller ikke længe, før man besluttede at sende ham til Island, for at han dér kunde indsamle kildeskrifter til studiet af oldtidens historie. 1660 — efter fredslutningen — afrejste Rugman til København og gik derfra 1661 med et skib til Nordlandet på Island, hvorfra han igen om efteråret vendte tilbage; hvad han af bøger og håndskrifter medførte nåede dog ikke Upsala før det følgende år (1662). År 1665 brød R. atter op, men nåede denne gang ikke længere end til København, hvor han opholdt sig om somren og derpå rejste tilbage til Upsala, medførende som rejsens udbytte nogle saga-afskrifter uden større betydning. I Upsala oprettedes 1667 det såkaldte Antikvitetskollegium¹, ved hvilket han derefter virkede til sin død 1679. Man har almindelig antaget, at det var en rig høst Rugman medbragte fra sin Islandsrejse 1661, men desværre foreligger ingen samtidig opgivelse fra R. selv, og da håndskrifterne senere adsplittedes af Verelius' arvinger (V. † 1682) uden forinden at nå ind i nogen offentlig samling, frembyder afgørelsen store vanskeligheder. Efter Gödels undersøgelser² tør man dog antage, at udbyttet ikke har været betydeligt, hvad i og for sig også er sandsynligst, når henses til R.s mangel på indflydelsesrige forbindelser og begrænsede pengemidler. Man kender næppe en eneste membran, som med sikkerhed kan henføres til Rugman (1 ríma-samling Stockh. 22, 4to? 1 Jónsbók C. 7?) og af nævneværdige papirshåndskrifter nærmest kun en codex af Sturlunga saga (Stockh.

¹ Fra 1692, i mere indskrænket form, Antikvitetsarkiv; dettes islandske samlinger overleveredes 1780 til det kongl. bibliotek i Stockholm.

² Fornnorsk-isl. litt. i Sverige, I.

pap. 8, 4to); et og andet er sandsynligvis brændt hos prof. O. Rudbeck i Upsala 1702¹.

Medens Rugmans nærmeste efterfølgere ved antikvitetskollegiet (særlig Guðmundur Ólafsson) væsenlig kun tilførte arkivet moderne afskrifter, skaffede den svenske regering sig ved den forbindelse, som den knyttede med Islænderen *Jón Eggertsson*, en værdifuld hjælper, hvem det kongl. bibliotek i Stockholm for en stor del skylder sin betydning som oldnorsk-islandsk håndskriftsamling². Jón Eggertsson (f. 1643 i Skagafjord i det nordlige Island), der så vel ved fødsel som giftermål tilhørte ansete familier, havde uden at gå den studerende vej uddannet sig til praktisk virksomhed og i hjemlig lovkyndighed, ligesom han tidlig havde besøgt udlandet. Han var en energisk og velbegavet mand — af sin samtid mistænkt som så mange andre for „galder“ (trolddom) —, men hensynsløs og trættekær, hvis liv for en stor del hengik med offentlige og private retstrætter, tildels foranledigede ved, at klostergodset Möðruvellir (Nord-Island, Øfjord Syssel), hvis administration var bleven ham overdraget af lensherrens fuldmægtig, på grund af forandret bestemmelse fratoges ham. Hos de danske myndigheder havde han fra først af en ret gunstig stilling og talte under gentagne besøg i København (1668, 1678—80) sin sag så vel, at han med støtte herfra kunde holde sine islandske modstandere, deriblandt biskoppen på Holar og flere verdslige embedsmænd, stangen. 1680 var han netop påny kommen i besiddelse af det omstridte Möðruvellir, men nu brød kampen atter for alvor løs, idet hans modstandere på altinget protesterede mod de angreb, som han i en til lensherren indgiven besværing (Kbh. 18. 1. 1680) havde rettet mod Islands embedsstand, og selv rejste forskellige klager mod ham³.

¹ Foruden den s. XXII nævnte Stephanianske Heimskringla-membran brændte hos Rudbeck en membran af *Hervarar saga* (Gödel s. 166).

² Da forskellige punkter i Jón Eggertssons liv — til trods for det ikke lidet, som Gödel har meddelt — endnu trænger til oplysning, er det nødvendigt i det følgende at fremdrage nogle flere enkeltheder end tilfældet ellers vilde have været. Også de islandske trykte kilder, af hvilke navnlig henvises til B. Benediktssons og J. Péturssons *Sýslumannasæfir* (sml. Espolins *Árbækur og Hist. eccl. Isl.*) må i visse henseender berigtiges.

³ Heriblandt en beskyldning for trolddom, idet der protokolleredes, at der på herredstinget i Øfjord 1678 havde været fremlagt 1 blad som en

XXVII

Som følge af de herved foranledigede retssager rejste J. E. samme sommer ned til København og vendte først 1682 tilbage med højesteretsstævninger mod adskillige modstandere; disse ophævedes dog ved en kgl. ordre det følgende år, som bestemte, at J. E.s sag skulde afgøres af en overret på Island. For denne ret gav J. E. ikke møde, men forlod på lovstridig vis (uden pas, med et fremmed skib) landet for påny at vise sig i København¹. Her havde han den dristighed 19. febr. 1684 at indgive et memorial på ialt 21 punkter, som dels indeholder klager over Islands øvrighed, dels — og navnlig dette — går ud på at få oprettet et islandsk overprokurør-embede med udstrakt myndighed over administration, politivæsen osv. — øjensynlig bestemt for ham selv. Da her netop i København på den tid befandt sig en kommission af ansete Islændere, nedkaldte til rådslagning angående handelsforholdenes ordning², forelagdes memorialet for disse, som i et indlæg af 21. april 1684 leverede en skarp kritik af forslaget og i øvrigt henstillede til regeringen at vente, til en betænkning fra selve Island kunde indtræffe. En sådan kom også i løbet af sommeren, da altinget nedsendte en 10. juli dateret imødegåelse, som er en i 15 punkter affattet anklage, der opregner alle Jon Eggertssons overgreb, utilbørligheder og ulovlige handlinger. Samtidig faldt på altinget dom i J. E.s sag. Han dømtes til at have sin formue (boslod) forbrudt på grund af sin ulovlige bortrejse, hans

---

fjærdedel af et ark med følgende indhold: „1^a Að vita hver stelur, 2^a Ef þú villt að þjófur afsaki sig ekki, 3^a Að vita hver stelur, 4^a Að spilla geðsmunum ríkra manna, 5^a Viljir þú óvildarmanni þínum nökkru launa, 6^a Viljir þú gera þér hulinhjálms etc. sem það blað sérlíkast hermir“, hvilket af de da tilstedeværende var erklæret for skrevet med J. E.s hånd, hvorhos der i selve lovretten forevist 1 blad i kvart og et andet mindre „með mörgum uppáðregnum óvenjulegum characteribus, annað þeirra með sömu fyrirsögn og vitnisburðirnir um geta“. Se ang. hvad der her og i det flg. meddeles fra altinget de årlig førte tingbøger.

¹ På altinget 1684 citeres følgende uddrag af et af ham ved denne lejlighed til øvrigheden efterladt brev: „Þá í herrans nafni með stærstu auðmýktar trausti við mitt yfirvald geng eg á skip með einu Hollands Grænlandsfari í þeirri meining Hans Kgl. Maj. af Danm. minn allra náðugasta arfherra og kong að sækja með allri undirgefni um mínar hér hafandi sakir, eftir sem Hans Kong. Majestas mér munnlega befalað hefur sig sjálfan í áliggjandi nauðsyn að sækja“.

² Altinget havde udvalgt 4 sysselmænd, en for hver landstjærðing, men at disse fik repræsentanten for Nordlandet forfald.

XXVIII

forlening Möðruvellir frakendtes ham på grund af 2 års afgiftsrestance, og han tilpligtedes i øvrigt til at stå til rette for sine forseelser. De følgende 3 år (1684—87) tilbragte J. E. i fængsel i København, som det sædvanlig antages på grund af hans forbindelse med den svenske regering, i virkeligheden var det dog i en art varetægtsarrest eller nærmest gælds fængsel. Af højesterets dombog 1686 (hvormed kan sammenholdes stævningsbogen 1685 og Sæll. tegnelser 1685) ses det, at arvingerne efter den afdøde lensherre (admiral H. Bjelke, d. 1683), repræsenterede ved admiral C. Bjelke, havde opnået en bytingsdom over ham (13. 6. 84) for den resterende fæsteafgift og derefter under sagens videre forløb holdt ham fængslet i stadens arresthus, hvor de måtte betale hans underhold. Bytingsdommen bekræftedes af en magistratsdom (13. 1. 85), og denne dom indstævnede J. E. for højesteret, hvor den imidlertid stadfæstedes 25. nov. 1686. Af voteringen fremgår, at man mente, at J. E. vel skulde betale, hvad han skyldte, men i øvrigt burde slippe ud af arresten, idet der dog også hævdede sig stemmer for at få hans samtlige forhold — navnlig til den tidligere foged J. Klein, som var bleven medinddraget under processen — afgjort ved særlig udnævnte kommissarier. Skönt regeringen, efter hvad der var foregået på altinget 1684, havde god grund til at skride ind, lader den dog til at have holdt sig tilbage. Vel oplæstes på altinget 1685 en skrivelse fra rentekammeret til landfogden (dat. 27. 3.), ifølge hvilken „imod J. E. og Gudb. Björnsson (en af J. E.s følgesvende) bliver Hans Maj.s sag udført her af generalfiskalen, så vi håber indbyggerne i Island over dennem snart skulle få tilbørlig satisfaktion“, men hertil ses intet spor, og J. E. synes at være sluppet ud, så snart han er nåt til en overenskomst med sin modpart.

Under sit ophold i København 1682—83 var Jon Eggertsson kommen i berøring med den svenske regering,* først som afskriver, men snart nøjere knyttet til denne som hemmelig håndskriftopkøber på Island. Under de vanskeligheder, som hans stilling den gang frembød, er det højst forbavsende at se ham indlade sig på et så voveligt dobbeltspil, som det var, samtidig med at bejle til regeringens velvilje, for en rivaliserende magt at påtage sig et hverv, der — selv om det måske ikke strengt juridisk kunde stemples

XXIX

som strafbart, så længe ikke noget bestemt formuleret forbud mod håndskriftudførsel var udstedt — dog efter tidens opfattelse måtte anses for i høj grad upatriotisk¹. 1681 blev J. E., som rigsantikvaren i et brev udtrykker sig, bestykket med 80 rdl. til at påtage sig anskaffelsen af manuskripter, o: denne sum udbetaltes ham som forskud på, hvad der efter afleveringen kunde tilkomme ham. I foråret 1682 afrejste han til Island, hvor han ankom 24. juni og tog ophold hos sin familie på Möðruvellir. Om hans videre foretagender i sagen, den hafte bekostning m. v. oplyser hans til antikvitetskollegiet jan. 1684 indgivne regning². Han begyndte med at lade afsøge nogle afsides bygder i omegnen (Svarfadardal; Fljót med omliggende Siglufjord, Hjedinsfjord [sål. må læses], Olavsford), men overhovedet betaltes større eller mindre beløb for så godt som alle landets sysler (kun Rangárvalla syssel nævnes ikke, derimod 2 gange Húnavatns syssel); endvidere foretog han selv en indsamlingsrejse — fra midten af juli i 4½ uge, selv sjetten med 15 heste — gennem Vadla (o: Øfjord) syssel, Hegranes (sål.

¹ I instruks for den nyudnævnte antikvar Hannes Þorleifsson (7. 6. 1681), som denne lod bekendtgøre på altinget, anmodes alle i Island, som har antikviteter, om at vise og meddele ham disse, dog således at han skal være pligtig til enhver sit uden skade inden vis tid at restituere. Næste år drog Hannes Þorleifsson, hvis fader fhv. lagmand Þorleifur Kortsson ligeledes indvikledes i Jon Eggertssons processer, på faderens vegne ned til Danmark, men forliste på vejen, ved hvilken lejlighed rimeligvis nogle membraner gik tabt, da han skal have ført med sig en god del antikviteter (Add. 3, fol.). Først nogle år senere, efter Jon Eggertssons indsamling, er det, at den følgende kgl. antikvar Th. Bartholin foranledigede et reskript (4. 4. 85), hvorved landfogden tilholdes at forbyde, at skrevne historier eller andre deslige traktater om landet vorder derfra til fremmede forhandlede eller udførte, da det erfare, at en stor del manuskripter skal være udførte fra Island, hvilke af fremmede udgives, og da den kgl. antikvar nu skal samle de fornemste islandske historiske skrifter og udgive dem; til hjælp for ham skal landfogden erkyndige sig om hvis manuskripter der endnu monne være og dem til regeringens tjeneste indsamle og hidsende; hvad ejerne nødig vil miste, skal mod revers lånes og efter endt afskrivning tilbagesendes. Om noget køb eller afståelse mod vederlag er ikke tale, så udbyttet har sikkert kun været ringe. Dog er af de senere hen i den Arnarmagnæanske samling indgåede håndskrifter en membran af Olavsagaerne (AM. 61, fol.) af landfogden nedsendt til Bartholin, ligesom en vigtig sagamembran (AM. 182, fol.) er tilført B. fra Island. AM. 234, fol. har han haft til låns fra Skalholt, men sendt den tilbage.

² Aftrykt hos G. E. Klemming, Ur en antecknares samlingar, Ups. 1860—82, s. 36—43.

XXX

må læses, o: Skagafjord) syssel, Húnavatns, Bardastrand, Borgarfjord, Kjos, Gullbringa, Árness sysler, altså fra Mödruvellir over Nordlandet (med undtagelse af det østligere Tingø syssel, som han dog også både selv, og ved bud havde ladet afsøge) og ned langs vestkysten til egnen om det senere Reykjavík, og Árness syssel, hvor altingsstedet er beliggende. Rejserute og tidsfølge lader formode, at J. E. i virkeligheden har benyttet hjemrejsen fra altinget — hvor hans nærværelse dog, så vidt vides, ikke er konstateret — til denne forretning. Efter hans specificerede optegnelser kostede disse rejser og udsendelser ham 179 rdl. 1 m. 4 sk. Udbyttet bestod, ligeledes efter egen opgivelse, af 5 folianter¹, 29 kvarter, 17 oktaver, som tilsammen kostede 154 rdl. 4 m. 13 sk., hvorhos han har ladet foretage en del oversættelser til Latin og medfører nogle sjældenheder. At betalingen for bøgerne — ved hvilken prisen for hver enkelt er angiven — blev så høj, begrundet han med, at den kgl. antikvar havde ladet på altinget publicere en kgl. befaling om, at alle bøger og skrifter i landet skulde stå til hans rådighed, hvorfor „så meget des varligere denne sag måtte angås og købet des dyrere etc.“. Af særlige omstændigheder ved indkøbet fremhæver han, at han havde expres ordre til på gården Setberg i Gullbringa syssel at søge efter bøger hos en enke ved navn Gudrun, men hun havde solgt eller bortlånt alt². Ligeledes havde han expres ordre til at søge 2 særlige bøger, nemlig *Flateyjarbók*(!), som skulde være på Østlandet hos en præst Ólafur Gíslason (præst til Hof i Vopnafjörður; bidragyder til Arne Magnussons samling), og en Snorre Sturluson (o: *Heimskringla*). Hvad den første af disse bøger angik, havde præsten den vel ikke, men vidste, hvor den var at finde, og lovede at skaffe den, hvad

¹ Foruden 1 i Amsterdam indkøbt tysk bog, hvis beløb (1—1—8) her er fra-draget hovedsummen.

² Denne Gudrun har utvivlsomt været enken efter den år 1675 afdøde præst Þorsteinn Björnsson til Útskálar, som efter sin afsked 1660 med sin hustru Guðrún Björnsdatter beboede nævnte gård. Han var en særling, hvem menigmand mistænkte for trolddomskunster, og var selv meget stolt af sine indsigter i oldlitteraturen. Til de håndskrifter, som J. E. skulde søge, har vistnok hørt det store, næsten alle islandske sagaer omfattende, papirshåndskrift fra 17. årh. (nu fordelt i flere numre), som fra ham gik over til lagmand Sig. Björnsson og derefter kom i Arne Magnussons besiddelse. Hans navn forekommer også i Resens bibliotek.

XXXI

dog ikke skete — om dette er en blot og bar forblanding med den fra Vestlandet stammende bekendte 'Flateyjarbók' (bevirket ved navneforveksling, idet der også ud for det nordøstlige Island findes en Flatey), eller hvorledes sagen hænger sammen, er ikke let at afgøre. „Snorre Sturluson“ skulde være hos vicebiskoppen Jón Vigfússon, men da han havde solgt den til sin hustrus broder, måtte et bud sendes til denne, en mand ved navn Thorstein Thorðarson, som boede i Skard på Skardsstrand i Dala syssel; det blev for tjeneren en meget farlig rejse, han var ved at drukne og miste bogen, som han førte med sig. Indberetningens ordlyd „thi han nær hafde været druchnet, og bogen, som han førte på sig, bortkommet“ kan næppe forstås anderledes¹; men besynderligt er det, at ingen Heimskringla findes opført i J. E.s manuskriptfortegnelse, og at man overhovedet intet videre hører om dette håndskrift, hvis tab, hvorledes det nu end dermed forholder sig, er meget beklageligt. Det er ikke usandsynligt, at det har været den membran, hvoraf et fragment (43 blade) nu udgør AM. 39, fol.; dette er nemlig den eneste Heimskringla-membran, som vides at have været på Island². Hvor Arne Magnusson har fået hovedstammen af de 43 blade, ved man ikke, men 4 løse blade fik han netop fra Skard på Skardsstrand 1703 og 2 andre 1686 fra ovennævnte Þorsteinn Þórðarson, altså også fra Skard; endvidere fik han endnu enkeltvis 3 blade, alle fra samme egn af landet, — samtlige nævnte havde været anvendte som omslag om bøger.

Medens J. E. i sin indberetning selvfølgelig kun optræder som håndskriftsamler, véd hans modparter forskellige andre ting at berette om hans islandske ophold. Ifølge denne fremstilling samlede J. E. om sig på Möðruvellir en bande forløbne folk, med hvem han 1682 overfaldt de danske købmænd på Akureyri og året efter endog forgreb sig på en sysselmand på selve tingstedet. Heraf fremgår i al fald, at J. E. har levet på en stor fod og haft midler mellem hænde, der tillod ham at sætte kraft ind på sine fore-

¹ Sætningen udsiger efter min opfattelse ikke — som Gödel vil —, at tjeneren i virkeligheden mistede bogen. Dette, at der kun var fare for tabet, passer også bedst med fremstillingens helhed og altingsklagens, i det følgende anførte, hentydning til samme bog.

² Bortset fra nogle få fra Islands Sydland stammende blade AM. 325 VIII 1, 4to.

tagender. At han indkøbte for svensk regning, kunde naturligvis ikke blive ubekendt, selv om han søgte at skjule det; bægge indlæggene 1684 imod ham stikler hertil, og i altingets klageskrift fremhæves udtrykkelig Heimskringla-håndskriftet, idet her anføres, at han blandt andre bøger fik „fra Þorsteinn Þórðarson på Skarð en god historiebog, som Þ. nu på tinget erklærede at have udleveret til brug for H. M. kongen, men om Jon har bragt og leveret denne antikvitet til H. K. M. af Danmark eller kongen i Sverig, er os ikke end vitterligt.“ Skulde J. E. af frygt for følgerne have undladt at sende denne bog til Sverig og resterne af den på en eller anden måde være komne i Arne Magnussons eje?

J. E. forlod, som tidligere anført, på lovstridig vis Island 1683 på et hollandsk skib, medførende sine manuskripter, med hvilke han fra Holland sejlede til Helsingør og herfra begav sig til København, hvorimod manuskripterne af 2 ved Antikvitetskollegiet ansatte landsmænd, som ledsagede ham, førtes ad søvejen til Stockholm, hvor de ankom nov. 1683. J. E. selv fængsledes, som tidligere fortalt, den følgende sommer i København og indsattes i stadens arresthus. Man er i Sverig gået ud fra, vel i henhold til hans egne erklæringer, at hans fængsel var en straf for manuskriptsalget; den rette fremstilling har han dog utvivlsomt givet sine pårørende på Island, hvem han ifølge islandske kilder meddelte, at han sad i gældsarrest; som eksempel på den lemfældige behandling her kan anføres, at han beskæftigede sig med håndskrift-afskrivning¹. Løsladelsen blev da en naturlig følge af, at fordringshaverne i hans beslaglagte islandske ejendom kunde søge dækning. I islandske kilder berettes vel, at J. E.s gods samtidig med hans løsladelse konfiskeredes; men dette kan næppe forstås bogstavelig, da hans søn senere hen besad den fædrene gård (Akrar) og hans på Island efterladte hustru indtil sin død (1694) levede i velstand. At han, som fra svensk side angivet, skulde være sluppen løs på grund af en i efteråret 1686 af Antikvitetskollegiet afgiven erklæring om, at han ingen manuskripter havde udleveret, er lidet troligt allerede på grund af dennes fuldstændige modstrid med sand-

¹ Hvad han som afskriver har ydet, er alt andet end mønsterværdigt. Dog nærede så vel Torfæus som Arne Magnusson ret velvillige følelser overfor ham.

XXXIII

heden, og fordi man i Danmark efter de islandske indberetninger må have vidst god besked om sagen¹.

Efter at være sluppen løs vendte J. E. sig naturligvis til sine svenske venner. Først nu synes han at have fået sine udgifter fra Islandsrejsen godtgjorte og støttedes desuden ved yderligere tilskud. Til Island kunde eller vilde han ikke vende tilbage, og fra København ansøgte han da den svenske regering om en ansættelse. Hans gamle selvfølelse havde dog ikke forladt ham; han erklærer ikke at passe til andet end en dommer-bestilling; særlig mener han at kunne gøre nytte i Båhus len, hvor der skal være mange antikviteter — men en ringe ting tager han ikke, før bliver han i København; en lagmandstilling vilde være noget for ham. Hans svenske venner indstillede ham da også til en verdslig bestilling i en grænseby, hvor han kunde bruges som spion og tillige fra Torfæus i Norge få antikviteter til afskrivning. 1689 rejste J. E. selv til Sverig for at tale sin sag, men efter nogle måneders ophold i Stockholm døde han og begravedes 6. nov. 1689; nogle år efter fattedes beslutning om et monument på hans grav, men sagen døde hen².

De på Jon Eggertssons liste opførte håndskrifter genfindes nu ikke alle. Om en folio-membran, der dog ikke kan have været gammel, da den foruden Islændingesagaer indeholdt den i sen tid opdigtede Blómsturvalla saga (af J. E. betalt med 10 rdl.), ved vi

---

¹ Jón Ólafsson fra Grunnavík, der gennem lagmand P. Vidalin (som stedse bevarede J. E. i taknemlig erindring for råd og vejledning) og Arne Magnusson havde hørt fortælle om J. E., vil endog vide (AM. 487, fol.), at landfoged Heidemann, efter at J. E. havde tabt sin sag for højesteret, lod ham tilbagebetale de ifaldne bøder, da han indså, at den mod J. E. rejste beskyldning for afgiftsrestancer skyldtes uvenners avind og onskab, og kun fordi J. E. vidste sig forhadet på Island, drog han til Sverig; til omtalen af hans ufordragelighed og hensynsløshed tilføjer han „sed sæpe cum generositate qvadam heroica injuncta.“

Med den ovenfor givne fremstilling af J. Eggertssons forhold kan sammenlignes Hist. eccl. Isl. III, 728—29, hvor en lignende opfattelse gøres gældende.

² Besynderlig nok beretter islandske kilder, at J. E.s ligkiste sendtes til Island 1690; overfor de bestemte svenske angivelser må dette vel bero på en misforståelse; ligeledes fortælles, at han 1689 udnævntes til borgemeister i Malmø (eller ifølge J. Ólafsson i Gøteborg), men døde før embedstiltrædelsen.

XXXIV

bestemt, at den tilintetgjordes ved Stockholms slots brand 1697, og flere eller færre andre håndskrifter har rimeligvis gjort den selskab. Flertallet kan dog identificeres, og det viser sig da, at J. E. af det Kongl. biblioteks membraner har forskaffet numrene: 2, fol. (Helgensagaer, pris 17 rdl.)¹, 7 fol. (Romantiske sagaer, 12 rdl.), 4, 4to (Ólafs saga helga, 4 rdl.), [5. 4to — se det fg.], 8, 4to (Pórðar saga hreðu og Króka-Refs saga, 4 m.), 10, 4to (Jesu Sirach etc., 4 rdl.), 12, 4to (Árna bps saga, ung, 4 rdl.), 14, 4to (Kongespejlet, 2 rdl.), 15, 4to (Homiliebog, meget gl., betegnet som „det nye testament“, 2 rdl. 3 m.), 16, 4to (Nikulás saga ebps, 3 rdl.), 17, 4to (Tómas saga ebps, oldnorsk, 4 rdl.), 18, 4to (Heiðarviga saga, Gunnlaugs saga, Odds Ólafs saga Tryggvas. pp., 5 rdl. 3 m.), 23, 4to (Rímur m. v., 6 rdl.), 24, 4to (Alexanders saga og Rómverja sögur, 1 rdl.), 27, 4to (Bp Arnes kristenret m. v., 7 rdl.), 1, 8vo (Mariu saga, 4 m.), 2, 8vo (Luthers katekismus)², 5, 8vo (Gottskálks annáll pp., 4 m.), 6, 8vo (Jónsbók, 2 rdl.). Hertil kommer godt og vel en halv snes papirshåndskrifter, hvoraf dog intet har synderlig betydning. Blandt de håndskrifter, der af J. E. udtrykkelig fremhæves som skindbøger, er endnu 4, alle i oktav, af hvilke de to, nemlig en Anna saga (2 rdl.) og et defekt rima-håndskrift (3 m.), må anses for tabte, og det samme antages at gælde det tredje, 'et lidet kalvskinds kver' (1 m. 2 sk.), om hvis indhold fortegnelsen intet meddeler. Det fjerde („En Bog, indeholder Retterbøder og saadant adskilligt“, 1 rdl.), som også af Gödel opføres blandt de tabte, er sandsynligvis Stockh. perg. 5, 4to, da dette håndskrift (som bemærket af dr J. Þorkelsson) lige så vel som 5, 8vo er præsten Gottskálf Jónssons autograf, og bægge således kan antages udgåede fra samme samling, hvortil kommer, at indholdet passer til J. E.s angivelse, og formatet med lige ret kan betegnes

¹ Om dette vol. tilføjer J. E. „som dend witberönte Mand Olafvur Thone hafuer skrefuet“. Ólafur tóni hører til de islandske folkesagns troldmænd, men er tillige en til Dala syssel knyttet historisk person († 1393); også Arne Magnússon (i sine optegnelser om Codex Scardensis af Postula sögur, AM. 85, 8vo) sætter ham i forbindelse med Skard.

² Dette håndskrift svarer utvivlsomt til J. E.s nr 18, 8vo „Frædakuer á Kalffskind, 15 Sk.“, som Gödel ansér for tabt, da Luthers katekismus netop på Island sædvanlig går under benævnelsen fræði, fræðakver eller blot kver.

XXXV

som oktav og kvart. Det samlede tab anslås til c. 20 numre. De anførte priser kan i flere henseender have interesse; at de ofte ikke står i forhold til indholdets virkelige betydning eller bøgernes indbyrdes værd, vil let bemærkes. I sproglig henseende er perlen af alle den ærværdige homiliebog, fra indholdets side må den enestående *Heiðarviga saga* fremhæves¹.

Foruden at Jón Eggertsson således samlede for svensk regning, var han rig nok til at overlade sine venner et og andet, som til dels gennem dem er nåt Stockh. kgl. bibliotek. Således forærede han Guðmundur Ólafsson 1681 Jónsbók-membranen Stockh. 25, 4to og Sparvenfeldt 1682 Jónsbók-membr. Stockh. 9, 8vo.

Sparvenfeldts islandske erhvervelser, foruden nævnte Jónsbók en ny membran af Snorra Edda (Stockh. perg. 3, 4to) og nogle papirshåndskrifter — samtlige stammende fra et besøg af ham i København —, overdrog ejeren tillige med sine vigtige, tidligere anførte norske erhvervelser til Antikvitetsarkivet 1705, hvorfra de senere kom til det Kongl. bibliotek, desuden findes et enkelt fra ham hidrørende papirshåndskrift i Upsala universitetsbibliotek, og endvidere i Stockh. Kongl. bibliotek et senere indkommet Jonsbog-håndskrift (pap. 22, 8vo).

Hermed standser tilgangen af oldnorsk-islandske håndskrifter til de svenske biblioteker og samtidig den livlige, gennem tilrejsende og med afskrivning ved Antikvitetsværket beskæftigede Islændere vedligeholdte, forbindelse med Island, som kendetegner tiden 1660—1700².

Det 17. århundrede, i hvilket Sverigs norrøne håndskriftsamlinger opstod, skulde også i DANMARK se en udsøgt, om end ikke

¹ Efter J. E.s specificerede regning må alle de af ham medbragte håndskrifter antages at være købt af andre. Det synes virkelig også, at Möðruvalla kloster, som i middelalderen var rigt på norrøne og latinske bøger, allerede da var udtømt; i alt fald lader næppe nogen af J. E.s erhvervelser sig påvise i klosterets i Dipl. Isl. V., s. 288—90 aftrykte bogfortegnelse.

² Angående de islandske antikvarer i Sverig giver N. Dal, hvem Arne Magnusson har hjulpet, i Specimen biogr. de Antiquariis Sveciæ (Stockh. 1724) de ældste og i det hele pålidelige efterretninger; kun angående en af Jon Eggertssons medhjælpere „Thordo Thorlacius“ må der, som allerede i Hist. eccl. Isl. III, 580 bemærket, være indløbet en misforståelse.

XXXVI

talrig samplings tilblivelse ved håndskrifter, som tilførtes det nydannede store kgl. bibliotek i København. Grunden til dette bibliotek, som i modsætning til universitetsbiblioteket lykkelig er undgået alle truende ildsvåder, lagdes under den for sine boglige interesser bekendte konge Frederik III¹. Ved sin tronbestigelse 1648 har han sandsynligvis ingen nævneværdig kgl. bogsamling forefundet, efter at hans fader Kristian IV år 1605 havde skænket universitetet sit bibliotek, ligesom han næppe selv fra sin tidligere stilling har medført noget større privathibliotek. Derimod forøgedes den kgl. bogsamling betydelig ved indkøb af private samlinger i årene 1661—64, så at en ny bygning for det kgl. bibliotek, der oprindeligt stod opstillet i 2 værelser på Københavns slot, blev nødvendig. Denne, som påbegyndtes 1665, stod færdig 1673, og siden da har det store kgl. bibliotek, som det fra nu af kaldtes, haft lokale her, på Slotsholmen, syd for slottet, umiddelbart ved en tværbygning forbundet med dette. Man har en katalog fra c. 1660 over Frederik III.s bibliotek, som da talte c. 3500 bind; håndskrifter opføres ikke, men dog havde biblioteket allerede da fået sine første islandske membraner, fra den udtømmelige *Brynjolv Sveinsson*, som nogle år senere igen ydede et bidrag. Som kgl. bibliotekar i denne periode (til 1663) nævnes M. Meibom; dog må prof. V. Lange, som 1656 blev lærer for kronprinsen, også have haft med biblioteket at gøre, da brevvekslingen med Br. Sveinsson går gennem ham, og han af biskoppen tituleres kgl. bibliotekar. Den første videnskabelige forbindelse mellem regeringen og Br. Sveinsson falder i året 1650, da Frederik III, som havde bragt i erfaring, at biskoppen besad „adskillige antikviteter og gamle dokumenter“, som sandsynligvis kunde tjæne til oplysning af fædre-

---

¹ Om biblioteket — i så fald heldigere end nogen anden nordisk håndskriftsamling — kan siges overhovedet ikke ved brand at have lidt nogetsomhelst tab af norrøne håndskrifter, er mere tvivlsomt. I nærv. katalog er under beskrivelsen af Gl. kgl. sml. 3272, 4to (en Jonsbog-mbr.) efter arkivar Jón Sigurðsson meddelt, at dette håndskrift antoges at være gået til grunde ved slotsbranden 1794, det vil vel sige, at det formodedes at være tabt under den herved foranledigede transport af bibliotekets manuskriptsamling (sml. Vedel Simonsen, *Nationalhistoriens ældste Perioder I*, 57). Men når en af de Torfæanske membraner (*Gisla saga m. v.*) siden c. 1780 er sporløst forsvunden, må det snarest skyldes brand af et eller andet privatbibliotek, hvor den har været henliggende.

XXXVII

landets oldhistorie, foreslog ham at opholde sig hernede en vinters tid for at forberede noget af disse sager til offentliggørelse, idet dog en umiddelbart efterfølgende ordre til lensherren, som skulde forhandle med ham om vilkårene, forudsatte, at biskoppen kunde undslå sig, i hvilket fald han skulde opfordres til fra Island at nedsende arbejder egnede til trykning. Denne tilkendegivelse, som fra islandsk side er bleven sat i forbindelse med, at pladsen som kgl. historiograf ved Stephanius' død netop nu var bleven ledig, men som snarere var en hæfflighed, der skulde dække over et samtidigt afslag angående en af B. S. ønsket bogtrykkeri-bevilling, førte for så vidt ikke til noget, som biskoppen undskyldte sig med embedsforretninger, men han tilbød regeringen sin hjælp til indsamling af antikviteter. En bestemt opfordring i denne henseende fik han, under ejendommelige omstændigheder, i foråret 1656. I biskoppens brevbog for 1654—56 (AM. 269, fol.) findes i registeret opført „Epistola Langii til biskupsins“; for selve brevet er der desværre lakune, men efter de omgivende skrivelser at dømme må det have været dateret c. 6. maj 1656. Den første følge af brevet — hvis overbringer, en i en skandaløs sag indviklet, bortrømt, men nu ved kgl. nåde beskærmet præst *Þórarinn Eiríksson*, det øjensynlig, som af det følgende vil fremgå, har været biskoppen meget pinligt at skulle forhandle med — var, at biskop Br. Sveinsson på altinget lod bekendtgøre, at kongen havde ladet ham tilskrive om at skaffe nordiske oldskrifter til Hans Majestæts fornøjelse i hans kgl. bibliotek, hvorfor han ønsker på kongens vegne at få til købs eller låns de antikviteter, dokumenter og sagabøger, som findes i landet; han vil på kongens vegne betale dem, som er til fals, men samvittighedsfuldt tilbagelevere dem, som udlånes ham til afskrivning, ligesom han er villig til at tage imod, hvad man af den slags vil forære kongen, og indberette giverens navn, så at hver kan nyde den ære og velvilje, som han har gjort sig fortjent til (se altingsbogen 1656). Om opfordringen har givet noget resultat vides ikke. Dernæst sendte biskoppen 10. juli¹ Lange tre for kongen bestemte membraner, ledsagede af et udførligt latinsk brev.

---

¹ Mærkeligt nok afsendte han næsten ganske samtidig (to dage efter) de s. XXIII nævnte 4 håndskrifter (hvoraf 3 membraner) til Seefeldt.

XXXVIII

Brevet har oprindelig hørt hjemme i biskop Br. Sveinssons brev-bog AM. 270, fol., men findes nu i Ny kgl. sml. 1392, fol. Den meget udførlige skrivelse, der desværre på et afgørende sted har lakune ved tabet af et blad, begynder med en fremstilling af den gamle islandske litteraturs undergang, hvortil årsagerne har været kristelig fanatisme og senere reformationen, samt de tilbageværende resters sørgelige tilstand og den almindelige ligegyldighed for disse sager, indtil Arngrim Jonsson tog fat — her afbrydes ved den omtalte lakune (2 ss.), således at på det manglende blad en meddelelse om de medfølgende membraner må være begyndt. I slutningsordene angående den første af disse begynder brevet atter på følgende måde:

unquam, nec repertum iri temere crediderim, et alterum ibidem membraneum ipsius Ragnaris Lodbrocæ, majorumque et filiorum res gestas recensentem, tertium ibidem membraneum, Codicem legum priscarum, quas Rex Olafus cognomine Sanctus nobis quondam dedisse dicitur, qui codex Graagaas h. e. anser, vulgo appellatur. Hos, si studium ingens in re vili, tu vir clarissime ac celeberrime, Regi optimo maximo, quod vehementer abs te peto, commendare non dedigneris, tuo svasu Regiæ Majestati submissee offerre audebo, suppliciter adgenicalatus et obtestatus, ut pro clementissimo genio Regali, accipiat munus vilissimum, eodem animo, quo aquam cava manu oblatam a rustico Persarum Rex magnus quondam accepisse legitur. Quod utique facturum spero, si in tempore offeratur a te viro celeberrimo, et excusetur verbis quæ nosti ipse optime. Addo quasdam alias Chartaceas ineptias, quarum indicem in laterculum hisce inclusum conjeci, magis quo placuisse Regi me voluisse liqvescat, quam quod placere legatum rear. Te vero Vir clarissime et doctissime, nunc vehementer oro et obsecro, ut quantum potes, potes autem plurimum, excusatum potius me optimo Regi, quod nihil majus hoc tempore potuerim, quam quod non mereor commendatum eas, Satis accepisse existimans, si Regiam gratiam, favoremque sartam tectam retinueris! Cujus tu mihi pararius esto, et me ad quæ commodum videbitur officia Jure tuo utitor, quod si non despexerit has nugas incredibilis magni Regis bonitas et clementia, dabo sedulam operam ut chartacea idgenus dona plura deinceps consequatur. Cuius rei per te mihi nuntium fieri vir clarissime perquam velim et quemadmodum hi ausus mei rustici successerint, quod si feceris magno me beneficio prævenieris, non immorem futurum.

Hertil knytter biskoppen anvisning om, hvorledes denne gamle litteratur helst bør udgives ved trykning og ender med en udførlig redegørelse for sit forhold til den nævnte Þórarinn Eiríksson, som mærkelig nok året i forvejen var bleven antagen som kgl. translator af nordiske antikviteter (den første indehaver af en sådan plads) og nu med kongeligt beskærmelsesbrev (kongens pas) mødte

XXXIX

på Island for at indsamle kildeskrifter. Hvad der kan oplyses om ham af den i provsten Jón Halldórssons „Prestaæfi“ (Rask 55) foreliggende biografi og aktstykkerne i hans proces (Ny kgl. sml. 1944, 4to), sammenholdt med det, som biskop Brynjolv i sit brev til Lange meddeler, er ikke uden interesse. P. E. har øjensynlig været en upålidelig person, hengiven til drik og udskejelser, men i besiddelse af et vindende væsen eller en vis ævne til at gøre sig gældende. Han skal i sin ungdom være støttet af biskop Brynjolv og med hans hjælp have studeret i København¹. År 1651 blev han præst i det østlige Island, men udlagdes nogle år efter i en lejemålssag som barnefader. Da sagen, under hvis forløb han med stor frækhed havde søgt at føre øvrigheden bag lyset, nærmede sig sin afslutning, forlod han hemmelig landet, hvorefter dommen gik ham imod. I Danmark har han sandsynligvis ved falske foregivender vidst at indsmigre sig, da det er lidet troligt, at regeringen, hvis den kendte den rette sammenhæng, vilde sende netop ham til Br. Sveinsson med bud om at skaffe sig oldskrifter. Selv har han næppe under sit sommerophold på Island 1656 udrettet noget, da, som hans islandske biograf udtrykker sig, få vilde tro en sådan uvederhæftig svirebroder, og det er øjensynligt, at Br. Sveinsson i sin bekendtgørelse på altinget med flid undgår at nævne hans navn. I brevet til Lange undskylder biskoppen, at han ikke har turdet sende hverken brevet eller manuskripterne med en mand som P. E., og erklærer, at en bog, som P. E. ifølges Langes brev skulde medbringe, har han aldrig modtaget. Det er tydelig nok ikke uden bitterhed, at biskoppen ser ham have vundet kongens og de mægtiges bevågenhed, men han udbeder sig blot den gunst aldrig at nødes til at genindsætte ham som præst. Det er vel ikke usandsynligt, at en medvirkende grund for ham til at sende de rige gaver har været at sikre sig mod et tryk i denne sag. Kongen skal overfor P. E. bestandig have vist stor overbærenhed,

---

¹ Han indskreves ved universitetet dec. 1640, men synes ikke at have forhastet sig med sine studeringer; 24. juli 1649 forespørger nemlig Br. Sveinsson i en efterskrift til Worm, hvorledes det går til, at P. E., som efter sigende er „attestatus“, er vendt tilbage uden testimonium; han frygter det er galt fat og udbeder sig besked om hans opførsel. Angående svaret forlyder intet.

men hans uordenlige lævned hindrede ham i at arbejde, og år 1659 fandtes han druknet i Københavns slotsgrav¹.

Efter Torarin Erikssons død arvede den unge *Þormóður Torfason* (den senere så bekendte Torfæus) hans stilling². Han fik sig bolig anvist på slottet og gik med så stor iver i gang med at oversætte de fra Island modtagne skatte, at han efter et par års forløb begyndte at mangle stof. For at forøge sit materiale sendtes han da til Island 1662, med opfordring til biskopperne, særlig biskop Brynjolv, om at være ham behjælpelige — antikviteter ønsker han for betaling eller på anden måde, hvorhos han fra den nordlandske biskop, der forestod Islands eneste trykkeri, skulde skaffe 2 eksemplarer af alle dér trykte bøger. Torfæus, der sejlede ud med lensherren og på forskellig måde støttedes af regeringen, kom sent til Island (slutningen af juli); han kunde kun i kort tid opholde sig hos biskop Brynjolv i Skalholt, rejste derfra til dennes embedsbroder på Holar og vendte om efteråret tilbage med et fra Nordlandet afgående skib, som anløb Glückstadt, hvorfra han over Lübeck nåede København. Trods det kortvarige ophold var udbyttet af største betydning, og dets righoldighed lader sig i det enkelte påvise, da en for Arne Magnusson 1712 tagen afskrift af Torfæus' egenhændige fortegnelse over det medbragte heldigvis endnu er i behold³.

Efter den her under teksten meddelte fortegnelse over de medførte trykte bøger følger angående håndskrifterne:

---

¹ Han forberedte en latinsk oversættelse af Halvdan svartes saga, hvoraf kun 1 ark tryktes. På det store kgl. bibliotek minder om ham — foruden procesakterne — kun et papirshåndskrift af Snorra Edda (Gl. kgl. sml. 2368, 4to), som han ses at have købt i Skalholt april 1655.

² Torfæus (f. 1636) havde studeret i København 1654—57, opholdt sig på Island 1657—58, måtte på nedrejsen herfra på grund af krigsforholdene overvinde i Kristianssand, blev næste forår (ligesom omtrent samtidig hans landsmand Rugman) opbragt af en svensk kaper, men befriet under et mislykket anfald på den jyske kyst og kom endelig ud på somren herfra til København.

³ Fortegnelsen udgør et i AM. 435 b, 4to indsat, af Arne Magnusson rettet oktavlæg. Den aftrykkes her fuldstændig. Tidligere har G. Vigfusson i Prolegomena til Sturlunga saga (Oxf. 1878), s. CXLV—VI offentliggjort listen over membranerne og vedföjet identificering.

XII

Manuscriptorum in pergamena Catalogus. Cla. Episcopus Schalholtis hos misit: suntque:

1. Codex legum modernarum in Islandia — folio [Jónsbók, Gks. 3270, 4to].
2. Regum quorundam Norvegorum historia — folio [Morkinskinna, Gks. 1009, fol.].
3. Niali cujusdam historia mutila — quarto [Gks. 2870, 4to (?)].
4. Gislavi Sur, et Thormodi Kolbrunarskaldi — quarto [Tabl].
5. Mathematica quædam — quarto [Rímfræði, Gks. 1812, 4to].
6. Edda Sæmundi — quarto [Gks. 2365, 4to].
7. Edda Snorronis — quarto [Gks. 2367, 4to].

Reliqua hæc comparavi.

1. Historia Regum Norvegiæ à Magno cognomento bono, usque ad Svererem Magnum juxta seriem continuata — folio [Hrokkinskinna, Gks. 1010, fol.].
2. Sancti Thomæ Archiepiscopi Cantabergensis et sancti Olavi Regis Norvegiæ Historia — folio [Tómasskinna, 1008, fol.].
3. Niali historia mutila — 4to [Gks. 2868—69, 4to(?)].
4. Annales quidam vetustissimi — 4to [Ann. regii, Gks. 2087, 4to].
5. Halfreki, Territorii cujusdam norvegici Regis ante Pulcricomi tempora, historia. item Heidreki Cimbricæ regis vetustissimi et multa alia — octavo [Gks. 2845, 4to].

In charta exarata sunt

1. Speculum Regale — 4to.
2. Niali Krokarefi et aliorum historia — folio.
3. Glumi, Fimbogi Rammi, et Egili Skallagrimsonii historia — 4to.

Hos duos postremos commodato accepi a Domino Theodoro Jonæo Cætus Hitardalensis pastore, quas in sereniss. Regis usum transscribendos retineo.

Ex superioribus libris duos hos sumsi. inter ea quæ Cl. Episcopus misit Num. 2 et quæ ipse comparavi Num. 1.

Habentur præter superiores manuscriptos in Bibliotheca regia:

1. Flateyar bok in folio, quem transtuli [Gks. 1005 I—II, fol.].
2. Gragas, in folio, transferendus [Gks. 1157, fol.].

Dette forskrevne er skreven efter Monsr Thormod Torvesens egen haand. 1712 i Octobri¹.

---

¹ Den foran håndskriftfortegnelsen gående liste over trykte bøger vedføjes her, da den kan have nogen bibliografisk interesse:

Catalogus librorum non compactorum, quos ex Islandia in Regiam Bibliothecam attulit Thormodus Torfeus 1662.

1—2. Biblia lingvæ Islandi[c]æ, excusa Holæ 1644. folio.

3—4. Gradualia excusa Holæ 1649. quarto.

5—6. Soliloquia de passione Jesu Christi, à germanico idiomate translata in lingvam Islandicam ab Arngrimo Jonæ, excusa Holis Anno 1662. octavo.

7—8. Martini Molleri manuale de arte pie vivendi et bene moriendi, lingvæ Islandicæ Donatum, et impressum Holis 1661. octavo.

9—10. D. Johannis Gerhardi Enchiridion, lingvæ et prælo Islandicæ excusum Holis 1656. interprete Dno Thorlaco Schulonio, ibidem Episcopo. octavo.

XLII

Ved at sammenligne denne fortegnelse med det s. XXXVIII anførte uddrag af Br. Sveinssons brev til Lange ser man, at Grágás i folio, som Torfæus opfører blandt de manuskripter, som før 1662 havdes i det kgl. bibliotek, også nævnes i brevet til Lange som nr 3 af de 1656 afsendte membraner; selvfølgelig er på begge steder tale om en og samme bog, nemlig den berømte Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157, fol.), det ældste håndskrift af fristatstidens lov; når denne af Br. Sveinsson omtales som given af Olav den hellige, er det et interessant eksempel på, hvor fuldstændig frihedstidens statsforhold i tidens løb var glemte på Island. Som nr 2 nævner Br. Sveinsson til Lange en membran af Ragnar lodbrogs saga; når denne slet ikke forekommer på Torfæus' liste, ligger det i, at den straks efter ankomsten forlagdes og først 1821 genfandtes på kunst-

11—12. Soliloquia animæ, Metricè conscripta a Petro Einaro iudice pedaneo, excusa Holis 1661. 8vo.

13—14. Psalterium Davidis in Rythmos patrios conversum a Dno Jona Thorstenio, Vestmanðis qvondam pastore, à Turcis postea miserè necato, excusum Holis 1662. 8vo.

15—16. Evangelia et Epistolæ anniversariæ, impressæ Holis, anno 1658. octavo.

17—18. Meditationes sanctorum Patrum, à Martino Mollero collectæ, excusæ Holis 1655. octavo.

19—20. Meditationes Gerhardi, in lingvam Islandicam translatae a Dno Thorlaco Schulonio, excusæ Holis 1660. 8vo.

21—22. Erasmi Vinteri Sermo de inferno, a Dno Thorlaco Schulonio expositus, excusus 1641. octavo.

23—24. Confessio aurea germanicè conscripta a Doctore Johanne Forstero, conversa a Dno Thorlaco Schulonio, Anno 1641. 8vo.

25. Meditationes Gerhardi, in Psalmos conversæ a Sygurdo Jonæ, Ecclesiæ Prestolensis ministro, excusæ Holis A² 1655. 8vo.

26—27. Gerhardi Excercitium pietatis conversum a Dno Thorlaco Sculonio: prælo submissum 1652. Holis. duodez.

28—29. Precationes Musculi, Excusæ Holis 1653. duodez.

30—31. Catechismus Lutheri, impressus Holis 1660. duodez.

Impressorum Compactorum numerus insequitur:

1—2. Summaria Bibliorum Viti Theodori in Islandicam conversa à Dno Gudbrando Thorlacio Diæcesis Holanæ Episcopo. excusa Nupufell 1589. qvarto.

3. Liber Cantillendarum (!) sacrarum, excusus 1612. qvarto.

4. Novum Testamentum lingvâ Islandicâ, excusum Holis Anno 1609. octavo.

XLIII

kamret¹. Den tredje 1656 oversendte membran, om hvilken man i brevet kun erfarer, at biskoppen næppe havde troet, at den vilde kunne genfindes, må være den i Torfæus' liste sammen med Grágás nævnte Flateyjarbók, dette voluminøse kongesaga-håndskrift, om hvilket man ved, at det ved år 1612 havde ligget nogle år i Skalholt, men da med pålideligt bud skulde sendes tilbage til Finnur Jónsson i Flatey, „da han ikke vil tåle den her længer“². Senere overdrog ejeren biskop Brynjolv Sveinsson bogen; ifølge Espolin skete dette 1647, da biskoppen på sin visitats besøgte Flatey kirke; han havde tidligere forgæves søgt at få den til købs for penge eller jordegods, — nu da værten fulgte ham til fartøjet, som skulde føre ham bort fra øen, forærede han ham den, en gave, som biskoppen dog ved opgivelse af en fæsteafgift søgte at gengælde³.

Af de år 1662 indkomne håndskrifter oversendte biskop Brynjolv Sveinsson ifølge listen 7 membraner: en Jonsbog, det vigtige kongesaga-håndskrift Morkinskinna (muligvis den Seefeldt 1656 oversendte *Historia regum norvegicorum*), en Njáls saga (utvivlsomt Gl. kgl. sml. 2870, 4to, og sandsynligvis samme membran, som 1656 tilsendtes Seefeldt, men ligesom den nysnævnte kongesaga af denne tilbagesendes), en nu tabt Islændinge-saga membran, som

¹ Sml. beskrivelsen af Ny kgl. sml. 1824 b, 4to, under hvilket nummer skindbogen nu opbevares. Da biskop Brynjolv, som tidligere berettet, så bestemt erklærer intetsomhelst at have sendt med Torarin Eriksson, kan han altså ikke, som anført efter Torfæus under håndskriftets beskrivelse, have overbragt Frederik III denne membran fra Br. Sveinsson. Dette ligger heller næppe med nødvendighed i Torfæus' ord om Ragnars saga, Torfæana, s. 51—52: „Nullum autem membraneum exemplar, quantum scio, historiæ Ragnaris superest. Bis de illo omni seculo gloriosiss. memoriæ Regem Dominum meum clementiss. Fridericum tertium juvenis interpellare non erubescbam, eo confidentius, quod Thorarinus Eiricius, qui Halfdani nigri vitam scriptis promulgavit, mihi confirmasset, se ab episcopo Scalholtensi insigni viro, Mag. Brynjolfo Svenonio transmissum ei tradidisse, quod deinde ipse Rex aliquoties requirere dignatus non invenit.“

² Se biskop Oddur Einarssons i Árbók fornleifafélagsins 1886, s. 62—67 aftrykte liste over Skálholts bispestols bøger 1604 og 1612. Bogens egentlige besidder var dog Finn Jónssons fader og efter ham hans sønnesøn Jón Finnsson (se dennes egenhændige påtegning i membranen).

³ Det må vel skyldes en forveksling, når beretningen herom lader afnænderen være ikke Jón Finnsson, men Jón Torfason, en slægtning af J. F. og ligesom denne boende på Flatey.

XLIV

synes bortkommen ved uagtsomhed (sml. beskrivelsen af Ny kgl. sml. 1181, fol.), nogle ved alderdomlig sprogform udmærkede computistiske samlinger og endelig den enestående Ældre Edda samt et fortrinligt håndskrift af Snorra Edda¹. G. Vigfusson² har ikke uden grund fremsat den formodning, at Br. Sveinssons store offervillighed kunde stå i forbindelse med samtidig indtrufne, ulykkelige familieforhold — og således ved denne lejlighed i endnu højere grad end 1656 have særlige grunde —, idet hans eneste datter Ragnheiður var bleven forført af en ung gejstlig, og faderen netop nu beredte sig til at søge om kgl. æresoprejsning for hende, hvad der med datidens strænge sædelighedslovgivning for øje nok kunde tænkes at have sine vanskeligheder. Om denne sags forløb ved vi i øvrigt kun, at bevillingen tilstodes ved kgl. resolution af 12. maj 1663. Af registret til Br. Sveinssons brevbog AM. 274, fol. ses, at denne har indeholdt et brev fra biskoppen til Frederik III fra c. 5. april 1663, men selve brevet er tabt. Fra biskoppen til 'biblioteks-præfekten' M. Meibom er i Ny kgl. sml. 1392, fol. bevaret et i Br. Sveinssons brevbog oprindelig hjemmehørende brev, dat. 12. august 1662, men dette har intet om gamle håndskrifter, — besvarer væsenlig forskellige forespørgsler: Om en tilsendt Descriptio Islandiæ, Om varme kilder m. v., samt fremstiller de islandske bogtrykkeriforhold.

De membraner, som Torfæus angiver selv at have samlet, er kongesaga-håndskriftet Hrokkinskinna, den såkaldte Tómasskinna, som foruden ærkebiskop Tomas af Canterburys historie indeholder Olav den helliges saga, en fragmentarisk Njáls saga (utvivlsomt

¹ Den nævnte Islændingesaga-membran skulde ifølge fortegnelsen indeholde Gisle Surssons saga og Fostbrædre saga — bægge, som det af afskrifterne fremgår, defekte; men ifølge en til den i AM. 142, fol. forekommende afskrift af Fostbr. knyttet skrivernotits har membranen desuden omfattet en fragmentarisk Þorsteins saga Síðu-Hallssonar. At indholdet rimeligvis ikke hermed er udtømt, men at der er grund til også her at søge en tabt Hrafn saga Sveinbjarnarsonar, er fremhævet s. XIV, hvortil kan føjes at blandt afskrifterne af denne tabte saga er en (AM. 155, fol.), som er udført af B. Sveinssons bekendte afskriver Jón Erlendsson, så at originalen altså sandsynligvis ved midten af 17. årh. har befundet sig indenfor biskoppens område, og at Hrafn saga, hvis skueplads er den samme som Gisle sagas og (delvis) Fostbr., ret naturlig kunde være stillet sammen med disse.

² Corpus poet. boreale s. XXIV.

XLV

Gl. kgl. sml. 2868[—69], 4to), den under navnet *Annales regii* kendte, vigtige islandske annal, og endelig det forskellige islandske sagaer indeholdende håndskrift Gl. kgl. sml. 2845, 4to. Hvis han virkelig har indsamlet disse på forskellige steder under sin hurtige gennemrejse af Island fra syd til nord, er det et arbejde, som både vidner om held og dygtighed¹. Af de tre papirhåndskrifter, som opføres på Torfæus' liste, synes nr 2—3 ikke at forekomme og er da sandsynligvis blevne tilbagesendte ejeren; nr 1 kunde være Gks. 1914, 4to. To af de fra Island medførte membraner lader Torfæus til straks at have holdt tilbage til eget brug, nemlig *Morkinskinna* og *Hrokkinskinna* — navne, som skyldes Torfæus og efter hans angivelse i „Series“ 1702, s. 46, hentyder til bindets beskaffenhed²; foruden disse fik han år 1682 bægge *Eddaer*, *Flateyjarbók*, *Tómas-skinna*, *Annalerne*, Gks. 2845, 4to og papirhåndskriftet Gks. 1006, fol. udlånte til Norge og havde dem hos sig på sin gård *Stangeland* på *Karmøen*, indtil de ved kongens besøg dersteds 1704 affordrede ham³. Også disse sidste erhvervelser gik Torfæus i gang med at oversætte. Det meste af, hvad han af denne art udførte, foreligger indlemmet i Gl. kgl. sml., i pyntelige folianter øjensynlig bestemte til kongens personlige brug. I øvrigt arbejdede han endnu kun nogle få år uforstyrret på denne måde. 1664 valgte man at forsørge ham med en kammererer-bestilling i *Stavanger* stift; her giftede han sig, og fra den tid havde han uafbrudt bolig i Norge. Vel kom han 1667 som kgl. antikvar ind i en lignende stilling som

¹ Man kunde antage, at adskilligt af dette var fra *Hólar*; således forefindes i en fortegnelse fra år 1525 over domkirkens bøger (se *Njála* II, s. 765) en *Njáls saga*, men at Gks. 2868, 4to har været denne, er der intet, som tyder på. Heller næppe nogen anden membran fra Torfæus' indsamling har sit tilsvarende i bispestolens fortegnelse. Angående *Annales regii* lader sig dog en vis forbindelse spore, idet denne membran formenes c. 1640 at være afskreven på foranstaltning af biskop *Þorlákur Skúlason* på *Hólar*, fader og forgænger til biskop *Gíslí Þorláksson*, hos hvem Torfæus var gæst. At Torfæus på *Hólar* privat erhvervede ikke få papirhåndskrifter, oprindelig tilhørende biskop *Þ. Skúlason*, fremgår af påtegninger på håndskrifter i den *Arnarnagnæanske* samling.

² „Ab involucro nomina“; ifølge fortalen til *Historia Norvegica* (1711) var navnene givne disse codices „ob vetustatem et squalorem“.

³ Ved denne lejlighed måtte Torfæus tilstå, at nogle membraner ved frem-lån var gåede over til *Arne Magnússon* (og af ham førte til Island?), fra hvem de da sandsynligvis er indleverede direkte til biblioteket. Sml. *Erichsens* biografi af Torfæus og *T.s* brevbog (brev til A. M. 5. 10. 1705).

forud, men denne mistede han atter ved tronskiftet 1670, og en kort påfølgende ulykkelig hændelse (et af ham begået våde-drab) hindrede, i forbindelse med de politiske forhold, enhver ansættelse, indtil han endelig 1682 blev norsk historiograf og nu for alvor tog fat på sine store historiske arbejder. Under disse forhold er det naturligt, at det kgl. bibliotek ikke fra hans side kunde vente nogen yderligere forøgelse. Vel foretog han 1671 i privatanliggender en Islandsrejse, men opholdet var kun kort, og hvad han kan have erhvervet, havde han som privatmand ingen forpligtelse til at overlade biblioteket¹.

Det kgl. biblioteks tilvækst af oldnorsk-islandske håndskrifter i den følgende tid, til langt ind i det 18. årh., lader sig kun delvis forfølge og er heller ikke af nogen særdeles betydning. Hvad der efterhånden af håndskrifter indgik i biblioteket, optoges i den tidligere samling eller rettere sagt magasineredes sammen med de ældre erhvervelser, uden at der i øvrigt skænkedes håndskriftsamlingen nogen videre opmærksomhed. Først 1784 tilvejebragtes af den i så mange henseender fortjenstlige konferensråd J. Erichsen (Jón Eiríksson), som med sine øvrige forretninger fra 1780 til sin død 1787 forbandt stillingen som kgl. bibliotekar, en katalog over bibliotekets håndskriftsamling, som han til adskillelse fra den netop da tilkomne Thottske samling kaldte „den gamle kgl. samling“. Katalogen, der er udarbejdet af Erichsen med bistand af Nyerup o. fl., udgør 4 skrevne foliobind, hvori navnlig de nordiske håndskrifter er udførlig behandlede. På grundlag heraf udgav Erichsen 1786 „Udsigt over den gamle Manuscript-Samling i det store kgl. Bibliothek“, et arbejde, som i nærværende katalog under 'Benyttelse og beskr.' er citeret „Erichsen“. Først herved blev det kgl. biblioteks håndskrifter almindelig bekendte, medens bibliotekets indhold tidligere, og navnlig under den træge og uvirksomme Møllmann (1748—78) havde været fuldstændig utilgængeligt og som en død skat; dog blev biblioteket først fra 1793 et virkelig offentligt bibliotek.

¹ På nedrejsen, efter at han havde lidt skibbrud ved Skagen, var det, at den nævnte ulykke ramte Torfæus, der medførte hans fængsling og en dødsdom ved underretten. Det er for så vidt mærkeligt, at noget af det på denne rejse medbragte er i behold; det gælder dog en ikke uvigtig membran af Stjórn (AM. 228, fol.), som af Torfæus foræredes den kgl. antikvar T. Bartholin.

XLVII

Ved nærmere at gennemgå de i nærværende katalog optagne numre, angående hvilke der foreligger vidnesbyrd om erhvervelsen, vil man se, at et og andet er indkøbt på avktioner i løbet af 18. årh. Således stammer fra avktionen over H. Grams bibliotek (1749) 9 håndskrifter, deriblandt 1 islandsk membran fra 17. årh. (Evangeliene, Gks. 1326, 4to). Fra etatsråd N. Foss († 1751) hidrører 5 håndskrifter, fra G. Schöning (købt 1781) 1 håndskrift, fra Möllmann (avktion 1783) 8 håndskrifter, fra biskop Harboe (avktion 1784) 12 håndskrifter, deraf 2 på pergament (1 Kongespejl-hdskr. fra 16. årh. og 1 islandsk bønnebog fra c. 1600). I januar 1779 bortsolgtes ved avktion et forholdsvis stort antal islandske håndskrifter tilhørende afd. sysselmand Jón Arnasons bogsamling¹. Af disse synes intet at være købt for det kgl. bibliotek, men blandt bibliotekets senere tilkomne samlinger lader nogle herhenhørende sig påpege, således af Ny kgl. samling nr 1262, fol. og utvivlsomt 1268, fol. samt 2129, 4to, af Thotts samling nr 970 og 973, fol., af Uldalls samling nr 47 og 161, fol. samt vistnok 325, 4to. Derimod opkøbte biblioteket så at sige fuldstændig, hvad der af islandske håndskrifter udbødes på den hos boghandler Hegelund d. 13. nov. 1786 afholdte avktion. Håndskrifterne forekommer alle i et lille, til katalogen særlig trykt „Anhang“ (s. 243—46), indeholdende i alt 56 numre, hvoraf med sikkerhed 15 kan udpeges som manuskripter; af disse erhvervede biblioteket de 13, deriblandt 3 værdifulde Jónsbók-membraner (Gl. kgl. sml. 3268—69 b, 4to)². Nævnte anhang synes at udgøre et lille særligt, hovedsagelig islandsk bibliotek; da J. Erichsens hånd forekommer i flere af håndskrifterne og i al fald et af dem (Gl. kgl. sml. 1169, fol.) delvis er skrevet af ham, fristes man til at gætte på, at det er J. Erichsens egen samling, han på denne måde har villet skille sig ved og samtidig sikre for det

¹ Samlingen talte c. 60 manuskripter, efter hvad den trykte katalog over bøger i 'John Arnesens stervbo' Kbh. 1778, lader formode. Ny kgl. sml. 1892, fol. (fragm. af Br. Sveinssons brevbog), som ikke lader sig påvise i katalogen, må dog sandsynligvis stamme herfra, da allerede Werlauff, som har skrevet det kgl. biblioteks ældste seddelkatalog, har tilføjet en påtegning desangående (enslydende med den i nærv. katalog under håndskriftets beskrivelse anførte).

² Angående Gl. kgl. sml. 3269 b, 4to angiver salgskatalogen og Erichsen s. 136 øverst besynderlig nok, at den skulde ende med en ufuldstændig kirkeret.

XLVIII

offenlige (i forudfølelsen af sit sørgelige endeligt? druknede sig april 1787 under indflydelse af en sygelig depression)¹. Tre andre Jonsbog-membraner, som det kgl. bibliotek ifølge en optegnelse af J. H. Schlegel købte år 1783 af den senere gehejmearkivar Gr. Thorkelin, må antages at være Gl. kgl. sml. 3271—73, 4to, af hvilke senere nr 3272 er gået tabt².

Foruden de med disse avktionskøb følgende membraner og samlingens oprindelige bestand (de 15 grundlæggende) indeholder Gl. kgl. samling 3 gamle membraner af den norske landslov (14. årh., Gks. 1154, fol., 3260—61, 4to) — af hvilke en allerede fandtes i biblioteket på Griffenfeldts tid —, samt en yngre norsk lovcodex på pergament (16. årh., Gks. 3262, 4to), som kan føres tilbage til samme tid, og dette gælder endvidere den sene Kristenrets-membran Gks. 3669, 8vo³. Nærmest kuriositetsinteresse har den store saga-membran fra 17. årh. (Gks. 1002—3, fol.), som en islansk biskops-kandidat 1692 forærede kongen. Mindre norske optegnelser af interesse indeholder endvidere 2 gamle latinske membran-tekster (andagtsbøgerne Gks. 1347, fol. og 1606, 4to). Blandt papirshåndskrifterne, hvoraf her næppe er anledning til at fremhæve nogen enkelt, vil man af og til finde navne eller vedtegninger, som oplyser om tiden for deres indgang i biblioteket⁴.

¹ Til bestyrkelse heraf kunde fremhæves håndskrifternes omhyggelige beskrivelse i salgskatalogen og den omstændighed, at næppe anden oprindelse for disse kan påreges.

² I en af den kongl. bibliotekar J. H. Schlegel indrettet fortegnelse over indbinding, bogtrykkerafleveringer og akkvitioner, begyndt 1. avg. 1779, forekommer som købt d. 23. sept. 1783 „af Hr. Thorkelin 3de gamle Pergaments Codices indeholdende den Islandske Lov kaldet Jonsbogen, for 25 Rdl.“ — Angående en af disse membraner, Gks. 3271, 4to, kan ifølge velvillig meddelelse af kontorchef Ó. Halldórsson oplyses, at den år 1717 afskrevs på Einarstaðir i Þingeyjar syssel i det nordlige Island (Isl. Landsbibl. 49, 4to).

³ Om de fra det kgl. biblioteks første tid bevarede bogfortegnelser se C. Bruun, Det store kgl. Bibliotheks Stiftelse, Kbh. 1873, s. 49 ff., særlig s. 58—60; disse stammer tildels fra den senere så berømte Griffenfeldt, der under sit borgerlige navn P. Schumacher var kgl. bibliotekar 1663—70. Den ovennævnte gamle landslov-membran kan ikke efter fortegnelserne bestemt påreges, men må af de ovenanførte 3 snarest være den første (således C. Bruun) eller den anden. Den yngre lovcodex kan ved sin datering (1576) identificeres; kristenrets-membranen er ifølge sin titel næppe tvivlsom.

⁴ Forgæves vil man dog vistnok her søge noget til bekræftelse af en i flere henseender besynderlig beretning i den islandske læge og naturforsker Bjarne

XLIX

Den første større samlede håndskriftforøgelse modtog det store kgl. bibliotek, da den bekendte bogsamler grev Otto Thott († 1785) testamenterede dette sin håndskrift- og palæotypsamling, og i henhold til testators ønske holdtes disse som en for sig afsluttet samling, over hvilken en særlig, af Nyerup udarbejdet katalog udgaves 1795. Thotts samling tæller ikke mindre end 6 pergamenthåndskrifter af Jónsbók, af hvilke dog kun et er gammelt (c. 1400, Th. 1280, fol.), hvortil kommer af andre membraner en gammel Landslov (c. 1400, Th. 1275, fol.), et mindre betydeligt juridisk håndskrift, to unge evangelie-håndskrifter samt et graduale. Thott har samlet ikke få håndskrifter fra de i hans tid faldende auktioner: 1 fra Danneskjold (avkt. 1732), 3 fra A. Höjer (1740), 1 fra Pontoppidan (1765), 3 fra v. Osten (1764), 1 fra Hersleb (1786), 3 fra Langebek (1777), 2 fra Klevenfeldt (1777), 2, som nævnt, fra J. Árnason (1779), 2 fra Sevel (1781, af hvilke det ene er den ovenfor nævnte membran af Landsloven).

Særskilt opstillede og registrerede er, foruden Thotts samling, den Kallske og den Uldallske samling, i forbindelse med hvilke kan nævnes 2 småsamlinger, Sv. Grundtvigs og Werlauffs, samt Bøllings brevsamling. — Kalls samling, som havde tilhørt den 1821 afdøde professor Abraham Kall, indkøbtes fra en Hamborgsk boghandler, til hvem den afdødes bibliotek var afhændet; en af Werlauff forfattet beskrivelse over håndskrifterne findes i den 1822 udgivne katalog over Bibliotheca Kalliana; her træffer man som bevislig indkøbt på auktion kun 1—2 håndskrifter, som tidligere har tilhørt Langebek. — Uldalls samling, tilvejebragt af juristen P. Uldall († 1798), foræredes af den afdødes søn 1803 til biblioteket; over denne foreligger i biblioteket kun en kortfattet håndskreven registrant. Enkelte håndskrifter kan ses eller formodes at være købt efter K. Ancher, Luxdorph, Sevel, J. Árnason m. fl. — Svend Grundtvigs samling, som købtes af staten og indlemmedes i biblioteket 1884, består af 132 numre, omfattende professor Sv. G.s

---

Pálssons lævnedsbeskrivelse (*Æfisaga*, Leirárgörðum 1800), forfattet af hans svigersøn, naturforsker og læge Sv. Pálsson. Heri fortælles, at de senere bekendte Islandsforskere Eggert Ólafsson og B. Pálsson 1750 af Møllmann og dr. Hauber sendtes til Island for at samle sjældenheder og gamle bøger, og at B. Pálsson på denne rejse samlede en stor mængde gamle bøger, som er at se i universitetsbiblioteket og det kgl. bibliotek.

L

efterladte samlinger vedkommende gamle danske minder i folke-munde samt udgaven af Danmarks gamle Folkeviser. — Wer-lauffs samling, der 1871 tilfaldt biblioteket ved testament, ud-gør overbibliotekar W.s efterladte håndskrevne samlinger, i alt 86 numre, hvoraf de fleste omfatter adskillige underafdelinger. — Den såkaldte Bøllings brevsamling er opstået i første halvdel af dette århundrede, ved at bibliotekssekretær J. A. Bølling under sin embedsvirksomhed udsondrede de i bibliotekets håndskrifter om-sprede breve og deraf dannede en enkelt række, alfabetisk ordnet, dog således, at herindenfor optræder mindre grupper ordnede under modtagerens navn.

Overfor de hidtil nævnte samlinger står Ny kgl. samling som den af bibliotekets håndskriftsamlinger, der regelmæssig op-tager de lejlighedsvis tilkommende erhvervelser. Kærnen i denne er *Suhms samling*, de talrige håndskrifter (c. 3000), som udgjorde en del af det storartede privatbibliotek, der 1796 indlemmedes i det store kgl. bibliotek som en følge af regeringens overenskomst med dettes ejer, historikeren P. F. Suhm († 1798). Det langt over-vejende antal af disse udgøres af afskrifter fra originaler i den Arnamagnæanske samling¹, som altså væsentlig har den værdi i ulykkestilfælde at erstatte originalen eller ved studiet af denne at lette læsningen, en betydning, som dog forringes ved, at afskrif-terne som regel hverken er omhyggelige eller udførte under kon-trol eller med synderlig fagkundskab. Dog findes blandt de Suhmske håndskrifter tillige et betydeligt antal (c. 40) indkøbte på Lange-beks avktion, endvidere et ringere antal fra Møllmann (5), Luxdorph (6), Sevel (2), v. Osten (2), Klevenfeldt (1), J. Árnason (3). Selv-følgelig indkøbte den rundhændede Suhm også hvad der privat til-bødes ham. Tilgæt ad denne vej findes blandt hans håndskrifter 13 membraner, deriblandt et vigtigt norsk lovhåndskrift (Codex Tunsbergensis, Nks. 1642, 4to) og en interessant lille norsk gilde-skrå (Nks. 326, 8vo) samt en ny saga-codex (Nks. 1147, fol.). Også blandt papirhåndskrifterne er ikke få således erhvervede, af hvilke i al fald en del ved alder eller indhold har nogen betydning. — Af hvad Ny kgl. samling ellers frembyder, kan endnu fremhæves

---

¹ En gruppe, der også i andre af bibliotekets samlinger er repræsenteret.

nogle pergament-håndskrifter, nemlig en god membran af Landsloven (Nks. 1640, 4to), 4 unge membraner af Jonsbogen (Nks. 1930 b og 1931, 4to, 340 og 341, 8vo), et ungt evangelie-håndskrift (Nks. 11, fol.), 2 gamle latinske ritualbøger med indblandet norsk (Nks. 133 f, 4to og 32, 8vo), samt nogle pergament-fragmenter (Nks. 1265 II, fol., 235 g, 4to, 1794 b, 4to), af hvilke 1 blad er lævning af en ypperlig norsk Kongespejl-membran og 1 blad rest af en Parcevals saga, som synes i forrige årh. at have haft hjemme i Bergen. Af papirhåndskrifterne er 5 komne fra Danske Selskab, 4 fra Hjelmstjerne, enkelte endvidere fra Klevenfeldt, Langebek, Luxdorph samt flere andre, tildels mindre bekendte mænd; endelig er 2 i den nyeste tid indkøbte hos udenlandske antikvarer (i London og Amsterdam). Over Ny kgl. samling haves en skreven katalog i 4 folio-bind, hvor især de nordiske håndskrifter er udførlig behandlede, hovedsagelig Werlauffs arbejde. Fra den til grund herfor liggende seddelkatalog er de i nærværende katalog tilføjede oplysninger om vedkommende håndskrifts nummer i den Suhmske samling hentede; men da det dels kan antages, at en sådan vedtegning ikke altid er bleven sedlen påtegnet, dels at ikke alle sedler har kunnet bringes til veje, er det ikke udelukket, at endnu nogle flere numre end de angivne oprindelig stammer fra Suhms samling¹.

Medens det store kgl. biblioteks håndskriftsamling kan føres tilbage til midten af 17. årh., måtte universitetsbibliotekets samlinger efter den store brand 1728 dannes fra nyt af. Grunden til bibliotekets håndskriftsamlinger lagdes — bortset fra den Arnamagnæanske samling — i de nærmest påfølgende decennier ved gaver af forskellige velyndere og videnskabsmænd, hvorved den lille „*donatione variorum*“ opstod (i alt 232 numre), over hvilken nu en ny systematisk katalog ved professor J. Fridericia foreligger; den tidligere fortegnelse skyldtes Nyerup. En af de ældste og ubetinget den mærkeligste af disse gaver er 15 vigtige håndskrifter, som grev Kr. Rantzau 1731, kort før han afrejste til Norge som vicesatholder, skænkede universitets-

¹ Foruden de nævnte bibliotekskataloger over de enkelte samlinger foreligger nu i det store kgl. bibliotek en sammenarbejdet systematisk katalog, omfattende alle samlinger.

biblioteket, og som for største delen kan føres tilbage til A. Hvitfeldt. Medens resten angår Danmark, er der dog 1 af disse håndskrifter, der henhører under norrøn litteratur, nemlig den under Don. var. 137, 4to beskrevne Codex Rantzovianus af den ældre Gulatingslov. Blandt de øvrige givere er etatsrådinde E. M. Bartholin, enke efter justitiarius T. Bartholin, søn af den kgl. antikvar af samme navn; hun forærer 1739 forskellige håndskrifter, hvoriblandt dog ikke nævnes hendes svigerfaders *Collectanea Bartholiniana* (Don. var. 1, fol.); disse købtes af de Bartholinske arvinger for 500 rdl., men fru B. testamenterede 1762 universitetsbiblioteket en tilsvarende sum, mod at biblioteket betragtede *Collectanea Barth.* som en gave og ved en påskrift over skabet, hvori de var opstillede, bevarede erindringen herom¹. — Blandt de flere småsamlinger, som universitetsbiblioteket i løbet af 18. årh. berigedes med, er den 1745 testamenterede Rostgårdske samling, som dog kun er ringe og ubetydelig i sammenligning med den berømte samling, som Fr. Rostgård tidligere besad, men måtte sælge ved auktion 1726. Over de Rostgårdske manuskripter (i alt 534 numre) foreligger en fortegnelse med Langebeks hånd, men senere er de to gange blevne omnummererede. — Større end nogen af universitetsbibliotekets ovennævnte samlinger og bestandig voksende er håndskriftsamlingen *Additamenta*, som dannedes ved en fortegnelse af Nyerup over hvad der i den senere tid var indkøbt på auktioner eller foræret af enkeltmand, samt ved hvad der af Arne Magnussons efterladenskaber lå henslængt eller unummereret; denne katalog afløstes noget senere ved en af Rafn forfærdiget. Efter at de Arnamagnæanske sager 1884 var udskilte, hvormed en delvis omnummerering fulgte, tæller *Additamenta* for nærværende tid c. 1200 numre. Til islandsk litteratur giver den ikke mange bidrag; dog kan fremhæves et islandsk obituarium (*Add.* 1, fol.) og af yngre ting Jón Ólafssons literær-historiske samlinger (*Add.* 3, fol.).

Kaster man et blik på den nuværende fordeling af norrøne håndskrifter i de forskellige samlinger, viser den Arnamagnæ-

---

¹ Se J. Lorck, *Dän. Journal* I, Kph. 1767, s. 561 ff. og *Add.* 602, 4to. Sml. Nyerup, *Stat. Skildring* III, 2.

LIII

anske, på Københavns universitetsbibliotek opbevarede samling sig ubetinget at indtage første plads. Om denne, som tilvejebragtes af Islænderen Arne Magnusson (1663—1730) og ved hans død testamenteredes universitetet, henvises til nærværende forf.s indledning til II. bind af Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling¹. Ved siden af denne kan det store kgl. bibliotek med en vis ret fremhæves som den vigtigste samling af norrøne håndskrifter, når hensés til den enestående Ældre-Edda membrans overordenlige betydning, og hvortil denne samlings andre middelalderlige membraner yderligere föjer et vægtigt lod. Derimod står unægtelig antallet af de i nærværende katalog som oldnorsk-islandske optagne håndskrifter (over 1300) i noget misforhold til de virkelige betydelige. Man må herved betænke, at grænserne ved medoptagelse af håndskrifter vedrørende det gamle Grönland og Færøerne samt Nyislandsk er dragne meget vidt; dernæst kan største delen af den i Ny kgl. sml. optagne Suhmske samling m. v., der udgøres af moderne afskrifter af Arnamagnæanske originaler, på en vis måde lades ude af betragtning, idet nogen virkelig betydning kun tilkommer dem i de enkelte tilfælde, hvor originalen — vistnok netop bevirket ved afskrivningsudlånet — nu er ufuldstændig eller tabt. Blandt de nyere islandske ting må dog fremhæves ikke få numre af interesse for Islands personalhistorie, administration og naturforhold. Blandt universitetsbibliotekets særlige samlinger er den Rantzauske membran af den ældre Gulatingslov et håndskrift af første rangs betydning.

Foruden de nævnte danske offentlige samlinger gemmer Rigsarkivet — hvor f. eks. Arne Magnussons originale jordebog og en række islandske sysselbeskrivelser fra midten af forrige årh. findes — blandt de her forvarede kilder til kundskab om Islands administration og lovgivning et og andet, som nærmer sig til islandske håndskrifter i alm. forstand, hvoriblandt nogle stykker er overgåede til rigsarkivet ved den 1889 stedfundne omfattende af-

---

¹ Hermed kan jævnføres G. Vigfussons fremstilling i *Prolegomena til Sturlunga saga* (Oxford 1878), s. CXLVII, hvor udgiveren rigtig fremhæver betydningen af Arne Magnussons egenhændige optegnelser til vurdering af de samlingen ved branden 1728 overgåede, forholdsvis ubetydelige manuskripttab.

levering af arkivalia fra det store kgl. bibliotek¹. Enkelte sådanne yngre islandske håndskrifter kan man også finde andensteds; således opbevares i Landbohøjskolens bibliotek et eksemplar af sysselmand Skule Magnussons beskrivelse af Gullbringa og Kjos syssel. Udenfor København findes i den Ledreborgske håndskriftsamling (grundlagt af statsminister J. L. Holstein, † 1763)² foruden nogle yngre Islandica 4 håndskrifter af Jónsbók, hvoraf 1 membran fra c. 1500, samt et norsk landslov-håndskrift.

Hovedmassen af yngre islandske håndskrifter — saga- og ríma-afskrifter, samlinger af lokal og personal natur m. v. — er i løbet af dette årh., navnlig ved afd. arkivar Jon Sigurdssons iver — tilflydt det islandske litterære selskab og opbevares for største delen i den Københavnske afdeling, i et antal af c. 1500³. Blandt disse kan fremhæves en af Ásgeir Jónsson for Arne Magnusson udført afskrift (den eneste) af Laxdæla saga efter den tabte Resenske membran Vatnshyrna; denne afskrift var, som det af et i AM. 1058 V, 4to opbevaret brev ses, 1727 bleven udlånt af Arne Magnusson til præsten Jón Halldórsson i Hitardal på længere tid og er altså aldrig bleven tilbageleveret. Også på Island befinder sig dog nu i Landsbiblioteket i Reykjavík en anselig samling af særlig islandske håndskrifter og brevskeber, fornemmelig efter at Jon Sigurdssons privatbibliotek ved hans død (1879) indlemmedes i dette⁴.

¹ Af norske diplomer besidder rigsarkivet — foruden en samling statsakter på c. 100 nrr., hvoraf dog kun c. 40 i tilnærmelsesvis oldnorsk sprogform — efter afleveringen til Norge 1851 forholdsvis få (c. 50), hvortil kommer Danske selskabs her deponerede c. 200 norske skindbreve, af hvilke c. 150 er ældre end 1500. Heller ikke mange islandske diplomer ejer rigsarkivet, næppe flere end c. 50 middelalderlige, hvortil kan regnes 3 interessante dokumenter fra 15. århs beg. angående et i Grönland indgået ægteskab, som utvivlsomt oprindelig har hørt hjemme i AM. 775, 4to.

² Se den i Hist. Museum I, 1, 1847 aftrykte katalog.

³ Se den trykte katalog over „Handritasafn hins íslenzka bókmentafélags“ I (1869) — II (1885).

⁴ Nr. 400, 4to i Jón Sigurdssons samling „Epitaphium Brynjólfs biskups yfir son sinn Halldór“ har utvivlsomt hørt hjemme i AM. 703 VI, 4to. Sml. Ísl. Ártíðaskrár s. 253. — Ifølge velvillig meddelelse fra Reykjavík vil i den nærmeste fremtid en ordning blive gennemført, hvorved samtlige offentlige arkivsager, deriblandt hvad Landsbiblioteket indeholder af sådanne, forenes i et islandsk Landsarkiv, som derefter vil tælle c. 500 diplomer, hovedsagelig fra 15—16. årh., dog også enkelte ældre, deriblandt særlig den vigtige Reykjaholts-máldagi; endvidere findes her af middelalderlige sager det såkaldte Sigurðar-registur og nogle rekaskrár

Som de eneste med de Københavnske statssamlinger nogenlunde jævnbyrdige står i SVERIG de norrøne håndskriftsamlinger i Stockholm og Upsala, hvis historie i det foregående er berørt¹. Stockholms kongl. bibliotek tæller efter den foreliggende katalog 56 membraner, hvortil vil slutte sig flere hundrede papirshåndskrifter, da denne samling er rig på unge saga-afskrifter, stammende fra de ved antikvitetsarkivet arbejdende Islændere. Upsala universitetsbibliotek omfatter 8 på 6 numre fordelte membraner, hvortil kommer 38 papirshåndskrifter, hvortil dog endnu vil kunne regnes 36, reelt ubetydelige numre fra en særlig lille samling. Sverigs andet universitet, Lund, er heller ikke ganske blottet for norrøne håndskrifter. Af disse kan dog kun ét, den s. V berørte membran af den norske landslov m. m., gøre krav på opmærksomhed; de andre er 2 yngre Landslov-håndskrifter og 7 lidet betydelige saga-håndskrifter². Et Jonsbog-håndskrift i oktav (17. årh.) findes i Vetenskapsakademiens bibliotek, enkelte norske lovhåndskrifter i det Svenske rigsarkiv og Linköping gymnasialbibliotek.

NORGE er nu fattigt på egenlige norrøne håndskrifter. Universitetsbiblioteket i Kristiania ejer c. 30 norske lovhåndskrifter, deriblandt 2 membraner af Landsloven m. v. fra 14. årh., hvortil kommer c. 10 lovhåndskrifter i det Deichmannske bibliotek, hvoraf et på pergament (c. 1600). Også en ung Jonsbog-membran og nogle islandske papirshåndskrifter findes i Universitetsbiblioteket. Udenfor Kristiania er væsenlig kun at bemærke en duodez-membran af Landsloven (14. årh.) i Trondhjemske Videnskabernes Selskabs bibliotek. Endnu en samling besidder dog Norge af ganske ejendommelig art, nemlig de i Rigsarkivet i Kristiania opbevarede, s. II

---

fra Hólar. Landsbiblioteket, som tæller c. 3000 håndskrifter, har af skindbøger kun en Jónsbók (c. 1600) og c. 20 pergament-fragmenter.

¹ Over bægge samlinger udgives kataloger af V. Gödel, udarbejdede efter væsenlig samme princip som den Arnamagnæanske katalog og den her udgivne, men af Islandica kun optagende Oldislandsk. Katalogen over 'Upsala Universitets Biblioteks fornisländska och fornorska handskrifter' foreligger afsluttet 1892 (som II, 1 af Skrifter utg. af Humanistiska Vetenskapssamf. i Upsala); den tilsvarende for Kongl. Biblioteket i Stockholm er endnu under udgivelse (i Kongl. Bibl. Handlingar 1896 ff.).

² Deriblandt et stort samlingsbind (fra c. 1700) med for største delen romantiske sagaer, der genfindes i Jón Árnasons katalog som nr 45, 4to.

nævnte pergament-fragmenter af for største delen oldnorsk-islandsk litteratur, der, ved siden af at stå som monumenter om en svunden tids håndskriftrigdom, har et flersidigt videnskabeligt værd¹. Væsenlig 1846 og ff. år blev man i det norske rigsarkiv opmærksom på, at fogedregnskaberne fra 17. århs. 1. halvdel jævnlig var indhæftede på den måde, at de i ryggen til beskyttelse mod indhæftningstråden var forsynede med større eller mindre stykker af beskrevet pergament, ligesom også undertiden hele sådanne blade var anvendte som omslag. Da en nærmere undersøgelse viste, at adskillige af disse fragmenter var lævninger af oldnorsk-islandsk litteratur, fortsattes efterforskningen med stor iver, og snart havde man resterne af c. 60 sådanne codices; senere er antallet vokset til c. 100, når nogle danske, svenske o. a. fragmenter medregnes. Flertallet er lævninger af norske lovhåndskrifter, nemlig 7 codices af ældre landskabslove (deriblandt det eneste kendte fragment af den ældre Eidsivatingslov), 30 codices af Landsloven (foruden mindre betydelige rester af o. 10 håndskrifter), henholdsvis 5, 3 og 2 codices af Retterbøder, Hirdskrå og Bergens bylov, hvilke tillige oftere forekommer sammen med Landsloven, 1 codex af Borgartings nyere kristenret, 1 af ærkebiskop Jons kristenret, 2 jordebogsfragmenter, 1 ordensregel, 1 gildeskrå, samt af islandske love 1 Yngre kristenret, 1 Jónsbók. Til sagalitteraturen kan henføres 32 fragmenter, repræsenterende 23 sagaer; heraf er 13 helgensagaer og opbyggelig litteratur, 5 kongesagaer, 2 romantiske sagaer, 1 Islændingesaga, 1 Kongespejl, 1 Rimbegla. Af særlig interessante stykker blandt disse må fremhæves 1 blad-fragment (eneste kendte rest) af den ene af de to ved Københavns universitetsbiblioteks brand tabte Fagrskinna-membraner (cod. B), fragmenter af 2 blade af den ved samme lejlighed tabte Heimskringla-membran Jöfraskinna, fragmenter af 6 blade af den ældste Olav den helliges saga, som i øvrigt kun kendes fra et yngre fragment (2 bl.) i den Arnamagnæanske samling; en særlig interesse har den også her repræsenterede Islændingesaga „þorgils saga skarða“, der ellers kun kendes som en del af Sturlunga saga, hvor den er optaget i forkortet skikkelse. Som

¹ Ang. disse fragmenter se P. A. Munch, Saml. Afhandlingar I. Lovhåndskrifterne er beskrevne af G. Storm, Norges gl. Love IV.

LVII

særlig interessant fremhæver endvidere Munch et latinsk fragment af Nordmanden broder Mauricius' itinerarium. Ejendommeligt er det flere gange at træffe samme skriverhånd som på membraner i den Arnamagnæanske samling; således har lovhåndskriftet RA. 35 a været skrevet med samme hånd som lovbogen AM. 322, fol. (og ifg. Storm tillige væsenlig AM. 304, fol. og 60, 4to); 1 fragment af en norsk lovbog (RA. 2) er skrevet med Hauk Erlendssons hånd, 1 fragment af Stjórn med samme hånd som AM. 227, fol. af dette værk, Rimbegla-stykket med samme hånd som det beslægtede AM. 736 I, 4to, til hvilke eksempler måske nogle flere kunde føjes. I ét tilfælde (RA. 1 C⁴, Ældre Frostatings kristenret) møder man en lævning af samme membran, fra hvilken et Arnamagnæansk fragment stammer, nemlig AM. 315 k, fol., som Torfæus har fundet anvendt på lignende måde som de norske fragmenter. Disse rester viser gennemgående tilbage til omhyggelig udførte skindbøger fra litteraturens bedste tid, nogle er endog særdeles gamle (13. århs beg.). De afgiver et overraskende vidnesbyrd om, hvad der af sådanne forblev upåagtet i Norge, selv efter at eftersøgningen fra Danmark var begyndt. Og den skindbøgerne overgåede vanrøgt er endnu besynderligere, da de må antages at have tilhørt lensherrernes arkiver. I modsætning til den tidligere opfattelse, hvorefter de pågældende membraner var sønderskårne af fogederne i næsten alle Norges fogderier, inden de indsendte deres regnskaber, har nemlig G. Storm påvist¹, at indbindingen må være foregået ved hovedlenene, så at vandalismen skyldes slotsskriverne, idet brudstykker af samme blade findes i forskellige fogedregnskaber, dog indenfor et bestemt område. Af de pågældende regnskabers hjemstavn kan altså ikke i det enkelte sluttes til de hermed forbundne fragmenters oprindelse, men da fragmenterne er særlig rigt repræsenterede i de vestenfjældske og nordenfjældske regnskaber, må usædvanlig mange membraner have befundet sig på Bergenhus og i Trondhjem².

¹ G. Storm, Otte Brudstykker af den ældste Saga om Olav den hellige, Chrania 1893.

² Som et af de seneste vidnesbyrd om Bergenske membraner kan i denne forbindelse henvises til Absalon Pederssøns Bergens kapitelsbog 1560 (Norske Magazin I), ifølge hvilken kapitlet 21. nov. tilskrev komman-

LVIII

Udvandring af nordiske håndskrifter til egne udenfor Norden træffes tidligst i det 17. årh. Island stod gennem fiskerierne i nogen forbindelse med HOLLAND, og da de filologiske studier dyrkedes ivrig her, er det naturligt, at også islandske håndskrifter kunde finde vejen did. Således er to islandske membraner nåt den Arnsmagnæanske samling over Holland, hvor bægge i 17. årh. befandt sig i Leyden i den bekendte professor Golius' bibliotek. Om den ene af disse, et hovedhåndskrift af Njáls saga (AM. 468, 4to), vides det, at den lærde Arngrim Jonssons søn Torkel Arngrimsson 1652 på en studierejse forærede den til Golius¹; den anden er et yngre Jónsbog-håndskrift (AM. 153, 4to). Nu befinder sig, så vidt vides, kun et enkelt islandsk håndskrift i nederlandske biblioteker, nemlig i Utrechts universitetsbibliotek en mærkelig papir-codex af Snorra Edda fra 16. århs slutning, om hvilken det nylig er oplyst², at den er en afskrift af en Codex Regius nærstående, men ældre membran, om hvilken ellers intet vides. Ifølge bibliotekets trykte kataloger må håndskriftet være erhvervet i tidsrummet 1718—54³.

---

danten på Stenvigholm ved Trondhjem „pro chronicis Norvagicis remittendis“. — Også på Tutere kloster i Trondhjemsfjorden fandtes langt ned i tiden (1531—32) litterære skatte; da abbed Mattis Henrikssøn fangedes, var der ifg. Dipl. Norv. XI, s. 655, 70 gamle bøger oppe på loftet („vpi i ram“).

Angående Rigsarkivet i Kristiania kan fremhæves, at det tillige indeholder en anseelig norsk diplomsamling — c. 8000, hvoraf 2000 på pergament.

¹ Membranen stammer dog næppe fra Arngrim Jonsson, men har tilhørt en fætter af givoren. Se Njála II, 656.

² Se F. Jónsson, Aarbøger for nord. Oldk. 1898, s. 356.

³ Da det er en sjældenhed, at et af den oldislandske litteraturs hovedhåndskrifter således forsvinder fra landet uden at efterlade sig spor, kan det formentlig have sin interesse at efterspore, hvilke oplysninger afskriften giver om sin original. Håndskriftets ældste besidder og formodenlig tillige dets afskriver, er en Páll Jónsson, til hvem et som forsatsblad anvendt brev fra år 1595 er stilet. Dette brev er skrevet af en Bjarni Jónsson på Hruni. I Hruni, som er navnet på en præstegård i det sydlige Island (Árnessýssel), var 1583—1624 en Gunnlaugur Jónsson præst. Denne mand var søn af præsten Jón Loptsson i Vatnsfjord (1564—96) i det nordvestligste Island (Ísafjörðsýssel). Da Jón Loptsson vides foruden Gunnlaugur J. s. at have haft sønnerne Páll J. s. i Þernuvík (Ísafjörðsýssel) og Bjarni J. s., hvilken sidste var bosat i den til Hruni hørende bygd, er der ingen tvivl om, at det anførte brev afsender og modtager er de to nysnævnte brødre. Hvis Páll Jónsson har skrevet

Det 17. årh. skylder Tyskland sin eneste betydeligere erhvervelse af norrøne håndskrifter, nemlig 2 middelalderlige membraner i det hertugelige bibliotek i Wolfenbüttel, henholdsvis en Islædinge-saga codex (Egils saga og Eyrbyggja, 4to) fra 14. årh. og en rima-codex fra c. 1500 (8vo); bægge disse stammer fra den ivrig bibliotek-interesserende hertug August (1635—66), som også udstrakte sine indkøb til Danmark, hvorfra han muligvis kan have forskaffet sig dem. Sammesteds befinder sig en yngre Jonsbog-membran, erhvervet i slutningen af 17. årh.¹ Efter en meddelelse til Arne

håndskriftet, har originalen sandsynligvis befundet sig på eller ved hans gård, i en af Islands mest afsides egne. Det kunde da herved forklares, at membranen har været så lidet kendt; at den er så ganske sporløst forsvunden, kan naturligvis skyldes overlast, men er dog måske snarere at forklare ved et ulykkestilfælde (brand, eller en af de med Islandsfarten i ældre tid så jævnlig forbundne strandinger eller forlis — sml. Njála II, 729—30). Utrechthåndskriftet tilhørte 1626 en Jón Arason, utvivlsomt den senere præst til Vatnsfjörð af dette navn (f. 1606, præst her 1636—73), som 1624—29 studerede i København, hvor han da sandsynligvis har fået håndskriftet tilsendt. Endnu en bekendt mand fra samme egn af Island, Jón Gissursson fra Núp (1588—1648) har ejet håndskriftet, sandsynligvis før J. A., da i den følgende tid intet spor ses til dets benyttelse på Island. Derimod findes O. Worms hånd på dette, og man kan således antage, at J. A. har gjort ham bekendt med det eller muligvis foræret ham det. Herved vilde håndskriftets videre skæbne være let forklarlig. O. Worm havde nemlig i begyndelsen af året 1635 besøgt af en for nordisk sprog og oldkyndighed levende interesseret mand, den i Leyden bosatte dr. Elichmann, som han tog sig meget af, og som det lå nær at medgive en vennegave af denne art, da han var en ivrig håndskriftsamler. Nogle år efter omtaler T. Bartholin — i breve til O. Worm fra Leyden — i anledning af E.s pludselige død (1639), at han vistnok besad adskillige islandske håndskrifter; B. kan dog kun nævne et enkelt sådant, men dette „poeta quidam antiquus et mythologia seu de diis veterum Danorum“ synes netop at være det her omhandlede håndskrift (uagtet rigtignok B. tilføjer „in Latinum idioma semiversum“), som da sandsynligvis i den følgende tid har skjult sig i hollandske privatbiblioteker. — Om dr. E. se Wormii Epistolæ s. 163, 324, 644, 662, 664—65, 668—69. Ang. selve Utrecht-håndskriftet henvises til den af prof. F. Jónsson besørgede afskrift AM. Access. 18, med arkivar Jón Sigurðssons deri indlagte beskrivelse og en hollandsk redegørelse af Schüller tot Peursum 1846.

¹ Om sagamembranen meddeler den ældre tyske udgave af Eyrbyggja (Leipzig 1864), at den til midten af 17. årh. befandt sig på Islands nordland, men kom som gave til udlandet, og her — ved en bogavktion i Holsten — til Wolfenbüttel. Af de to andre foreligger udførlig beskrivelse i Antq. Tidsskrift 1849—51, s. 7 ff. og s. 108—5. Bægge de Augustæiske membraner hørte til det udvalg af det hert. bibliotek, som

Magnusson skulde dette bibliotek også besidde et papirhåndskrift af Snorra Edda, dog som det synes uden betydning. I omfang ringe, men på sin vis interessant og af retshistorisk betydning er et oldnorsk membran-fragment af en lovcodex fra 13. årh. — 3 blade af den ældre Frostatingslov —, som universitetsbiblioteket i Tübingen 1878 arvede efter en diakon Abel, som antages at have fået dem på en rejse i Norge i begyndelsen af århundredet; de viser sig, ligesom Norske rigsarkivs fragmenter, at have været anvendte til indbinding. Ellers er oldnorsk-islandske håndskrifter, så vidt vides, ikke repræsenterede i Tyskland, bortset fra, at Finn Magnusson ifølge sine optegnelser år 1816 har solgt det kgl. bibliotek i Berlin 6 kvartbind sagaer¹. I ØSTERRIG befinder sig, som under katalogbeskrivelsen (Ny kgl. sml. 1929, 4to) bemærket, i Wiens Hofbibliotek en oktav-membran af Jónsbók (16. årh.), som biblioteket tilbyttede sig 1838.

Af andre kontinentalstater kommer kun FRANKRIG til omtale. Her befinder sig i Bibliothèque Nationale blandt nogle i øvrigt ganske ubetydelige nordiske håndskrifter, som er anskaffede siden begyndelsen af forrige årh., en Jonsbog-membran (8vo, c. 1500), som af O. Worm er skænket til kardinal Mazarins bibliotek. Derimod vides nu næppe noget om den Snorra Edda i afskrift og latinsk oversættelse, som Worm skal have ladet udføre for kardinalen, ligesom heller ikke ellers de i Worms Epistolæ omtalte forsøg af kardinalen på at skaffe sig nordiske håndskrifter har efterladt sig spor².

---

efter slaget ved Jena bortførtes til Nationalbiblioteket i Paris, for først efter Napoleons fald at vende tilbage.

¹ En ejendommelighed, men på grund af omstændighederne resultatløs, tidlig manuskriptudførsel fra Island til Tyskland omtaler Jón Ólafsson fra Grunnavík (AM. 437, fol.); man fortalte, at en hel „skjala-tunna“, en tønde fuld af skindbreve og nogle skindbøger, medførtes af lagmand Eggert Hannesson, da han 1580 forlod Island for at tage fast ophold i Hamborg, men at denne tabtes i Elben.

² I Padua befandt sig ved midten af 17. årh. i den dansk fødte Johan Rodes bibliotek „Chronicon Islandiæ, in M., cod. bon. not. (Fa)“, men om denne vides intet nærmere. Sml. C. Bruuns biografi af J. Rode (s. 82) i 'Paa Hundredeaarsdagen efter at det store kgl. Bibliothek blev erklæret for ... offentligt', Kbh. 1893.

LXI

Uden for de nordiske riger findes kun i STORBRITANIEN norrøne (islandske) håndskriftsamlinger af noget større omfang, men forholdsvis unge, idet de hovedsagelig skyldes den år 1847 afdøde danske gehejmearkivar, Islænderen Finn Magnusson¹. F. M. har åbenbart været en dygtig samler, men gjorde på en lidet værdig måde gang efter gang forretning med sine samlinger. I alt har han således til England og Skotland afsat henved 700 numre, af hvilke i det mindste enkelte er af betydning for oldlitteraturen, men navnlig ikke lidet af interesse for Islands litterær- og personal-historie og offentlige liv (aktstykker). Disse sager er ganske vist, hvor de nu befinder sig, i sikkerhed, men deres benyttelse tillige i høj grad vanskeliggjort, da bortlån, i al fald fra British museum, under ingen betingelse tilstedes.

Den største af disse samlinger er i British museum, hvis tidligst indgåede, islandske håndskrifter (c. 40) er skænkede af Sir Joseph Banks, som besøgte Island 1772, og for hvis regning amtmand Olav Stefansson i de nærmest følgende år samlede bøger og håndskrifter. Som dr Jón Þorkelsson har påvist, er en del af det således indsamlede rester af et bibliotek, som har tilhørt Arne Magnussons værkfælle i jordebogskommissionen, den retslærde lagmand Pólví Vidalin, og som før ham tilhørte hans svigerfader Magnus Jonsson på Vigur, og efter P. V.s død gik over til hans svigersøn, sysselman Bjarne Halldorsson († 1773). Blandt disse håndskrifter er 4 membraner, af hvilke dog kun 2 tilhører middelalderen, nemlig en latinsk kirkelig håndbog med indblandet Islandsk (12mo, 15. århs 1. halvdel) og en Jónsbók (4to, c. 1500); de to andre er opbyggelsesbøger, henholdsvis skrevne i 17. årh. og c. 1700. Den sidste af disse, hvis indhold i øvrigt er middelalderligt (katolsk-religiøse kvad), og hvis bestemmelse hidtil har voldt vanskelighed, kan efter sit udseende med sikkerhed siges at være skrevet af den bekendte Torfæanske afskriver Asgeir Jonsson. F. Magnussons samling, der ved dens salg 1837 beregnedes til c. 435 numre, tæller blandt saga-afskrifter et papirshåndskrift af Sturlunga saga fra slutningen af 17. årh., der ligger til grund for

¹ Sml. J. Þorkelsson, Arkiv f. nordisk filologi VIII og XII og AM. 925—26, 4to (fortegnelse over henholdsvis F. Magnussons samling i British museum og de islandske håndskrifter i Advocates' Library i Edinburgh).

Oxford-udgaven 1878, og som i virkeligheden også har værdi som den fuldstændigste og mindst bearbejdede afskrift af den udførligere (nu så godt som tabte) Sturlunga-membran¹. Pergamentbestanddelene af denne samling udgøres, foruden af et yngre Jonsbog-håndskrift, af nogle fragmenter, af hvilke 1, mærkelig nok, viser sig at være et til den norske lovcodex AM. 322, fol. hørende blad. Blandt de andre må fremhæves 2 blade af ærkebiskop Eiliv Arnessöns ellers ukendte brevbog (1331), 1 blad af den yngre islandske kristenret, 3 blade indeholder en islandsk købstævne-formular fra 15. årh. og senere lovexcerpter m. v. af biskop Gissur Einarsson (16. årh.). Samlingens, om end ikke vigtigste, så på sin vis interessanteste stykke er dog måske et papirhåndskrift fra 16. årh. (Add. 11242) i kvart, som på 77 blade indeholder blandede optegnelser af annalisten Gottskålk Jónsson (f. c. 1524, præst i Glaumbæ i Skagafford syssel 1550—1593). Man finder her indført en mængde vigtige aktstykker, ellers ukendte middelalderlige digte, vers, remser, talrige excerpter af sagaer og andre hjemlige kilder, som viser, at oldlitteraturen endnu den gang ingenlunde var helt forglemt. Denne notitsbog (syrpa) er udførlig behandlet af dr J. Þorkelsson (Arkiv VIII og XII) og af ham hyppig benyttet, men giver et så oplysende billede af overgangstiden umiddelbart før og efter reformationen på Island, at den vel fortjænte at udgives fra ende til anden dels ved aftryk, dels i form af en udførlig registrant². Endnu nogle saga-afskrifter og lignende er biblioteket lejlighedsvis kommet i besiddelse af, heriblandt nogle numre, der hører til den allerførste af Finn Magnusson, endnu medens han var på Island, afhændede samling (10 voll., solgte til mr Arch. Constable i Edinburgh 1812).

Foruden i British Museum findes i England islandske hånd-

¹ Derimod er et til Banks' samling hørende Sturlunga-håndskrift (Add. 4865) ganske værdiløst (hører til den sædvanlige, hovedsagelig fra den kortere Sturlunga-membran stammende afskrift-gruppe). Sml. den i Njála II, s. 761—62 udtalte afvigende formodning.

² Blandt det heri indeholdte er et stykke om ægteskabelig afholdenhed (se Arkiv VIII, 233), som ender „Hivskapar þattr sia er hier mest sagdr aa vora tungu er Sæmundr valde bækr til oc skrifade fur aa latinu tungu“ og således giver os en oplysning om Sæmund frodes litterære virksomhed. Sml. dog F. Jónsson, Den oldnorske og oldisl. litts hist. II, 353.

LXIII

skrifter i universitetsbiblioteket i Oxford (Bodleian library), her i et antal af 153 og alle (med undtagelse af en senere tilkommen Jonsbog-membran) stammende fra Finn Magnusson, af hvem de solgtes 1828, hvorefter der 1832 udgaves en latinsk trykt katalog over dem. Som håndskrifter ejendommelige for denne samling kan fremhæves nogle latinske arbejder af biskop Gisle Oddsson (Skalh. 1632—38), „Annales“ og „De mirabilibus Islandiæ“, der giver rige bidrag til tidens overtro¹. Blandt det hertil solgte er den bekendte Jon Erichsens samlinger til nordiske antikviteter².

Også i Skotland findes islandske håndskrifter, men i det halvt private bibliotek „Advocates' library“ i Edinburgh, i et antal af nu 99 numre. Efter en egenhændig optegnelse af F. Magnusson i Brit. Museum (Add. 29537) har han 1826 solgt Adv. libr. 56 voll., resten stammer sandsynligvis fra gehejmearkivar G. Thorkelin, af hvem biblioteket c. 1823 købte en del håndskrifter. Også her (ligesom i Brit. Mus.) er et Sturlunga-håndskrift af betydning; det står London-håndskriftet nær, men er af istandbringeren stiltiende berigtiget ved benyttelse af den modstående håndskriftklasse. En Jonsbog-membran i oktav tilhører 15. århs 2. halvdel. En af Finn Magnussons farfader Ólafur Gunnlaugsson i Svefneyjar skreven digtsamling giver nye bidrag til den islandske religiøse digtning for reformationen. At enkelte islandske membraner kan skjule sig

¹ Se J. Þorkelsson, Zs. des Vereins für Volkskunde I, 1891, s. 164 ff. Sml. Huld VI, s. 37—51 (Rkv. 1898).

² Ifølge en notits af Arne Magnusson fandtes på biblioteket i Oxford et papirhåndskrift af Snorra Edda, som udførlig er beskrevet for ham af Salanus. — Efter velvillig meddelelse af bibliotekar E. W. B. Nicholson købte det Bodleianske bibliotek ovennævnte Jonsbog-membran, som er et oktavhåndskrift fra c. 1500, af den Londonske antikvar Quaritch 1890; det må antages at være samme membran, som (betegnet som kvart) 1884 udbødes til salg hos antikvarerne Ellis & White og året efter var overgået til Quaritch. Den angives i antikvar-katalogen at indeholde, foruden Jonsbog, kap. 1—14 af Johannes evangelium, samt den yngre kristenret, har ornamenterede initialer og nogle illuminationer af religiøs art. [Prisen for denne, som henføres til 14. årh., i forening med „en pergament-afskrift fra 17. årh.“, ansættes hos E. & W. til 100 L. St., hos Q. for original og afskrift henholdsvis til 50 Pd. St. og 10 L. St.]. Bibliotekar Nicholson angiver, at håndskriftet tæller 128 bl. (incl. forsatsblad), og at det blandt forskellige påtegninger indeholder to ejer-notitser — en fra år 1687 af Stygur Þorarins son Þijngmuli (Øst-Island), en anden, ifølge hvilken bogen 1701 skænkedes Arne Þordar son af hans fader.

i engelske privatsamlinger, har den nyeste tid givet eksempler på. Således gemmer en i 1. halvdel af dette årh. grundlagt „Philippe Collection“ i Cheltenham den såkaldte 'Codex Scardensis' af Apostelsagaerne, som Arne Magnusson interesserede sig meget for, men måtte nøjes med at lade afskrive uden at komme i besiddelse af originalen¹. Denne beskriver han som en bog i stor folio, skreven med en hånd omtrent som det i indhold beslægtede håndskrift AM. 234, fol. og ligesom dette at henhøre til 14. årh. Membranen er, som det af en i codex indført kirkegodsfortegnelse fremgår, år 1401 skænket kirken på Skarð af lagmand Orm Snorrason, og denne udtrykkelige bevidnelse har vel været en grund til, at der længe er bleven holdt hævde over codex. Når og ad hvilken vej den er nået England, vides ikke; det må i al fald have været efter Arne Magnussons dage². Et andet privat-bibliotek, lord Crawford's (bibl. Lindesiana), har først for nylig erhvervet sig en islandsk middelalderlig membran, et lille duodez-håndskrift, hvis alder angives til c. 1400, af blandet, væsenlig komputistisk-fysiologisk indhold; om dennes tidligere skæbne vides blot, at den 1870 som tilhørende en bekendt hannoveransk samlers efterladenskaber stilledes til auktion i London og her købtes af en Londonsk antikvarboghandler, som derefter havde den på lager et par år³.

Efter denne århundreder igennem fortsatte udførsel og udvandring af håndskrifter er Islands og Norges forråd af norrøne membraner udtømt og har væsenlig set været det siden 18. århs begyndelse. Fra den tid af er det med undtagelse af nogle lovebøger og enkelte mindre stykker egenlig kun de to sidst berørte, i engelsk besiddelse værende membraner, som man har grund til at ansé for fremkomne. Af islandske papirhåndskrifter er også kun enkelte af virkelig betydning for den ældre tid siden da komne for

¹ Se Arkiv f. nord. filologi VIII, 235—36.

² Arne Magnussons beskrivelse findes i AM. 85, 8vo, hvor tillige nogle i codex indførte tiende-regnskaber og en yngre kirkegodsfortegnelse findes afskrevne. Sml. Arkiv f. nord. filol. VIII, 236, hvor dette er oversat. — Skulde den ovennævnte lagmand O. S. være den mand, til hvis navn den oftere omtalte, i Sverig i 17. årh. forsvundne saga-membran „Orm Snorrasons bog“ er knyttet — hans forhold til Codex Scardensis kunde tyde på litterære interesser?

³ Se Eir. Magnússons beskrivelse af Codex Lindesianus i Arkiv f. nord. filol. XIII, s. 1 ff.

LXV

dagen, og hvad der endnu, nærmest af lokal interesse, vil kunne fremkomme, har sin naturlige plads i det islandske landsbibliotek eller det islandske litterære selskabs samlinger.

De i det foregående anførte samlinger, incl. den Arnamagnæanske, — særlig de dansk-svenske — kan siges at have grundlagt et nyt studium og endnu at betinge dette. Uden dem vilde Nordboernes mytologi, oprindelige kultur, samfundsforhold og åndsliv så at sige være os ubekendte og selv vort sprog og vor historie kun ufuldstændig oplyst. Det er derfor vel umagen værd at forfølge deres tilblivelse og vekslende skæbne, der, som det ses, ingenlunde har været uden omskiftelser og truende farer, og hvis historie først i en nyere tid er bleven tilfulde oplyst. For hovedsamlingernes videst mulige udbytning borger den overordenlige liberalitet, som i de nordiske rigers biblioteker er gennemført angående udlån. Til en vis grad vil dog altid kildeskrifternes opbevaringssted blive det naturlige centrum for det til disse knyttede studium.

Kr. Kålund.

K A T A L O G

OVER

DET STORE KONGELIGE BIBLIOTEKS

OLDNORSK-ISLANDSKE HÅNSKRIFTER.

DEN GAMLE KONGELIGE SAMLING.

---

1. Gl. kgl. sml. 123, folio. 1—32. *Papir.* C. 35,_s × 21 cm. (med iblandet 4to). 17—18. årh. Løse læg.

‘Collectio actorum ad historiam et inprimis ad statum et controversias ecclesiæ Danicæ 1531—1740’ (katalog-titel).

Nr. 32. 6 bl. 18. århs 1. halvdel. *Jon Thorchillius’ hånd.*
„Om Danfk eller Norfk Superintendent | i Island“. Imødegår i 10 punkter 7 opstillede grunde, hvorfor ansættelsen af en dansk eller norsk biskop på Island skulde være uheldig.

Ifølge katalogen „ex Gramm. No. 54—55“. Under titlen er med særlig hånd tilføjet „manu Joh. Thorchillii Chrysorini“

---

2. Gl. kgl. sml. 709, fol. *Pap.* 32,_s × 20,₁ cm. 17. årh.

Joh. Mejer, *Charten über den Nordlichen Ocean* etc.

Blandt denne samling indbundne landkort findes 1 kort over Island, dat. 1650, samt kort over Færøerne og det gamle Grönland m. v. Se *Medd. om Grönland IX*, 49.

Foran er indlagt et større Islands-kort, påtegnet Johannes Mejer.

---

3. Gl. kgl. sml. 710 I, fol. *Pap.* 31,_s × 21,₁ cm. 17. årh. Indb.

Joh. Mejer, *Charten über Norwegen.*

Heriblandt: Kort over Island (1 generalkort, 6 specialkort over enkelte landsdele), Færøerne og det gamle Grönland.

---

4. Gl. kgl. sml. 735, fol. Pap. $33 \times 21,3$ cm. 94 bl. 18. århs beg. Stykke 1—2 paginerede. Bl. 20, 36 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—19. „Bornholmia“. Med kort og afbildninger.
- 2) Bl. 21—35r. „Feroarum | Descriptio“.
- 3) Bl. 37—94. „Gronlandia“. Med efterfølgende grønlandsk-latinsk og tysk-grønlandsk ordliste.

Ere vistnok udkast til beskrivelserne i Resens atlas; afvige dog fra de i Uldall 186, fol. indeholdte.

„Ex Gramm. No. 57“ (ifg. katalogen).

5. Gl. kgl. sml. 743, fol. Pap. $31 \times 20,7$ cm. 223 bl. 17. årh. Læderbind med bånd; et kronet F 3 i oval indfatning er påtrykt for- og bagsiden. Nogle forangdende og adskillige efterfølgende ubeskrevne blade. Guldsnit.

Snorra Edda („EDDA | Det Er | En Boog Om det gam- | mel Danfke Poëteri. och | difs fundamentar I fabejler och dicter“).

Indeholder i den som Laufás-Edda kendte bearbejdelse en med Resens Edda (udg. 1665) stemmende islandsk tekst med vedføjet dansk oversættelse, denne sidste dog kun til „Elldskeningar“ (bl. 159^v) — i 1. part optagende de ulige kolonner, i 2. part hovedsagelig anbragt som bladets anden spalte.

„Synes at være Torfæi Arbeide“ tilføjer bibliotekets katalog. Benyttelse og beskr.: F. W. Horn, Peder Syv, Kbh. 1878, s. 49—51; Snorra Edda III, s. CIII.

6. Gl. kgl. sml. 744, fol. Pap. $31,7 \times 20,2$ cm. 50 bl. 18. århs 1. halvdel. Forfs autograf. Teksten er pagineret 1—98 (med overspringelse af tallet 88). Bl. 1^r (forsatsbladets forside) og bl. 50^v ubeskr.

Jón Ólafsson, **Runologia**.

Senere tilføjet omslagstitel „Jo. Olavii Grunnovicenfis Opusculum de Runis. Lib. I.“ Forsatsbladets inderside bærer indholdsfortegnelse til bogens 6 kapitler. Latin; svarer nærmest

til den islandske tekst i AM. 405, fol. (dog med AM. 405s kap. V—VI omarbejdede til Gks. 744s kap. V).

Vedlagt er to skrivelser (3 + 3 bl.) angående en runeindskrift (*Räfsalstenen*, som det synes) fra henholdsvis J. C. Spidberg 12. 11. 1734 (*Christianssand*) og M. Tyrholm (s. l. et d.), af hvilke den første er rettet til en højgrevelig excellence, antageligvis Norges statholder (C. Rantzau), ligesom muligvis den anden kan have haft samme adresse.

Benyttelse og beskr.: *Erichsens katalog* s. 93. — *Annaler for nord. Oldk.* 1853, s. 343; *Isl. Þjóðsögur*, s. XXIII.

- . Gl. kgl. sml. 768, fol. Pap. 34,5 × 20 cm. 511 bl. 17. århs 2. halvdel. Hist og her ubeskr. bl. og sider. Omslag af beskrevet perg. (*Romerretten*).

'Petri Resenii Dani **Philologia Danica** sive **Lexicon Islandico-Norvagico-Svecico-Danicum**' etc. Omfatter Lit. A—H.

Bl. 4—13 (4to). Egenhændig kildefortegnelse.

Forudskikket er et latinsk æredigt af E. E. Pontoppidan.

Skal ifølge den vidtloftige titel indeholde adskillige ordsprog.

Forekommer i Møllmanns auktionskatalog som nr. 14, folio (sml. bibliotekskatalogen).

- . Gl. kgl. sml. 830, fol. Pap. 33,5 × 21,5 cm. 25 bl. 18. århs beg.

'**Rerum Danicarum fragmenta** ex vetustissimis Norvegorum commentariis historicis (sive mavis, Islandorum) translata MDIVC'.

Ender i Sveno Estritius, kap. 3. Vistnok samme hånd, som har skrevet det tilsvarende (men fuldstændige) stykke i Barth. XXV.

Herkomst og hist.: „Ex Gramm. No. 28“ (katal.). På titelbladets fod er med særlig hånd skrevet „est Arngrimi Ionæ“; i fortalen ses en rettelser med Arne Magnussons hånd. — *Erichsen* s. 98.

- . Gl. kgl. sml. 982, fol. Pap. 29,5 × 19,5 cm. 403 bl. + forsatsblad og 1 indlagt blad. I skr. c. 1650 af Bent Jensön, II i 16. århs 2. halvdel af forsk. hænder; i II, hvor papiret er beskadiget og hensmulrende, findes af og til ubeskr. bl. og ss. Svensk rygtitel. Endvidere ere ubeskr. bl. 186—200.

I (folieret 1—183, med gentagelse af tallene 167—68).

P. Klavssøn Friis, **Skrifter om Norge og norske forhold** — med adskillige ved lakuner i originalen bevirkede defekter og med et indlagt blad af denne (17. årh.) bevaret.

Af indholdet mærkes:

Extrakt af de norske kongers krønike (Bl. 1—19^r).

Om Orknøerne og Færøerne (Bl. 70^v—82^r).

Om Grönland (Bl. 82^r—88^r).

Om Island (Bl. 169^v—83).

Se i øvrigt G. Storm, *Samlede Skrifter af P. Cl. Friis*, Kristiania 1881, særlig s. LXXIX—LXXXI.

II. **Danske håndfæstninger, traktater m. v.**, 14.—16. årh.

Forsatsbladet bærer en skrivernotits til I, samt navnet W. I. Coyet (18. årh.). — Erichsen s. 110.

10. Gl. kgl. sml. 983, fol. Pap. 18. årh.

Samling af hånd tegnede kort over Norge med tiliggende lande, ifg. Erichsen (s. 110) i alt 112 og til dels tegnede af Schöning selv.

Mærkes kan:

Et kort over Island. Det i E. Olafsens og B. Povelsens *Reise igiennem Island* udgivne.

Et kort over det nordøstlige Island (96,5 × 70 cm.).

3 kort over kolonier i Grönland, deraf de to ved Egil Thorhal(le)sen.

Kort over Færøerne.

Kort over Torshavn på Færøerne.

2 småkort over henholdsvis Orknøerne og Shetlandsøerne, med stedsnavnene i nordisk form.

Antikvarisk kort over det nordlige Skandinavien.

„Acquis. Schöning N. VI“ (katal.). — Erichsen s. 110.

11. Gl. kgl. sml. 985, fol. Pap. 18. årh.

G. Schönings samlinger til den norske historie.

Heri, foruden sagauddrag og lign., blandt „Vers af og til Norske“, 2 blade (32 × 20,5 cm.) om oldnordisk poesi, også oplyst ved en nyislandsk (obscön) hrynhend visa.

„Acquis. Schönning N. 111 Lit d“ (*katal.*). — *Erichsen s 111.*

Gl. kgl. sml. 997, fol. Pap. 20,5 × 28,7 cm. 32 bl. 17. århs 2. halvdel. 5 kort og 4 sider profiltegninger. Bl. 26 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—23. **‘Grönlands Beskriffuelse** Colligeret af Iszlandsche Antiquitäter Wed . . Biörn Jonsen a Skarsz Aa, Men vdsat paa Dansk och med nogle Marginalibus forklaret, Item med Adskillige mappis Geographicis for øgit Aff Theodoro Thorlacio Iszl. Anno 1669’.

Omfatter

I. Grönlands annaler. I 7 kapitler, hvortil som anhang Iver Beres relation Bl. (1—13).

II. ‘Mappæ geographicæ over Grönland, delinerede af adskillige’ (bl. 14—23). Disse ere

a) ‘Gronlandiæ delineatio Dni. Gudbrandi Thorlacii Ep. Hol. 1606’, med tilhørende latinsk forklaring.

b) ‘Sigurdi Stephanii terrarum hyperborearum Delineatio 1574’, med tilh. explicatio.

c) ‘Ionæ Gudmundi Grönlandiæ Delineatio 1640’, med dansk forklaring.

d) ‘Ex mappa hydrographica Amstelodami edita 1666’, med dansk forklaring.

e) ‘Theodori Thorlacii Gronlandiæ delineatio 1669’, med dansk forklaring.

Angående kortenes forfattere m. v. tilføjes forskellige oplysninger.

2) Bl. 24—25. Landtoninger fra Danells Grönlandsrejser 1652—53.

3) Bl. 27—32v. ‘Relationer om Gunbiörneskier’.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen s. 111.* — *Timarit XIV, 181, 191, 195 (cit. som Ny k. s.); P. Thoroddsen, Landfræbissaga II, 93 (do); Meddelelser om Grönland IX, s. 15, 17.*

13. Gl. kgl. sml. 998, fol. Pap. $24,6 \times 17,5$ cm. 128 bl. Skr. 1728. Forfs autograf. Selve teksten uregelmæssig pag. 1—222. Talrige rettelser. Bl. 3 ubeskr.

A. Bussæus, **Det gamle Grönland og Vinland**, kap. 1—12.

Med dedikation, fortale, appendices m. v. og i øvrigt til trykning forberedt.

Herkomst og hist.: Forsatsbladets forside meddeler, at dette eksemplar ved prof. Londemanns omhu er reddet under Københavns ildebrand, bagsiden bærer H. Grams originale censur, ifølge hvilken kap. 12 af ham ikke tør approberes. — Erichsen s. 111.

14. Gl. kgl. sml. 999, fol. Pap. $31,6 \times 21$ cm. og $33,4 \times 21,3$ cm. 15 + 16 bl. 18. århs 1. halvdel.

A. Bussæus, **Det gamle Grönland** — skriftets 12. og (løst indlagt) 9. kapitel.

Bl. 1^v (forsatsbladets inderside) bærer en af Bussæus bekræftet ekstrakt af Grams censur.

Til kap. 12 rettelser og noter med forfs hånd.

Erichsen s. 111.

15. Gl. kgl. sml. 1000, fol. Pap. $33 \times 20,7$ cm. 11 bl. 18. århs 1. halvdel. 'Andreæ Bussæi **Chorographie over det gamle Grönland**'.

Med forfs rettelser.

„Ex donatione Auctoris“ er skrevet på forsatsbladets inderside.

Erichsen s. 111.

16. Gl. kgl. sml. 1002—3, fol. Perg. $30,5 \times 24,5$ og 31×24 cm. 166 + 144 bl. Tospaltet. 17. årh. Skr. af Páll Sveinsson. Indbundet i rødt fløjel, med guldsnit. Kolumnetitler. Ornamenterede initialer. Af vol. II er bl. 64 og 144^v ubeskr. På de oprindelige titelblade er i vol. I skriften overalt forsøgt udslettet, i vol. II på sidens nedre halvdel fjærnet.

Indhold af I:

1) Bl. 1^v—27^r. **Karlamagnúsar saga** („Hier Biriar . Sögu . Karl-|Magnufar pefs Römuelfka keifara“). „Ut sett ur Dönsk“ tilføjer Arne Magnusson efter titlen.

2) Bl. 27^v—60. **Grettis saga** („Hier . biriar . Saga . Af . Gretter | Afmundar Syne“). *Uden Önundar þátr. Efterfulgt af vísen* ‘Sterkan nefndu báls börk’.

3) Bl. 61—79^r. **Mágus saga** („Hier Biriar Søguna . Af Maþus Jalle hinumm Brøgdootta“).

4) Bl. 79^v—93^r. **Hrólfs saga kraka** („Hier . biriar . Saugv Hrolfs | Königs . kraka . og kappa hans“).

5) Bl. 93^r—112. **Flóres saga ok Leó** („Hier . biriar . Saugv . Af . keisar-(!) | Octavianus og hans tueimur Sonumm Flóres og Lyon“).

6) Bl. 113—19. **Sigrgarðs saga frækna** („Hier . biriar . Saugv . Af . Sigurgarde | Hinumm Frækna“).

7) Bl. 120—35^r. **Hektors saga** („Hier biriar Sögu . Af | Ector og köppumm hanz“).

8) Bl. 135^r—61^v. **Sigurðar saga þögla** („Hier byriar Saugu Af | Sugurde þøgula“).

9) Bl. 161^v—66. **Önundar þátr tréfóts** („Þetta . Er . upphaf | A Grettirs Sögu og vantar | vid þá sem I þeffare | Bök skrifud er“). *Derefter en spalte ubeskr.*

Indhold af II:

1) Bl. 1^v—24. **Hrólfs saga Gautrekssonar** („Hier . biriar . Saugv . Af | Hrölfe . Gavtreks . Syne“).

2) Bl. 25—48. **Göngu-Hrólfs saga** („Hier byriar Sögu . Af | Gavngu hrölfe“).

3) Bl. 49—63. **Þorsteins saga Víkingssonar** („Hier . byriar Sögu . Af | Þorsteine Vjking fine“).

4) Bl. 65—110^v. **Njáls saga** („Hier . biriar Iflendinga . faulgu . þæ . fem . Niála . Heiter“).

5) Bl. 110^v—24^r. **Finnboga saga ramma** („Hier biriar Saugu Af | Finnboga hinumm ramma“).

6) Bl. 124^v—32. **Þórðar saga hræðu** („Hier Biriar Saugu . af | Þoorde hræðu“).

7) Bl. 133—39^r. **Kjalnesinga saga** („Hier biriar Sögu . af Bva | Andrid . fyne“). *Som kolumnetitel og ved sagaens slutning* „Kjalarnesijnga Saga“.

8) Bl. 139^r—41^r. **Jökuls þátr Búasonar** (‘Af Jøkle Bwa yne’) — i umiddelbar fortsættelse af 7.

- 9) Bl. 141^r—144^r. **Orms pátttr Stórolfssonar** („Saugupáttur af | Orme Stórolfs syne“). Af bl. 144 er kun én spalte beskr. *Herkomst og hist.:* Et til I hørende forsatsblad (pap.), indeholdende en dedikation til kongen af daværende provst Björn Þorleifsson (Biorno Thorlevius), præst til Oddi — senere biskop —, dat. Havnæ 29. 1. 1692, angiver, at disse „Gamle bedrifter, Paa Gamle blade“, som han „haffver fundet... udi... Island ligesom liggende udi Mørkhed“, af ham foræres Kristian V. til indlemmelse i det kgl. bibliotek. Håndskriftet er ikke istandbragt af B. Th., men noget ældre. Hvorom makuleringen af de oprindelige titelblade vidner. Af I. bds titelblad kan endnu læses „þeffa Saugu Book | A Saa Eruverdvge Gud | hrædde Heydurs Mann | Ioon Gvdm[undsson] | . . . | Huor Epter han[s] bon | og Forlage honum og odrum | froomumm Monnum til Gam[ans] Glede og Dægrastitt[lyngar] Er Samann Skrifud a [Kyvindar(?)] muula . . . | at Pale Sueins syne | Anno Salvatoris MDC?..“|. En lignende meddelelse har formodentlig stået på nedre halvdel af II.s titelblad, hvis øvre halvdel bærer selve tillen („Sagna Hyltoriur nockrar“ etc.). Arne Magnusson har for hvert bind på et vedlagt blad givet indholdsfortegnelse, med en kort bedømmelse af de enkelte stykker. II, 48^r betegner skriveren sig „P. S. S. M. | E. H.“ *Benyttelse og beskr.:* Erichsen s. 112. — Fornald. søg. I, s. XI.; Íslendinga sögur II (1847), s. LII; IV (Njálá), s. 716—19; (sml. J. Þorkelsson, Digt. på Isl. i 15. og 16. drh. s. 164, 301). Dette, Zwei Fornaldarsögur, Halle 1891, s. VII.

17. Gl. kgl. sml. 1004, fol. Pap. 30,7 × 18,8 cm. 420 bl. C. 1700. Bl. 420^v ubeskr.

Þidreks saga af Bern („Saga | Þidriks kǫngs | af Bern og Kap|pa hanns, ödru nafne Wilkina saga“).

Ender med 382. (fejlskr. 332.) kap. „Frá Christnan Þidreks kǫngs | og dauda Hilldebrands“, der slutter „Þidrekur | kǫngur hrædest hverke Menn nie dyr. | Finis“.

18. Gl. kgl. sml. 1005, I—II, fol. Flateyjarbók. Perg. 42,8 × 29 cm. Tospaltet. 225 bl. Skr. 1387—94 af præsterne Jón Þórðarson (bl. 4^v—134va) og Magnús Þórhallsson (bl. 1—4^r, 134va—87, 211—25), samt (et senere indskud bl. 188—210^r) i 15. århs slutning. Håndskriftet, der er illumineret af Magnús Þórhallsson, har røde kapiteloverskrifter, røde, grønne, blå, brune eller flerfarvede initialer, med ornamentering af modsat farve; ornamenteringen går jævnlig over i plante- og dyremotiver eller menneskelige figurer. Endvidere omslutte adskillige afsnitsinitialer mere udførte eller figurrige billeder, eller sådanne bæres af de

ned over marginen forlængede initialer, således bl. 5^v, 9^v, 69^r, 75^r, 76^r, 79^r 145^r, 164^r. Ikke tilsatte ere initialerne bl. 186vb—187. De senere indskudte læg bl. 188—210 have indtil bl. 204 ligeledes røde overskrifter og forskellig farvede (deriblandt gule) initialer, derefter åben plads for disse; kun nogle få ornamentdyr forekomme her, og illuminationens karakter er afvigende fra den ældre. Ubeskrevne ere 205vb (nedre halvdel), 206ra, 210ra (nedre halvdel) — 210^{rb-v}, 225va (nedre halvdel) — 225vb. I spalterne bl. 224^v—225 findes af og til åbne pladser. Opr. ubeskrevet er endvidere bl. 1, med undtagelse af den bl. 1^v anbragte indholdsangivelse. Håndskriftet er i det hele vel bevaret; enkelte flænger, som fra først af have befundet sig i pergamentet, ere i gammel tid sammensyede, senere ere bladene hist og her udbedrede ved pergamentpåkøbning. Pergamentet er forholdsvis lyst, dog under brugen skæmmet af pletter hist og her. I 17. årh. ere spaltetal tilsatte (1—906, med overspringelse af tallene 77, 404, 424, 504, 543—44, 551—54), og forskellige videnskabsmænd, særlig Torfæus, have under studiet tilskrevet marginalier (også Arne Magnussons hånd ses enkelte steder).

Indhold:

- 1) Bl. 1^v. Indholdsangivelse med meddelelse om bogens ejer og skrivere.
- 2) Bl. 2^{r-va}. „*geflī er einarr íkulafon qvad vm olaf haralds fon*“.
- 3) Bl. 2^{va-vb}. „*olæf rima haralds fonar er einarr gulf fon qvad*“.
- 4) Bl. 2vb—3ra. *Hyndluljóð* („*her hefr vpp hyndlu hlod qvedit vm ottar heimfka*“).
- 5) Bl. 3^{ra-rb}. *Or kristnisögu meistara Adams* („*fva fegir i hamborgar yftozia*“ etc.).
- 6) Bl. 3^{rb-va}. „*þættir fra | sigurdi konungi flefu fyni Gunhildar*“.
- 7) Bl. 3vb—4ra. „*huerfu noægr bygdz*“.
- 8) Bl. 4^{ra-b}. ‘*Ættartölur*’.
- 9) Bl. 4^v—5va. *Eiriks saga víðförla* („*her hefr vpp fogu eiriks víðförla*“).

10) Bl. 5va—78ra. **Ólafs saga Tryggvasonar** („her hefr vpp fogu olaf tryggua funar“) med tilhørende þættir.

11) Bl. 78ra—145ra. **Ólafs saga hins helga** („her hefr | vpp fogu olafs konungs haralldz funar“ bl. 79^r) med tilhørende þættir, af hvilke to forudskikkes den egenlige saga.

12) Bl. 145ra—64ra. **Sverris saga** („her hefr vpp foghu suerif konungs figurdar fonar“ 145rb) med forudskikket „pro|logus“.

13) Bl. 164ra—86vb. **Hákonar saga Hákonarsonar** („her hefr vpp folghu hakonar konungs gamla“).

14) Bl. 186vb—87. **Viðbættir við Ólafs sögu hins helga.**

15) Bl. 188—204va. **Magnús saga hins góða ok Haralds saga harðráða** („her hefur fogu Magnus konungf ok haralldar konungf“). Indbefattende forskellige þættir, dog uden særskilt fremhævelse af disse.

16) Bl. 204va—205vb. **Hemings þáttir Áslákssonar.** Ender afbrudt, hvorefter 1½ spalte ubeskr.

17) Bl. 206rb—vb. **Auðunar þáttir vestfirzka.**

18) Bl. 206vb—208rb. **Sneglu-Halla þáttir.**

19) Bl. 208rb—vb. **Halldórs þáttir Snorrasonar.**

20) Bl. 208vb—209ra. **Þorsteins þáttir forvitna.**

21) Bl. 209ra—b. **Þorsteins þáttir tjaldstæðings.**

22) Bl. 209rb—210ra. **Blóð-Egils þáttir.** Derefter 3½ spalte ubeskr.

23) Bl. 211—12ra. **Einars þáttir Sokkasonar** („grænlandinga þáttir“ — men i indholdsangivelsen „þáttir einars focka funar af grænlandi“).

24) Bl. 212ra—b. **Helga þáttir ok Úlfs** („fra helga ok vlfi“).

25) Bl. 212rb—13rb. „saga enf heilaga eduardar“.

26) Bl. 213rb—25va. **Annáll** („her hefr annal fra heimf vpphafí ok taulu Jeroními preftz“).

Som þættir er i Flatøbogens Olavs sagaer indskudt:

I. Jómsvikinga saga (‘Iomf vikinga þáttir’), bl. 13ra—14rb, 20va—27rb.

II „þáttir otto keifara [ok gozmf konungf“ tilf. Flatb.], bl. 14rb—15ra.

III. Færeyinga saga („þáttir þændar ok figmundar“, „þáttir af figmundi brestif fym“, „færeyingia þáttir | ok olaf

konungs“, „þáttir frá þiandi ok frændvm hans“, bl. 16va—20ra, 48ra—^{vb} („fuo sem fegir í þæreyinga fõgu“), 73va—74vb, 110rb—11rb, 129vb—30.

iv. „Þáttir þorleif“ ‘jarlaskálds’, bl. 27va—28va.

v. Orkneyinga saga („fundin noiegr“ som indledning, „þáttir iarlanna. einarf. þorfinns. sumar lida“, þáttir þeira orkneyingha“, „orkn eyingha þáttir“), bl. 29ra—30ra, 74vb—75ra, 101va—2ra, 131—44rb, 144vb—145ra — kaldes i indholdsangv-elsen „fõgur orkneyia iarla“.

vi. Albani þáttir ok Sunnifu, bl. 32ra—^{vb}.

vii. ‘Þorsteinf þáttir vxafotz’, bl. 33ra—34vb.

viii. Íslands bygging, bl. 32vb—33ra, 34vb—36rb.

ix. Sõrla þáttir („her hefir Sõrla þátt“), bl. 36va—37va.

x. ‘Stepnif þáttir þoigilf funar’, bl. 37vb—38ra.

xi. ‘Rognvalldz þáttir’ ok Rauðs, bl. 38rb—39va.

xii. ‘Hallfredar þáttir vandæda fkalldz’, bl. 39va—40vb, 42ra, 43rb—44ra, 45ra—^{vb}, 59vb—60ra, 66rb—^{va}, 71rb—^{va}.

xiii. ‘Kíartanf þáttur olaf sonar’, bl. 40vb—42ra, (42rb), (43rb), 45ra.

xiv. Ögmundar þáttir dytts ok Gunnars helmings, bl. 44ra—45ra.

xv. Nornagests þáttir („her hefir þátt af noina gesti“), bl. 45vb—47rb.

xvi. ‘Helga þáttir þoris funar’, bl. 47rb—^{vb}.

xvii. Þorvalds þáttir tasalda („her hefir vpp þátt þorvalldz tasallda“), bl. 50ra—^{vb}.

xviii. ‘Sueinf þáttir ok finz’, bl. 51rb—52ra.

xix. ‘Raudf þátr hinf ramma’, bl. 52ra—^{rb}.

xx. ‘Hromundar þáttir hallta’, bl. 54rb—55ra.

xxi. ‘Þorsteins þáttir fkelkif’, bl. 55ra—^{rb}.

xxii. ‘Þidanda þátr ok þorhallz’, bl. 55va—^{vb}.

xxiii. Kristni þáttir, bl. 55vb—56vb, 58va—59va.

xxiv. Grænlandinga þáttir („her hefir grænlandingha þátt“ bl. 71vb; *derimod* bl. 56vb „þáttir eireks rauda“), bl. 56vb—57ra, 71vb—73va.

xxv. ‘Suada þáttir ok arnoif kellingar nefs’, bl. 57vb—58rb.

xxvi. Þórhalls þáttir á Knappstöðum (*i udg. henført til Kristni þ.*), bl. 58rb—^{va}.

xxvii. Eindriða páttir ilbreiðs („her hefr þætt eindrða fjlbæiðf ok olafs konungs“), bl. 60vb—61vb.

xxviii. Halldórs páttir Snorrasonar, bl. 67va—68rb.

xxix. Orms páttir Stórolfssonar („her er þættir ormf stórolf funar“), bl. 69va—71rb.

xxx. Hálfðanar páttir svarta („her hefr vpp þætt hælðanar fuarta“), bl. 75rb—76ra.

xxxi. Haralds páttir hárfagra, bl. 76ra—77rb.

xxxii. ‘Haukf þættir habokar’, bl. 77rb—78ra.

xxxiii. ‘Haralldz þættir grænka’, bl. 78ra—va.

xxxiv. ‘Olaf þættir geirftada alf’ („her er“ p. o. g. a.), bl. 78va—79ra.

xxxv. Styrbjarnar páttir Sviakappa („her hefr vpp þætt styrbjarnar fuia kapp“ etc.), bl. 87ra—va.

xxxvi. Hróa páttir heimska („fra hroa“), bl. 87va—88va.

xxxvii. Fóstbræðra saga („vpphaf fóstbræðra foghu“), bl. 90ra—92rb, 97vb—100va, 104va—108ra, (122^v), 123^r, 125ra—26ra.

xxxviii. Eymundar páttir Hringssonar („her hefr vpp þætt | eymundar ok olafs konungs“), bl. 93va—96ra.

xxxix. Tóka páttir, bl. 96ra—b.

xl. Sigurðar páttir Ákasonar, bl. 96rb—vb.

xli. Ísleifs páttir biskups, bl. 96vb—97ra.

xlii. Egils páttir Síðu-Halls sonar, bl. 97ra—vb.

xliii. Eymundar páttir af Skörum („her hefr vpp þætt | eymundar af skorum“), bl. 100va—101rb.

xliv. ‘Eindrða þættir ok erlinghf’ („her er“ p. e. etc.), bl. 103vb—104va.

xlv. Knúts páttir hins ríka („þættir þeira konganna | olaf ok knutz“), bl. 111va—b.

xlvi. Steins páttir Skaptasonar („her hefr | vpp þætt steinf fkapta funar“), bl. 112vb—113va.

xlvii. „Raudulff þættir“, bl. 116va—118ra.

xlviii. Völsa páttir, bl. 121vb—122rb.

xlx. Noregs konungatal („her hefrf noreghs konga tal er fæmundr frodi orti“), bl. 144rb—vb.

[„brenna adamf biskups“, bl. 144vb—145ra, se Orkneyinga saga].

Disse i de to nævnte sagaer optagne fortællinger, der undtagelsesvis ved beskrivelsen af dette håndskrift ere specificerede, ere dog ikke alle særlige for *Flateyjarbók*.

Af initial-miniaturerne, hvoraf nogle have hensyn til indholdet, mærkes Olav den helliges fald i slaget på Stiklestad (bl. 79^r).

Herkomst og hist.: Håndskriftets tilblivelse fremgår af Magnús Þórhallssons påskrift bl. 1^r: „Þessa bok aa Joon hakonarfun. er her fyrft aa knædi. þa | huerfu noieghr bygðizft. þa fra efreki viðfoila. þar næst fra olaaf kongi tryegua syni med: ollum finum þaattum | þui næst er sagha olaaf kongf hinf helga haralldz funar med ollum | finum þaattum ok þar med: sögur oikneyia iarla. þa er sueris salgha. þar eftir hakonar saga gamla med foghu magnufar konga funar | hans. þa er þaattr einarf socka funar af græn landi. þar næst fra helgha ok | vífu hinum illa. þa hefr vpp annaaf þegar heimrenn er fkaptr tekr | hann allt til þess er nu er komit heimstodunni. hefr skrifat Jonn prestfr | þoidar son fra efreki viðfoila ok olaaf fogurnar baadar. en magnus | prestfr thoishallz fun hefr skrifat vpp þadan ok sua þat er fyr er skrifat. | ok lyft alla. gledi gud allzvalldandi þaa er skrifadu ok þann er fyrir | sagdi ok fumpfru sancta maria“. Dens datering angives bl. 4rb, hvor det i de norske kongers slægtrække om Olav Håkonssøn hedder „hann var þa kongr er sia bok var skrifud þa var lidit fra higad burd varf herra iesu christi . m . ccc . lxxx . ok vij . aar“, samt ved slutningsåret for annalerne. Magnús Þórhallsson har fortsat Jón Þórðarsons arbejde og ved denne lejlighed indskudt småstykkerne foran Eiríks saga víðförla; men dateringen 1387 viser sig særlig at sigte til den af J. Þ. skrevne del af bogen, hvorimod M. Þ.s arbejde væsentlig falder i årene 1388—90 (sml. G. Storm, *Isl. Ann.*). Stormanden Jón Hákónarson boede på Víðidalstunga i det nordlige Island (Húnavatns syssel), men slægtens mandsstamme uddøde med hans søn, og bogens skæbne er ukendt, indtil den i det 16. årh. kan påvises i en anset, på Flatey i Breiðifjörðr hjemmehørende familie, således som det fremgår af følgende, nedenunder den ældre anbragte, påskrift bl. 1^v fra 17. århs 1. halvdel: „Þessa Bök a eg Ion Finnsson, ad giðf mijns | sáluga fòduz fòduz Ions Bròns Sonaz, suo | sem Bevijfingaz til þinnast fkuu. enn var mie af | mijnum Saluga fòduz þinne Ions Syne fialfum þeifönuliga afhendit og I þeirre meiningu til eignaz | þeingenn: Til meikes mitt nagn hie þiri nedann | Ion Finnsson | med eigin hönd“. Bogen vides at være benyttet af den lærde Arngrímur Jónsson og var i længere tid til låns i Skálholt. Endelig erhvervedes den af biskop Brynjólfur Sveinsson, der sendte den til København til indlemmelse i det kongl. bibliotek. Torfæus har bl. 1^r givet membranen påskriften „Flateyjarbok“, efterfulgt af en latinsk forklaring af, hvorfra navnet stammer. Hist og her findes marginalier fra 15. og ff. årh., dog uden betydning (religiøse anræbelser og lign., en sådan bl. 190^v n. m. har initialerne IE (?) S). Flateb. må antages oversendt af biskop Brynjólfur Sveinsson 1656, sml. biskoppens brev til den kgl. bibliotekar prof. V. Lange (Ny kgl. sml. 1392, fol.), hvor der dog ang. dette håndskrift findes en lakune, og den i Proleg. til Sturl. Oxf. § 27 aftrykte liste (fra AM. 435 b, 4to) over det kgl. bibls islandske membraner på Torfæus' tid.

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 12, 112. — Edda Sæmundar I, Hafnia 1787,

p. XLVI; *Jon Loptsons Encomiast*, Kbh 1787; *Noregs kon. søg.*, Havnæ, IV (1813), s. XXIII; V (1818), s. XIV; *Antiq. Amer.*, Hafn. 1837 (2 facss.); *Antq. Russes II*, Copenh. 1852 (2 facss.); *Færeyinga saga*, Kbh. 1832 (facss.); *Ísl Annálar*, Hafn. 1847, p. XV–XVII; *Ann. f. nord. Oldk. og Hist.* 1852, s. 6, 9; *Fornsögur*, Leipzig 1860, s. X ff.; *Nornagests þáttr* (*Det norske Oldskr. Selsk.*, Chrania 1864); *Fornaldar sög. I*, s. XX, XXV; II, s. V; III, s. XV; *Grönl. hist. M. I*, 197; II, 258–59, 267 ff., 609, 631, 669; III, 3; P. E. Müller, *Sagabibliothek III*, 437–49; *Fornm. sög. I*, 14; III, 7–8; IV, 6–15, 26; VI, 3; VIII, s. XV–XVI; IX, s. XV; X, s. VII–VIII, XIII–XIV; *Biskupa sögur I*, Kph. 1858; *Flateyjarbok I–III*, Chrania 1860–68; K. Gislason, 44 *Prøver*, nr I, IV; Bugge, *Norræn Fornkvæði XXV*; *Konunga sögur*, Chran. 1873; *Ísl. Fornsögur III*, s. XVIII; *Sturlunga saga*, Oxf. 1878, CXVII, CLVII–VIII; *Corpus poet. Bor.* XLVII–IX; *Icel. sagas I*, s. IX ff., XXV–XXXII, XXXV (2 facss.); II, s. XVII, XXI; G. Storm, *Isl. Annaler*, Chran. 1888, XXXII ff., 379 ff., 492 ff.; Reeves, *The finding of Wineland the good*, London 1890 (*Grænlandinga þáttr-Eiríks p. rauða* fototypisk gengivne); C. Bruun, *Illum. Haandskr. i det store kgl. Bibl. (Aarsberetn. III)*, 1890, s. 295; *Eiríks saga rauða*, Kbh. 1891, s. XIV–XV, *Flateyjarbok*, Kbh. 1893 (*Grænl. þ.-Eiríks p. r. fotolitografisk facsimilerede af Generalstaben*).

19. Gl. kgl. sml. 1006, fol. Pap. 33,³ × 19,⁴ cm. 528 bl. 17. årh. *Skr. af Jón Erlendsson. Håndskriftet er uregelmæssig pagineret 1–1088, idet tallene 190–99, 527–42, 606, 688, 877, 921–36, 949, 954, 979, 1077 ere oversprungne eller vedkommende blade nu mangle og s. 713ª ikke er pagineret. S. 217–22, 252–53 (opr.), 254, 264, 306–18, 353–74, 416–18, 458–66, 570–74, 600–7, 630–39, 737–51, 917–20, 972–74, 1044–55, 1074–87 ere ubeskrevne. Talrige, mest islandske marginalia af Torfæus. Delvis kolumnetitler. S. 991 og beg. af 992 senere udfyldte.*

Indhold:

- 1) S. 1–120. „*Saga af Ragna Lodbrök*“ etc., efterfulgt af „*Krækumäl*, er fumer kalla | Lodbrökar qvidu“.
- 2) S. 121–216. „*Saga Frä Gongv-Hrölfe*“.
- 3) S. 223–51. ‘*Böfa Saga*’ („*Hier byiaft*“ etc.).
- 4) S. 255–305. „*Sagan aff Hævarde Isfirdinge*“ etc.
- 5) S. 319–34. „*Valldemars Saga*“.
- 6) S. 335–52. „*Hemings Saugu-þáttur*“. *Kolumnetitel* „*Hemings saga*“. *Ender defekt* „*framm vmm jölinn*“ (*Icel. sagas I*, 365).

- 7) S. 375—414. **Bárðar saga Snæfellsáss** („Hiez hefur vpp Sögluna Af Barde Snæfells | Äs“).
- 8) S. 419—57. „**Saga aff Kzoka Reff**“.
- 9) S. 467—94. **Ans saga bogsveigis** („Hiez byziaft Saga aff | Än ez komenn var fza Katle | Hæng“).
- 10) S. 495—526 „**Saga Hälfdana | Bænu-föfta**“.
- 11) S. 543—69 „**Wilmunda | Saga | widutan**“.
- 12) S. 575—99. „**Sagan fza Friðþjófi enum | fzaekna**“.
- 13) S. 608—29. **Ketils saga hængs og Grims saga loðin-kinna**. („Hiez Byzia | pätt Kietels | Hængs“).
- 14) S. 640—736. **Örvar-Odds Saga** („Hiez Ez vpphaf ä Sogu | Orvar Odds ens vijdfozla“).
- 15) S. 752—916. **Knytlinga saga** („Hiez Byzia | Knytlinga Savgv, firft af | Knute Dana könnng“).
- 16) S. 937—71. „**Sagan Af Sturlaugs Ingolfffyne hinum Staufama**“.
- 17) S. 975—89. **‘Hvorfu Noreguz bygðeft’ med efterfølgende ættartölur**.
- 18) S. 990. „**Wijfa wm fall Söla hins stærka**“.
- 19) S. 991—1043. **Þorsteins saga Vikingssonar**. („Vpphaf Sögu | Þorsteins Vikingsfonar“).
- 20) S. 1056—73. „**Sogu-pattur af Öme | Stöðlfffyne**“.
- 21) S. 1088 (*særlig hånd, vistnok Torfæus*). Indholdsfortegnelse.

Herkomst og hist.: Ifølge indholdsfortegnelsen har håndskriftet oprindelig tillige omfattet „Sogupattur af Sueine konge Vlfssyne fo 527“ og „Saga at Slyfa Hröa f. 921“, der altså senere må være udtagne.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 112. — Fornaldar sög. I, s. XV; II, s. VII; Hávarðar saga, Kbh. 1860; Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VII—VIII; Friðþjófs saga frækna, Kbh. 1893, s. XXIV—V; O. Jiriczek, Bósa saga, Strassb. 1893, s. XI.*

Gl. kgl. sml. 1007, fol. Pap. 31,6 × 20 cm. 327 bl. (incl. titelbl.).

18. århs beg. Skr. med en fra den AMske sml. kendt skriverhånd. Læderbind med metalspænder.

Noregs konunga sögur til og med Magnus Erlingssöns saga, med undtagelse af Olav den helliges saga.

Afskrift efter Codex Frisianus (AM. 45, folio) bl. 1—83.

*Titelbladet gentager den efter prologen følgende overskrift. Ryg-
titel „KONUNGA | BOK | M. S. S.“.
Erichsen s. 112.*

21. Gl. kgl. sml. 1008, fol. *Tómasskinna*. Perg. 28,_s × 20,_s cm. 166 bl. (incl. to forsatsbl., hvoraf bl. 2 tilsat i nyere tid). C. 1400. Delvis foliering af teksten (8—91, med overspringelse af tallet 88). Tre forskellige hænder, hvoraf 1. og 2 (7 + 3 læg) ere temlig ensartede, 3. derimod plumpere og af en yngre karakter, og denne del af codex synes mindre vel konserveret, ligesom flere blade ere af uregelmæssig form eller have gamle flænger. Røde overskrifter, røde, blågrønne, gule eller flerfarvede initialer, delvis ornamenterede. Af tekstens 'fol. 8' er et hjørne fornedet afrevet, efter 'fol. 66' lakune, bl. 98 beskadiget. Understregninger med blyant, rødkridt eller blæk forekomme jævnlig. Sidste side opr. ubeskr. Bl. 128^v og 134^r findes tegninger. Bindet består af tykke træplader uden ryg, opr. indvendig betrukne med beskrevet papir; hist og her hensynsløs beskæring.

Indhold:

- 1) Bl. 3—91^v ('fol. 90^v). *Tómas saga erkebiskups*.

'Fol. 66' ender „fra lytum ok lauftum. med ha“.

'Fol. 67' beg. „má rettlíga at enkis mannz oðperi“.

- 2) Bl. 91^v—166^r. *Ólafs saga hins helga* („Híer hefur | vpp
favgv | olafs konungs | haalldzi“).

Herkomst og hist.: 1ste forsatsbl. bærer, foruden nogle kradserier, på forsiden en visa („Heita Ma þad heimfins kurt“), 2det forsatsbl., med Ásgeir Jónssons hånd, „Thomas Skinna | kallaz þessi bok“. Endvidere findes i membranen talrige marginalia fra 16. og 17. årh., hvoraf bl. a. fremgår, at denne i tre generationer har tilhørt en på vest- og nordlandet hjemmehørende familie (Árni Oddsson — Daði Árnason — Margrjet Daðadóttir og Árni Daðason); 1662 førtes den af Torfæus til København. Foruden de anførte personnavne og flere andre — deriblandt, i en tilskrift, sira Arngrímur Jónsson — findes viser, opbyggelige sentenser, brevformularer m. v., angående hvilke i det hele kan henvises til *Thómas saga erkebys II*, London 1883. Påskrifterne forekomme 'fol.' 1^r (læs . . . „Níelz Skrífari“), 10^v, 23^v, 25^v, 26^r, 27^v, 29^v, 30^{r-v}, 31^r, 35^r (visa: „híer ma sia h[ann] hallur kuad“ og „Ordum ey ma verda“), 36^r, 37^v, 38^r (læs „Anno 1609 war suart fiuk a tueggia postula mefsu“), 38^v, 39^v, 48^v, 49^v, 51^v, 53^r, 58^r (erindi m. v.), 59^r, 60^r (visufjórð.: „vttann landf j einum stad“), 64^r, 66^{r-v}, 67^r, 71^r, 86^r, 89^{r-v}; bl. 97^v (Latin), 116^v, 118^r, 166^r (forsk. påskrifter, bl. a. visa: „Heyrdu drottinn harma rauft“). Endvidere ses hist og her lignende påtegninger udraderede eller mindre kradserier anbragte i marginen.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen* 113. — *Fornm. søg.* IV, 20—22; *Thomas saga erkibps*, *Chrania* 1869, IX (fac.); *Thómas saga ebps* I—II, London 1875—83.

N. kgl. sml. 1009, fol. Morkinskinna. Perg. 28,_s × 17,_s cm. 37 bl. 13. århs slutning. Ved indbindingen ere bl. 18—31 omsatte og som følge heraf urigtig folierede, men den rigtige rækkefølge er angiven ved foliering i nedre margen, og til denne henvises i det følgende. Fin og tæt skrift af ensartet karakter, men dog, som det antages, bl. 10—17 og 25^r (delvis) skr. med en særlig hånd. Røde overskrifter og røde, forholdsvis lidet fremtrædende initialer. På bl. 1^r og 37^v er skriften stærkt slidt, mindre huller forekomme navnlig bl. 1—3, 25; nedre yderhjørne er på flere blade beskadiget; desuden er i højere grad bl. 17 beskadiget forveden, bl. 31 foroven. Håndskriftet er ved indbindingen (læderbind med rygtitel) blevet beskåret til skade for marginalia samt udlappet med nyt pergament. Ender defekt; forskellige lakuner.

Noregs konunga sögur (delvis).

Beg. med *Magnús saga góða* (ulæselig overskrift), „[Par hefirvm ver vpp] þrafogn er iarizleifr konungr reþr garþa ríki“. Ender afbrudt, i *Inga saga konungs ok bræðra hans*, „því at lengi hefir vingot“. — Indeholder som *Flateyjarbók* adskillige pættir, hvoraf nogle ere særlige for eller originale i dette håndskrift.

Angående lakunerne, der forekomme efter bl. 1 (6 blade), 7 (1 blad), 9 (1 bl.), 25 (1 bl.), 31 (1 bl.), henvises til udgaven.

Aftrykt af Unger i *Morkinskinna*, *Chrania* 1867.

Herkomst og hist.: Bortset fra samtidige interlinear- og marginalrettelser findes ingen påskrifter af betydning. Codex er nedsendt af biskop Brynjólfur Sveinsson år 1662. Trods sit af Torfæus givne navn (se *Hist. rer. Norv.* I, *Prol.* fol. C.) er denne for de bevarede blades vedkommende fuldt så godt konserveret som adskillige andre islandske membraner. Om de ikke få codices, på hvilke denne professionelle skriverhånd genfindes, se *Egils saga*, Kbh. 1891, s. XVI—XVII; *Laxdæla saga*, Kbh. 1891, s. XXI.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen* s. 12, 113. — *P. E. Müller*, *Sagabibliothek* III, 449—52; *Fornm. sögur* VI, 3—4, VII, 7 (fac.); *Grönl. hist. M.* II, 610, 631; *Antq. Russes* I, 481; *K. Gislason*, 44 *Prøver*, nr XXXII; *K. Maurer*, *Ueber die Ausdr. Altnordische . . Sprache*, München 1867, 193—96; *Corpus poet. Bor. s. L. Sml. G. Storm*, *Snorre Sturlassöns Historie-skrivning*, Kbh. 1873 og den ovenanførte udg. *Chran.* 1867 samt *Nordanfari* 1868, nr 33—34.

23. Gl. kgl. sml. 1010, fol. Hrokkinskinna. Perg. 27,_s × 22,_s cm. 95 bl. Tosp. 15. årh. (Bl. 92 ff. 16. årh.) Beskadiget ved fugtighed, som har sammenskrumpet pergamentet, delvis afbleget blækket og gennemhullet bladene, navnlig bl. 1—2, 6, 44, 64, 66, 68, 71, 74, 82—84, 87, 90—91. Andre blade ere sværløse og skjoldede, f. eks. bl. 17 ff. Stedvis udlapning med nyere pergament, sål. bl. 9, hvor en tekstlinje er beskadiget ved afrivning af nedre margen. Røde kapiteloverskrifter, røde eller blå initialer, til dels med ornamentering af modsat farve. Bl. 91^v og 95^v delvis ubeskrevne. Læderbind med rygtitel.

Indhold:

1) Bl. 1—91va. **Noregs konunga sögur (delvis).** Med adskillige pættir. Beg. med Magnús saga góða (ulæselig overskrift) „Sva er fagt ath jarizleifr konungr | ried firi garda riki“. Ende med Magnús saga Erlingssonar „mundi vera meiri her madur en jarl er hann var yngri“. Derefter 1½ spalte ubeskr.

2) Bl. 92—95va. **Hemings þátr Áslákssonar.** Ender „konungur brofti ok spurde | huerfiu þarft hefði.“ Derefter opr. 1½ spalte blank.

3) Bl. 95vb (c. 1600). Ættartala Noregs konunga. Fra efter Olav den heilige til Harald gilles sønner. — Derefter synes endnu nogle linjer, med særlig hånd, at have været skrevne.

Herkomst og hist.: Bl. 1ra har Torfæus i nedre margen skrevet „Historia Norvagica post tempora Sti. Olai ad Sverrerem“. I marginen forekomme hist og her verslinjer (bl. 26^v, 28^v) og gudelige sentenser m. v. samt nogle personnavne — således Pietur bondi a reykiu (bl. 33^r), Þorsteirn magnusson (bl. 35^v), Þorsteirn Illugaðon og Jon pallsson (bl. 58^v); bl. 91 angiver sandsynligvis den bl. 35^v nævnte P. M. sig — to gange — som ejer med ordene „Þorsteirnn Magnússon a þessa bok med riett(u)“. Membranen er af Torfæus bragt til København 1662.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 12, 113. — P. E. Müller, Sagabibliothek III, 452—57; Fornmanna sög. VI, 2—3, VII, 7 (facs.); Grönl. hist. M. II, 610, 631; Corpus poet. Bor. s. L.; Icelandic sagas I, s. XXXV. Sml. G. Storm, Snorre Sturlassons Historieskrivn., s. 69 ff.

24. Gl. kgl. sml. 1011, fol. Pap. 32 × 20,_s cm. 10 bl. (+ forsatsbl.). 17. årh. Tospaltet, med undtagelse af indledning og slutning.

Bergbúa þátr.

Prosafortællingen genfortalt som indledning. Derefter følge

de 12 viser, en for en, med den islandske tekst i to kolonner, henholdsvis skreven med runer og med latinske bogstaver, samt med tilhørende kommentar (inddelt ved argumentum — metaphrasis — paraphrasis) ligeledes i to kolonner, henholdsvis på islandsk og på dansk. Som afslutning giver oversætteren sin mening om digtet m. v.

På forsatsbladets inderside er skrevet med Suhms hånd „Hallmundar queda digtet af en Poet i 11. Sæculo“ f. (?) 50. n. 45.“

Gl. kgl. sml. 1012, fol. Pap. 32,2 × 21 cm. 434 bl. 18. århs 1. halvdel. Skr. af Jón Þorkelsson (Thorchillius, Terkelsen). Uregelmæssig pagineret (for 733 ff. skrives 723 etc., for 858 ff. 758 etc., efter s. 725 følge tre ubeskr. og upug. ss.). I marginen drstal og skriverrettelser, også i teksten hist og her rettelses.

Indhold:

1) Bl. 1—363^r. 'Sturlunga saga'.

2) Bl. 365—434. 'Árna biskups saga þorlákssonar'. Efterfulgt af nogle annalistiske notitser for årene 1290—98 med overskrift „Þetta vantar i Söguna at Saugn B. I. S. [a Skardsä“.

Herkomst og hist.: På bindets forreste side er med rødkridt skrevet „Hunc Librum sua manu exaratum suo Iure (?) possidet JONAS THORKILLI F.“, efterfulgt af en latinsk sentens. Imellem det tredje og fjerde af 4 blanke forsatsblade ses falsen af et udskåret titelblad, og spor af en titel skimtes på de nærmeste blade. Herved forklares, at titlen ifølge de ældre kataloger skal have anført Snorre Sturluson som Sturlungas forfatter, hvortil nu ellers ikke i håndskriftet ses noget spor. Til dette nummer har hørt 'nogle tilføjede anmærkninger af Eyulf Jonssen på Valle', som nu findes i Ny kgl. sml. 1236, fol.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 113. — Sturlunga saga, Kph. 1817, I, s. XVI—XIX.

6. Gl. kgl. sml. 1013, fol. Pap. 30,1 × 20 cm. 139 bl. (incl. forsatsblad og et senere tilsat titelblad). 16. årh. Hovedsagelig skr. af tre forsk. hænder. Stærk anvendelse af røde overskrifter og delvis røde eller rødt understregede marginalhenvisninger. I marginen enkelte senere til'æg. Med undtagelse af nogle mindre rifter vel konserveret. Læderbind med rygtitel. Bl. 139^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 2 (særlig hånd). „Om Norrigis Første Begyndelse“, 3: 'Fundinn Noregr' i dansk oversættelse.

2) Bl. 3—95^v. De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonssöns saga, i *Mattis Störssöns forkortende oversættelse*.

3) Bl. 95^v—138^r (i umiddelbar fortsættelse). Kort historisk beretning om de norske konger Magnus lagabøter og Erik Magnussön, efterfulgt af beretninger i annalforn angående de tre nordiske riger for de følgende år til 1571.

4) Bl. 138^v—39^r. 'Norgis Riges Enduoltzkoninger'. Kongerække fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

Herkomst og hist.: Titelbladet, der i sin nuværende tilstand vel er samtidigt med indbindingen, men som muligvis kan være gengivelse efter et ældre, bærer titlen „Norges Riges | HISTORIE | fra | Dets förste begyndelse | indtil | Aar 1571“. Det efterfølgende forsatsblads forsides øvre halvdel optages af latinske og (enkelte) tyske tankesprog og lign. samt påskriften „Johannes Baltharus Fridag“ med en hånd, der genfindes i codex. Dennes afskrivning er sandsynligvis sluttet i Bergen 1571, da sidste annaloptegnelse (Stettinerfredens bestemmelser) angiver, at efterretningen om den pågældende fred „kom Thill Bergen Thennd XI dag martij Anno 1571“.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 113.* — *Norske Magazin I. s. VIII—XI; H. Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Ref., I, Kbh. 1867, s. 30; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 267; Norsk hist. Tidsskrift 2. R., V, s. 271—72.*

27. Gl. kgl. sml. 1014, fol. Pap. 31,7 × 19,8 cm. 192 folierede bl. (+ forsatsbl.). C. 1600. Forskellige marginal- og interlinearrettelser. Bindet er hvidt pergament med binderemme og tilskreven rygtitel. Ved hdskr. slutning en del ubeskr. bl.

„Norwegische | Chronica | ad Annum Christi | 1 . 2 . 63. | perducta“.

„Ascribitur hæc historia Domino Ifleuo Episcopo, et Domino. Aruido“ tilføjes efter titlen.

Indeholder i tysk oversættelse Mattis Störssöns gengivelse af de norske kongesagaer til og med Håkon Håkonssöns saga.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet har en omtrent samtidig hånd skrevet „Und habe Ich sie selbst aus einem Denifhen gehriebenen Exemplar Virtiret, vnd ferneher alß daffelbig gedruckt worden, reuidiret“, hvormed stemmer de forskellige med samme hånd udførte rettelselser i teksten. — I bibliotekets katalog findes tilskrevet oplysningen „Bibl. Gottorp“.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 113. — G. Storm, Snorre Sturlassóns Historie-skrivning, s. 267.*

Gl. kgl. sml. 1015, fol. I—IV. Pap. 4 voll. 17. årh. Forskellige hænder. Rødt læderbind med guldsnit og silkebånd samt Frederik III.s kongelige navne-ciffer påtrykt forsiden.

a (voll. I—III). Flateyjarbók i dansk oversættelse. Enkelte stykker udeladte og versene afskrevne uoversatte.

I (30,3 × 19,3 cm. 750 bl. [1500 pag. sider, med tallet 821 gent.] + XXI foran tilsatte).

Bl. I. Forsatstitel („Den Første Part | aff | Norgis Kongers Historie“).

Bl. II. Titelblad („Historie | Om Nogle Konger oc Regenter | aff Norge | Skreffuit paa det Ifflandfke Sproch | aff | to Prefter ued naffn | Her Jon Thordeson | oc | Her Magnus Thorlachson(!) | Anno 1390 | Oc nu | Vdfatt paa Danfke effter Konglige Mayestet naadigst befaling | aff | Thormod Torffueson | Anno 1661“, efterfulgt af et ciceroniansk citat).

Bl. III—IX. „Thormod Torffueson's til kongen stiledede fortale, dat. 'Kiöbenhaffns Slott den 28. decemb. Anno 1661'.

Bl. X—XXI. „Huorledis Norge bleff bebygget“ med efterfølgende slægtrækker.

S. 1—1500. „Historie om Kong Olluff Trygguefsön“, med efterfølgende fortællinger 'Om Harald den Grænfke' og 'Om Olluff Gierftad-Alffvor'.

II (30,3 × 19,3 cm. 470 bl. [940 pag. sider] + titelblad.)

Titel: „Den anden Part | aff | Norgis Kongers Historie“.

Indhold: „Hiftorie om Kong St. Olluff Haraldsfön“ efterfulgt af „Om de Færöeinger“. Derefter „Historie om kong Magno den gode“ (og kong Harald Sigurdsön), efterfulgt af „Om Heming en Bonde Søn“.

III (30,3 × 19,3 cm. 526 bl. [1074 pag. sider, med tallene 90—99, 412, 707 oversprungne] + titelblad. S. 523, 683, 716 ubeskr.).

Titel: „Den Tredie Part | aff | Norgis Kongers Historie“.

Indhold: „Ørknøers Jarlers | Hiftorie“, „Kong Suerers Hiftorie“, „Hiftorien wd aff Haagen, | den gamle“, ‘Annal’ (j: *Flateannal* i uddrag).

b. (vol. IV. 31,2 × 20,2 cm. 167 bl. + titelblad, efterfulgte af adskillige ubeskr.).

„CONTINUATION | PAA | DE | NORSKE KONGERS HISTORIE“.

Indhold: De norske kongesagaer fra Magnus og Olav (kyrre) Haraldssønner til kong Inges og brødres saga incl. (ender med kong Eystein Haraldssøns fald).

Erichsen 113.

29. Gl. kgl. sml. 1016, fol. Pap. 31,2 × 20,2 cm. 64 pag. bl. 17. drh. Ender uafsluttet.

Olav Tryggvesøns saga efter Flateyjarbók, i dansk oversættelse, men med versene afskrevne uoversatte.

Ender med ordene „hand (j: *Iver benløse*) haffde ingen born eftir sig, thi det“.

Titel: „Kong Olaffs Tryggföns Historia, met | hvifs der tillhörer, hvilchen begyndis aff | Harald Haarfager oc hans sönnar“.

Erichsen 113.

30. Gl. kgl. sml. 1017, fol. I—II. Pap. 2 voll. C. 34 × 21 cm. 772 bl. C. 1700. Bl. 685 ff. skr. med en særlig hånd. Bl. 772° ubeskr.

Olav Tryggvesøns saga i dansk oversættelse („Historie | om Kong Oluf Tryggursen“), med foranskikket „Hvorledes Norge blev Bebyggt“ og slægtrækker, samt med de efter sagaen følgende fortællinger incl. ‘Om Olluf Gierstad Alfvor’.

Alt efter Flateyjarbók, med versene afskrevne uoversatte.

„Ex Gramm. Nr. 22 et 23“ (katal.). — *Erichsen 113—14.*

1. Gl. kgl. sml. 1018, fol. Pap. $31,1 \times 20,8$ cm. 191 bl. 17. århs
2. halvdel. Bl. 153^r (152^v, 153^v delvis), 191^v ubeskr. Ryg-
titel.

Olav den helliges saga i dansk oversættelse („Her Begyndes
Kong Olluff | Harraaldsönns den Helliges | Historia“). *Versene
ere afskrevne uoversatte.*

Erichsen 114.

2. Gl. kgl. sml. 1019, fol. Pap. $30,4 \times 20$ cm. 447 bl. 17. årh. To
forsk. hænder. Bl. 96, 141^v, 183–86 samt adskillige ved
håndskriftets slutning (bl. 448 ff.) ubeskr. Læderbind med guld-
snit og opr. med silkebånd; på for- og bagsiden Frederik III.s
kronede navneciffer.

Indhold:

- 1) Bl. 1—95. „Historie | Om Kong Rolff Kra|che (eller
Krag)“ etc.
- 2) Bl. 97—141^r. „HISTORIE | om Herød och Bofe.“
- 3) Bl. 142—82. Halvs saga („Historie om Kong | Alrech
oc Half“).
- 4) Bl. 187—234. „Hiftorie om | Thorften Wikingfön“.
- 5) Bl. 235—83. „Hiftorie Om | Kong Rolff Götrichfön“.
- 6) Bl. 284—447. „Hiftorie Om | Grotter Asmunfön den stærche.“

Herkomst og hist.: Betegnes i *Erichsens katalog* som „Et Bind med adskillige
af Thormodi Torfæi Danske Oversættelser af Islandske historiske Skrifter,
efter Kong Frid. III. Befaling“.

Ved sagaoversættelsens slutning bl. 141^r tilføjes „Her endis Heröd oc
Bofis Historie, icke Alldeelis faa fuldkommen bef'hrefuen, som den war i
Hedendommen, formedelst dennd throidombs Konft der war indfattet,
Ellers Er Materien fuldkommen Noch“.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 114. — O. Jiriczek, Bósa saga, s. X.*

33. Gl. kgl. sml. 1020, fol. Pap. $29,4 \times 18$ cm. 159 bl. + titelblad.
17. årh. Pag. 1—317 (med tallet 120 gent.). Rødt læderbind
med silkebånd, guldsnit og Frederik III.s kronede navneciffer.

„HISTORIE om | Eigel Skallegrj|m|fön Vdfatt, aff | Thormod
Thorfe sen“.

Versene ere afskrevne uoversatte.

Herkomst og hist.: Håndskriftet betegnes i J. Erichsens katalog (s. 114) som Torfæi 'eller rettere hans broder Sigurds' oversættelse.

34. Gl. kgl. sml. 1021, fol. Pap. 30,s × 20 cm. 247 bl. + titelblad. 17. årh. Bl. 247^v ubeskr. Rødt læderbind, silkebånd, guldsnit og Frederik III.s kronede navne-ciffer.

„En | Gammel HISTORIE | vid Naffn | NIALE“.

Versene ere afskrevne uoversatte. Ifg. Erichsen Torfæi arbejde.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 114. — Njåla II, 744.

35. Gl. kgl. sml. 1071, fol. Pap. 16 - 18 årh.

Bibliografiske samlinger m. v.

Heraf mærkes som *Islandica* (32,s × 21,s cm. C. 1700):

1 (8 bl.). Alfabetisk fortegnelse over oldnorsk-islandsk literatur, fordelt efter libri membranei og libri chartacei.

2 (3 bl. Bl. 1^v ubeskr. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.) „Præfamen ad Historiam Caroli Magni“, med foranstående titelblad: „Saga | af | Karla Magnufi | Keifara. || HISTORIA | DE | CAROLO MAGNO | IMPERATORE“.

3 (1 bl. Bl. 1^v ubeskr. Skr. af Arne Magnusson). „Bartholini Relicta“. Giver i 8 numre en fortegnelse over B.s efterladte collectanea.

4 (7 bl. Bl. 7^v ubeskr. Skr. af Arne Magnusson). a) Udkast til en (universitets-)censur af år 1719 over sekretær Wieland(t)s andragende om privilegium på udgivelsen af 16 nærmere specificerede bøger. Heri forskellige rettelser med Grams hånd. b) Et af A. M. 4. 9. 1728 underskrevet votum i et andragende af cancelliråd Wielandt om privilegium på udgivelsen af vers, folkebøger og nordisk historisk literatur, som nærmere specificeres.

„Ex Gramm. No. 72“ (katal.).

Gl. kgl. sml. 1112, fol. Pap. C. 33 × 21 cm. C. 1700.

Epistolæ variorum ad Ottonem Sperlingium.

Heriblandt 1 dansk brev fra Arne Magnusson, dat. Slitandestad, Island, 2. sept. 1707.

Trykt i *Danske Samlr III*, 265 ff.

Gl. kgl. sml. 1154, fol. Perg. 26,3 × 18,7 cm. 102 bl. 14—16. årh.

Mange forskellige hænder, dog hovedsagelig skr. af tre skrivere (bl. 1^v—59^r: 14. årh., bl. 62—88: 15. årh., bl. 92—100: 16. årh.). Bl. 1—60, der ved indbindingen ere blevne for stærkt beskårne, have oprindelig udgjort en særlig codex. Ubeskrevne ere bl. 60^v, 101, 102^r; opr. ubeskr. have endv. været bl. 1^r, (59^v—60^r, 61), 91^v, 102^v. Hskrs ældre del har røde overskrifter, forgyldte initialer i rød eller blå ornamentering, store afsnitsinitialer som ramme for kolorerede figurer på farvet eller guld-grund med tilhørende billedsmykket marginal-ornamentering. Sådanne miniaturer, hvis fremstillinger have hensyn til indholdet, forekomme bl. 1^v, 2^v, 6^r, 9^v, 15^v, 24^r, 26^r, 32^r, 35^r, 51^r, 57^r. Røde overskrifter og initialer findes endv. bl. 62—88. Læderbind med rygtitel. Efter bl. 34 lakune.

Indhold:

1) Bl. 1^r (c. 1500). Om dommeres kald. *Dialog mellem Maria og Kristus*.

2) Bl. 1^v—59^r. Kong Magnus lagabøters norske landslov (Gulatingsslov).

3) Bl. 59^v—60^r (15. århs 2. halvdel). Kristiern I.s almindelige retterbod, Bergen 1453. Ender midt på siden bl. 60^r.

4) Bl. 61^r (15. århs 2. halvdel). Kristiern I.s indskærpelse af den norske 'setthergerdh', Skara 1458.

5) Bl. 61^v. Kristiern I.s forbud mod røveri, Kalfsund 1460 (c. 1455).

6) Bl. 62—77^v. Ærkebiskop Jons 'kristin rettr'. Med forudgående register.

7) Bl. 77^v—88. Tunsberg-kompositionen („Copoſicſio“. Gl. Norsk), efterfulgt af to ærkebiskoppelige statuter.

8) Bl. 89—100. **Kongelige retterbøder for Norge**, 13—16. årh. *Det opr. ubeskrevne bl. 91^v bærer et par privatoptegnelser samt en straffebestemmelse for majestætsfornærmelse. Bl. 93^v står et stykke om sæl-værenes fredhellighed*

Håndskriftet er udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 389—93.

Herkomst og hist.: Af marginaler bl. 10^r, 15^r, 46^r fremgår, at bogen har tilhørt „hellewiig hardennbergh“ (16. årh.). Andre påtegninger findes bl. 1^r — her også med en hånd fra c. 1700 „Leges Norvagiæ Magni Regis Norvagiæ“ —, bl. 9^v, 22^r, 50^r, 60^r, 102^r. Samtidige tekstberigtigelser foreligge bl. 22^r, 65^r, 79^v. Endvidere findes hist og her senere kapiteltal og marginalhenvisninger. Bindets ryg bærer foruden titel det danske våben og Kristian VII.s navne-ciffer.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 134. — Gulapingslög, Havnæ 1817, LVII—LX (fejlagtig anført som nr 1158; facs.; beskrivelse af miniaturene); NgL. (facs.); C. Bruun, Illum. Håndskr. i det st. kgl. Bibl. 1890 (Aarsberetn. III, 295); Dipl. Isl. II, 748, 836.

38. Gl. kgl. sml. 1155 a, fol. Pap. 31,5 × 20,4 cm. 143 bl. C. 1700. To forskellige (islandske) hænder. Bl. 68^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—68^r. **Den ældre Frostatingslov** („K. H. Haagensens Froste Things Lov“ — denne overskrift med særlig hånd) Ifg. NgL. IV afskrift af Codex Resenianus.

2) Bl. 69—76^v, 85^v—143 **Kong Magnus lagabeters norske landslov** („K. Magni Eidsivia Lov“ — overskr. som ved foreg.) med tilhørende Retterbøder og Epilog.

3) Bl. 76^v—85^v. **Eidsivatings ældre kristenret** i vidtløftigere recension, indsat i landsloven efter dennes kristendoms-balk. Ifg. NgL. IV afskrift efter AM. 68, 4to (men uden brudstykket af Vikens kristenret).

Herkomst og hist.: Bindets ryg bærer foruden titel det danske våben og Kristian VII.s navne-ciffer. „Bibl. Harb. T. III, p. 123 N. 641“ (katal.).

Benyttelse og beskr.: Erichsen 133. — Norges gl. Love IV, 393—94.

39. Gl. kgl. sml. 1155 b, fol. Pap. 31,5 × 19,5 cm. 111 bl. C. 1600. Ubeskr. ere bl. 31^v, 54, 62^v—63^r, 66—67, 99, af hvilke i al

fald 54 synes at betegne en lakune. Snit og margen omkring nedre hjørne ere beskadigede ved fugtighed og borebiller.

Indhold:

1) Bl. 1 65. **Den norske landslov** i exciperende dansk oversættelse. Ifg. *NgL IV* er originalen Gl. kgl. sml. 3261, 4to.

2) Bl. 68—107. **Norske retterbøder**, 13—16. årh. De ældre i oversættelse.

3) Bl. 108—109^r. 'Sager Kongen och Bifzpen i mellom'.

4) Bl. 109^v—110^r. Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans.

5) Bl. 110^v—11. „De Juramento et eius significatione“.

Dansk.

Herkomst og hist.: Det indre forsatsblad bærer påskriften „WI Coyet“, hvormed stemmer, at håndskriftet ifg. biblioteks-katalogen skal være „e libris Coyet“. Indbundet i pergamentomslag, der omgiver rester af et ældre læderbind. Bl. 81^r et latinsk tankesprog.

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 134.* — *Norges gamle Love IV*, 394—95.

Gl. kgl. sml. 1156, fol. Pap. 30,3 × 20,3 cm. 303 bl. 16. århs slutn. (med senere tillæg fra 17. århs beg.). Forsk. hænder. Rig anvendelse af rødt blæk til overskrifter, initialer, kolumne-titler, marginalhenvisninger m. v.; også blåt og grønt blæk anvendes til fremhævelse. Håndskriftet er delvis folieret, i to afdelinger (1—152 og 1—97), dog med nogle unøjagtigheder. Ubeskr. ere bl. 2^v, 67^v, 156, 244^v, 247^v, 254—55, 269—93^r.

Indhold:

1) Bl. 1 (forsatsblad). 1^v „Juramentum“. Dansk. Forsiden bærer, med rødt blæk, begyndelsen af Kr. IV.s kongetitel.

2) Bl. 2 (forsatsblad). 2^r Gridsetning for ting.

3) Bl. 3—142^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse, med forudgående register og dobbelt fortale. Bl. 66^v fremstilles arvetallet i stamtræ-form.

4) Bl. 142^v—51. 'Extract over loven, på sagfald'.

5) Bl. 152—55. 'Nogle stykker af Regulæ Juris'.

6) Bl. 157—244^r. **Norske retterbøder** m. v., 13—16. årh. De ældre i oversættelse. Bl. 234^r er optaget et mindre stykke om manddrab.

- 7) Bl. 245—46^r. 'Nogle gamle Norfke ords vdttydelfser . . vddragen Anno 1566'.
- 8) Bl. 246^r. „Aff Norigis Lough“. *Bødernes beløb*.
- 9) Bl. 246^v—47^r. „Om gamle fordums möntt“.
- 10) Bl. 248—53. 'Extract over Rettebøderne'. Anno 1601.
- 11) Bl. 256—68^r. '**Chrestenn Røttenn**, wdfatt aff Gamelle Norfke Och paa Danfke Aff Hanns Gaas, swperintendent Offuer thrunthiøms (sdl.)'. *Uden fortale. Ender afbrudt* „sammeledis om“ i kap. 21, hvor i marginen tilføjes „Ann. 1559“. Bl. 268^v bærer med en ny hånd begyndelsen af et kongebrev af Kristian IV. (1605).
- 12) Bl. 293^v—94^r. Frederik II., „Stafanger Byes Breff“, 1579.
- 13) Bl. 295—97^r. Jorderegning; mønt, vægt, mål; bugilde kørlag. *Forskellige stykker*.
- 14) Bl. 297^v—98. 'Sager kongen og bispen imellem'.
- 15) Bl. 299—303^r. Frederik II., Åbne breve, i alt tre. Bl. 303^v optages af et stykke 'Om Boger Eidt'.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 395—98.

Herkomst og hist.: Håndskriftet er indbundet i skindbind med metalbeslag og spænder; på forsiden er indtrykt „I. A. | 1588“. Stykket bl. 303^r er underskrevet „Hanns Thefte 1589“ (Stavangers lagmand). Overskriften over det lille stykke bl. 296^v øverst lyder „Dette effterchreffue schreff ieg Laſſe Han[ſ]søn Laugmand i Staffanger y Laugbogen | Anno 1570. Den 16. Julij“. Bl. 6^v nederst har lagmand Niclas Poulsen skrevet et latinsk tankesprog med tilføjelse af sit navn og dateringen Nidros. 1 May (16)54'.

Erichsen 134.

41. Gl. kgl. sml. 1157, fol. Konungsbók. Perg. 35,4 × 24,5 cm. 93 bl. Tospaltet. C. 1250. To forsk. hænder. Brun-røde overskrifter, brunlig-røde, grøn-ig-b.å el'er olivenfarvede initia'er, — skiftende farveafskygning, delvis med ornamentering af modsat farve; enkelte afsnits-initialer store og stærkt udførte. Af og til er tilføjelsen af farvede overskrifter og initialer udeglemt; undertiden findes til vejledning overskriftens ordlyd med finere skrift angiven i marginen. Det røde (brune) blæk er ved håndskriftets begyndelse påfaldende mørkt. Pergamentet er lyst, skriften omhyggelig, med store linjeafstande, 1ste hånd (bl. 1—13) i

karakter stivere og ældre end anden. Bl. 1, der på forsiden er stærkt slidt, er beskadiget foroven; også bl. 93^v er slidt og håndskriftets senere blade (fra bl. 84) delvis plettede af fugtighed. Håndskriftet er sidevis pagineret, dog med nogle unøjagtigheder og med forbigdelse af bl. 1^r. Efter bl. 37 findes en af Arne Magnusson vel påtegning, fremhævet lakune. Ejendommelige for håndskriftet ere de mange, sandsynligvis til henvisning tjænende, marginaltegn, i marginen findes også jævnlig sorte initialer udrykkede. Den i øvrigt vel konserverede membran skæmmes af understregninger og henvisningsmærker fra en yngre tid, ligesom også adskilligt er tilskrevet i marginen, særlig af Torfæus, samt kapiteltal hyppig tilføjede.

Grágás.

Foran er indklæbet 2 papirblade, der på 2¹/₂ side bære en afskrift af membranens 1ste side (17. årh.s slutn.; Ásgeir Jónssons hånd).

Bl. 55^r, hvor af 55ra opr. kun øvre halvdel er beskrevet, bærer med en hånd fra 15. årh. nogle latinske vers.

Herkomst og hist.: Ejernotiser og personnavne forekomme bl. 4^r (omvendt), 22^v, 57^v, 67^v, 86^v, 90^v, 93^v. Ældst er det lille vers bl. 90^v (16. århs 1ste halvdel), der angiver „Þósteinn fínnbog(a)son“ som ejer, og med samme hånd synes skrevet en notis bl. 4^r, der nævner en „Bíarne tozfaðon“. Fra 16. årh. ere endvidere ejernavnene „Ífleipr bonde a. grund“ (bl. 86^v, = „Ífleipur fygurðz son“ bl. 22^v) og „Jon magnvðson“ (bl. 22^v, ejer?); fra c. 1600 navnene „páll Jónsson“ og „helga“ (bl. 57^v). Fra 17. årh. er „Gíjfle þordar son“ (bl. 67^v). Af usikker betydning er en række navne bl. 93^v. Sml. i øvrigt ang. bogens besiddere J. Sigurðsson i *Dipl. Isl. I*. Af andre påtegninger er ingen af betydning (nogle anræbelsér, pennepróver og lign.). Af de ældre marginalhenvisninger kan mærkes enkelte, der fremhæve de pågældende lovbestemmelser som nyttige. Bl. 1^r nederst er med en hånd fra 17. årh. skrevet „Num 11“ (II?). Membranen oversendtes 1656 af biskop Brynjólfur Sveinsson til det kongelige bibliotek (Se *Ny kgl. sml.* 1392, fol. bl. 6 og *Sturl. Proleg.* § 27). Bindet bærer foruden rygtitel det danske våben og Kristian VII.s navne-ciffer. Ved indbindingen er marginen hist og her udlappet med nyt pergament. De bl. 71^v—72^v og 79^v—80^r forekommende custoder skyldes vistnok Brynj. Sveinsson (næppe Torfæus).

Benyttelse og beskr.: *Erichsen* 134. — *Udg. af V. Finsen, Grágás Kbh.* 1852 (med overs. og forord 1870) og *Grágás (Skálholtsbók m. fl.) Kbh.* 1883, s. 474—89; *beskr. smst. XXXVII—XL* (2 facss.). *Endo. Grágás Kbh.* 1829, *beskr. s. CLXIV—V* (2 facss.); *K. Gíslason, 44 Prøver nr. XXXVI; Dipl. Isl. I; Norges gl. Love IV*, 398.

42. Gl. kgl. sml. 1158 a, fol. Pap. 31,6 × 20,2 cm. 133 bl. 18. århs 1. halvdel; islandsk hånd. Pagineret 1—220 og 1—36 med forbigåelse af registrene; bl. 4^v (register-side) ubeskr. I teksten røde blyantsmærker.

Indhold:

- 1) Bl. 1—114. **Grágás** („Den Islandske Graagaas“ — overskrift med særlig hånd), incl. forudgående register (4 bl.) til ‘Gráfugls-Bók’.
- 2) Bl. 115—33. **Járnsiða**, incl. forudgående register (1 bl.) til ‘Hákonar kóngs lög’.

Herkomst og hist.: Ifg. bibliotekets katalog ‘Bibl. Harb. III, 123, nr 641’. Anføres af Erichsen som benyttet ved udarbejdelsen af Arnesens isl. Rettergang. Læderbind med rygtitel og Kristian VII.s navne-ciffer.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 134—35. — V. Finsen, *Grágás III* (Skálholtsbók m. fl.), s. LIII.

43. Gl. kgl. sml. 1158 b, fol. Pap. 31,1 × 19,8 cm. 281 bl. Skr. 1754 af Illugi Sigurðsson. Håndskriftet er indtil bl. 225 pagineret 1—441, således at dedikationen og nogle ubeskr. sider ere forbigåede; denne del af håndskr. er tospaltet. Fra bl. 226 står bladenes forside blank, efter bl. 281 følger en del ubeskr. blade. Teksten er indrammet i rød liniering.

Indhold:

- 1) Bl. 1—178^r. **Grágás** (Bl. 1^r følgende titel „Graa-gas | Edur | Lög-Book | Herra Olafs Harallds fonar Helga | Norvegs Konungs. | Er fidann var Confirmerud af syni hans | Magnuð köngi Göða. | Nockru fidar vidtekinn ä liiflandi“. Etc.).

- 2) Bl. 179—224^r. „**Járn-syða** | Edur | Hákonar | Lög-Book“.

- 3) Bl. 225—69. „**Hird-skraa** | Edur | Gards Rettur | Magnufar kóns | Hákonar fonar, sonarfonar | Sverris kóns“.

- 4) Bl. 274—81^r. „Regiftur peffarar Bökar“, o: register til Grágás.

Herkomst og hist.: Afskriften er dediceret til gehejmeråd C. A. de Berckentin, og underskrevet ‘Havnæ, Illogus Sivertsen’, hvortil vistnok med særlig hånd i parentes er tilføjet „Islandus, Theolog. et Juris Studiosus“. Læderbind med rygtitel.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 135. — V. Finsen, *Grágás III* (Skálhb.), s. LIII—IV.

l. kgl. sml. 1159, fol. Pap. 30,7 × 20 cm. 413 bl. efterfulgte af adsk. ubeskr. 17. årh. To forsk. hænder. Teksten indfattet i trykt ornament-ramme. Overskrifter og marginal-henvisninger med grønt blæk, særlig i bogens første del. Pagineret af arkivar Jón Sigurðsson I—III og 1—819 (incl. nogle ubeskr. bl. og ss.).

Indhold:

- 1) S. 1—354. **Jónsbók** i dansk oversættelse, med fortale og registre (^a) et almindeligt, ^b) et særligt over arvebalken).
- 2) S. 365—91. **Retterbøder** i dansk oversættelse, de Jónsbók sædvanlig ledsagende.
- 3) S. 397—447. **Islandske altings- og kommissarie-domme** i dansk oversættelse, beg. med Storedommen 1564.
- 4) S. 463—530. **Réttarbætr islenzkar**, 13—16. årh.
- 5) S. 541—574. „Sá endurnyiade Christenriettur“. Et udkast i 31 artikler.
- 6) S. 576—89. 'Hirðsiðir'.
- 7) S. 591—610. 'Búalög'.
- 8) S. 621—761. **Dómar, Alþingissamþykktir, skipanir m. fl.**
- 9) S. 765—73. **Eiðar lögbókar**.
- 10) S. 781—819. 'Eirn lytell Tractatus . . ad fleire sieu i Guds Lögmaale . . náteingdar Persönur i forbodnum lidum . . . heildur enn þær 17 sem kirkiulögen . . neffna'. „Samanteked og skriffad aff Þ. J.“, hvortil slutter sig 'Lijtel Annoterun . . ad bera saman vid skriff J. M. G. G. til maalböta'. Stoffet tildels ordnet kolonnevis eller (s. 802) i genealogisk opstilling.

Indholdet er enkeltvis opregnet i dr J. Þorkelssons beskrivelse, AM. 1062, 4to.

Ierkomst og hist.: S. I forekommer navnet „Laurids Nielsen“, der vistnok betegner fogeden på Bessastadur 1641—45 af dette navn, og med hans hånd anlages håndskriftets s. 1—447 at være skrevne, ligesom også samme hånd på en del af de følgende blade har tilføjet marginalia og kolumnetitler med grønt blæk. Læderbind med metalbeslag og (opr.) spænder. — Erichsen 135.

nl. kgl. sml. 1160, fol. Pap. 31,6 × 20,3 cm. 17. årh. 145 bl. Springvis (men unøjagtig) pagineret 1—299. Efter sidste (ubeskrevne) side er et blad udrevet. Derefter en del ubeskr. blade.

Jónsbók i dansk oversættelse. *Oversat efter den trykte udgave, Hólar 1578, med tilhørende fortale og retterbøder, samt gengivelse af St. Olavs billede.*

Efter titelbladet er indskudt en altings-samtykt 1501 (dansk overs.); efter retterbøderne følger (ligeledes i dansk overs.) Storedommen samt to kongebreve af Kr. IV (1631 og 1640). — Uden register.

Herkomst og hist.: *Følgende påskrifter mærkes „Gabriell Ackeleje Knudsen er denne Bogs rætte Eyer mand. Befsefted paa Ísland den 1. Juny, Anno 1649“ (rettet fra 1650?); derunder „Jens Jörgensen er nu denne bogs Ret ejermænd. Befsefted i Ísland d. 20. Maj Anno 1695. I. Iörgfs. mppria“; under teksten, sidste side „Denne Íslands Lougbog, paa danfke udsatt tilhørrer mig Underfhrefne. Kiöbenhafn d. . . April Anno 1705. L. E. Gottrup mppria“; på bindets forreste inderside „Denne Bog er mig given af min gode ven Justits-Secretaire Diderick Sekman, d. 11. Decembris 1715. Chr. Reitzer“. Pergamentbind, der nederst på forsiden bærer „Nomm. 10“.*
Benyttelse og beskr.: *Erichsen 135. — Safn til sögu Íslands II, 190.*

46. Gl. kgl. sml. 1161, fol. Pap. 31,_s × 20,_s cm. 129 bl. Skr. 1702—3. Pagineret 1—248, med 2 forangående og 3 efterfølgende upag. bl.
Jónsbók i dansk oversættelse. *Med samme tillæg som i foregående nr, af hvilket dette er en afskrift. Indeh. tillige register.*

Herkomst og hist.: *Bl. 2r nederst er med afskriverens hånd tilføjet „Denne Bog tilhører mig Jacob Löwberg, som er udfhrevit efter Gabriel Ackeleje Knudsens tilhørende Íslandfke Lowbog, A 2 1702 og 1705“.*
Benyttelse og beskr.: *Erichsen 135. — Safn t. s. Ísl. II, 190.*

47. Gl. kgl. sml. 1162, fol. Pap. 31,₂ × 20 cm. 253 bl. (pag. 1—503 + titelbl.). 17. årh. Læderbind med silkebånd og guldsnit samt Frederik III.s navneciffer. S. 472, 504 ubeskr.

Jónsbók i dansk oversættelse, med tilhørende fortale og retterbøder. Titel 'Den islandske Lougbog wdgifffen aff Kong Magnus Haagensøn'.

Betegnes af Erichsen (s. 135) som Thorm. Torfæus' oversættelse.

1. Gl. kgl. sml. 1169, fol. Pap. $31,2 \times 20,2$ cm. 48 bl. (incl. titelbl.).
18. årh. Forsk. hænder. Bl. 48^v ubeskr.

„Decatographia | edur | Tiundar-Skrá“ etc. Med vindikation af Bergþórs-statúta.

Forsatsbladet til den islandske afhandling bærer følgende titel 'Biskop Jon Arnesens Strids-Skrift mod Lavmand Povel Vidalin om Den Islandske Tiende og dens Beregning'.

Herkomst og hist.: I bibliotekskatalogen er håndskriftet indført af Jon Erichsen, hvis hånd også genfindes blandt afskriverne. Ifølge en note af ham bl. 11^v synes det efterfølgende polemiske afsnit omredigeret. — Købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (anhang s. 243 nr 1); sml. bibliotekskatalogen.

2. Gl. kgl. sml. 1183, fol. Pap. $31,2 \times 20,2$ cm. og $32,2 \times 21$ cm.
13 + 13 bl. 18 århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

'Annotationes aliquot in Historiam Hiálmarris á Joh. Peringskiöldio è Ms^o Runico editam'.

To eksemplarer, af hvilke det løst indlagte har enkelte tillæg.
Udarbejdet af Jón Ólafsson for Gram.

Erichsen 138.

Med nr 1214 ende ifølge bibliotekskatalogen Gl. kgl. samplings folianter, hvorefter findes et spring til 1306, 4to, idet i øvrigt numrene i denne samling ere fortløbende.

*

*

*

50. Gl. kgl. sml. 1318, 4to. Perg. $16,5 \times 13,4$ cm. 84 bl. 16. århs 2. halvdel. Røde og enkelte gule overskrifter, flerfarvede initialer, med afsnitsinitialerne ornamenterede. Bl. 60^r opr. ubeskr. Pergamentet er vistnok for anden gang benyttet.

Indhold:

1) Bl. 1—59. Jesu Sirachs bog ('ecclesiasticus') i islandsk oversættelse. Med oversætterens fortale (bruger udtrykkene 'ad noræna', 'a noræna tungu').

2) Bl. 60^v—84. Salomons ordsprog ('ordzkuidir') i islandsk oversættelse. Ender defekt med overskriften „xxvii capitula“ (c: 28. kap., da tallet 7 er gentaget).

Er utvivlsomt biskop Gissur Einarssons 1545—46 forfattede oversættelse. Sml. Stockh. mbr. 10, 4to.

Herkomst og hist.: Bl. 60^r læses „Þessa bok aa Halldora Aarna dotter med ríettv en annar eyngi því henne gaf hana hennar Ape seia Sygvíðr Jónson sofnad: i gude“ (17. årh.) samt navnet ‘Benedict Halldorsón’. Bl. 48^v er i marginen tilføjet „Anno 1618 Leidur er þiög Lestur fræða Og Ljtid Ræker helgar Bækur“. Endelig står bl. 83^r „Skriðadt 6 april. i miklu frofti 1633“. Ifg. bibl.-katal. ‘Bibl. Harb. III, 184, nr 1156’. Bindets rygtitel bærer Kristian VIII.s navne-ciffer. — Erichsen 113.

51. Gl. kgl. sml. 1826, 4to. Perg. 17,3 × 13,5 cm. 170 bl. 17. årh. På bl. 1—31 findes initialerne ornamenterede med rød farve.

De 4 evangelier i islandsk oversættelse. Ifølge biblioteks-katalogen ‘en ny oversættelse, men forskellig fra de trykte’.

Herkomst og hist.: Bl. 170^r nederst angiver en „Jon Jónson“ sig som ejer; det opr. ubeskrevne bl. 170^v bærer forskellige kradsier, deriblandt en til bogen stilet visa. Ifg. bibl. kall. „Ex. Gramm. No. 159“. — Erichsen s. 14.

52. Gl. kgl. sml. 1847, 4to. Perg. 27,5 × 18,7 cm. 62 bl. 12. årh. Røde overskrifter, røde, blå eller grønne initialer; flerfarvede afsnits-initialer. Elegant udstyring. Bl. 61^v—62^r ubeskr.

Hieronymi Canones super Evangelia, cum capitulis Evangeliorum per annum legendorum lyder bibliotekskatalogens titel. — Hertil kommer

Bl. 62^v (C. 1200. Opr. ubeskr. Særlig hånd).

Gammel-norsk jordskyld-fortegnelse.

Indeh. angivelse af afgiftens størrelse for forskellige, Munkeliv kloster tilhørende gårde i Bergens stift.

Sml. Dipl. Norv. XII, s. 222. Aftrykkes Dipl. Norv. XVI.

53. Gl. kgl. sml. 1606, 4to. Perg. 20,3 × 14,3 cm. 175 bl. 13. årh. Rigt illumineret og billedsmykket. Bl. 1—2, 3^r (opr.), 175 ubeskrevne. Bl. 3^v, 10^r, 172^v (+ l. 1), 173—74 beskrevne med yngre hånd (c. 1500). Billedbladene 10—22 har haft blank bagside. Presset brunt læderbind med spor til 4 (på tre sider fordelte) spænder.

Psalterium Davidis (med tillæg af en ‘missa de beata virgine’).

Med hensyn til beskrivelsen af dette rigt udstyrede håndskrift, med dets farverige billeder på guldgrund, figurfyldte initialer, linie-ornamenter og dyrefigurer, henvises til C. Bruun, *De illumerede Haandskrifter i det Store kgl. Bibliothek* (Aarsberetn. III, Kbh. 1890, S. 75—79).

Af indholdet er her at fremhæve:

1. Bl. 3^v—10^r. **Calendarium**, med to senere tilføjede komputistiske skemaer og liturgiske tillæg fra c. 1500. Disse notitser, hvoraf nogle ere skrevne i norsk-farvet dansk sprog, give bl. a. dagen for „*dedicacio monasterii monialium afloie*“ og „*ættidhald: h: ko: hakons*“.

2. Gammel-norske påskrifter.

a) På bindets bageste inderside; c. 1300, uøvet hånd.

„*pana faltar ate ivnfrv kristinn doter | hakvna. k. gaf frv ingibior ellm (o: ellinn?) dötær | fm (o: finni?) gefe Gvd henne væl at nota faltaranf | ok halfrv bætær æftar (?) manf (?) finf*“.

b) Bl. 9^v, n. m.; c. 1400, fast og øvet hånd.

„*Hvftru figridh Erllendz. dötter A mik vel matu | fia mik*“.

Herkomst og Hst.: Om betydningen af påskriftene, særlig bindsidens (til forskellig tid noget forskellig læste), kan nu henvises til G. Storms nedenævnte undersøgelse. Psalteret har oprindelig tilhørt den norske konge Håkon Håkonssøns datter Kristin, der 1257 forlod Norge for at ægte den spanske kongesøn Filip. Derefter ejedes det i løbet af de følgende 150 år, i 4 slægtled, af 5 forskellige medlemmer af samme norske stormandsslægt (Ingeborg Erlingsdatter, g. m. Tore Håkonssøn — Elin Toresdatter, g. m. Erling Vidkunssøn — Ingeborg Erlingsdatter, g. m. Sigurd Haftorssøn — Håkon Sigurdssøn — Sigrid Erlendsdatter, H. S.s hustru). Sluttelig må det have endt i nonneklosteret Nonneseter i Oslo. Senere vides kun om håndskriftet, at det har tilhørt P. Syv (se fortalen til hans Kæmpeviser b. 2^v), som bl. 3^v nederst har skrevet sit navn P. P. Syv.

I *Scriptores rer. Dan.* V, 384—86 ere kalendariets obiturnotitser aftrykte efter en egenhændig afskrift af Arne Magnusson i AM. 733, 4to, hvorfra den dog nu er forsvunden.

Benyttelse og beskr.: Werlauff, *Hist. Efterretn. om det store kgl. Bibliothek* 152 l; P. A. Munch, *det norske Folks Hist.* IV, 1, s. 187—89; G. Storm, *Om den hellige Kong Haakon og P. Syvs Psalterium* (Chrania Vidsk. Selsk. Forhandl. 1879, Nr. 11).

54. Gl. kgl. sml. 1639, 4to. Pap. C. 1700. *En samling naturhistoriske tegninger.*

Deriblandt (1 bl. 32,5 × 40,4 cm. 1° ubeskr.; firsp.):

Islandske hvaler, i kolorerede afbildninger med tilhørende, dansk eller islandsk tekst. Fordelte i 4 kolonner.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, s. 90.

55. Gl. kgl. sml. 1812, 4to. Perg. 21 × 14 cm. 36 bl. C. 1200—14. årh.

Mindst 4 forskellige hænder og dannet af oprindelig usammenhørende bestanddele, der nu lægvis ere ved skindremme indhæftede i et sælskind-omslag. Bladene ere temlig mørke og skjoldede, hist og her ved brug af reagenser. Foran i 1ste læg ses tre bladstumper, svarende til læggets tre bageste enkeltblade; det sidste af disse (bl. 7) er indhæftet således, at en del af skriften nærmest inderkanten dækkes eller viser sig på den ombøjede bladstump. Indbindingen har overhovedet været lidet hensynsfuld; således har man, sandsynligvis for at mindske formatet, bl. 24—33 sønderskåret samtlige bladpar og på ny sammensyet dem. Bagved håndskriftets sidste blad findes en lignende (ubeskr.) bladstump som de forrest i dette. Forskellige afbildninger; delvis flerspaltet. Enkelte blade vise flænger eller mindre beskadigelser. Enkelte steder sparsom anvendelse af farve.

Rímfræði m. fl.

I (Bl. 1—4, 7—13^r. 14. årh. Bl. 1° tosp. Bl. 3—4, 7 illustrerede).

1) Bl. 1—2^r. Latinske kalendervers, beg. med „Cifio ianuf“.

Jævnlig islandske overskrifter eller anvisninger. Bl. 1° marginal-henvisninger med en hånd fra 15. årh. Nedre halvdel af bl. 1^{ob} synes udfyldt med en særlig diplomhånd.

2) Bl. 2^{r-v}. Stjörnu-Odda tal, efterfulgt af småstykker, henholdsvis om 'Tunglgangr' m. fl. og 'Tunglhlaup'. Herefter sandsynligvis lakune.

3) Bl. 3—4^r. Ni af dyrekredsens tegn (beg. med krebsen), afbildede ved pennetegninger med medaillon-indfatning. Til

hvert billede hører en latinsk tekst med beskrivelse af det tilsvarende stjernebillede. Bl. 3^v optages den åbne plads på og ved de to øverste billeder af islandske komputistiske optegnelser fra 15. årh.

4) Bl. 4^v. 'Philosophia' med dens underafdelinger skematisk fremstillet ved en art stumtræ, med tilhørende latinsk forklaring.

5) Bl. 7^r (beskadiget ved indhæftning). Planeterne, deres gang og forhold til dyrekredsen, fremstillet ved en cirkelfigur med tilhørende islandsk tekst. Efter 'Macrobius'.

6) Bl. 7^v. Stjernebillederne Centaurus, Orion, Sirius, Cetus afbildede i pennetegning, med tilhørende latinsk tekst.

7) Bl. 8^r. „Sva fegr Jon gvllmvd“ (om Betlehems-stjærnen), „Tref funt dæf“, „Curfus marif“, 'embolismus', Den såk. arabiske talrække.

8) Bl. 8^v—10^r. „Tveir erv hvirflar“ etc. (Stjörnumörk m. fl.) — en beskrivelse af stjernehimlen. Efterfulgt af 'Devnx—Caleas', 2: underafdelingerne af den latinske as, med de tilsvarende tegn (4 linjer).

9) Bl. 10^v—12. „Sio eru kollot lopt i bokvm“ etc. — en fremstilling af planeternes gang, ebbe og flod m. v., belyst ved 4 cirkelfigurer, af hvilke den tredje giver en afbildning af jordkloden. (Sml. bl. 2^v, hvor også begyndelsen af dette stykke forekommer.) 'Compotus meistaranna(!) Johannis i paris af sacrobosko, er lifði a av(n)ðverdv m dogvm Magnus konungs hakonar sonar' citeres. — Bl. 12^v opfriskning og tilføjelser (månedernes dagetal) fra c. 1600.

10) Bl. 13^r. „[V]m melingf (sål) hverf hringf,“ — cirkelens udmåling, med tilhørende geometrisk figur.

II (Bl. 13^v—23. 14. årh.)

1) Bl. 13^v—16^v 'Algorismus'. Henviser til en, nu i håndskr. ikke forekommende, figur 'cubus perfectus'.

2) Bl. 16^v—17^r. „As er eningh“ etc. Henviser til 'figurur', der synes at måtte svare til de under I, 8 omtalte tegn.

3) Bl. 17^r—20^r. 'Med þu at iardar mynd er bollut'. Om jordkuglens form og dens zoner (7 climata).

4) Bl. 20^r—21. „Sua feghia þómr girzkr ípekíngar“ etc. *Om længdemål, om solens gang og beregningen heraf — med en tilhørende tabel.*

5) Bl. 22^r. Latinske kalendervers med islandsk forklaring latinske komputistiske notitser, stykket „þa er adam var fcapaði“ — *om dette tidspunkts forhold til cyklerne.*

6) Bl. 22^v—23^v. „[S]ol ok tvngl er þav þinnaz. þara bedi faman“. *Om tidsregning, månens gang m. v., tildels 'at tolv þiarna prests ens tolvífa'. Derefter en opregning af årets underinddelinger, ned til 'athomor'.*

III (Bl. 5—6, 35—36. 13. årh. Bl. 5^r tospaltet, og største delen af 5rb opr. ubeskr.; cirkelfiguren bl. 5^v—6^r beskadiget ved beskæring for oven og neden, og den tilsvarende bl. 6^v ved beskæring af ydre marginen).

1) Bl. 5^r. 'noþn nacverapíeþta cynþorinna íflenzora'. *Derefter er med en hånd fra c. 1500 tilføjet navne på islandske biskopper og præster.*

2) Bl. 5^v—6^r. Verdenskort. *Landenes navne indskrevne i en cirkelfigur efter deres omtrentlige beliggenhed.*

3) Bl. 6^v. Kredsfigur, muligvis til meteorologisk brug. *Giver i concentriske cirkler navnene på de tre verdensdele med dertil knyttede egenskaber, årstiderne, månederne, dyrekredsens tegn, vindene, verdenshjørnerne.*

4) Bl. 35. Calendarium for januar og februar, med obitutorial-notitser.

5) Bl. 36. Komputistiske notitser, *islandsk med enkelte indblandede latinske sætninger. Genfindes delvis i II, 6. Ender defekt „þa fcal æcaz xii“. Som kolumnetitel bl. 36^v står „þocar þot“.*

IV (Bl. 24—34. C 1200. Første og sidste side ere slidte og stærkt plettede af reagentier. Bl. 24, 28, 29 have mindre flænger. Enkelte marginalier fra c. 1300 og hist og her rettelser eller tillæg med en hånd fra 17. årh. Bl. 24^v—27^r, 29^v—30, 32—34 tospaltede, bl. 24^r skrevet i 6 kolonner).

Komputistisk afhandling („Gop baup moyfi uin finom“ etc.). Beg. bl. 26, idet afhandlingens kapp. 13—17 („[G]up fcoop alla fkeþno fén“— „oc er þat þa hlauparf dagr.“) ere tilføjede senere og tilsatte foran (bl. 24^v—25). Til udfyldning af bl. 25^{ob} er anvendt stykket „Ener fpocofto . menn . aiflandi“, bl. 34^{ob} optages dels af en latinsk notits om formerne af vesper, dels af latinsk-islandske gloser; med sådanne er også bl. 24^r fuldt beskrevet.

Til samme håndskrift som denne ældste del af Gl. kgl. sml. 1812 har oprindelig AM. 249 l, folio hørt (kalendar-fragment med påskrevne latinsk-islandske gloser). Blæk og håndskrift viser, at kalendariet har været umiddelbart efterfulgt af bl. 26 ff., og at gloserne så vel som afhandlingens kapp. 13—17 derefter ere tilføjede (men af samme hånd).

Diplomatisk aftrykt af L. Larsson i „Äldsta delen af Cod. 1812, 4to Gml. kgl. Samling“, Kbh. 1883.

Herkomst og hist.: Gl. kgl. sml. 1812, som var mellem de membraner, der 1662 oversendtes fra biskop Brynjólfur Sveinsson til det kongl. bibliotek, bærer på bindets inderside samt bl. 1^r n. m. påskrifter af biskoppen („Calendarium | Islandicum“, „Calendarium Islandicum | áxtípalor“). På bindets forreste inderside står endv. „Bök Hakonar Ormísonar | Anno . . .“ (17. årh.). De øvrige påtegninger ere hverken mange eller betydelige: 2 viser (bl. 12^v, 27^r), gudelige anræbelser (bl. 5^r, 21^r, 25^r), skriverfrase (bl. 21^r), navnet „halluardi“ (bl. 31^r) og nogle pennenprøver. Hákon Ormsson († 1656 som sysselmand i Rangárvalla syssel) tilhører det sydlige Island.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 45—46. — Dipl. Isl. I; Íslendinga sögur I, Kbh. 1843 (2 facss.); Antiqu. Russes II (facss.), K. Gislason, Frumpartar CIX; id., 44 Prøver, nr. XXVII; Sturlunga saga Oxf. CXL—LI, CXLV; Småstykker nr 3 (udg. af Samf. i. udg. af gl. nord. litt.), Kbh. 1884; Zeitschr. f. deutsche Philologie IX, 385—94; L. Larsson, Äldsta delen etc. Kbh. 1883; Grágás III, s. XL; Gött. gel. Anz. 1884, nr. 12; Ísl. Artidaskrár s. 21—27, 212.

Gl. kgl. sml. 1918, 4to. Perg. 16,5 × 13,5 cm. 152 bl. (+ 3 forsatsbl.). Skr. 1571. Bl. 152^v ubeskr. Flerfarvet begyndelses-initial. Røde, blå eller gule initialer. Henvisnings-marginalia med en hånd fra 18. århs 1ste halvdel (Jón Ólafsson fra Grunnarík.).

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Indenfor bindets læderbetræk skimtes pergamentstrimler med islandsk skrift.

Herkomst og hist.: Ved tekstens ende er tilføjet „Finis Anno. 1571. | Halldora figundar dotter a bokma“. På bindets forreste inderside står „Þessa bok lante Söfren Iflandz kongs fopt | peder Iacopsen. lagmanne a phönium. aze | epter gudz buidi M. d. 1xtyge og iij | j Þordzhæfn. xxvi. dag. auguſti. | GM (sammenslynget) | Gabellus Mitens. Christophəri. N. | ritade.“ Ovenover denne påtegning findes en linje lønskrift, som det synes. Bl. 1^r bærer påskriften „Þuridur giſladotter“, bl. III^v en aldersbestemmelse med marginal-hånden. Ifg. bibliotekskatalogen 'Bibl. Harb. III, 126, nr 151'. — *Erichsen* 58.

57. Gl. kgl. sml. 1914, 4to. Pap. 19,7 × 15,5 cm. 134 bl. (+ forsatsblad). 17. årh. Bl. 134^v ubeskr.

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Så vel på forsatsbladet som bl. 1^r nederst er skrevet „Speculum Regale“.

58. Gl. kgl. sml. 2087, 4to. Perg. 20 × 17,5 cm. 44 bl. C. 1300, med omtrent samtidige og senere tillæg af forsk. hænder. Bl. 8—44 tospaltede. Bl. 1—6 anvendes rødt blæk til overskrifter og initialer. Pergamentet er temlig skørt og navnlig ved håndskriftets begyndelse og slutning hensmulrende. Med hovedhånden findes talrige interlineartilføjelser; endvidere hist og her marginalia. Af membranen vides et blad at være tabt siden nedsendelsen til Danmark.

Indhold:

- 1) Bl. 1—6. **Historia universalis.**

Ender defekt „Primo anno marciari“.

- 2) Bl. 7^r (særlig, men samtidig hånd). a) Latinsk notits om tidsregningen; b) Grundrids af arken med tilhørende islandsk forklaring.

- 3) Bl. 7^v—44. **Konungs annáll** (Annales regii), fra Cæsars regering til 1328 (Latin og — fra 10. årh. — Islandsk), — med forudgående kronologiske notitser (Isl.). Skrevne af ældste hånd til 1306 incl., dog således, at teksten er indført i sammenhæng til 1279 incl., hvorefter der lades åben plads mellem de enkelte år, som delvis er udfyldt med yngre hænder, der ligeledes have fortsat annalerne, som ifølge Arne Magnussons afskrift i AM. 413, 4to i hans tid endte defekt med år 1341. Også med en hånd fra 17. årh. findes nogle tilføjelser.

Herkomst og hist.: Bl. 15^v er i nedre margen tegnet et menneskehoved med spidstillslebende (kvindelig?) hovedbedækning, med tilhørende versificeret kommentar (vistnok G. Storms „yngste hånd, c. 1500“). Ellers findes af marginalier, foruden det til annalerne hørende, kun nogle ubetydelige gudelige anræbelse. Membranen er erhvervet for det kgl. bibliotek af Torfæus under hans ophold på Island 1662. Fra Grams tid til 1784 forvaredes den i Gehejmearkiwet.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 12, 75. — *Scriptores rer. Dan.* III, 1—139 (facs.); *Íslenskir annðlar*, Hafnía 1847, s. XX—XXII; G. Storm, *Íslandske Annaler*, Chrania 1888, s. XI—XV, 77—155; *Sturlunga saga*, Oxf. I, s. CXXVII—VIII; II, s. 348—91. Sml. E. C. Werlauff, *Det store kgl. Bibliothek* 1844, s. 157, 220.

9. Gl. kgl. sml. 2090, 4to. Pap. 20 × 16 cm. 82 bl. 17. årh.

Annales 1045—1394. Ex Islandico Latine versi.

Efter Flateyjar-annáll.

Herkomst og hist.: Ifølge bibliotekskatalogen skal en tilhørende seddel (som nu ikke findes) have angivet Gunnar Björnsson som oversætter. Sammesteds meddeles om håndskriftet „ex Gramm. No. 122“.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 75. — G. Storm, *Isl. Annaler*, Chrania 1888, s. XXXVI.

10. Gl. kgl. sml. 2365, 4to. Codex Regius. Perg. 19,4 × 13,4 cm. 45 bl. (+ 8 senere indsatte blanke blade og 1 yngre forsatsblad). 13.

århs slutning. Pagineret 1—90. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer. Hist og her mindre huller og rifter, de fleste dog lige så gamle som håndskriftet selv; en sådan rift bl. 28 er sammensyrt med grøn silke. Nærgående beskæring. I nedre margen jævnlig et af skriveren udført afslutningsornament.

Den ældre Edda, kaldet Sæmundar Edda.

Håndskriftet indeholder efter bl. 32 en lakune, der antydes ved det her indsatte ubeskrevne læg, samt ved påtegninger bl. 32 nederst og bl. 33 øverst. Kun $\frac{2}{3}$ af bl. 45^v har oprindelig været beskrevet; senere har siden været udfyldt, men det tilskrevne er igen udslettet.

I øvrigt henvises til den fototypiske udgave af håndskriftet med tilhørende udførlige beskrivelse.

Herkomst og hist.: Håndskriftet, der er nedsendt fra Island til det kongelige bibliotek 1662 af biskoppen i Skalholt Brynjólfur Sveinsson, bærer bl. 1^r nederst hans bomærke (LL) og årstallet 1643. Nogle til forsatsbladet fast-

klæbede pergamentstrimler fra et latinsk ritualhåndskrift bærer en af Asgeir Jónsson skreven indholdsfortegnelse. Påtegningerne bl. 32^r—33^r har man tilskrevet Torfæus; også Arne Magnussons hånd forekommer enkelte steder i håndskriftet (og han skal have afskrevet dette). I øvrigt indeholder det kun af påtegninger uoversenlige notitser og kradserier, deriblandt bl. 5^r navnet „Magnus Einik'son“ (c. 1600). Læderbind med guldtryk og som rygtitel „EDDA | SÆMUNDI“, samt Kristian VII.s navne-ciffer.

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 92. — Edda Sæmundar hins fróða, Hafnir, I (1787), s. XLI (facs.); II (1818) s. XXVIII; P. A. Munch, *Den ældre Edda*, Chrania 1847, s. XIII—XVI (facs.); Möbius, *Catalogus* 1856, s. 66—67; *Antq. Russes* I, s. XIX—XX (facs.); S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, Chrania 1867, s. I—XIX (facs.); *Corpus poet. bor.* XLI—II; Ludv. F. A. Wimmer og Finnur Jónsson, *Håndskriftet nr 2365, 4to gl. kgl. sml., fototypisk og diplomatisk gengivet*, Kbh. 1891.

61. Gl. kgl. sml. 2366, 4to. Pap. 21 × 16,5 cm. 8 bl. 18. århs beg.

Skr. på brækkede blades indre kolonner.

Vafþrúðnismál („Vafþrúðnis | Iætuns Maal“).

Ender med vers 45.

62. Gl. kgl. sml. 2367, 4to. Codex Regius Perg. 20 × 13,2 cm. 55 bl.

14. århs beg., med undtagelse af bl. 25^v. Samme hånd som AM. 68, folio (Ólafs saga helga). Sorte initialer, svage spor til røde overskrifter. Paginering med forskellige ældre og yngre hænder. Codex begynder defekt og har mere del af bl. 39 bortskåret. Endvidere have adskillige blade rifter og mindre huller, tildels dog lige så gamle som selve håndskriftet. Sidste side er så godt som ulæselig på grund af slid og dunkelhed. Også de to foregående sider ere stærkt svættede, og håndskriftets sidste læg ligesom delvis (om end i mindre grad) de tre første noget medtagne af stadig brug; bl. 53—55 ere særlig beskadigede ved hensmulren af øvre yderhjørne. Bl. 20 har uregelmæssig form (ydre hjørne forneden mangler), og efter bl. 3 og bl. 39 er i nyere tid en ubeskreven pergamentstrimmel indsat. I marginen har skriveren gjort enkelte henvisninger og tilføjelser.

Indhold:

1) Bl. 1—53^r. **Snorra Edda**, indeholdende Gylfaginning og Bragaræður med tilhørende epilog, Skáldskaparmál, Þulur, Háttatal.

Beg. „er ver kollum fkiold“, idet håndskriftets første blad mangler.

2) Bl. 53^r—54^r. **Jómsvinga drápa** Bjarna biskups Kolbeinssonar, str. 1—40. Med en hånd fra 17. årh. er tilføjet som overskrift „Joms vykinga drapa“.

Ender uafsluttet „faman goipu þeir f...“.

3) Bl. 54^v—55. **Fornyrða drápa** eller Málshátta kvæði.

Ender bl. 55^v, l. 3, men så vel begyndelsen som slutningen er beskadiget ved hensmulren. Resten af bl. 55^v synes oprindelig at have stået blank, men senere at være beskrevet tværs over siden med en plump hånd fra 16. årh.

Sml. den udførlige beskrivelse i Snorra Edda III.

Herkomst og hist.: Håndskriftet bærer forskellige påtegninger, af hvilke nogle give navnet Edda (bl. 10^v, c. 1500 „Eddv meiga hær ytar fía með allann heimfens bloma“, bl. 37^v, 17. årh. „[E]dda | [m]in“, bl. 48^r, c. 1600 (‘kallda heiti ec og edda’), andre indeholde oplysninger til membranens historie. Bl. 28^r meddeler biskop Brynj. Sveinsson i en egenhændig påskrift, at han 31. jan. 1640 har købt denne bog af Magnús Gunnlaugsson i Skálholt, der selv har skrevet sit navn bl. 21^r. En ‘Gunulogur’, som nævnes bl. 12^v og 13^r, kan måske være dennes fader. Bl. 21^v forekommer gårdsnavnet Skarð i Eystra hrepp (Rangárvalla syssel), bl. 27^r mandsnavnet Guðni (c. 1600), der muligvis kan henføres til en på Skarð hjemmehørende familie. Endelig haves bl. 31^v navnet „Jon fvfá son“, der utvivlsomt betegner sysselmanden Jón Vigfússon i Rangárvalla syssel († 1610). Foran dette navn skimtes to halvt udslettede ord (am dadazon?). Skindbogen nedsendtes 1662 af biskop Brynjolv til det kongelige bibliotek. I tidsrummet 1794—1824 har den været forlagt og anset for tabt. (Sml. F. Magnusen, Den ældre Edda 1821, s. XXIX.) Indbindingen er nu læderbind med rygtitel „EDDA | SNORRONS || Codex Regius“ og Frederik VI’s navne-ciffer. Unøjagtig er en påtegning af Jón Ólafsson fra Grunnavík (bl. 29^r n. m.) om at bogen her er halvt til ende.

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 92. — Fornm. sög. XI; Snorra Edda I (1848), III (1880—87, facs.); Antq. Russes I (facs.); K. Gislason, 44 Prover, nr. XXVIII, XXXVII; Málsháttakvæði, Halle 1873; Jómsvinga saga samt Jómsv. drápa, Lund 1879; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. nr. 12. Sml. E. Mogk, Untersuchungen ueber die Gylfaginning I—II (Beiträge zur geschichte der deutschen sprache und lit., VI—VII; I. også som inaug.-dissert., univ. Leipzig 1879).

63. Gl. kgl. sml. 2368, 4to. Pap. 21,4 × 16,7 cm. 70 paginerede bl. 17. årh. Bl. 37—39 og (opr.) bl. 70 ere ubeskrevne.

Snorra Edda — i den Laufás-Edda kaldte bearbejdelse.

I. del ender afbrudt i lx. dæmisaga.

Bl. 69 (tospaltet) optages af „Nockur Erendaform Edur Rymu Bragar Hættar | samann bagader firi þon þordar Jonfson (!) af S. T. þ. S.“

Ender uafsluttet bl. 69va nederst med overskriften til vers 23 „skáhent“. Forf. skal (ifg. AM. 1062, 4to) være præsten Tómas Þórðarson.

Som omslag er anvendt et tospaltet pergamentblad i folio (c. 1600), indeholdende brudstykke af en samling bibelcitater i islandsk sprog. Til udfodring af dette er anvendt et blad af en palæotyp (latinsk ritualbog på papir) fra 15. årh.

Herkomst og hist.: *Det opr. ubeskrevne bl. 70 bærer øverst på bagsiden følgende erklæring „Þessa bok fæ eg syra Þorarne til fullkomlegrar Eignar takande það firer hana er hann mier hia Jone Valldafine til sagde sem það medtekid hefde og til merckis mitt nafn Skalhollte Anno 1655 þann 22 Aprilis — Sigurdur Jonfson knorenfis eiginn hand.“ Håndskriftet er ifølge dette blevet den senere kgl. antikvar Þórarinn Eiríkssons ejendom.*

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CIV.*

[Gl. kgl. sml. 2369, 4to. „Et Stykke af Skalda eller arte poetica veterum Septemtrionalium. ex. auct. Möllm. 7. Apr. 1783. Catal. p. 59 No. 498“ mangler.]

Erichsen s. 93.

64. Gl. kgl. sml. 2380, 4to. Pap. 21,2 × 16,6 cm. 78 bl. 18. århs 2. halvdel. Pag. 1—142 med forbigåelse af fortalen og s. 43—44bis. Bl. s. 106 ubeskr. S. 43bis og s. 102 indeholde oplysende penne-tegninger.

Vigfús Jónsson, **Sundurdeiling dagsins** („Cento | edur | Tatra-Klase | sem og mä heita | Dag-Viller | og Tima-Spiller | Cum Annotationibus Viri | Admodum Venerandi | Et Eruditi“).

Herkomst og hist.: *Forfatterens til konst. amtmand Magnús Gíslason stiledede dedikation er dateret 'Hytardal 25. Juny 1757'. Under tillen er med særlig hånd tilføjet „Provst Wigfus Jonsfens Afhandling om Tiime-Regning efter de gamle Love med Provst Gunner Povelfens Anmærkninger, befvarede af autor samt Syfselmand Magnus Ketilfens Antægnelser.“ — Købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (anhang s. 245 nr 12); sml. bibl.-katal.*

65. Gl. kgl. sml. 2388, 4to. Pap. 21,1 × 16,4 cm. 45 bl. Tosp. 18. årh. Bladene kun delvis udfyldte.

Islandsk-dansk-latinsk ordsamling.

Bl. 43—45 indeholde nogle øvelsesstykker i oversættelse til Islandsk.

Forsiden bærer Kristian VII.s navne-ciffer. — Katalogen meddeler om dette nr „Af Geh. Arch. A. No. 34“.

5. GL. kgl. sml. 2394, 4to. Pap. 2 voll. 21 × 16,_s cm. 656 bl. To-spaltet. Efter bl. 331 en lakune, bl. 249—51 ubeskrevne.

Islandsk-latinsk ordbog.

1. bd (bl. 331) ender med ordet „misfyningar“ (og påfølgende custode „misfliettur“), med 2 bd begynder bogstavet N.

Herkomst og hist.: Håndskriftets læderbind bærer Kristian VII.s navne-ciffer og rygtitel. I bibliotekskatalogen angives titlen udførligere som „Biskop Ion Arnesens Islandsk-Latinske Lexicon eller Register til Nucleus“, og om op-rindelsen meddeles „ex Möllm. Auct. 7. Apr. 1783. Catal. p. 21. Nr. 10—11.“ Erichsen s. 95.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog, s. IX.

67. GL. kgl. sml. 2395, 4to. Pap. 20,₇ × 15,_s cm. 35 bl. 18. årh. Pagineret; bl. 35^v ubeskr. Ifg. katalogen forfs autograf.

„Specimen | Lexici Islandico-Latini, | voces, qvæ à litera D. incipiunt, | exhibens“.

Ved et under titlen med særlig hånd tilføjet ‘Johannis Finnæi’ betegnes biskop Hannes Finnsson som forfatteren.

Herkomst og hist.: Bindets forside bærer Kristian VII.s navne-ciffer. Ifg. katalogen ‘Bibl. Harb. III, 125, nr 48’.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog, s. X.

68. GL. kgl. sml. 2432, 4to. Pap. 19,_s × 16,_s cm. 348 bl. C. 1600. Førsk. hænder. Foruden et større antal ved håndskriftets slutning forekomme hist og her i dette ubeskrevne blade. Røde overskrifter. Bl. 313—14 ses to illuminerede våbener.

Indeholder: Rimkrønike om de danske konger fra Dan til Frederik II, Rigsrådets klage til Erik af Pommern 1439, Kristoffer af Bayerns brev til Iver Jensen 1439, Dansk annal 1448—1549 (1560), Bergens fundats, Bergens stads cronica (forf. på vers 1560), Hansestædernes inddeling (tysk), C. Hoyer’s Frisiæ Eidorensis descriptio, De veteribus Anglis, De Frisiis orientalibus et occidentalibus, De familiis nobilibus Frisiorum Ommechena et Vinnechena, De comitatu Oldeburgensi, A. Frazigeri Slesuici oppidi topographia,

samt endvidere:

Bl. 229—38. „Korter Bericht van Grönlandt“ (‘Eine Vtschrift van dem Nordtsch Int Dudtsch’). *Kursen — topografi — mineralier m. m.*

Bl. 239—41r. ‘*Neuwe Zeitunge . . in Isslandt*’. *Beretning om udbrud af en jøkel-vulkan (Katla) 1580 og jordskælv 1581.*

Bl. 241r—60. „*Befschreibung von Gronlandt*“ (opr. forf. på dansk af Alb. Meier). *Kursen — topografi m. v. og flere kurser — dagbog fra en Grönlandsrejse (Jakob Aldays).*

Bl. 261—70. **Ivar Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse**, efterfulgt af kursforskrifter og anvisning til landets genopdagelse, dateret 1547, hvorefter endnu en kursforskrift og Magnus smeks beskærmelsesbrev for Grönlands-knarren.

69. Gl. kgl. sml. 2434, 4to. Pap. $21,7 \times 17$ cm. 48 bl. 16. århs slutn. Skørt og hensmulrende papir. Perg.-omslag med nodeskrift.

Excerpter til Nordens historie. Væsentlig Latin.

Heriblandt Uddrag af islandsk litteratur, bl. a. af Jónsvikinga saga i Arngrim Jonssons lat oversættelse.

Skal skyldes A. S. Vedel (ikke Svaning). Sml. Jónsvikinga saga Kristianssand 1877, s. 8—9. — *Erichsen* 99.

70. Gl. kgl. sml. 2448, 4to. Pap. $21,2 \times 16,3$ cm. 60 bl. Skr. 1664. Forfs autograf. Bl. 1v, 60v ubeskr. Selve teksten pag. 1—115.

‘Thormodus Thorfeus, **Series Dynastarum et Regum Daniæ**’.

Erichsen s. 99.

71. Gl. kgl. sml. 2449, 4to. Pap. $18,8 \times 15,2$ cm. 204 bl. (incl. 4 stamtavler). Dat. 1664. Selve teksten fol. 1—196. Læderbind med silkebånd og guldsnit samt Frederik III.s navne-ciffer.

‘Thormodus Thorfæus, **Series Dynastarum et Regum Daniæ**’.

Nogle citater gives også med runeskrift.

Erichsen s. 99.

Gl. kgl. sml. 2450, 4to. Pap. $19,4 \times 15,1$ cm. 126 bl. 17. årh.

'Historien om Rolf Krage, Konge i Danmark'. Oversat fra Islandsk, ifg. Erichsen af Torfæus.

Erichsen s. 99.

Gl. kgl. sml. 2820, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. C. 1700. Blandede samlinger.

Indlagt er:

Skipan meðal Skúla jarls ok kórsbræðra (1 bl.) — afskrift af et Arnamagnæansk diplom og forsynet med Arne Magnussons egenhændige notitser.

'De Augmundo Episcopo' (1 bl.). Ex relatione Brynulfí Svenonis.

1. Gl. kgl. sml. 2845, 4to. Perg. $18,2 \times 13,6$ cm. 73 bl. 15. årh. To forsk. hænder. 1ste hånd. bl. 1—32^r, 55—73, har (fra bl. 17) spor til røde overskrifter og farvede initialer; i det af 2den hånd skrevne (bl. 32^r—54) ere initialerne sorte og overskrifter næppe tilføjede. Bindet dannes af to svære træplader. Bl. 23 har uregelmæssig form, af bl. 43 er ydre halvdel bortreven, enkelte andre blade have mindre beskadigelser (flænger eller huller). Af bl. 44 er nedre margen bortskåret. Bl. 53^r er stærkt afbleget, idet denne side en tid har været fastklæbet til bindets forreste inderside, hvor spor af skriften endnu ses. Som følge heraf stod det pågældende bladpar (bl. 53—54) en tid forrest i håndskriftet. I marginen findes hist og her påskrifter samt enkelte plumpe tegninger. Titler til de forskellige stykker ere senere tilføjede af Jon Erichsen. Lakuner.

Indhold:

- 1) Bl. 1—13^r. **Bandamanna saga.**
- 2) Bl. 13^r—19^v. **Norna-Gests saga.**
- 3) Bl. 19^v—26^r. **Orms þáttur Stórolfssonar** (fra orði *forvlf-f[ym]*“).
- 4) Bl. 26^r—32^r. **Rauðólfs þáttur.**
- 5) Bl. 32^r—39^v. **Hálfs saga ok Hálfs-rekka.**
- 6) Bl. 39^v—54^v. **Göngu-Hrólfs saga.**

Bl. 52 *ender* „komit i meire praut þu hæggridr“, *FAS. III, 282.*

Bl. 53 *beg.* „hliop þa a hann“, *FAS. III, 353.*

Bl. 54 *ender* „son þenna ok var mikill“, *FAS. III, 362.*

7) Bl. 55—59^r. **Yngvars saga víðförla.**

Beg. defekt „y. fött ok uar þa kominn“, *Ant. Rs. II, 158.*

8) Bl. 59^v—61^v. **Eiríks saga víðförla.**

Bl. 59 *ender* „vermi. en þo er“, *FAS. III, 662.*

Bl. 60 *beg.* „Eiríkr ok hans foronavtr hafði hlápit“, *FAS. III, 669.*

9) Bl. 61^v—73. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs.**

Bl. 65^v *ender* „loppvnga umr huat ff“, *Bugge 321.*

Bl. 66 *beg.* „hann var ecki katr“, *Bugge 321.*

Bl. 73 *ender* „þe xii c uopna. .“, *Bugge 349.*

Herkomst og hist.: Af marginalpåtægningerne ere de fleste uvæsenlige kradserier; bl. 35^v står (omvendt) i nedre margen „Eyulfur Jonsson A þessa skytna skrædu“ (17. årh.), bl. 41^r „Nikulas Einar Son“ (17. årh.). Bl. 16^r og 73^v forekommer i nedre margen stykker af selve teksten afskrevet. Membranen er vistnok tilført det kgl. bibliotek af Torfæus 1662 og må anlages at være den, der under en noget forvirret titel står opført på hans liste som nr 5.

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 112. — Fornaldar sögur Nordrl. I—III; Nord. Oldskr. III (Herv.); Antq. Russes II (Ingv.); S. Bugge, *Norræn Fornkvæði* s. XLI (Nornag.); S. Bugge, *Norræne Skrifter af sagnhist. Indh.* (Hålfss., Nornag.; Herv. aftrykt); Ný félagsrit XVIII, 151—68; Lunds univ. årsskr. X, 1873 (Bandam. aftrykt, facs.); Skurlunga saga, Orf., s. CXLV.

75. Gl. kgl. sml. 2846, 4to. Pap. 20,2 × 16 cm. 97 bl. Skr. 1739.
Bl. 1^v, 96, 97^r ubeskr.

‘Herrauðs rimur og Bósa’. I alt 15. Forf. af Guðmundur Bergþórsson.

På de efterfølgende blade findes optegnet

‘Skipafregn’ (bl. 95). Digtets 4 første vers; vers 3—4 (bl. 95^v) dog tilføjede med særlig hånd — Danske salmevers (bl. 97^v: Hr. Niels Dorfs og Biskop Brochmans timevers).

Herkomst og hist.: Foruden optegnelserne bl. 95^r, 97^r har ejeren Magnus Thorlevsen på bindets forreste inderside skrevet en notits om prisen for håndskriftets udarbejdelse samt en besiddelsesattestation dateret Kiöbenhavn 1. Jan. 1740 (årstallet givet ved en skematisk talopstilling).

Benyttelse og beskr.: Jiriczek, *Bósarimur*, Breslau 1894, s. XIII (cit. som Ny k. s.).

- . Gl. kgl. sml. 2848, 4to. Pap. 23,5 × 18 cm. 33 bl. 18. årh.
 'Diplomata Norvegica ad archiepiscopatum Nidrosiensem pertinentia, 1154—1453'. I alt 11.
 „Ex Foss“ ifg. katalogen.
Erichsen 114. — Dipl. Isl. I, s. 207, 225.
-

- ' Gl. kgl. sml. 2849, 4to. Pap. 23,2 × 18,6 cm. 2 bl. 18. årh. Samme hånd som foregående.
 'Literæ Erics archiep. Nidrosiensis, 1514'.
 „Ex Foss“ ifg. katalogen.
-

3. Gl. kgl. sml. 2850, 4to. Pap. 23,4 × 17,8 cm. 29 bl. Samme hånd som foreg.
 Diplomata Norvegica, maxime ad episcopatum Bergensem pertinentia, 1228—1448. I alt 9.
 „Ex Foss“ ifg. katalogen.
Erichsen 114.
-

9. Gl. kgl. sml. 2856, 4to. Pap. 20,5 × 16,2 cm. 15 bl. 17. årh.
 Bl. 1^v ubeskr.
 'Responsio subitanea ad collectanea qvædam de Islandia'.
*Herkomst og hist.: Afhandlingen, der ses at være forfattet af biskop Þorlákur Skúlason, besvarer en række af den kgl. sekretær O. Kragh stillede spørgsmål og er dateret 'Hole in Islandia 1647'.
 Benyttelse og beskr.: Þ. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, s. 72, 114, 196.*
-

- [Gl. kgl. sml. 2857, 4to. „Brynjolfi Svenonii Episc. Skalholt. historica de rebus Islandicis relatio ad eundem (o: Ott. Kragh) 1647“ mangler.]
-

- [Gl. kgl. sml. 2858, 4to. „Jonas Magnæus de rubicundo colore maris in sinu Skagafirdi 1638“ mangler.]
-

80. Gl. kgl. sml. 2859, 4to. Pap. $21,5 \times 16,6$ cm. 28 bl. 17. århs 2. halvdel.

‘Erasmus Bartholinus, **Nova experimenta crystalli islandici disdiacastici**’, Hauniæ 1669.

Med indklæbde træsnit.

---

81. Gl. kgl. sml. 2860, 4to. Pap. $20,5 \times 16,3$ cm. 8 bl. 18. århs 1. halvdel. To forsk. hænder.

Indhold:

Jarðbruni Mývatnssveitar 1727—29.

Giver i form af 3 appendices oplysning om ¹⁾ vulkanudbruddene $21/8$ 1727 — $18\ 20/4$ 1728, ²⁾ udbruddene $18/12$ 1728 — $30/6$ 1729, ³⁾ udbrudsstedernes beliggenhed.

Stykke 2. er dateret Skútustadur 27. septb. 1729 og underskrevet af præsten Jón Sæmundsson og 8 af hans sognefolk; ved håndskriftets slutning attesterer Jón Jónsson, Reykjahlið 19. okt. 1742, at „Þessar framannskrifadar Notitior og Appendices eru Conformes við fyna Originala, samannskrifada af Prestenum Söl Sr löne Sæmundsfyni“. Ifg. bibl.-katal. ‘Bibl. Harb. III, 131, nr 1027’.

---

82. Gl. kgl. sml. 2861, 4to. Pap. $21,1 \times 16,2$ cm. 12 bl. 18. århs 2. halvdel. Forfs autograf.

‘Fortsættelse af Efterretningerne om Tildragelserne ved Bierget Hecla 1766’.

Forfatteren er, som antydet ved en påtegning på titelbladet, den senere biskop Hannes Finnsson (Finsen).

‘Bibl. Harb. III, 125, nr 57’ (katal.).

---

83. Gl. kgl. sml. 2862, 4to. Pap. $20,4 \times 15,6$ cm. 47 bl. Skr. 1743. Forfs autograf. Bl. 33 har ikke fuld størrelse; bl. 47^v ubeskr.

‘**Catalogus nominum propriorum virorum et mulierum 1600—1743 in Islandia usitatorum**’.

Skreret af præsten Eyjólfur Jónsson til Vellir, der må antages at være forfatteren.

‘Bibl. Harb. III, 131, nr 1022’ (katal.).

Erichsen s. 111.

4. Gl. kgl. sml. 2863, 4to. Pap. 20,5 × 16 cm. 254 bl. C. 1700.
Bl. 1^v, 109^v ubeskr. Bl. 170 en seddel.

„Arngrimi Widalini Crymogæobulum, cum notis uberrimis“.

Denne titel er med særlig hånd skreven på forsatsbladet, men samme benævnelse er af skriveren tilføjet over kolumnerne. Skriftet — Om Islands opkomst. af Arngrimur Þorkelsson Vídalín — er her på Latin, med rettelser og tillæg hist og her tilføjede.

Nederst på titelbladet findes skrevet „IFNoodt. Slesvic. Anno 1743“.

Ifg. bibliotekskatalogen „Ex Mspt. Möllm. Cat. p. 21. No. 27“.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 114. — P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 231.

5. Gl. kgl. sml. 2864, 4to. Pap. 24,1 × 18,8 cm. 75 bl. Skr. 1781.
‘H. C. Bech, Om Handelen paa Island’.

Presset læderbind med Kristian VII.s navne-ciffer. — Ifg. katalogen „autogr. af hans Stervboes Auction“.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 114 — P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 251.

6. Gl. kgl. sml. 2865, 4to. Pap. 19,8 × 16,3 cm. 15 bl. 17. århs
2. halvdel.

‘Um rekann i Grindavík’.

I alt 27 dokumenter (vitnisburðir, máldagar etc.). — Enkeltvis opregnede i AM. 1062, 4to.

„Ex auct. Möllm. 27 Maii 1783 Catal. p. 143. No. 11“ (katal.).

7. Gl. kgl. sml. 2866, 4to. Pap. 19,5 × 15,6 cm. 218 bl. Skr. 1735
af Erlendur Ólafsson. Delvis pagineret i forskellige afdelinger.
For selve tekstens vedkommende ere kun de ulige sider beskrevne,
og også ellers forekomme hist og her blanke blade eller sider.

Íslendingabók afskreven efter AM 113 b, folio, samt Arne Magnussons samlinger til dette værk (navnlig De Sæmundo multiscio, Aronis multiscii vita, De anno et temporis scriptioe Aronis multiscii, In Aræ multiscii librum Islandorum notæ).

Af skriveren forudskikkes oplysning om afskrivningen, samt afskrift af de AM. 113^b, fol. ledsagende AMske notitser; efter selve tekstens slutning følge nogle optegnelser af Torfæus og Arne Magnusson.

Erichsen s. 114.

88. Gl. kgl. sml. 2867, 4to. Pap. $19,8 \times 15,8$ cm. 3 bl. 18. årh

Epistolæ de schedis Arii multiscii, p. p.

4 breve i afskrift, vekslede mellem Bussæus (1), grev L. de Plelo (2) og père Etienne Soueret (1, fransk, uddrag), 1733—34.

89. Gl. kgl. sml. 2868, 4to. Perg. $26 \times 17,2$ cm. 45 bl. C. 1400.

Bl. 1^r er opr. ubeskr., bl. 31 senere tilsat (17. årh.). Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Det temlig mørke pergament, med forskellige småhuller og mindre flænger, er muligvis for anden gang benyttet (palimpsest), hvad lævninger af røde initialer hist og her under teksten kunde tyde på. Bl. 1 er temlig stærkt beskadiget langs ydre og nedre margen, bl. 2 beskåret forneden. Bl. 39—45 ere mere og mindre beskadigede ved hensmulren langs ydre og indre margen.

Njáls saga.

Bl. 1^v—25. *Sagaens begyndelse, endende med „þen kolluduz engar sakar“ (Njála 61³⁶).*

Bl. 26—30. *Beg. „(ha)ndar ser porkel ftanda“, end. „hggj uid . f. hann þuat [þeir]“ (Njála 63⁴⁰—77⁷⁶).*

Bl. 32—45. *Beg. „upp vndir þríhyrnig“ (sål.), end. „ongum uerra en . N. þoftra“ (Njála 79²⁶—115⁴¹).*

Bl. 31. Udfyldning af lakunen mellem bl. 30 og 32.

Udførlig beskrevet i Njála II, 694—95, 780—81, 785.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r indeholder en påskrift af Þorsteinn Björnsson 1624; endvidere læses fra 17. årh. navnene „Sigurdur Býniolfs son“ (bl. 10^r) og „Jon olfs son a Bkiv (sål., bl. 44^r). Bl. 26^v er i nedre margen skrevet et lykønskingsvers til en Grímur (16. årh.).

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 114. — Níals saga, lat, Hafn. 1809. XXIII; Arkiv för nord. filol. VIII, 220—21; Njála I, II; J. Þorkelsson, Ísl. Ártíðaskrár s. 9.

90. Gl. kgl. sml. 2869, 4to. Perg. $25 \times 16,2$ cm. 11 bl. 15. årh. Røde

overskrifter, blå, gule eller røde initialer; bladene have mindre, ved slid og hensmulren bevirkede beskadigelser (bl. 4 har langs inderkanten lidt af fugtighed, øvre inderhjørne bortsmulret, bl. 10 en større flænge, bl. 11^v stærkt slidt). Urigtig foliering, idet 7. blad har fået tallet 10.

Njáls saga.

Bl. 1—3. *Beg.* „fialfan mik at fvara“, *end.* „a. tok tueim hondum auxina“ (*Njála* 131⁸⁷—136⁴²).

Bl. 4—6. *Beg.* „þakkade honum vel“, *end.* „at dæmt hafði“ (*Njála* 139¹²⁵—144¹⁹¹).

Bl. 7—10. *Beg.* „Nv havftfærdingar vpp vm“, *end.* „at þv ftigr a“ (*Njála* 145¹⁶⁹⁻⁷⁰—151³⁵).

Bl. 11. *Beg.* „[N]v er þar til mælf at taka“, *end.* stærkt slidt, *ifg. udg.* „fir valfalli“ (*Njála* 155¹—157¹⁰⁴).

Udførlig beskrevet i Njála II, 695—97, 780—81.

Herkomst og hist.: Foruden nogle marginalrettelser af skriveren findes kun enkelte navne eller uvæsentlige notiser (bl. 1^r, 4^u, 5^r, 10^v).

Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

Gl. kgl. sml. 2870, 4to. Gráskinna. Perg. C. 22 × 15 cm. 121 bl.

C. 1300 (med senere indskud). Bl. 121 ubeskr. Røde overskrifter, farvede initialer. Indhæftet i omslag af sælskind, der kun ufuldkomment beskytter eller sammenholder bladene. Disse, der bære spor af slid og fugtighed, med mange sider afblegede eller fordunklede, synes dog at have lidt deres væsentlige overlast inden den nuværende indhæftning. Adskillige huller og rifter, samt hjørnebeskadigelser. Membranen i sin oprindelige skikkelse er skreven med en elegant, noget snirklet hånd af diplom-artet karakter, der hist og her varierer en del, men som bl. 58^v—59^r og 74^v—76^r synes at afløses af helt forskellige hænder. Håndskriftet, der tidlig må være blevet defekt, er blevet udfyldt med en hånd fra 16. århs 1. halvdel, der har skrevet bl. 88—89, 95—96, 99—120, samt tilsat og med skrift udfyldt de påsyede hjørner bl. 83 (øverst), 93—94, 97, 98 — nederst. Lignende pergamentslupper ses at have været anbragte bl. 64, 85—87, 90—92.

Njáls saga.

Bl. 1^v—6^v. *Beg.* „þenna koft vil ek“, *end.* „spott af heima“ (*Njála* 1⁴⁷—8⁵²). På bl. 1^r ses kun svage spor til skrift.

Bl. 7^r—11^v. *Beg.* „ok mun fvanr taka“, *end.* „log mæðr fpa mikill at engi [þar]“ (*Njála* 12²¹—20¹²).

Bl. 12^r—92^v. Beg. „aflinnu at þu verðir eigi“, end. „þa er elldgvinnar inni“ (Njála 22³³—135¹³).

Bl. 93^r—120^v. Beg. „ypr lög kpæð“ (Njála 135¹⁰⁰) til sagaens slutning.

Ved overudfyldning af den oprindelige membrans lakuner er en dobbelttekst fremkommen for Njála 132³¹⁻⁶⁵ og 139⁴⁶⁻⁵¹. På det sidste sted (bl. 96^v) er trods dette dog de tilsatte blades sidste side ikke fuldt udfyldt.

Udførlig beskrevet i Njála II, 697—706, 781—82, 785—86.

Herkomst og hist.: Som det af en optegnelse af Arne Magnusson fremgår, har dette håndskrift befundet sig i biskop Brynjólfur Sveinssons besiddelse og af ham været benævnt Gráskinna. I Torfæus' liste over de 1662 fra Island til det kgl. bibliotek nedsendte håndskrifter forekommer dels en „Njali cujusdam historia mutila, quarto“, nedsendt af biskop Brynjólfur, dels en „Njali historia mutila, quarto“, som Torfæus selv har skaffet. Det synes rimeligt, at Gráskinna er den første af disse, og Gl. kgl. sml. 2868 eller 2869 den anden; muligvis kan også disse to sidste, der i udstyring og format har en del til fælles, og som på intet punkt dække hinanden, have været slæde sammen til ét håndskrift. — Bl. 48^r findes i marginen en teksttilføjelse med lakuneudfylderens hånd. Bl. 49^r har en læser (c. 1500) fremhævet Gunnars død. I øvrigt findes kun sparsomme og ubetydelige marginalier: bl. 58^v med forholdsvis gammel hånd (c. 1400) „fra kara ok malfsonum, bl. 81^v „Gynlaugur Orms . .“ (17. årh.); bl. 121 bærer med lakuneudfylderens eller en omtrent samtidig hånd „Jon Biarnason hefur þetta klorat“, „márkus hallz son ert þomur“, „ave mana“ og vistnok endnu en gudelig anrørelse. Bl. 1^r er i 18. årh. skrevet, foruden navnene „Njala“ og „Nihala“, „Bibliothecæ Regiæ Sub Littera G.“

Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr. Sml. V. Gödel, Fornnorsk-isl. litt. i Sverige, I, s. 111, Stockh. 1897.

92. Gl. kgl. sml. 2871, 4to. Pap. 21 × 16,8 cm. 104 bl. C. 1750. Pugineret 2—5 og 1—190, idet nogle indskudte blade ikke medregnes. Endvidere findes af og til indklæbede sedler. Forfatterens autograf.

‘Johannis Chrysorini Snælandi **Paucula Islandica** ex observatis quibusdam circa Studia Literaria et Culturam Ingenii Islandorum qvasi delibata’.

Forfatteren er fhv. rektor Jón Þorkelsson (Thorchillius).

Delvis gengivet hos Sibbern, *Idea historiae literariae Islandorum* (Dreyeri Monumenta Anecdota I, Lubecc et Altonæ 1760, s. 177 ff.).

„Ex. Mspt. Möllmann, Cat. Pag. 59, No. 499“ (katal.). — *Erichsen* 115.

- l. GL. kgl. sml. 2872, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 93 bl. C. 1750.
Blyantspaginering med forbigåelse af to indskudte blade, s 172
ubeskr. Forfs autograf.

‘I. T. Chrysorinus, **Specimen Islandiæ non-barbaræ**’ (sivø etc.).

Er en art biografisk lexikon over Islændere, i alt omfattende
100 artikler (specificerede i AM. 1062, 4to). Forfatteren er fhv.
rektor Jón Þorkelsson.

„Ex. Mspt. Möllm. Cat. p. 57, No. 477“ (*katal.*).

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Kvæði Stefáns Ólafssonar I—II,
1885—86, s. LXIII—V.

- l. GL. kgl. sml. 2873, 4to. Pap. $20,5 \times 16,4$ cm. 61 bl. (+ titelbl.).
 C. 1750. *Forfatterens autograf.*

‘Johannis Auromontani Snælandi **Eclogarius Islandicus**
Metro-historicus’ etc. Cum notis.

Forfatteren er fhv. rektor Jón Þorkelsson, indholdet en versi-
ficeret udsigt over Islands historie, ialt 1828 verslinjer.

Beg. „Ver fuit, et placidæ spirabant molliter auræ“.

„Ex. Mspt. Möllm. Cat. p. 63, No. 562“ (*katal.*).

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Þ. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands
II, 313.

- ö. GL. kgl. sml. 2874, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 62 bl. C. 1750. Bl.
 55 og 60 dannes af et brevomslag, bl. 61—62 ere in 8vo. *Enk-*
elte ubeskrevne sider. Forfatterens autograf.

‘I. Th. Chrysorinus, **Chrysores sive Gullbringa**’ etc.

Forfatteren er fhv. rektor Jón Þorkelsson, indholdet et en-
comium provinciæ Gullbringensis, numeris Elegiacis exposi-
tum, stykkevis forsynet med anmærkninger.

Til ovennævnte hovedstykke (med tilhørende addenda) er føjet:

„Adfinningar N. N. edur I. O. ad CHRYSORI med stuttu
svare til sierhverrar eptir naudsyn“ (bl. 40—51^r, opstillet i
modstående kolonner).

Et latinsk æredigt til forfatteren samt nogle notanda
(bl. 52—54^r, særlig hånd, vistnok skr. af præsten Eyjólfur
Jónsson til Vellir).

'Memoria Iohannis Thordi filii, præpositi qvondam ecclesiarum provinciæ Arnesinæ' (bl. 56—60^r, latinske vers med tilhørende noter).

Latinsk æreminde over biskoppen J. Th. Widalin (bl. 61^r; på bagsiden en dansk optegnelse ang. moselvinen på Rosenborg 1718).

Latinske og islandske notitser til Islands historie (bl. 62).

'Möllm. Cat. p. 42, No. 260' (katal.).

Benyttelse og beskr.: *Erichsen* 115. — *Kr. Kdlund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island, I*, 72; *P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II*, 312.

96. Gl. kgl. sml. 2875, 4to. Pap. 25 × 19 cm. 57 bl. 18. årh. Ifg. katalogen autograf.

'Halfdanus Einari, **Conspectus historiæ literariæ Islandicæ**'.

Sml. forfs 1777 trykte *Sciagraphia hist. lit. Isl.* Er ifg. katalogen et første udkast.

'Möllm. Cat. p. 57, No. 476' (katal.).

97. Gl. kgl. sml. 2876, 4to. Pap. 19,5 × 16,5 cm. 38 bl. (+ titelbl. og kort). 17. århs 1. halvdel. Ved håndskriftets slutning nogle ubeskr. blade.

Indhold:

1) Bl. 1—32. 'Arngrimus Jonæ, **Gronlandia**'. *Islandsk skriver*.

2) Bl. 33—34. Latinsk forklaring til de efterfølgende kort. *Biskop Guðbrandur Þorlákssons autograf*.

Mellem bl. 34 og 35 er indsat 2 eksemplarer af et håndtegnede Grönlands-kort, af hvilke det første er egenhændig udarbejdet af bp Guðbr. Þorláksson.

3) Bl. 35—36 (særlig hånd). „Om Gröelandtz sieling“ (sål.). Tre kursforskrifter (i dansk sprogform). Bl. 35^r, opr. ubeskr., bærer en latinsk påtegning.

4) Bl. 37 (særlig hånd). Den tyrkiske sultans foregivne brev til kong Kristoffer af Bayern 1444. *Latin*.

Bl. 38 optages af latinske notitser.

Herkomst og hist.: Håndskriftet, der opr. har tilhørt biskop Hans Povlsen Resen og af dennes sønnesøn foræredes til Frederik III, giver på det senere udfyldte titelblad, der tillige indeholder en udførlig indholdsfortegnelse,

herom følgende oplysning „inter codices MSS. Ioh. Pauli Resenii repertus A. C. 1864 a Petro Resenio prædicti Resenii Nepote, humiliter et demissè oblatas est Augustissimo Principi Friderico III“. *H. P. Resen har vistnok egenhændig tilføjet forskellige latinske marginalia til 'Gronlandia' (deribl. forfs navn bl. 1^r), samt givet Grönlands-kortet påskriften „H. Gudbrands egen hannd 1606“ og ligeledes udfyldt bl. 35^r og bl. 38. Bl. 33 åbnes med en tilskrift til „Rdo. et Clarissimo D. J. Resenio“.*
Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Geogr. Tidsskr. VIII, 125, 132; Medd. fra Grönland IX, 11, 16, 42—44.

3. Gl. kgl. sml. 2877, 4to. Pap. 20,7 × 16,5 cm. 20 bl. 17. årh. Bl. 15 ubeskr., bl. 16—20 kort-tegninger.

Indhold:

- 1) Bl. 1—14^v. Arngrimus Jonæ, 'Gronlandia'.
- 2) Bl. 14^v. „Om Gronlands Seigling“. *Kursforskrifter, der standse i 2. stykke.*
- 3) Bl. 16—20. Seks Grönlandskort: 1) Jón Guðmunds-sons (uden titel) med tilhørende islandsk notits om en dansk polarexpedition m. v. samt (på bagsiden) nogle latinske forklaringer, 2) Sig. Stephanus', 3) Samme kort som nr 1, 4) Væsl. som nr. 2, 5—6) Guðbr. Þorlákssons kort af år 1606.

„Ex Foss“ ifg. katalogen.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Medd. om Grönland IX, 26; Þ. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, s. 93.

4. Gl. kgl. sml. 2878, 4to. Pap. 19,8 × 15,7 cm. 39 bl. C. 1700. Bl. 39^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—35. Arngrimus Jonæ, 'Gronlandia'.
- 2) Bl. 36—37. Latinsk forklaring til et Grönlands-kort (*biskop G. Þorlákssons*).
- 3) Bl. 38—39^r. Tre kursforskrifter til Grönland. *Dansk sprogform.*

„Ex. Gram. No. 144“ ifg. katalogen. — *Erichsen 115.*

5. Gl. kgl. sml. 2879, 4to. Pap. 20,2 × 16,2 cm. 21 bl. 17. århs 2. halvdel. Bl. 21^v ubeskr.,

„**Reifer Paa Grönland**, | giorde fra | Island, Norge, Danne-
marck oc Engeland.“

Skr. efter 1653. Har som hovedkilde Lyschander, så langt han når. Forf. må antages at være P. Resen; sml. Erichsens udtog af C. Lunds indberetning om Grönlandsrejserne 1652—53, Kbh. 1787, s. 65.

Bl. 17^v—18 ere de tre kursforskrifter indførte.

Foran er indlagt Indholdsfortegnelse til en Grönlandsbeskrivelse (1 bl.).

101. Gl. kgl. sml. 2880, 4to. Pap. 15 × 19,4 cm. 47 bl. Skr. 1664.
Forfs autograf Bl. 1^r, 19^v—21, 37—39, 47^v ubeskr. To illum. kort.

‘Christian Lund, **De tuende Grönlandische Reigser 1652—53**. Kortelig berøres i en tilføjet oversigt en tredje rejse 1654.

Væsl. aftrykt i J. Erichsens Udtag, Kbh. 1787. — Rejserne ere foretagne af kaptejn Danell, foranstaltede ved generaltoldforvalter Møller.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Grönl. hist. M. III, 713; Medd. fra Grönland IX, 16, 26.

102. Gl. kgl. sml. 2881, 4to. Pap. 25,3 × 20,3 cm. 17 bl. 17. århs 2. halvdel. Bl. 1^v ubeskr. Bindet er betrukket med beskrevet pergament fra et latinsk ritual-hdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—13^r. ‘**Grönlands Beskrivelse** Colligeret af Iszlandshe Antiquitäter ved . . Biörn Jonsön paa Skarsaa. Men vdsat paa Danfhe och med nogle Marginalibus forklaret, item med adskillige mappis Geographicis forøget, Aff Theodoro Thorlacio Isl. Anno 1669’.

Omfatter ligesom Gl. kgl. sml. 997: I. Grönlands annaler med Iver Beres relation, II. Mappæ geographicæ med forklaringer (^a) Gudbrandi Thorlaciï, ^b) Sigurdi Stephanii, ^c) Ionæ Gudmundi, ^d) mappæ Amstelod., ^e) Theodori Thorlaciï).

2) Bl. 13^v—17^v. ‘Theodorus Thorlacijs, Compendiosissima **Grönlandiæ Descriptio** Chorographica, Topographica, Chronologica’. *Latin.*

Herkomst og hist.: Under titlen til stykke 2 er med Arne Magnussons hånd tillagt „anno 1668“. Efter slutningen af stykke 1 (bl. 13^r) tilføjes 'Appendicis Loco hæffuer jeg her tilsat en kort Grönlands beskriffuelse som jeg forgaugen Aar effter vore Isslandsche antiqvitäter samen shreff.' Ifg. katalogen „ex Gramm. No. 145“.

Benyttelse og beskr.: *Geogr. Tidsskr. VIII*, 124, 127, 131; *Medd. fra Grönland IX*, 15, 18, 20, 26, 40; *Aarb. f. nord. Oldk.* 1887, s. 320; *Tímarit XIV*, 195; *P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II*, s. 93, 143.

fl. kgl. sml. 2882, 4to. Pap. $19 \times 15,2$ cm. 10 bl. 17. århs 2. halvdel. Bl. 1^v ubeskr. Vistnok samme hånd som foreg.

‘Th. Thorlacius, Compendiosissima **Grönlandiæ descriptio** .. a^o 1669’.

Forud for denne er indbundet et eksemplar af samme forfs trykte *Dissertatio de Islandia*.

fl. kgl. sml. 2883, 4to. Pap. $21 \times 16,2$ cm. 119 bl. Skr. 1703.

‘Arngrimus Widalinus, **De veteri et nova Grönlandia Diatribe**’.

Pars I—II et sectio III.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet står „Naschoviæ 1703. D. 1. Iuly incoata“. *Bibl.-kall. tilføjer* „ut videtur autogr“. — *Erichsen 115*.

fl. kgl. sml. 2884, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 73 bl. (+ titelbl. og 1 særlig indsat bl.). 18. århs beg.

‘Arngrim Widalin, **Det gamle og nye Grönlands Beskrivelse**, Tredie Part’. *Oversat fra Latin*

Til afhandlingen er føjet (i tysk oversættelse) beskrivelse af et fransk Grönlands-kort, der har været bestemt til at gengives på det foran indsatte blad.

Herkomst og hist.: Dateret Naskou 14. aug. 1703. — *Marginalia med Torfaus’ hånd.*

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 115*. — *Medd. om Grönland IX*, 26.

fl. kgl. sml. 2885, 4to. Pap. $20 \times 15,3$ cm. 413 bl (+ 5 kort).

18. århs beg. Rød titel. Læderbind med guldtryk og Frederik IV.s nævnetræk på bindets for- og bagside samt guldsnit.

'Tormod Torfessøn, **Det gamle Grönland**'.

Dansk oversættelse af Torfæi Gronlandia antiqua, med de sædvanlige 5 kort.

Bl. 2—3^r optages af en af forf. egenhændig underskreven tilegnelse til kongen.

---

107. Gl. kgl. sml. 2886, 4to. Pap. 23,_s × 17 cm. 215 bl. C. 1730. Pag. 1—415, med nogle uregelmæssigheder, samt hdskr's første og sidste blade ikke medtagne.

'A. Bussæus, **Underretning om det gamle Grönland og Vinland**'.

Dediceret til Kristian VI og bestemt til udgivelse. Skriftets indholdsfortegnelse er trykt i A.B.s oversættelse af Arngrimi Ionæ Grönlandia, Kbh. 1732.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — Medd. fra Grönland IX, 15.

---

108. Gl. kgl. sml. 2892, 4to. Pap. 20,_s × 16 cm. 43 bl. 17. århs. 2. halvdel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—41. 'Th. Tarnovius, **Feröers Beskriffuelser**, 1669'.

Dediceret til Christopher Gabel.

- 2) Bl. 42—43^r (særlig hånd). De Grönlandske kursforskrifter med genopdagelses-anvisning. *Henførte til biskop Erik Walchendorff.*

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — N. Andersen, *Færøerne 1600—1709*, Kbh. 1895.

---

109. Gl. kgl. sml. 2893, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 17 bl. 17. århs. 2. halvdel.

'Th. Tarnovius, **Ferröers Beskrivelser**, 1669'.

Uden dedikation.

„Ex Foss“ ifg. katalogen. — Erichsen 115.

Gl. kgl. sml. 2894 a—c, 4to. Pap. 3 voll. $21,4 \times 16,7$ cm. (Vol. III $20,4 \times 16,4$ cm.). I alt 629 bl. 18. århs slutn. Vol. I—II pag. fortløbende 1—1034, vol. III pag. 1—179. Med overspringelse af tallene 660—69 og nogle vilkårlige forbigåelser af blade og sider.

Tens Chr. Svabo, **Færøeske Kvæaïr, eller Gamle Kjempe-Sange, samt Rujmur**, samlede og optegnede 1781—82, 1—3. Hefte'.

Vol. I bærer på forsatsbladet påtegningen „Skienket af Hans Kongelige Høyhed Cron-Printzen“.

Erichsen 115—16. — Sml. Aarb. for nord. Oldk. og Hist. 1882, s. 359.

1. Gl. kgl. sml. 3029, 4to. Pap. $23,2 \times 18,7$ cm. 3 bl. 18. årh. Bl. 1^v, 3^v ubeskr.

'Johannis epi Lubecensis **literæ**, quibus declarat, se, jussu Johannis XXIII pontif. Rom., consecrasse Dn. Arnerum in episcopum Skalholtensem in eccl. Lubecensi 1413. Copia confirm. Bergis 14. septb. 1414'.

„Expl. Foss“ ifg. katalogen.

[Gl. kgl. sml. 3049, 4to. „Provste-Rets Proces mod Thoraren Eriksen i en Leiermaals Sag. 1654“ mangler. Sml. dog Ny kgl. sml. 1944, 4to.]

2. Gl. kgl. sml. 3115, 4to. Pap. $20,7 \times 15,6$ cm. 6 bl. 17. årh. Bl. 6^v ubeskr.

'Briniolfus Svenonius, **Genealogia a primo homine ad præsens tempus deducta**'.

Føres i 91 led ned til Jonas Vigfusi, „hoc temporê Regiæ Academiæ Havniensis civis“ (senere biskop). Med kildeangivelser i parallelle kolonner.

113. Gl. kgl. sml. 3119, 4to. I—III (a—c). Pap. 17. årh.

Wormiana.

I—II, 1—73 (C. 20,_s × 16,_s cm. I., 340 bl., indhæftet i omslag af et tospaltet latinsk ritual-håndskrift; II. blandede samlinger i løse omslag; III. intet Island vedrørende).

O. Worm, **Udkast til testimonia og breve, til dels for og til Islændere. Latin. Autograf.**

I indeh. 11 testimonia for Islændere, 39 breve til Islændere, omf. årene 1616—48. Specificerede i AM. 1062, 4to.

II, 1—73 indeh. 23 breve til Islændere, omf. årene 1648—54.

Brevene i I ere hidtil utrykte eller kun ufuldstændig givne i Wormii Epistolæ, af brevene i II findes 4 ikke i W. Ep.

„Ex Grammiani No. 200—203“ (katal.).

Benyttelse og beskr.: Kvæði Stefáns Ólafssonar I—II, 1885—86, s. LI—LII; Þ. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 163.

114. Gl. kgl. sml. 3128, 4to. Pap. 20,_s × 15,₁ cm. 466 bl. C. 1600.

Hvidt pergamentsbind med binderemme.

Indeholder:

Bl. 362—456 (Bl. 369^v—70 ubeskr.). **Norske retterbøder** 13—16. årh. De ældre i oversættelse. — Bl. 369^r er samlingens titelblad. ('Rette bøder som Fremfarne Herrer och Konninger vdi Norgis och Danmarkis Riger haffuer meddeelit Norgis Indbyggerre' etc.).

Bl. 457—59. Udskrift af 'Lauridts Hanfsens Loubog' (mynt, mål, vægt, jordetal).

Codex optages i øvrigt af danske love, forordninger og lign. (Skånske lov m. m.).

På bindets forside er skrevet I. I. B., herunder et bomærke og årstallet 1609.

115. Gl. kgl. sml. 3260, 4to. Perg. 27,₂ × 19,_s cm. 62 bl. Tosp. 14. århs 1. halvdel. Røde overskrifter; røde eller grønne initialer med ornamentering af modsat farve, store afsnitsinitialer. Bindets træplader ere på ydersiden betrukne med brunt læder med løse flige til dækning af membranens snit; indersiden er betrukket med skind, hvortil første og sidste blad have været fastklæbede.

Efter bl. 24 er et blad udskåret. Af bl. 51 og 54 er ydre mærgen bortskåret. Bl. 41 udgøres af en tilhæftet pergamentslap. Bl. 62, fastklæbet til bindets inderside, er opr. ubeskr. Spor til 2 spænder. I mærginen samtidige henvisningstegn og yngre marginalia.

Indhold:

1) Bl. 1^v—55va. **Den norske landslov** (Gulatingslov). Med Magnus' slutningsretterbøder og epilog.

I mærginen findes med 2 yngre hænder (c. 1400) tilføjet lovbestemmelser bl. 12^v, 18^v—19^r, 21^v—22^r og mindre tillæg (bl. 5^r, 44^{r-v}); bl. 41 udgøres af et lignende tillagt lovstykke.

2) Bl. 55va—56^r (særlig hånd, 14. årh.). Retterbøder (2) af Håkon Magnussøn.

3) Bl. 56^v—58^r. **Bergens bylov**. Efterfulgt af det 8linjede vers „Lögmaðr fkyllði ravfkr ok rettr“ etc.

4) Bl. 58^v (særlig hånd, 14. årh.). ^{a)} Om edens betydning („vm eiða atkuæði“); ^{b)} Om domfældtes modvillighed („Rettaarbøtr hako|nar konongs vnga“).

5) Bl. 59—61. Calendarium for Island. Med en norsk hånd fra c. 1400 er på bl. 58^v—59^r tilskrevet komputistiske notitser, bl. 60^v—61^r parallelen mellem menneskets og verdens 6 aldre.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 399—400.

Herkomst og hist.: Bl. 1 synes opr. at have været fastklæbet til bindets inderside og har ved løsningen herfra medtaget rester af et mellemliggende skindlag. På dette har en 'Kityl Asbiornarson' skrevet en ejernotiis i fordærvet Oldnorsk fra c. 1500. På bindets forreste inderside samt bl. 59^r angiver 'Niels Findssen (Nicolaus Finzentius)' sig som ejer 1598. Bl. 62^r, på hvilket den nærmest foregående bladside har smittet over, bærer nogle få og ubetydelige kradserier, deriblandt overst på siden „[askell?] þorderfon a mik“.

Foruden de ovenanførte marginaltillæg kan mærkes enkelte tegninger (bl. 6^r, 17^r) samt nogle sentenser og skriverfraser.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 134. — Gulapingslög, Havnæ 1817, p. LX (facs.); NgL. II—IV.

6. Gl. kgl. sml. 3261, 4to. Perg. 27 × 22 cm. 133 bl. 14. årh. Som regel røde overskrifter og initialer, stundum blå, de røde initialer af og til blå ornamenterede; hist og her dog åben plads for bægge. Ualmindelig stor og stiv hånd, initialerne ere ubehjælp-

somt udførte og pergamentet tarvelig beredt, med adskillige flænger og ujævnheder. Af bl. 116 er den ubeskr. nedre halvdel bortskåret. Bl. 1^r ubeskr., 133^v opr. ubeskr., have været fastklæbede til bindets indersider. Dette udgøres af læderbetrukne træplader med spor til to spænder. Læggenes orden er betegnet ved bogstavmærker i nedre margen. Bl. 133^r stærkt slidt.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—106^v. **Den norske landslov** (Borgartingslov). Med Håkons og Magnus' slutningsretterbøder og M.s epilog.
- 2) Bl. 106^v—116^r. **Farmannalov**.
- 3) Bl. 116^{r-v} (15. århs 1. halvdel; 3 forsk. hænder). a—b) Retterbøder, c) Tylvtter sø fra Kalvsund til Vargøhus og Ægestav.
- 4) Bl. 117—29^v. **Borgartings nyere kristenret**.
- 5) Bl. 129^v—33^r. **Retterbøder**.

Bl. 133^v bærer med en hånd fra 15. årh. (= 3c?) En inventarieliste over løsøre.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 400—402.

Herkomst og hist.: Marginalia findes bl. 1^v, 3^v (et teksttillæg), 13^r, 35^r, 47^r, 72^r, 75^r, 87^v, 92^v, 98^v, 103^r, 133^r foruden enkelte ubetydeligere eller ved beskæring beskadigede. Bl. 103^r giver en omtr. samtidig brevformular med „Enarus arnason“ som udsteder; bl. 47^r viser, at håndskriftet år 1665 er erhvervet i Norge (Mjøvatn) af Matthias Huidtt(?). Uanselige ornamenter findes bl. 23^r, 43^v.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 134. — Gulapingslög, Havn. XLVI—VII (facs.); NgL. II—IV; P. A. Munch, *Symbolæ ad hist. ant. Norv.* s. 31 (cit. nr 3260); G. Storm, *Monumenta hist. Norv.* s. 78^a.

117. Gl. kgl. sml. 3262, 4to. Perg. 21,4 × 15,5 cm. 134 bl. Skr. 1576 af Martin Nilssön. Med rødt eller grønt blæk ere skrevne initialer og, hvor sådanne forekomme, overskrifter, samt hist og her afsnittenes begyndelseslinjer, udhævede ord eller bogstaver (disse sidste tildels kun gennemstrøgne). Læggenes rækkefølge er betegnet ved bogstaver i nedre margen. Figureret læderbind med metalbeslag og spænder, hvoraf et mgl.

Indhold:

- 1) Bl. 1—85^r. **Nidaros bylov** i udførlig recension. *Gammel-Norsk*. Efterfulgt af et stykke Om edens betydning samt edsformularer i ældre og nyere sprog.

2) Bl. 85^v—97^r. **Farmannaloven**. *Gammel-Norsk*. Derefter (bl. 97^{r-v}, rødt blæk) Begyndelsen af Johannes' evangelium, *Latin*.

3) Bl. 97^v—98^r. Nidaros takmarker.

4) Bl. 98^v—99^r. Julefreds formular.

5) Bl. 99^r—132^v. **Retterbøder**, 13—16. årh. *De ældre på Gammel-Norsk*. Derefter (bl. 132^v) en formular for „Jule Griidt“ og (bl. 133^r, nedre halvdel ubeskr.) „Nogle Artickler aff Ordinantzen“.

6) Bl. 133^v—34. Landslovens slutningsretterbøder, af kg Magnus. *Gammel-Norsk*.

Udførlig beskr. i Norges Gamle Love IV, 402—4.

Herkomst og hist.: Bl. 132^v nederst har skriveren tilføjet „Fæliciter finit, 16. Decemb. Anno etc. 1576. M. N.“ Denne er den også fra andre håndskrifter kendte Martin Nilsson, der døde som lagmand i Stavanger 1601. **Benyttelse og beskr.:** Erichsen 134. — Dipl. Isl. I; NgL. II—IV.

Gl. kgl. sml. 3263, 4to. Pap. 20,3 × 14,2 cm. 317 bl. 16. årh. Røde kapitel-overskrifter til bl. 232, hvor en ny hånd beg. Ubeskr. bl. 205^v—7, 230—31, 243^v—48, 292, 309. Beskadiget læderbind med spor til spænder. Læggenes rækkefølge er ved bogstaver og tal angiven i nedre margen.

Indhold:

1) Bl. 1—168^v. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. Med nyere fortale og efterfølgende indholdsfortegnelse.

2) Bl. 168^v—203. **Retterbøder**, 13—16. årh. *De ældre i oversættelse*.

3) Bl. 204—5^r. ^{a)} Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans; ^{b)} Kong Hans' kroning.

4) Bl. 208—28^r. Københavns privilegier ved Erik af Pommern.

5) Bl. 228^v—29. ^{a)} Om kejser Valentinianus og hans drab år 458; ^{b)} Om slottet Hennebergs anlæggelse år 458.

6) Bl. 232—43^r. Knud Gyldenstjernes m. fl.s brev til Kristian II i lejren for Oslo. *Her henført til 1533.*

7) Bl. 249—308. **Valdemars sælandske lov**. Med Jyske lovs fortale.

8) Bl. 310—12. Forklaring på forældede ord og værdiberegning i Gammel-Dansk.

9) Bl. 313—17. Danske annal-notitser for 1542—44 og 1455—1544.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 404—5.

Herkomst og hist.: Ved slutningen af stykke 5 (bl. 229^r) findes dateringen 1559, og på bindets forside står i blindtryk CS | 1561. Af bogens fire forsatsblade bærer det sidste på bagsiden (foruden en latinsk sentens med skriverens hånd) påtegningen „Ex libris Jacobi Matthiæ. Præsthoviani“ (17. årh.); samme mand kalder sig bl. 1^r n. m. „Jacob Madtsøn Præstøe“. Med en hånd fra c. 1600 er på bindets forreste inderside skrevet „Jacop Schrifuer“. Skriveren af stykke 6 har bl. 243^r navngivet sig som „Seffrenn Flwe“. *Erichsen 134.*

119. Gl. kgl. sml. 3264, 4to. Pap. 19,^s × 16,^s cm. 128 bl. C. 1600.

Brunt presset læderbind med spor til forgyldning og spænder. Foran og bagi endel ubeskr. blade.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Forældede lovords forklaring.

2) Bl. 1^v—122. **Den norske landslov** i dansk oversættelse.

Med nyere fortale.

3) Bl. 123—28^r. **Retterbøder.**

Beskr. i Norges gamle Love IV, 405—6.

Herkomst og hist.: På første forsatsblad har med en omtrent samtidig hånd en Jacop Jörgensen skrevet sit navn og årstallet 1624. På snittet læses navnet „N. Lou“.

Erichsen 134.

120. Gl. kgl. sml. 3265, 4to. Pap. 20,^s × 15,^s cm. 91 bl. 16. århs slutning.

Indhold:

1) Bl. 1—85^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse.

Med foregående nyere fortale og register.

2) Bl. 85^v—91. **Retterbøder.**

Beskr. i Norges gamle Love IV, 406.

En påtegning på bindets forside, sammenholdt med en lignende (plat-tysk) på dettes bageste inderside, angiver Ebelink Schröder 1600 som ejer.

Erichsen 134.

Gl. kgl. sml. 3266, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 17 bl. 18 årh. Bl. 17^v ubeskr.

Den ældre Gulatingslovs kristenret, kap. 1—33.

Afskrift efter Codex Ranzovianus (Don. var. 137, 4to).

'Bibl. Harb. III, 121, nr. 570' (katal.).

Gl. kgl. sml. 3267, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 31 bl. (+ forsatsblad). 18. århs 1ste halvdel. Bl. 13—16, 20^v, 22^v, 27^v, 31^v ubeskr. Forsk. hænder, deribl. Jón Ólafssons (Grv.).

Indhold:

1) Bl. 1—6. 'Sattargiorð Magnus konungs ok Ions erkebiskups'.

2) Bl. 7—12. 'Sama sattargiörd i Latinu' (compositio).

3) Bl. 17—20^v. Olav Håkonssöns retterbod om håndværkstakster.

4) Bl. 21—22^r. 'Sátt Islendinga við Hakon kong hinn koronada'.

5) Bl. 23—26. Kristiern I.s Lange retterbod.

6) Bl. 27—31. 'Heit-Bref Eyfyrðinga it. Øgmundar Biskups Bref'.

Beskr. i Norges gamle Love IV, 406.

Herkomst og hist.: Foruden på forsatsbladet, der bærer en indholdsfortegnelse, findes påtegninger bl. 20^r og 26^v (dat. 1736 og 1733 med Jón Ólafssons hånd, der har skr. stykke 1—2). Stykke 6 er skrevet af rektor Jón Þorkelsson.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 134. — NgL. IV; Dipl. Isl. I.

Gl. kgl. sml. 3268, 4to. Perg. $23,8 \times 19,8$ cm. 98 bl. C. 1300. To hænder. Røde overskrifter. Røde (brune) eller grønne (blå) initialer, jævnlig med ornamentering af modsat farve. Særlig udsmykkede afsnitsinitialer forekomme bl. 2^v og 13^v, den første indeholdende en miniatur (St. Olav i en drageslyngning). Håndskriftet, der har haft mange løse blade, tildels beskadigede (særlig bl. 43, 93—94), er ved indbindingen blevet repareret og udlappet med nyt pergament. Yngre marginalia og lign. synes fjærmede ved vask. Marginal- og interlinear-rettelser med gammel hånd. 1

17. årh. er delvis tilføjet kolumneoverskrifter og romertal til betegnelse af foliering eller kapiteltal. I 18. årh. er codex pagineret.

Jónsbók.

Ender defekt „ok um oll . IIII . marka“, *Þjófab. kap. 21* (NgL. IV, 339).

Lakune mellem bl. 92—93.

Bl. 92 ender „nema. hann uili a“, *Farml. kap. 12* (NgL. IV, 325).

Bl. 93 beg. „[dra]ga fkipinu til fífkíar“, *Farml. kap. 25* (NgL. IV, 327).

Beskr. i Norges gamle Love IV, 406—7; aftrykt sammesteds s. 185—340.

Herkomst og hist.: Bl. 91^v øverst er med en hånd fra 14. årh. skrevet „biom gyllir Ion son aa bok þessa ok gaf honum Ion huamr modur brodir hans gvd hanf fól (sdl.)“. Bl. 85^v—86^r n. m. har været skrevet en salmelodi i noder. — På foden af membranens sidste blad har Jon Erichsen skrevet en bemærkning om defektens størrelse og på papir-forsatsbladet en påvisning af tekstens ælde og oprindelighed, hvortil føjes „Bogen er ellers kommen fra Island anno 1774“. Købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (anhang s. 244 nr 1); sml. katalogen.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 135. — C. Bruun, *Illum. Haandskr. i det st. kgl. Bibl.* 1890 (*Aarsberetn. III*, 295).

124. Gl. kgl. sml. 3269 a, 4to. Perg. 21,2 × 17,22 cm. 103 bl. Tosp. 14. årh. Bl. 1—11 dog senere tilsatte og skr. i 17. årh. Bl. 11 og (opr.) bl. 12^r ubeskr. Røde overskrifter, røde eller blå initialer med ornamentering af modsat farve; flerfarvede (blå-rød-gule) afsnitsinitialer, af hvilke de bl. 12^v, 15^v, 19^r, 39^r, 60^r, 64^v, 71^r, 77^v, 87^v indfatte miniaturer, der have hensyn til indholdet. Jævnlig kolumnetitler og kapiteltal samt hist og her marginalhenvvisninger fra 17. årh. Springvis paginering af arkivar Jón Sigurðsson. De større initialer tildels beskadigede ved beskæring.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4. Register til Jónsbók ('Registur Bookarennar').
- 2) Bl. 5—8^v. Áminning við eiðatöku. Formularer. Altingsbeslutninger.
- 3) Bl. 8^v—10^v. 'Stóri dómur'. Med åben plads for ind-

ledningen og efterfølgende opregning af de omhandlede '17 persónur'.

4) Bl. 10^v—11. Formularer, juridiske excerpter, samt en hrynhend arvegangsvise beg. „riettrar linv rot atgiættu“.

5) Bl. 13^v—82^r. **Jónsbók.** Uden prologus.

6) Bl. 82^v—87^r. **Retterbøder.**

7) Bl. 87^r. Biskupatal á Hólum. Tilføjet på den opr. ubeskr. sidste halve spalte. En navnerække, opr. skrevet i bp Gottskalk Nikulásson's tid (1498—1520), senere fortsat med forsk. hænder til Gísli (Magnússon, 1755—79).

8) Bl. 87^v—102^v. **Kristinréttir Árna biskups.**

9) Bl. 102^v—3. Kardinal Vilhelms bestemmelser om helgidaga leyfi, med pave Innocens' stadfæstelse. Den første halve spalte (bl. 102^v) skr med en halvkursiv diplomhånd.

Udførligere beskrivelser af dette og det fg. nr ved Jón

Sigurðsson og dr. Jón Þorkelsson foreligge i AM. 1062, 4to.

Herkomst og hist.: På et foran indsat papirsblad har Jon Erichsen skrevet en indholdsfortegnelse og aldersbestemmelse for codex. Blandt marginalia mærkes bl. 46^r et runealfabet og sætningen „Jon Olaf son a mig“ med runer; samme indskrift med latinske bogstaver findes bl. 103^r og en tilsvarende har stået bl. 46^r. Bl. 63^r forekommer navnet „gudda“. I initialen bl. 87^v er skrevet „Jon Thorlakz son a“. Halvt udraderede påskrifter forekomme bl. 74^r, 82^r, 87^r, 103^v — den første vistnok angående Jón Ólafsson. — Formularen bl. 5^v lyder på sysselmand Guðmundur Steindórsson's navn (1668—70). — Købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (anhang s. 244 nr. 2); sml. katalogen.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 135. — Dipl. Isl. I; II, 412; C. Bruun, Illum. Haandskr. i det st. kgl. Bibl. 1890 (Aarsberetn. III, 295).

- i. Gl. kgl. sml. 3269 b, 4to. Perg. 22 × 16,6 cm. 66 bl. Tosp. 14. årh. Røde overskrifter, røde eller blå initialer med ornamentering af modsat farve. Afsnitsinitialerne bl. 1^v, 6^v, 7^v, 14^v, 25^r, 27^r, 42^r, 45^v, 51^r, 55^v ere prydede med miniaturer, der have hensyn til indholdet, men som tildels ere beskadigede ved beskæring af øvre og nedre margen. Membranen har lidt en del overlast ved smuds og flænger (bl. 9, 11, 20, 22, 50). Springvis pagineret af Jón Sigurðsson.

Indhold:

- 1) Bl. 1—59rb. **Jónsbók.** Ender med en kristelig påkaldelse.

Beg. defekt „formanna uera lyfning“ (i prologen).

Bl. 3 ender „enn um oll onn(ur)“ (*Þingfb. k. 8*).

Bl. 4 beg. „fá ennda laufann ufagnnat“ (*Kristdb. k. 1*).

2) Bl. 59rb—62va. **Tillægs-Retterbøder** til Jónsbók (*incl. Bygginga-kapituli*).

3) Bl. 62va—66va. **Norske og islandske retterbøder**, samt 2 formularer for ætledning

4) Bl. 66vb (15. årh.). Gamli sáttmáli (1264).

Beskreuet i Norges gamle Love IV, 407—8.

Herkomst og hist.: Bl. 38^v har en Þordys Ionsdóttir (17. årh.) skrevet sit navn. Af de ved beskæring beskadigede miniaturer i nedre margen have nogle fåret forklarende påtegning i meget fin skrift: bl. 6^v „ert þu konungs umbods maðr. 1a 1a“. (*udmåling af vadmel*); bl. 7^v „þetta þeandans dæingur skal eigi lifa leingi. vara þig þú Gus skyllð“ (*Mannhelgi*) [under næste spalte er i 16. årh. en af figurerne (drabsmanden) kopieret og derover skrevet „fa sem þiofurinn bodlar hann þær maklig maalagiollð“]; bl. 14^v en latinsk anræbelse, samt „... hafa hundrat hundrada hon skal hafa sextig.“ (*Erfaða þátr*). — Købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (*anhang s. 244 nr 3*); sml. katalogen.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 136. — *Dipl. Isl. I; II, 108, 163, 347, 380, 401, 495, 645, 648; NgL.; C. Bruun, Illum. Haandskr. i det st. kgl. Bibl. 1890 (Aarsberetn. III, 295).*

126. Gl. kgl. sml. 3270, 4to. Perg. 29 × 19,4 cm. 129 bl. Tosp. 14. århs 1ste halvdel. Stor og regelmæssig hånd. Røde overskrifter; røde, brune, blå eller grønne initialer med ornamentering af modstående farve. Bl. 23^v er malet Kristus på korset med to kvindeskikkelser ved dets fod; af initial-miniaturer fremhæves de bl. 26^r, 29^v, 97^r. Bl. 1^r ubeskreuet; af bl. 109 er kun øvre fjærdedel, alene beskrevet på forsiden, tilbage. Springvis paginering af Jón Sigurðsson, dog med forbigåelse af s. 50—51bis. Bindets indersider ere betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra latinske ritualhåndskrifter.

Indhold:

1) Bl. 1^v—22^r. **Kristinréttr Árna biskups.** Efterfulgt af Johannes' evangelium 8,12—20 på Latin.

2) Bl. 22^v—102^r. **Jónsbók.** Ender med en påkaldelse.

3) Bl. 102^r—109^r. **Retterbøder** m. v. (Tillægsrb. til Jónsbók, Kardinal Vilhelms 'leyfi' med pave Innocens' stadfæstelse, Bygginga kapituli).

4) Bl. 110^r—129. **Hirðskrá** („her byrjaz hirðfkra“). *Ender defekt „konungi vár|um til traufitz ok fæmðar . off“ (NgL. II, 450), idet lovens sidste linjer må have befundet sig på det første af de to manglende blade, hvoraf spor ses ved håndskriftets slutning.*

Beskr. i Norges gamle Love IV, 408—9.

Herkomst og hist.: „Þessa Bók Á Meiftare Brynjölffur Sveinsson Biskup i Skálaholte. Anno 1614“ står skrevet bl. 2^r i nedre margen; til det kgl. bibliotek overrændtes membranen af biskoppen år 1662. Bl. 44^r findes en datering fra 1626. Af marginalia ere ellers kun at mærke de tyske ord „Nicht Recht“, der ere skrevne i marginen bl. 13^r samt enkelte marginaltillæg. Det pressede læderbind bærer i ophøjet blindtryk på for- og bagsiden et billede af Judith med bogstaverne T. G. og årstallet 1614.

Benyttelse og beskr.: Erichsen 136. — Dipl. Isl. I; II, 1, 229; NgL. II, IV, V; C. Bruun, *Illum. Haandskr. i det st. kgl. Bibl. (Aarsberetn. III, 295).*

27. Gl. kgl. sml. 3271, 4to. Perg. 18,7 × 15,6 cm. 54 bl. 14. århs 1ste halvdel. Håndskriftet har røde eller blå initialer, tildels afblegede, samt spor til røde overskrifter. Pergamentet er delvis skjoldet og plettet, bl. 1^r er stærkt svættet, tildels også bl. 53^v—54^r; den vistnok ubeskr. side bl. 54^v er fastklæbet til et blankt papirblad. Bl. 54 er flænget og beskadiget foroven. Bl. 22 er beskåret forneden, og af bl. 24 er øvre yderhjørne bortrevet. Enkelte blade have uskadelige flænger.

Jónsbók.

Derefter Erik Magnussöns retterbod 1294 og (bl. 53^r ff., særlig hånd eller senere indført) Hákon Magnussöns retterbod 1314 — ender bl. 54^r „til nada ok nytfemdar ok allum þeim eptir fem til kunnu koma.“

Herkomst og hist.: Enkelte marginaltillæg forekomme; desuden findes i codex med yngre hånd, foruden nogle halvudslettede eller betydningsløse marginalia, bl. 18^v og 19^r en visa, bl. 10^r og 17^r navnet Bjarni Snorrason (17. årh.) henholdsvis på Latin og Islandsk, bl. 19^r Ólafur Jónsson (17. årh.).

Erichsen 136.

[Gl. kgl. sml. 3272, 4to. „Samme Lovbog med nogle Rettebøder bagved. Det første Blad mangler. Cod. membr. sec. . . Lemmatibus rubris et litt. init. pictis“ mangler.

Erichsen 136. — Jón Sigurðsson har om denne codex optegnet „Finnst ekki 28. 8. 56 og halda þeir hann hafi farizt i slotsbrunnum“ (s: 1794).]

128. Gl. kgl. sml. 3273, 4to. Perg. 14,3 × 12,3 cm. 136 bl. 16. årh. Røde overskrifter, farvede initialer (røde og blå) eller spor til sådanne. Codex er udfyldt med bl. 135–36 (c. 1600). Bl. 133–34 (c. 1300) er et vilkårligt indskud. Bl. 136^v ubeskr.

Jónsbók.

Bl. 133–34. Liturgi på den katolske kirkes helligdage. Latin; brudstykke, beskadiget ved beskæring.

Erichsen 136.

- 129 Gl. kgl. sml. 3274 a, 4to. Pap. 19,2 × 15,4 cm. 250 bl. (+ forsatsbl.) 17. århs beg. Rigt illumineret med anvendelse af vekslende farver og forguldning. Smagfulde udgangsornamenter. Store, stærkt slyngede afsnitsinitialer; dels i disse, dels som selvstændige miniaturer adskillige figur-fremstillinger, uden hensyn til indholdet og øjensynlig efter fremmede mønstre. Særlig fremhæves titelbladet, bl. 1^v (kong Olav, kopi efter Jónsbók-udgaven 1578), 12^v, 13^v, 23^r, 60^v, 76^r, 110^v, 119^v, 145^v, 156^v; sml. endv. initialerne bl. 2^r, 5^v, 15^v, 47^r, 69^v, 133^r, 175^r. Elegant fraktur. Ubeskr. bl. 174^v, 214^v, 235^v.

Indhold:

1) Bl. 1–156. **Jónsbók.** Efterfulgt af en notits om de islandske loves oprindelse. Aftrykt *Dipl. Isl. I.*

2) Bl. 157–74^r. **Retterbøder, altingssamtykker m. v.** Deriblandt 'Gamli sáttmáli' (bl. 172^{r-v}). Bl. 162^r indeholder Kommentar til réttarbót Hákonar konungs um erfðir 1313. Aftrykt *Dipl. Isl. I.*

3) Bl. 175–206^r. **Kristian III.s kirkeordinans 1539.** Med årstallet 1582 (!) under titlen.

4) Bl. 206^r–14^r. **Ribe artikler 1542.**

5) Bl. 215–34. **Kristian III.s reces 1547.**

6) Bl. 235–44^r. **Frederik II.s ægteskabs-ordinans 1582.**

7) Bl. 244^v–48^r. **Storedom med tilhørende stadfæstelse.**

8) Bl. 248^r–50. To formularer, henholdsvis for altingets sætning og opløsning, den første i lagmand Gisli Hákonarson's navn.

Samtlige stykker ere på Islandsk, 1. og delvis 2. vistnok væsenlig efter den trykte Jónsbók-udgave 1578. Ved 1. findes i marginen parallelsteder, henvisninger etc., tildels på Dansk, men vistnok med skriverens hånd.

Udførligere beskrivelser ved Jón Sigurðsson og dr J. Þorkelsson foreligge i AM. 1062, 4to.

Herkomst og hist.: Det pressede læderbind bærer i blindtryk på forsiden en fremstilling af Judith, på bagsiden af Jael; bægge billeder med årstallet 1614. Ifølge to påskrifter på forsatsbladet er først denne bog, som vedkommende mand tidligere havde fået af sin hustru, bestemt for hans 'unga elfkulega syne Jone Magnúffyne', derefter 1626 af Magnús Arason (der vel må antages identisk med den ovenfor forekommende fader) givet til vennen Magnús Björnason. *Sml. Dipl. Isl. I.*

Benyttelse og beskr.: *Erichsen 136. — Dipl. Isl. I; II, 270.*

Gl. kgl. sml. 3274 b, 4to. *Pap. 19,3 × 14,7 cm. 148 bl. Skr. 1649 af Þórður Henriksson. Overskrifter og initialer sædvanlig røde eller blå, dog også andre farver samt guldbelægning anvendt, store og stærkt ornamenterede balkeinitialer. Enkelte ubeskr. bl.*

Jónsbók.

Opriadelig ubeskrevne ere bl. 2—4 og 141—48; her findes tilføjet med en omtrent samtidig hånd:

Um vogir eða viktir; Um mynt (bl. 2r).

3 dómur i uddrag (bl. 2v).

Alþingis samþykkt 1624 (bl. 3r).

Tafla um hreppsvist ómaga (bl. 4r).

'Saktal Íslenzkrar lögbókar' (bl. 141—48r).

Erichsen 136.

Gl. kgl. sml. 3275, 4to. *Pap. 19,7 × 15,8 cm. 490 bl. 17. årh. Skr. af præsten Bjarni Ásgrímsson til Höskuldsstaðir. Røde overskrifter, røde eller blå initialer. Læderbind med metalbeslag og spænder. Hist og her blade og sider ubeskrevne.*

Indhold:

1) Bl. 2—283r. **Jónsbók** med efterfølgende register.

2) Bl. 286—444r. **Kristian IV.s kirkeordinans**, i biskop Oddur Einarssons oversættelse.

3) Bl. 446—63. **Frederik II.s isl. ægteskabsartikler 1587.**

4) Bl. 466—90^r. **Retterbøder etc., 13—16. årh. Deriblandt 'Gamli sáttmáli' (bl. 486—88^r).**

Herkomst og hist.: Håndskriftet har tilhørt Jón Þorláksson, der har påklæbet titlen (med angivelse af skriverens navn og årstallet 1671) og på bindets forreste inderside skrevet „Jón Thorlaks Son A Bookena med Riettu Huðria Hónum feinngeð hefur hans Ehruverdugur Brooder Magister Þórdur Thorlaksson. A Hólum I Hiallthadal Anno Salutis 1671, 3 Augusti“, med egenhændig underskrift, samt nedenunder, 1672, et latinsk vers. Herunder står, med en anden hånd, „Jacobus Bircherodius Thom. fil.“ I forsidens metalbeslag indridset I T S.

„Ex. Gramm. No. 155“ ifg. katalogen. — *Erichsen 136.*

132. Gl. kgl. sml. 3276, 4to. Pap. 18,_s × 15 cm. 292 bl. Skr. 1644 af Lavrits Nielsson. Titelblad og 1ste linje ornamenterede og flerfarvede. Bl. 258—59, 285^v—87 samt hist og her enkelte sider ubeskrevne. Læderbind med grønne bånd.

Indhold:

1) Bl. 1—258^r. **Jónsbók** i dansk oversættelse.

2) Bl. 260—92. **Retterbøder, altingsdomme m. v. I dansk sprog.** Heriblandt Gamli sáttmáli („En Gamell Contract“ etc., fejlfuld oversættelse, bl. 274) og Store dom (bl. 278 ff.).

Herkomst og hist.: På titelbladets fod står: „Skreffven paa Belfesteed af Lavrits Nielsson, Fowged paa Island, 1644“.

Erichsen 136.

133. Gl. kgl. sml. 3277, 4to. Pap. 20 × 15,_s cm. 209 bl. Skr. 1646 af Gregers Bang. Bl. 183^v—84 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—183^r. **Jónsbók** i dansk oversættelse.

2) Bl. 185—209. **Retterbøder og domme.** De samme som i Gks. 3276 og i samme oversættelse.

Herkomst og hist.: Angives på titelbladet som skrevet af Gregers Bang 1646 'och nu endett paa Bessestad denn 26. Martii'.

Erichsen 136.

[Gl. kgl. sml. 3278, 4to. „Althings eller Landstings Dooma-Book i Island fra 1634 til 1638“. Afleveret til det kgl. Geh. Archiv.]

iml. kgl. sml. 3300, 4to. Pap. 19,7 × 16,8 cm. 158 bl. (+ forsatsbl.). 17. århs 2. halvdel. Selve teksten unøjagtig pagineret. Bl. 1^v, 5 ubeskr.

'Jón Jónsson, *Manuale Judicum*' (isl.).

Opbyggelig vejledning for dommere, forf. 1653 af præsten Jón Jónsson på Melar.

Bl. 2—4 udgøres af en dedikation til den islandske foged Johan Peterson Klein af forfs søn Daði Jónsson, dat. Vallá, 8. aug. 1679.

Herkomst og hist.: På forsatsbladets inderside står med Grams hånd noteret „Bekommet af Mr. Wadfkær an. 1736. d. 9. April“.

Ifg. katalogen „Ex Gramm. No. 156“.

Gl. kgl. sml. 3305, 4to. Pap. 21,8 × 17 cm. 9 bl. 18. årh. To forsk. hænder.

Indhold:

1) Bl. 1—5. „Eyulfi Iohannæi *Schediasma de vocibus Fiörbaugsgardr, fiörbaugr, fiörbaugsmadr*“ (isl. et lat.). „Pastoris qvondam Vallenfis“ tilf. i marginen.

2) Bl. 6—9. „*Fiörbaugsmadur*“ (isl.). „Author fal. Biskop Mag. John Arnefen“ tilf. i marginen.

Ifg. katalogen købt 1786 på auktion hos bogh. Hegelund (anhang s. 244, nr 4); sml. bibl.-katal.

Gl. kgl. sml. 3306, 4to. Pap. 21 × 16,8 cm. 24 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—22^r. „*Sermon um Christenn Rette*“. Forf. skal være bp Jón Árnason.

2) Bl. 22^v—23^r. 'Asfesfor Arne Magnusson, *Um Christinn-Rette*'.

3) Bl. 23^v—24. „Sr Ion Halldorsson i Hytardal“, *Um kristinrétti*.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 5); sml. bibl.-katal. I auktionskatalogen betegnes numret som Biskop Arnesens Discours om de islandske Christenretter.

137. Gl. kgl. sml. 3307, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 47 bl. 18. årh. Forsk. hænder. Bl. 15—16, 29^v—30, 47^v ubeskr. Bl. 31 ff. tospaltet.

Indhold:

- 1) Bl. 1—14. „Tiund Tiundargiðf“. „er Lavmand Widalins“ tilf. i marginen.
- 2) Bl. 17^{r-v}. „Dubium Litid og iettvægt“ etc. (ang. tiund af lögleigu fjár alls en ekki af höfuðstól eða innstæðu). „Menes at være Lavmand Svend Sölvesens“ tilf. i marginen.
- 3) Bl. 17^v—23. „Liottvægt Anfvar epter tilmælum uppa tilsendt Dubium“. „Menes at være Hr. Wigfus Jonssöns i Hitarðal, Biskop Finns Broders“ tilf. i marginen.
- 4) Bl. 24—28^r. „Replique mote gefnu Svare uppa Dubium Anonymi“ etc. „Menes at være Lavmand Svend Sölvesens“ tilf. i marginen.
- 5) Bl. 31^r—47^r. „Sysselmand Magnus Ketilsens Observationes um Tiundar-Statutu Concept Biskupa og Lögmanna fem famed var 1736“. Med „Provt Gunner Povelsens Notulæ qver samme“ i de modstående kolonner. I marginen „ex autographo“.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 6); sml bibl.-katalogen. — Erichsen 137.

138. Gl. kgl. sml. 3308, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 18. årh. 31 bl. Bl. 28^v—31^r ubeskr.

„Um Tiundargiðf“. „Biskops Finns Iohnfonar Skrift“ tilf. i marginen.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 7); sml bibl.-katal.

139. Gl. kgl. sml. 3309, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 72 bl. 18. århs 2. halvdel. Forsk. hænder. Nogle ubeskr. bl. og sider.

Indhold:

- 1) Bl. 2—23^r. ‘Bp F. Jónsson, Betænkning um Mag. J. Árnasonar og P. Widalins tiundar stridsskriftir’.
- 2) Bl. 25—53^r. Bp F. Jónsson, ‘Om Jorders Nedsettelse eller Afgifters Formindskelse’ (dansk).

3) Bl. 54—56. Udtog af bp. F. Jónssons 2 breve, *henholdsvis* august 1772 og 1773, til prof. Erichsen ang. jorders nedsættelse (*islandsk*).

4) Bl. 59—72. 'Amtm. O. Stephanson, **Skrif um kúgildi**'.

Bl. 1^r (indholdsfortegnelse) samt stykke 3 ere vistnok skrevne med J. Erichsens hånd.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 8); sml. bibl.-katal.

Gl. kgl. sml. 3310, 4to. *Pap.* 20,₃ × 17 cm. 50 bl. 18. århs 2. halvdel. *Forsk. hænder. Nogle ubeskr. bl. og sider.*

Indhold:

1) Bl. 1—3^r. Lagm. Sv. Sölvason, „**Om Inventarii Qvilder udi Island**“.

2) 3^v—5^r. 'Sysselm. B. Halldórsson, **Tillegg om Inventarii Qvilder**'.

3) Bl. 7—18^r. Lagm. Sv. Sölvason, 'Brev um innstædu kugilda vidhald og uppbætur'.

4) Bl. 19—50. 'Bp. F. Jónsson, **Skrif um Innstædu-Kugildi**'.

På bindets inderside indholdsfortegnelse.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 9); sml. bibl.-katal.

Gl. kgl. sml. 3311, 4to. *Pap.* 26 × 20,₃ cm. 22 bl. 18. århs 2. halvdel.

'Bp. F. Jónsson, **Geistlighedens Indkomster paa Island**'.

'Tilskikket de kgl. Commissarier og af dem paategnet Lit. G No 1'. *Dat.* Skalholt Bispegaard 20. Nov. 1770.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 11); sml. bibl.-katal.

Gl. kgl. sml. 3312, 4to. *Pap.* 20,₃ × 16,₄ cm. 55 bl. 18. århs 2. halvdel. *Forsk. hænder. Afdelingsvis paginering. Nogle ubeskr. bl. og sider.*

Indhold:

1) Bl. 1—20^r. 'Sýslum. B. Halldórsson, **Um hundrað silfrs**'.

2) Bl. 21^r—24^r. **Um hundrað silfrs**, *Forskellige udtalelser af islandske forfattere* (Erl. Ólafsson, Jón Jónsson i Grenivik, Alius auctor, Bárður Gíslason, Björn á Skarðsá, bp Jón Árnason).

3) Bl. 25—35. 'Sýslum. B. Halldórsson, **Um kúgildi á Jörðum**'.

4) Bl. 37—55^r. 'Sýslum. B. Halldórsson, **Um kúgildi sem af fjárpestinni dáið hafa**'.

På bindets inderside Indholdsfortegnelse.

Købt på bogh. Hegelunds auktion 1786 (anhang s. 244 nr 10; i bibliotekskall. ved fejskrift 20).

Med nr 3374 ender ifølge bibliotekskatalogen Gl. kgl. samlings kvarter.

*

*

*

143. Gl. kgl. sml. 3377, 8vo. Pap. 16,5 × 10 cm. 74 bl. 17. århs 1ste halvdel. *Farvede initialer eller åben plads for disse.*

Jobs bog i islandsk oversættelse.

Herkomst og hist.: På det ellers ubeskr. bl. 1^r er med en hånd fra 17. årh. noteret „Sr Oddur Oddsson hefur fkrifad og lag...t“. Man må vel altså antage, at denne mand (og ikke Oddur Einarsson, som katalogen gætter på) er forfatteren — og tillige skriveren. 'Bibl. Harb. III, 136, nr 163' (katal.).

Benyttelse og beskr.: Erichsen s. 13. — Sml. J. Þorkelsson, *Digtningen på Island i 15—16. årh.*, s. 479.

---

144. Gl. kgl. sml. 3378, 8vo. Pap. 17 × 10,5 cm. 137 bl. Skr. 1744. Bl. 41 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—40. „**Jobs Book**“.

2) Bl. 42—137. '**Lofgiærdarbök edur Psaltare Davids**. Epter version S^{ra} Pauls Björnssonar'.

Arstallet findes på titelbladet til stykke 2. Ifg. katalogen er også stykke 1 oversat af P. Björnsson. 'Bibl. Harb. III, 135, nr 143' (katal.). — Erichsen s. 13.

---

145. Gl. kgl. sml. 3426, 8vo. Perg. 11,5 × 10,5 cm. 71 bl. C. 1600. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. De to første læg skrevne på tidligere benyttet pergament. Bl. 43—44 ere indsatte papirblade. Skindbind med to spænder.

„Chriftligar Bæner“ (kolumnetitel). *Islandsk bønnebog.*

Ifølge påtegning på det ellers ubeskrevne bl. 71^v tilhører bogen 'Guttormur Bergsteinsson' (17. årh.). Som forsatsblad anvendes brudstykke af et islandsk handelsregnskab fra 18. århs 1ste halvdel. 'Bibl. Harb. III, 134, nr 1' (katal.).

Gl. kgl. sml. 3540, 8vo. Pap. 16,7 × 10,5 cm. 40 bl. 17. årh.
Bl. 42^v. ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—32^r. 'Cato vel Disticha Moralia Catonis, Hugsvinns-mål, snúin í visnalag af s^r Jóni Bjarnasyni'.

2) Bl. 32^v—40^r. 'Dicta septem sapientium, Spakmæli sjö Grikklands spekinga'. I katalogen anført som oversat af samme forf. Af bægge stykker gives latinsk tekst med lige over for stående islandsk oversættelse.

Gl. kgl. sml. 3604, 8vo. Pap. 15,5 × 9,5 cm. 98 bl. 18. årh. Bl. 63^v—65, 98^v ubeskr.

„Hiner sierleguflu | Málshættur ur Ords hättu | bökinne“.

Alfabetisk ordnede.

'Bibl. Harb. III, 135, nr 113' (katal.).

3. Gl. kgl. sml. 3638, 8vo. Pap. 16,5 × 10,5 cm. 109 bl. 17. årh.
To forsk. hænder. Paginering og foliering uregelmæssig blandede.
Bl. 109^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—76. „Annales Islandici“ 1044 (o: 1045)—1394. Latinsk oversættelse efter Flateyjar-annáll.

2) Bl. 77—109^r (ny hånd). Hóla-annáll 810—1394, i O. Sperlings excerpt.

Ender med nogle oplysninger om de pågældende afskrifters kilde (Resens bibliotek, stykke 1 grundet på en ved bp Gísli Oddsson besørget afskrift, stykke 2 på en tilsvarende ved Arngrímur Jónsson).

Benyttelse og beskr.: Erichsen 115. — G. Storm, Islandske Annaler, Christiania 1888, s. XXXI—II, XXXVI.

149. Gl. kgl. sml. 3639, 8vo. Pap. $18,5 \times 12,5$ cm. 43 bl. (+ 3 indlagte kvartbl.). Skr. 1735. Forfs autograf. Selve teksten pag. 1—66. Forgyldt læderbind.

Kristni-saga i dansk oversættelse („Christendoms Historie“) ved L. F. Langebek, Kbh. 1735. Med en tilegnelse (bl. 2—10) til justitsråd Hans Gram.

Indlagt er begyndelsen til en latinsk oversættelse (kap. 1—3).

„Ex. Gramm. No. 263“ ifg. katalogen. — *Erichsen* 115.

150. Gl. kgl. sml. 3654, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 37 bl. C. 1700.

Indhold:

1) Bl. 1—25^r. „Æfefogu Flochur Syra | Einars Sigurdfsonar | Med Drápu Lag. Anno 1616“. 208 vers.

2) Bl. 25^r—37^r. „Catalogus edur barna tölu | Flochur Sr Einars Sigurds|fonar i Heydölum, þeirra | fem A lype voru til fiörda lidar | Anno 1626.“ 77 vers. *Digtet af E. S. 87 år gl.*

3) Bl. 37^r. „Barna Dilla ortt af | Sr Einare Sigurdfsine“.

Ender afbrudt „heilagann anda hi“, idet bl. 37^v er ubeskreivet.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Digtn. på Isl. i 15. og 16. årh.*, s. 445.

151. Gl. kgl. sml. 3669, 8vo. Perg. $14,5 \times 10,5$ cm. 64 bl. 16. årh. Skr. af Laurents Hanssön. Som regel åben plads for initialer.

Kristinréttir Jóns erkibiskups (‘Christinrettinn thenn er Herra Joan Erchibiscop setti’).

Ender defekt „fidan er x we“ (kap. 63; NgL. kap. 62), hvorefter ifølge den forudgående indholdsfortegnelse endnu to kapitler mangle.

Ifg. NgL. afskrevet efter Gl. kgl. sml. 1154, fol.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 409.

152. Gl. kgl. sml. 3671 a, 8vo. Pap. $15 \times 10,5$ cm. 167 bl. (+ for-satsblad). 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Þórður Henriksson. Bl. 1^v, 150—51, 167^v ubeskr. Rigt koloreret, med røde over-

skrifter, flerfarvede initialer, begyndelsestlinjer, titelblad. Titelbladets ramme og afsnits-initialerne ere stærkt ornamenterede, disse sidste tillige omsluttende dyrebilleder eller mandfigurer i datidens dragt. Ved slutningen et større billede (en siddende konge med en mand ved hver side).

1) Bl. 1—149. *Jónsbók*. Efterfulgt af en bøn.

2) Bl. 152—67^r. *Réttarbætr*, 13—16. årh. (deribl. Gamli sáttmáli). *Findes alle i den trykte Jónsbók-udgave, Hólar 1709.*
Herkomst og hist.: I titelrammens hjørne er med fin skrift indsat „Þorður Hn“, hvormed utvivlsomt skriveren angiver sig; længere nede på bladet står „P. Septimii“.

Gl. kgl. sml. 3671 b, 8vo. Pap. 14,5 × 9,5 cm. 104 bl. Skr. 1641 af Þórður Henriksson. Tilsvarende udstyring som foregående nr, om end mindre prægtig. Bl. 52^v—53, 60^v—62, 104^v ubeskr. Bl. 95—96 fejl indsatte.

Indhold:

1) Bl. 1—52^r. Islandske Formularer, Juridiske excerpter og registre, 'Vm embætti hreppstióra' ('vr boc sáluga þorðar lögmans'), Um framfærslu.

2) Bl. 54—60^r. „Likill | þeimaz | íflendfku lögbökar | Samanlefen oc fkrifut | af | Þorðe Henziks fyne a Akþanefe. Azum frá Christi | fædingu MDCXLI“. Er egentlig titelblad og indledning til hele bindet, dediceret til hovedsmanden Pross Mundt.

3) Bl. 63—70. 'Sakafall'.

4) Bl. 71—78. Búalög („Bumanna log“ etc.).

5) Bl. 79—96. „Regiftu | yfæz logbocena“.

6) Bl. 97—108^r. „Wtfkyzing þeirza myrkra Orða | i logbocenni ftanda“. Alfabetisk ordnet. Stammer fra Björn Jónsson på Skarðsá. Efterfulgt af 'Ligaturæ Islandicæ' (bl. 108^r—4^r), en liste over islandske forkortelser.

Herkomst og hist.: Bl. 104^r tilføjer skriveren „Vaz þessi bæklingur endadur aa Innihölme 1641“. Dette og foregående nummer betegnes som sammenhørende ved ensartet indbinding (presset læderbind med N. Foss' våben) og rygtitel ('Isl. LowB. MSS. Vol. I—II').

154. Gl. kgl. sml. 3672, 8vo. Pap. $12,2 \times 7,8$ cm. 217 bl. Skr. 1631.
Delvis paginering (1—48). Læderbind med spænder. Hist og her marginalia med særlig hånd. Åben plads for initialer.

Indhold:

- 1) Bl. 2—213^r. *Jónsbók* („Logbok Iflendinga“ etc.).
- 2) Bl. 213^v—17. Formularer, juridiske excerpter (isl.).

Herkomst og hist.: Bl. 1 (forsatsbladet) angiver 'Hakon Gyslason' som bogens ejer. Titelbladet tilføjer „nyperlesen epter þeim Biettuftu og Ellftu Logbókum fœm til hafa þeingist“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. II, 290.*

Med nr 3677 ende oktavene i Gl. kgl. sml.

DEN NYE KONGELIGE SAMLING.

Ny kgl. sml. 3 bb, fol. Pap. 31,3 × 20,6 cm. 9 bl. Skr. 1727. Fortalen sandsynligvis autograf.

'Haggæi Spaadóms Book'.

I islandsk oversættelse; med dansk dedikation til confessorarius prof. S. Lintrup.

Dedikationen er dateret „Hafniæ d. 31. Julii Anno 1727“ og underskrevet „Theodorus Jonæus“. — „Danske Selskab“ tilf. katalogen.

Ny kgl. sml. 6, fol. Pap. 30 × 21 cm. 177 bl. Skr. 1705. Forfs autograf. Stærkt slidte, krøllede og hensmulrende blade. Bl. 6^v, 8^v—9^r, 127^v—28^r ubeskr.

Páll Björnsson, Kommentar over Davids salmer (isl.).

Ender defekt. Med islandsk fortale og forudskikket latinsk dedikation, der begynder defekt.

Dedikationen (uvist til hvem) er dateret „Selaardal Anno 1705 16 April“ og underskrevet „Paulus Biornonis“.

Ny kgl. sml. 10, fol. Pap. 31,2 × 20,1 cm. 416 bl. 18. årh. To forsk. hænder. Bl. 77^v, 127, 253 ubeskr.

Det nye testamente i islandsk oversættelse.

Den med særlig hånd skrevne del, St. Pauls breve og Hebræerbrevet (bl. 254 ff.), er ledsaget af en udførlig marginal-kommentar.

Suhms sml. 855, fol.

---

158. Ny kgl. sml. 11, fol. Perg. $25 \times 16,4$ cm. 78 bl. (incl. smudsblad). 16. århs 2. halvdel. Bl. 75—76 senere indsatte; bl. 76 ubeskr. Delvis åben plads for initialer.

Lukas' og Johannes' evangelier i islandsk oversættelse. Synes at stemme med Oddur Gottskálkssons trykte overs.

Med den nyere hånd er slutningen af Johannes' evangelium udfyldt; bl. 76 er bestemt for begyndelsen af en fortegnelse over søndagsevangeliene, hvis slutning ses bl. 77^r.

Bl. 77^{r-v}. Mindedigt over Guðrún Árnadóttir med forudgående indledning, hvoraf ses, at bogen er skrevet efter hendes opfordring. Ender defekt i 9. vers.

Herkomst og hist.: Af indledningens begyndelse „(F)éfla Bók aa su Edla kúinna Guðrún arna dotter Peturssonar“ og selve digtet, der er skrevet i ægteemandens navn, fremgår, at håndskriftet stammer fra sysselmand Eiríkur Árnason i Múla syssel, hvis hustru Guðrún Árnadóttir (af Loptir hinn ríki's slægt) døde 1579. — Sml. AM. 1062, 4to.

Som bind træplader med spænde; på forsiden indskåret et sammenslynget HD. På et som smudsblad bag i bogen anvendt beskr. perg.-bl. fra et latinsk ritualhdskr. findes nogle personnavne fra 17. årh.

159. Ny kgl. sml. 40, fol. Pap. $30,5 \times 20,5$ cm. 108 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af (Guðm. H.) Issfold.

„Misfale | Papisticum | vetus | feu | Liber indicularis“ etc. Afskrift af AM. 678, 4to (Ordo eccl. usus).

Skriveren henleder opmærksomheden på indblandede islandske anvisninger, der betegne bogen som skrevet på Island.

På titelbladet m. v. nogle notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 736, fol.

160. Ny kgl. sml. 41, fol. Pap. $29,2 \times 20$ cm. 325 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af (G. H.) Issfold.

„Orðu-Bók | vel | Misfalia“. Afskrift af AM. 679, 4to (Ordo eccl. usus).

Suhms sml. 673, fol.

161. Ny kgl. sml. 76, fol. Pap. $30,5 \times 20,1$ cm. 376 pag. bl. (incl. forsatsbl.). Skr. 1776 af Th. M. Isfiord. S. 1—2, 4, 542 ubeskr.

Indhold:

1) S. 5—7. „Annotatio“ (Dansk) o: *Skriverens fortale*, dateret Hafnia 7. 2. 1776.

2) S. 39—541. ‘Gandreid sive Novum Meteoron Candidæ Magiæ’ (titelbladet). Som overskrift en udførligere islandsk titel. En art, nærmest naturvidenskabelig, encyklopædi (Islandsk med indblandet Latin). Forfattet c. 1660 af præsten Jón Daðason.

3) S. 543—752. ‘Jón Guðmundsson, Tíðs-fordrif edur lífð Annalz-kver’.

Til s. 6 en ironisk notits. Suhms sml. 579, fol.

Benyttelse og beskr.: Ó. Davíðsson, *Ísl. víkivakar*; Þ. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 23, 92, 94, 213.

162. Ny kgl. sml. 90 g, fol. Pap. 33,₃ × 21,₂ cm. 37 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Jón Guðmundsson, „Tíðs Fordrif“ afskrevet efter AM. 727 II, 4to.

163. Ny kgl. sml. 94, fol. Pap. 33,₃ × 21,₂ cm. 56 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 56^v ubeskr.

‘Rímegla’. Afskrift af AM. 730, 4to.

En foran indlagt seddel giver oplysning om afskriften. — Suhms sml. 544, fol.

164. Ny kgl. sml. 127, fol. Pap. 33,₃ × 21,₂ cm. 44 pag. bl. (+ 1 løst bl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Landalýsing, m. fl., afskrevet efter AM. 194, 8vo. Endv.

Obituarium pp., afskr. efter AM. 80, 8vo.

Oplysning om afskriften giver et foran indlagt blad. Titelbladet bærer en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 15, fol.

165. Ny kgl. sml. 147, fol. Pap. 29,₆ × 20,₁ cm. 49 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Veraldar saga afskrevet efter AM. 625, 4to. Med titel ‘Historiæ universalis compendium’.

På titelbladet en af P. F. Suhm underskrevet notits. — Suhms sml. 304, fol. (?).

166. Ny kgl. sml. 267, fol. Pap. $33,7 \times 21,5$ cm. 24 bl. (+ titelbl.).
18. århs 2. halvdel. Skr. af Is(s)fold.

'Saga hins heilaga Dunstani erkibiskups' afskreven efter AM.
180 b, fol.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 233, fol.

167. Ny kgl. sml. 371, fol. Pap. $29,5 \times 19,5$ cm. 256 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Johnsen. Enkelte ubeskr. sider.

Indhold:

- 1) S. 1—347. 'Danmarkis Befkrivelse'.
- 2) S. 349—428. 'Norgis Befkrivelse'.
- 3) S. 429—57. 'Íslands Befkrivelse'.
- 4) S. 459—512. 'Færøers korte Befkrivelse'.

På foden af bl. 1 (titelblad) har skriveren med navns underskrift
noteret „Udfkrevet efter Codex chartac. ex Bibliotheca Raaft(t)gaardiana
No. 74. In quarto“ — nu Universitetsbibliotekets Rostg. sml. 30, 4to.

Suhms sml. 214, fol.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 192.

168. Ny kgl. sml. 473, fol. Pap. $31,5 \times 20,5$ cm. 225 pag. bl. (+ titelblad).
18. årh.

'Johannis Olavii Runologia'.

Det af Jón Ólafsson fra Grønnavík 1732 forfattede is-
landske værk om runerne.

Suhms sml. 742, fol.

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk.* 1853, s. 342; *Ísl. Þjóðsögur*,
s. XXIII.

169. Ny kgl. sml. 496, fol. Pap. $30,4 \times 20,5$ cm. 103 bl. 18. årh.
Det norske lovhåndskrift AM. 333, fol. i afskrift.

170. Ny kgl. sml. 569 d, fol. Pap. 19. århs 1. halvdel.

F. Magnusen, Udkast til forelæsninger og anmeldelser,
excerpter etc. Mærkes Forelæsninger over Ynglinga saga
(c. 35×22 cm. 52 bl.).

kgl. sml. 592, fol. *Pap.* 30,2 × 20,1 cm. 92 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af T. Olavius (v: Teitur Ólafsson).*

Th. Torfæus, 'Index in seriem dynastarum et regum Daniæ ab authore collectus', med efterfølgende 'Notæ posteriores in seriem regum Daniæ' (s. 97—171).

Afskrevet efter Univ. bibls Rostgårdske sml., nu nr 42, fol. — S. 173 ff optages af et register til Vedels Saxo.

En af P. F. Suhm underskreven notits på forsatsbladet udtaler ønskeligheden af, at dette af Torfæus selv udarbejdede register kunde blive trykt. Sml. Torfæana, Hafn. 1777. — Suhms sml. 444, fol.

kgl. sml. 763, fol. *Pap.* 33,7 × 21,4 cm. 62 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

'Catalogus codicum pergamenorum Arnæ Magnæi, 1707—27'. Afskrift af AM. 435 a, 4to.

Suhms sml. 240, fol.

kgl. sml. 764, fol. *Pap.* 33 × 21,3 cm. Ialt 183 bl. og sedler.
18. årh.

1. S. 1—303 (+ forsatsbl.). **Catalogus librorum impress. et manuscptorum Arnæ Magnæi.** *Afskrift af Jón Ólafssons (Grv.) katalog med tilhørende forteale.*

2. S. 1—35 (+ titelblad. *Særskilt paginering*). **Index in tomos Bartholinianos A-K.**

3. (29 løse blade og sedler). **Fortegnelse over islandske sagaer, Excerpter af oldnordisk litteratur m. v.**

Suhms sml. 290, fol.

kgl. sml. 974, fol. *Pap.* 29,8 × 21,4 cm. 93 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af M. Magnusen.*

'Bergens kalvskind'. Afskrift af AM. 329 a, fol.

Suhms sml. 445, fol.

175. Ny kgl. sml. 977, fol. *Pap.* 31,7 × 20,1 cm. 79 bl. C. 1700.

'Bergen stads privilegier'.

Ifg. NgL. IV afskrift af Ny kgl. sml. 1554 d, 4to.

Suhms sml. 80, fol.

---

176. Ny kgl. sml. 978, fol. *Pap.* 30,3 × 20,2 cm. 173 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Bergens stads privilegier'. *Afskrift af AM. 331, fol.*

På forsatsbladet en af P. F. Suhm underskrevet notits. Suhms sml. 56, fol.

---

177. Ny kgl. sml. 979, fol. *Pap.* 28,3 × 20 cm. 144 bl. 16. århs 2. halvdel. *To forsk. hænder. Bl. 9—10, 22, 52^v—52^r bis, 60^v—66, 105^v—7^r, 125^v ubeskr. Folieret 1—142, incl. bl. 52 bis og 127 bis. Ornamenterede sorte initialer.*

Indhold:

1) Bl. 1—21. **Traktat mellem Norge og Skotland 1426**, på Latin og Dansk. *Særlig hånd.*

2) Bl. 23—60^r. „**Copier aff Bergens Stadtz preuelegler**“ etc.

3) Bl. 67—70^r. **Privilegier for skomagerne i Bergen.**

4) Bl. 70^v—105^r. **Om skomagerne i Bergen** (Kristoffer Walkendorffs beretning med tilhørende aktstykker).

5) Bl. 107^v—42. **Beretning om forholdene i Bergen** (Erik Rosenkrans). *Ender defekt „met hans Nades egen hand“, idet herefter 2 blade mangle.*

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 409—11.

Suhms sml. 899, fol. — Dipl. Isl. IV, s. 322 (uden angivelse af format).

---

178. Ny kgl. sml. 980, fol. *Pap.* 29,3 × 20 cm. 191 bl. (uregelm. pag.). 18. årh.

Aktstykker for Bergen afskrevne efter AM. 330, fol.

Suhms sml. 461, fol.

Ny kgl. sml. 990, fol. *Pap.* $33 \times 20,8$ cm. 87 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 87^v ubeskr.

'Olaus Olavius, Reife-Journal omkring Cap de Nord 1775'.
Med tilhørende register.

Ny kgl. sml. 997, fol. *Pap.* $30,8 \times 20,8$ cm. 152 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr.* af M. Magnusen.

Det Trondhjemske domkapitels kopibog. *Afskrift* af AM. 332, fol.

På titelbladet en af P. F. Suhm underskrevet notits.

Ny kgl. sml. 1017, fol. *Pap.* $30,7 \times 20,8$ cm. 171 (uregelm. pag.) bl. (+ forsatsbl.). 18. århs 2. halvdel. *Skr.* af Adeldahl.

Fortegnelse over Aggershus breve 1622. *Afskrift* af AM. 881, 4to.

Skulde ifg. skriverens påtegning tillige omfatte AM. 880, 4to.
Suhms sml. 1, fol.

Ny kgl. sml. 1018, fol. *Pap.* $31,2 \times 20,8$ cm. 488 (mindre regelm. pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr.* af Th. M. Isfiord.

„Den | Norske Kronike“ etc.

'Udskreven efter AM. 98—96, fol. confererede og supplerede hver med hinanden og disse igen confererte med AM. 883—84, 4to'.

Suhms sml. 61, fol.

Ny kgl. sml. 1019 a—d, fol. *Pap.* 4 voll. C. $30,8 \times 20$ cm. 1262 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr.* af „Issfold & Magnus“. I pagineringen er ikke medtaget titelblad til I og forsatsblad med Suhmsk notits til hvert af bindene II—IV.

'Fragmenta or sögum Orkneyja jarla, Noregs konunga, Ólafs helga, Ólafs Tryggvasonar, Sverris, Hákonar Sverrissonar, Hákonar gamla, Magnúss lagabætis, Karls vesæla', afskrevne efter AM. 325, 4to.

I vol. I er foran indlagt et brev fra I. Erichsen til Suhm, 15. 4. 1788, med oplysninger om et her afskrevet fragmentum compendii Hist. Norveg. (o: Agrip). — Suhms sml. 245, fol.

---

184. Ny kgl. sml. 1020, fol. Pap. 30,^s × 19 cm. 553 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af G. Issfold. Pagineret i to afdelinger, incl. 3 upag. og 1 ubeskr. bl.

Indhold:

1 (S. 1—1014 + titelblad). **Noregs konunga sögur, afskrevne efter AM. 45, fol.** Altså incl. *Magnus Erlingssöns saga, men med udeladelse af Olav den helliges saga.*

2 (S. 1—84 + 2 forudskikkede beskr. bl.). **'Af Sveini konungi Alfifusyni, Tryggva kgi Ólafssyni, Hákon kgi Sverrissyni, Erlingi kgi Steinvegg ok Filippus Jarli, Inga kgi Bárðarsyni ok Hákon Jarli galin', afskrevne efter AM. 47, fol.**

Suhms sml. 91. fol.

185. Ny kgl. sml. 1021, fol. Pap. 31,^s × 20,⁷ cm. 157 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. Adeldahl. Pagineret i to afdelinger, noget uregelm., + 2 ubeskr. bl.

Indhold:

1 (S. 1—283). **Noregs konunga sögur, til slutningen af Harald gráfelds saga. Afskrift af AM. 308, 4to.**

2 (S. 1—33 med 2 forangående ubeskr. bl.). ^{a)} Ynglingatal v. 24—30, ^{b)} Visur úr Sögu Haralds hárfagra, Hákonar góða, Haralds gráfeldar (incl. Hákonarmál).

Det til st. 1 hørende forsatsblad, som bærer en notits med Suhms hånd, indeholder i afskrift en nu tabt AMsk seddel-notits. — Suhms sml. 146, fol.

186. Ny kgl. sml. 1022 a—b, fol. Pap. 2 voll. C. 31 × 20,^s cm. 1021 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. Adeldahl. Nogle uregelmæssigheder i pagineringen. Hist og her ubeskr. blade.

Indhold:

1) S. 1—1000 (med 2 forudg. bl.). **„Noregs Kononga | Saugur“.**

2) S. 1003—2033. **'Sverris saga'.** Beg. defekt.

3) S. 1—33. **„Registur“.**

Afskr. efter AM. 304, 4to.

S. 1 bærer en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 135, fol.

Ny kgl. sml. 1023, fol. Pap. $29,8 \times 19,9$ cm. 562 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Bl. 1—3 upaginerede.
„Noregs Konga | Saugur“ afskrevne efter AM. 66, fol. (Hulda).
 Bl. 2 indeholder en notits af afskriveren. — Suhms sml. 69, fol.

Ny kgl. sml. 1024, fol. Pap. $30,9 \times 19,9$ cm. 563 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.
Noregs konunga sögur afskrevne efter AM. 316, 4to (Hulda i afskrift).

På titelbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 342, fol.

Ny kgl. sml. 1025, fol. Pap. $29,8 \times 19,2$ cm. 300 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.
Ættartal Noregs kononga („Compendium æfi N. K.“) afskrevet efter AM. 303, 4to.
 Suhms sml. 259, fol.

Ny kgl. sml. 1026, fol. Pap. $31 \times 20,3$ cm. 355 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.
‘Noregs konunga sögur’. Afskrift af AM. 315, 4to (Morkin-skinna i afskrift).
 På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 93, fol.

Ny kgl. sml. 1027, fol. Pap. $30,5 \times 20,5$ cm. 541 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.
„Noregs | Konga | Segur“. Afskrift af AM. 318, 4to (Hulda i afskrift).
 På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 751, fol.

Ny kgl. sml. 1028, fol. Pap. $30 \times 19,7$ cm. 234 pag. bl. (incl. 237—38bis). 18. århs 2. halvdel. Enkelte ubeskr. bl. Indlagt er ialt 7 beskrevne blade eller sedler.
‘Ættartal Noregs kongar’. Afskrift af AM. 52, fol.

Konfereret med AM. 302, 4to.

På titelbladet en af S. M. Holm underskreven notits ang. en afskrift af originalen. — Suhms sml. 54, fol.

193. Ny kgl. sml. 1029, fol. *Pap.* 31,2 × 19,3 cm. 73 (i to afdelinger pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Is(s)fold.*

Indhold:

1. S. 1—34. **Magnúss saga Ólafssonar** („Æfi Noregs konunga“), afskreven efter AM. 306, 4to. *Herefter 1 ubeskr. bl.*

2. S. 1—112. „**Helten-Lider**“ (o: Laurin und Walberan). *Afskrift af AM. 32, fol.*

Forsatsbladet og titelblad til st. 2 indeholde notitser, underskrevne af P. F. Suhm, om de pågældende stykker. — Suhms sml. 584, fol.

194. Ny kgl. sml. 1030, fol. *Pap.* 34,2 × 22,2 cm. 12 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Magnúss saga Olafssonar i latinsk oversættelse („*Vita Regum Norvegiæ*“), afskreven efter AM. 306, 4to.

Suhms sml. 34, fol.

195. Ny kgl. sml. 1031, fol. *Pap.* 30,2 × 19,2 cm. 165 pag. bl. (+ forsatsbl.). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl.*

‘**Nordrigis Enevolde Konningers Stamme og Herkomst**’ etc. („*Norfsk | Chronica*“). *Afskrift af AM. 882, 4to.*

På et bagved indklæbet blad nogle saganotitser af G. Issfold.

På forreste smudsblad en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 149, fol.

196. Ny kgl. sml. 1032, fol. *Pap.* 31,2 × 20,2 cm. 141 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Is(s)fold.*

„**Noregs Kononga | Tai**“. *Afskrift af AM. 51, fol.*

Suhms sml. 264, fol.

197. Ny kgl. sml. 1033, fol. *Pap.* 34 × 22 cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Poemata | qvæ in Noregs Konga tal | qccurrunt“.

„I latinsk oversættelse.

Suhms sml. 923, fol.

Ny kgl. sml. 1034, fol. *Pap. 34,3 × 22,6 cm. 92 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.*

Noregs konunga tal i latinsk oversættelse. (‘Series Regum Norvegiæ juxta AM. 51, fol.’).

Vedlagt er 8 upag. bl. indeholdende varianter fra AM. 52 fol. m. v.

Suhms sml. 685, fol.

Ny kgl. sml. 1035, fol. *Pap. 31,3 × 20,2 cm. 433 (noget uregelm.) pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Efter s. 52 er en stamtavle indskudt.*

Indhold:

1) S. 1—483. Arngrimus Jonæ, ‘Supplementum historiæ Norvagicæ 1597’.

2) 484—515. Arngr. Jonæ, ‘Appendix Hist. Norv. de baronibus Orcadensium 1596’.

3) 516—869. Arngr. Jonæ, ‘Rerum Danicarum fragmenta 1596’. *Med et tillæg om Sverige.*

Ex mss. Bartholinianis XXV.

Forsatsblad og titelblad bære notitser af P. F. Suhm. — Suhms sml. 49, fol.

Benyttelse og beskr.: Aarb. for nord. Oldk. og Hist. 1894, s. 104.

Ny kgl. sml. 1036, fol. *Pap. 34 × 21,7 cm. 26 bl. 18. århs. 2. halvdel. Bl. 10, 26^v ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—9. Hversu Noregr byggðiz.

2) Bl. 11—22^r. „Nockrir Annalar“: ^{a)} „umr uppruna Nordmanna“, ^{b)} annálar 1401—1620.

3) Bl. 22^v—26^r. ‘Fornyrði lögbókarinnar’.

Stammer ifg. latinske påtegninger bl. 1^r og 11^r fra to papirshåndskrifter, tilvejebragte af præsten Ólafur Gíslason, henhv. 'Hafnæ 1765' og '1766'. Ifg. bibliotekskatalogen „e bibl. Langebekii“. — Suhms sml. 630, fol.

---

201. Ny kgl. sml. 1037, fol. Pap. 30,₃ × 20,₁ cm. 218 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Excerpt af Flateyjarbók afskrevet efter AM. 309, 4to.
Suhms sml. 672, fol.

---

202. Ny kgl. sml. 1038, fol. Pap. 29,₇ × 20,₆ cm. 378 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnúsen. Bladordenen forstyrret ved unøjagtig indbinding. Efter titelbladet et indskudt kvartbl. 'Ólafs saga Tryggvasonar'. Afskrift af AM. 62, fol.
Suhms sml. 750, fol.
-

203. Ny kgl. sml. 1039, fol. Pap. 31,₃ × 21,₃ cm. 522 (ikke helt regelm.) pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnúsen. Efter titelbladet 3 kvartbl. indskudte.
'Ólafs saga Tryggvasonar' afskrevet efter AM. 54, fol.
Suhms sml. 776, fol.
-

204. Ny kgl. sml. 1040, fol. Pap. 29,₈ × 19,₈ cm. 456 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel.
'Ólafs saga Tryggvasonar' afskrevet efter AM. 61, fol.
Suhms sml. 755, fol.
-

205. Ny kgl. sml. 1041, fol. Pap. 33,₈ × 20,₈ cm. 81 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnúsen.
'In Ólafs saga Tryggvasonar variantes lectiones inter exscriptum ex codice membr. AM. 54 et 53 (folio)'.
Suhms sml. 234, fol.
-

36. Ny kgl. sml. 1042, fol. Pap. $31,3 \times 20$ cm. 72 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

'Ólafs saga helga Haraldssonar'.

Herkomst og hist.: Er ifg. titelbladet afskrevet efter 'AM. 68 (folio)', hvortil føjes „denne Membrana Nr. 68 indeholder og Saugu af Magnuſi Eyiajarli Helga. (Fragment.)“. Dette viser, at originalen ikke er det nuværende AM. 68, fol., men må være den nu (på nogle blade nær) forsvundne Bæjarbók, der da rimeligvis havde byttet plads med det nuv. nr 68, som vides samtidig at have udgjort AM. 75 d, fol. Sml. Nks. 1049, fol., og 1218 fol. samt den AMske katalogs beskr. af AM. 73 b, fol. — Suhms sml. 147, fol.

37. Ny kgl. sml. 1043, fol. Pap. $30 \times 19,1$ cm. 383 bl. (pag. 913—1677). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

'Ólafs saga helga Haraldssonar' afskrevet efter AM 61, fol.
„E bibl. Langebekii“ ifg. katalogen. — Suhms sml. 629, fol.

38. Ny kgl. sml. 1044, fol. Pap. $31,2 \times 20,6$ cm. 400 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Gudm. Magnæus.

'Ólafs saga hins helga' afskrevet efter 'Thomásskinna' (Gl. kgl. sml. 1008, fol.). 'Cum G. Magnæi emendationibus vel conjecturis in loca corrupta'.

På bindets forside er indtrykt „P. F. Suhm“. — Suhms sml. 455, fol.

39. Ny kgl. sml. 1045, fol. Pap. $29,6 \times 20$ cm. 417 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

'Ólafs saga konungs helga Haraldssonar'. Afskrift af AM. 73 a, fol.

Konfereret med AM. 74, fol.

Suhms sml. 330, fol.

40. Ny kgl. sml. 1046, fol. Pap. $30,6 \times 19,6$ cm. 434 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.

'Ólafs saga helga'. Afskrift af AM. 77 a, fol.

Suhms sml. 727, fol.

211. Ny kgl. sml. 1047, fol. *Pap.* 30,2 × 20,2 cm. 116 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Th. M. Isfiord.*

'**Ólafs saga helga**'. *Afskrift af AM. 78 a, fol.*
Suhms sml. 153, fol.

212. Ny kgl. sml. 1048, fol. *Pap.* 33,2 × 21,7 cm. 48 pag. bl. (+ 1 indlagt seddel). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af M. Magnusen.*

'In Sancti Olavi vita **variantes lectiones** inter codices AM. 61 et 74 folio'.

Suhms sml. 238, fol.

213. Ny kgl. sml. 1049, fol. *Pap.* 2 voll. C. 30 × 20 cm. 715 (noget uregelm.) pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af M. Magnusen.*

'**Fragmenta úr Ólafs sögu helga**'. *Afskrift af 'AM. 75, fol'.*

Indbefatter fragmenterne a—e. Ved 75 d forstås dog nuv. AM. 68, fol.

Herved bekræftes, at den nu forsvundne Bæjarbók en tid har været indsat på sidstnævnte nr. Sml. Ny kgl. sml. 1042, fol. og 1218, fol. — Suhms sml. 537, fol.

214. Ny kgl. sml. 1050, fol. *Pap.* 33,7 × 20,2 cm. 57 bl. 18. årh. *Jon Mortenssöns hånd.*

'**Sverris saga**' kap. 1—33 i dansk oversættelse.

Suhms sml. 671, fol.

215. Ny kgl. sml. 1051, fol. *Pap.* 33 × 21,2 cm. 16 pag. bl. (+ 1 seddel). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Th. M. Isfiord.*

„**Draumur Gunnhildar mödur Sverris | kongs**“. *Afskrift af AM. 50 b, fol.*

Den foran indklæbede seddel bærer en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 328, fol.

216. Ny kgl. sml. 1052, fol. *Pap.* 33 × 21 cm. 236 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Is(s)fold.*

'**Hákonar saga Hákonarsonar**' *afskreven efter AM. 45, fol.*

Suhms sml. 134, fol.

7. Ny kgl. sml. 1053, fol. Pap. $33,3 \times 21$ cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord. S. 2, 43—44 ubeskr. S. 1 titelblad.

Indhold:

1) S. 3—10. 'Erlingi Vidkunni etc. litteræ declaratoriæ de Haqvino, filio Magni regis, in regem assumendo, datæ Vardbergh 1343'.

2) S. 11—42. 'Quereisæ super injurias mercatorum Anglicorum in Islandia. Bergis 1426'.

3) S. 45—72. Tunsberg-kompositionen („Sáttargiörd“ etc.). Sammenstykket af 2 håndskrifter.

4) S. 73—133. Retterbøder, 13—14. årh.

St. 1—2 ere afskrevne efter AM. 115 a, 4to, st. 3—4 efter AM. 115 b, 4to.

Suhms sml. 118, folio.

8. Ny kgl. sml. 1066, fol. Pap. 33×21 cm. 29 bl. 18. årh. Delvis kun de ulige sider beskrevne.

Diplomer for de norske klostre Nunnusetr og Munkalif i Bergen, samt Lysa. 14—15. årh. Latin og Gl.-Norsk.

'Ex msst. Bartholinianis'. — Suhms sml. 3—5, fol.

9. Ny kgl. sml. 1067, fol. Pap. $31,1 \times 20$ cm. 27 bl. 17. århs 1. halvdel.

'Statuta et privilegia capituli Asioensis', 1300—1598 samt 1648 (senere tilf.). Latin og Dansk.

Forsatsbladets inderside bærer foruden tillen en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 281, fol.

10. Ny kgl. sml. 1070, fol. Pap. $30,4 \times 21$ cm. 244 (noget uregelm.) pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

Det norske lovhåndskrift AM. 31, 8vo i afskrift.

Indhold: Borgartings ældste kristenret, Norske landslov, Retterbøder, Den nyere bylov, Det færøske saudabrev, En dommers bøn, En overdragelsesnotits.

Suhms sml. 472, fol. — Norges gl. Love IV, 411.

221. Ny kgl. sml. 1071, fol. Pap. 29,₈ × 19,₇ cm. 362 pag. bl. 18 århs 2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

Det norske lovhåndskrift **AM. 322**, fol. i afskrift.

Indhold: Hirdskrå m. v., Kong Håkons borgret, Frostatings ældre kristenret m. v., Den norske landslov, Bergens bylov, Farmannalov, Norske retterbøder.

Suhms sml. 429, fol.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 411—12.

222. Ny kgl. sml. 1072, fol. Pap. 29,₉ × 19,₇ cm. 266 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

Det norske lovhåndskrift **AM. 309**, fol. i afskrift.

Indhold: Norske landslov, Retterbøder, Farmannalov, Tunsberg-kompositionen, Bisperækker, Gulatings ældre kristenret m. m.

Suhms sml. 785, fol.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 412.

223. Ny kgl. sml. 1073, fol. Pap. 29,₇ × 18,₂ cm. 225 bl. *Skr. 1599. Rigelig anvendelse af rødt blæk. Tildels beskadiget ved fugtighed. Bl. 1^v—3 ubeskrevne. Løse blade. Skindomslag udfodret med beskrevet eller trykt papir.*

Indhold:

1) Bl. 4—128. **Den norske landslov** i dansk oversættelse, med nyere fortale og register. I Tingfarebalken, hvor trosbekendelsen forekommer i det gamle sprog, er en lakune omf. en del af kap. 5—7.

2) Bl. 129—214^r. **Retterbøder**, 13—16. årh. De ældre i dansk oversættelse.

3) Bl. 214^r—16. **Marketal**. Efter lagmand Lauridts Hanssens lovbog.

4) Bl. 217—21^r. **'Fyens vedtægt'**.

5) Bl. 221^r—25^r. **'Birkeretten, Nyborg 1269'** o: Ribe stadsret.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 412—13.

Herkomst og hist.: Efter en påtegning på forsatsbladet har lovbogen tilhørt Norges riges kansler 'Hans Pederssen til Sæmb'; af denne sin husbond tilbyttede 'Peder Jespersen' sig den for en anden med bedre bind, 'Sem 16.

marts 1600'. — *Herunder* to moralske vers. — *På et af de blanke blade bag i håndskriftet* en guddelig sentens. — *Sulms sml. 521, fol.* — *Har ifg. NgL. tidligere tilhørt geheimeråd v. Osten.*

Ny kgl. sml. 1074, fol. Pap. 31,1 × 19,5 cm. 260 bl. 16. århs 2. halvdel. Forsk. hænder. Bl. 1^r og enkelte andre sider ubeskr. Bl. 146, 203 ff. overskrifter med rødt blæk.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—2. Edens betydning.
- 2) Bl. 3. 'Skel mercket emellum Da(n)mark ok Suerge'.
- 3) Bl. 4—5^r. 'Om mynt', Talstørrelser, 'Distantia planetarum et orbium', Latinske vejrspådomme og lign., 'Om vægt'.
- 4) Bl. 5^v. Norske annaler 1328—1582. *Derefter spor til et udrevet blad.*
- 5) Bl. 6—146. **Norske landslov** i dansk oversættelse. *Med nyere fortale og register. Ved slutningen epilog.*
- 6) Bl. 147—51. **Sagøre** ('Alle Sager øre' etc).
- 7) Bl. 152—54^r. Register over landsloven ('Tabula legis totius Noruegie').
- 8) Bl. 155—62^r. **Arvetavie** til landsloven. *Med tilhørende skematiske fremstillinger. Bl. 156^v ubeskr. Dat. 1591.*
- 9) Bl. 163—73^r. **Farmannalov.** *Ender øverst bl. 173^r med kap. 23.*
- 10) Bl. 174—260. **Retterbøder** m. v., 13—16. årh. *De ældre i dansk oversættelse. Deriblandt (bl. 221 ff.) Uddrag af Bergens bylov i oversættelse.*

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 413—16.

Herkomst og hist.: *Det med spænder opr. forsynede, pressede lederbind bærer på forsiden i guldtryk „M. P. | 1593“. Ved en påtegning på bindets inderside angiver „Peder Pederfsen M“ at have købt bogen 1619 udi 'S. Niels Frandtzens goetzsiss vdrobningh'. — Sulms sml. 950, fol. Har ifg. NgL. tidligere tilhørt Sevel.*

Ny kgl. sml. 1075, fol. Pap. 31 × 20 cm. 244 bl. 16. århs slutn. Røde overskrifter og initialer; hist og her også grønt blæk anvendt. Bl. 147—48, 179 ubeskrevne. På bladene opslagsklemmer af metal.

Indhold:

- 1) Bl. 1^r (18. årh.). Titel ('Norske Loug' given af 'Sancte Oluff koning').
- 2) Bl. 2—6^r. Til den kristelige læser. *M. Scavenius' fortale*.
- 3) Bl. 6^r—114. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. *Med nyere fortale og registre*.
- 4) Bl. 115—42^r. **Retterbøder**, 13—16. årh. *De ældre i oversættelse*.
- 5) Bl. 142^v—43. 'Sager kongen og bispem imellem'.
- 6) Bl. 144—45^r. 'Konger i Norig'. *Fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern*.
- 7) Bl. 145^v—46. Edens betydning ('De juramento'. *Dansk*).
- 8) Bl. 149—78. „**Keyfer Retten**“.
- 9) Bl. 180—99^r. Alfabetisk register til Jyske lov m. fl. danske love.
- 10) Bl. 199^v—202. Register over lovens 40 marks og 3 marks sager samt nævnds sager.
- 11) Bl. 203—27^r. **Kommentar** til Jyske lov.
- 12) Bl. 227^v—31^r. **Kommentar** til artikler af loven og recessen.
- 13) Bl. 231^v—33. **Regulæ juris** (*Dansk*).
- 14) Bl. 234—35^v. Toldregister, Malmø 1580.
- 15) Bl. 235^v—36^r. Skifte mellem kongen og adelen berregnet „vdi hart kornn“.
- 16) Bl. 237—44 (*særlig hånd*). Uddrag af Skånske lov. *Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, 416. Suhms sml. 71, fol. Har ifg. NGL tidligere tilhørt Sevel.*

226. Ny kgl. sml. 1076, fol. Pap. 29,8 × 20 cm. 103 bl. Skr. 1601. Overskrifter og initialer med rødt blæk. Bl. 5, 44, 51—52, 84, samt enkelte ss. ubeskr. Løse blade. *Marginalia*.

Indhold:

- 1) Bl. 3^v—87. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. *Med nyere fortale*.
- 2) Bl. 88—103. **Retterbøder**, 13—16. årh. *De ældre i oversættelse*.

På bl. 103^v et retterbods-excerpt med Langebeks hånd.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 416—18.

Herkomst og hist.: Af skriverens påtegning bl. 2^r fremgår, at håndskriftet er istandbragt for 'Christoffer Galde til Nygaardt' 1601; dennes forbogstaver samt årstallet 1602 findes på forsiden af det pressede læderbind. Ifølge en notits bl. 1^r er skriveren hr. Hans (Andersen), den tid kapellan i Fredrikstad. — Bl. 1^r indeholder med samme hånd som sidstnævnte notits forskellige rimerier (et folkevise-vers, gudelige rim). — Suhms sml. 502, fol. Har ifg. NgL. tidligere tilhørt v. Osten.

---

227. Ny kgl. sml. 1077, fol. Pap. 29,2 × 19,2 cm. 43 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Den norske hirdskrå. Afskrift af AM. 324, fol.

Suhms sml. 183, fol.

---

228. Ny kgl. sml. 1078, fol. Pap. 29,2 × 20,2 cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Den norske hirdskrå afskreven efter AM. 323, fol.

På en indsat seddel fremhæver skriveren 2 sjældne ord. — Suhms sml. 482, fol.

---

229. Ny kgl. sml. 1079, fol. Pap. 33 × 21,2 cm. 28 i to afdelinger pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Retterbøder og statuter. Afskrift af AM. 35—36, 8vo.

Suhms sml. 43, fol.

Norges gl. Love IV, 418.

---

230. Ny kgl. sml. 1080, fol. Pap. 33,4 × 21 cm. 9 + 28 bl. 18. årh. De 9 første løst indlagte.

Norsk-islandske retterbøder, efter 2 håndskrifter.

„E bibl. Langebekii“ tilf. bibl.-katal. — Suhms sml. 484, fol.

Norges gl. Love IV, 418.

---

231. Ny kgl. sml. 1081, fol. Pap. 30 × 21 cm. 91 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Réttarbætr og Alþingissamþykktir' afskræve efter AM. 60, 8vo og 62, 8vo.

Suhms sml. 483, fol.

Norges gl. Love IV, 418.

232. Ny kgl. sml. 1082, fol. Pap. 30,4 × 20,1 cm. 98 bl. C. 1600. Forsk. hænder. Bl. 1^v—2, 71—74^r. 90^v, 92—94 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 3—11^r. **Regulæ juris.** Dansk (og Latin).

2) Bl. 12—98. **Retterbøder, Recesser m. v. Mærkes** (bl. 66^v ff.)

Om mynt etc.; Sager kongen og bispen imellem.

Bl. 1^r og bindets forreste inderside bære juridisk-statistiske optegnelser. På bl. 11^v er skr. nogle linjer af en retterbod.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 418—20.

Suhms sml. 527, fol.

233. Ny kgl. sml. 1083, fol. Pap. 30,3 × 19,7 cm. 344 pag. bl. (+ 10 indskud til s. 453). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) S. 1—176, 326—453. **Retterbøder m. v. (Isl.).**

2) S. 176—326. **Kristinna laga þáttir** (úr Grágás) og Tiundarlög.

3) S. 453—93. Þorlákur Magnússon i Gröf, **Erfðir I—IX**, fremstillede på i alt 13 tavler (10 bl.), med efterfølgende undirvisun og en ertðavisa.

4) S. 493—97. „**Um Heimilisqviparvitni** | sama Authoris“.

5) S. 497—571. **Kristian III.s reces** 1547 og 1558, forbedrede af Kristian IV (Isl.).

6) S. 572—92. **Frederik II.s gårdsret** (Dansk).

7) S. 592—611. „**Alþingis samþykktir**“.

8) S. 611—26. **Ribe-artikler.** Her 25 (for 26) og henførte til 1552 (for 1542).

9) S. 627—88. **Kristian IV.s kirke-ordinans** („Reformatio“) 1629. (Isl.). Efterfulgt af et som 'réttarbót Valdimars konungs' betegnet excerpt af Jyske lovs fortale.

Beskr. Norges gamle Love IV, 420—21.

Suhms sml. 612, fol.

Grágás III, Kbh. 1883, s. LIV.

4. Ny kgl. sml. 1084, fol. Pap. $33,8 \times 22,8$ cm. 141 bl. (incl. adskillige ubeskr.). 18. århs 2. halvdel.

Norske retterbøder. De ældre i dansk oversættelse.

Suhms sml. 534, fol.

5. Ny kgl. sml. 1085, fol. Pap. $30 \times 19,7$ cm. 149 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Björgvinar-lög með Farmanna-lögum', afskrevne efter AM. 323, fol.

Suhms sml. 454, fol. Har ifg. Norges gl. Love (IV, 421) tidligere tilhørt Langebek.

6. Ny kgl. sml. 1086, fol. Pap. $30 \times 19,8$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

'Tünsbergs-Løg' (o: den nyere bylovs byordning og købebalk). Afskrift af AM. 326, fol.

Suhms sml. 475, fol.

7. Ny kgl. sml. 1087, fol. Pap. $30,8 \times 20,8$ cm. 284 bl. 17. århs 2. halvdel. Skr. af J. Brunsmann. Pagineret i tre afdelinger med forbigåelse af enkelte blade.

P. Resen, **Færoarum descriptio, item Islandiæ et Grönlandiæ.**

1 (S. 1—125). 'Færoarum descriptio'.

2 (S. 1—242 + titelblad). 'Islandiæ descriptio'. S. 170 er indklæbet en trykt runetabel.

3 (S. 1—198 + titelblad). 'Grönlandiæ nova descriptio'.

Herkomst og hist.: Forsatsbladet bærer bl. a. en tysk påtegning ang. hskrs erhvervelse af G. Lehmann, Rendsburg 1712, hvoraf ses, at denne har anset det for original; hskr. er dog det af J. Brunsmann redigerede udkast, hvormed påtegning foran de enkelte stykker stemmer. Sml. ang. G. Lehmann forsatsbladet til stykke 3. — Suhms sml. 815, fol.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island, I, 129—30; P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 183; Ó. Davíðsson, Ísl. vikiðakar.

8. Ny kgl. sml. 1088 a, fol. Pap. $29,8 \times 19,8$ cm. 370 bl. 17. århs 2. halvdel. Pagineret i tre afdelinger, med 4 forsats- og titelblade samt 6 blanke blade upag.

P. Resen, 'Færoarum Insularum Descriptio, item Islandia et Grönlandia'.

- 1) 'Færoarum descriptio' s. 1—144 (+ titelblad).
- 2) 'Islandiæ nova descriptio', s. 1—374 (+ titelblad).
- 3) 'Gronlandiæ nova descriptio', s. 1—202 (+ titelblad).

Herkomst og hist.: Egenhændige påtegninger af P. Resen findes på 1ste forsatsblad, hvor værket angives som 'Danisæ descriptio Tomus septimus siue ultimus', med drstallet 1688, samt på titelbladene til stykke 2 og 3, hvor der (på Dansk) gives oplysning om et Islands- og et Grönlands-kort, der sendtes bispen i Skalholt til gennemsyn. Herved er håndskrift er vistnok det nu forsvundne AM. 363, fol. Foruden den enslydende titel kan jævnføres, at som sidste sidetal er opr. skrevet 100 (for 200), og at derefter følger en indholdsfortegnelse på XXI kapitler — sml. den AMske katalog. — Suhms sml. 872, fol.

Benyttelse og beskr.: Kr Kålund, Hist.-topogr. Beskrivelse af Island, I, 129—30; O. Davidsson, Isl. vikiðakar; P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 183.

239. Ny kgl. sml. 1088 b, fol. Pap. En kort-samling omfattende Island, Færøerne og Grönland, hvilket sidste land her forbigås.

I. Island.

a (2 ekspl. 50,5 × 34,5 og 50,5 × 33,5 cm. 17. årh. Det ene ekspl. oplæbet på lærred, det andet rigere illumineret).

'Islandia juxta Observationes Longitudinum et Latitudinum Gudbrandi Thorlacii Episcopi quondam Holensis Ex amussim delineata a Theodoro Thorlacio 1668'.

Forneden til venstre bæres det islandske våben af en mands- og kvindeskikkelse i nationaldragt.

b (59,5 × 55,5 cm. + fod-titel. 18. årh. Grønt koloreret).

'Tabula Isafjordensis Bardastrandensis et Strandensis Provinciarum in occidentali Islandia Anno 1743'.

På kortets fod tilføjes 'Dicitur a Domino Hialto Thorsteini esse delineata non videtur Matem., sed alias accurate. S. Magnusson Holm 1776'. Sml. AM. 379 b, fol., som opr. har indeholdt et tilsvarende kort.

c (47,5 × 37,5 cm. 18. årh. Grønt koloreret).

'Litol Afritzni(n)g yfir Vestmannaeyar'. Med tilhørende forklaring.

Underskrevet „Sæmund Magnusfen Holm. 1776“.

d (87,7 × 32,5 cm. 18. årh.).

'Kort Afrisning af Rængaæ-valle og Vestmannöe Sysseler, samt Skaptefields Syssel vestere Deel, tillige med noget Stykke af dens östere deel, og endnu en part af Arness Syssel.

På foden tilføjet „S. Magni Holm. Havnæ 1777“. Sml. AM. 379 b, fol.

e (47,2 × 36,2 cm. 5 bl. 18. årh. Mærkede Fig. 1—4, 6. Kolorerede).

Trölladyngia, Skaptár-jökull, Súla, Hekla, Kötlugjá — afbildning af de pågældende vulkaner i udbrud, med tilhørende tekst-forklaring.

Må antages at stamme fra Søm. M. Holm.

II. Færøerne.

Tre forskellige prospekter af Torshavn (a. 40,3 × 22,7 cm.; b. 51,5 × 31,5 cm.; c. 52,2 × 32 cm. De to sidste med nederunder tilføjet forklaring).

Ifølge påtegning ere b—c udførte 1778 og kopierede 1782 af C. Rosenmeyer.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga* II, 142, 287; *Tímarit* XIV, 181, 187.

Ny kgl. sml. 1089 a, fol. Pap. 31,5 × 20,2 cm. 145 pag. bl. (+ titelblad). C. 1700. S. 287 og 290 ubeskr.

'Islandiæ nova Descriptio'.

Udskrevet af *Resens Atlas Dan. VII.*

Suhms sml. 137, fol.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, *Hist.-topogr. Beskr. af Island* I, 129—30; P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands* II, 183.

Ny kgl. sml. 1089 b, fol. Pap. 35 × 21,3 cm. 123 bl. (+ titelbl. og forord). 1862—66. Forfs autograf. I teksten indklæbet 17 tegninger.

N. T. S. Koefoed, 'Statistisk-topografisk Beskrivelse af Island', 1862—63.

Forf. underskriver sig 'Jægermester, Toldcontrolleur paa St. Croix'. Forordet er dateret Kjøbenhavn 2. Juli 1866.

242. Ny kgl. sml. 1090, fol. Pap. $32,2 \times 21$ cm. 97 p.g. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Silkebånd i bindet.

'Olaus Olavius, *Rejse Journal om kring Cap de Nord 1775*'.

243. Ny kgl. sml. 1091, fol. Pap. $32 \times 21,3$ cm. 172 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Med efterfølgende 5 blade tegninger (I—II, IV—VI). Bindebånd.

'Olaus Olavius, *Reise-Journal omkring Kysten fra Huusevig paa Nordlandet til Lonet paa Østerlandet, 1776*'.

244. Ny kgl. sml. 1092, fol. Pap. $30,8 \times 20,2$ cm. 189 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Med efterfølgende 12 blade tegninger. Bindebånd.

'Olaus Olavius, *Reise-Journal over Nordlandet fra Huusevig til Steingrimsfloden, Aar 1777*'.

245. Ny kgl. sml. 1093, fol. Pap. $33,4 \times 21,3$ cm. 31 bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1—12. Runerækker og lønskriftalfabeter.

2) Bl. 13—31. Tegninger af dyr og genstande, prospekter og mineralier, hovedsagelig stemmende med de i Olavius' ovenanførte arbejder forekommende og erhvervede fra ham.

Bl. 26—27^r optages af en islandsk forklaring, underskrevet 'S. Ms. Holm, 1778'. Heri fortegnelse over vævstolens dele. Som nytilkomne tegninger kan fremhæves 2 labyrint-tegninger, samt nogle prøver på höfðaletur.

Suhms sml. 807, fol.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, *Hist.-topogr. Beskrivelse af Island, I, 496*.

246. Ny kgl. sml. 1094 a, fol. Pap. $34 \times 22,1$ cm. 10 bl. 18. århs 2. halvdel. Kun dobbeltbladenes inderside beskrevet.

Vulkanerne 'Köttlugjá, Öræfajökull, Súla, Skaptarjökull, Trölladyngja' i udbrud — kolorerede afbildninger med nedenstående dansk tekst.

Tildels samme billeder som i Ny kgl. sml. 1088 b, fol. og, som det må antages, udførte af S. M. Holm.

Suhms sml. 227, fol.

Ny kgl. sml. 1094 b, fol. Pap. 34,₆ × 22,₆ cm. 59 bl. (+ kort m. v.). 18. århs slutn.

‘Forsøg til en Physisk, Geographisk og Historisk Beskrivelse over de islanske Is-bjerge. I Anledning af en Reise til de fornemste deraf i Aarene 1792—94’.

Efterfølges af 4 kort og 2 sider jøkel-prospekter.

Forfatteren er distriktskirurg Sveinn Pálsson, og afhandlingen skal være autograf.

På forsatsbladet er noteret ejernavnet Oldenburg.

Benyttelse og beskr.: Den norske Turistforenings Aarvog 1882—84 (delvis aftrykt); Kr. Kålund, Hist-topogr. Beskrivelse af Island, II, 277, 300, 307.

Ny kgl. sml. 1094 c, fol. Pap. 31,₆ × 20,₇ cm. 8 bl. (bl. 3—8 in 4to).

Indhold:

1) Bl. 1—2 (c. 1700). **Heklas udbrud 1694.** Islandsk. To beretninger, henholdsvis af Sr Daði Halldórsson og lovrettemand Magnús Gíslason.

2) Bl. 3—8 (21 × 17,₆ cm. C. 1800). Dansk oversættelse af st. 1—2.

Ny kgl. sml. 1095, fol. Pap. 31,₆ × 20,₃ cm. 27 pag. bl. 18 årh.

Jon Mortenssöns hånd.

‘Anonymi Betænkninger over den Is-landske Handel, 1755’.

I. Islændernes Skibsfart og adskillige fremmede Nationers Handel paa Island. II. Den danske Handel paa Island.

Ny kgl. sml. 1096, fol. Pap. 33,₆ × 21,₄ cm. 15 bl. 18 årh.

I. Bl. 1—10 (S. 1 og 20 ubeskr.). **Islandske varetakster.** 1: Den nye takst af 1776 og den gamle takst af 1702 opførte lige overfor hinanden på de modstående sider.

II. Bl. 13—15. (Løst indlagt; særlig hånd. Bl. 15^v ubeskr. Blyantspag. 39—41. 31,₁ × 20,₂ cm.). „**Apologia Noldii**“. Angår logik og teologi.

251. Ny kgl. sml. 1097, fol. Pap. $32 \times 20,7$ cm. 77 pag. bl. 18. århs slutn.

'S. Thorarensen, Indberetning om de paa en Reise i Norge gjorte lagttagelser til det islandske Landvæsens Opkomst'.

Dateret Kiöbenhavn 19. Febr. 1780.

Bl. 75—77 bære indklæbet 3 tegninger.

252. Ny kgl. sml. 1098 a, fol. Pap. $32,7 \times 20,7$ cm. 21 bl. 18. århs slutn.

„Afhandling om Islands | nærværende Tilftand“.

Vistnok forfattet 1784.

253. Ny kgl. sml. 1098 b, fol. Pap. $38,8 \times 24$ cm. 69 pag. bl. (+ indlæg). 18. århs slutn.

C. Pontoppidan, Uforgribelige Tanker om den islandske Handels Indretning.

Indberetning til den kgl. kommission ang. Islands almindelige væsen. Dat. Kiöbenhavn 4. Febr. 1786. Egenhændig underskrift. Et vedlagt blad bærer fortegnelse på kommissionens medlemmer.

Indlagt er

Indberetning om Islands økonomiske forhold ($33,1 \times 21,1$ cm. 4 bl. 18. årh.). Indsendt, vistnok af N. Horrebow, ifølge kgl. rescript til Videnskabernes selskab 1750.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 250.

254. Ny kgl. sml. 1099, fol. Pap. $32,2 \times 20,8$ cm. 32 bl. 18. årh. Bl. 17—18 ubeskr.

Extrakt af landfysikus Bjarne Poulsens indberetninger om sundhedstilstanden på Island m. v. 1761 (bl. 1—4^r). Med 6 bilag.

255. Ny kgl. sml. 1100, fol. Pap. $33,6 \times 21,4$ cm. 8 bl. (+ 7 bl. afbildninger). 18. årh.

'Umm þad Íslenska Hvalfiska-kin'.

Suhms sml. 359, fol.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 90.

[Ny kgl. sml. 1100 e, fol. „Om Islands Pengevæsen, Skibsfart og Handel“. Roskilde Stænderforsaml. 1835. *Afl. til Geh. Ark.*]

256. Ny kgl. sml. 1101, fol. *Pap.* 33 × 21,4 cm. 189 bl. 18. årh.
Enkelte ubeskr. bl.

Biorno Marcussen, *Lexicon islandico-latinum* (imperfectum).

I (*Bl.* 1—128). ‘*Voces quaedam linguae Islandicae difficili-
liores*’, A—I, L.

II (*Bl.* 133—89). *Index nuclei Islandico-Latini*, A—L.

Herkomst og Hist.: Ifølge påtegning på omslaget „curante Klevenfeldt“ og „utrumque corpus imperfectum reliquit idem Dom. Marcussen propter iter suum in Islandiam, postquam a Majestate in Sysselmand fuerat constitutus“. I I. træffes, ved begyndelsen af L., Jón Ólafsson fra Grunnavíks hånd. — Suhms sml. 382, fol.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog, Kbh. 1863, s. 1X.

257. Ny kgl. sml. 1102, fol. *Pap.* 31,8 × 19,8 cm. 207 bl. 18. årh. 2.
halvdel. Bl. 30 ubeskr.

„*Vocabularium | Islandico- | Latinum*“ etc.

Suhms sml. 178, fol.

258. Ny kgl. sml. 1103 a—b, fol. *Pap.* 2 voll. C. 33 × 21 cm. 488 bl.
18. årh. *Adskillige ubeskrevne bl. og ss. Uregelmæssig bindvis
paginering.*

“*Lexicon Islandicum*“ etc.

Omfatter kun bogstaverne A—F.

Suhms sml. 73 og 289 fol.

259. Ny kgl. sml. 1104, fol. *Pap.* 30,8 × 24,2 cm. 46 bl. 18. årh.
Samme hånd som foreg. nr.

Lexicon Islandicum — udkast til G.

*Indlagt (33 × 21,8 cm. 28 bl.): Lexikalske optegnelser til
hele alfabetet. Yderbladene bære tillige matematiske optegnelser.*

Suhms sml. 583, fol.

260. Ny kgl. sml. 1105, fol. Pap. $33,2 \times 21,1$ cm. 153 bl. (+ 1 indlagt seddel). 18. årh. Samme hånd som foreg. nr.

Lexicon Islandicum Lit. S.

Suhms sml. 95, fol.

261. Ny kgl. sml. 1106, fol. Pap. $31 \times 19,3$ cm. 57 bl. Skr. 1735.

Forfs autograf.

Jonas Olavius, 'Onomasticon propriorum nominum tam virorum quam foeminarum' etc. Hafnæ 1735.

Forfatteren er Jón Ólafsson fra Grunnavík, der har tilegnet Gram sit skrift.

Suhms sml. 179, fol. Bl. 1^r i marginen læses navnet Suhm.

Annaler for nord. Oldk. 1853, s. 346.

262. Ny kgl. sml. 1107, fol. Pap. $33,2 \times 21,2$ cm. 30 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Íflendfker | Málshættir | óptir Stafrók Rjó“.

Suhms sml. 624, fol.

263. Ny kgl. sml. 1108, fol. Pap. $30,2 \times 20,2$ cm. 201 bl. 18. årh.

Røde overskrifter; koloreret titelblad.

„Edda | Sæmundar Prestz | Ens | Froða“.

Herkomst og hist.: „Af Bibliotheca Hytardalenfi 1769 exscripta af Arna Bodvari Poet. Island.“ er med en temlig uøvet hånd skrevet på forsatsbladet. —

Suhms sml. 394, fol.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði, Chran.* 1867, s. LX—XI.

264. Ny kgl. sml. 1109, fol. Pap. $33,7 \times 21,7$ cm. 251 bl. + titelbl. (uregelm. pag.) 18. årh.

„Sæmundar Edda | ens Froða. | o: Edda Sæmundi.“

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad har vicelagmand I. Olavsson meddelt om codex, at den tilhører B. W. Luxdorph og er afskrevet efter et den dav. rektor på Holar John Egilsen tilhørende, med forskellige manuskripter konficeret håndskrift. Endvidere henvises til „nogle Codices membr. & chart.“, der skal tilhøre sysselmand Biarne Haldorsen på Tingøre. Ved påtegning med en anden hånd gives J. O.s titel samt datering November 1769. — *Suhms sml. 877, fol. (e bibl. Luxd.).*

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði, s. LX.*

- i. Ny kgl. sml. 1110, fol. Pap. $32,5 \times 20$ cm. 73 bl. 18. årh.

Edda Sæmundar fróða.

Beg. med 'Solarliod Sæmundar ens Froda', ender defekt
„at endi laungo“ (Atlamál v. 19).

Herkomst og hist.: Som forsats er anvendt et forretningsbrev fra sysselmand Ólafur Árnason, dat. Haga 5. juli 1749, til sysselm. Erlendur Ólafsson; som omslag brevstumper med årstallet 1758. — Suhms sml. 560, fol.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði* s. LXI.

- i. Ny kgl. sml. 1111, fol. Pap. $33,5 \times 21,4$ cm. 257 pag. bl. 18. årh.
1 bl. (pag. 511—12) ubeskr.

„Sæmvdar-Edda“.

Suhms sml. 156, fol.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði* s. LXI.

- i. Ny kgl. sml. 1112, fol. Pap. $30,2 \times 20$ cm. 125 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel. Skr. af Issfold.

AM. 748 I, 4to i afskrift (Eddakvad, Brudstykker af Snorra Edda m. m., Íslendinga drápa).

Herkomst og hist.: Forsatsbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits.
Suhms sml. 875, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIX.

- i. Ny kgl. sml. 1113, fol. Pap. $33,4 \times 21,2$ cm. 10 bl. 18. årh.

Woluspa ed. per P. J. Resenium, Havniæ 1665.

Afskrift af den trykte udgave, dog således at titelblad og dedikation ere bibeholdte trykte.

Suhms sml. 219, fol.

- i. Ny kgl. sml. 1114, fol. Pap. $33,5 \times 20,4$ cm. 14 bl. 18. århs slutn.
Autograf.

'Catalogus vocum indicis Eddici ab n usque ad finem alphabeti'.

Under overskriften er noteret 'Qui Index in Compendium redactus unius mensis spatio à me exspectandus est. Die 27 Martii 1786. G. Magnæus'. — Suhms sml. 827, fol.

- i. Ny kgl. sml. 1115, fol. Pap. $32,5 \times 20,6$ cm. 226 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Gudm. Magnæus.

Snorra Edda med tillæg. Afskrift af AM. 242, fol. (Codex Wormianus).

Med varianter fra Codex Regius og notitser af P. F. Suhm, hvis navn findes på forsatsbladet.

Suhms sml. 806, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

---

271. Ny kgl. sml. 1116—18, fol. I₁₋₂—II. Pap. 3 voll. C. 35 × 22,5 cm. 843 bl. 18. århs 2. halvdel. Brede marginer og kun de lige sider beskrevne. Pagineret 1—1002 + 606 + 72 med forbigdelse af titelblade, forord og enkelte ubeskrevne blade. Tallene 354—55 oversprungne.

'Edda vulgo dicta Snorroniana', o: AM. 242, fol. i afskrift.

Herkomst og hist.: Værket har tilhørt Luxdorph, som på et forsatsblad har givet en notitia literaria de Eddæ codicibus, editionibus et contentis. *Suhms sml. 300, 686, 313 — fol.*

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

---

272. Ny kgl. sml. 1119, fol. Pap. 29,5 × 20,5 cm. 69 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Tallene 32—33 oversprungne. **'Sidari Partur Eddu'** afskreven efter AM. 157, 8vo.

Suhms sml. 892, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CVIII.

---

273. Ny kgl. sml. 1120, fol. Pap. 29,5 × 20,5 cm. 56 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Sidari Partur Eddu' afskreven efter AM. 158, 8vo. Jævnført med AM. 162—66, 8vo.

Suhms sml. 893, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CVIII.

---

274. Ny kgl. sml. 1121, fol. Pap. 30,5 × 20,5 cm. 144 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

„Hraundals Edda“, o: Snorra Edda afskreven efter AM. 166 a, 8vo. Konfereret med AM. 158, 8vo og 160—61, 8vo.

Suhms sml. 390, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CVII.

---

5. Ny kgl. sml. 1122, fol. Pap. $29,5 \times 20,5$ cm. 308 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfjord.

Snorra „Edda“. *Stammer fra Codex Wormianus.*

Herkomst og hist.: Afskrevet efter et af Páll Sveinsson (djákni) skrevet eksemplar. Som fortale er afskrevet nogle bemærkninger af Eggert Ólafsson om Edda, der vare vedføjede P. S.s afskrift, som gengav en ved sr Þórbjörn på Stada(r)stað tagen umiddelbar afskrift af membranen. — Suhms sml. 876, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

---

6. Ny kgl. sml. 1123, fol. Pap. $30,5 \times 19,5$ cm. 160 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af S. Magnussen Holm.

Snorra „Edda“.

Mellem bl. 1—2 er indsat en faksimileret skriftprøve af originalen. Ved håndskriftets slutning er aftegnet en blomst.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r meddeler S. M. Holm oplysninger om originalen, som viser sig at være Ny kgl. sml. 1878 b, 4to.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CI—II.

---

7. Ny kgl. sml. 1124, fol. Pap. $30,2 \times 19,5$ cm. 143 bl. (pag. 116 + 170). 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnussen.

Snorra Edda.

1 (S. 1—116). Fragment AM. 756, 4to i afskrift.

2 (S. 1—145). III. grammatiske afhandling og Skáldskaparmál afskrevne efter AM. 757, 4to.

3 (S. 147—70). De grammatiske afhandling afskrevne efter AM. 747², 4to.

Suhms sml. 392, fol. Bl. 1^r en notits med Suhms hånd.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII, CIX.

---

8. Ny kgl. sml. 1125, fol. Pap. $32,5 \times 20,5$ cm. 51 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Snorra Edda. Afskrift af AM. 748 II, 4to.

Suhms sml. 200, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIX.

---

279. Ny kgl. sml. 1126, fol. Pap. 32,_s × 20,_s cm. 33 bl. 18. årh.
Folieret (efter bladpar) 1—17.

Snorra Edda efter Codex Upsaliensis.

Begynder med „Fra heimboði at ægi“ (27. Dæmesagan).

Suhms sml. 546, fol.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CVIII.

---

280. Ny kgl. sml. 1127, fol. Pap. 30 × 20,₁ cm. 100 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

- 1) S. 1—49. „Skállda“.
- 2) S. 50—102. ‘Háttatal Snorra’.
- 3) S. 103—28. ‘Háttalykill Lopts Guttormssonar’.
- 4) S. 129—51. ‘Annat Háttatals kvæði’.
- 5) S. 152—81. ‘Þriðja Háttatals kvæði’.
- 6) S. 182—200. ‘Háttatal rimna Halls Magnússonar’.

Samtlige stykker afskr. efter AM. 166, 8vo.

Suhms sml. 412, fol.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. C, CI.

---

281. Ny kgl. sml. 1128, fol. Pap. 29,₄ × 20 cm. 177 bl. 18. århs 2.
halvdel. Skr. af M. Magnusen. Delvis pagineret.

Indhold:

- 1) Bl. 1—135. **Snorra Edda.** Efter Resens udgave, jævnført med forskellige codices.
- 2) Bl. 136—50. **Völuspá.** Efter samme, jævnført med AM. 754, 4to og 738, fol.
- 3) Bl. 152—77. **Hávamál.** Efter samme, jævnført med AM. 738, fol.

På 2 indskudte sedler specificeres codices.

Suhms sml. 393, fol.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CIV.

---

282. Ny kgl. sml. 1129, fol. Pap. 33,_s × 21,_s cm. 23 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Variantes lectiones partis posterioris Eddæ inter impressam Resenii Eddam et codices chart. bibl. A. Magnæi 161, 163, 165 — 8vo'.

Suhms sml. 417, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIV.

---

1. Ny kgl. sml. 1180, fol. Pap. $32,1 \times 19,9$ cm. 30 bl. Skr. 1734 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Háttatal Snorra Sturlusonar fortolket.

J. Ó. har til sin afskrift føjet latinsk oversættelse, kommentar og indledning. Endvidere, som dedikation til Gram, 4 drotkvædne danske vers og, ved slutningen, nogle dansk-latinske metriske prøver.

Af tre indlagte sedler bærer de to rimerier.

Suhms sml. 675, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

---

1. Ny kgl. sml. 1181, fol. Pap. $29,7 \times 19,7$ cm. 111 pag. bl. 18. årh 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Rimur. Efter AM. 149, 8vo.

Afskrevne ere Rollants r., Vilmundar r., Mirmants r., Grobians r.

Suhms sml. 655, fol.

---

1. Ny kgl. sml. 1182, fol. Pap. $29,8 \times 20$ cm. 66 pag. bl. 18. årh 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

'Rimur af Halfdani Eysteinnssyni, udskrevne efter AM. 133, 8vo'.

Suhms sml. 275, fol.

---

1. Ny kgl. sml. 1183, fol. Pap. $29,8 \times 20,1$ cm. 98 pag. bl. 18. årh 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Rimur. Efter AM. 603, 4to.

Afskrevne ere Skáld-Helga r., Ólafs r. Tryggvasonar, Ölvis r. sterka.

*Originalen var, da afskriften toges, fuldstændigere end nu;
her haves*

Skáld-Helga rímur I—VII (*fuldst*).

Ólafs rímur Tryggvasonar I—VIII, 35.

Ölvis rímur sterka I—VI.

Suhms sml. 685, fol.

287. Ny kgl. sml. 1134, fol. *Pap.* 30,5 × 19,4 cm. 377 bl. (+ 1 ubeskr. bl.). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl. Pagineret* 282 + 258 + 214 ss.

Rímur. *Efter* AM. 614 a—b, 4to.

Afskrevne ere Rollants r. gömlu, R. af Hervaur, Litid
Inntak Grettirs Saugo i rímur snuid.

Suhms sml. 167, fol.

288. Ny kgl. sml. 1135, fol. *Pap.* 31,1 × 20,2 cm. 334 bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl. Pag.* 89 + 295 + 36 + 101 + 73 + 72 ss. (+ 7 ubeskr. bl.).

Rímur. *Efter* AM. 134, 8vo og AM. 146 a, 8vo. *Afskrevne ere* Króka-Refs r., Hrólfs r. Gautrekssonar, Ormars r., Egils r. einhenda, Böðvars r. bjarka, Þóris r. háleggs.

Ved rimernes slutning (særlig efter st. 1 og 6) giver afskriveren forklarende tillæg.

På forsatsbladet findes en P. F. Suhm underskreven notits. Suhms sml. 166, fol.

289. Ny kgl. sml. 1136, fol. *Pap.* 34 × 22 cm. 27 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl.*

‘Ólafs rímur Tryggvafonar’. *Afskrevne efter* AM. 610 c, 4to.

Suhms sml. 545, fol.

290. Ny kgl. sml. 1137, fol. *Pap.* 32,2 × 20,1 cm. 100 bl. 18. århs 2. halvdel.

Rollants rímur („Hier fkrifaft | Rollants | Rymur“). *I alt* 18. Þórður Magnússon's.

Suhms sml. 222, fol.

I. Þorkelsson, Digtingen på Island i 15—16. årh., s. 346.

1. Ny kgl. sml. 1188, fol. Pap. $30 \times 21,4$ cm. 101 bl. (pag. 1—198).
18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.
‘Sörla rimur sterka’. Afskrevne efter AM. 139, 8vo. Efter
titelbladet følger to upag. bl. indholdsoversigt.
Suhms sml. 168, fol.

2. Ny kgl. sml. 1189, fol. Pap. $30,3 \times 20,2$ cm. 106 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Viglundar rimur. Afskrevne efter AM. 142, 8vo.

Herkomst og hist.: Titelen, der synes at gengive en AM-sk notisseddel, lyder således „Viglundar Rymur Asgrims Magnussonar (Módurfödur Sra Olafs Gudmundssonar) eru hiá Grími Einarfyne í Hollte, með hende Auctoris, relat. Gudbrands Biörnssonar, vera: Þetta er Copie þar af.“ — Suhms sml. 274, fol.

3. Ny kgl. sml. 1140, fol. Pap. $29,7 \times 19,9$ cm. 29 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Det islandske Blandingshåndskrift AM. 65 a, 8vo, delvis afskrevet.

Indhold: Nokkuð af annálum, Fimm stórpíng, Æfintyr af herraþamni, Seths för.

S. 27—32 endv. „Kvæde um fuglen | Fænix“, som nu ikke findes i AM, 65, 8vo.

Titelbladet bærer notiser, underskrevne P. F. Suhm. Suhms sml. 861, fol.

4. Ny kgl. sml. 1141, fol. Pap. $30,3 \times 19,6$ cm. 306 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Íslensk fornkvæði (‘Ein ágætleg, artug og fíkemtileg Bók, innihalldande Gømul og Ný vtløgd Fornkvæde af ymfum monnum ort og í kvedlinga snúin ut af gamanþomum Æfintírum er í fyrndinni fíked hafa . . . Saman tínd og tekin af virðuglegum höfðingsmanni Magnúse Jonsfyne ad Wigur’).

Herkomst og hist.: Den vidtløftige titel slutter ‘Skrifuð að hans (o: Magnúsar Jónssonar) forlage af Magnúse Ketilsfyne Anno 1699 i Wigur sem og Jóna Thorðarfyni i Kalfavík Anno 1699 og 1700’. — Suhms sml. 82, fol.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Digt. på Island i 15—16. årh., s. 204, 206, 208, 209; Ó. Davíðsson, Ísl. víkivakar. Sml. Antq. Tidskr. 1849—51, s. 218—56 og H. L. D. Ward, Catal. of Romances, Dept. of mss, Brit. Mus., II, 89; A. Olrik, Danske Ridderviser I, s. 472.

3) S. 423—560. **Trójumanna saga** („Af | Trójumannnum oc Grickium“).

4) S. 561—775. „**Speculum Regale**“. **Konungs-skuggsjá**. *Med efterfølgende register*.

5) S. 756—96. **Breta sögur** („Af | Breta Köngum“).

6) S. 796—807. **Játvarðar saga hins helga** („Af | Játvardi Helga | Engla Kóngi“).

7) S. 807—76. **Hrólfs saga kraka** („Af | Hrólfi Kraka | Dana Kóngi“).

8) S. 877—92. **Griseldis saga** („Af | Hertoga Walltara oc Grifhilldi hinni polinmóðu“). *Oversat fra Dansk*.

Herkomst og hist.: Af de to forangående blade er bl. 2 titelblad, bl. 1^e bærer notitsen „Skrevet af Hr Olaf Giffelsen Præft til Stadarhol og Hvol i Dale Syssel udi Island.“ Ved slutningen af stykke 3 findes dateringen „Skrifut Anno 1765“. — *Suhms sml. 465, fol.*

Benyttelse og beskr.: *Ann. f. nord. Oldk. 1852, s. 9 (Játv.).*

302. Ny kgl. sml. 1149, fol. *Pap. 31₂ × 20₁ cm. 137 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel.*

Indhold:

1 (S. 1—109). **Fóstbræðra saga** („Saga þormoðar ok Þórgeirs“), *afskr. efter AM. 132, fol. ifg. en foran indklæbet seddel. Ender „ok ser hvar Þórgeirr hleypr“, hvor membranen den gang endte. Se Fóstbr. saga 1822, s. 114; sml. Grönl. hist. M. II, 256—57.*

2 (S. 1—65). **Partalópa saga** („Her byriar Sogv Partalopa ok Marmoriv“). *Ifg. en foran indklæbet seddel afskreven efter AM. 533, 4to.*

3 (S. 1—100). „**Saga | Arons Hiorleifsfnar**“.

Til sagaerne ere føjede notitser, til dels med navn underskrevne, af P. F. Suhm. — Suhms sml. 66, fol.

303. Ny kgl. sml. 1150, fol. *Pap. 30₆ × 20 cm. 61 bl. (stykkevis pag. + forsatsblad). 18. århs 2. halvdel.*

Indhold:

1 (S. 1—45). **Nornagests pátttr** („Sögu pattur | af | Nornageft“).

Ny kgl. sml. 1147, fol. Perg. $35 \times 25,5$ cm. Tosp. 136 bl. 17. årh. Forsk. hænder. Bl. 136^v uden spor af skrift. Til dels åben plads for initialer. Beskadiget ved fugtighed. Delvis kolumnetitler. Bindets ryg bærer Frederik VI.s navne-ciffer.

Indhold:

- 1) Bl. 1—12va. **Grettis saga Ásmundarsonar**. Beg. defekt (næsten ulæselig) Grt. (Nord. Oldskr.) kap. 56, s. 128.
- 2) Bl. 12va—20vb. **Þórðar saga hreðu**.
- 3) Bl. 20vb—24. „**Kormaks Saga**“ (senere overskrift).
- 4) Bl. 25—53. **Landnámabók**.
- 5) Bl. 54. **‘Egils saga Síðu-Hallssonar’**.
- 6) Bl. 55—58vb. **‘Hálfðánar saga Brönufóstra’**.
- 7) Bl. 58vb—67vb. **‘Flóvents saga Frakkakonungs’** (overskrift tilf. i ny tid).
- 8) Bl. 68—82va. **‘Sigurðar saga þögla’**.
- 9) Bl. 82va—98va. **Göngu-Hrólfis saga**.
- 10) Bl. 98va—108ra. **Þorsteins saga Víkingssonar**.
- 11) Bl. 108ra—119va. **Hektors saga** („Ectors saga“ kolumnetitel). Nedre del af bl. 119va ubeskr.
- 12) Bl. 119vb—34vb. **Hrólfis saga Gautrekssonar**.
- 13) Bl. 134vb—36. **‘Hávarðar saga Ísfríðings’**. Ender defekt Háv. s. 49s.

Marginalia (verslinjer og skrivernotitser) findes bl. 19^{r-v}, 75—76^r, 105^r. — *Suhms sml.* 949, fol.
Benyttelse og beskr.: Þórðar saga hreðu (1848); Kormaks saga, Halle 1886, s. 77; Landnámabók s. XXIX—XXX; Fornr. Suðrl. CXCv; Detter, Zwei Fornaldarsögur (Halle 1891), s. VII; Hávarðar saga (1860).

Ny kgl. sml. 1148, fol. Pap. $32,5 \times 20,2$ cm. 446 pag. bl. (+ 2 upag.). 18. århs 2. halvdel. S. 321—32 ubeskr. Skal være skrevet af præsten Ólafur Gíslason til Staðarhöll.

Indhold:

- 1) S. 1—320. **Karlamagnús saga** („Her byriaft Sagann af Karla-Magnufi“). I 11 þættir.
- 2) S. 333—422. **Huga Skaplars saga konungs** („Af Huga Schapler Fracka | Konongi“).

Om originalen til dette nr og Ny kgl. sml. 1150, fol. oplyse 2 blade henholdsvis foran og bag i codex; på forsatsbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 148, fol.

307. Ny kgl. sml. 1154, fol. Pap. $29,7 \times 20,3$ cm. 178 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

- 1) S. 3—101. 'Harðar saga' Grimkelssonar ok Geirs.
- 2) S. 103—249. Viga-'Glúms saga'.
- 3) S. 251—356. 'Hávarðar saga Isfirðings'.

Afskrift af AM. 217 b, fol.

Suhms sml. 6, fol.

308. Ny kgl. sml. 1155, fol. Pap. $32 \times 20,3$ cm. 102 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Endv. forsatsblad, 3 upag. titelblade.

Indhold:

- 1 (S. 1—52). 'Herrauðs saga ok Bósa' efter AM. 510, 4to.
- 2 (S. 1—30). 'Friðþjófs saga frækna' efter AM. 510, 4to.
- 3 (S. 1—122). 'Finnboga saga ramma' efter AM. 132, fol.

Forsatsbladet bærer en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 47, fol.

Sml. O. Jiriczek, Bósa saga, Strassb. 1893, s. X.

309. Ny kgl. sml. 1156, fol. Pap. $31,5 \times 19,9$ cm. 164 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Endv. tilsv. upag. titelblade.

Indhold:

- 1 (S. 1—68). 'Viglundar saga'.
- 2 (S. 1—76). 'Jarlmanns saga ok Hermanns'.
- 3 (S. 1—48). 'Droplaugarsona saga'.
- 4 (S. 1—78). 'Kormáks saga'.
- 5 (S. 1—58). 'Hallfreðar saga vandræðaskálds'.

1—2 afskrevne efter AM. 510, 4to, 3—5 efter AM. 132, fol.

På 4. titelblad en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 46, fol.

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.

Ny kgl. sml. 1157, fol. Pap. $31 \times 20,2$ cm. 267 bl. 17. århs slutn.
Bl. 29—30, 85—86, 185^v, 266^v ubeskr. Bl. 121 en indskudt
seddel. Forsk. hænder.

Indhold:

1) Bl. 1—28. **Völsunga saga og Ragnars saga under fællestitel „Saga Af Ragnar Lodbrök og Mørgumm Köngumm merkelegumm“.**

2) Bl. 31—84. **Falentins saga ok Oursjons** ('Historia af peim tveimr eðalbornu riddurum Falentyn og Oursson').

3) Bl. 87—185^r. **Þiðreks saga konungs af Bern** med formáli.

4) Bl. 186—228. **Flóres saga ok Leó** ('Saghan af Octaviano keysara').

5) Bl. 229—67^r. **‘Sigurðar saga þögla’.**

Terkomst og hist.: Stykke 1—2 ere ifg. skriverens påtegning udførte af Ari Jónsson, henhv. 1684 og 1683 (st. 2 på Hólar i Hjaltadal), stykke 3 (to forsk. hænder) er dateret Gröf på Höfðaströnd 1688. Ifg. en st. 2 vedføjte notits er denne saga oversat fra Hollandsk af Jón Jónsson Mumm på Breiðabólstaður i Vestrhóp, af hvis forældre faderen var hollandsk, moderen islandsk. Forsatsbladets ejernotits vise, at håndskriftet i det 18. årh. har tilhørt ved umiddelbar overgang Einar Jónsson, J. J. Widalin, jomfru Ragnheiður Einarsdóttir & Söndum; på bagsiden en af P. F. Suhm underskreven notits. Bl. 1^r navnet Oddur Magnuson. — Suhms sml. 480, fol.

Ny kgl. sml. 1158, fol. Pap. $33,1 \times 21,3$ cm. 31 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

1 (S. 1—20). **Ásmundar saga kappabana** ('Or Saugu af Asmunde' etc.).

2 (S. 1—20). **Af þrimr kumpánum** ('Æfintyr um Kongs-Son' etc.).

3 (S. 1—18). **Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans** ('Or Saugu Anselmus erkibiskups').

4 (S. 1—3). **Frá ferðum Róðberts ok hans manna** ('Or Saugu Baldvinar Iorsala kongs').

Afskrevne efter AM. 586, 4to.

På 1. stykkes titelblad en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 243, fol.

Om originalen til dette nr og Ny kgl. sml. 1150, fol. oplyse 2 blade henholdsvis foran og bag i codex; på forsatsbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 148, fol.

307. Ny kgl. sml. 1154, fol. Pap. $29,7 \times 20,3$ cm. 178 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

- 1) S. 3—101. 'Harðar saga' Grimkelssonar ok Geirs.
- 2) S. 103—249. Viga-'Glúms saga'.
- 3) S. 251—356. 'Hávarðar saga Isfirðings'.

Afskrift af AM. 217 b, fol.

Suhms sml. 6, fol.

308. Ny kgl. sml. 1155, fol. Pap. $32 \times 20,3$ cm. 102 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Endv. forsatsblad, 3 upag. titelblade.

Indhold:

- 1 (S. 1—52). 'Herrauðs saga ok Bósa' efter AM. 510, 4to.
- 2 (S. 1—30). 'Friðþjófs saga frækna' efter AM. 510, 4to.
- 3 (S. 1—122). 'Finnboga saga ramma' efter AM. 132, fol.

Forsatsbladet bærer en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 47, fol.

Sml. O. Jiriczek, Bósa saga, Strassb. 1893, s. X.

309. Ny kgl. sml. 1156, fol. Pap. $31,6 \times 19,9$ cm. 164 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Endv. tilsv. upag. titelblade.

Indhold:

- 1 (S. 1—68). 'Viglundar saga'.
- 2 (S. 1—76). 'Jarlmanns saga ok Hermanns'.
- 3 (S. 1—48). 'Droplaugarsona saga'.
- 4 (S. 1—78). 'Kormáks saga'.
- 5 (S. 1—58). 'Hallfreðar saga vandræðaskálds'.

1—2 afskrevne efter AM. 510, 4to, 3—5 efter AM. 132, fol.

På 4. titelblad en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 46, fol.

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.

- . Ny kgl. sml. 1157, fol. Pap. $31 \times 20,2$ cm. 267 bl. 17. århs slutn. Bl. 29—30, 85—86, 185^v, 266^v ubeskr. Bl. 121 en indskudt seddel. Forsk. hænder.

Indhold:

1) Bl. 1—28. **Völsunga saga** og **Ragnars saga** under fællestitel „Saga Af Ragnar Lodbrök og Mørgumm Köngumm merkelegumm“.

2) Bl. 31—84. **Falentins saga ok Oursjons** ('Historia af peim tveimr eðalbornu riddurum Falentyn og Oursson').

3) Bl. 87—185^r. **Þiðreks saga konungs af Bern** med formáli.

4) Bl. 186—228. **Flóres saga ok Leó** ('Saghan af Octaviano keysara').

5) Bl. 229—67^r. **Sigurðar saga þögla**’.

Herkomst og hist.: Stykke 1—2 ere ifg. skriverens påtegning udførte af Ari Jónsson, henhv. 1684 og 1683 (st. 2 på Hólar i Hjaltadal), stykke 3 (to forsk. hænder) er dateret Gröf på Höfðaströnd 1688. Ifg. en st. 2 vedföjet notits er denne saga oversat fra Hollandsk af Jón Jónsson Mumm på Breiðabólstaður i Vestrhóp, af hvis forældre faderen var hollandsk, moderen islandsk. Forsatsbladets ejernotits vise, at håndskriftet i det 18. årh. har tilhørt ved umiddelbar overgang Einar Jónsson, J. J. Widalin, jomfru Ragnheiður Einarsdóttir á Söndum; på bagsiden en af P. F. Suhm underskreven notits. Bl. 1^r navnet Oddur Magnusson. — Suhms sml. 480, fol.

- . Ny kgl. sml. 1158, fol. Pap. $33,1 \times 21,3$ cm. 31 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

1 (S. 1—20): **Ásmundar saga kappabana** ('Or Saugu af Asmunde' etc.).

2 (S. 1—20). **Af þrimr kumpánum** ('Æfintyr um Kongs-Son' etc.).

3 (S. 1—18). **Af Vilhjálmi bastarði ok sonum hans** ('Or Saugu Anselmus erkibiskups').

4 (S. 1—3). **Frá ferðum Roðberts ok hans manna** ('Or Saugu Baldvinar Iorsala kongs').

Afskrevne efter AM. 586, 4to.

På 1. stykkes titelblad en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 243, fol.

312. Ny kgl. sml. 1159, fol. Pap. 30,6 × 20 cm. 180 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

- 1) S. 3—151. 'Jómsvíkinga saga'.
- 2) S. 153—269. 'Þáttur af Sigmundi Brestissyni ok Þrándi í Götú'.
- 3) S. 270—325. 'Þáttur af Þrándi í Götú ok Færeyingum'.
- 4) S. 326—48. 'Þáttur af Hróa enum heimiska eða Slysá-Hróa'.
- 5) S. 349—50. 'Völva þáttur'.

På titelbladet har Th. M. Isfiord underskrevet sig som afskriver, men hans navn er senere overstreget og i marginen rettet til M. Jon'en. — Suhms sml. 205, fol. Et tilhørende forsatsblad bærer nogle ord med Suhms hånd.

313. Ny kgl. sml. 1160, fol. Pap. 33,4 × 21,3 cm. 25 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Álaflekke saga' afskr. efter AM. 592 a, 4to.

Konfereret med AM. 181 i—k, fol. og 182, fol.

Suhms sml. 682, fol. Marginalia med Suhms hånd.

314. Ny kgl. sml. 1161, fol. Pap. 33 × 21,1 cm. 38 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Ans saga bogsveigis' afskr. efter AM. 173, fol.

Suhms sml. 236, fol.

- 314.^b Ny kgl. sml. 1162, fol. Pap. 29,7 × 20,1 cm. 127 pag. bl. (+ 1 forsatsbl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

'Árna biskups saga Þorlákssonar'. Afskrift af AM. 217 a, fol.

Suhms sml. 271, fol.

315. Ny kgl. sml. 1163, fol. Pap. 33,8 × 21,2 cm. 93 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel.

'Árons saga Hjörleifssonar' med efterfølgende latinsk oversættelse.

Efter 'en foliant i kammerherre Suhms bibliotek', konfereret med AM. 212, fol., 402, 4to og 551, 4to. Årstal efter AM. 115, fol.

Suhms sml. 105, fol.

1. Ny kgl. sml. 1164, fol. Pap. $33,2 \times 21,2$ cm. 187 pag. bl. 18. årh. Bl. 16, 136, 161, 185 ubeskr. Delvis Langebeks hånd.

'Aræ Multiscii Libellus de Islandia Latine translatus ab Arna Magnæo', cum Annotationibus.

Stemmer vistnok helt med AM. 411, fol., st. 1—2.

Suhms sml. 241, fol.

[Ny kgl. sml. 1165, fol. „Artus saga, Exscriptum recens“ mangler.]

Suhms sml. 877, fol.

2. Ny kgl. sml. 1166, fol. Pap. $34 \times 21,5$ cm. 177 bl. 18. årh. 2. halvdel. Delvis pagineret.

Indhold:

1 (S. 1—160). 'Bandamanna saga sive Conjuratorum historia'. Med vedføjte latinsk oversættelse.

2 (Bl. 1—72). 'Index verborum et phrasium' in Conjuratorum historia occurrentium. Bl. 32 ubeskr.

3 (S. 1—15). 'Brandkrossa þáttur'.

4 (Bl. 1—8). 'Historiola de Brand-krossio'. Latinsk oversættelse.

5 (Bl. 1—9). 'Index verborum et phrasium in Brandkrossii narratione occurrentium' pp.

Herkomst og hist.: Et foran indlagt blad indeholder en til kammerherre Suhm stilet, specificeret regning over det med håndskriftets tilvejebringelse forbundne arbejde, der er udført af sysselmand Guðmundur Pétursson, men regningen underskrevet af G. Magnæus 1788. — Suhms sml. 14, fol.

3. Ny kgl. sml. 1167, fol. Pap. $33 \times 20,7$ cm. 64 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

'Bjarnar saga Hittælakappa' afskrevet efter AM. 551 da, 4to.

På forsatsbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 42, fol.

319. Ny kgl. sml. 1168, fol. Pap. $33 \times 21,3$ cm. 55 pag. bl. (+ 1 forang. blad). 18. århs 2. halvdel.

'Bjarnar saga Hitdælakappa'. Afskrift af AM. 488, 4to. Uden marginalia.

På forsatsbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 305, fol.

320. Ny kgl. sml. 1169, fol. Pap. $33,4 \times 22,1$ cm. 80 bl. 18. århs 2. halvdel. Oversættelsen findes på de modstående sider.

'Bjarnar saga Hitdælakappa' cum versione latina.

Suhms sml. 661, fol.

321. Ny kgl. sml. 1170, fol. Pap. $32 \times 20,8$ cm. 57 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Jon Mortenssöns hånd.

'Böðvars saga bjarka' med efterfølgende dansk oversættelse. Efter AM. 286, 4to konfereret med AM. 287, 4to.

Suhms sml. 338, fol. Marginalia med Langebeks hånd.

322. Ny kgl. sml. 1171, fol. Pap. $30,8 \times 20$ cm. 130 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Trójumanna saga og Breta sögur. Afskrift af AM. 573, 4to. I fragmenternes rækkefølge ses flere steder at have været forvirring.

Forsatsbladet bærer en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 204, fol.

323. Ny kgl. sml. 1172, fol. Pap. $30,1 \times 19,1$ cm. 124 (stykkevis pag.) bl. (+ 2 titelbl.). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1 (S. 1—55). 'Björn á Skarðsá, þýðing yfir Höfuðlausn'. Afskrift af AM. 552 r, 4to.

2 (S. 1—192). 'P. Vidalin, Sessa-tal, áhöfn og lest'.

Forsatsbladet bærer to af P. F. Suhm underskrevne notitser. — Suhms sml. 864, fol.

Benyttelse og beskr.: Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.

- . Ny kgl. sml. 1173, fol. Pap. $34 \times 21,5$ cm. 66 (stykkevis pag.) bl.
18. århs 2. halvdel. 1 ubeskr. bl.

'Eiriks saga rauða' med efterfølgende latinsk oversættelse.

Efter AM. 557, 4to konfereret med AM. 281, 563, 544 —
4to og 770, 8vo.

Suhms sml. 18, fol.

Benyttelse og beskr.: A.M. Reeves, *The finding of Wineland the good*, London 1890, s. 190.

- i. Ny kgl. sml. 1174, fol. Pap. $33,5 \times 21,5$ cm. 102 pag. bl. (+ titelbl.).
18. århs 2. halvdel.

„Eyrbyggja edur þórnefinga Saga“.

På titelbladets inderside en af P. F. Suhm underskreven notits. —
Suhms sml. 242, fol.

- i. Ny kgl. sml. 1175, fol. Pap. $29 \times 20,1$ cm. 74 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

'Flinnboga saga ramma'.

Suhms sml. 97, fol.

- . Ny kgl. sml. 1176 a, fol. Pap. $33,5 \times 21$ cm. 116 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Fostbrædra Saga“ etc.

Efter AM. 141, fol. konfereret med AM. 132 og 142, fol.,
566 a—c, 4to.

Suhms sml. 9, fol. — Ligger til grund for udg. Kbh. 1822.

- i. Ny kgl. sml. 1176 b, fol. Pap. $33,7 \times 21,5$ cm. 116 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Fóstbræðra saga i latinsk oversættelse („Vita Sociorum
Thorgeiris Havaris filii et Thormodi Bersii filii“).

Suhms sml. 10, fol. og på titelbladet Suhms hånd.

---

329. Ny kgl. sml. 1177, fol. Pap. $33 \times 21,2$ cm. 32 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Færeyinga þátt'. To brudstykker afskr. efter AM. 592 a, 4to.

På titelbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 244, fol.

---

330. Ny kgl. sml. 1178, fol. Pap. $30,1 \times 19,2$ cm. 161 pag. bl. 18 århs
2. halvdel. Skr. af (M.) Magnu(s)sen. Endv. forsatsblad, titelblad
og 1 ubeskr. bl.

'Göngu-Hrólfs saga' afskr. efter AM. 152, fol.

På forsatsbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 156, fol.

---

331. Ny kgl. sml. 1179, fol. Pap. $30,1 \times 19,2$ cm. 37 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Endv. forsatsblad og titel.

'Gjafa-Refs saga' afskr. efter AM. 152, fol.

På forsatsbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 98, fol.

---

332. Ny kgl. sml. 1180, fol. Pap. $30,2 \times 20,1$ cm. 88 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Gísla saga Súrssonar'. Afskrift af AM. 482, 4to.

Suhms sml. 29, fol.

---

333. Ny kgl. sml. 1181, fol. Pap. $33,2 \times 21$ cm. 124 bl. 18. århs slutn
Skr. af J. Johnsonius. Teksten er pagineret 1—131, hvortil
kommer gentagelse af de lige pagina-tal 24—130 på de ind-
skudte variantblade, hvis bagside er ubeskreven. Indlagt er et
løst læg på 5 bl.

„Gísla-Saga Súrssonar“ med modstående latinsk oversættelse
og indskudt variant-apparat.

Afskrift af 'Gísla saga meiri' efter den nu tabet kgl. mem-
bran, med varianter efter AM. 556 a, 4to.

Det løse læg giver begyndelsen af AM. 556 a, 4to (Gísla
saga minni) indtil hovedtekstens s. 24, med latinsk oversættelse
og varianter.

Herkomst og hist.: Om afskrivningen oplyser et brev i Werlauffs smlr nr 29 fra Johnsonius til Suhm, dat. 24. 11. 1780. Original-membranen fra det kgl. bibliotek mangler ifg. J. 4 blade. Da han om den bruger udtrykket „som ligger hos mig“, skulde skindbogen allsø først efter den tid være gået til grunde. I Torfæus' liste opføres den under nr 4 som „Gislavi Stúr, et Thormodi Kolbrunarscaldi, quarto“ (Sturl., Proleg. s. CXLV). Hos Erichsen nævnes den derimod ikke. — Suhms sml. 19, fol.

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. II, s. 581.

334. Ny kgl. sml. 1182, fol. Pap. $33,5 \times 21,1$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

‘Gisla saga Súrssonar, **Variantes lectiones** in, inter expl. impressum et AM. 556, 481, 552 a — 4to’.

Suhms sml. 237, fol.

335. Ny kgl. sml. 1183, fol. Pap. $32,5 \times 21$ cm. 26 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Jon Mortenssøns hånd.

Gunnlaugs saga i dansk oversættelse (‘Saga af Rafn og Gunnlög Ormstunge’).

Med efterfølgende oplysende anmærkninger.

Suhms sml. 337, fol.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XXXII.

336. Ny kgl. sml. 1184, fol. Pap. $33 \times 21,1$ cm. Tosp. 20 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

‘Hrólfis saga Gautrekssonar, **Variantes lectiones** in editionem Svecicam et AM. 194 b, fol.’

Suhms sml. 327, fol.

337. Ny kgl. sml. 1185, fol. Pap. $33,5 \times 21,5$ cm. 52 (stykkevis pag.) bl. 18. årh.

‘Hænsa-þóris saga, ex mss. chart. AM., cum versione latina, lectionum varietatibus dijudicatis, ac notis brevioribus’.

Suhms sml. 67, fol.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XIX.

338. Ny kgl. sml. 1186, fol. Pap. 33,_s × 21,_s cm. 21 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Hálfs drápa ok Hálferekka ('Ævi Halfs konongs oc rekka hans').

Herkomst og hist.: På en foran indlagt seddel meddeler skriveren „Þetta Exemplar er fkrifad efter Skaldfens Arna Bodvars'onar Eigenriti sem hefur giört flockana.“ — Suhms sml. 559, fol.

339. Ny kgl. sml. 1187, fol. Pap. 33,_s × 21,_s cm. 19 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. St. 2 tosp.

Indhold:

- 1 (S. 1—24). 'Hálfðanar saga Eysteinsonar efter AM. 586, 4to'.
  - 2 (S. 1—13). 'Herrauðs saga ok Bósa, Disferentiæ occurrentes inter Svecicam edit. et AM. 586, 4to'.
- Suhms sml. 235, fol. Sml. O. Jiriczek, Bósa saga s. X.*

340. Ny kgl. sml. 1188 a, fol. Pap. 36,_s × 22 cm. 42 bl. C. 1800. Ud-gøres af løse blade og sedler af forskelligt format.

'Heiðarviga saga'.

1 (S. 1—41; 4to; kun de indre kolonner beskr.). Det bevarede fragment i afskrift.

2 (2½ bl.; fol.; kun de indre kolonner beskr.). Ufuldendt svensk oversættelse af det bevarede fragment.

3. Excerpter og optegnelser til Heiðarviga saga pp. (Svensk).

341. Ny kgl. sml. 1188 b, fol. Pap. 33 × 21,_s cm. 88 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af J. Ionsonius.

"Heidarviga Saga" med efterfølgende latinsk oversættelse. Enslydende overskrift til bægge stykker.

Foran det islandske fragment, der har enkelte forklaringer i nedre margen, går 2 blade latinsk indledning. Forud for den latinske oversættelse er stillet 2 opr. upag. bl. anmærkninger (H. Finssons); en hertil føjet note er underskrevet I. Ionsonius.

Suhms sml. 32, fol. — Íslendinga sögur II, s. XLV (cit. som 4to).

2. Ny kgl. sml. 1189, fol. Pap. $32,9 \times 21,1$ cm. 32 pag. bl. 18. drhs 2. halvdel.

Hervarar saga ok Heiðreks konungs afskrevet efter AM. 202 k¹, fol.
„E biblioth. Langebek.“ ifg. katalogen. — Suhms sml. 489, fol.

---

3. Ny kgl. sml. 1190, fol. Pap. $30,9 \times 19,9$ cm. 72 pag. bl. (+ 2 forang.). 18. drhs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

‘Hektors saga’ afskrevet efter AM. 584, 4to.

På et forang. bl. ere varianter fra AM 181 d, fol. og 585 a, 4to anførte.

Forsatsbladet indeholder en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 157, fol.

---

4. Ny kgl. sml. 1191, fol. Pap. $31 \times 19,1$ cm. 32 bl. 18. drhs 1. halvdel.

‘Droplaugarsona saga’ meiri.

Suhms sml. 325, fol.

Benyttelse og beskr.: Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. XV (fejlagtig 31 bl.).

---

5. Ny kgl. sml. 1192, fol. Pap. $33,9 \times 21$ cm. 103 pag. bl. 18. drhs 2. halvdel. Skr. af V. Thorarensen.

‘Droplaugarsona saga’ meiri.

Ender med episoden om Gunnarr Þiðrandabani (kap. XXII).

Suhms sml. 33, fol.

Benyttelse og beskr.: Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. XVI (fejlagtig henført til 19. drhs beg.).

---

6. Ny kgl. sml. 1193, fol. Pap. $33,9 \times 21$ cm. 161 bl. Skr. 1782 af S. A. Stadfeld. Parallel paginering af de modstående sider med henholdsvis romerske og sædvanlige tal.

Harðar saga Grimkelssonar ok Geirs (‘Sagan af Herde og Hólmverium’), med modstående latinsk oversættelse og variantapparat.

På en indlagt seddel, dat. 27. juli 1782, opgiver skriveren det ham for udarbejdelsen hos kammerherre Suhm tilkommende beløb. — Suhms sml. 11, fol.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XIII.

---

347. Ny kgl. sml. 1194, fol. *Pap.* 33,2 × 21,2 cm. 86 (stykkevis pag.) bl. 18. århs slutn. *Skr. af V. Thorarensen.*

'Hrafnkels saga' Freysgoða med efterfølgende latinsk oversættelse.

Sluttelig en kort Index vocum rariorum.

Suhms sml. 30, fol.

348. Ny kgl. sml. 1195, fol. *Pap.* 33,2 × 21,2 cm. 18 (stykkevis pag.) bl. (+ 2 titelbl.). 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

Indhold:

1 (S. 1—17). **'Hrings ok Tryggva saga'.** *Fragmenter afskr. efter AM. 489 og 572 b—c, 4to.*

2 (S. 1—14). **'Vm þriá þiófa í Danmörk' afskr. efter AM. 586, 4to.**

3 (S. 15—18). **Af Ásu alvænu.** *Afskrift af AM. 572 d, 4to. Suhms sml. 669, fol. og påtegninger med Suhms hånd.*

349. Ny kgl. sml. 1196, fol. *Pap.* 29,2 × 19,2 cm. 134 bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl. Sidevis pag.; tallene 115—18 oversprungne.*

Huga saga Skaplars. *Afskrift af AM 530, 4to.*

Suhms sml. 446, fol. — På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits.

350. Ny kgl. sml. 1197, fol. *Pap.* 30,2 × 20 cm. 57 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Bl. 41 og 47 ubeskr.*

Indhold:

1) S. 1—80. **'Huidar saga tröllkonu ennar riku'** („Sagan af“ etc.)

2) S. 83—92. **'Þorsteins þáttur Úlfessonar'.**

3) S. 95—114. **“Skiöldunga Saga | edur af | Hring og Skilðe“.**

Suhms sml. 334, fol.

Sml. K. Maurer, Die Huldar saga (Abh. der k. bayer. Akad. der Wiss. I. Cl. XX. Bd. II. Abth. s. 39).

[Ny kgl. sml. 1198, fol. „Ingvar Vidförles Saga paa Dansk“ *mangler.*]

Suhms sml. 507, fol.

351. Ny kgl. sml. 1199, fol. Pap. 30,3 × 20,1 cm. 85 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Jómsvíkinga saga'. Afskrift af AM. 290, 4to.

Et foran indklæbet, en skriervernotits indeholdende blad er underskrevet Isfold, men dette navn overstreget, og i stedet for skrevet I. Olavius. — Suhms sml. 85, fol.

352. Ny kgl. sml. 1200, fol. Pap. 31,8 × 20,6 cm. 60 bl. 18. årh. Langebeks hånd. Bl. 60^v ubeskr.

Jómsvíkinga saga („Hier byriaft Saga af Iomsvijkingum“).

Suhms sml. 346, fol.

353. Ny kgl. sml. 1201, fol. Pap. 34,2 × 21,6 cm. 24 bl. 18. årh. Bl. 24^v ubeskr.

„Vita Sti Iohannis Episcopi Hohenfis“.

Suhms sml. 104, fol.

354. Ny kgl. sml. 1202, fol. Pap. 34,6 × 22 cm. 16 bl. 18 årh.

„Saga af Ióni helga Avgmunds | syne; Firsta Höla Biscupe“.

I marginen bl. 1^r af Langebek noteret „Manu Dni. Olavi Giflafson pastoris Islandi 1768“. Ifg. katalogen „e bibl. Langebekii“. — Suhms sml. 852, fol.

355. Ny kgl. sml. 1203, fol. Pap. 29,7 × 19,2 cm. 636 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.

'Karlsmagnús saga'. Afskrift af AM. 531, 4to (defekt).

Suhms sml. 451, fol.

356. Ny kgl. sml. 1204, fol. Pap. 33 × 21,2 cm. 70 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Kolonnevis opstilling.

Indhold:

1 (S. 1—132). 'Ketils saga hængs, Differentiæ occurrentes inter AM. 471, 4to et edit. Svec. 1697'.

2 (S. 1—8). 'Króka-Refs saga, Variantes lectiones in edit. Isl. et AM. 471, 4to'.

Suhms sml. 966, fol. og på titelbladet Suhms hånd.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga 1883, s. IX.

357. Ny kgl. sml. 1205, fol. *Pap.* 29,4 × 20 cm. 338 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

**Ketils saga hængs og Grims saga iððinkinna með vedföjet latinsk
oversættelse.**

Afskrevne efter Upsala-udgaven 1697.

På titelbladet 'P. F. Suhm, Havniæ 1776'. — Suhms sml. 749, fol.

---

358. Ny kgl. sml. 1206, fol. *Pap.* 32,7 × 20,9 cm. 46 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af M. Magnusen.*

Kjalnesinga saga afskr. efter AM. 471, 4to.

Jævnført med den trykte udgave.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XLVIII.

---

359. Ny kgl. sml. 1207, fol. *Pap.* 33,9 × 21 cm. 48 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Kormaks saga“.

*Med efterfølgende register over forældede ord, til dels over-
satte på Latin.*

Suhms sml. 48, fol.

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.

---

360. Ny kgl. sml. 1208, fol. *Pap.* 33 × 21,2 cm. 40 pag. bl. (+ titelblad).
18. århs 2. halvdel.

„Kormaks Saga“ afskr. efter AM. 132, fol.

Suhms sml. 37, fol.

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.

---

361. Ny kgl. sml. 1209, fol. *Pap.* 33,9 × 21,9 cm. 41 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Kormaks saga („Kormaci historia“) i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 38, fol.

---

362. Ny kgl. sml. 1210, fol. *Pap.* 33,9 × 21,9 cm. 10 bl. 18. årh.
„Wijfur ur Kormaks Sögu“.

Ender med en visa om Kormak af Björn Jónsson på Skarðsá med dennes dertil knyttede kronologiske bemærkning. Suhms sml. 887, fol.

3. Ny kgl. sml. 1211, fol. Pap. $32 \times 20,5$ cm. 38 (stykkevis pag.) bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd.

Indhold:

- 1 (S. 1—19). **Krembra saga Gauta konungs** („Her hefer saugu | af Krembra Gauta konge“).
- 2 (S. 1—13). **Áka páttir konungs** („Her heft sögu páttir af Aaka | kongi ad uppfölum“).
- 3 (S. 1—21). Stykke 1 i dansk oversættelse.
- 4 (S. 1—13). Stykke 2 i dansk oversættelse.
- 5 (S. 1—6). Tekstkritiske ‘anmærkninger’ til st. 1—2. Suhms sml. 333, fol.

4. Ny kgl. sml. 1212, fol. Pap. 32×21 cm. 24 pag. bl. C. 1700.

Indhold:

- 1) S. 1—30. **Krembra saga** („Her hefr sögu Krembre kongs“).
  - 2) S. 30—48. **Áka páttir konungs** („Her hefst Sögu páttir Aka kongs ad Uppsölum“).
- Suhms sml. 339, fol.*

5. Ny kgl. sml. 1213, fol. Pap. $33,5 \times 21$ cm. 23 bl. 18 årh. Hovedstykket tosp. med kun de ydre kolonner beskrevne.

Landnámabók i dansk oversættelse.

Ender defekt i II, kap. 7. — Bl. 20 indeh. ‘fortalen’ til Landnama. Bl. 21—23 saga-excerpter og lign.

Suhms sml. 538, fol.

6. Ny kgl. sml. 1214, fol. Pap. $31,4 \times 19,7$ cm. 255 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius. Titelbladet rødt koloreret. Bl. 1°, 255° ubeskr.

357. Ny kgl. sml. 1205, fol. Pap. 29,4 × 20 cm. 338 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Issfold.

Ketils saga hængs og Grims saga iððinkinna med vedføjlet latinsk
oversættelse.

Afskrevne efter Upsala-udgaven 1697.

På titelbladet 'P. F. Suhm, Havniæ 1776'. — Suhms sml. 749, fol.

358. Ny kgl. sml. 1206, fol. Pap. 32,7 × 20,9 cm. 46 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Kjalnesinga saga afskr. efter AM. 471, 4to.

Jævnført med den trykte udgave.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XLVIII.*

359. Ny kgl. sml. 1207, fol. Pap. 33,3 × 21 cm. 48 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Kormaks saga“.

*Med efterfølgende register over forældede ord, til dels over-
satte på Latin.*

Suhms sml. 48, fol.

Benyttelse og beskr.: *Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.*

360. Ny kgl. sml. 1208, fol. Pap. 33 × 21,2 cm. 40 pag. bl. (+ titelblad).
18. århs 2. halvdel.

„Kormaks Saga“ afskr. efter AM. 132, fol.

Suhms sml. 37, fol.

Benyttelse og beskr.: *Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.*

361. Ny kgl. sml. 1209, fol. Pap. 33,5 × 21,6 cm. 41 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Kormaks saga („Kormaci historia“) i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 38, fol.

362. Ny kgl. sml. 1210, fol. Pap. 33,6 × 21,3 cm. 10 bl. 18. årh.

„Wijfur ur Kormaks Sögu“.

Ender med en visa om Kormak af Björn Jónsson på Skarðsá med dennes dertil knyttede kronologiske bemærkning. Suhms sml. 887, fol.

Ny kgl. sml. 1211, fol. Pap. $32 \times 20,5$ cm. 38 (stykkevis pag.) bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd.

Indhold:

- 1 (S. 1—19). **Krembra saga Gauta konungs** („Her hefer saugu | af Krembra Gauta konge“).
  - 2 (S. 1—13). **Áka pátttr konungs** („Her hefft sögu pætttr af Aaka | kongi ad uppfölum“).
  - 3 (S. 1—21). Stykke 1 i dansk oversættelse.
  - 4 (S. 1—13). Stykke 2 i dansk oversættelse.
  - 5 (S. 1—6). Tekstkritiske ‘anmærkninger’ til st. 1—2.
- Suhms sml. 333, fol.*

Ny kgl. sml. 1212, fol. Pap. 32×21 cm. 24 pag. bl. C. 1700.

Indhold:

- 1) S. 1—30. **Krembra saga** („Her hefr sögu Krembre kongs“).
  - 2) S. 30—48. **Áka pátttr konungs** („Her hefst Sögu pætttr Aka kongs ad Uppsölum“).
- Suhms sml. 339, fol.*

Ny kgl. sml. 1213, fol. Pap. $33,5 \times 21$ cm. 23 bl. 18 årh. Hovedstykket tosp. med kun de ydre kolonner beskrevne.

Landnámabók i dansk oversættelse.

Ender defekt i II, kap. 7. — Bl. 20 indeh. ‘fortalen’ til Landnama. Bl. 21—23 saga-excerpter og lign.

Suhms sml. 538, fol.

Ny kgl. sml. 1214, fol. Pap. $31,4 \times 19,7$ cm. 255 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius. Titelbladet rødt koloreret. Bl. 1°, 255° ubeskr.

Laxdæla saga („Saga | Iflendinga | köllud | Laxdæla“).

Forsatsbladet indeholder en af P. F. Suhm underskrevet notis. — Suhms sml. 45, fol.

Benyttelse og beskr.: Laxdæla saga, Kbh. 1889—91, s. XXVIII.

---

367. Ny kgl. sml. 1215, fol. Pap. 31,4 × 20,2 cm. 85 bl. 18. årh.
„Laxdæla Saga“.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet er noteret „Givet af Lavmand Fieldsted“; i marginen nederst bl. 1^r står „Suhm“. — Suhms sml. 81, fol.

Benyttelse og beskr.: Laxdæla saga, Kbh. 1889—91, s. XIX.

---

368. Ny kgl. sml. 1216, fol. Pap. 33,2 × 21 cm. 54 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

‘Laurentius saga Hólabiskups’.

På forsatsbladet Suhms hånd. — Suhms sml. 115, fol.

---

369. Ny kgl. sml. 1217, fol. Pap. 33,6 × 21,7 cm. 88 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Ljósvefninga Saga“ i latinsk oversættelse.

Oversat efter AM. 485, 4to og ender som denne defekt.

Suhms sml. 16, fol.

---

370. Ny kgl. sml. 1218, fol. Pap. 33 × 20,9 cm. 43 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel. Skr. af Issfold.

Magnúss saga Eyjajarls („Saga | Magnúfs Erlendzfonar | Orkn-
eyia jarls“).

Afskrevet efter den tabte Bæjarbók.

Herkomst og hist.: På titelbladet har skriveren tilføjet „er udfkreven af Membrana in folio i A. Magnæi Bibliotheca Nr. 68. Foran i samme Membrana er Saga Olafz Helga Haralldzfonar.“ Denne membran har været den nu på få blade nær (AM. 73, b, fol.) tabte Bæjarbók á Raubasandi, der må antages en tid fejlagtig at have været indsat som AM. 68, fol. Sml. Nks. 1042, fol. og 1049, fol. — Suhms sml. 80, fol.

---

71. Ny kgl. sml. 1219, fol. Pap. $33 \times 21,5$ cm. 243 bl. 18. årh. Ornamenterede initialer.

„Niaala“.

Suhms sml. 447, fol.

Benyttelse og beskr.: Íslend. sögur IV (Njála II), Kbh. 1889, s. 744.

2. Ny kgl. sml. 1220, fol. Pap. $29,7 \times 19,4$ cm. 108 bl. Skr. 1698 af Magnús Ketilsson. Bladene ved håndskriftets slutning slidte og udlappede. Ornamenterede og til dels gult kolorerede initialer.

Njáls saga („Hier Byriar Njáls | Saugu“).

Herkomst og hist.: Ved sagaens slutning står „Skriþuþt, og enþuþt apt Wigr aa Ísafiarpur | diwpe af Magnuse Ketilsfyrne, Anno 1698.“ — Suhms sml. 395, fol.

Benyttelse og beskr.: Njála II, s. 745 (Vigursbók).

- Ny kgl. sml. 1221, fol. Pap. $33,5 \times 20,7$ cm. 63 bl. Tosp. 18. århs 2. halvdel. Skr. af J. Erichsen (Eiríksson). Kun den ene kolonne beskrevet.

‘Njáls saga’ i dansk oversættelse.

Standser ufuldendt i 58. kap.

Benyttelse og beskr.: Njála II, s. 745.

3. Ny kgl. sml. 1222, fol. Pap. $33,4 \times 21,2$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

„Nikuláss Saga“. Afskrift af AM. 644, 4to.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 890, fol.

4. Ny kgl. sml. 1223, fol. Pap. $32 \times 20,5$ cm. 21 (stykkevis pag.) bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssön.

Indhold:

1 (S. 1—18). ‘Nornagests pátttr’.

2 (S. 1—24). ‘Historie af Norne-Giæst’. Dansk oversættelse af st. 1.

Ifg. katalogen „e biblioth. Langebekii“. — Suhms sml. 739, fol.

376. Ny kgl. sml. 1224, fol. Pap. 33,6 × 20,7 cm. 96 bl. Skr. 1768
af præsten Ólafur Gíslason.

„Orkneyinga Saga“.

Herkomst og hist.: I marginen er tilføjet af Langebek (samme hånd som titlen) „Manu Olafi Gíslason Pastoris Islandi 1768“. På forsatsbladet en længere, af P. F. Suhm underskreven notits. „E Biblioth. Langebekii“ ifg. katalogen. — Suhms sml. 656, fol.

377. Ny kgl. sml. 1225, fol. Pap. 33,2 × 21 cm. 39 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Orkneyinga saga kap. 1—26 i dansk oversættelse.

Afskrevet efter AM. 103 fol. collat. med AM. 92, fol.

Foran er indsat en seddel med notitser underskrevne af henholdsvis
skriveren og P. F. Suhm. — Suhms sml. 210, fol.

378. Ny kgl. sml. 1226, fol. Pap. 34,2 × 21,2 cm. 45 (stykkevis pag.) bl.
18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1 (S. 1—45). ‘Orms pátttr Stórolfssonar’. Afskrift af AM.
555 d, 4to. Jævnført med 9 andre AMske hdskr.

2 (S. 1—44). ‘Relatiuncula de Ormo | Storoif filio’. Latinsk
oversættelse af st. 1.

Suhms sml. 952, fol.

379. Ny kgl. sml. 1227, fol. Pap. 33,2 × 21,2 cm. 15 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

‘Slýsa-Hróa pátttr’. Afskrift af AM. 587 a, 4to.

Suhms sml. 239, fol.

380. Ny kgl. sml. 1228, fol. Pap. 30,2 × 20,2 cm. 66 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Issfold.

Indhold:

1) S. 3—67. ‘Sturlaugs saga starfsama’ afskr. efter AM.
171 a, fol.

2) S. 69—132. ‘Sturlaugs rimur starfsama’ afskr. efter AM.
145, 8vo.

Navnet „Magnus“ s. 69 i nedre margen kunde synes at betegne en ny skriver for st. 2. — Suhms sml. 155, fol.

1. Ny kgl. sml. 1229, fol. Pap. $31,1 \times 19,8$ cm. 100 (stykkevis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Indhold:

1 (S. 1—10). 'Sturlaugs saga starfsama, **Variantes lectiones** in'.

2 (S. 1—190). **Hervarar rimur**. Afskrift af AM. 612 b, 4to. Suhms sml. 448, fol. og på titelbladet Suhms hånd.

2. Ny kgl. sml. 1230, fol. Pap. 33×21 cm. 4 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Sturlaugs saga starfsama, **Variantes lectiones** inter edit. Sveo. et AM. 589 f, 4to.

Suhms sml. 539, fol.

3. Ny kgl. sml. 1231—32, fol. I—II. Pap. 2 voll. $30,8 \times 19,8$ cm. 843 pag. bl. (+ titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Læderbind.

Indhold:

1) S. 1—1419. 'Sturlunga saga'. S. 846 ubeskr.

2) S. 1419—1686. **Árna saga biskups**, som 12. þáttur af foreg. saga.

Afskrift af AM. 117—18, fol.

En marginalantegning med Suhms hånd. — Suhms sml. 804 og 728, fol.

[Ny kgl. sml. 1233, fol. „Sturlunga-Saga, Liber I—VIII“ mangler].

84. Ny kgl. sml. 1234, fol. Pap. $29,8 \times 19,8$ cm. 181 bl. 18. århs 1. halvdel. Stærkt abbrevieret. Pag. 1—360 (med gentagelse af tallene 247 og 346). S. 189—90 ses en repareret beskadigelse. Sidetallet bortskåret s. 314—17. Brunt læderbind med Luxdorphs bogmærke.

Sturlunga saga („Islendinga Saga | hin mikla“). I marginen forsynet med årstal og henvisninger.

Herkomst og hist.: Ved *sagaens slutning* er tilføjet „Hana gefur nu Skule Magnusson Lögmannenum i Fær-Eyium Þorkiele Fiældstæd. Þar med fylger Hryggjar Sticke og Orkneyinga Saga. Mier gaf Bokena Þorvalldur Gottskalksøn. Hann hafde þeiged hana af hende Sra Ions Halldorssonar a Tiorn fra Sra Eyolfe Ionsfyne a Wollum. Widejar Clauftri. Þann 9. Augusti 1771. — Eitt hid allra besta Exemplar. vitnar [S. Magnusson“. *Underskriften udraderet*]. *Forsatsbladets inderside bærer navnet „Luxdorph“, fra hvis bibliotek håndskriftet er overgdet til Suhms sml. som nr 391, fol. Den ovennævnte (præst) Þorvaldur Gottskalksson er billedhuggeren Thorvaldsens farfader.*

Benyttelse og beskr.: *Sturlunga saga*, Oxford 1878, s. CLXXVI.

385. Ny kgl. sml. 1235, fol. Pap. 2 voll. 34,5 × 21,5 cm. 1117 bl. 18. århs 2. halvdel. Pag. 1—2232 med tallene 963—64 oversprungne og to ved 1867 indlagte unum. blade. S. 1897 ff. skrevne af Stefán Björnsson. Den opr. paginering ophører med 1960.

Sturlunga saga i latinsk oversættelse („*Historia Sturlungorum | aliis | Chronicon Islandiæ magnum*“).

Lectiones variantes efter et Thorkelin tilhørende håndskrift i 4to. Suhms sml. 824, fol.

386. Ny kgl. sml. 1236, fol. Pap. 32 × 10,5 cm. 10 bl. 18. århs 1. halvdel. Præsten Eyjólfur Jónssons hånd. Bl. 7—10 i mindre format.

Sturlunga saga, *Variantes lectiones* pp.

Giver berigtigelser til og varianter fra et håndskrift af *Sturlunga* (Gl. kgl. sml. 1012), samt forklaring på nogle forældede ord, som ikke forekom i dette eksemplar, men fandtes i forfatterens *Íslendinga saga*.

Har opr. hørt til Gl. kgl. sml. 1012, fol.

387. Ny kgl. sml. 1237, fol. Pap. 33 × 21 cm. 155 (stykkevis pag.) bl. (+ titelblad). 18. årh.

Indhold:

1 (S. 1—154). ‘*Svarfdæla saga*’ afskr. efter AM. 161, fol. Konfereret med AM. 160, fol. og 483—84, 4to samt en kammerherre Suhm tilhørende foliant.

2 (S. 1—156). Latinsk oversættelse af st. 1.

Suhms sml. 35, fol.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsögur III*, s. XVI.

888. Ny kgl. sml. 1238, fol. Pap. $30,7 \times 19,6$ cm. 341 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.

'Trójumanna saga'. Afskrift af AM. 545, 4to.

Konfereret med AM. 546, 4to.

Suhms sml. 677, fol.

---

89. Ny kgl. sml. 1239, fol. Pap. $31,3 \times 19,3$ cm. 59 pag. bl. 18 århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. S. 31—34, 72—74 ubeskr.

'Þórðar saga hreðu' afskr. efter AM. 471, 4to.

Udfyldt efter AM. 152, fol.

Suhms sml. 59, fol.

---

90. Ny kgl. sml. 1240, fol. Pap. 33×21 cm. 27 pag. bl. 18. årh.
Efter s. 26 et ubeskr. og upag. bl.

Þórðar saga hreðu i latinsk oversættelse („Historia Thordi Manduci“).

Bl. 1^r tilf. Suhm „af Langebecs papirer“. — Suhms sml. 23, fol.

---

91. Ny kgl. sml. 1241, fol. Pap. $33 \times 21,3$ cm. 95 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Flóamanna saga i latinsk oversættelse ('Narratio de Thor-gilso Orrabeinis alumno' etc.).

Suhms sml. 103, fol.

---

92. Ny kgl. sml. 1242, fol. Pap. $33 \times 21,3$ cm. 41 (stykkevis pag.) bl.
18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1 (S. 1—42). 'Þorsteins saga uxafóts' efter kopi af AM. 309, 4to.

Konfereret med AM 552 h, 562 b—c, 563 b, 583 d — 4to, samt Skalholt-udg.

2 (S. 1—40). St. 1 i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 20, fol.

---

393. Ny kgl. sml. 1243, fol. Pap. 30,1 × 19,3 cm. 176 (stykkevis pag.) bl. (+ 3 titelblade). 18. århs 2. halvdel. Skr. af (T.) Johnsen.

Indhold:

1 (S. 1—80). ^{a)} 'Þorsteins saga stangarhöggs', ^{b)} 'Þorsteins saga hvíta', ^{c)} 'Þorsteins þátr forvitna', ^{d)} 'Þorsteins þátr fróða', ^{e)} 'Þorsteins þátr suðrfara'.

2 (S. 1—47). 'Gunnars saga Þiðrandabana'.

3 (S. 1—48). 'Skálda saga Haralds konungs hárfagra'.

Efter AMske papirshåndskrifter.

Enkelt notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 125, fol.

394. Ny kgl. sml. 1244, fol. Pap. 34,3 × 21 cm. 73 (stykkevis pag.) bl. (+ 1 unum. bl.). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1 (S. 1—74). ^{a)} 'Þorsteins saga stangarhöggs', ^{b)} 'Þorsteins saga hvíta', ^{c)} 'Þorsteins þátr forvitna' (hertil s. 57bis), ^{d)} 'Þorsteins þátr fróða', ^{e)} 'Þorsteins þátr suðrfara' afskrevne efter AM. 158, fol.

Konfereret med AM. 156, fol., 552 e og 562 a — 4to.

2 (S. 1—72). St. 1, a—e i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 17, fol.

395. Ny kgl. sml. 1245, fol. Pap. 33,2 × 21,1 cm. 51 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold. Pag. 1—96.

'Þorsteins saga Vikingssonar' afskreven efter AM. 556 b, 4to.

Bag i hdskr. er indsat 2 tosp. bl. med varianter til Egils saga einhenda.

Suhms sml. 208, fol.

396. Ny kgl. sml. 1246, fol. Pap. 34,3 × 21,2 cm. 62 (stykkevis pag.) bl. (+ 1 titelbl.). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1 (S. 1—61). 'Valla-Ljóts saga' afskreven efter AM. 161, fol.

Konfereret med AM. 158, fol., 496 og 558 — 4to.

2 (S. 1—62). St. 1 i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 13, fol.

97. Ny kgl. sml. 1247, fol. Pap. $34,5 \times 21,5$ cm. 265 (stykkevis pag.) bl.
(+ 1 unum. bl.). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

- 1 (S. 1—265). **'Vatnædæla' saga** afskrevet efter AM. 128, fol.
Konfereret med AM. 138, 158, 163 a — fol. og 568, 4to.
2 (S. 1—264). St. 1 i latinsk oversættelse.
Suhms sml. 12, fol.
-

3. Ny kgl. sml. 1248, fol. Pap. 32×20 cm. 18 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. To forsk. hænder.

Viga-Glúms saga i latinsk oversættelse („Narratio | de | Wiga-
Glumo“).

Ender defekt i 11. kap.

Suhms sml. 108, fol.

---

4. Ny kgl. sml. 1249, fol. Pap. $33,5 \times 21,5$ cm. 181 (stykkevis pag.) bl.
18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Ionnæus.

Indhold:

- 1 (S. 1—182). **Vémundar saga ok Viga-Skútu** („Saga af Viga-
Skúta“) afskrevet efter AM. 496, 4to.

Konfereret med AM. 158, fol., 507 og 561 — 4to.

- 2 (S. 1—180). St. 1 i latinsk oversættelse.

Suhms sml. 31, fol.

- O. Ny kgl. sml. 1250, fol. Pap. $30,5 \times 20,2$ cm. 59 pag. bl. 18. århs
2 halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Vilmundar saga víðutan' afskrevet efter AM. 586, 4to.

På forsatsbladet en af P. F. Suhm underskrevet notits. — Suhms
sml. 303, fol.

---

1. Ny kgl. sml. 1251, fol. Pap. $34 \times 22,4$ cm. 27 bl. 18. århs 2.
halvdel. Delvis pagineret.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8r. **Hversu Noregr byggðiz og Ættartölur samt**
'Frá Iulio og Romveria Höfðingium'.

- 2) Bl. 9—11^r. „Nockrer Annalar | um | uppruna Nordmanna“.
- 3) Bl. 12—22. ‘Annálar’ 1401—1620.
- 4) Bl. 23—27^r. ‘Fornyrði lögbókar’.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r findes en P. F. Suhm underskreven notits. Ifølge påtegninger af ham bl. 1^r og 9^r ere stykkerne 1—2 afskrevne efter papirshåndskrifter, meddelte Langebek af den islandske præst Ólafur Gíslason henholdsvis 1765 og 1766. — I håndskriftet er indlagt 2 vedkommende sedler (Om tysk middelalderlig litteratur, Om håndskrifter af Hervarar saga).

402. Ny kgl. sml. 1252, fol. Pap. 30,8 × 20,2 cm. 120 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Annales, Historia universalis, ísl. annálar. Afskrift af AM. 410, 4to.

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 283, fol.

403. Ny kgl. sml. 1253 a, fol. Pap. 30,8 × 20,1 cm. 155 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Indhold:

- 1) S. 1—80. **Annales regii (isl.).** Afskrift af AM. 413, 4to.
- 2) S. 81—100. **Annálar 1328—72.** Afskr. af AM. 423, 4to.
- 3) S. 101—50. **Annales Reseniani (isl.).** Afskrift af AM. 424, 4to.
- 4) S. 151—86. **Annales vetustissimi (isl.)** afskrevne efter AM. 426, 4to.
- 5) S. 187—309. **Annáll 70—1430.** Afskrift af AM. 427 a, 4to.

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 270 b, fol.

404. Ny kgl. sml. 1253 b, fol. Pap. 33 × 21 cm. 64 pag. bl. + 2 løse indlæg på i alt 9 bl. 18. århs 2. halvdel.

Skálholts annáll hinn nýi. Afskrift af AM. 248, fol.

Suhmsk skriverhånd; på en foran indfæstet seddel gives oplysning om afskriften. Vedlagt er (Jon Mørtenssøns hånd):

- a (4 bl.). „Stutt ägrip af gömlum Íslendfækkum Annálum“.
- b (5 bl.). St. a i dansk oversættelse. Dat. 26. Julij 1756. „E bibl. Langebekiana“ ifg. katalogen.

5. Ny kgl. sml. 1254, fol. Pap. 30,6 × 20 cm. 75 pag. bl. 18. drhs
2. halvdel. Skr. af Issfold.

Annáll 70—1430. Afskrift af AM. 411, 4to.

Med vedföjet Register.

Suhms sml. 284, fol.

6. Ny kgl. sml. 1255, fol. Pap. 30,7 × 19,8 cm. 101 pag. bl. 18. drhs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfjord. S. 99—100, 195—96 ubeskr.

Indhold:

- 1) S. 1—98. **Annáll 742—1369.** Afskrift af AM. 421, 4to.
- 2) S. 101—76. a—b. **Jöklabruni fyrir austan 1625—26** (þorst. Magnússon), c. 'Um einn undarligan fisk', d. **Tíðindi að norðan 1624—25**, e. 'Annotationes chronologicæ Jonæ Simonis'. Afskrift af AM. 422, 4to.

- 3) S. 177—85. **'Lögmanna annáll' 874—1714.**

- 4) S. 186—94. **'Hirðstjóra annáll' 1245—1719.**

- 5) S. 197—202. **Ólafsvísur.** Afskrift af AM. 319, 4to.

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 126, fol.

7. Ny kgl. sml. 1256, fol. Pap. 30,7 × 20,1 cm. 60 pag. bl. 18. drhs
2. halvdel. Skr. af Issfold.

Hóla-annáll. Afskrift af AM. 412, 4to.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 286, fol.

8. Ny kgl. sml. 1257, fol. Pap. 31,3 × 20,3 cm. 154 (stykkevis pag.) bl.
(+ 2 titelbl.). Ifg. Suhms påtegning skrevet henholdsvis af
Isfold (rettet for Johnsen) og Olsen.

Indhold:

- 1 (S. 1—179). **Annales regii.** Afskrift af AM. 244, fol.

- 2 (S. 1—128). **Skálholts-annáll hinn nýi.** Afskrift af AM. 248, fol.

På titelbladene notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 144, fol.

409. Ny kgl. sml. 1258, fol. Pap. 30,9 × 20,2 cm. 63 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Skálholts-annáll hinn forni og efterfg. Annálsbrot. Afskrift af AM. 428, 4to.

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 145, fol.

410. Ny kgl. sml. 1259, fol. Pap. 29,1 × 20,1 cm. 120 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Oddverja annálar. Afskrift af AM. 417, 4to.

På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 51, fol.

411. Ny kgl. sml. 1260, fol. Pap. 30 × 19 cm. 200 bl. C.1700. Forfs autograf. Røde ornamenterede afsnitsinitialer. Bl. 24, 48 ubeskr. Bl. 1—2 senere tilsatte.

Annáli Gisla Þorkelssonar, 1200—1600. Sml. Thott, 966, fol.

For hvert år delt i 'útlandis' og 'innan lands'.

Som 'appendix' findes tilføjet henholdsvis efter årene 1500 og 1600:

I (bl. 82—84). a) 'Testamentisbréf Bjarnar Einarssonar 1405', b) 'Testamentisbréf Solveigar Björnsdóttur' 1485, c) 'Dómur uppá' b., 1542, samt en anekdote om lögm. Brandr Jónsson.

II (bl. 190—200r). 'Viðbætir um Jón biskup Arason': a) Ættartala og 'ungdómur', b) Framburður Daða Guðmundssonar, c) Snóksdalsdómur 1550, d) Bréf Kristjáns kgs III. um J. A. 1549 og 1550 og sakargiptir, e) Bréf dr P. Palladii til J. A. 1550, f) Bréf Kristjáns kgs III. til Daða Guðmundssonar 1551 og 1552, g) Framburður 'Biörns Magnússonar' (o: Magnúss Björnssonar) um J. A., h) Inntak úr testamentisgjörð Daða Guðmundssonar.

Herkomst og híst.: Ved år 1531 opgiver annalisten sit navn „Gyfle“ og herkomst på modrene side, hvoraf ses, at han er Gisli Þorkelsson á Setbergi við Hafnartjörð (sml. AM. 1062, 4to). På forsatsbladet findes en P. F. Suhm underskreven notits. To foran indlagte sedler, den ene underskreven af I. Langebek, 1770, den anden med H. Finsens hånd, give en bedømmelse af annalerne, der antages at stamme fra Björn på Skarösi. — Suhms sml. 710, fol.

Ny kgl. sml. 1261, fol. Pap. $33,2 \times 21,2$ cm. 68 bl. 18. årh. Vistn. skr. af Jón Ólafsson fra Svesneyjar. Af bl. 14 ff. have de ulige numre kun halv bredde, indeholdende parallel-henvisninger og lign. Bl. 13 ubeskr. Bl. 1—12 har skriften en noget forskellig karakter.

Indhold:

1) Bl. 1—12. **Annales a Chr. n. — 1313** o: Annales vetustissimi (AM. 415, 4to) i latinsk oversættelse.

2) Bl. 14—68. **Annales, — 1328** o: Annales regii (isl.) i latinsk oversættelse. Beg. med tegningen af arken (Gl. kgl. sml. 2087, 4to bl. 7r).

„E bibl. Langebekii“ ifg. katalogen. — Suhms sml. 904, fol.

Ny kgl. sml. 1262, fol. Pap. $37,2 \times 23,2$ cm. 133 bl. 18. årh. Skr. for eller af sysselmand Jón Árnason. Bl. 14, 21^v—23, 31—32, 88^v—91, 107^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—13. **Skálholts-annáll hinn nýi**. Afskrift af AM. 248, fol.

2) Bl. 15—20r. **Annáll Björns á Skarðsá 1428—1549**. Útdráttur úr.

3) Bl. 24—27^v. „**Annala Exscriptum**“, a. m. 1 — a. Chr. n. 1388.

4) Bl. 27^v—30. „**Annalar**“ 1396—1660. Som fortsættelse af *Flateyjar-annáll*.

5) Bl. 33—88r. **Annálar 1552—1711**. Med forskellige indskud: Ágrip af Oddi Gottskálkssyni, Af Hannesi Eggertssyni, Um Orm Sturluson lögmenn, Vopnadómur Magnúsar prúða 1581 (i uddrag), Um bp Gísli Jónsson, Um Tyrkjarán 1627 eptir Claus Eyjólfsson lögrtm., Um höndlan ræningjanna 1627, Æfisaga Guðbrands bps, Lofkvæði s^{ra} Einars Sigurðssonar um Guðbrand bp.

6) Bl. 92—107r. ‘**Nockur Excerpta ur Hóla annal**’ afskr. efter AM. 410, 4to.

7) Bl. 108—33. **Annálar 140—1356**.

Herkomst og hist.: Bl. 13^v gives ved stykkets slutning oplysning om afskriftens original „hvad Ieg hefi utscrifa latid og fialfur giorsamlega samannbored Ao 1752. Kaupmannahofn d. 2. Ian. 1752. I. Arnæus Isl.“. — *Suhms sml.* 922, fol.

414. Ny kgl. sml. 1263, fol. Pap. 33,_s × 20,_r cm. 190 bl. Skr. 1768 af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 33, 74, 106 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—73. „Annalar | Biörns æ Skardsæ | Sr (!) Ions sonar“, 1400—1642.
- 2) Bl. 75—105. „Annalar | Odds Eiryks sonar“, 1643—94 (Fitja-annáll).
- 3) Bl. 107—28. „Annalar | Sr Bene Dicts ä Hefte“ 1695—1724 (Hestsannáll).
- 4) Bl. 129—46. „Annalar | Sr Ions Halldorssonar | Profasts i Hytar Dal“, 1724—34 (Hítardalsannáll).
- 5) Bl. 147—90. „Annalar | Ions Olafssonar ä Grimsstöðum“ etc., 1735—64 (Grimsstaða-annáll).

Oplysning om afskriveren giver en notits med Langebecks hånd bl. 1^r. — „E bibl. Langebekii“ ifg. katalogen. Suhms sml. 794 (?), fol

415. Ny kgl. sml. 1264, fol. Pap. 30,_s × 20,_s cm. 631 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Annalhåndskriftet **AM. 418**, 4to i afskrift.

Indeh.: Ártal Josephus Flavii, Kirkjustaðir á Íslandi, Ættartala Noregskonunga, þýzkalands saga, Konunga og hirðstjóra registur, Lögmanna registur, Markatal, Titulaturer, Testamentisgjörðir, Annáll (tabula annorum mundi), Páfanöfn, Konunganöfn, Hversu Noregr byggdist, Ættartölur danskra og norskra konunga, Crymogæa (*isl. excerpt*), Konunga, hirðstjóra, lögmanna, biskupa, skólameistara tal, Annáll (Flat-eyjarann. c. cont.).

Herkomst og hist.: En af P. F. Suhm underskreven notits bl. 1^r viser, at Suhm har forvekslet originallhåndskriftets samler Árni Magnússon i Bolungarvík med prof. A. M. — *Suhms sml.* 754, fol.

416. Ny kgl. sml. 1265, fol. I—II. Pap. og perg. Skindomslag.

I (Pap. 33,_s × 21,_s cm. 52 bl. 17. århs 2. halvdel. To forsk. hænder).

Jónsbók.

Ender i 'Búnaðarbálkr' kap. 25 „Enn ef hann giörer ödruvijs, þæ bæte“ (sidste blad anvendt til udfodring af omslaget). — Adskillige marginaltillæg og i teksten optaget bl. a. arvehyldingseden 1662.

II (Perg. Forskellige fragmenter, de fleste sværtede og beskadigede ved anvendelse til indbinding).

a (34,8 × 22,8 cm. 1 bl.). C. 1400. Røde, blå eller grønne initialer. Røde titler.

Latinske hymner med noder.

Beg. „thorlací memoria“.

b (30 × 19,8 cm. 1 bl. C. 1100).

Det nye testamente i latinsk parafrase.

Beg. „cum dicet. permitte“.

c (29,8 × 22 cm. 1 bl. Tosp. 15. årh. Bagsidens skrift pletvis afskallet).

Adonius saga.

Beg. „leggja under fig wort ríki.“ Ender „og werði hvongum b“.

Bagsidens ydre margen bærer en latinsk påtegning fra 17. årh., hvori navnet „Sigfusius Ionæsus“.

d—f (21,7 × 17,8 cm. 2 bl. C. 1400; 20,7 × 19 cm. 1 bl. Tosp. 12. årh.; 21,8 × 16,7 cm. 2 bl. 15. årh. Forskellig farvede initialer. Røde overskrifter).

Latinske ritual-bøger, d—e med noder.

g (16,8 × 13,7 cm. 2 bl. 16. årh. Røde overskrifter. Forskellig farvede initialer).

Handbók presta.

Beg. „Jefus sagði til hans.“ Ender „allzhattudum Andæfum, sem hann leid“.

Bl. 1^r i nedre margen er med en hånd fra c. 1700 skrevet „Fragmenta ur Brefabok Hr Gísfurar“.

h—i (sammenfoldet oktavformat, henholdsvis 1 dobbeltblad og et enkelt).

Latinske ritual-fragmenter, anvendte til omslag.

k ($9,4 \times 8$ cm. 2 bl. 16. årh. Af bl. 2 ydre halvdel bortskåren. Sandsynligvis lakune efter bl. 1).

Bænakver (katolsk?).

Beg. „manna. Heyr iesus hialp“.

l ($13,4 \times 9$ cm. 2 bl. 16. århs 1. halvdel. Kolorerede initialer. Efter bl. 1 lakune. Bl. 2 beskåret langs ydre rand).

Margrétar saga.

Bl. 1 beg. „ofia hiet Marta var vpp fædd“, end. „þa forv þeir aptur ok“.

Bl. 2 beg. „fem gvll. fkegg“, end. „at freifta m“.

[Endvidere skulde ifølge en af arkivar Jón Sigurðsson efterladt beskrivelse af dette nr blandt pergamentfragmenterne findes „brot af máldaga Viðidalstúngu á skinni, fjögur blöð i litlu sedezformi, með fljótaskript; virðist vera frá XVI. öld“ — men disse mangle nu].

Skindomslaget bærer med Jón Ólafsson fra Grunnavíks hånd (som genfindes i marginen st. II k) en indholdsfortegnelse, ifg. hvilken forud for Jónsbók skulde gå kong Håkons lovbog og kong Magnus' Eidsivalov.

Benyttelse og beskr.: I) Dipl. Isl. I; II s. 290 (cit. som Gl. kgl. sml.), 297; II a) Isl. Artidaskrár s. 146, 153–54.

417. Ny kgl. sml. 1266, fol. Pap. $31,2 \times 21,4$ cm. 134 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Uregelm. pagineret. Bl. 128–30 ubeskr.

‘Genealogiæ veterum Islandorum’. Afskrift af AM. 432, 4to. Suhms sml. 634, fol.

418. Ny kgl. sml. 1267, fol. Pap. $31,1 \times 19,8$ cm. 472 bl. (pag. 1–928 + VIII bl. fortale m. v.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

‘Ættartölubók’. Afskrift af AM. 433, 4to.

På titelbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 743, fol.

119. Ny kgl. sml. 1268, fol. Pap. $31,1 \times 9,8$ cm. 233 bl. (+ forsatsblad). 18. årh. Skr. væsl. af Árni Böðvarsson. Bl. 183 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—72. 'Persa Cronica'.
- 2) Bl. 73—85. 'Hungrvaka' efterfulgt af 'Frá hinum heilaga Þorláki biskupi'.
- 3) Bl. 86—124^v. 'Biskupa-annálar s' Jóns Egilssonar'.
- 4) Bl. 124^v—39^r. 'Annálar' 1587—1639.
- 5) Bl. 139^v—40. 'Stutt undirvisan um Ísland sem og um eyjar og hólma í kringum landið'.
- 6) Bl. 141—42. 'Um biskup Jón Arason og hans börn'.
- 7) Bl. 143—44. 'Skiptabréf Solveigar Björnsdóttur'.
- 8) Bl. 145—82. 'Annálar Björns Jónssonar á Skarðsá, Ágrip úr', 1400—1645.
- 9) Bl. 184—233. 'Annálar s' Benedikts Péturssonar á Hesti, einninn Ágrip úr annálum Odds Eyrikssonar á Fitjum', 1646—1718.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet findes med Jon Erichsens hånd indholdsfortegnelse og angivelse af skriveren. Ved stykke 8.s slutning bl. 182^v står dateringen 1753. — Suhms sml. 294, fol.

Benyttelse og beskr.: Safn til sögu Íslands I, 25—26.

O. Ny kgl. sml. 1269, fol. Pap. $31,6 \times 19,9$ cm. 156 bl. (pag. 1—307). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Blandingshåndskriftet AM. 624, 4to delvis afskrevet.

Indeh. originalens st. 6, 14, 17, 18, 21, 22, — altså Skriptaboð Þorláks biskups, Um áttirnar, Hugsvinnsmál, Stjörnu-bókar fræði, Duggals leizla, Æfintýri.

På titelbladet notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 206, fol.

1. Ny kgl. sml. 1270, fol. Pap. $32,7 \times 21,3$ cm. 43 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Biskupa-ritgjörð Jóns Gizurarsonar. Afskrift af AM. 215, fol.

En foran indfæstet seddel giver oplysning om afskriften. — Suhms sml. 879, fol.

422. Ny kgl. sml. 1271 a, fol. Pap. 33 × 21 cm. 356 pag. bl. (+ titelbl.).
18. årh. S. 131 (a) ikke medtalt.

‘Jón Halldórsson, *Ævisögur Skálholts-biskupa*’.

Indbefatter, foruden fortale og registre, biografier af
bisperne Ísleifr Gissurarson — Brynjólfur Sveinsson.

Titlen lyder „Vitæ Episcoporum Schalholtenfium edur Ævi Sögur Skaal-holtz Biskupa. samann þrikðadar af Sr Ione Halldorsfne Profaste og Preste ad Hytardal. og kallar hann þetta skrif Operas Successivas edur Hiaaverk sin Tom. I“. *Rygtitel med Langebeks hånd og ifg. katalogen* „e bibl. Langebekii“. — *Suhms sml.* 593, fol.

423. Ny kgl. sml. 1271 b, fol. Pap. 34,1 × 21,9 cm. 249 bl. 18. årh.
Pag. 1—490 med tallet 332 gentaget og de første 7 sider upag.
Fortsættelse af foreg. nr.

Jón Halldórsson, *Ævisögur Hóla-biskupa*.

Indbefatter, foruden fortale og register, biografier af
bisperne Jón Ögmundsson — Steinn Jónsson.

Titlen lyder „Operæ Successivæ Ionæ Halthorii senioris earum Secunda Pars continet Vitas Episcoporum Holfenfium Primum Pontificiorum per Annos 444. Deinde Evangelicorum per Annos 170. — Hiaa-Verk Ions Prests Halldorssonar Elldra þeirra Annar þaattur innehelldur Æfe Biskup-anna aa Holum Fyrft hinna Papißku umm 444 aar Sidann þeirra Evangel-ißku umm 170.“

Rygtitel med Langebeks hånd, må antages at være fra hans bibliotek og herfra som forrige nr at være overgdet til Suhm.

424. Ny kgl. sml. 1272, fol. Pap. 31,9 × 20 cm. 99 pag. bl. Skr. 1763
af Egill Þórhallason.

Jón Halldórsson, ‘Um klaustur á Íslandi’.

Kaldes i afskriverens forudskikkede oplysninger ‘ábótaskrif’
og siges afskrevet i København efter forfs autograf.

Suhms sml. 320, fol.

425. Ny kgl. sml. 1273, fol. Pap. 33 × 21 cm. 11 (delvis pag.) bl. 18.
årh. Jon Mortenssöns hånd.

„Korte Betænkninger | vedkommende den geistlige Stand |
udi Iisland“.

Kritik af kirkernes og kirkevæsenets mangelfulde tilstand.

Herkomst og hist.: I øvre margen bl. 1^r er noteret „author hujus Schedi-afmatis fuit Ioh. Martini Islandus homo“ ... hvorefter har fulgt et adjektiv i superlativ, men dette er udslettet og derefter skrevet „optimus“. — Suhms sml. 543, fol.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 331.

6. Ny kgl. sml. 1274, fol. Pap. 32,4 × 21 cm. 6 bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd. Bl. 6^v ubeskr.

„Forteignelse | paa nogle lærde og ulærde mænd, som have fkrevet og digtet noget mærkværdigt, og ere barnfødde | udi Ísland.“

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 162, 331.

7. Ny kgl. sml. 1275, fol. Pap. 32,8 × 20,7 cm. 6 bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd.

‘Reflexiones Dni. Ioannis Thorkilliis (sic) De persona . . et scripto Ions Mälara vel lærda . . de qvibusdam naturalibus Islandiæ’.

Suhms sml. 625, fol.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit XIV*, s. 196; *Ísl. Þjóðsögur* s. X, XVII; P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 77.

8. Ny kgl. sml. 1276, fol. Pap. 30,7 × 19 cm. 112 pag. bl. (+ forsatsbl.). 18. århs beg. Skr. af A. M.s broder Jón Magnússon. Grágás. Afskrift af Staðarhólsbók.

En latinsk påtegning på forsatsbladet giver oplysning om afskriveren og en indlagt seddel om en 1765 foretagen kollation af codex, der da tilhørte Hielmstjerne.

Benyttelse og beskr.: Grágás III, s. LII.

9. Ny kgl. sml. 1277, fol. Pap. 32,8 × 20,8 cm. 6 bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd. Bl. 6^v ubeskr.

‘Kort og eenfoldig betænkning om . . Graagaas’.

Suhms sml. 573, fol.

430. Ny kgl. sml. 1278, fol. Pap. 31×20 cm. 81 pag. bl. 18. árhs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfjord. S. 104—8 ubeskr.

Titel: 'Quidam Discursus juridici Iohannis Magnæi (fratris Arnæ Magnæi Profefs.) de sententiis explicatu difficillimis qvæ in codice legum Islandiæ, Iónsbók, occurrunt. Exscripti ex ipso autographo'.

1) S. 3—41. „Umm | þingatima til Herads-sókna“. Dat. 1707.

2) S. 42—51. „Discursus | umm | þingatima á Långaföstu-tíma“. Dat. 1707.

3) S. 52—82. „Discursus | umm | Erflingla, þrimenning eða | nánari, fem ómaga | helgar sveit.“ Dat. 1712.

4) S. 83—97. „Discursus | umm | Ad Fyrerglöra Jörd fyrer | nidings-verk“. Dat. 1712.

5) S. 98—103. „Discursus | umm | Ad fyrerglöra fle fyrer | óds manns vig.“ Dat. 1713.

6) S. 109—161. „Discursus um 25.—26.—og 27. | Cap. Mann-helgis.“ Dat. 1716.

Suhms sml. 432, fol.

431. Ny kgl. sml. 1279, fol. Pap. $31 \times 20,5$ cm. 149 pag. bl. (+ titelblad). 18. árhs 2. halvdel. Skr. af M. Jonsen.

'Quidam Discursus antiquario juridici . . per Paulum Widalin . . Exscripti ex ipso autographo'.

Indbefatter af Fornyrði lögbókar artiklerne Allur dagur til stefnu, Lýrittar, Tiundargjöf, Réttari etc., Réttur, Samland, Festarpáttur, Arfatökur, Skuldir, Alin-Meðalmaðr, Gagngjald.

Suhms sml. 998, fol.

432. Ny kgl. sml. 1280, fol. Pap. $31,5 \times 19,5$ cm. 198 bl. 18. årh. Pag. 1—371 med XII forudg. blade. Guldsnit. Autograf.

Titelblad: 'Ius Ecclesiasticum Islandicum . . De Islandfke Kircke-Love . . . samlet og oversat af Hans Paus'.

1) Bl. II—VI. Forf.s dedikation til Frederik V, Kbh. 1749.

2) Bl. VII—XII. Fortale, incl. Bispeliste og Værdiberegning.

- 3) S. 1—54. **'Den ældre kristenret'** (Grågåsens).
- 4) S. 55—123. **'Biskop Arnes kristenret'**.
- 5) S. 124—67. **'Dissertation ang. bægge kirkelove af mag. Jon Arnesen'**.
- 6) S. 167—371. **'Kgl. forordninger og reskripter ang. kirke-lovene på Island'**.

Ny kgl. sml. 1281, fol. Pap. 29,_s × 20,_s cm. 313 bl. 17. årh. Forsk. hænder, dog hovedsagelig skr. af præsterne Vigfús Oddsson og Jón Erlendsson. Fol. 1—304, men med gentagelse af tallene 109—12, 145, 265, 284 og med to foran dette sidste gdende, ubeskr. blade ikke medregnede. Endv. bl. 247 og hist og her enkelte sider ubeskr. Papiret til dels skørt og hensmulrende. Læderbind med spænder (1 tabt).

Indhold:

- 1) Bl. 1—36^r. **'Norska kyrkiu ordinantian 1607 .. utlogd af herra Odde Einarssyne 1608'**.
- 2) Bl. 36^v—44. **'Reformation edur skickun vm kyrkjunnar embætte'** etc. 1629; 'vtlogd af syra Odde Steffanssyne 1634'.
- 3) Bl. 45—48. **'Hjónabands-artikular 1582 .. útl. af hr. Odde Einarssyne'**.
- 4) Bl. 49—52^r. **'Ripar-artikular 1542 .. útl. af sr Odde Stephanssyne'**.
- 5) Bl. 53—61^r. **'Adskilianlegar Greiner .. til utfkyrningar Ordinantiunne .. Samannfkrifadar af Herra Odde Einarsyne'**.
- 6) Bl. 61^v—64. **Skipanir erkibiskupa og biskupa.**
- 7) Bl. 65—79. **Kristinna laga þáttur** úr Grágás („Hier hefur hinn forna Kriftinna Laga Rett“, — „z er fyrft Christne“ derefter overstreget og nedenunder skrevet de to biskoppelige forfatteres navne; udfor i marginen har Arne Magnusson tilføjet „fiolmælltr“).
- 8) Bl. 80—84. **Statútur erkibiskupa.** *Efterfulgte af 3 annal-notitser.*
- 9) Bl. 85—106^r. **Hirðskrá.**
- 10) Bl. 106^v—109^v. **'Sættargjörð Magnúss kgs ok Jóns ebps 1277'**.
- 11) Bl. 109^v—11^v. **'Bréf Honorius páfa til Eiríks kgs'**.

12) Bl. 111^v—108^vbis. 'Réttarbætur Vilhjálms kardinála' og 'staðfesting'.

13) Bl. 108bis. „Wmm lögfesting Íslendinga“. (*Beg.* „Rafn hængfson var fyrft laugmaðr á Íslande“).

14) Bl. 109bis—32. 'Dimm fornyrde lögbökar eppter ABC. 1626'.

15) Bl. 133—34. 'Huadann Bygdanæfn a Íslandi hafa finn vppruna'.

16) Bl. 135—37^r. 'Ad oll börn eige ad hafa jafnt fle og Arf eppter födur og mödur'.

17) Bl. 137^v—39^r. 'Wmm forlag omaga og þefs er frammfærur. 1629'.

18) Bl. 139^r—41^r. 'Wmm landnám þeirra virðuligu perфона fem Bök wor nefner ecke'.

19) Bl. 141^r—44^r. 'Skamtur æ landnåme, Landslb. kap. 1 og 10'.

20) Bl. 144^r—45^v. 'þyding þeirrar glöfu ad fyrergjæra'.

21) Bl. 145^v—46^r. 'Um erfðir epfir börnin á Brenniborg'.

22) Bl. 146^v—47^v. 'Wmm þa fem köngur æ engvann riett a'.

23) Bl. 147^r—v. „Wmm Fielag“.

24) Bl. 147^v—48^r. 'Hvort wegandinn skule bæde lyfit mifsa og þegnillde gialldazt'.

25) Bl. 148^r—49^r. 'Hvorfu naenn skal fkyllida til ad bera mötvitne'.

26) Bl. 149^r—52^r. 'Wmm lanndrædafaker, 1635'.

Stykke 14—26 ere forfattede af Björn Jónsson på Skarðsá.

27) Bl. 152^v—81. 'Lögbökar greiner er leidriettingar þurfa'. Af „Thorsteirn Magnufson“, 1625—33.

28) Bl. 182—85^r. 'Wmm sekta mifmun eidfallsins og openberrar sakar, 1643'. Af „Gudmundur Håkonar son“.

29) Bl. 185^v—87. 'Brief H. Gyfla Oddfsonar til Hreppstiðranna I Skálholtz Biskups dæme, 1634'.

30) Bl. 188—241^r. Crymogæa (Arngrim Jonssons) i islandsk bearbejdelse.

31) Bl. 242^r—v. „Kru(c)ks Spä“ etc. *ufuldendt*.

32) Bl. 243—46^r. „Ein Almenneleg Planetu Book“ etc. *Astrologi*.

33) Bl. 246^{r-v}. *Um erfðir. Behandler skematisk 1—3. erfð.*

34) Bl. 248—83. *Rim. (Beg. „Wmm Tunglölldina vnder-
vyfun“).*

Tager forskellige steder år 1614 som udgangspunkt.

*I det tilhørende kalendarium findes islandske obituarial-
notitser fra 17. årh.*

Bl. 255^r *står med særlig hånd de forskellige tidsregningers
forhold til år 1700.*

35) Bl. 284—85 (18. årh.). 'Mag. Jón Árnason, Intro-
ductio in iconismum cycli Dionysiani Alphabeticum' (isl.).

36) Bl. 284bis. „Fingra Rims wifur epter S. Þorde SS.“

37) Bl. 286—92^r. *Vedurspár.*

38) Bl. 293—97^v. 'Veðráttufar loptsins' („Physiognomia
ad cognoscendam aeris constitutionem“ etc.).

39) Bl. 297^v—300^r. 'Þaug tolf merke in Zodiaco'.

40) Bl. 300^v. „Wmm Alldernar Sölarinnar og | Tunglfins“,
forf. år 1655.

41) Bl. 301—2^r (særlig hånd). „Bok Vm Vedrattu Okomna |
I ofurlendfku Ryme“.

42) Bl. 302^v (særlig hånd). „Alpings Catastafis Epter fõgn
fyrre manna“ (1700).

43) Bl. 303^r (18. årh.). 'Búðaskipun á alpingi 1735'.

44) Bl. 304^r (samme hånd som st. 41). 'Tungls kueiking'.

Herkomst og hist.: Bl. 1—52 er ifølge påtegninger skrevet 1635 (sml. date-
ringen bl. 36^r) af præsten Vigfús Oddsson; bl. 53—64 og 243—46 skyldes
særlige hænder (17. årh.); resten af håndskriftet med undtagelse af stykke
35, 41—44 viser præsten Jón Erlendssons bekendte frakturhånd. Hist og
her antyde egenhændige rettelser af Arne Magnusson, at denne har benyttet
håndskriftet. På titelbladet til st. 1 findes følgende to påtegninger af lagmanden
Sigurbur Björnsson: „Hujus libri verus possessor est Sigurdus Biörnsonius
A^o MDCXCI. — Conft 3 Rixd. og 4 þ“ og „Þesse Bók er eign minz sonar
Sigurdar Sigurdsonar yngra Til merkis á Saurbæ A^o 1703, 28. Aprilis“,
hver efterfulgt af en latinsk sentens. *Suhms sml. 232, fol.*

Som bindfoder er anvendt et brev til sysselmand Brynjólfur Sigurðsson
(1734).

Benyttelse og beskr.: 5) *Dipl. Isl. II, s. 568; III, 257; 31) J. Þorkelsson,
Digtingen på Island i 15—16. årh., s. 482; 34) Ísl. Ártíðaskrár, s. 216—22;
42—43) Árbók hins ísl. fornlfél. 1887, s. 43—47.*

434. Ny kgl. sml. 1282, fol. *Pap.* 28,_s × 19,_s cm. 147 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. *Skr. af Issfold.*

Vilchins måldagl. *Afskrift af AM.* 259, fol.

På forsatsbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 70, fol. *Dipl. Isl. IV, s. 33 (cit. som Gl. kgl. sml.).*

435. Ny kgl. sml. 1283, fol. *Pap.* 31,_s × 20,₇ cm. 43 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

'Nockrer Måldagar og Landamerkia Brief' afskrevne efter AM.

65 a—b, 8vo.

På titelbladet har skriveren undertegnet sig Th. M. Isfiord, men dette navn er overstreget af Suhm og erstattet med „ved Magnus Iohnsen“. Opr. Suhms sml. 464, fol.

436. Ny kgl. sml. 1284, fol. *Pap.* 30,₇ × 19,_s cm. 74 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Kongebreve, udg. for Island 1539—1714 (Dansk og Isl.).

Suhms sml. 431, fol.

[Ny kgl. sml. 1284 d, fol. „Forhandlinger i den Roskildske Stænderforsamling 1840, Island vedkommende“ er afleveret til Rigsarkivet.]

437. Ny kgl. sml. 1285, fol. *Pap.* 31,_s × 20,_s cm. 60 pag. bl. C. 1700.
To forsk. hænder.

“Færoarum Descriptio”.

Svarer til den i Resens atlas (Uldallske sml. 186, fol. III) indeholdte Descriptio secunda.

438. Ny kgl. sml. 1286, fol. *Pap.* 32,_s × 20,_s cm. 55 pag. bl. 18. århs
slutn.

'Iagttagelser paa Færøerne 1778—79'.

Undersøgelser af en ubenævnt, af det kgl. bjærgværks-direktorium udsendt ang. kullbrydning paa øerne.

39. Ny kgl. sml. 1287 a, I—II, fol. Pap. $33 \times 20,5$ cm. 2 voll. 356 bl. Tosp. 18. årh. Pag. 1—401 og 1—309. Kun de indre spalter fuldt beskrevne. Autograf.

N. Mohr, Færsk-dansk ordbog.

Bag i II er indlagt 5 løse blade og sedler med leksikalske optegnelser.

Første forsatsblad i I bærer på foden følgende antegnelse: „Foræret det kongl. Bibliothek af Haale, Præst paa Hølnæs i Fyen, som giftede sig med Verkets Autor . . . (sdl.) Mohrs efterladte Enke“.

40. Ny kgl. sml. 1287 b, fol. Pap. $40,7 \times 25$ cm. 3 voll. 849 bl. 1877—88. Skr. af J. Bloch. Pag. 1—LVIII, 1—571, 1—493, 1—560; endv. 7 upag. titelblade.

‘Svend Grundtvigs Færøske ordbog (Lexicon Færoense)’.

Færsk-dansk ordbog, på grundlag af Svabos og Mohrs arbejder, ved Jørgen Bloch.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol., VI, 1890, s. 246—49.

- Ny kgl. sml. 1288, fol. Pap. $30,5 \times 21,5$ cm. 56 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnussen.

Grønlands annáll. Afskrift af AM. 768, 4to.

På s. 2—4, som give de AMske annotationes, er tillige afskrevet de nu til AM. 769, 4to hørende seddelnotits (med undtagelse af den første), der altid også henføres til 768. — Suhms sml. 40, fol.

På titelbladet en af P. F. Suhm underskreven notits.

- ✓ Ny kgl. sml. 1289, fol. Pap. $33 \times 20,5$ cm. 66 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl. Bl. 64 ubeskr.

Grønlands annáll. Afskrift af AM. 769, 4to.

Bl. 65—66^r. Register.

Af de AMske seddelnotits findes kun den første (om Bjarni Sigurðsson) gengivet. — På titelbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 256, fol.

3. Ny kgl. sml. 1290, fol. Pap. $29,5 \times 20,5$ cm. 151 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnson. Indeh. endv. titelblad samt 12

teksten indsatte og 33 efter denne følgende afbildninger og korttegninger, udførte 1776 af S. M. Holm.

'M. H. Schachtii *Collectanea enarrationum historicarum de Gronlandia*'. Afskrift af AM 364, fol.

På forsatsbladet en af P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 430, fol.

444. Ny kgl. sml. 1291, fol. Pap. $31,4 \times 20,2$ cm. 103 (unøjagtig pag.) bl. 18. årh.

P. Resenii '*Gronlandiæ descriptio*'.

445. Ny kgl. sml. 1292, fol. Pap. $33,3 \times 21,3$ cm. 58 bl. C. 1700. Med undtagelse af den efterfølgende ordliste kun bladenes ene kolonne beskrevet.

Gronlandiæ descriptio.

Synes at være udkast til foregående nr.

Suhms sml. 257, fol.

446. Ny kgl. sml. 1295 d, fol. Pap. $31,5 \times 20,2$ cm. 8 bl. 18. årh. Bl. 8^v ubeskr.

'Biörn Ionsen af Talknefiord, Beretning om Grönlands Östre Side', 1756. Dat. Balleraae 20. Juni 1757.

Til bl. 8 er fastklæbet et kvartblad, underskrevet Peter I. Manöe, der indeholder en kritik af ovennævnte beretning.

Bl. 6^v—8^r optages af 'Beretning om de Danskes mislykkede Tour vest fra Bredefiorden til Østsiden af Grönland Aar 1748' underskr. I. B. S. 1751.

447. Ny kgl. sml. 1296, fol. Pap. $30,8 \times 19,8$ cm. 124 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Egil Thorhallesen, Beskrivelse over Missionerne i Grönlands söndre District .. 1774—75'.

På titelbladet er noteret „Tabularum Author est Dns. Egillus Thorhalli, qvas simul cum ejusdem Descriptione peracta delineavit S. Magni Holm 1777“, men intet kort medfølger nu.

Ny kgl. sml. 1299 e, fol. I—III. Den Molbechske autografsamling.

Heriblandt (i I. vol.):

Breve og optegnelser fra J. Olafsen (Jón Ólafsson fra Svefneyjar).

Nr. 56 ($1\frac{6}{7}$, 1805) Følgeskrivelse til en ansøgning om statsunderstøttelse [Nr. 65 Ansøgning af $21\frac{1}{7}$, 1805, afl. til *Gehejmearkivet*], Nr. 66 (*udat.*) Fortegnelse over J. O.s Skrifter, Nr. 67 ($\frac{8}{5}$ og $11\frac{1}{12}$, 1806) Følgeskrivelser med manuskript til Vidensk. Selskabs danske ordbog, Nr. 67 b Udkast til plan for et islandsk håndleksikon (*med påtegning af S. Thorlacius* $\frac{3}{5}$, 1805), Nr. 69 (*udat. og fragm., 4 bl. i 4to*) Om dansk ortografi.

Ny kgl. sml. 1392, fol. Pap. C. 33 $\times$ 21,5 cm. 20 bl. Skr. 1656—63.

Bladene skøre og tildels beskadigede.

Blade af biskop Brynjólfur Sveinssons brevbøger. Latin.

Breve til følgende mænd forekomme:

Bl. 1. Georgio Sefeldo, 1656. *Pagineret 37—38.*

Bl. 2. Arna Halthorio, 1656. *Pag. 39—40.*

Bl. 3. Heinrico Bielkæ, 1656. *Pag. 43—44.*

Bl. 4. Joachimo Moltkenio. *Pag. 49—50. Ender defekt; hænger sammen med bl. 3.*

Bl. 5. Sæmundo Othonio, 1656. *Pag. 53—53 (!).*

Bl. 6—12. Vilhelmo Langio, 1656. *Pag. 161—64, 167—76. Mellem bl. 7 og 8 lakune, og på bl. 11—12 sidetallene afslidte. Bl. 6—7 smhg.*

Bl. 13—16. ^{a)} Georgio Sefeldo, 1657, ^{b)} Sæmundo Oddio (*defekt datering*), ^{c)} Olafo Jonæo, 1657, ^{d)} Oddo Sigurdio, 1657, ^{e)} Moltkenio, 1657. *Bl. 13—15^r pag. 15 B—F. Bl. 16^v ubeskr. 2 smhg. læg.*

Bl. 17—20. ^{a)} Marco Meibomio, 1662. *Bl. 17^r pag. 190.*

Bl. 20^v *optages af et islandsk modtagelsesbevis („Medkenning S. Sigurdar Oddfsonar I Stapholti“, 1663).*

Herkomst og hist.: I den numret i ny tid påskrevne titel betegnes bladene som „ex auctione Ion Arnesiana“, men kunne dog ikke påvises i vedkommende auktionskatalog (over sysselman Jón Arnasons bøger og håndskrifter, Kbh. 1778). At de oprindeligt har hørt hjemme i AM. 270—71 og 274, fol., fremgår tydeligt ved sammenligning med *bp Brynjólfur Sveinssons*,

under disse numre opbevarede originale brevbøger, der har tilsvarende nummerering med lakuner på de pågældende steder og de her forekommende stykker tildels opførte i registret. — Suhms sml. 753, fol.

Benyttelse og beskr.: *Antiquarisk Tidsskrift* 1846—48, s. 107; *Dipl. Isl. I*; *Njála II*, s. 700—701; *Kvæði Stefáns Ólafssonar* s. XXXVII—VIII.

450. Ny kgl. sml. 1893, fol. Pap. 31,7 × 20,9 cm. 11 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Bl. 7—8 i 4to. Bl. 11° ubeskr. Vita Thormodi Torfæi.

Indeh. Þorleifur Halldórssons latinske biografi med tilhørende noter, Arne Magnussons danske biografi med islandske og danske marginal-tillæg og indskud af J. O.s biografiske notitser bl. 7—8, Fremmede udtalelser om Th. T.

Væsl. afskr. efter Kall 632, 4to og AM 219, 8vo, men dog med nogle særlige tillæg til AM.s biografi.

Suhms sml. 600, fol.

451. Ny kgl. sml. 1414, fol. Pap. 32,7 × 21 cm. Voluminøst samlingsbind.

„Varia Collectanea ad historiam Sveciæ“ (*katalogtitel*).

Heriblandt som nr 2 (50 bl. 17. århs 2. halvdel. Bl. 50° ubeskr.) Jónsvikinga saga („Her hefr upp | Jónsvikinga Saugu“).

Beg. „Gormr het Kongr“, end. „Munum | vier her luka ad fegia fra Jónsvikingum“.

*

*

*

452. Ny kgl. sml. 30, 4to. Pap. 20,1 × 15,5 cm. 288 bl. (incl. for-satsblad og smudsblad). Skr. 1688. Ornamenteret titelblad og initialer. Messingbeslag og spænder.

‘Nyia testamentum a Norrænu’.

Gengiver Oddur Gottskálkssons oversættelse.

Bl. 286—87 giver i parallelle kolonner begyndelsen af Johannes evangelium i græsk, latinsk og tysk tekst, samt de ti bud i latinsk og græsk tekst.

Herkomst og hist.: På titelbladet nederst til venstre står „E. O. S.“ På smudsbladets inderside ved håndskrs slutn. attesterer (på Latin) „Oddur Einarsson“ 1688 at have afskrevet ‘hanc versionem secundum autographum nomophy-

laciis Gotskalki' (!); *årstallet* *genfindes* *på* *titelbladet* *og* *bl. 285^v*. *På* *for-*
satsbladet *er* *antegnet* „Þeisa Bök aa eg underfkrifud Þordys Þordar Dotter“.

- . Ny kgl. sml. 37, 4to. Pap. 21,_s × 17,_s cm. 71 bl. 19. århs beg.
Bl. 11 en seddel.

‘Sankta Matthæussa Evangelium æ Förisik’.

Den af J. H. Schröter oversatte færøske tekst til det danske Bibelselskabs udgave af St. Matthæi Evangelium på Færøsk og Dansk, Randers 1823, i nærværende manuskript tillige ledsaget af en forerindring og sproglige anmærkninger.

Bl. 69—71 optages af en af H. C. Lyngbye tilføjet „Efter-
skrivt af Correcteuren“.

Ved et inillagt brev af 13. jan. 1824 oversender prof. J. Møller på bibelselskabets vegne håndskriftet til det store kgl. bibliotek, på grund af de vedføjede, utrykte anmærkninger. Møllers hånd genfindes på 2. titelblad og fortalen.

- . Ny kgl. sml. 68, 4to. Pap. 20,_s × 17,_s cm. 22 bl. 19. århs beg.
Bl. 22^v ubeskr.

„Evangelium Ste Nicodem“. *Islandsk.*

Bl. 1^r o. fl. er stempelpapir med årstallet 1815.

- i. Ny kgl. sml. 73, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 36 bl. 18. årh. Bl.
33^v, 36^v ubeskr.

„Incerti Auctoris | Fragmentum | Theologico-phyficum“. *Is-*
landsk. Religionshistorisk-fysisk-astrologiske excerpter.

Ved begyndelsen synes kap. I—IV og VI at mangle.

- i. Ny kgl. sml. 85 k, 4to. Pap. 20 × 15,_s cm. 120 bl. (opr. pag.
1—237 + titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Bladhjørnerne tildels
slidte og beskadigede.

‘S^{ra} Vigfús Jónsson, Fimmtu pislar-hugvekjur’.

Herkomst og hist.: *På* *titelbladet* *betegnes* *nævnte* *gudelige* *betragtninger* *som*
forf. 1769 af V. J., præst til Stöd i Stödvarfjord i Østfjordene. På for-
satsbladet *er* *skrevet* „Glg. Oddsén 1828“.

- . Ny kgl. sml. 183 f, 4to. Perg. 18 × 14,_s cm. 54 bl. C. 1300. Røde
initialer og overskrifter. Foran er et blad bortrevet. Forsk.

hænder. Bl. 49—54 og det indskudte bl. 35 særlig stor skrift. Bl. 2^r en blank plet.

Latinsk ritualbog med nodeskrift.

Bl. 25^v (*vistn. opr. ubeskr.*) Skipan Eysteins erkebiskups — om skriftemål og den hellige nadvere, særlig barselskvinders adgang til denne. 14. årh. *Norrøn sprogform (Islandsk skriver?).*

Herkomst og hist.: Bl. 54^v er i nedre margen noteret „Foræret til det Kgl. Danske Selfkab af Hr. Byfoged Dafs i Bergen 1749.“ — Bindets forreste inderside er betrukket med et tospaltet perg.-bl. af en ritualbog med nodeskrift.

458. Ny kgl. sml. 138, 4to. Pap. 18,3 × 13,1 cm. 64 bl. C. 1600.
Forskellig farvede og ornamenterede initialer, røde overskrifter. Islandsk ritual (protestantisk).

Indledes med talrige latinske salmer og bønner, af og til afbrudte ved tilsvarende islandske eller forklarede ved islandske overskrifter; derefter på Islandsk en slags håndbog for præster.

Herkomst og hist.: På et foran indlagt blad er med en hånd fra 18. århs 2. halvdel noteret „Udfkrift af det Første Lutheriske Graduale, som har været brugt i Island, er skrevet efter Membran, og nærmer sig paa nogle stæder til det Katolske“. Bl. 6^v nedre margen er egenhændig skrevet (17. årh.) „Magnus Biörnson“ og „Biarne p. Biarnason“. Bindfoderet bærer årstallet 1705. — *Suhms sml. 322, 4to.*

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Digtn. på Island i 15—16. årh., s. 415.*

459. Ny kgl. sml. 139 a, 4to. Pap. 20 × 15,8 cm. 272 (delvis pag.) bl.
18. århs 1. halvdel. Ved flere afsnit særskilt titelblad med forudgående ubeskreven side. Ornamenterede initialer.

Sálmar og andleg kvæði.

Af forfattere nævngives s^r Árni Þorvarðsson, s^r Hallgrímur Pétursson, Jón Einarsson, Jón Eyjólfsson, s^r Jón Sigmundsson, s^r Jón Þorsteinsson, s^r Ólafur Ólafsson, s^r Páll Björnsson (lat. disticha), s^r Sigurður Jónsson, Sigurður Gíslason.

Af indholdet er noget oversat, således blandt de større stykker Kingos åndelige sjungekors 2. part.

Udførlig beskrevet i AM 1062, 4to; også beskrivelse af Jón Sigurðsson foreligger.

Herkomst og hist.: Titelbladet til Kingos sjungekor (s. 491) bærer årstallet 1729 samt tre sammenslyngede initialer, måske MED, hvilke tre bogstaver i

ornamenteret ramme findes på det bageste, til bindet fastklæbede blad, her med et ved kryptografisk opstillede punkter antydet årstal nedenunder.

S. 408 ff. optages af en med et prosaisk forord indledet „minning“ over præsten Högni Ámundason til Eyvindarhólar i Rangárvalla syssel († 1707). — Suhms sml. 671, 4to.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Digtn. på Island i 15—16. årh.*, s. 455 (sml. s. 450—52).

Ny kgl. sml. 139 b, 4to. Pap. 19,4 × 15,3 cm. 245 bl. 17. årh.

Bl. 1—127^r skr. 1655; bl. 127^v (skr. 1656)—42 forsk. hænder; bl. 143—228^r skr. 1658 af Þórður Jónsson i Skálavík, deraf bl. 185—228^r tospaltet; bl. 229—45 særlig hånd. Bl. 228^v ubeskr. Ornamenterede titelrammer og initialer. Bl. 1^r (titelblad) er udsmykket med rødt blæk, bl. 143^r (titelblad) og 228^r med grønt blæk. Bl. 1—2 slidte og reparerede, bl. 222 flænget.

Indhold:

1) Bl. 1—127^r. Kvæði s^r Ólafs Jónssonar á Söndum („Ein | Lytil | wijfna Syrpa | edur sam drattur þeirra | kúedis Eirinda, | fem | á næft vm lidnum xx Ára tíjma halfa til Andligra | fkiemtuna | og skammdægur | vid og vid af munne fallid, | Nu vppteiknad til gagn | og goda sem þau vilja þiggja og | fyrir munne fíer kueda. | Skrifud | 1655“).

Ved flere af digtene er melodien tilsat i noder.

Bl. 1^v bærer bibelsprog samt redegørelse for samlingens inddeling i to afdelinger, en opbyggelig og en blandet.

2) Bl. 127^v—42. Kvæði ýmsra manna. Bl. 127^v ff. (vistnok til 135^r) angiver sig som tillæg til hovedsamlingen st. 1.

3) Bl. 143—228^r. ‘Psalterium Davidicum rythmice edur Su andlega Psalma-Harpa Davyds’ etc. ‘uppa Íslenskann Psalma-Ton styllt af s^r Jöne Þorstein(ssyn)e, Westmannoiumm’.

Indledes med adskillige ørevers.

4) Bl. 229—45. Andleg kvæði. Forfattede af præsterne Einar Sigurðsson, Stefán Ólafsson, Jón Magnússon.

Udførligere beskrevet i AM. 1062, 4to.

Herkomst og hist.: Hjemsted for dateringen bl. 127^v er ‘ad Stad vid Grunnar-vijk’. Afsnittet bl. 143—228 angives på det tilhørende titelblad som udført for Þorlákur Arason; bl. 149^v har skriveren med fremhævet skrift tilføjet navnet ‘Helga Thorlaksdotter’ og bl. 184^v givet en datering. Mindre notitser findes 106^r, 127^r og 143^v (disse to versificerede), 150^v, 195^v (tysk); bl. 124^r en pennelegning. Bindet er udfodret med beskrevet papir, dels af

religiøst indhold, dels privatbreve, deriblandt et til bonden David Jónsson (Skaptafellssyssell), der sandsynligvis den gang (1812) har været bogens ejer. 1ste titelblad bærer nogle yngre personnavne. Håndskriftet er ifg. bibliotekets seddelkatalog jan. 1888 købt hos B. Quaritch, London, for £ 2. 10, 11.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Digt. på Island i 15—16. årh.*, s. 446, 448, 455; *Tímarit XVI* (1895) s. 130; Ó. Davíðsson, *Ísl. vikiðakar*.

461. Ny kgl. sml. 142, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 153 bl. 18. årh.
Forsk. hænder. Folieret 1—152 med gentagelse af tallet 135.
Skindomslag med binderem. Bl. 84° ubeskr.

Æfsaga Marteins Luthers.

Suhms sml. 1625, 4to.

462. Ny kgl. sml. 149 c, 4to, 1—122. Pap. 19. århs beg.
R. Rask, Filologiske samlinger.
1 (21 × 17 cm. 66 delvis ubeskr. bl.). Islandske sproglære
i udkast.

2 (21,₄ × 17,₄ cm. 14 bl.). 'Det Islandske Sprogs Slægtskab med de asiatiske Tungemaal'.

3 (21 × 16,_s cm. 3 bl.). 'Grundsætningerne for Eddas Oversættelse'.

4 (19,_s × 16,₁ cm. 7 bl.). Optegnelser til Færøsk sproglære.

107 (22 × 17,_s cm. 30 delvis ubeskr. bl.). Íslenskt mál-myndalýsing.

463. Ny kgl. sml. 149 d 1, 4to. Impr.
R. K. Rask, Vejledning til det Islandske . . Sprog, Kbh. 1811. Med nogle få egenhændige tilføjelser af forfatteren.

164. Ny kgl. sml. 157, 4to. Pap. $21,1 \times 16,8$ cm. 23 bl. 18. århs beg.
J. Widalin, 'De pronunciatione literarum A, G, U, Y in
latino et græco sermone contra virum doctum'.

Underskrevet „Iohannes Widalinus“ og dateret 'Schalholti 12. Juni
1716'. — Suhms sml. 668, 4to.

35. Ny kgl. sml. 223, 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 127 bl. 18. århs 2.
halvdel.

Rómverja sögur. Afskrift af AM. 541, 4to.

Ifg. en påtegning med Suhms hånd bl. 1^r „ved unge Olavius“ må
skriveren antages at være Jón Ólafsson fra Svefneyjar. — Suhms sml.
949, 4to.

6. Ny kgl. sml. 232, 4to. Pap. $18,8 \times 15,8$ cm. 109 bl. 18. århs 2.
halvdel. Pag. 1—223 med forbigdelse af tallene 47—48, 63—66.
Bl. 1^v, 109^v ubeskr.

Eptirgrenslan margra hluta; Um mannsins art og náttúru. Af-
skrift af AM. 189, 8vo.

På forsatsbladets inderside findes en af P. F. Suhm underskreven
notits. — Suhms sml. 431, 4to.

- Ny kgl. sml. 235 a, 4to. Pap. $21,1 \times 16,1$ cm. 16 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Variantes ad Speculum Regale inter impressum . . et Exemplar
Membraneum quod hic Litt. M. notatur'.

På et foran indlagt løst blad giver I. Erichsen en bedømmelse af
Pågeldende membran. — Suhms sml. 1227, 4to.

- Ny kgl. sml. 235 g, 4to. Perg. $28,2 \times 21,8$ cm. 1 bl. Tospaltet.
C. 1300. Rød overskrift; rød initial med blå ornamentering.
Slidt og afbleget ved anvendelse til indbinding.

Speculum regale. Konungs-skuggsjá.

Beg. „þá heimfkr frænd þeir“, ender „mök þitr fialfr
ef þat hafðe“.

I øvre margen bl. 1^v findes et monogram DGS, hvorunder tallet 1636.
Benyttelse og beskr.: Konge-Speilet, Chrania 1848, s. XVI; Speculum regale,
München 1881, s. XI, 89—93.

469. Ny kgl. sml. 289, 4to. Pap. $20,8 \times 16,4$ cm. 69 pag. bl. 18. årh.
Bl. 65 ubeskr.

'Rimbegla'. Afskrift af AM. 730, 4to.

Bl. 65 og de sidste linjer bl. 64^v ere ladte åbne til udfyldning af en lakune.

Marginalia med Jón Ólafsson fra Grunnavíks og Suhms hånd. — Suhms sml. 1033, 4to.

---

470. Ny kgl. sml. 290, 4to. Pap. $19,1 \times 15,7$ cm. 100 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Ionæus. Pag. 1—202 (med forbig. af 126, 128).

„Rimbegla“ afskreven efter AM. 727 I, 4to.

Suhms sml. 657, 4to.

---

471. Ny kgl. sml. 291, 4to. Pap. $20,1 \times 16,1$ cm. 61 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnson.

„Blanda“ afskreven efter AM 735, 4to.

På forsatsbladets inderside findes en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 659, 4to.

---

472. Ny kgl. sml. 292, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 30 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^r, 30^v ubeskr.

„Eiktamörk Islensk“ — „Horologium Islandicum“.

Islandsk tekst med latinsk oversættelse i de modstående kolonner. Den tilhørende kredsfigur mangler. Er biskop Jón Arnasons med „Dactylismus ecclesiasticus“ 1739 udgivne og i Rymbegla, Havniæ 1780, som appendix I optrykte afhandling.

S. 2 i øvre margen har Suhm noteret „overfæt ved Isfiord“. — Suhms sml. 721, 4to.

---

473. Ny kgl. sml. 293, 4to. Pap. $20,7 \times 16,2$ cm. 32 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

„Stiærnu-Odda- | Draumur“ afskreven efter AM. 563 c, 4to.

Titelbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 849, 4to.

Ny kgl. sml. 316, 4to. Pap. $19,7 \times 15,3$ cm. 79 bl. 18. årh. Tildels afdelingsvis pagineret. Bl. 16, 54, 72 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—15. „Bæklingur Lytelli um adskilianleg meðöl að lækna ymiflega siukdöma og kränkðæmi“.
- 2) Bl. 17—42. „Nátturur og Digder nokkra Jurta“.
- 3) Bl. 43—49. „Um lörðena“.
- 4) Bl. 50—53. „Um Skogdyr Jördarennar“.
- 5) Bl. 55—66r. „CHIROMANTIA | Edur Handar Lynu Liffenn“.
- 6) Bl. 66r—71. ‘Um Blöðtökur og Annad þvilykt’.
- 7) Bl. 73—78r. „Um Nátturu nokkra Dyra ofs kunnugra“.
- 8) Bl. 78r—79. ‘Um nokkra fugla’.

Indlagt er blandede optegnelser (1 s., 4to), Register til en del af bogen (1 bl. og en bladstrimmel, 8vo).

Suhms sml. 1282, 4to.

P. Thoroddsen, Landfræðissaga II, 73.

Ny kgl. sml. 327 b, 4to. Pap. $19,3 \times 16$ cm. 19 bl. Skr. 1777. Bl. 13, 18 ubeskr. Adskillige pennetegenede afbildninger.

„Balænarum | ICHTHIOLOGIA | Islandica | per | Halorum Iacobi conscripta | et | Figuris | adornata“.

Islandsk tekst og delvis tillige latinsk forklaring.

„Delineavit S. M. Holm. 1777“ er på titelbladet tilføjet.

Ny kgl. sml. 327 c, 4to. Pap. $20 \times 16,3$ cm. 318 bl. 19. århs beg. Forfs autograf. Pag. 1—618 med forbigdelse af nogle register- og titelblade.

‘Fr. Faber, Dagbog over min zoologiske Reise i Island 1819—21. I—VI. Deel’.

1ste dels titelblad bærer ejernavnet H. Reinhardt.

Ny kgl. sml. 359, 4to. Pap. $21,2 \times 16,3$ cm. 13 pag. bl. og en indhæftet tegning. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Itinerarium; Astronomisk-geografisk afbildning; Landalýsing — afskrevne efter AM. 736 I, 1—2 og II, 1, 4to.

Til stykke 1 talrige marginalia, tildels med Suhms hånd.

Suhms sml. 156, 4to.

478. Ny kgl. sml. 360, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 30 bl. 18. årh. Skr. af
Halldór Jakobsson.

Ur Hauksbók; Annála bæklingr. Afskrift af AM. 765, 4to.
Suhms sml. 157, 4to og opr. „e bibl. Langebekii“.

---

479. Ny kgl. sml. 361, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 8 bl. 18. århs 2. halvdel.
Skr. af Issfold.

Landalýsing afskreven efter AM. 764, 4to.
Titelbladet bærer en af P. F. Suhm underskreven notits. Suhms sml. 220, 4to.

---

480. Ny kgl. sml. 362, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 18 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af G. I. Thorkelin.

„Geographia Vetlerum | auctore | Egerhardo Olavi filio |
annotationes fuas adjecit | Gunnarus Paulsen | Præpofitus
Toparchiæ Dalenfis“.

Under titlen har Thorkelin tilføjet sit navn, og på dettes fod er med særlig hånd skrevet 'Suhm'. — Suhms sml. 7, 4to.

---

481. Ny kgl. sml. 385, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 104 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Journal | edur | Vidferlis-Saga | EYRIKS BIORNS- | SONAR“, 1768.

Efterfulgt af register, nogle ærevers til og slutningsvers af forfatteren.

Suhms sml. 627, 4to.

---

482. Ny kgl. sml. 514, 4to. Pap. $21,1 \times 16,5$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Játvarðs saga konungs hins helga afskreven efter AM. 663 a, 4to.

Titelbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 14, 4to.

---

483. Ny kgl. sml. 515, 4to. Pap. $20,1 \times 15,5$ cm. 34 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Anshelmus saga orkibiskups (Kirknaráns pátttr) afskreven efter AM. 200, 8vo.

På forsatsbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 568, 4to.

---

2. Ny kgl. sml. 625, 4to. Pap. $21,2 \times 17,5$ cm. C. 1700. Samlingsbind af blandet nordisk-historisk indhold. Heriblandt:

1 (15 pag. bl. + titelblad). 'Gislaus Magnus, *Relatio de Islandia*'. Overskriften s. 1 lyder „*Confignatio instituti | feu | Rationes*“. Dateret *Munkaþverá* 1647.

2 (19 pag. bl. Bl. 1^r ubeskr.). *Kristni saga* i latinsk oversættelse. Overskrift „*Incipit Historia Christianismi | (sc. in Islandia fundata sál.)*“.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands* II. 124.

3. Ny kgl. sml. 630 e, 4to. Pap. 19. århs 1. halvdel. Forfs autograf. I ($27,5 \times 22,5$ cm. 143 bl. samt nogle indlagte sedler. Skr. på brækkede blade, med opr. kun de indre kolonner beskrevne).

N. M. Petersen, „*Gammel-nordisk Geografi*“ II.

Fortættelse af forfs „*Haandbog*“ I, 1834.

II—V (C. $22,5 \times 18,5$ cm. 4 tykke pakker, c. 8 cm. hver). Samlinger til ovennævnte værk.

Heri også enkelte special-undersøgelser af andre meddelere.

4. Ny kgl. sml. 635, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 43 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Hannes Finnsson. Bl. 12, 16^v, 43^v ubeskr.

1) Bl. 1—8. *Konungatal Dana*, fra Ragnarr loðbrók til Valdimarr II. Knútsson. Afskrevet efter Stockh. pap. 76, fol.

2) Bl. 9—11. „*Um Svein kóng i | Danmörk*“. Efter Stockh. pap. 60, fol.

3) Bl. 13—16^v. *Obituarium*. Efter Stockh. pap. 76, fol.

4) Bl. 17—43^r. '*Variantes Lectiones ex Heidrekspáttur*'.

Efter Stockh. pap. 15, 4to collat. med edit. Verelii.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r har skriveren i marginen tilføjet om Stockh. 76, fol. „*manu Pauli ut credo Hallerii adeoque ex Bibliotheca Seefeldiana.*“ Om stykke 2 anmærkes, at det er taget af *Saxo Grammaticus*. — Suhms sml. 69, 4to og opr. „e bibl. Langeb.“.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan.* II, s. 422—23.

5. Ny kgl. sml. 640, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 46 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Onomasticon Geographiæ veteris | ex Antiquitatibus Septentrionalibus collectum“.

Synes udarbejdet på samme grundlag som Ny kgl. sml. 362, 4to, men falder dog ikke sammen med dette.

Herkomst og hist.: Ovenanførte titel fortsættes med følgende, senere overstregede linjer „incerto Authore, præter ea quæ rubra parenthesi notantur et adscripta fuerunt Exscripto a Gunnaro Pauli Præposito Præfecturæ Dalensis in Quadrante occidentali Islandiæ“. Derefter er tilføjet „per Odum Ionæ“.

488. Ny kgl. sml. 642, 4to. Pap. $20 \times 16,5$ cm. 105 bl. 18. århs 2. halvdel.

‘Iohannes Olavius, Tractatus de Gentium quarundem Borealium artis magicæ specie, quæ Seydur appellari solet, id est Magia flammæ’, Hafniæ 1756.

Rygtitel med Langebeks hånd. Suhms sml. 265, 4to.

489. Ny kgl. sml. 643, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 49 bl. 18. århs 2. halvdel.

„Paulus Widalinus | de Voce | Riddari“.

Rygtitel med Langebeks hånd. Suhms sml. 948, 4to.

490. Ny kgl. sml. 644, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 10 bl. 18. århs 2. halvdel.

„Iohannes Olavius | de voce Sæld. | item ejusdem nonnullæ annotationes | in libellum de agricultura Islandorum Ioh. Snorronii“.

Suhms sml. 1128, 4to.

491. Ny kgl. sml. 681 b, 4to. Pap. $20,4 \times 16,7$ cm. 11 bl. 18. århs 1. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Røde overskrifter. Bl. 11^v ubeskr.

Jón Ólafsson, „Relatio | af Kaupenhafnar Būnanum | sem fkiæde i October 1728.“

Bl. 11^r optages af et kort over København med angivelse af det brændte areal.

Forfs autograf, med egenhændige rettelser og tillæg.

Benyttelse og beskr.: Danske Smlr II, 71 ff., 385, Kbh. 1866—67.

- . Ny kgl. sml. 796, 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 7 bl. 18. årh.
„Iohannes Olavius (Grunnavic. katl.) | de nomine pro-
prio | DANMARK“.

Suhms sml. 391, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.

- Ny kgl. sml. 854, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 70 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Enkelte ubeskr. sider.

Indhold:

- 1) S. 3—13. „Om Rúneskrift“.
- 2) S. 15—24. „Skáldatal | Danmarka (!) og Svía“.
- 3) S. 25—49. „Holger Rofenkrantz's | Fundation“.
- 4) S. 51—115. 'Frue skoles midler'.
- 5) S. 117—40. „Christiani | Qvinti | Rang-Forordning“.

Herkomst og hist.: S. 1 bærer en indholdsfortegnelse med følgende overskrift „Biblioth. Rostgaard. Nr. 418 in folio indeholder“. Det pågældende håndskrift, nu 122, fol., hvorefter dette nr er en afskrift, er nu tabt. — Suhms sml. 879, 4to.

- . Ny kgl. sml. 873, 4to. Pap. $21,2 \times 16,3$ cm. 88 bl. 18. årh.

„Æfi Danakonunga | vulgø | Knytlinga | Saga“.

Skal ifølge en foran indsat seddel stamme fra en afskrift med Arne Magnussons hånd, hvilket ved en notits på indersiden af et tilhørende forsatsblad bekræftes af Thorkelin.

Suhms sml. 547, 4to.

---

5. Ny kgl. sml. 874, 4to. Pap. $20,3 \times 16,1$ cm. 157 bl. Skr. 1728
af Jón Helgason. Bl. 1—9 særlig tilsat. Bl. 69^r blå initial.

Indhold:

- 1) Bl. 1—67. „Knytlinga Saga“. Håndskriftet har opr. begyndt bl. 10^r med 'Sögupáttir af Sveini Úlfssyni'.
- 2) Bl. 68—157. 'Sverris saga' med „Prologus“.

Herkomst og hist.: Bl. 67^v og 157^v har skriveren tilføjet bopæl, datering og på det første sted tillige sit navn. Hjemstedet er Hvanneyri i Siglufirði. Som ejer angiver sig bl. 67^v „Helge Helgason“. — Suhms sml. 104, 4to.

---

496. Ny kgl. sml. 904 e, 4to. Pap. $20,4 \times 16,8$ cm. 22 bl. Skr. c. 1829.
Forfs autograf.

Jón Espolín, „Udkast | til kort Synchronisme over Nordens
Sagaer“.

Bl. 1^r findes i nedre margen en Finn Magnusen underskrevet notits.

497. Ny kgl. sml. 905, 4to. Pap. $20,1 \times 15,9$ cm. 9 bl. 18. årh. 2 forsk.
hænder. Bl. 3 en indskudt seddel; bl. 4—5, 9^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—2. „Innehald | pättar af Skilte Danakonge“. Af-
skrift efter AM. 601 d, 4to. Bl. 3^r gengiver den tilhørende
AMske notitseddel.

2) Bl. 6—9^r. „Indhold | af den korte Fortælling om | Kong
Skiold i Danmark“. Oversættelse af stykke 1 (Jon Mortenssöns
hånd).

*Herkomst og hist.: Ifølge påtegning i marginen bl. 1^r er stykke 1 „manu
Haldori Jacobson 1766“. Suhms sml. 567, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.*

498. Ny kgl. sml. 906, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 98 pag. bl. (+ titelblad).
18. årh.

„Historien | om | Rolf Krage | Konge i Danmark. | Af det If-
landske Sprog, udfat | paa Danfke“.

Suhms sml. 702, 4to og opr. „e bibl. Langeb.“

499. Ny kgl. sml. 907, 4to. Pap. $20,1 \times 15,4$ cm. 10 bl. 18. årh.

Skjöldunga saga (apokryf). Med titel „Saga | Af | Forn-
kongum | i | Danmerkur | oc | Svija-Vellde“.

*Herkomst og hist.: På foden af titelbladet er med Langebeks hånd skrevet
„Bekommet af Hr. Sylselmand Arneson fra Ifland (da hann 1766 var i
Kiöbenhavn) under Navn af Skioldunga Saga. NB. Denne Saga kan
ikke være gammel, men har alle Merker til at være digtet i nyere Tider for
Ro fkyld.“ — Suhms sml. 1167, 4to og opr. „e bibl. Langebekii“.*

500. Ny kgl. sml. 908, 4to. Pap. $22 \times 16,8$ cm. 16 bl. 18. årh. Bl.
16^v ubeskr.

„Sogu-brot | af | Nockorum Forn-Kongum i Dana | oc | Svja
vellid“.

Beg. „ . . fe ek at petta“, ender „er til var fott um alla vikina“.

Bl. 15^v—16^r findes marginalia med en anden hånd, der giver jævnføring med membranen. Enkelte steder ses Suhms hånd.

Suhms sml. 82, 4to.

- . Ny kgl. sml. 909, 4to. Pap. 21 × 16,7 cm. 5 bl. 18 årh. Skr. af Isfiörd. Bl. 2^v ubeskr.

Ragnars saga loðbrókar.

Et brudstykke „þa mælti Ragnar“ — „mitt sverd dregd verða“ (FAS. I, 282—84) afskrevet efter AM. 2, fol.

Bl. 1—2^r indeholder de tilhørende to AMske notitssedler i afskrift.

Suhms sml. 331, 4to.

- . Ny kgl. sml. 911, 4to. Pap. 20,6 × 16,6 cm. 16 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Langebek.

Knytlinga saga. Heraf 'Sögu pattvr af Sveine Ulfssyne', kap. 1—6.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 555, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1539, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Uddrag af sagalitteraturen. Afskrift af AM. 93, 8vo, st. 9. (Blandt indholdet kan foruden det i den AMske katalog opregnede nævnes 'Landamerke að fornu millum Noregs, Danmerkur ok Svíaríkis'.)

S. 54—55 (på to særlig indsatte blade) optages af en beskrivelse af membranerne 180 a og c, fol.

Bl. 1^v bærer notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 295, 4to.

[Ny kgl. sml. 1543, 4to. „^a) Landemærke imellem Norge og Sverrig,

^b) Landamerki millim Gautlands ok Noregs — e Mss. Magnæi Nr. 114“ mangler.]

Suhms sml. 256, 4to.

504. Ny kgl. sml. 1545, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 37 afdelingsvis (og delvis) pag. bl. 18 århs 2. halvdel.

Grænseskel mellem Norge og Rusland samt Norge og Sverige, med tilhørende dansk oversættelse og bemærkninger. Afskrift af AM. 114 b—d, 4to.

Ifg. katalogen „e bibl. Luxdorph.“.

505. Ny kgl. sml. 1554 d, 4to. Pap. $20,8 \times 15$ cm. 232 bl. Skr. 1578. Røde overskrifter og titler, disse tildels med indblanding af gule og sorte bogstaver. Bl. 97^v—151, 152^v, 232^v ubeskr. Brunt presset læderbind med metalbeslag og spænder, hvoraf midter-spændet er bortskåret.

Indhold:

1) Bl. 1—93 'Copier Aff Bergen Stadtz Priuileger' etc. Retterbøder 1294—1560, de ældre i oversættelse.

2) Bl. 94—97^r (særlige hænder, 17. årh.). 3 kongebreve af Kristian IV.

3) Bl. 152—232^r. 'Skomagernis Priuileger' i Bergen.

Herkomst og hist.: I tillens pennesving findes årstallet 1578 efterfulgt af et sammenslynget HR. Ved en påskrift på titelbladets bagside overdrages håndskriftet 1748 af Christian Grawe til Det danske Selskab. Bindets forreste inderside bærer en (magisk) formular og N. 35.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 421.

506. Ny kgl. sml. 1559, 4to. Pap. $21,1 \times 16,8$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Moh.

„Kort og udførlig Beretning | Om | Dend faakaldede Gan“ etc.

Afskrevet efter det nu manglende AMske håndskrift 894, 4to.

Forsatsbladet indeholder i afskrift følgende påtegning: „Disse her om Troldom anførte Ting holder jeg meitendels for Fabelverk, og agter dem til Trykken ey alleneste uverdige men endog utilladelige. P. Horrebøw.“

507. Ny kgl. sml. 1582, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1. Titelblad.

2) Bl. 2. '... næfnde... syslumader á Sunnmøre pessa menn til at gera hverso mykit sallt skullæ i hvern smðrlauf'.

Skal ifølge påtegning have stået på 1ste blad i AM. 737 I, 4to, hvor stykket nu ikke findes.

3) Bl. 3—8. *Jólaskrá med Arne Magnussons bemærkninger. Efter AM. 737 I, 4to.*

4) Bl. 9—12. *Jólaskrá med Arne Magnussons bemærkninger og 2 annal-notitser om Oslo brand. Efter AM. 737 II, 4to.*

5) Bl. 13—15. „Nu ero aller menn skylddughir at hallda þa tru“ etc. — *forbud mod hæðinn átrúnaðr. — Skal ifølge påtegning have været i samme nummer som ovenstående; mangler.*

6) Bl. 16—17. *Réttarbót Hákonar konungs 1300. Skal være afskrevet efter samme nummer, hvor stykket nu ikke findes.*

7) Bl. 18—23. *“Vedra Bæklingur | eður | Búra Practica | ok Reglur” etc. Afskrevet efter AM 736 V, 4to.*

8) Bl. 24—27^r. *Völundarhús. Efter AM. 736 III, 4to.*

9) Bl. 27^v—28^r. *Penge- og værdiberegning (isl.). Efter AM. 736 III, 4to.*

Suhms sml. 960, 4to.

Ny kgl. sml. 1588, 4to. *Pap. 20,8 × 16,3 cm. 151 bl. (+ forsatsblad). 18. årh. Kun delvis beskrevet.*

Norske retterbøder fra 14. årh. (i alt 27) med vedføjede dansk oversættelse.

Forsatsbladet bærer følgende, F. Klevenfeldt underskrevne notits: „Disse her indfluttede Norske Brevfe hafver jeg af Originalerne ladet udskrive, med en Ofversættelse forfyne, samt hift og her med en liden Anmærkning forfyne, alt i den Tanke, at af dem i Tiden skulde uddragis og samlis de ældgamle norsk-danske Ord for at tiene til Forbedring saavel udi Sproget i Almindelighed, som og til Oplysning i de gamle Lovfe — hvilke Ord jeg fornemmelig og for det første hafde tænkt (etymologisk-vifs) at lade indrage udi Gudmundi Andreæ Lexicon, det jeg in folio (ved reen Papiirs Indkydelse) har ladet indrette og for lang Tid ved een og anden Anmærknings supplementum har ladet forbedre.“

Ny kgl. sml. 1584 e, 4to. *Pap. 25 × 19 cm. 7 beskr. bl. 18. årh. 3 forsk. hænder, deribl. Jon Mortenssons.*

Norske diplomer 13—16. årh.

I alt 6, afskrevne efter originaler i det Danske selskabs arkiv.

510. Ny kgl. sml. 1585, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 17 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.

Bréf Honorii páfa til Eiríks Noregs konungs (1285).

Statúta Eilífs erkibiskups 1327.

Under titlen er tilføjet „Er udfkrevet efter et til laans bekommet Manuscript fra Island in 4to af M. Magnusen“, men dette navn er overstreget og derunder skrevet „Adaldhal (manifeste)“.

511. Ny kgl. sml. 1587, 4to. Pap. $22 \times 16,7$ cm. 484 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson. Adskillige ubeskrevne blade og på adskillige steder lakuner antydede.

Norske kongesagaer i latinsk oversættelse:

Prologus til Heimskringla, Ynglinga saga, Hálfðanar saga svartá, Haralds saga hárfagra kap. 1—32.

‘Ex historia regis Olafi Tryggvi’ (fragmenta).

‘Fragmenta ex historia regis Olafi sancti’.

‘Fragmenta ex historiis regum Sverreris, Hákonis senioris et Magni regis leg. ref.’

De Ingo rege etc., De Magno rege Erlingi 2: *Fagrskinna*, *Chrania* s. 169—87.

‘Historia poetarum regis Haraldí pulchricomí’.

Suhms sml. 992, 4to.

512. Ny kgl. sml. 1588, 4to. Pap. $20,7 \times 17$ cm. 23 pag. bl. (+ titelblad). 18 årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Bl. 19—23 tosp. Bl. 23^v ubeskr.

Grænseskel mellem Norge og Sverige samt Norge og Rusland, Tale mod de norske biskopper, Imbrudagar m. v. Afskrift af AM. 114 a, 4to.

Suhms sml. 230, 4to.

513. Ny kgl. sml. 1590, 4to. Pap. $19,7 \times 15,9$ cm. 340 bl. 17. århs slutn.

Indhold:

1) Bl. 1—326. **Noregs konunga sögur incl. Hákonar saga gamla og derefter kongerækken til Ólafur Hákonarson incl. Beg. defekt i Ynglinga saga, idet 1 bl. mangler.**

Vistnok oversat efter P. Klavssöns Danske oversættelse.

2) Bl. 327—340. '**Sú Danska Kronika Saxonis Grammatici**'.

Ender defekt i fortællingen om Rolv krakes død.

Indlagt er et læst blad, indeh. i afskrift (c. 1700) fragm. af Egils saga.

Bindet har været udfodret med et isl. privatbrev fra Helgi Árnason, Giljá 1728. — Suhms sml. 1474, 4to.

— kgl. sml. 1591, 4to. Pap. 18,5 × 16 cm. 164 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Svefneyjar. Dels folieret, dels pagineret, men ikke fuldt nøjagtigt.

Noregs konunga sögur afskrevne efter AM. 39, fol.

Bl. 1 beskriver afskriveren originalens ortografi. — Med Suhms hånd er skriveren betegnet som den unge Olavius. — Suhms sml. 339, 4to.

✓ kgl. sml. 1592 a—f, 4to. Pap. C. 21,7 × 16,5 cm. (6 voll.). 311 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson. Bl. 153 ubeskr.

Fagrskinna (AM. 52, fol.), delvis oversat på Latin — til udfyldning af Noregs konunga tal (AM. 51, fol.).

Hæfte d—e giver 'Supplementa in librum Fagrskinna', hæfte f vers-oversættelse.

En i hæfte c indlagt seddel indeholder en af afskriveren, til kammerherre Suhm stilet, kvitteret regning, dat. 1786. Suhms sml. 1373, 4to.

y kgl. sml. 1593 a—h, 4to. Pap. C. 21 × 16,5 cm. (8 voll.). 508 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson. Bl. 160^r ubeskr.

De norske kongesagaer i latinsk oversættelse.

Omfatter kongerne Magnus den gode — Sigurd Jorsalafarer, hvortil slutter sig Hemings þátr (ender def.).

Oversætteren angiver som original 'Hryggjarstykki', hvorved må forstås et fra Hrokkinskinna eller lignende kilde stammende håndskrift.

Hæfterne a—h ere i omslag udfodrede med brevudkast og optegnelser af Stefán Björnsson eller privatbreve til denne. — Suhms sml. 236, 4to.

517. Ny kgl. sml. 1594, 4to. Pap. $21,4 \times 17$ cm. 23 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Gíslason. Bl. 23^v ubeskr.

Magnúss saga Ólafssonar (fragm.) i latinsk oversættelse.

Oversat efter AM. 306, 4to, men forskellig fra den heri indeholdte latinske oversættelse.

Bl. 21—23 indeholder vers-fortolkning.

Bl. 1^r, 21^r notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 174, 4to.

518. Ny kgl. sml. 1595, 4to. Pap. $20,5 \times 16,4$ cm. 56 pag. bl. 18. århs beg. Forsk. hænder. Beg. med pag. 2. Bl. 14^r ubeskr. og oversprunget i pagineringen.

„CHRONICA NORVEGICA“.

Latinsk referat af de norske kongesagaer til Håkon den gamle incl., hvorefter følger et „Supplementum“ over de følgende konger til 1317.

Suhms sml. 1449, 4to.

519. Ny kgl. sml. 1596, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 11 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

„Um | Svenska og Norfka | Kónga“.

Er uddrag af AM. 165 (ikke som titlen angiver 164), 8vo bl. 19^v ff.

Titelbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 184, 4to.

520. Ny kgl. sml. 1597, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 27 bl. (pag. 24 + 30). 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Iohnson.

„Duæ | CHRONOLOGIÆ | Regum“.

Indhold:

1) Bl. 2—12. ‘Ártal konganna’, fra Håkon Hákonarson til Kristian VI (incl.). Angives at være ‘bréf lögmannsins Páls Vidalíns’ († 1727), altså med tillæg.

2) Bl. 13—27. **„Chronologia | Postremorum Norvegiæ | Regum“** etc. (isl.). 1710. ‘Auctore Arna Magnæo’.

Suhms sml. 330, 4to.

521. Ny kgl. sml. 1598, 4to. Pap. $19 \times 15,6$ cm. 30 bl. 18. århs 2. halvdel. Afsnitsvis pagineret med forbigåelse af de ubeskr. bl. 16, 27—28.

Indhold:

1) Bl. 1—15. 'Arnas Magnæus, Chronologia postremorum Norvegiæ regum' etc., 1710.

2) Bl. 17—26. 'P. Vídalín, Ártal Noregs konunga' (Latinsk titel), til Frederik IV incl.

3) Bl. 29—30^r. Andreas drápa postioia (fragm.). Afskr. af Adeldahl efter AM. 669 c, 4to.

På 1ste titelblad en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 60, 4to.

52. Ny kgl. sml. 1599, 4to. Pap. $20 \times 16,1$ cm. 460 bl. 18. århs 2. halvdel. Jón Ólafsson den yngres hånd. Pag. 1—918, idet bl. 1—2 ikke ere medregnede og tallene 353 og 677 ere oversprungne. De norske kongesagaer afskrevne efter Eirspennill (AM. 47, fol.) med forangdende „Prologus“ (o: uddrag af abbed Nikulás rejsebeskr.).

Bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 133, 4to.

23. Ny kgl. sml. 1600, 4to. Pap. $20,2 \times 16,2$ cm. 114 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson den yngre. Bl. 1^v—2, 48^v—49 ubeskr.

Ólafs saga Tryggvasonar med efterfølgende Tíu lagaorð guðs og Tíu undr Egiptalands. Afskr. efter AM. 310, 4to.

Bl. 3^r giver afskriveren en beskrivelse af originalen, bl. 1^r indeholder en notits med Suhms hånd. De efter teksten afskrevne AMske seddel-notitser give foruden det fra originalen kendte følgende nu tabte 'A Marginalibus peim Dönku á Ólafs Sogu Tryggva sonar Oddi Monachi og Ólafs sogu helga virdist mer vera hönd Ions Simonarsonar Lögmanns á Augdum.

1721 tok eg það gamla bandid utan af bokinne og let setia þetta nýja um hana i stadinn þess'.

24. Ny kgl. sml. 1601 a—ø, 4to. Pap. (26 voll.). C. $21,5 \times 16,6$ cm. 1188 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson.

Ólafs saga Tryggvasonar i latinsk oversættelse.

Efter den til Fornm. sögur I—III svarende tekst.

Hæfterne ere mærkede 1—5 og 1—21. Som omslagsfoder for hæfterne findes enkelte privatbreve. I adskillige hæfter findes indlagt krütered regninger fra afskriveren til kammerherre Suhm fra årene 1783—84.

525. Ny kgl. sml. 1602 a, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 103 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1—23. „Rymur | af Olafi Kóngi Triggvafyni“. Ende her defekt i 6. ríma, men fortsættelsen findes i Ny kgl. sml. 1905, 4to. (I alt 8.)

2) Bl. 24—103^r. Króka-Refs rimur. Begynde her defekt i 4. ríma, men begyndelsen findes i Ny kgl. sml. 1905, 4to. (I alt 13.)

Under titlen betegnes 1. som forf. af Sigurður blindi; i 13. ríma af 2. er forfatteren Hallgrímur Péturssons fornavn antydet ved omskrivning.

Omslagets inderside bærer en af P. F. Suhm underskreven notits.— Suhms sml. 1450, 4to.

526. Ny kgl. sml. 1602 b, 4to. Pap. $21,3 \times 17,1$ cm. 13 bl. (incl. 2 indklæbede sedler). 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnarvík.

To islandske tekster med vedføjte latinsk oversættelse.

Teksten er et forsøg på afskrivning af fragmenterne AM. 325 IV, β—α, 4to, men mislykket, og navnlig for det førstes vedkommende aldeles fantastisk.

AM. 325 IV β, 4to, som indeholder Karls þáttur vesæla (fragm.) — således kan det i den AMske katalog anførte nøjere bestemmes —, opfattes af J. O. som hørende til Ólafs saga Tryggvasonar.

AM. 325 IV α, 4to, indeh. Ólafs saga helga (den ældste legendariske saga), nu udg. med faksimiler af G. Storm (Otte brudstykker . . Chrania 1893), henføres af J. O. (overensstemmende med Arne Magnússon) til 'miracula St. Olavi'.

Bl. 2^v anfører J. O. en ferskeytt vísa om Hákon jarl, som han mener at have fundet i marginen af fragm. γ.

y kgl. sml. 1603 a—f, 4to. Pap. C. $22 \times 16,8$ cm. (6 voll.). 714 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson.

„Hifstoria Regis | Olafi Sancti Haralldi | filii“. Latinsk oversættelse.

Forsatsbladet til 2. hæfte bærer en latinsk notits.

y kgl. sml. 1604, 4to. Pap. $19,1 \times 16,1$ cm. 45 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

„Legenda de Sancto | Olavo“. Oldnorsk

Afskrift af AM. 665, 4to.

Suhms sml. 564, 4to.

y kgl. sml. 1605, 4to. Pap. $19,8 \times 15,8$ cm. 160 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—50^r. „Sagann af Magnufe Konige hinum Goda“.

2) Bl. 50^v—160. „Sagann af Haralldi | Konge Sugurdar- | Syne“.

Efter Morkinskinna-redaktionen. Ender defekt „ad hællenn gieck upp ur myrenne“, Flatb. III, 374.

I marginen bl. 1^r skrevet I. Iacobsen. — Suhms sml. 650, 4to.

y kgl. sml. 1606, 4to. Pap. $20,8 \times 16,2$ cm. 265 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson den yngre. Pag. 1—526 (+ 2 forang. bl.), med forbig. af tallene 288, 466 (513bis ubeskr. og upag.).

Hákonar saga Hákonarsonar konungs gamla afskr. efter AM. 47, fol.

De ellers ubeskr. bl. 1—2 indeholde 2 faksimilerede skriftprøver.

På bl. 3^r (S. 1') opgives skriverens navn (I. Olsen). — Suhms sml. 212, 4to.

y kgl. sml. 1607, 4to. Pap. $22,8 \times 17,7$ cm. 18 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 2^v, 8^r, 18^v ubeskr.

'Fragmentum historiae Magni Haqvini Reg. Norv. Legum reformatoris' o: Det bevarede brudstykke af Magnúss saga lagabætis med latinsk oversættelse og „Præfamen“.

På omslaget en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 227, 4to.

532. Ny kgl. sml. 1608, 4to. Pap. 22,_s × 17,_s cm. 8. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Björn Thorgrimsen.

'Sättarglörd þeirra Magnúsar kóngs og lóns Erche-Byskups i Nidar öse'.

På omslaget findes en notits om skriveren — Suhms sml. 205, 4to.

533. Ny kgl. sml. 1609, 4to. Pap. 21,₁ × 16,₇ cm. 8 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord. Pag. 1—14 (+ titelbl.).

Erik Magnussons alm. retterbod og Håkon Magnussons retterbod om revsede mænds frænder — i oversættelse 'efter membrana'.

På titelbladet en notits med Suhms hånd.

534. Ny kgl. sml. 1610, 4to. Pap. 19,_s × 17,₁ cm. I alt 45 bl. 18. årh. 3 stykker, st. 1—2 skr. af Jon Mortenssøn. Bl. 4^r (en Langebeks seddel), 13^v, 37 ubeskr.

'Sögu þættur af Hækoni Hærekssyni' med efterfølgende dansk og latinsk oversættelse.

Ved den islandske tekst marginal-varianter med Langebeks hånd.

Suhms sml. 754, 4to og opr. „e bibl. Langeb.“

535. Ny kgl. sml. 1633, 4to. Pap. 19,_s × 15,_s cm. 88 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Grágás og Gamle norske love. Afskrift af fragmenterne AM. 315 a—k, fol.

Suhms sml. 850, 4to.

Benyttelse og beskr.: Grágás III, s. XLVIII—IX; Norges gl. Love IV, 422.

3. Ny kgl. sml. 1634, 4to. Pap. $22 \times 16,5$ cm. 163 bl. Skr. 1749 af Hans Paus. Pag. i 2 afsnit med forbisdelse af titelbladet og gentagelse af tallene 167—68.

Indhold:

- 1) Bl. 2—112r. 'Gula Things Lov forbedret af Magno Lagabæter'.
- 2) Bl. 113r—51. 'Kiöbsteds Ret for Bergens Bye udg. af Kong Magno Lagabæter'.
- 3) Bl. 152—63. Retterbøder ('Forordninger'). Ender defekt „og give icke Sysfel“ i retterboden „Om Misgerningsmænd anholdes i Böygden“.

Herkomst og hist.: Ifølge titelbladet skulde håndskriftet endvidere indeholde „Kong Hagens Borge Ret“ og „En gammel Kirkelov“, men disse stykker findes nu ikke. Sammesteds oplyser skriveren „alle disse Love haver jeg overfat paa Dan/k efter et Pergamen Skrift som findes paa det Kongelige Academies Bibliotheque paa det Runde Taarn“ (v: AM. 322, fol.). — Suhms sml. 269, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 422.

[Ny kgl. sml. 1635 a, 4to. Se Thott 2087, 4to.]

4. Ny kgl. sml. 1635 b, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 95 bl. 18. drh. Islandsk hånd.

Magnus lagabeters norske landslov i dansk oversættelse.
Med nyere fortale.

Forsatsbladets inderside bærer en af Thorkelin underskreven notits. — Hdskr. har tilhørt Hjelmstjerne.

5. Ny kgl. sml. 1635 c, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 171 bl. C. 1600.

Indhold:

- 1) Bl. 1—131. **Magnus lagabeters norske landslov i dansk oversættelse.** Med nyere fortale og register.
- 2) Bl. 132—70r. „Rettebøder“. De ældre i oversættelse.
Bl. 171r findes et Thomas barratt underskrevet brev-udkast i engelsk sprog, dat. 22. octob. 1623.

Bl. 170r angiver I. Sthure, Trondhjem sig som ejer af bogen 1700; senere har den tilhørt Hjelmstjerne. Forsatsbladets inderside bærer en notits med Thorkelins hånd.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 423.

539. Ny kgl. sml. 1635 d, 4to. Pap. $19,5 \times 15,7$ cm. 238 bl. 17. århs beg. To forsk. hænder. Adskillige ubeskr. blade og sider. Hdskrs opr. del, bl. 1—189, er ifg. bl. 138^v skr. af Laur. Nic. Mus 1601 med en kalligrafisk frakturhånd og rigt udstyret med røde overskrifter og initialer. Presset læderbind.

Indhold:

- 1) Bl. 1—145^r. „Norgis Loug“. 'Efter Frederick den andens befallinng 1572 sammensett och fordansckett'. Bl. 95^v står $\frac{1}{2}$ side blank. Bl. 2—3^r marginalia fra 17. årh.
- 2) Bl. 148—75^r. „Rettebødernnæ“, 13—14. årh. Med fælles register. Dansk sprogform.
- 3) Bl. 177—85^r. „Konningh Christi|anns denn fierdæ | hanns Rettbødr“. Kroneborgh 1591.
- 4) Bl. 186. 'Norges konger' fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.
- 5) Bl. 187^v—89^r. „Arffuæ Tafflenn“.
- 6) Bl. 194—223^r. P. Hegelund, Dansk ordsprogsamling. Tilegnet Albert Fris's døtre.
- 7) Bl. 223^v—38^r. De danske kongers krønike 1447—1588.

Herkomst og hist.: På titelbladets fod er skrevet „Augustinus Olufffönn Er denne Bogs Rette Eyermannnd 16⁰⁰“, og derover, med en anden hånd „Thomas Erickffönn Egenn Hanndth“. Ifg. den systematiske bibliotekskatalog er hdskr. købt 1886 hos boghandler F. Müller i Amsterdam; sml. en engelsk blyantsnotits på femte forsatsblad og trykt indholdsangivelse på klæbet 1ste forsatsbl.

540. Ny kgl. sml. 1636, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 12 bl. 18. årh.
Borgartings ældre kristenret afskr. efter AM. 78, 4to.
 Suhms sml. 647, 4to. — Norges gl. Love IV, 423.

541. Ny kgl. sml. 1637, 4to. Pap. $22,5 \times 17,4$ cm. 50 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kong Sverres kristenret afskr. efter AM. 78, 4to.
 Suhms sml. 819, 4to. — Norges gl. Love IV, 423.

542. Ny kgl. sml. 1638, 4to. Pap. $20,5 \times 16,4$ cm. 45 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh.

„Den gamle Norfke | Christen-Ret“ . . 'udsat paa Danske af Mester Hans Gaas'.

Suhms sml. 482, 4to. — Norges gl. Love IV, 423.

y kgl. sml. 1689, 4to. *Pap. 21,2 × 16,7 cm. 38 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh.*

„Den gamle Norfke | Christne Rett“ . . 'udfæst paa Danske aff Mester Hans Gaaes'.

Suhms sml. 493, 4to. — Norges gl. Love IV, 423.

y kgl. sml. 1640, 4to. *Perg. 24 × 17,4 cm. 113 bl. C. 1300. Røde eller blå (enkelte gange brune, gule, grønne) afsnits-initialer med ornamentering af modsat farve, røde overskrifter, røde eller blå initialer og fremhævningsmærker, røde gennemstrygninger. Ubeskr. ere bl. 22^v (nedre halvdel), 29^v; med to omtrent samtidige hænder ere bl. 91^v—92 udfyldte; bl. 54 er senere tilsat (15. årh.); af bl. 33 er øverste bortskårne stykke udfyldt på nyt pergament (c. 1600). Lakuner findes efter bl. 8, 20, 47. Af håndskriftets hovedtekst antages bl. 30—36 (incl. 36^v øvre halvdel) skrevet med en særlig hånd. I marginen, der har lidt noget ved beskæring, findes jævnlig yngre henvisninger; ældre marginalia ses bl. 26^r, 27^r, 58^v, 64^r, 110^v. Sort læderbind med metalbeslag og spor til to spænder. Hist og her reagenspletter. Bl. 67^{r-v} er et kapitel overstreget.*

Indhold:

- 1) Bl. 1—90^v. **Magnus lagabøters norske landslov med retterbøder og epilog.**
- 2) Bl. 90^v—91. Retterbøder, af år 1291, to i alt.
- 3) Bl. 92—113^v. **Farmannalov og Bergens bylov, i uddrag.**
- 4) Bl. 113^v (14. årh.). Arvetallet, i uddrag.

Herkomst og hist.: En notits bl. 110^v viser, at lovbogen i 14. årh. har været anvendt i Tønsberg. På indersiden af 3. forsatsblad er med en hånd fra 18. årh. skrevet S. B. Schiøtz. Ellers vides intet om bogens tidligere skæbne.

Benyttelse og beskr.: *Norges gl. Love IV, 423—25.*

545. Ny kgl. sml. 1641, 4to. Perg. $20 \times 15,8$ cm. 63 bl. (incl. de opr. ubeskr. 1—7^r, 63). 17. årh. Overskrifter og initialer fremhævede ved rødt eller grønt blæk; stundum åben plads for disse sidste. Læderbind med metalbeslag og spor til spænder.

Jónsbók.

Beg. „ad þeir hafa valld“, *Kristindómsb. kap. 2*; ender „Ef menn dupla“, *Þjófab. kap. 18*.

Herkomst og hist.: Bl. 1—6, der svare til lakunen ved hdskr's begyndelse, bære for enkelte blades vedkommende spor til udraderet skrift. På bl. 2 er skrevet ejer-notitsen „Þessa laugbok á Eg Olaffur Elldrí Marchússon med Riettu mior feingenn i Laugboka skiftum af fodur m. á Reykiauollum i Tungu sueyt Mitt nafn Til merkis Olaffur Elldr mff egh Anno 1686 þann 3 october“ og en tilsvarende af Steingrymur Jonason, nogle personnavne samt en to gange gentaget firlinjet vise om den rette brug af „herra vallded“. En som bindfoder anvendt papirstump giver navnet Olafur Hallgrímsson 1676. — *Suhms sml. 932, 4to.*

Benyttelse og beskr.: *Norges gamle Love IV, 425.*

546. Ny kgl. sml. 1642, 4to. Codex Tunsbergensis. Perg. $24,1 \times 19,8$ cm. 186 bl. Delvis tosp. 14. århs 1. halvdel (med tillæg fra 14—16. årh.). Røde overskrifter, røde, blå eller grønne initialer, tildels med modsat ornamentering. Adskillige marginalia. Bl. 13 flænget, bl. 168 beskadiget. Læderbind med metalbeslag og spor til spænder. Enkelte opslagsmærker bevarede. Bl. 1^r fastklæbet til bindets inderside, ubeskr. Af bl. 177^v er skriften tildels bortreven eller afslidt.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—2 (16. århs 2. halvdel). „Jorde Regning Syndanfieldtz“, „Om Mynt“ — med forudgående Gamle ord i loven etc.
- 2) Bl. 3—6^r (skr. 1559 af lagm. Jörgen Klavssön). Register til landsloven („Taffle paa noregis Lougbog Datum 1559“).
- 3) Bl. 7—9 (særlig hd fra 14. århs 1. halvdel). **Calendarium** med obituarial- og andre notitser.
- 4) Bl. 10—18ra. **Nyere Gulatings-kristenret.**
- 5) Bl. 18ra—b (forsk. hænder). Edens betydning (14. årh.), Rådmands ed (15. årh.), Lovords forklaring (16. årh.), Citat af et pavebrev (15. årh.).

- 6) Bl. 18^v—24^r. **Borgartings (Vikens) ældre kristenret.**
- 7) Bl. 24^{va-b} (15. årh.). Retterbod, 13. årh. (Erik Magnussöns).
- 8) Bl. 25—102ra. **Magnus lagabøters norske landslov med retterbøder og epilog.**
- 9) Bl. 102ra—107rb. Håkon Magnussön, Retterbod om kongearv og rigsstyrelse, 1302.
- 10) Bl. 107rb—121ra. **Tunsberg bylov.**
- 11) Bl. 121ra—27va. **Farmannalov.**
- 12) Bl. 127va—28 (15. årh.). Retterbøder, 13—15. årh.
- 13) Bl. 129—44. **Retterbøder**, 13—14. årh.
- 14) Bl. 145—67^r. **Hirdskrå.**
- 15) Bl. 167^r—73^r (c. 1500, forsk. hænder). Retterbøder, 13—15. årh.
- 16) Bl. 173^v (15—16. årh., forsk. hænder). Formularer og notitser.
- 17) Bl. 174—75va (c. 1500). **Om arveretten.**
- 18) Bl. 175va—76^r (15. årh.). Retterbøder, 14. årh.
- 19) Bl. 176^v (16. årh.). Retterbod og Lagmandsorsokurd.
- 20) Bl. 177 (14. årh. To forsk. hænder). Retterbøder, 14. årh. Med tilføjet notits af år 1535.
- 21) Bl. 178—86 (16. årh. Forsk. hænder). Statuter, retterbøder, domme og lign.; Historisk-juridiske notitser og personalia; Marketal og bøder; Formular; Register over retterbøder; Norsk kongeliste; Norsk-russisk rigsgrense.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 425—34.

Ierkomst og hist.: Håndskriftet, der fra gammel tid har hørt hjemme i Tunsberg, fulgte, som det bl. 173^v ses, i det 16. årh. de vekslende lagmænd. Den sidste af disse (Jörgen Lavritssön 1581—1600) har sandsynligvis ladet det indbinde, da der henholdsvis på bindets for- og bagside er trykt „THONSBERIG LOVG BOGH og IVRGEN LAVREZEN“. C. 1700 tilhørte det C. Braunman (bl. 2^r, i Kristiania). På kalendariets første blad (bl. 7^r) er med en hånd fra 17. årh. skrevet „gragofs“. Bl. 9 er indhæftet på beskrevet pergament. — Suhms sml. 1502, 4to.

Ienyttelse og beskr.: Suhms Samlinger til den danske Hist. II, 2, s. 188—89; Dipl. Isl. I; G. Storm, Monumenta hist. Norv. nr. XII; Personahist. Tidskrift I, 149—50; Borgartings ældre kristenret (fotolit. udg.), Chrania 1886; Hirdskraa (fotolit. udg.), Chrania 1895; Norges gl. Love, I—IV (facs.).

547. Ny kgl. sml. 1643, 4to. Pap. $19,6 \times 15,7$ cm. 244 bl. Skr. 1593—94 af Peder Leem (bl. 235—44 særlig hånd, 17. årh.). Bl. 4^v, 196—99, 234^v, 244^v ubeskr. Med efterffg. ubeskr. bl. Af-delingsvis folieret (med et 16 bis). Brunt presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. Magnus lagabøters fortale til landsloven. *Dansk oversættelse.*

2) Bl. 5—195. *Den norske landslov i dansk oversættelse. Med nyere fortale og register.*

3) Bl. 200—34^r. 'Rettebøder' 13—16. årh. *De ældre i oversættelse.*

4) Bl. 235—44^r (17. årh.). „Om politiske Retferdighed, og Oprigtighed“. Uddrag af 'Johannes Spangenberg's Æcteskabs Speygell'.

Herkomst og hist.: Dateringer forekomme bl. 1^r og 195^r, sidste sted tillige skriverens navn; på bindets inderside findes en ejernotits af 1626 (uden navn); ifg. en påtegning (c. 1700) på 2. forsatsblad har bogen tilhørt R. Lindgaard. — Suhms sml. 514, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 434—35.

548—49. Ny kgl. sml. 1644, 4to. Pap. $20,3 \times 15,6$ cm. 332 bl. 16. århs slutn. Røde overskrifter, afsnitsbegyndelser og marginalia. Tallet 44 oversprunget, 157 gentaget; bl. 26^v, 203^v, 210^v, 332^v ubeskr. Brunt presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—210^r. *Magnus lagabøters norske landslov i dansk oversættelse. Med fortale, registre m. v.*

2) Bl. 211—327. 'Rettebøder' 13—16. årh. *De ældre i oversættelse.*

3) Bl. 327^v—29^r. 'Noriges Konger' fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern. *Med senere tillæg til Frederik IV.*

4) Bl. 229^v—30. Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans.

5) Bl. 331—32^r. Kristiern II.s alm. retterbod.

Herkomst og hist.: På bindets forside er indtrykt M. N. S. 15[8]9. 1ste blad af et foran indsat ubeskrevet læg bærer med to forsk. hænder fra c. 1700

Indskriften Dend Gamle Norsche Balchen underskrevet henholdsvis I. Lemfort og R. Lindgaard. — *Suhms sml.* 515, 4to.
Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 435—37.

Ny kgl. sml. 1645, 4to. Pap. 20,2 × 16 cm. 42 bl. 18. årh. Bl. 42^v ubeskr.

'Hird Skraa'.

Suhms sml. 314, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 437.

Ny kgl. sml. 1646, 4to. Pap. 20,2 × 16,2 cm. 274 bl. (incl. forsatsblad). 16. århs slutn. Folieret 1—272, med overspringelse af tallene 143, 268, gentagelse af 213. Bl. 192^v, 193^v, 201^v, 262^r ubeskr. Presset læderbind med spor til spænder. Efter bl. 268 en lakune.

Indhold:

1) Bl. 1—192^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. Med nyere fortale og balkeregistre. *Tingfarebalkens* kap. 7 er dog i det gamle sprog.

2) Bl. 193^r. Edens betydning (som „Appendix“).

3) Bl. 194—201^r. Landeværnsbalkens kap. 12 ff. (udeladte i den forangående landslovs-oversættelse).

4) Bl. 202—71. **'Rette bøder'**, 13—16. årh. Enkelte i det gamle sprog.

5) Bl. 272. Doms-uddrag.

Henvisninger til landsloven findes på bindets forreste inderside samt forsatsbladet; på bindets bageste inderside privattoptegnelser (en vejrsplådom; regnskabsnotitser).

Herkomst og hist.: Bl. 271^r synes skriverens forbogstaver givne, hvorimod nogle i landsloven forekommende dateringer m. v. gælder originalen for denne afskrift. Bindets forside bærer i svagt tryk årstallet 1597. Bl. 249^r ses to ejernotitser fra 17. årh. Af forsatsbladet fremgår, at biskop P. Hersleb og hans fader har ejet bogen. Danske selskab og Sevel angives derefter som håndskriftets besiddere. *Suhms sml.* 936, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 437—38.

---

552. Ny kgl. sml. 1647, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 146 bl. 18. årh.
Adskillige ubeskr. bl. og sider.

Norsk-islandske ærkebiskoppelige og biskoppelige statuter, nogle retterbøder, samt norske bisperækker.

Til de fleste stykker vedföjet latinsk oversættelse af Arne Magnusson.

Bl. 132 ff. Dr. Margretes forordning, Oslo 1392, efter original i gehejmearkivet, med dansk oversættelse af Jón Ólafsson.

Afskrevet efter de Arnamagnæanske håndskrifter AM. 309, fol., 355, fol., 138, 4to, 148, 4to.

Suhms sml. 1285, 4to og opr. „e bibl. Müllmanni“.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

553. Ny kgl. sml. 1648, 4to. Pap. $25,5 \times 19,5$ cm. 12 bl. 18. årh.

'Rettebøder'. De for Jonsbogen sædvanlige. I dansk oversættelse.

Forsatsbladet bærer en bemærkning med Suhms hånd, samt en notis med Langebeks, ifølge hvilken originalen var en af Mr. Stistrup 1752 lånt codex. — Suhms sml. 1384, 4to. og opr. „e bibl. Langebek“.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

554. Ny kgl. sml. 1649, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 125 bl. 18. årh.
Adskillige ubeskr. bl. og sider.

Norsk-islandske retterbøder, som regel med vedföjet dansk oversættelse.

Efter de Arnamagnæanske håndskrifter AM. 351, fol., 102, 4to, 138, 4to.

Suhms sml. 591, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

555. Ny kgl. sml. 1650 a, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 131 bl. 18. årh.
Brækkede blade med kun den ene kolonne beskrevet. Adskillige ubeskrevne sider og blade.

Norske retterbøder i oversættelse.

Suhms sml. 1330, 4to.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

7 kgl. sml. 1650 b, 4to. Pap. 20 × 16 cm. 23 bl. 18. årh.

Norske retterbøder, de ældre i oversættelse. *Efterfulgte af*

Norsk kongerække fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

Har tilhørt Hjelmstjernes bibliotek.

nyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

7 kgl. sml. 1651, 4to. Pap. 21,5 × 16,7 cm. 144 bl. 18. årh.

Adsk. ubeskr. sider og blade. Samme hånd som Nks. 1649, 4to.

Formularer, statuter, retterbøder. *Oldnorsk-Islandsk og Latin.*

Afskrevne efter de Arnemagnæanske håndskrifter AM. 351,

fol., 355, fol., 115, 4to, 138, 4to, 175, 4to, 186, 4to, 200, 4to.

Suhms sml. 1101, 4to; katalogen henviser til „bibl. Möllm. p. 29, Nr. 137“.

nyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

7 kgl. sml. 1652, 4to. Pap. 20,5 × 15,5 cm. 55 pag. bl. 18.

århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Vilhelm af Sabinas statut, Ribe artikler, retterbøder — islandsk sprogform.

Udskrevne af AM. 458, 12mo.

Suhms sml. 412, 4to.

7 kgl. sml. 1653, 4to. Pap. 20,5 × 16,5 cm. 52 pag. bl. 18. århs

2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

‘Qvædam mandata regum Norvagiæ, episcoporum et Vilhelmi cardinalis. Ex codicibus membr. bibl. A. Magnæi Nr. 55 et 56 in 8vo’.

På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 1492, 4to.

nyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 439.

Ny kgl. sml. 1654, 4to. Nu indlemmet i AM. 61, 4to, hvor bladene opr. have hørt hjemme.]

560. Ny kgl. sml. 1655, 4to. Pap. 18. årh's 2. halvdel.

Norske privilegier og statuter, *hvoriblandt mærkes* (bl. 1—6; 19,^s × 16,^s cm.) Retterbøder fra 14. årh., i *oversættelse*.
Oversendes ved et indlagt brev, dat. Kiöbenhavn 28. 8. 1779, fra sekretær Andreas Togstad til konferensråd Kofoed Anker. — *Suhms sml.* 1461, 4to.

561. Ny kgl. sml. 1657, 4to. Pap. 21,^r × 16,^s cm. 110 bl. (incl. 2 sedler og 2 beskr. forsatsbl.). 18. årh. *Afdelingsvis pagineret. Mellem afdelingerne ubeskr. ss. og bl.*

Indhold:

1) Bl. 1—54^r. 'Grönlands beskrivelse' etc. *efterfulgt af* Det dansk-norske overherredømme over polarlandene, med indskud af et brudstykke af Fostbrødre saga (bl. 52—53).

Svarer til AM. 776, 4to. Den i den AMske katalog efter Jon Olufsson anførte titel 'De Norskes og Danskes Rettighed til Ørchenöer etc. fchrevet af Gudmund Anderssen Iislænder' findes på 2. forsatsblad.

2) Bl. 56—76^r. 'Om Valffiskeslag eller species under Island eller Grönland'.

3) Bl. 78—79^r. Historiske excerpter.

4) Bl. 80—85. Kristian IV.s brev 1636 om oprettelsen af et Grönlandsk handelskompagni.

5) Bl. 88—92. Om Króka-Refr, *Dansk-Latin-Islandsk*.

6) Bl. 96—108. Grönlandske bisperækker og *annaler*; Om Erik Walkendorf og Björn Jorsalafar.

Stykke 2—6 svare til AM. 778 a II—IV, VI.

1ste forsatsblad angiver det hele som udskrevet af AM. 778. Opr. *Suhms sml.* 449, 4to.

562. Ny kgl. sml. 1669, 4to. Pap. C. 22 × 17 cm. Væsl. 18. årh. *Forskellige sammenbragte stykker.*

1 (2 bl., sammenlagt folio. Tosp.). „De Codice Flateyensi“. Heri indlagt (1 bl. 17. årh.) en latinsk notits om nordisk oldlitteratur.

2 (26 bl.). „Vifur ur Kormaks Sogu“. 'Eptir Membr. in folio'.

3 (21 bl. samt nogle ubeskr.; Stefan Björnssons hånd). „Compendium æfi Noregs konunga“, en kollationering.

4 (18 pag. bl.). ^{a)} 'En Dissertation om Eedfall' efter Jonsbogen, ^{b)} 'En Dissertation om Egteskab' med den trolovedes søster, ^{c)} Om Aurvar Thing, ^{d)} 'Laugmand Vidalins dissertation om Sifiadur' etc, ^{e)} 'Dissertation om Odel' (formentlig af lagm. Vidalin, ender defekt).

5 (4 bl.). 'I. A. Hoppener, Gammel Dansk og Norsk Myndtes Forklaring'. Ender defekt.

Suhms sml. 549, 4to.

y kgl. sml. 1670, 4to. Pap. 20,1 × 15,8 cm. 12 pag. bl. 18. årh.

„Ludov. HARBOE | Epistolæ ex et de Islandia | scriptæ ad amicos Hafnienfes“.

Tyske breve eller brevuddrag 1741—42 til forskellige (Jessen, Harboe, Essmann, Westen), i alt 5.

Delvis gengivne i islandsk oversættelse i Eimreikin III (1897) s. 183 ff. Sml. P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 345.

y kgl. sml. 1671 a, 4to. Pap. 18—19. årh. Forsk. sammenbragte sager.

1 (20,8 × 16,8 cm. 6 bl. 18. årh.). 'Jón Sigurdsson, Relation' um Kötluþugið 1755. Dat. nov. 1756.

På foden af sidste side er tilføjet „Relation ur Kaupenhavn med fiduþtu skipum ur Brefe Mr Magnufar Olafsonar til Prestfens Sra Þorleifs Biarnafonar“.

2 (21,1 × 16,8 cm. 12 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Hannes Finnsson). „Fortættelse | af | Efterretningerne om Tildragelþerne ved Bierget Hekla | udi April og følgende Maaþneder 1766“.

Sml. H. Finnsens trykte „Efterretning“ om tildragelsernes begyndelse (Kbh. 1767).

3 (21 × 16,7 cm. 4 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 4^v ubeskr.). „Hvert Hardendi hafi þvilik fem | nu nockrn tíma yfir Island | komed“.

Ud for titlen bl. 1^r er noteret „d. 17. Maai 1785 I. Iacobsf.“.

4 (21,5 × 17,5 cm. 3 bl. 19. århs 1. halvdel). „Kort | Efterretning | om | Ildsprudninger i Island | Aarene 1821—22—23“.

5 (21 × 16,5 cm. 5 bl. 18. årh.). To uddrag af Landnámabók og Kristni saga om jordild i Island. *Med dansk og latinsk oversættelse. Det sidste in duplo.*

Delvis Suhms sml. 1364, 4to.

565. Ny kgl. sml. 1671 b, 4to. *Pap. 22,1 × 17,5 cm. 9 bl. Skr. 1847 Finn Magnussons hånd. Kun den halve kolonne beskrevet Gennemskudt med hvide blade.*

‘Oversatte Uddrag af Bonden Oddur Erlendssons Dagbog over Heklas Udbrud 1845—46’, holdt på gården Þúfa.

566. Ny kgl. sml. 1672, 4to. *Pap. 20,5 × 16,2 cm. 5 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 5^v ubeskr. Jon Mortenssons hånd.*

„Relation fra Iifland 1768“. *Forf. er en ved Øfjord bosat mand.*

Suhms sml. 1367, 4to.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 249, 331.

567. Ny kgl. sml. 1673, 4to. *Pap. 20,19 × 16,5 cm. 6 bl. 18. årh.*

‘Beskriffuelse offuer det vnderlige Blerg Hæckelfæld paa Iffland’ etc. Efter Ditmer Blefkenius.

Afskrevet efter en original mærket H. 16. H. 40. S. — Opr. Suhms sml. 1031, 4to.

568. Ny kgl. sml. 1674, 4to. *Pap. 20,5 × 16,2 cm. 7 bl. C. 1700.*

‘O. E., Conflagratio montis Heclæ 1693’.

Indlagt er (7 bl. Bl. 7^v ubeskr.) et eksemplar af samme skrift, tilsyneladende forfs autograf, hvis forside optages af dedikation til amtmand Chr. Müller, dat. Orebachæ Anno 1693. 11. Augusti.

Suhms sml. 478, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1675, 4to. Pap. $19,8 \times 15,2$ cm. 8 bl. C. 1700.

„En kort | Beskrivelse Om det Bierg | Paa Island Heckenflæld kaldet“.

Suhms sml. 381, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1676, 4to. Pap. $21,8 \times 17$ cm. 6 bl. (og 5 kort-tegninger). 18. århs 2. halvdel. Sæmundur Magnússon Holms hånd.

Indhold:

1) Bl. 1—6. Beskrivelse over Dyrhóla ey. Hertil 4 prospekter.

2) Kort over Islands sydkyst fra Ölfusá til Ingólfs-höfði.

På foden af bl. 1^r navnet Suhm. Suhms sml. 911, 4to.

- l. Ny kgl. sml. 1677, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 35 pag. bl. (+ forsatsblad). Skr. 1776 af S. Magnussen Holm. Endv. 1 kort og 5 i teksten indhæftede tegninger. Bl. 35^v ubeskr.

„Undervifan | um | Vestmanna-Eyia | Háttalag og Bygging“.

Forsatsbladet bærer dansk titel samt S. M. H.s navn og datering. — Suhms sml. 1016, 4to.

- l. Ny kgl. sml. 1678, 4to. Pap. $19,8 \times 15,7$ cm. 62 bl. (incl. 2 skil-lende blanke blade). 18. århs 2. halvdel. Afdelingsvis pagineret.

Indhold:

1) Bl. 1—38^r. ‘Umm þau Íslendfku eiktamörk’. Med latinsk oversættelse i de modstående kolonner. — Uden kredsfigur.

2) Bl. 41—62^r. ‘Umm heidar ok vegu nokkra á Íslandi’. Med latinsk oversættelse i modst. kolonner.

På titelbladet tillægges st. 1 Páll Vídalín; forf. er dog biskop Jón Arnason. Sml. Ny kgl. sml. 292, 4to, hvor samme afhandling forekommer. — Suhms sml. 111, 4to.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 259, 295.

573. Ny kgl. sml. 1679, 4to. Pap. $20,3 \times 16,6$ cm. 40 bl. 18. århs 1. halvdel.

'Mathis Iochimsson, Anmærkninger gjort over Islands Indbyggeris fattige og forarmede Tilstand'.

Egenhændig underskrift. — Suhms sml. 1138, 4to.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 237.

574. Ny kgl. sml. 1680, 4to. Pap. $19,9 \times 16,1$ cm. 24 pag. bl. 18. årh.
N. Horrebow, 'Relation og Betænkning over Islands Oeconomia' etc. 1751.

Bl. 24 indeholder nogle „Selv-egne Adnotationer“ yngre end selve skriftet.

På titelbladet er tilføjet en notits ang. forfatteren; adskillige marginalia.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 245.

575. Ny kgl. sml. 1681, 4to. Pap. $20,4 \times 15,9$ cm. 31 pag. bl. 18. årh.
Sandsynligvis autograf.

'N. Horrebow, Relation og Betænkning om Islands Oeconomia og nærværende Tilstand, og hvorledes Landet kan komme i Stand'. Dat. Kiöbenhavn d. 13. Novbr. 1751.

Samme afhandling som foreg. nr, men med forfs underskrift.

På en indlagt bladstump et islandsk vers.

Suhms sml. 1139, 4to (?). — Benyttelse som foreg. nr.

576. Ny kgl. sml. 1682, 4to. Pap. $24,1 \times 18,6$ cm. 24 bl. 18. århs 2. halvdel.

Hofagent Borre, „Island vedkommende“.

Under titlen er med en anden hånd forfs navn tilføjet og på bladets fod navnet Suhm.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 250.

577. Ny kgl. sml. 1683, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 6 bl. 18. årh.
Skr. af Bjarni Pálsson.

'Korte Betænkninger over Een Land Physici udi Island Nødvendighed, Forrættninger og Levebröd'.

Suhms sml. 876, 4to.

y kgl. sml. 1684, 4to. Pap. $19,7 \times 15,7$ cm. 27 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh.

'Biskop Finner Jonssen, **Critiske Betænkninger samt Cronologia over de Gamle Islandske Historier og Monumenter**'.

y kgl. sml. 1685 a, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 21 bl. 18. århs 2. halvdel.

'Finnus Ionæus, **Index Historico-criticus Monumentorum Islandicorum**'. Islandsk tekst.

Væsl. samme indhold som nr 1684, 4to.

Suhms sml. 136, 4to.

y kgl. sml. 1685 b, 4to. Pap. $21,5 \times 17,2$ cm. C. 580 bl. (incl. nogle ubeskr.). 19. århs 1. halvdel. Forfs autograf.

P. E. Müller, **Optegnelser om og Excerpter af Sagaer**.

Vedlagt Athugasemdir við Finnboga sögu (3 fol.-ss.); 'samtækid af próf. s^{ra} Torfa Jónssyni á Breidabolstad í Augusto 1824, en hripad eptir hans egin handar udkaste af St. Jónssyni'.

y kgl. sml. 1686, 4to. Pap. $22,4 \times 17,5$ cm. 10 bl. 18. århs 2. halvdel.

'**Register over islandske sagaer fra 10—15 seculum**'.

Titelbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits.

y kgl. sml. 1687, 4to. Pap. $18,2 \times 15,5$ cm. 142 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Johnsonius.

Indhold:

1) Bl. 2—40. „Vm Odin | og | Strid hans“ o: Ynglinga saga i fri gengivelse, efterfulgt af småstykker om Hålfðan svartí, Sveinn Alfífu son og forældede udtryk fra Ólafs saga helga. Originalen synes at have endt defekt eller ulæselig.

2) Bl. 41—104^r. „Vígíundar | Saga“.

3) Bl. 105—140. „Saga | af | Gunnari Kellu|gnúps Fíflí“.

Ifølge titelbladet (bl. 1^r) ere samtlige stykker afskrevne efter AM. 116, 8vo, hvor nu stykke 1 og et ekspl. af Gunnars saga Keld. (sml. Nks.

1689, 4to) mangle. Bl. 141—42^r optages af AMske sedler i afskrift, der iblandt én (som nu ikke kendes) ang. st. 1. På forsatsbladets inderside findes Suhms navn og nogle notitser med hans hånd. — Suhms sml. 807, 4to.

583. Ny kgl. sml. 1688, 4to. Pap. 21,_s × 16,₇ cm. 49 bl. (+ titelblad).

18. århs 2. halvdel. Afdelingsvis pagineret. Bl. 24 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8^r. „Þátttr af Gulláfu Þórði“. Efter AM. 518, 4to.
  - 2) Bl. 9—23^r. „Þátttr af Egli Síðu|hallzfyri“. Efter AM. 518, 4to.
  - 3) Bl. 25—42^r. ‘Þátttr af Karli vefæla’. Efter AM. 533, 4to.
  - 4) Bl. 43—49. „Frá Stúf Kattar fyne“. Efter AM. 533, 4to.
- På titelbladet nogle notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 745, 4to.

584. Ny kgl. sml. 1689, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 42 bl. 18. århs 2.

halvdel. Skr. af Magnus Loensen. Pag. 1—79 med forbigdelse af titelbladene.

Indhold:

- 1) S. 1—39. ‘Sturlaugs saga starfsama’.
- 2) S. 40—44. ‘Grims saga loðinkinna’.
- 3) S. 45—79. ‘Örvar-Odds saga’.

Fragmenter afskrevne efter AM. 567, 4to.

På bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 759, 4to.

Benyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.

585. Ny kgl. sml. 1690, 4to. Pap. 18,₇ × 15,_s cm. 223 pag. bl. 18.

århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohnsonius.

Indhold:

- 1) Bl. 2—50^r. „Hrafnkielz þáttur“.
- 2) Bl. 51—90^r. „Saga | af | Gunnari Kelldu|gnúps Fífi.“
- 3) Bl. 91—144. „Saga | af | Helga og Grimi | Droplaugar Sonum“.
- 4) Bl. 145—73^r. „Saga | af | Ormi Stórolfs|Syni.“
- 5) Bl. 174—87^r. „Þátttr | Iðkuls Búafonar | hins Frækna.“
- 6) Bl. 188—122. „Um | Þángbrand Prest.“

Bl. 223^r. Notits om ordet kaprún.

Afskrevne efter AM. 116, 8vo.

På forsatsbladet og videre adskillige notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 761, 4to.

- i. Ny kgl. sml. 1691, 4to. Pap. 20 × 16 cm. 284 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Titus Ioensen.

„Artus-kappa-Sögur“ (o: Ívents saga, Parcevals saga, Valvers þáttr) afskrevne efter AM. 181 a, folio.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 809, 4to.

37. Ny kgl. sml. 1692, 4to. Pap. 18,7 × 15,8 cm. 134 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Iohannes Ioensen.

‘þorfinns saga karlsefnis’ incl. stykke 4 og med efterfølgende st. 6—25 i AM. 281, 4to, alt afskrevet efter AM. 281, 4to.

Bl. 133—34^r. Register.

På forsatsbladets inderside findes adskillige P. F. Suhm underskrevne notitser. — Suhms sml. 63, 4to.

Benyttelse og beskr.: Eiriks saga rauða, Kbh. 1891, s. V; A. M. Reeves, *The finding of Wineland the good*, London 1890, p. 189.

38. Ny kgl. sml. 1693, 4to. Pap. 19,8 × 15,7 cm. 246 bl. 18. århs 2. halvdel. Afdelingsvis pagineret med nogle uregelmæssigheder og forbigående af titelblade.

Indhold:

1) Bl. 1—62. „Saga | af | Rafnkeli Freys Goða | fýni | Hallfreðar Landnámzmanns“.

2) Bl. 63—187. „Saga | af | Vikingi ok þorsteini Vikings fýni“.

3) Bl. 188—212. „Hallmundar Qviða | med Paraphrafi ok notis Einars | Eyiolfssonar“.

4) Bl. 213—46^r. „Ráðgátur | Hallgrims prestz | yfir | nockurar vífur i Olafs | faugu Tryggva sonar“.

Stykke 1—2 angives skrevne ‘efter et islandsk manuskript’.

Forsatsbladets inderside bærer notitser underskrevne P. F. Suhm, — Suhms sml. 59, 4to.

589. Ny kgl. sml. 1694, 4to. Pap. $19,3 \times 15,1$ cm. 72 bl. 18. århs 2. halvdel. Afdelingsvis pagineret med forbigdelse af titelbladene.

Indhold:

- 1) Bl. 1—36^r. „Saga | af | Flovent Fracka konongi“.
- 2) Bl. 37—72^r. „Saga | af | Hákon Ivarsfyni | jarli“.

Afskrevne efter AM. 570 a, 4to.

Suhms sml. 132, 4to.

Benyttelse og beskr.: Fornsögur Suðrl. s. CXCVI.

590. Ny kgl. sml. 1695, 4to. Pap. $19,3 \times 15$ cm. 210 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—62^r. „Blómfr-valla-Saga“.
- 2) Bl. 63—139^r. „Ulfars-Saga“.
- 3) Bl. 140—210^r. „Saga | af | Sigrgardi og Valbrandi“.

Afskrevne efter AM. 522—23, 4to.

På forsatsbladets inderside samt i selve codex forskellige antegnelser med Suhms hånd. — Suhms sml. 163, 4to.

591. Ny kgl. sml. 1696, 4to. Pap. $20 \times 15,3$ cm. 51 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af „unge Olavius“. Bl. 37 helt ubeskr.

- 1) Bl. 1—36^r. Hemings rimur Áslákssonar. Afskrift af AM. 606 a, 4to.

- 2) Bl. 38—45^r. „Sagan af Mavus Iarli | og fru Erminga“. Afskrift af AM. 592 b, 4to.

- 3) Bl. 46—51. „Af Starkardi“, afskrevet efter AM. 592 a, 4to.

Notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 135, 4to.

Benyttelse og beskr.: Fornsögur Suðrlanda, Lund 1884, s. CIV, CXIII; O. Davidsson, Isl. vikiðakar.

592. Ny kgl. sml. 1697, 4to. Pap. $19,3 \times 15,7$ cm. 181 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Iohnson.

Indhold:

- 1) Bl. 2—60^r. „Sagann af | Eyreke Rauda“.
- 2) Bl. 61—129^r. „Þættur af | Brodd-Helga“.
- 3) Bl. 130—81. „Sagann | af | Þorsteine Uxaþót“.

Afskrevne efter AM. 563 b, 4to.

Foran er indlagt afskrift af en tilhørende AMsk notitsseddel. På forsatsbladets inderside findes nogle P. F. Suhm underskrevne notitser. — Suhms sml. 42, 4to.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, *Eiríks saga rauða*, s. VII—VIII; A. M. Reeves, *The finding of Wineland the good*, p. 190.

Ny kgl. sml. 1698, 4to. Pap. 26,2 × 20,3 cm. 82 bl. Skr. c 1768.

Indhold:

- 1) Bl. 1—12. „Sagann | af | Afmundi Flagda-|Geæfo“. Uddrag.
- 2) Bl. 13—56. „Skælda | Olafs þordarsonar | Løgmanns æ Islandi, er | kallaft | Hvita-Skæld“. —
- 3) Bl. 57—68. „Sagann | af | Halfi og Halfs-Recklum“. Efter membran.
- 4) Bl. 69—82r. 'Þorfinns saga Karls-efnis og Snorra Þorbrandssonar'.

Uerkomst og hist.: Efter stykke 1 findes en længere notits, der i afskrift indeholder præsten Eyjólfur Jónssons oplysninger om foranstående saga-uddrags tilblivelse (genfortalt efter hans moders og mormoders fortælling). — På titelbladet til st. 2 angives dette skrevet 1768. — Suhms sml. 13, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Eiríks saga rauða* s. V; A. M. Reeves, *The finding of Wineland the good*, p. 189.

Ny kgl. sml. 1699, 4to. Pap. 22,3 × 17 cm. 55 bl. 18. drhs 2. halvdel. Skr. af 'den unge Olavius'.

Indhold:

- 1) Bl. 1—43. Haralds rimur Hringsbana ('Rimur Hrings Kongs i Danmörk giörðar oc samansettar ár 1569. Eyolfr Ionsson'). 1—10. rima afskrevne efter AM. 583 b, 4to.
- 2) Bl. 44—55. „Grænlandinga þattr“. Efterfulgt af en grønlandsk bispe- og kirke-fortegnelse.

Påtegninger med Suhms hånd. — Suhms sml. 1217, 4to.

Ny kgl. sml. 1700, 4to. Pap. 21 × 17 cm. 66 bl. 18. drhs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Afdelingsvis pagineret. Bl. 24—28, 36 helt ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4r. Notitser om Arnamagnæanske Edda-håndskrifter.
- 2) Bl. 5—23r. „Formæle“.

3) Bl. 29—35. 'Ættartala', fra Adam til Harald hårfager.

4) Bl. 37—66. 'Visur úr Hrafnistumanna-saugu'.

Stykke 2—4 efter AM. 738, 4to.

På foden af bl. 1^r en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 1274, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Orvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.*

596. Ny kgl. sml. 1701, 4to. *Pap. 18,5 × 15,1 cm. 287 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.*

1) Bl. 2—88. „Saga | frá | þorsteini Vikingsfyni“.

2) Bl. 89—181. „Saga | af | Heiðreki konongi | og | hans ættmönnum.“

3) Bl. 182—287^r. „Saga | af | Bófa hinum Sterka | og | Her-raudi“. *Afskrevne efter AM. 345, 4to.*

Forsatsbladets inderside optages af notitser underskrevne P. F. Suhm. — Suhms sml. 95, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Bósa saga, Strassb. 1893, s. XXXVIII.*

597. Ny kgl. sml. 1702, 4to. *Pap. 21,5 × 17 cm. 69 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl. I pagineringen står 145—53 fejlagtig for 125—33. Bl. 15—16 ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 2—14. 'Þáttur af Audunni Íslending'.

2) Bl. 17—23. 'Þáttur Þórvarðs Krákunefs'.

3) Bl. 24—30. 'Þáttur Stufs Kattarsonar'.

4) Bl. 31—67. 'Aptan af Saugo Haralds Sigurdarsonar Hardráða'.

5) Bl. 68—69. 'Indhold af Karla Magnusar saga, AM. 180 d, folio'.

Stykke 1—4 efter AM. 217 c, folio.

Bl. 1 titelblad med Suhmske notitser.

Suhms sml. 1290, 4to.

598. Ny kgl. sml. 1703, 4to. *Pap. 21 × 16,1 cm. 44 bl. 18. årh. To forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—32^r. „**CHRONICA** | fem eru **ODDA ANNÁLAR** | kallader, úr Latinu utlagder af | Sæmunde Fröda“.

2) Bl. 33—44. '**Annales ab initio mundi** et ex computatione Hieronimi sacerdotis' o: Flateyjarannáll på Latin. *Ender defekt ved år 228 a. Chr.*

Suhms sml. 1310, 4to.

yttelse og beskr.: G. Storm, Islandske Annaler, s. XXXXIV.

igl. sml. 1704, 4to. Pap. 20 × 15,8 cm. 214 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Bl. 25, 40 indskudte sedler. Bl. 46^v, 214^v ubeskr., bl. 174^v—175^v opr. ubeskr.; på bl. 46^r, 80, 118—20, 133^v antydes ved åbne pladser lakuner. Bl. 176^v pennetegning. Bl. 213 beskadiget. Sammenstykket af ikke helt samtidige bestanddele, tildels senere supplerede.

Indhold:

1) Bl. 1—46^r. **Ljósvetninga saga** („Hier Biriast Saga fu er | Reikdæla heiter“). *Ender afbrudt i stykket om Þórarinn ofsi „Gretters afmundar|fonar“, Ísl. Forns. I, 251.*

2) Bl. 47—71^r, 72^v. **Ljósvetninga saga** („Hier Hefur Sögu Af Gudmunde Ryka | Þorgeyre goda, og Þorkele Hák“). *Ved skriverens forseelse er sagaens slutning bleven indført to sider for sent.*

3) Bl. 71^v—72^r, 73^r—84. **Vápnfirðinga saga** („Sagann Af Brodd-Helga þorgilssyne“).

4) Bl. 85—88^r. **Brandkrossa þáttur** („Hier hefur þáttenn af Brandkr|ofsa og um uppruna Droplaugarfona“).

5) Bl. 88^r—102^v. **Droplaugarsona saga** („Hier hefur söguna siälfa | af Helga oc Gryme Droplaugar|sonum“).

6) Bl. 103—111. '**Hemings þáttur Áslákssonar**'.

7) Bl. 112—36, 176^r. **Svarfdæla saga** („Hier Biriast Suar-dælu“).

8) Bl. 137—44. **Valla-Ljóts saga** („Sagann af Widskiptum þeizna | Suarfdæla, og Gudmundar Ryka“).

9) Bl. 145—74^r. **Reykðæla saga** („Sagann Af Vemunde Og | Wygaskutu“). *Ender afbrudt „ad fara til Aulvis“, Ísl. Forns. II, 144.*

10) Bl. 176^v—213. **'Hrólf's saga Gautrekssonar'**. Bl. 176^v optages af et billede af Hrólf med tilhørende vers.

11) Bl. 214^r. Sturlunga saga. *Et til udfyldning bestemt brudstykke (Guðmundar saga dýra V, 22), men indlagt mellem bl. 21—22.*

Herkomst og htst.: Ved påtegning bl. 144^r angives stykke 7—8 skrevne af 'Are Joonsson, 1692', ved tilsvarende bl. 72^v, 84^v, 102^v st. 2—5 skr. af 'J. J(ons)son 1728'. Bl. 174^v, 175^v bære nogle skriververs. Til udfodring af bindet er anvendt brudstykker af islandske privatbreve. — Suhms sml. 954, 4to.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Fornsögur II, s. IX—X, XVI; III, s. XI.

600. Ny kgl. sml. 1705, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 60 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^r, 31^v—33, 41, 51^v ubeskr.

1) Bl. 2—17. **'Noregs konga tal, er Sæmundr fróði orti'**. Efter *F'lateyjarbók*.

2) Bl. 18—31^r. **„Biarg búa pátttr“**. Med kommentar.

3) Bl. 34—40. **„Olafs rima Haralldzfonar | er Einar Gilsfon qvad“**. Efter *Flatb.*

4) Bl. 42—51^r. **„Ynglinga tal | Þjóðolfs ens Hvinverfka“**. Efter *Codex Acad. I*.

5) Bl. 52—60. **„Krako mai | er fumir kalla | Lodbrokar kvidu“**.

Bl. 1^v indholdsfortegnelse med Langebeks hånd.

Suhms sml. 276, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.

601. Ny kgl. sml. 1706, 4to. Pap. 19 × 15,3 cm. 68 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohnsen. Afdelingsvis pagineret, med forbigåelse af første og sidste titelblad samt 2 ubeskr. bl.

Indhold:

1) Bl. 1—26^r. **'Hákonar saga Hárekssonar'**.

2) Bl. 27—44. **Viga-Glúms saga** („Saga | Glúms Eiólfs-sonar“). Defekt.

3) Bl. 47—68. **'Illuga saga Griðarfóstra'**.

Afskrevne efter AM. 582, 4to.

Forsatsbladets inderside bærer en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 15, 4to.

kgf. sml. 1707, 4to. Pap. $19,2 \times 14,9$ cm. 218 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Titelbladet ikke medregnet, tallene 142—43 over-
sprungne.

Indhold:

- 1) S. 1—59. Ketils saga hængs.
- 2) S. 60—90. 'Grims saga loðinkinna'.
- 3) S. 91—435. 'Örvar-Odds saga'.

Afskrevne efter AM. 343, 4to.

Forsatsbladets inderside bærer en P. F. Suhm underskreven notits. —
Suhms sml. 113, 4to.
nyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.

kgf. sml. 1708, 4to. Pap. $19,7 \times 15,8$ cm. 157 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af 'Titius Joensen'. Tallene 175—76 gentagne.

- 1) S. 1—114. 'Erex saga Artus-kappa'.
- 2) S. 115—238. 'Samsonar saga fagra'.
- 3) S. 239—311. „Möttuls | Saga“.

Afskrevne efter AM. 181 b, folio.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 727, 4to.

kgf. sml. 1709, 4to. Pap. $19,8 \times 15,8$ cm. 271 pag. bl. (+ titel-
blad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

Indhold:

- 1) S. 1—11. 'Grims saga loðinkinna'.
- 2) S. 11—355. 'Örvar-Odds saga'.
- 3) S. 355—452. 'Egils saga einhenda'.
- 4) S. 452—542. 'Hálfðanar saga Eysteinsonar'.

Afskrevne efter AM. 340, 4to.

Forsatsbladets inderside bærer en P. F. Suhm underskreven notits. —
Suhms sml. 96, 4to.
nyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.

kgf. sml. 1710, 4to. Pap. 20×16 cm. 34 bl. 18. årh. Stor,
ornamenteret begyndelsesinitial.

Indhold:

- 1) Bl. 1—26r. „Svarfdæla saga“. Med åben plads for lakun-
erne.

2) Bl. 26^r—34. „**Sagann af Vallna Lioot**“.

På foden af bl. 1^r navnet Suhm. — Suhms sml. 366, 4to. Særl. Nks. 1712, 4to.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Fornsgur II, s. XV; III, s. XIII.

606. Ny kgl. sml. 1711, 4to. Pap. 18,6 × 15,2 cm. 180 afdelingsvis pag. - bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Indhold:

1) Bl. 1—73. „**Saga | af | Eigli einhendta**“.

2) Bl. 74—83. „**Þáttur | Hervarar | inn gamli**“.

3) Bl. 84—180. „**Saga | af | Heidreki konógi | ok | Hans ættmönnum**“.

St. 2—3 udgør i forening Hervarar saga ok Heidreks konungs.

St. 1—3 afskrevne efter AM. 582, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notis. — Suhms sml. 621, 4to.

607. Ny kgl. sml. 1712, 4to. Pap. 20,3 × 15,7 cm. 113 bl. 18. årh. Samme hånd som Nks. 1710, 4to.

Indhold:

1) Bl. 1—55^r. ‘**Sögubættir úr sögu Ólafs kónigs Tryggvasonar**’ (1. Þorleifs p. jarlaskálds, 2. Þorsteins p. uxafóts, 3. Þorvalds p. tasalda, 4. Þorvalds p. (viðförla), 5. Stefnis p. Þorgilssonar, 6. Hallfreðar p. vandræðaskálds, 7. Ögmundar p. dytts, 8. Hrómundar p. halta, 9. Þorsteins p. skelks, 10. Þiðranda p. ok Þórhalls, 11. Svaða p., 12. Þórhalls p. knapps, 13. Eiríks p. rauða, 14. Orms p. Stórolfssonar).

2) Bl. 55^v—113. ‘**Sögubættir úr Ólafs sögu Haraldssonar optir Flateyjarbók**’ (1. Fóstbræðra saga [‘Af Þorgeiri ok Þormóði’], 2. Þórodds p. Snorra sonar, 3. Steins p. Skaptasonar, 4. Egils p. Halls sonar, 5. Ísleifs p. Gissurarsonar).

Herkomst og hist.: Ved påskrifler bl. 55^r, 101^r, 104^v, 108^r angives håndskriftet skrevet 1752—53. Forsatsbladet bærer (som Nks. 1710, 4to) en indholdsfortegnelse med J. Erichsens hånd samt navnet Suhm. — Suhms sml. 268, 4to.

vgl. sml. 1713, 4to. Pap. 22,5 × 17,5 cm. 68 bl. 18. århs 2. halvdel. Pag. i to afdelinger; et mellemskudt blankt blad ikke medregnet.

1) Bl. 1—13. 'Variantes ad Sögu Hromundar Greipssonar' fra AM. 587 b, 4to. Derefter et ubeskr. bl.

2) Bl. 14—18. 'Variantes ad Sögupátt af Olavi Kongi Digurbein' fra AM. 65, fol. og 320, 4to.

3) Bl. 19—68. Hemings pátttr („Aptan af Hemings pætte“) afskreven efter AM. 326 b, 4to.

På første side ses Suhms hånd. — Suhms sml. 12, 4to.

kgl. sml. 1714, 4to. Pap. 19,1 × 15,5 cm. 410 bl. C. 1715. Forsk. hænder. Enkelte afsnitsinitialer rødt kolorerede. Læggene ligge løse i det metalbeslagne bind; af to spænder det ene bevaret. Lakuner. Bl. 172^v, 319, 375—76 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—11. **Önundar pátttr tréfóts** („Hier hefur Sögupátt af | forfedrum Grettirs Asmundar|sonar“). Bl. 11 er en indskudt seddel med 2 skriververs.

2) Bl. 12—64. **Grettis saga** („Hier Biriar sogn Grettis sterka“).

3) Bl. 65—172^r. **Laxdæla saga** („Hier er | Laxdæla“).

4) Bl. 173—214. **Eyrbyggja saga** („Hier Biriar Eyrbyggju edur Þórnasynga | Sögu“).

5) Bl. 215—33. **Gísla saga Súrssonar** („Hier er Saga | af | Gífla Surfyne og Syrdælum“). Efterfulgt af et skriververs om Gísl.

6) Bl. 234—43. **Króka-Refs saga** („Hier Byriar Sögu af Kroka Ref“).

7) Bl. 244—69. **Svarfdæla saga** („Hier hefst Sagann | Svarfdæla“).

8) Bl. 270—309. **Ljósvetninga saga** („Hier Byriast Ljofvetninga Saga edur Reikdæla“). Med største delen af bl. 309^v ubeskr., efter ordene „legia til böta“.

9) Bl. 310—318. **Eiríks saga rauða** (åben plads for overskrift).

10) Bl. 320—32. **Valla-Ljóts saga** („Saga af Vidfkiptum | peirra Suarfdæla og Gudmundar | ens Ríka“). *Ender def.* „fípan | ok ei“ (*sidste kap.*).

11) Bl. 333—74. **Reykdæla saga** („Saga af Vemunde og | Wyga Skuta“). *Ender defekt* (*kap. 30*) „at fara til Aulvis“.

12) Bl. 377—408r. **Viga-Glúms saga** („Sagann af Wyga Glúme“).

13) 408v—410v. „Þáttur Lytöll | Af þorsteyne Austfirþing“.

14) Bl. 410v. „Annar Lytill þáttur Af þorsteyne forvitna“.

Ender defekt „til sumarz: og | var“.

Herkomst og hist.: Bl. 233v og 269v findes ved de pågældende stykkers slutning årstallet 1715; på bogens metalspænde er indridset 1719. Bl. 46r i nedre margen er tilskrevet et drotkvædet vers om Grettis saga. Forsaksbladet bærer indholdsfortegnelse; her og på bindets inderside enkelte personnavne. — *Suhms sml.* 235, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Ísl. Fornsgur* I, s. XI—XII, XXX; II, s. IV—V, XV; III, s. XIII; *Kröka-Refs saga* 1883, s. VIII; *Laxdæla saga* 1889—91, s. XXVIII; A. M. Reeves, *The finding of Wineland the good*, London 1890, s. 190; ¹⁻²) *Zs. f. deut. Philologie* XXXI, s. 51, 55—58.

610. Ny kgl. sml. 1715, 4to. Pap. 20,1 × 15,3 cm. 55 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Th. M. Isfiord.*

• **Variantes** ad Egils saga einhenda, Ketils saga hængs-Grims loðinkinna-Örvar-Odds, Svarfdæla saga, Valla-Ljóts saga, Reykdæla saga, Hjalmters saga ok Ölvis, Hrólfss saga kraka, Hálfðanar saga Eysteinssonar, Áns saga bogsveigis, Friðþjófs saga frækna'.

Til Svarfdæla saga varianter fra AM. 161, fol. og 483, 4to, Valla-Lj. og Reykd. fra 161 og AM. 496, 4to, til resten fra AM. 109 a, 8vo.

Notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 114, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Örvar-Odds saga*, Leiden 1888, s. VI; L. Larsson, *Friðþjófs saga*, s. II.

611. Ny kgl. sml. 1716, 4to. Pap. 21,2 × 16,7 cm. 47 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Th. M. Isfiord.*

Indhold:

1) S. 1—40. **Variantes** ad **Hrafns saga Sveinbjarnarsonar** inter AM. 487, 552, 560 — 4to'.

2) S. 41—94. **Rauðólfs þátr.** *Efter AM 560 c, 4to (beg. defekt).*
Suhms sml. 153, 4to.

y kgl. sml. 1717, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

„Alaflecks | Saga“. Efter AM. 181, fol. og 589, 4to (konfereret med AM. 182, fol.).

På titelbladet Suhms hånd. — Suhms sml. 803, 4to.

y kgl. sml. 1718, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 15 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold.

‘Ala-flecks Saga’ afskreven efter AM. 511 a, 4to (fragmentarisk).

På titelbladet Suhms hånd. — Suhms sml. 1078, 4to.

y kgl. sml. 1719 a, 4to. Pap. $19,3 \times 15,2$ cm. 294 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohnsen. Afdelingsvis pagineret med forbigåelse af titelblade; endv. et genealogisk skema.

Indhold:

1 (S. 1—102). „Sagan | af | Amlóða | Harðvendi[s]fyni“. Afskrift af AM. 521 d, 4to.

2 (S. 1—480). „Rimur | af | Ambales“. Afskrift af AM. 521 e, 4to.

På forsatsbladets inderside en længere P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 805, 4to.

y kgl. sml. 1719 b, 4to. Pap. $19,3 \times 15,2$ cm. 188 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohnsen.

„Saga af | Amlóða eðr | Ambales“. Afskrift af AM. 521 a, 4to.

På forsatsbladets inderside en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 805, 4to. — Sml. O. Jiriczek, *Die Amlethssaga auf Island* (Germ. Abh. XII).

y kgl. sml. 1720 a, 4to. Pap. $20,1 \times 15,3$ cm. 55 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

‘Ans saga bogsveigis’ afskreven efter AM. 109 a, 8vo.

Suhms sml. 239, 4to.

617. Ny kgl. sml. 1720 p, 4to. Pap. 20,3 × 16,3 cm. 141 bl. (incl. forsatsblad). 18. årh. Ornamenteret titelramme.

„Sagan af Argenide | Dóttur | Meleandri | kongs i Sikeley“.

Ved sagaens slutning en art kappakvæði om dennes helte, 'ort af s^r Iöne Ions syne' — „ä Kvyab.“ tilføjet med særlig hånd.

Herkomst og hist.: Titelbladet meddeler „ur Latinu aa Islendfku utlegd af Ehru verdigum og miög vellærdum (al. Ione Einars syne Designatore (R) Rectore til Höla Dömkyrkiu skola Anno DCXVI (o: 1706?)“. Ifølge forsatsbladet ejede „Christrun Þórsteins Dóttir“ bogen 1779; på „Fiehlstedts Auction“ købtes den 1796 af „Rasmusfen“.

618. Ny kgl. sml. 1721, 4to. Pap. 21,3 × 16,3 cm. 40 bl. 18. årh.

„Armanns Saga“.

Suhms sml. 695, 4to.

619. Ny kgl. sml. 1722, 4to. Pap. 20,3 × 16,3 cm. 38 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

‘Arons saga Hjörleifssonar’ (fragm.) afskrevet efter AM. 551 d β, 4to.

Suhms sml. 75, 4to.

620. Ny kgl. sml. 1723, 4to. Pap. 21,3 × 16,3 cm. 43 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel.

Breta sögur. Fragment; afskrift af AM, 573, 4to, bl. 6—63.

På bindets inderside henføres indholdet, ved en P. F. Suhm under skreven notits, til Artus saga. — Suhms sml. 877, 4to.

621. Ny kgl. sml. 1724, 4to. Pap. 22,3 × 17,3 cm. 20 bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af „den unge Olavius“.

Indhold:

1) Bl. 1—14. „Sögupatt af Afmundi | Sebba fostra“ afskrevet efter AM. 572 b, 4to.

2) Bl. 15—20^r. „Saga Hrings og Tryggva“ afskr. efter AM. 572 c, 4to (ender def.).

Notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 552, 4to.

r kgl. sml. 1725, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 47 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Bl. 23 ubeskr.

1) Bl. 1—22. 'Auðunar þáttir vestfirzka'.

2) Bl. 24—47. „Verfio Latina“ til st. 1. 'Authore Mag.
Biarno Ionæo, Rect. Scalh.'

Suhms sml. 119, 4to.

r kgl. sml. 1726, 4to. Pap. $20 \times 16,1$ cm. 14 bl. 18. årh.
Skr. af Jon Mortenssøn. Bl. 6^v ubeskr.

„Audunar þáttur“, med dansk oversættelse ('Kort Historie
af Øidun Vestfirding').

Suhms sml. 670, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

r kgl. sml. 1727, 4to. Pap. $21,2 \times 16,5$ cm. 61 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Variantes ad Bandamanna Saugu' fra AM. 493, 4to.
(Ved fejlskrift 413).

Suhms sml. 81, 4to.

r kgl. sml. 1728, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 54 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Bárðar saga Snæfellsáss (ok Gestis Bárðarsonar)' afskreven
efter AM. 489, 4to (def.).

På titelbladet en notits med Suhms hånd; på omslagets inderside
samt på en indlagt seddel bemærkninger om originalen. — Suhms sml. 544, 4to.

r kgl. sml. 1729, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 83 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

„Saga | af | Baudva|re | Biarka“. Afskrift af AM. 287 II, 4to.

Notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 658, 4to.

r kgl. sml. 1780, 4to. Pap. $19,4 \times 15,2$ cm. 90 pag. bl. (+ titel-
blad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohansen. Tallene 56—57
gentagne.

„Sagan af Bødvari Biar|ka“. Afskrift af AM. 286, 4to.

På forsatsbladet notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 91, 4to.

628. Ny kgl. sml. 1731, 4to. Pap. 20,2 × 16,1 cm. 15 bl. 18. årh. Skr.
af Jon Mortenssøn.

„Af Blodeigle“, med dansk oversættelse („Kort Historie | af |
Bloed-Egel“). Afskrevet efter AM. 592 a, 4to (ved fejlskrift 552).

Notitser med Langebeks hånd, fra hvis bibliotek det er overgdet til
Suhms sml. som nr 318, 4to.

629. Ny kgl. sml. 1732, 4to. Pap. 20,5 × 16,5 cm. 35 bl. (incl. 1 indlagt
seddel). Skr. 1735 af Langebek. Bl. 23^v ubeskr.

‘Iacob Fr. Langebek, **Christendoms Historie**, af det Isl.
Sprog oversat og oplyst, Kbh. 1735’.

Dediceret H. Gram. — Bl. 23^r standser i kap. 10, resten
haves kun i udkast.

Suhms sml. 680, 4to.

630. Ny kgl. sml. 1733, 4to. Pap. 21,5 × 16,1 cm. 19 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Saga ons Heilaga Eðvarðar“. Efter Flateyjarbók.

Suhms sml. 1464, 4to.

Benyttelse og beskr.: Ann. f. nord. Oldk. 1852, s. 9.

631. Ny kgl. sml. 1734, 4to. Pap. 22 × 17 cm. 18 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Johnson. Bl. 10^v ubeskr.

Grönlandica efter AM. 770 c, 4to, stykkerne ε—η (Af Eireki
rauda, Eitt annat [annál], Af Þorbyrne kallzefni, Kirkiur á
Grænlandi, Dráp Otta Axelsonar).

Bl. 1^r bærer en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml.
963, 4to.

Benyttelse og beskr.: Eiríks saga rauða, Kbh. 1891, s. VIII; A. M. Reeves,
The finding of Wineland the good, s. 189.

632. Ny kgl. sml. 1735, 4to. Pap. 19,5 × 15,5 cm. 89 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Bl. 87—88 ubeskr.

‘Egils saga einhenda’ afskreven efter AM. 589 d, 4to.

Bl. 89^r. Sjældnere ord og udtryk i teksten.

Suhms sml. 808, 4to.

Ny kgl. sml. 1736, 4to. Pap. $22,5 \times 17,5$ cm. 17 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Egils saga einhenda' afskreven efter AM. 577. 4to (beg. defekt).
Suhms sml. 698, 4to.

Ny kgl. sml. 1737, 4to. Overført til den Arnemagnæanske samling
27. 1. 1862 som nr 456¹, 4to: Egils saga Skallagrimssonar.]
Har i sin tid udgjort Suhms sml. 22, 4to.

Ny kgl. sml. 1738, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 40 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af (T.) Johnson.

Höfuðlausn med kommentar af Björn á Skarðsá. Afskrift
af AM. 552 r, 4to.

Suhms sml. 746, 4to.

Ny kgl. sml. 1739, 4to. Pap. $19,7 \times 13$ cm. 97 bl. Skr. 1765 af
præsten Jón Helgason. Skindomslag.

Eyrbyggja saga („Her skriðft Eyrbyggja | Edur | Þornesinga
saga“).

Ierkomst og hist.: Ved sagaens slutning meddeles „Þesse Saga var up skrifud
at Biarnarftödum i Unadal, og vid hana lokid þann 15 dag Maij, Anno 1765
til merkes Ion Helgason“. — Suhms sml. 590, 4to.

Ny kgl. sml. 1740, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 135 bl. 18. årh.
Skr. af H. Paus. Bl. 77 er et enkelt ubeskr. blad.

'Finnboga saga ramma', med påbegyndt dansk og latinsk over-
sættelse af Hans Paus.

Den danske oversættelse (på modstående sider) omfatter dog
kun kap. 1—12, den latinske (på bladenes fod) kap. 1—5; der-
efter åben plads for bægge.

På et vedlagt blad (bl. 136) meteorologiske optegnelser for 1755. —
Suhms sml. 176, 4to.

Ny kgl. sml. 1741, 4to. Pap. 18. århs 2. halvdel.

I ($21,5 \times 16,7$ cm. 65 pag. bl.). 'Droplaugarsona saga' af-
skreven efter AM. 116, 8vo, med varianter fra andre håndskr.

II (22,4 × 17,2 cm. 56 pag. bl.; tallene 70—79 gentagne).
 Latinsk oversættelse til I ('Historia Droplaugæ filiorum' etc.).
Suhms sml. 267, 4to.

638. Ny kgl. sml. 1742, 4to. Pap. 21,2 × 16,6 cm. 218 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af V. Thorarensen. Pagineret 1—439, men defekt ved tab af s. 3—6.

Den længere 'Droplaugarsona saga' (kap. 1—26) i latinsk oversættelse.

Titel tilskrevet med Suhms hånd. — Suhms sml. 11, 4to.
Benyttelse og beskr.: Fljótsdæla, Kbh. 1883, s. XVI (fejlagtig henført til 19. århs beg.).

639. Ny kgl. sml. 1743, 4to. Pap. 21 × 16,6 cm. 31 bl. 18. århs 2. halvdel.

Flóamanna saga ('Hier Ritast Sagann af Flóamönnum').

På bl. 1^r navnet P. F. Suhm og randbemærkninger med dennes hånd. — *Suhms sml. 192, 4to.*

640. Ny kgl. sml. 1744, 4to. Pap. 20,1 × 16,2 cm. 40 bl. 18 årh.

Flóamanna saga („Sagann af Þorgilse Örra|beins Föftra: vulgo Flóaman|na Saga“).

På forsatsbladets inderside er med Suhms hånd noteret „kommet fra bi'p Finsen, foræret mig af Thorarensen (sdh.)“. — *Suhms sml. 21, 4to.*

641. Ny kgl. sml. 1745, 4to. Pap. 18,4 × 15,7 cm. 130 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Afdelingsvis pagineret. I st. II er s. 77—80 ladet ubeskrevne til antydning af lakune; endv. mellem I og II et ubeskr. blad (ikke medregnet).

Indhold:

- 1) Bl. 1—63^r. 'Flóres saga ok Blankiflúr'.
- 2) Bl. 64—130^r. 'Tristrams saga ok Isoddar'.

Afskrevne efter AM. 489, 4to.

Suhms sml. 89, 4to.

2. Ny kgl. sml. 1746, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 161 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius. Pag. 1—316, med gentagelse af tallene 137—38 og 293—94 samt forbigåelse af titelbladet.

'Göngu-Hrólfs saga'. Afskrift af AM. 338, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskrevet notits. — Suhms sml. 419, 4to.

---

3. Ny kgl. sml. 1747, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 18 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Variantes ad Gaungu-Hrólfs Sögu' fra AM. 152, fol. og AM. 587 c, 4to.

På bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 155, 4to.

---

4. Ny kgl. sml. 1748, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 24 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Gjafa-Refs saga ('Saga Gauta og Gautreks Konga'). Afskrift af AM. 194 c, fol.

Suhms sml. 286, 4to.

---

5. Ny kgl. sml. 1749, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 24 pag. bl. 18. årh. „Gibonnz Saga“.

Suhms sml. 582, 4to.

---

6. Ny kgl. sml. 1750, 4to. Pap. $20,5 \times 15,5$ cm. 37 pag. bl. 18. årh. Svensk afskriver (en eller flere). Kun de indre kolonner beskrevne.

Gunnlaugs saga ormstungu („Saga theirra Hrafns | ok gunlaugs ormstungu“ etc.) afskrevet efter Stockh. membr. 18, 4to.

Bl. 37^v er (J. Erichsens hånd) tilføjet visa Gestis um áverka Viga-Styrs.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r har Jon Erichsen afskrevet H. Finsens redegørelse for original-membranen og derunder givet oplysning om de tilføjede marginal-varianter. Bladets fod bærer navnet Suhm. — Suhms sml. 344, fol.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur 11, Kbh. 1847, s. XXXIX.

---

647. Ny kgl. sml. 1751, 4to. Pap. 21,₂ × 16,₆ cm. 10 bl. 18. århs 2. halvdel.

'Visur úr Gunnlaugs sögu ormstungu, útpýddar'.

Suhms sml. 710, 4to.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, s. XXXI (cit. som 175, 4to).

648. Ny kgl. sml. 1752, 4to. Pap. 21,₃ × 16,₇ cm. 55 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Gudm. Magnæus.

Gull-Þóris saga afskreven efter AM. 561, 4to.

Ender „Kinnarfynir tveir“ (i 19. kap.) — som AM. 400, fol, og ligesom denne med åben plads for nogle vanskelig læselige steder.

På en vedlagt seddel giver skriveren oplysning om sin original, og på et efterfølgende smudsblad har Suhm en notis om samme — bægge steder fejlagtig 151 for 561. — Suhms sml. 67, 4to.

Benyttelse og beskr.: Gull-Þóris saga, Leipzig 1858, s. 5, 8; G-Þ. Kbh. 1898, s. IX.

649. Ny kgl. sml. 1753, 4to. Pap. 21,₄ × 16,₆ cm. 48 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Isfold.

Gull-Þóris saga („Her heftz | Saga Gull-Þóris“).

Viser sig som afskrift af AM. 495, 4to og ender som denne i kap. 20 („oc vera | brott“).

Enkelte notitser med Suhms hånd (ang. skriveren af denne codex og afskriften i 1752). — Suhms sml. 67 b, 4to.

Benyttelse og beskr.: Gull-Þóris saga, Leipzig 1858, s. 5, 8; G-Þ. Kbh. 1898, s. IX.

650. Ny kgl. sml. 1754, 4to. Pap. 21,₄ × 16,₆ cm. 18 pag. bl. (+ forsatsblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jon Olsen. Bl. 13^r ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—12. Hálfðanar saga Brönufóstra. Defekt.

2) Bl. 13^v—18. Þorsteins saga bæjarmagns. Defekt.

Afskrevne efter AM. 571, 4to.

Forsatsbladet indeholder indholdsfortegnelse m. v., samt en notis med Suhms hånd. — Suhms sml. 1454, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1755, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 71 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Hálfðanar saga Eysteínssonar' afskreven efter AM. 344 b, 4to.
Suhms sml. 283, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1756, 4to. Pap. $20,1 \times 15,4$ cm. 62 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl. Pag. 1—125 med overspringelse af tallene 32—33.

'Hálfðanar saga Eysteínssonar' afskreven efter AM. 109 a, 8vo.
Suhms sml. 542, 4to.

- . Ny kgl. sml. 1757, 4to. Pap. $22,3 \times 17,3$ cm. 24 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af „den unge Olavius“.

'Hálfðanar saga Eysteínssonar'. Afskrift af AM. 583 a, 4to.
På bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 553, 4to.

- i. Ny kgl. sml. 1758, 4to. Pap. $19,3 \times 15,3$ cm. 55 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.

'Hálfðanar saga Eysteínssonar' afskreven efter AM. 343 a, 4to.
Suhms sml. 565, 4to.

- ii. Ny kgl. sml. 1759, 4to. Pap. $21,4 \times 16,3$ cm. 49 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

'Hálfðanar saga Eysteínssonar'. Afskrift af AM. 171 b, fol.
Suhms sml. 618, 4to.

- iii. Ny kgl. sml. 1760, 4to. Pap. $21,3 \times 16,3$ cm. 31 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Sörla þáttur („Saga | af | Haugna | oc | Hedni“). Afskrift af AM. 587 e, 4to.

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 697, 4to.

---

657. Ny kgl. sml. 1761, 4to. Pap. $19,5 \times 15$ cm. 65 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Söría pátttr („Saga af Högna og Hedin“) med latinsk oversættelse på de modstående sider.

På titelbladet Suhms hånd. — Suhms sml. 87, 4to.

658. Ny kgl. sml. 1762, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 55 bl. 18. århs 2. halvdel. Afdelingsvis pagineret.

Indhold:

1) Bl. 1—38. **Hervarar saga ok Heiðreks konungs** („Saga af Heiðr.“ etc.). Afskrift af AM. 354, 4to.

2) Bl. 39—55. **‘Hákonar pátttr Hárekssonar’** afskreven efter AM. 347, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits — Suhms sml. 947, 4to.

659. Ny kgl. sml. 1763, 4to. Pap. $22 \times 17,5$ cm. 86 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Titus Olavius. Bl. 69° ubeskr.

‘Breviarium fragm. membr. Historiæ Styrianæ’ (Jón Ólafssons fortale, Inntak sögubrotsins, Archaismi, Um Heiðarvigin). Afskrift af AM. 450 b, 4to.

På omslagets inderside notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 941, 4to.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XXXVIII.

660. Ny kgl. sml. 1764, 4to. Pap. $21 \times 16,1$ cm. 45 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Heidarviga Saga“ afskreven (middclbart) efter Stockh. membr. 18, 4to. Beg. „vidar coftr.“ Over det forangående gives efter Jón Ólafssons genfortælling en latinsk oversigt.

På foden af bl. 1^r er skrevet Suhm. — Suhms sml. 646, 4to.
Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XLV.

661. Ny kgl. sml. 1765, 4to. Pap. $18,7 \times 15,4$ cm. 66 bl. 18. århs 2. halvdel. Pag. 1—128 + 2 upag. bl. Skal ifg. arkivar Jón Sigurðsson være med Johnsonius' hånd.

„Heiðarviga Saga“.

Som foregående, men med marginalrettelser og 2 foransatte blade, der (med Hannes Finnssons hånd) giver oplysning om Arne Magnussons forhold til den svenske originalmembran.

Forsatsbladets inderside bærer en P. F. Suhm underskreven notits. —

Suhms sml. 976, 4to.

Bemærkning og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XLIII.

Ny kgl. sml. 1766, 4to. Pap. $19,1 \times 16,1$ cm. 134 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl. Bl. 38, 74, 122 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—37. 'Hemings þátttr' afskreven efter AM. 65, folio.
- 2) Bl. 39—73. „Sögu þátttr | af | Norna Geft“.
- 3) Bl. 75—121^r. „Frá | Gauta kóngi inum | Millda.“
- 4) Bl. 123—31^r. Jómsvikinga drápa.
- 5) Bl. 131^r—34. Málsháttakvæði, vers 1—13.

Bl. 122^v omtales i en notits det efterfølgende som 'vísur um hernað Jómsvikinga í Noregi, incerti auctoris'.

Suhms sml. 572, 4to.

Ny kgl. sml. 1767, 4to. Pap. $19,1 \times 15,9$ cm. 115 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Bósa saga ok Herrauðs'. Afskrift af AM. 360 a, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. —

Suhms sml. 655, 4to.

Bemærkning og beskr.: Bósa saga, Strassb. 1893, s. XXXVIII.

4. **Ny** kgl. sml. 1768, 4to. Pap. $21,2 \times 16,1$ cm. 8 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Variantes ad Bósa og Herrauðar sögu' fra AM. 577, 4to.

Bemærkning og beskr.: Bósa saga, Strassb. 1893, s. XI (cit. 1786). — Suhms sml. 801, 4to.

65. **Ny** kgl. sml. 1769, 4to. Pap. $21,5 \times 17,1$ cm. 4 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af I. Iohnsen.

'Hervarar saga, fragment'. Uddrag af AM. 359 a, 4to (bl. 32^v ff.).

På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 692, 4to.

666. Ny kgl. sml. 1770, 4to. Pap. $21,3 \times 16,3$ cm. 9 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

'Variantes ad sögu Harðar og Hólmverja' fra AM. 498, 4to.

Suhms sml. 782, 4to.

---

667. Ny kgl. sml. 1771, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 17 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Variantes lectiones in Hólmverja sögu' fra AM 556 a, 4to

Suhms sml. 752, 4to.

---

668. Ny kgl. sml. 1772 a, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 39 bl. 17. årh. Uøvet hånd.

„Sagan af Hryng og | Triggua“.

Efter sagaens slutning bl. 39^v begynder „Saga af Eygle Einhenta“.

Nks. 1772 var opr. Suhms sml. 1333, 4to.

---

669. Ny kgl. sml. 1772 b, 4to. Pap. $20,4 \times 16,7$ cm. 43 bl. Skr. 1775. Pagineret 41—126. Ornamentet begyndelses-initial.

„Sagann Af | Hryng og Triggva.“

Ved sagaens slutning står „Skrifad og Endad äred 1775 af I Isyne“.

---

670. Ny kgl. sml. 1773, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 32 pag. bl. 18. årh. Tallenc 16—17, 54—55 gentagne.

„Hiftorien | om | Ring og Trygge“. Ifg. katalogen „oversat ved Hans Paus“.

Suhms sml. 1334, 4to.

---

671. Ny kgl. sml. 1774, 4to. Pap. $19,3 \times 15,2$ cm. 75 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.

'Hrólf's saga Gautrekssonar'. Afskrift af AM. 357, 4to (def.).

Suhms sml. 946, 4to.

Ny kgl. sml. 1775, 4to. Pap. $11,7 \times 15,7$ cm. 84 bl. Skr. 1770.
Ornamenteret titel og afsnitsinitialer. Det ellers ubeskr. bl. 84
bærer på forsiden en variant.

Hrólfs rimur Gautrekssonar („Saga | af | Hrolfe | Gautreks-
syne | I Rymna-Liood | inwenn af | Þorsteine Magnuss. |
fyrir auftann“). I alt 18.

I et firlinjet vers på foden af titelbladet giver skriveren sit navn
Ion, hvorefter årstallet 1770. — Suhms sml. 860, 4to.

Ny kgl. sml. 1776, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 61 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

‘Hrólfs saga Gautrekssonar’ afskreven efter AM. 570 a, 4to (def.).
Suhms sml. 619, 4to.

Ny kgl. sml. 1777, 4to. Pap. $20 \times 15,8$ cm. 130 bl. Skr. c. 1680.
Bl. 1^r, 3, 126—27^r, 128^r, 129—30^r ubeskr.

‘Kong Gothrichs oc Kong Rolof Gothrichs Söns Historie, fra
gammel Gothiske fordansket af Samuel Zachariæson’.

Herkomst og hist.: Oversættelsen, der synes bestemt til udgivelse, er bl. 1^v for-
synet med en latinsk påtegning af Olaus Borrichius, dat. 1680, hvori han
undskylder fortællingens opdigtelser. Bl. 2 indeholder oversætterens fortale,
hvorfra titlen er tagen; som overtitel står her „Gammelt Nyt“. Bl. 127^r,
128^r, 130^v optages af pennepreøver og lign. Vedlagt er et blad af en dansk
beretning om Lampatrix og en kejser han forræder.

Ny kgl. sml. 1778 a, 4to. Pap. $20,2 \times 15,8$ cm. 46 pag. bl. (+ titel-
blad). 18. årh. Elegant udstyring. Skr. af Chr. Rasch.

‘Arngrimus Jonæ, Versio latina historiæ Jomsburgensium
(Jómsvíkinga saga)’. Efterfulgt af notæ 1—10.

Om skriveren, hvis navn opgives i Museum Klevenfeldianum 158,
4to, hvilket nr dette hdskr. har udgjort, se udgaven.

Benyttelse og beskr.: Jómsvíkinga saga i latinsk oversættelse, Kristianssand
1877.

3. Ny kgl. sml. 1778 b, 4to. Pap. $19 \times 15,4$ cm. 133 bl. 18. århs 2.
halvdel. Skr. af Adeldahl. Afdelingsvis pagineret. Incl. 3 i
pagineringen ikke medregnede blade.

*Indhold:*1) Bl. 2—36. **'Ketils saga hængs'**.2) Bl. 37—53. **'Grims saga loðinkinnu'** (sål.).*St. 1—2 'Eptir sögubæklingi rituðum af Birni á Skarðsá'.*3) Bl. 54—93. **'Gunnars saga Keldugnúpsfífls'** afskreven efter AM. 163 b, fol.4) Bl. 94—133. **'Þorsteins saga bæjarmagns'**.*På bl. 1^v (forsatsbladets inderside) en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 80, 4to.*

677. Ny kgl. sml. 1779, 4to. *Pap.* 19,₃ × 15,₁ cm. 105 bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Isfold. Pagineret i 2 afdelinger. Incl. 3 i pagineringen ikke medtalte blade, deraf et ubeskr. Marginal- og interlinearvarianter.*

. „Kirjalax saga“ afskreven efter AM. 489, 4to, med Addita-
menta til udfyldning, efter AM. 532, 4to.

Vedlagt er varianter til Kirjalax saga (5 + 6 bl., hvert stykke med sin hånd), fra AM. 588 g og 589 a — 4to.

På bl. 1^r (forsatsbladet) en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 576, 4to.

678. Ny kgl. sml. 1780, 4to. *Pap.* 20,₄ × 15,₃ cm. 73 bl. *Skr. 1751 af I. Eyreksson. Selve teksten pagineret 1—88. Ubeskr. ere bl. 1^v, 2^v—3, 48, 50^r, 52, 56—57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71—72.*

„Kormaks Saga“, efterfulgt af registre (r. innihalds, r. óbund-
inna orða fornæltra, r. bundinna orða).

*Bl. 1^r giver skriveren underretning om sin efter membran (utvivl-
somt AM. 132, fol.) tagne afskrift. Bl. 2^r ses med den bekendte Jon
Erichsens hånd (vistnok samme mand som skriveren) en notits af Grettis
saga om Kormákr. — Suhms sml. 974, 4to.*

Benyttelse og beskr.: Kormaks saga, Halle 1886, s. 77.

679. Ny kgl. sml. 1781, 4to. *Pap.* 21,₃ × 16,₇ cm. 72 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl.*

Varianter til Króka-Refs saga, fra AM. 163 f, fol., 552 f
og 553 c, 4to.

På titelbladet Suhms hånd. — Suhms sml. 428, 4to.

Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. IX.

ny kgl. sml. 1782, 4to. Pap. 20,4 × 15,3 cm. 104 bl. Tosp. Skr.
1769 af præsten Jón Helgason.

Laxdæla saga („Her hefur upp | Laxdælo“).

Indkomst og hist.: Ved tekstens slutning er tilføjet „Endud Biarnarstadagerdi d. 11. Aprilis A^o 1769 | til merkes | Jon Helgason“. — **Bindets indersider ere betrukne med et isl. brev fra Ejulphus Jonæ** 13. 7. 1765. — **Suhms sml.** 749, 4to.

3. udgave og beskr.: *Laxdæla saga*, Kbh. 1889—91, s. XXVIII.

ny kgl. sml. 1783, 4to. Pap. 20,7 × 16,5 cm. 86 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Guðmundur Magnæus.

Laxdæla saga (def.) afskrevet efter AM. 309, 4to.

På bl. 1^r Suhms hånd. — **Suhms sml.** 20, 4to.

3. udgave og beskr.: *Laxdæla saga*, Kbh. 1889—91, s. XXIII.

ny kgl. sml. 1784, 4to. Pap. C. 21 × 17 cm. (7 voll.). 428 bl.
18. århs 2. halvdel. Skr. af Stefán Björnsson.

Laxdæla saga i latinsk oversættelse.

Omslagene af hæfte 2, 3, 6, 7 ere udfodrede med privatbreve til St. Björnsson.

Suhms sml. 8, 4to.

3. udgave og beskr.: *Laxdæla saga*, Kbh. 1889—91, s. XXVIII.

ny kgl. sml. 1785, 4to. Pap. 19,2 × 15,2 cm. 186 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

‘**Ljósvefninga saga**’. Afskrift af AM. 485, 4to (def.). Jævnført med AM. 162 c, fol. og 514, 4to.

Forsatsbladets inderside optages af notitser underskrevne P. F. Suhm; en notis med hans hånd på titelbladet lyder „overfjet af Jonæus“. — **Suhms sml.** 19, 4to.

ny kgl. sml. 1786, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 61 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

Magnúss saga Eyjajarls („Sagan af hinum heilaga | Magnufe Eyja Iarle“).

Bl. 1^r (marg.) og forsatsbladets inderside bære notitser med Suhms hånd. — **Suhms sml.** 802, 4to.

685. Ny kgl. sml. 1787, 4to. Pap. $19,2 \times 15,4$ cm. 368 pag. bl. 18 århs 2. halvdel. Skr. af Sivertsen.

'Mágus saga'. Afskrift af AM. 590 a, 4to.

På et ikke medtalt forsatsblad er afskrevet en tilhørende AMsk notits, og på en foran indklæbet seddel gives oplysning om originalen. Med Suhms hånd er skriverens navn tilføjet. — Suhms sml. 673, 4to.
Benyttelse og beskr.: Fornsögur Suðrlanda, Lund 1884, s. CIV, CVIII.

686. Ny kgl. sml. 1788, 4to. Pap. $20,6 \times 16,2$ cm. 207 bl. (Tosp.). Skr. 1760 af præsten Jón Helgason.

Njáls saga („Her hefur upp Sægo | Neals Brenno“).

Herkomst og hist.: Ifølge skriverens påtegning bl. 207^v (med nogle overstregede slutningslinjer) er håndskriftet af ham givet købmand Sören Pens på Hofsos, d. 20. septb. 1762, Biarnarstöðum. — Forsatsbladet og bindets bageside indersides betræk dannes af brevfragmenter. — Suhms sml. 416, 4to.
Benyttelse og beskr.: Njála II, 745—46 (Bjarnarstababók).

687. Ny kgl. sml. 1789, 4to. Pap. $19,2 \times 15,8$ cm. 82 (afdelingsvis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Ikke medregnet 5 mellemskudte blanke blade.

1 (S. 1—22. Skr. af M. Magnusen). **'Nikolaus saga erkebiskups, fragment'.** Afskrift af AM. 641, 4to bl. 1—4 (cit. 642).

2 (S. 1—141. Skr. af I. Olsen). **'Snorra Edda'.** Afskrift af AM. 748 II, 4to (def.).

Suhms sml. 274, 4to.

688. Ny kgl. sml. 1790, 4to. Pap. $21,6 \times 16,7$ cm. 22 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

1) Bl. 2—15^v. **Ólafs þátrr Geirstaðaálfs.**

2) Bl. 15^v—18^r. **Ísleifs þátrr biskups.**

3) Bl. 18^v—22^r. **Föstbræðra saga.**

St. 1—3, alle fragmentariske, ere udskrevne efter AM. 75 a, folio.

Bl. 1^r bærer titlen „Fragment | af | Olafs Digtrbeins | Saugu“.

Suhms sml. 554, 4to.

Ny kgl. sml. 1791, 4to. Pap. $18,8 \times 15,8$ cm. 148 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Örvar-Odds saga' afskreven efter AM. 342, 4to.

Bl. 1 er afskrevet en AMsk notitsseddel, nu som det synes tabt, men opr. hørende til AM. 342, 4to, ifølge hvilken efter Örvar-Odds saga havde fulgt Hrólfs saga kraka, Gaungu-Hrólfs saga (grei), Af Saulus og Nicanor — alle „á bók in quarto er ec toc i Sundur. Bokin var með skrifara hendi herra Þorláks biskups rituð“ 1653—54—55. Eg trúi eg hafi feingið bókena frá Íslandi Anno 1702“. — Suhms sml. 53, 4to.

Benyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.

Ny kgl. sml. 1792, 4to. Pap. $19,8 \times 15,8$ cm. 181 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.

'Örvar-Odds saga'. „Efter et Manuscript paa Papir med Biörn á Skarðzá, hans egen Haand.“

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 98, 4to.

Benyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI.

Ny kgl. sml. 1793, 4to. Pap. $20,1 \times 15,8$ cm. 229 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord. Bl. 155^v—56, 215—16 ubeskr. Hovedteksten pag. 1—309.

'Örvar-Odds saga'. Afskrift af AM. 344 a, 4to, med udfyldning efter et papirshdskr. og tillæg af Örvar-Odds drápa.

Suhms sml. 99, 4to.

Benyttelse og beskr.: Örvar-Odds saga, Leiden 1888, s. V.

Ny kgl. sml. 1794 a, 4to. Pap. $19,9 \times 16,1$ cm. 115 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

'Parcivals saga riddara' afskr. efter AM. 179, fol.

Suhms sml. 418, 4to.

Ny kgl. sml. 1794 b, 4to. Perg. $13,7 \times 18,8$ cm. 1 bl. 14. årh. Nedre halvdel bortskåren.

Parcivals saga.

Bl. 1^r beg. „þui trua þar fem þu ert ókunngi“, ender „en af þui at hann bad mig“.

Bl. 1^v beg. „húngfolltnr ok munu honum einga hialp veita“, ender „fem þeir höfðu b..“.

Sml. *Kölbing, Riddarasögur*, s. 20—24 (dækker lakunens slutning s. 20).

Herkomst og hist.: I øvre margen bl. 1^r er med Jon Erichsens hånd skrevet „Fragment af Parcevals Saga. Bekommet af Mr. Weinwich fra Bergen 1775“.

694. Ny kgl. sml. 1795, 4to. Pap. 25,2 × 20,3 cm. 40 bl. 18. årh.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8. „Hverfu Noregur Bygdift“. ‘Or Flateyarbok’.
- 2) Bl. 9—27. „Sagan | af | Rafni Sveinbiarn | ar Syni“.
- 3) Bl. 28—40. „Sagan | af | West-Fiarda Gri | jmi“. Udføreligere end AM. 569 d, 4to (med indskudte visur).

Suhms sml. 758, 4to.

695. Ny kgl. sml. 1796, 4to. Pap. 22,2 × 17 cm. 56 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Bl. 2^v, 27 ubeskr. til betegnelse af lakuner (og endv. ubeskr. 1^v, 46^v, 56^v).

Indhold:

- 1) Bl. 1—46^r. ‘Hrafn saga Sveinbjarnarsonar’.
- 2) Bl. 47—56^r. ‘Sveinka þáttur Steinarssonar’. Ender „hefvr þv oc | lid myklv“.

Afskrevne efter AM. 557, 4to; men på en tid, da membranen ved slutningen talte 1 blad mere end nu.

Suhms sml. 23, 4to.

696. Ny kgl. sml. 1797, 4to. Pap. 19,4 × 15,3 cm. 247 bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af Adeldahl. Afdelingsvis, men uregelm. pagineret. ‘Hrafn saga Sveinbjarnarsonar’, med efterfølgende Varianter fra ‘Exemplar s^{ra} Þórðar Jónssonar’ (AM. 155, fol.). Afskrift af AM. 487, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 806, 4to.

17. Ny kgl. sml. 1798, 4to. Pap. $19,3 \times 16$ cm. 104 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Ljósvefninga saga. Afskrift af AM. 514, 4to.

På forsatsbladets inderside en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 18, 4to.

---

18. Ny kgl. sml. 1799, 4to. Pap. $21,4 \times 16,6$ cm. 74 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

'Samsons saga fagra' afskrevet efter AM. 52, 4to.

Suhms sml. 599, 4to.

---

19. Ny kgl. sml. 1800, 4to. Pap. $19,3 \times 15,7$ cm. 89 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Samsons saga fagra' afskrevet efter AM. 343 (a), 4to.

Suhms sml. 656, 4to.

---

20. Ny kgl. sml. 1801, 4to. Pap. $19,7 \times 16,1$ cm. 87 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Indhold:

1) S. 1—12. **'Variantes lectiones** in Samsons sögu fagra' fra AM. 120, 8vo.

2) S. 13—103. **'Variantes lectiones** in Hálfðanar sögu Brönufóstra' fra AM. 294—95, 4to.

3) S. 104—108. **'Variantes lectiones** in Skálda sögu' fra AM. 307, 4to (sammenholdt med et AMsk folio-expl.).

4) S. 108—21. **'Af Upplendinga konungum'.**

5) S. 121—74. **'Af Ragnars sonum'** (def.).

St. 4—5 ere afskrevne efter AM. 307, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskrevet notits. — Suhms sml. 334, 4to.

---

21. Ny kgl. sml. 1802, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 25 pag. bl. 18. årh.
Ornamenteret begyndelses-initial.

Af Kóngabörnum og Tryggva karlssyni. („Sagann Af | Konga Börnumm Sigurde | og Signyu, Eyrnenn Triggva | Karls Syne“).

Suhms sml. 545, 4to.

---

702. Ny kgl. sml. 1803, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 32 (afdelingsvis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius. Bl. 24 helt ubeskr. 1 (Bl. 1—26). 'Sigurðar saga fòts og Ásmundar Húna kóngrs'. Afskrift af AM. 588 o, 4to, incl. de genealogiske optegnelser. 2 (Bl. 27—32). 'Grims saga Skelljungsbanda'. Afskrift af AM. 569 a, 4to.

På titelbladene en notits med Suhms hånd.

Suhms sml. 282, 4to.

703. Ny kgl. sml. 1804, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 16 bl. Skr. 1681. Af bl. 16 nedre del bortreven.

Indhold:

1) Bl. 1—7. Þorsteins saga bæljarmagns. Beg. „dotter fkieggia a myrum“, ender „fuo haða þæi gjafeð verid. var ol. kongr“, FMS. III, s. 175—96.

2) Bl. 8. Nitida saga hinnar frægu. Beg. „hopdingia vilia“.

3) Bl. 9—16. 'Sigrgarðs saga hins frækna' („Hier Byriar søgu Af sigurgarde hinum frækna“). Efter bl. 14 lakune.

Herkomst og hist.: Ved håndskriftets slutning findes datering; på det tilhørende omslag er med en hånd fra c. 1800 anført nogle sagaer, blandt hvilke fragmentet opr. fandtes. — Suhms sml. 1294, 4to.

704. Ny kgl. sml. 1805 a, 4to. Pap. $20 \times 15,8$ cm. 22 bl. (+ 1 mellem-skudt ubeskr.). 18. årh. Jon Mortenssøns hånd. 2. afdeling pagineret.

„Hróa þættur“ med efterfølgende dansk oversættelse.

Suhms sml. 1443, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekii“.

705. Ny kgl. sml. 1805 e, 4to. Pap. $20 \times 17,2$ cm. 28 (afdelingsvis pag.) bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af H. E. Vium.

Sneglu-Halla þáttur kap. 1—6 med efterfølgende dansk oversættelse.

På titelbladet og ved håndskriftets slutning er tilføjet nogle uklare bemærkninger om originalen (AM. 563 a, 4to), der den gang synes at have været forlagt. — På omslaget er med særlig hånd afskriverens (og oversætterens) navn angivet.

- . Ny kgl. sml. 1806, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 24 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af 'den unge Olavius'.
 'Sörla saga hins sterka' afskreven efter AM. 560 d, 4to.
 På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 616, 4to.
-
- . Ny kgl. sml. 1807, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 12 bl. 18. århs 2. halvdel.
 „Sörla pátttr“ i latinsk oversættelse.
 Suhms sml. 483, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.
-
- . Ny kgl. sml. 1808, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 6 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.
 Stúfs pátttr skálds þórðarsonar kattar afskreven efter AM. 589 d, 4to (def.).
 På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 154, 4to.
-
- . Ny kgl. sml. 1809 a—b, 4to. Pap. C. $21 \times 16,5$ cm. (2 voll.). 701 bl. C. 1750. Vistnok 3 forsk. hænder. Vol. I delvis pagineret (og her tallene 465—66 oversprungne). Bl. 408^v—9^r ubeskr.
 „Sturlunga | saga“. I 10 þættir.
 Efter V. pátttr visa sira Jóns Arasonar om Gissur jarl.
 Herkomst og ktst.: Til udfodring af bindet er anvendt islandske skrivelser, særlig privatbreve til Jacob Eyreksson på Búbir, 1743 fg. år. Ved slutningen af VIII. pátttr er tilføjet „Skrifað af Þorkele Sigurdssyne A^a 1751.“
-
- Ny kgl. sml. 1810, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 71 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Løse blade, delvis med ubeskr. sider og med bl. 35, 37 helt blanke. Incl. indlagte sedler.
 'Ættartölur úr Sturlunga sögu' (Ur St. S. Æ. omslagstitel).
 Har utvivlsomt tilhørt den Arnamagnæanske samling. — Suhms sml. 747, 4to.
-
- Ny kgl. sml. 1811, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 123 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.
 'Svarfdæla saga'. Afskrift af AM. 484, 4to.
 Suhms sml. 66, 4to. — Ísl. Fornsögur III, s. XV.
-

712. Ny kgl. sml. 1812, 4to. Pap. $21,2 \times 16,6$ cm. 15 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Þórðar saga hreðu' afskreven efter AM. 564 a, 4to (def.).

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 4, 4to.

713. Ny kgl. sml. 1813, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 48 pag. bl. 18. århs
2. halvdel.

„Vita | Thorgrimi Cognomine | Manfveti et Viglundi filii ejus“.

2: Latinsk oversættelse af *Viglundar saga*.

Suhms sml. 962, 4to.

714. Ny kgl. sml. 1814, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 74 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af (T.) Johnson. S. 54 ubeskr.

Indhold:

1) S. 1—53. **'Þorleifs þáttur jarlaskálds'**.

2) S. 55—148. **'Sneglu-Halla þáttur'**.

Afskrift af AM. 563 a, 4to. På en indlagt seddel giver skriveren
nogle bemærkninger om læsemåder i originalen.

På titelbladet notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 1441, 4to.
Ísl. Fornsgur III, s. XX.

715. Ny kgl. sml. 1815, 4to. Pap. $20,8 \times 16,2$ cm. 71 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Fóstbræðra saga. Afskrift af AM. 566 a, 4to (beg. def.).

Forsatsbladet indeholder afskriverens oplysninger samt en P. F. Suhm
underskreven notits. — Suhms sml. 5, 4to.

716. Ny kgl. sml. 1816, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 75 pag. bl. (+ titel-
blad). 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Fóstbræðra saga.

Sagaens sidste del, fra „Ejölfur hlióp af baka“ (Titel *Di-
midia pars historiæ Thormodar Kolbrunaskallds oc Þorgeirs
Hávardssonar*), udskreven af AM. 566 c, 4to.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 71, 4to.

7. Ny kgl. sml. 1817, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 34 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Þorsteins saga bæjarmagns ('Fragmentum af Þ. B.') afskreven
efter AM. 577, 4to.

Suhms sml. 285, 4to.

8. Ny kgl. sml. 1818, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 37 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Þorsteins saga Vikingssonar afskreven efter AM. 169 c, fol. (def.).

Suhms sml. 740, 4to.

9. Ny kgl. sml. 1819, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 31 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af (T.) Iohnson.

Þorvalds þáttur víðförla. Afskrift af AM. 552 k, 4to.

På en indlagt seddel ere nogle læsemåder optegnede.

På bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 281, 4to.

10. Ny kgl. sml. 1820, 4to. Pap. 21×17 cm. 53 bl. 18. århs 2. halv-
del. Skr. af (T.) Iohnson. Pagineret i 2 afdelinger (1—27, 1—78),
skilte ved 5 ubeskr. ss.

Indhold:

- 1) Bl. 1—9. **Þorvalds þáttur krákunefs**.
  - 2) Bl. 10—14^r. **Tímatal i Grettis sögu**.
  - 3) Bl. 15—26^r. **Um rúnalist og atferð** etc.
  - 4) Bl. 27—30. **Um rúnakonstina, eptir Ólaf gamla**.
  - 5) Bl. 31—46. **Om rune-konsten och theras brukande** etc.
  - 6) Bl. 47—53. **Om rune-konsten, Olaf then Gambles**.
- St. 1—2 er afskrift af AM. 552 c, 4to, st. 3—6 af AM.
763, 4to.

På titelbladene notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 294, 4to.

11. Ny kgl. sml. 1821, 4to. Pap. $18,5 \times 15,5$ cm. 45 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Valla-Ljóts saga afskreven efter AM. 496, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. —
Suhms sml. 65, 4to.

722. Ny kgl. sml. 1822, 4to. Pap. $21,1 \times 16,3$ cm. 32 pag. bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

'Variantes lectiones in Viga-Glums Sögu'. Fra AM.
508—9, 4to.

Suhms sml. 24, 4to.

723. Ny kgl. sml. 1823, 4to. Pap. $18,3 \times 15,4$ cm. 142 pag. bl. 18 århs
2. halvdel. Skr. af T. Olavius.

Reykðæla saga („Sagan | af | Vijga-|Skutu“) afskreven efter
AM. 496, 4to.

Forsatsbladets inderside og titelbladet bære notitser med Suhms hånd,
det første tillige underskriften P. F. Suhm. — Suhms sml. 17, 4to.

724. Ny kgl. sml. 1824 a, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 32 bl. 18. århs
2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.

Vilmundar saga viðutan afskreven efter AM. 577, 4to (def).

Suhms sml. 319, 4to.

725. Ny kgl. sml. 1824 b, 4to. Perg. $16,3 \times 12$ cm. 80 bl. C. 1400.
Røde overskrifter og initialer. Bl. 1^r slidt og sværtet, bladene i
bogens tre første, samt sidste læg rynkede og sammenskrumpede
af fugtighed, nogle blade, særlig bl. 43 og 66, have flænger, af
bl. 46 er ydre margen bortskåret. I nyere tid har hdskr. fået
en rødkridtsfoliering. Enkelte initialer have en svag ornamen-
tering; dyrebilleder med rødt blæk forekomme i marginen bl.
44^v, 56^v. Bindet består af træplader uden ryg med indskårne
bomærker.

Völsunga saga ok Ragnars saga loðbrókar med Krákumál.

Overskriften bl. 1^r er ulæselig. Bl. 51^{r4} beg. codex (med
Völsunga sagas kap. 43) „Sagha Ragnarf loðbrokar“. Neden-
under står 1 $\frac{1}{2}$ linje tom, idet skriveren opr. her har anbragt
det følgende kapitels begyndelseslinjer, men udraderet disse for at
anbringe dem længere nede. Bl. 79^{r3} beg. „Krakv mal“.

Bl. 80^v ender def. „verdi. opt fyt..“ (Krákumál, v. 22).

Herkomst og hist.: Om denne membran meddeler Torfæus (se Krákumál,
Kbh. 1826, s. 83), at Torarin Eiríksson havde overbragt den til Frederik III.
fra biskop Brynjolv Sveinsson, men at den straks efter var bortkommen og

forgæves eftersøgtes. — Først 1821 blev den funden i en krog på kunstkamret. Den oprindelige ejers mærke, et sammenskrevet LL, efterfulgt af årstallet 1641, ses endnu bl. 80^v i nedre margen. Af andre personnavne findes kun „Magnus Biornson“ (ejer, bl. 38^v) og „Gudmundur Arafon“ (bl. 55^r), bægge fra 17. årh. Bl. 38^r læses i øvre margen en latinsk skriverfrase. At membranen indgik i biblioteket 1656 ses af et brev fra biskop Brynj. Sveinsson til den kgl. bibliotekar prof. V. Lange, Ny kgl. sml. 1392, fol. Blandt Werlauffs smlr på det st. kgl. bibl. nr 29 findes en 23. 2. 1821 dat. foreløbig beretning af Finn Magnusson om denne da nylig genopdagede membran.
Benyttelse og beskr.: Krákumál, Kbh. 1826 (facs.); Fornaldar sögur Norðr. I, s. XIII—XV; S. Bugge, *Norræn Fornkvæði* s. XXXIV; S. Bugge, *Norrøne Skrifter af sagnhistorisk Indhold*, Chrania 1865, s. 81—199 (*Völunga saga*).

Ny kgl. sml. 1825, 4to. Pap. 21,4 × 16,3 cm. 40 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 26, 27^r blanke til betegnelse af lakune.

‘Vápnfirðinga saga’. Afskrift af AM. 513, 4to.

Suhms sml. 562, 4to.

Ny kgl. sml. 1826, 4to. Pap. 21,2 × 17 cm. 46 pag. bl. Skr. 1789 af Guðmundur Magnæus. Bl. 29 ubeskr. til betegnelse af lakune.

‘Vápnfirðinga saga’. Afskrift af AM. 513, 4to. Med varianter fra det nu forsvundne hdskr. i AM. 551, 4to samt fra AM. 563 b, 4to.

Suhms sml. 175, 4to.

Ny kgl. sml. 1827, 4to. Pap. 21,1 × 16,3 cm. 40 pag. bl. Skr. 1770 af G. Issfold.

‘Vápnfirðinga saga’. Afskrift af AM. 513, 4to.

Titelbladet bærer en notits med Suhms hånd. — Vedlagt er 1 blad, dat. Kbh. 7. septb. 1770, hvor skriveren giver fortegnelse over i alt 6 sagacr, som han har afskrevet for Suhm. — Suhms sml. 228, 4to.

9. Ny kgl. sml. 1828, 4to. Pap. 21,1 × 16,7 cm. 25 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Tallet 18 overspr.

‘De compilatione annalium’, afskrevet efter AM. 436^{b-c}, 4to (indeh. Arne Magnussons beskrivelse af to af ham tilintetgjorte annal-kompilationer).

På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 821, 4to.

[Ny kgl. sml. 1828 c, 4to. „Sammenfattet Uddrag af islandske Annaler fra 810 til 1551, fra 1430 suppleret efter gamle Breve og Optegnelser, ogsaa med tilføiede fuldst. Breve. Samlingen synes at hidrøre fra Skalholt (Mss. Finni Magnussen Nr. 153)“ mangler.]

730. Ny kgl. sml. 1829, 4to. Pap. 21,1 × 16,7 cm. 159 bl. 17. årh. Ubeskr. ere bl. 1^v—3^r, 153^v. Bl. 24 er en indhæftet seddel. Endv. en løs indlagt seddel. Bindets forreste inderside fuldt beskrevet.

„*Annales Iflandici*“ 1044—1394 o: *Flateyjarannáll* i latinsk oversættelse. — Med efterfølgende register.

Ifg. katalogen med Th. Bartholins og Sibberns (‘ut videtur’) marginal-annotationer. — Suhms sml. 1209, 4to, og ifg. katal. „e bibl. Seveliana T. III, p. 192“.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, *Islandske Annaler* s. XXXVI.

731. Ny kgl. sml. 1830, 4to. Pap. 20,8 × 16,8 cm. 172 bl. Skr. 1765 af E. Thorhallesen. Pag. 1—339 (+ 2 forang. bl.). S. 219—20 ubeskr.

„*Iflands Annall*“ 861—1673.

Omfatter islandske og udenlandske begivenheder, dels ordnede hver for sig, dels kronologisk opførte mellem hinanden. Det blanke blad betegner en lakune for islandske begivenheder 1502—98.

Herkomst og hist.: *Annalen* betegner sig selv „fyrrft mikinn part eptir Bok Valldsmanfins [Magnúss] Magnussonar a Eyre vid Seidisfiord, og meina't þar innkomin Flateyar Annall er so kallaft.“ *I en forudskikket fortale bemærker afskriveren, at „Denne Annal er opfkreven efter et Manuscript som Sysselmanden i Kiofesysfel i Ifland Gudmund Runolfssen tilhører, og han fortæller at forher (!) har tilhørt den ved sin Dactylismum Iflandicum bekiendte Biskop Jon Arnesen.“ Autor kan antages at have „boet paa Vefstfiorde udi Ifefiords Syffel“. — Suhms sml. 164, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.*

732. Ny kgl. sml. 1831, 4to. Pap. 21,3 × 16,8 cm. 33 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Indhold:

1) Bl. 2—18^r. **Annáll 1449—1646.** *Væsl. dansk historie.*

2) Bl. 18^v—33. „**Chronologia | eður | Tíðar-Regiftur**“, a. m.

60—a. C. 834. *Angår særlig Danmark og omliggende lande.*

Herkomst og hist.: *Titelbladet lyder „Annálar udskrevne af nogle blade Chart. som ligge i Nr. 736 in 4to Bibl. A. Magnæi“ — men nu findes intet sådant her.*

Herunder en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 530, 4to.

Ny kgl. sml. 1832, 4to. *Pap. 20,₉ × 16,₄ cm. 25 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.*

Strengleikar. *Afskrift af AM. 666 b, 4to (fragm., 4 bl. — ikke 3).*

Titel „Fragmentum | af | Einu Æfintíri | og | Grelentz-Saugu“.

På titelbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 284, 4to.

. Ny kgl. sml. 1833, 4to. *Pap. 21 × 16,₇ cm. 11 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.*

Draumvitranir (Bergbúa pátttr, Kumblbúa pátttr og beg. af Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar) *afskrevne efter AM. 564 a, 4to.*

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 848, 4to.

. Ny kgl. sml. 1834, 4to. *Pap. 21 × 16,₇ cm. 10 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord.*

‘Af bóndasyni nokkrum’ *afskreven efter AM. 577, 4to (def.).*

På titelbladet ses Suhms hånd. — Suhms sml. 815, 4to.

Ny kgl. sml. 1835 a, 4to. *Pap. 20,₉ × 16,₂ cm. 7 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Olavius.*

‘Draumvitranir’ (Kumblbúa pátttr og Draumr Þorsteins Síðu-Hallssonar) *afskrevne efter AM. 564 c, 4to.*

På titelbladet ses Suhms hånd.

737. Ny kgl. sml. 1835 c, 4to. Pap. $19,3 \times 16,1$ cm. 16 bl. Skr. 1752 af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Pag. 1—30 (+ 1 ved bl. 7 indskudt blad).

'Ioh. Olavius, Tractatus diagraphicus de studio antiquitatum'.
Dediceret til B. Möllmann.

738. Ny kgl. sml. 1836, 4to. Pap. $19,4 \times 15,3$ cm. 164 bl. (incl. indholdsfort.). 18. århs 2. halvdel. Med undtagelse af st. 3 skr. af M. Magnusen. Afdelingsvis pagineret + titelblad og i alt 4 mellemस्कudte ubeskr. blade.

Indhold:

1 (S. 1—94). 'Erkibiskupa og biskupa skipanir og statútir'.
Udskrevne af Ny kgl. sml. 1847, 4to.

2 (S. 1—80). „Qvædam | Excerpta | de | Monumentis et Historiis Islandicis | et | eorum auctoritate“. Forf. er Arne Magnusson.
Islandsk med indblandet Latin.

3 (S. 1—130). 'Bref Biörns Iónssonar á Skardsá um Laga-skilningar'. Indholdet svarer til AM. 250 a, 4to, brev 1—15.

4 (S. 1—23). a) 'Ráðning Nockurra orða úr Gulapings-lögum eignud Sæmundi Fróða', b) 'Annotationes aliquot in Librum Legis Islandorum Auctore Biörnnoni (sál.) Iónæo de Skardsá' (Isl.).

Herkomst og hist.: Ved stykke 2 bemærker skriveren „Er udfkrevet efter et Mft. fra Island, som var med Syfselmand Erland Olsens (Ión den gamle broders) haand“, ved st. 4 (under titlen 4 a) „Er udfkrevet af en Islandsk bog, som er fkreven i Island A^o 1688“. — *Suhms sml.* 1473, 4to.

Benyttelse og beskr.: 2) *Ný félagsrit XIX* (1859), s. 133—34; *Bárðar saga Snæfellsáss*, s. XI.

739. Ny kgl. sml. 1837, 4to. Pap. 18. årh. Blandede samlinger.

I ($20,3 \times 16,4$ cm. 7 bl.). „Excerpta Philologica“. *Fra forsk. sagaer.*

II ($21,2 \times 16,6$ cm. 6 bl. Bl. 6^v ubeskr.). 'Þýding yfir nockur Fornyrði i Iónsbók. Autore (ut fertur) Ióna Magnæo'.

III ($20,7 \times 16,6$ cm. 2 bl. Bagsiderne ubeskr.). Ur alpingis-bókinni 1682, 1685, 1728.

IV (21,5 × 16,4 cm. 2 bl. Bl. 2^v ubeskr.). **Dofra pátttr.** *Vistnok efter AM. 592 a, 4to. Skr. af Jon Mortenssøn. Ender afbrudt „pyggia lyf af mier, ecki veit“.*

V (21,5 × 16,4 cm. 2 smhg. bl. *Overstreget eller ubeskr. med undtagelse af bl. 1^v*). 'Ex litteris Johannis Episcopi Holensis ad Christoph. Hvítfeldium c. 1541' (isl.).

VI (19,4 × 15,5 cm. 8 bl. + 5 vedlagte sedler). „**Regestur yfer nockrar Sögur**“. *Med marginal-tillæg af Langebek.*

VII (22,5 × 17,5 cm. 4 bl.). 'Conspectus Codicum manusccriptorum quorum testimonia in hoc tractatu passim afferuntur'. *Angår norsk-islandske kristenretter og statuter m. v., samt svenske og danske kirkelove.*

VIII (21,5 × 16,5 cm. 4 bl. Tosp.). „**Spanfka Kvæde** | Sr Olafs a Söndum“. *Sædvanlig benævnt „Spönsku vísur“, 77 vers.*

IX (20,7 × 16,4 cm. 2 bl. Tosp.; 16,4 × 10,4 cm. 2 bl. Tosp.; 15,5 × 5,5 cm. 1 bl.).

a) 'Gríms eyar Vísur ordtar af Sr Gudmunde Erlendssyne ad Felle i Hegranes ping', b) **Vina vísur** Björns á Skarðsá, c) „Liufingskvæde“ (2 vers).

X (20,5 × 16,5 cm. 3 bl. Tosp.). a) „Almenneleg Regla og Ordinantia“, b) 'Innehald og sekter i Storadome', med Frederik II.s brev 1565.

Suhms sml. 993, 4to.

Uyttelse og beskr.: VI) J. Þorkelsson, Digtningen på Island i 15—16. årh., s. 291.

kgf. sml. 1838, 4to. Pap. 19 × 15,4 cm. 22 pag. bl. efterfulgte af en del ubeskr. 18. århs 2. halvdel. Skr. af P. F. Suhm.

Excerpter af islandske håndskrifter.

Fra: 1) Codex in 4to, XVII. sæculi, professoris de Sevel, indbef. Grágás, Járnsíða og brudstykker af Eiðsifja-lov; 2) Codex in 4to, episcopi L. Harboe, ganske ny, indbef. Bp H. Gaas' fortale til den gamle norske kristenret; 3) Codex in 8vo, episcopi L. Harboe, Annales islandici 1400—1572 (exscripti Holis 1742); 4) Codex in 4to ep. L. Harboe, 17. årh., Islandske annaler; 5) Excerpter af Flóamanna saga, Droplaugarsona saga, Finnboga saga, Laxdæla saga, efter Sevelske hånd-

skrifter, og Sturlunga saga efter et etatsråd B. W. Lûxdorph tilhørende håndskrift; ⁶⁾ en notits fra et norsk gammelt manuskript af Decretalium liber VI.

Grágás III, s. LV.

741. Ny kgl. sml. 1839, 4to. *Pap.* 21 × 15,6 cm. 15 delvis beskr. blade og sedler (samt nogle ubeskr.). 18. årh.

'Georg Krysingii Miscellanea Islandica'.

Tysk og Latin. Væsl. af naturhistorisk indhold.

Suhms sml. 182, 4to.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 337.

742. Ny kgl. sml. 1840, 4to. *Pap.* 20 × 16 cm. 113 bl. (forsatsblad og 2 mellemskudte blanke blade ikke medregnede). 18. århs 2. halvdel. To afdelinger, skrevne af ¹⁾ Adeldahl, ²⁾ den yngre Olavius. 1ste afd. uregelm. pagineret.

I (Bl. 1—91). „Miscellanea Islandica“ afskrevne efter AM. 193, 8vo (Breve og domme, Encyklopædiske optegnelser).

II (Bl. 1—22). 'Jón Guðmundsson lærði, Litið skrif um Ísland' (3: Um Íslands aðskiljanlegar náttúrur). Med tilhørende afbildninger.

På forsatsbladets inderside ere nogle P. F. Suhm underskrevne notitser. — Suhms sml. 117, 4to.

P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands, II*, s. 90.

743. Ny kgl. sml. 1841, 4to. *Pap.* 21,3 × 16,6 cm. 40 bl. 18. århs 2. halvdel.

'Stuttur Annáll um Íslands ævi' 852—1759.

På titelbladet angiver forf. sig ved to sammenslyngede bogstaver, som det synes KD. — Suhms sml. 711, 4to.

744. Ny kgl. sml. 1842, 4to. *Pap.* 20,2 × 16,7 cm. 162 (i nyere tid pag.) bl. 18. årh.

Jón Magnússon, *Pislarsaga* („Summa og stutt frásögn, ut af þeim hrædelegu plægum og pijslum fem yfer mig Íon Magnusfon, fem kalladur hef vered til þefs Heilaga Pre

dikunar Embættis, að piöna þeirre litlu Soknarkirkju að Eyre vid Skutulsfjörð, geingnar eru af Trölldome og Diöfulgange, fem þeir tveir minir Soknarmenn Ionar Ionsfyner fedgar buande a Kirkiuböle, hafa opennberlega ä þinge medgeinged“ etc.) 1655—59.

Efterfulgt af (s. 290 ff.) 'Hugleidingar minar um uppspurn og epterleitne galldramala in specie principio tenus'.

Suhms sml. 359, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.
yttelse og beskr.: Þjóðviljinn ungi 1894, nr 31 ff.; P. Thoroddsen, Landfræðissaga II, 36 ff.

kgl. sml. 1843, 4to. Pap. 21 × 16,4 cm. 87 pag. bl. 18. årh.
 Jón Halldórsson, **Hirðstjóra annáll** ('Stutt aagrip yfer Hyrdstjóra, Stiptamptmenn, Amptmenn, Landfogeta og Fullmegtuga yfer Íslande', 1450—1739).

Suhms sml. 826, 4to.
yttelse og beskr.: Safn til sögu Íslands II, 604.

kgl. sml. 1844, 4to. Pap. 21,2 × 16,6 cm. 18 bl. 18. årh. To hænder. Bl. 2, 4, 9^v—10, 12, 14^v ubeskr. St. 1—5 skr. af Jon Mortenssøn, st. 6 af Jon Terkelsen.

- 1) Bl. 1. „Om Hr. Gisfer Einerffen Biskop | i Skalholt.“
- 2) Bl. 3. „Om Hr. Morten Einerffen Biskop | i Skalholt.“
- 3) Bl. 5—9^r. „Om Hr. Gisle Ioenffen Biskop | i Skalholt.“
- 4) Bl. 11. „Om Hr. Odder Einerffen Biskop | i Skalholt.“
- 5) Bl. 13—14^r. „Om Hr. Gisle Oddsfen Biskop | i Skalholt.“

6) Bl. 15—18. „Lebens-Befchreibung | des letztverstorbenen Eifsländischen Bischoffs zu Skalhollt, | **Olafi Giflei** (oder Olaf Giflefons)“ etc. *I to recensjoner.*

Suhms sml. 498, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

kgl. sml. 1845 a, 4to. Pap. 21,1 × 16,7 cm. 29 bl. (pag. 3—59). 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Ionsen.
'Saka-Manna Laga-Reglur'. 47 artikler.

Vedtægter for et islandsk studentergilde i København c. 1760—70. Sml. Saga Jóns Espólins, Kph. 1895, s. VIII. Suhms sml. 602, 4to.

748. Ny kgl. sml. 1845 d, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 14 bl. Skr. 1741 af præsten Grímur Bessason.
'Relation um Skridu-Claustur'.

749. Ny kgl. sml. 1846, 4to. Pap. 21 × 16,_s cm. 6 pag. bl. 18. drh.
„Herra Gudbrandr Byfcoþ|umm|Kyrkiu Frid oc hváðan hann | er tekinn.“
Suhms sml. 1103, 4to og ifg. kat. „e bibl. Möllmanni“.

750. Ny kgl. sml. 1847, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 220 bl. 17. drhs sidste halvdel. Forsk. hænder. Ubeskr. ere bl. 1°, 118^r, 176—77, 209°. Efter bl. 118, der er et (som smudsblad indskudt?) brevfragment, lakune. Ender defekt. Løst læderbind med spænder. Delvis opr. foliering.

'Synodalia episcoporum Islandiæ, sömuleiðis officiala og prófasta dómar, statútur, bréf etc. (vidtløftig titel). — Som særlige indskud fremtræde:

'Reformatio vm kyrkiu embætti, Christians IV.', 1629 med

'Skickun vm prefta kall 1622', (bl. 142—57); og

'Vr Visitatiu Bok H. Gijsla Jönssonar nockrer maldagar vmm Vestfirðinga fiordung 1575' (bl. 178—87).

Herkomst og hist.: Titelbladet angiver håndskriftets indhold som 'samanteked sierhvað epter atföngum þó að nockru leite nidurráðað og samanskript af heidurlegum kiennemanne sra Gudbrande Ionssyne að Vatnsfyrde a.d. 1669' (hvað nærmest synes at gælde bl. 1—141). Efter opregningen af statuter m. v. følger i tillen 'ásamt vorum christenrette', hvilke ord ere overstregede. På titelbladets fod angive Magnus Teitsson og M. Magnusson sig som ejere. Bl. 119^r indeholder slutningen af kapitelfortegnelse til en kristenret, så at den forangående lakune (7 blade) kan antages at have været optaget af dennes tekst. Bl. 124—30 udgøres af et (ikke helt fuldført) register til håndskriftets forangående del, der bærer en oprindelig foliering. — Titelbladet bl. 142^r bærer (som datering) årstallet 1688.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, s. 16, 292.

Ny kgl. sml. 1848 a, 4to. Pap. 21,₆ × 17,₂ cm. 46 bl. C. 1700.
Bl. 29° ubeskr.

Kongebreve 1549—54, til gennemførelse af reformationen på Island. Dansk.

Ny kgl. sml. 1848 c, 4to. Pap. 20,₉ × 16,₄ cm. 86 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—28. 'Guðm. Einarsson, Bæklingur um huornenn okur er fyrerboded og bannad i Guds orde', 1640.

2) Bl. 29—86. 'Guðm. Einarsson, In versutias serpentis recti et tortuosi. Það er ljtil hugræs yfer svik og vielræde diøfulsins' etc., 1627.

I tillen til st. 1 angives forf. som præst til Stadastad og provst over Þórnes þing.

Ny kgl. sml. 1848 d, 4to. Pap. 21 × 16,₈ cm. 118 bl. 18. årh.
Bl. 82 ff. yngre end foreg. og senere tilsatte. Bl. 4, 81, 82, 110°, 118° ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—80. 'G. Einarsson, In versutias serpentis recti et tortuosi', etc. (isl.).

2) Bl. 83—110^r. 'G. Einarsson, Skrif mót okri' etc. (= Nks. 1848, 4to, st. 1).

3) Bl. 111—17^r. 'Sigurður Björnsson lögmaður, Um hospitals-hlut', 1702 med påtegning af sysselmand Jón Eyjólfsson og præsterne Ólafur Pétursson og Gísli Jónsson.

4) Bl. 117^v—18^r. 'Áburður s^{ra} Páls Björnssonar upp á Erlend Eyjólfsson'.

erkomst og hist.: På et tilsat titelblad, dat. 1774 („Thingöris Hunvatnensium Anno habitatae Islandiæ Nongentesimo“), vistnok med samme hånd som bl. 83 ff., betegner den daværende ejer sig med ordene 'Suum esse hocce manuscriptum propria testat. manu G. T. F. (?) Thorlacius'. Bl. 81^v er antegnet „Þefse Bök tilheirir mier underkrifudum og Er lied Monsieur Gudmunde Biörnfsyne a Silfrastodum A^a 1735. Brinjolfur Þordarson Thorlacius“.

754. Ny kgl. sml. 1849, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 4 bl. 18. årh. 2. halvdel. Skr. af Rasbek.

'De scriptoribus islandicis vetustioribus' s: de literærhistoriske notitser om Gunnlaugr munkr, Styrmir fróði, Brandr prior Kolskeggr fróði afskrevne efter AM. 434, 4to.

Suhms sml. 536, 4to.

755. Ny kgl. sml. 1850, 4to. Pap. $19,6 \times 15,1$ cm. 60 bl. 18. årh. Bl. 13^v, 46^v—49 ubeskr. Afdelingsvis pagineret, med forbigåelse af de blanke blade, 2 titelblade og tabellen bl. 13.

Indhold:

1) Bl. 1—38^r. N. P. Sibbern, 'Conamina historiae litterariae Islandiae. Incepta Gluckstadii die XIII. Septembris MDCCXXIX'.

2) Bl. 38^v—43. 'Biga epistolarum Arnæ Magnæi ad Dn. de Bassewitz, 1719', ^{a)} De codice argenteo, ^{b)} de Landnama.

3) Bl. 44—45. 'Manuscripta scandica'. Efter Peringskiolds meddelelser til Hickes. (Et brev fra ham til H. 1701 indført.) Derefter er bl. 46^r (særlig hånd) udfyldt med „Auctores zur Nordifhe Historie“.

4) Bl. 50—60. 'Br. Svenonius, Historica de rebus islandicis relatio', 1647. 'Ad Dn. O. Kragium'.

St. 1 er samme skrift som Sibberns i Dreyers Monumenta anecdota I, 175—228, Lubecæ et Altonæ 1760, optagne „Idea hist. lit. Islandorum“, enkelte marginalia fraregnede. — Suhms sml. 93, 4to.

Benyttelse og beskr.: Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 116, 274.

756. Ny kgl. sml. 1851 a, 4to. Pap. $19,6 \times 15,7$ cm. 37 bl. 18. årh.

'Gunnarus Pauli f., Succincta Narratio de typographia Islandorum... 1754'.

„Danske Selsk.“ ifg. katal.

757. Ny kgl. sml. 1851 b, 4to. Pap. $21,1 \times 17$ cm. 43 bl. 18. årh. Pergamentomslag.

'Gunnarus Pauli f., Typographia Islandica'.

Udførligere bearbejdelse end 1851 a. Bl. 35^v ff. 'De libris extra patriam in usum patriæ impressis'.

Suhms sml. 431, 4to.

8. Ny kgl. sml. 1851 c, 4to. *Pap. 24,3 × 19,1 cm. 9 bl. Skr. 1751; forfs autograf.*

Jon Mortenssøn, 'Forteignelse paa de fleste Bøger .. udi Tryck paa Iølandske Sprog' etc.

Ved håndskriftets slutning tilføjer forf. dateringen 16. Apr. 1751 og navn Io. Martini.

- . Ny kgl. sml. 1852, 4to. *Pap. 25 × 19,3 cm. 6 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Gr. Thorkelin.*

'Forteignelse paa de manuscripter som Biarne Haldorsen (Sysselmand udi Hunevatns Syssel udi Island) haver efterladt'.

Uddraget af skifteakten.

Suhms sml. 738, 4to

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. VIII, s. 202.

1. Ny kgl. sml. 1853 a, 4to. *Pap. C. 22 × 17,3 cm. (2 voll.). C. 900 blade og sedler. 19. årh. Forfs autograf.*

N. M. Petersen, *Den oldnordiske poesi.*

Heri enkelte meddelelser om nyislandsk poesi af G. Vigfusson (isl.).

- . Ny kgl. sml. 1853 b, 4to. *Pap. C. 21,3 × 18 cm. (1 vol. i 2 hæfter). C. 280 blade og sedler. 19. årh. Forfs autograf.*

N. M. Petersen, *Den oldnordiske historiske litteratur.*

1. Ny kgl. sml. 1854 a, 4to. *Pap. 21 × 16,3 cm. 15 bl. 18. årh. Skrevet af forfatteren, Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

'Jonas Olavius, *De usu veterum vocis Lingva Danica*' etc.

Suhms sml. 948, 4to.

Benyttelse og beskr.: Annaler f. nord. Oldk. 1853, s. 343 (fejlagtig cit. nr 1054, 4to).

763. Ny kgl. sml. 1854 m, 4to. Pap. C. 21,_s × 17 cm. (10 voll.). C. 66(blade og sedler (incl. ubeskrevne bl.). C. 1800. Skr. af forfatteren Jón Ólafsson fra Svefneyjar (J. O. den yngre).

Johannes Olavius, **Collectiones et excerpta ad philologian Islandicam.**

I (123 bl.). 'Vocabula islandica cum parallellismis'.

II (47 bl., deraf talrige blanke, resten kun delvis beskr.) „Moderna“.

III a (11 bl.). 'Formæ o: nonnulla ad orthographiam e grammaticam islandicam'.

III b (59 bl. med 4 efterfg. ubeskr.). 'Index vocum rariorum in Olafs saga Tryggvas. item in qvibusdam Eddæ Sæm. odi occurrentium'.

IV (73 bl.). 'Index vocum rariorum in Bandamanna sag occurrentium'.

V (20 bl.). 'Voces qvædam danicæ et islandicæ cum etymologiis'.

VI (106 bl. med 3 efterfg. ubeskr.). 'Excerpta philologica I'

VII (42 bl.). 'Excerpta philologica II'.

VIII (51 bl.). 'Voces harmonicæ islandico-cambrobritannicæ islandico-anglosaxonicæ, islandico-fennicæ'.

IX (125 bl. forsk. format, sammenfoldede læg indtil c. 23 × 20, cm.). **Collectiones variæ.**

764. Ny kgl. sml. 1855, 4to. Pap. 20,_s × 15,_s cm. 4 bl. 18. årh Langebeks hånd. Bl. 1^v og 4^v ubeskr.

'Arnas Magnæus, **De Gothicæ lingvæ nomine libris Islandicis à Svecis præfigi solito**'.

Suhms sml. 1237, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

765. Ny kgl. sml. 1856 a, 4to. Pap. 20,₂ × 16 cm. 121 bl. (incl. for satsblad og titelbl.). 18. århs 2. halvdel. Skr. af G. Thorkelin

'Johannes Magnæus, **Grammatica Islandica**'.

Herkomst og hist.: Titelbladet giver oplysning om forfatteren, Arne Magnussens broder. På forsatsbladets inderside har G. J. Thorkelin 1783 skrevet en latinsk dedikation til justitsråd W. E. Christiani, hvem han forære bogen. — Suhms sml. 248, 4to.

166. Ny kgl. sml. 1856 b, 4to. Pap. C. $21,5 \times 17,5$ cm. C. 200 bl. og sedler (foruden talrige ubeskr.). 19. årh. Forfs autograf.

N. M. Petersen, **islandsk syntax**. Ubearbejdede samlinger.

. Ny kgl. sml. 1857, 4to. Pap. $22 \times 16,7$ cm. 35 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnussen.

Indhold:

- 1) Bl. 1—21^r. 'Fornyrði'. Fra AM. 166 (8vo).
- 2) Bl. 21^v—30^r. 'Fornyrði'. Fra AM. 164 (8vo? Nu tabt?)
- 3) Bl. 30^v—35^r. 'Málrúnir'. Fra AM. 166 a (8vo).

Suhms sml. 748, 4to.

B. Ny kgl. sml. 1858, 4to. Pap. $22,5 \times 16,5$ cm. 677 bl. Tosp. 18. årh Pagineret 1—1323, men med gentagelse af tallene 954—83. Ved de enkelte bogstavers slutning ubeskr. blade, i alt 35.

Lexicon Islandico-latinum, A—Æ.

Bl. 1 (et ellers ubeskr. forsatsblad) bærer notitsen „Emptum Nupæ 1776. xi Calendas 7bris“. — Suhms sml. 173, 4to.

---

1. Ny kgl. sml. 1859, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 220 bl. 18. årh. 'Lexicon Islandico-latinum' (rygtitel), A—Æ.

Suhms sml. 317, 4to.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog s. X.

Ny kgl. sml. 1860, 4to. Pap. $20,5 \times 16$ cm. 158 bl. 18. århs 1 halvdel.

Latinsk-tysk lexikon, med islandsk oversættelse tilføjet med særlig hånd, A—Z.

Bl. 1—2, 157^v—58 opr. ubeskrevne med undtagelse af en ordliste bl. 1^r.

Bl. 2^r bærer prisangivelsen 4 $\frac{1}{2}$, to latinske sentenser, et overstreget ejernavn (Thorlevus Andreæ?) og årstallet 1744, samt et senere ejermærke GSJson (?). På bl. 158^v ses nogle pennenprøver. — Suhms sml. 413, 4to.

---

771. Ny kgl. sml. 1861, 4to. Pap. $22 \times 16,5$ cm. 429 bl. 18. århs 2. halvdel. Papir og bladformat vekslende, bladene uregl. beskrevne og papiret til dels en gang tidligere benyttet (med lævninger af oprindelig skrift eller tryk). Helt ubeskr. ere bl. 2, 30bis og af og til enkelte sider. I bladtallet er iberegnet 30bis og de løse indlagte sedler 424—28. 'Indbinding under Fr. VII.

'Gudm. Magnæus, *Lexicon Islandico-latinum*' (rygtitel), A—Æ.

Adskillige brevomslag bære Jon Erichsens navn, og bl. 279 findes nedskrevet et til ham 1775 af E. Laxdal dediceret digt „Sumar-Toddi“. — Suhms sml. 1458, 4to.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, *Oldnordisk Ordbog* s. X.

772. Ny kgl. sml. 1862, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 147 bl. (incl. bl. 25bis). 18. århs 2. halvdel. Bl. 25bis og 123bis ubeskr. Papir, skrift og indbinding som foreg. nr.

'Gudm. Magnæus, *Additamenta ad Lexicon Islandicum*' (rygtitel).

Suhms sml. 1346, 4to.

Benyttelse og beskr.: Som foreg.

773. Ny kgl. sml. 1863, 4to. Pap. $21,5 \times 16$ cm. 46 bl. 18. årh.

'Eiolfus Jonæus Vallensis, *Nomina propria hominum Islandorum*'.

'Collecta et exposita ab E. J. V., annotata sunt quaedam a G. Magnæo'. Bl. 2^r forekommer en til fg. nr.s stykke 1 svarende titel.

Suhms sml. 875 (?), 4to.

Annaler for nord. Oldk. 1853, s. 347.

774. Ny kgl. sml. 1864, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 58 bl. (incl. 2 indlagte sedler). 18. årh. To forsk. hænder. Bl. 39^v, 44^v, 45^v, 57^v, 58^v ubeskr.

1) Bl. 1—39^r. 'E(yjólfur) I(ónsson), *Catalogus Nominum priorum virorum et mulierum . . ab anno MDC ad annum præsentem MDCCXLIII in Islandia usitatorum*'.

2) Bl. 40^r (samme hånd som st. 3). 'Christeleg manna nöfn

nyfundinn, i stad heidinna manna nafna Norrænna nu tor-skilinna'. *Ovenover står „1747. 9ber.“*

3) Bl. 41—58. *Excerpta philologica (isl.)*.

Suhms sml. 345, 4to.

✓ kgl. sml. 1865, 4to. *Pap. 16,1 × 13,3 cm. 52 bl. 18. årh. Ved bogstavernes slutning ere enkelte sider og hele blade ladte ubeskr. Orðskviðasafn íslenskt, A—Æ.*

✓ kgl. sml. 1866, 4to. *Pap. 19,1 × 15,1 cm. 182 bl. Skr. 1750. Pagineret (uregelm.) 1—357 (+ 3 forang. bl.). Læderbind med Luxdorphs biblioteks-mærke.*

„Edda | Sæmundar Preðstz ins Fróða Sigfuzsonar at Odda“.

Med tillæg af 'Hrafna Galdur Opins, Vegtams Qvipa, Fiol-svinns Mal, Hyndlu Liop, Gróu Galdur, Grotta Savngr, Getspeki Heidreks Kongs, (Sonar) Torrek'.

Har som kilde „membr.“ (c: Codex Regius).

Terkomst og hist.: Bl. 1—2^r indeholde bemærkninger med biskop Herslebs hånd om Edda i almindelighed og særlig dette håndskrift. Bl. 2^v har Luxdorph skrevet sit navn. På titelbladets fod er tilføjet „Pinxit HKS“ (?). Suhms sml. 28, 4to og ifg. katal. „e bibl. Luxdorph“.

Udgivelse og beskr.: Sæmundar Edda II, Havn. 1818, s. XXVIII; S. Bugge, Norræn Fornkvæði, s. LVI—VII.

✓ kgl. sml. 1867, 4to. *Pap. 19,3 × 15,3 cm. 244 bl. Skr. 1760 af præsten Ólafur Brynjúlfsson. Afdelingsvis paginering, men for st. 2 ikke gennemført og 5 foran indsatte bl. ikke medregnede. Illuminerede billeder. Bl. 183^v—84, 239^v ubeskr. Læderbind med 2 spænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—60^v. *‘Sæmundar Edda’ med forangdende ‘Gunnars-slager’; endv. titelblad og to registre, henholdsvis til Sæm. Edda og til hele bogen. — Blandt Eddadigtene optages Gróu-galdur, Fjölsvinns-mál, Gróttasöngur, Hyndluljóð, Sólarljóð.*

2) Bl. 60^v—75. *‘Björn á Skarðsá, Útlegging yfir Völuspá’.*

3) Bl. 76—88^r. *‘Björn á Skarðsá, Samtak um rúnir’, 1642.*

4) Bl. 88^v—91. Um 'rúnar, ristingar og skrifelse'. Bl. 91
runealfabeter.

5) Bl. 92—99. Illustrationer til Edda-myter. I alt 16
helsidebilleder med tilhørende forklaringer, til dels versificerede
eller med lønskrift og runer.

6) Bl. 100—166. 'Snorra Edda' efter Resens udg. 1665.

Forudskikket er: En kort 'formåle' efter Resen, 'Annar
formåle ný giördur'. Derefter udelades 'formaale Authoris',
men indsættes runealfabeter ('nockrar runer af fornumm leg-
steinum útlesnar'), Gests gåde om Odin og Sleipnir (med
illustration fra en runesten), en koloreret runestensarbildning
fra Bartholins Antiquitates, afbildninger af 3 spyd (deraf 2
islandske), Billedet af Hár etc. og Gangleri fra Codex Upsa-
liensis. Endelig følger umidd. foran teksten 'Formåle sr. Arn-
gryms Ions s. ad Mel i Midfyrði'.

7) Bl. 167—71^r. 'Málruner, þeirra minder, nöfn og
kenningar epter stafrofe', efterfulgt af forskellige runealfabeter
og som „appendix“ nogle visur med Edda-omskrivninger.

8) Bl. 171^v—83^r. Runologisk afhandling i tre 'játningar'. En
en islandsk oversættelse af Runólfur Jónssons latinske disputat
„Lingvæ septentrionalis elementa tribus assertionibus adstructa“
Hafniæ 1651.

9) Bl. 185—87^r. Málrúnir. Med de fra runeremserne
kendte omskrivninger.

10) Bl. 187^r—89^r. 'Registur yfer Snorra Eddu'.

11) Bl. 189^v—93^v. 'Bragarhættir'. I alt 77.

12) Bl. 193^v—200^v. „Hatta Likell Lopts Ryka“.

13) Bl. 200^v—202^r. 'Nockur Fornyrde'.

14) Bl. 202^r—203^r. 'Þrydeilur, Islandica et Latina
lingvæ conscriptæ, Klapprunarum ordo'.

15) Bl. 203^{r-v}. 'Ættartala Odinis'.

16) Bl. 204—211. 'Extractum af notis Olavi Vereli Svenska'
(Ups. 1664).

17) Bl. 212. 'Afgamlar fornyrda vysur'. „Nu fkal
kveda, kvidu ørofa“ etc.

18) Bl. 213—19^r. „Vaf-þrúðnis Mæl“ med prosaisk gen-
givelse og efterfølgende „Metaphrasis“.

19) Bl. 219^r—20. „Um uppruna nokkra Latinskra málshættanna“.

20) Bl. 221—28. „Hallmundar Vysur“ o: Bergbúapáttur með de tilhørende vers viðtæftig kommenterede (argumentum-metaphrasis-paraphrasis).

21) Bl. 229—39^r. 'Notæ Arna Bödvarssonar yfir Rymur af Ivarre Wydfadma, Helga hvassa, Hræreke konge, Haraldre Hildetönn og Bravallar Bardaga'. Latinsk oversættelse af omskrivningerne.

22) Bl. 240—44. 'Nockrar Reglur' etc. Islandske brugsanvisninger.

En udførligere beskrivelse af Jón Sigurðsson foreligger.

Herkomst og hist.: Skriferen, præst til 'Kyrkiubai i Austfjörðum', giver navn og datering på titelbladet samt bl. 60^v og 100^r. På foden af billedet bl. 111^v står „I Sigurds fon með eigin h.“ På bl. 2^v er af en „G. E. S.“ skrevet et dedikationsvers til „Son minn Eirekur Elldre“, hvorved 'Eddur baadar', billederne og 'hitt allt annað... ámatlegt Rúna stef' overdrages ham. Suhms sml. 1506, 4to.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði* s. LXI; *Småstykker* nr 11, s. 205 ff. (udg. af Samf. til. udg. af gl. nord. litt.).

Ny kgl. sml. 1868, 4to. Pap. 20 × 15,7 cm. 67 bl. 18. årh.

Sæmundar Edda.

De til den ældre Edda hørende mytologiske og heroiske digte, incl. Gróttasöngur, Gróugaldur, Fjölsvinnsmál.

Herkomst og hist.: Bl. 1 (forsatsblad) bærer på forsiden navnet „S. Ionson“ og en latinsk påskrift, ifg. hvilken præsten Sigfús Jónsson har skænket „Thordus Thoroddi“ denne bog. Det ellers ubeskrevne bl. 67 bærer på bagsiden et islandsk 8linjet takkevers til samme Sigfús (fra en låner) og nogle personnavne. — Suhms sml. 1512, 4to.

Ny kgl. sml. 1869, 4to. Pap. 18,7 × 14,7 cm. 360 bl. 18. årh.

Skr. (ifg. Sæm. Edda I) af Markús Jónsson. Pagineret 1—714, samt forsatsblad og s. 227—28bis, 475—76bis. Ubeskr. ere s. 327—28, 423, 685—86.

Sæmundar Edda.

Den ældre Eddas mytologiske og heroiske digte blandede imellem hinanden. Incl. Fjölsvinnsmál, Gróugaldur, Sólarljóð, Gróttasöngur, Getspeki Heiðreks kgs.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r er beskrevet med notitser med Suhms hånd, ~~en~~ adskillige marginalia af ham. Bl. 1^v nederst har han skrevet „ni fa ~~II~~“ per b. M. Ionæ“. — Rygtitel „EDDA SÆMUNDI“. — Suhms sml. 72, ~~II~~
Benyttelse og beskr.: Sæmundar Edda I, Hafn. 1787, s. XLIV; S. Bugge *Norræn Fornkvæði* s. LXI.

780. Ny kgl. sml. 1870, 4to. Pap. 20 × 15,5 cm. 162 bl. 17. århs 2. halvdel. Hovedsagl. skr. på brækkede blade og til dels i 2 kolonner. Bl. 18^v, 24^v ubeskr.; bl. 104 en indskudt seddel.

„Sæmundar | Edda“.

Den ældre Eddas mytologiske og heroiske digte imellem hinanden, incl. Sólarijóð, Hrafnagald, Fjölsvinnsmál, Gróugald, Gróttasöng. — Til dels med latinsk eller svensk oversættelse.

Bl. 161—62 giver latinske excerpter af Resenii præfatio ad G. Andreæ Lexicon Isl.

Bl. 91^v—100 (omvendt beskrevne, særlig hånd). Hvad Gräkerne och annat Folk tagit ur våra Norska fädrens aldra äldsta Skrifter. Om Gyllende Tahlet. Himmelens Tecken. Tre kapitler. Uden titel.

Særlig tilføjet er indholdsfortegnelse (bl. 1^v), nogle notitser hist og her, samt bl. 160^v ved slutningen af Gróttasöng „Finitum Holmiæ in posteriorib. idib. Maj a. 1684 Helgus Olai isl.“ — Suhms sml. 393, 4to.

781. Ny kgl. sml. 1871, 4to. Pap. 20,2 × 16 cm. 96 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

‘Sæmundar Edda, Qvidur ur’, afskrevne efter AM. 161, 165, 166 a—b, 8vo.

Af det afskrevne findes nu ikke i AM. 165, 8vo Alvissmál og Skirnismál, og blandt det i AM. 166, 8vo tabte er her givet Völuspá, Vafprúðnismál, Sigurðarkviða, Sigrdrífumál.

Suhms sml. 97, 4to.

782. Ny kgl. sml. 1872, 4to. Pap. 19,2 × 15,5 cm. 155 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Sidevis pagineret, med uregelmæssigheder ved tallene 173 og 203.

‘Or Sæmundar Eddu’ afskrevet efter AM. 738, 4to.

Ifg. påtegning af Suhm konfereret med „et mfs i 4to hos mig“. — Suhms sml. 43, 4to.

kgl. sml. 1873, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 69 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 41, 47, 55, 67 helt ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 2—25^r. „Vafpruðnis mál“ med 'Notæ Einars Eyolfssonar'.
- 2) Bl. 26—40. 'Getspeki Heidreks kongs'.
- 3) Bl. 42—46^r. „Vegtams kvipa“.
- 4) Bl. 48—54. Gróttasöngur.
- 5) Bl. 56—66. 'Gullkårs liód'.
- 6) Bl. 68—69. „Liúflings lióð“.

Bl. 1^v bærer indholdsfortegnelse med Langebeks hånd.

Suhms sml. 32, 4to og ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

ytteelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, s. LXI; *Snorra Edda II*, s. CI; O. Davíðsson, *Ísl. þulur og þjóðkvæði*, s. 84.

kgl. sml. 1874, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 30 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1—13^r (pag. 1—23) skr. af Issfold. Bl. 14 ubeskr. Bl. 15—30^r særlig hånd.

„Rigs-páttur“ afskreven efter AM. 754, 4to, med „anmærkninger af Provst Gunnar Poulsøn“ (Latin).

Suhms hånd, der også ses på titelbladet, har tilføjet kommentarens titel. — Suhms sml. 739, 4to.

kgl. sml. 1875, 4to. Pap. $24,4 \times 15,6$ cm. 15 bl. 18. århs 2. halvdel.

'Gunnerus Pauli, *Commentatio in Rigsmál*'. Samme skrift som anmærkningerne i nr 1874.

Titelbladet bærer navnet Suhm. — Suhms sml. 229, 4to.

kgl. sml. 1876, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 32 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Bl. 32^v (ubeskr.) fastklæbet til bindet.

'Sigrdrífumál ok Qvida Sigurdar Fofnisbana (o: Guðrúnarkviða hin fyrsta v. 14—17) med útpíðingu'. Afskrift af AM. 738, 4to st. 10.

Suhms sml. 429, 4to.

787. Ny kgl. sml. 1877, 4to. Pap. 21,4 × 16,8 cm. 5 bl. (incl. titelblad). 18. århs slutn. Skr. af Guðm. Magnússon.

'Gunnarslagr'.

Tillen lyder: „Gvnnarf-Slagr, Ein af þeim töpudu Qvidum Sæmvdar-Eddv, fyndin í Islandi ár 1787. af G. Magnæus. med hanf fá-einum Leid-rettingum og uts'kýringum“. Bindets forside bærer på foden navnet P. F. Suhm. *Suhms sml. 427, 4to.*

Sml. Sæmundar Edda II, Havn. 1818, s. XXIV ff.

788. Ny kgl. sml. 1878 a, 4to. Pap. 19,8 × 15 cm. 318 bl 18. århs 2. halvdel. 1. del, pag. 1—488 (med gentagelse af tallene 161—70), er skr. af sysselmand Magnús Ketilsson, 2. del af Páll Sveinsson.

Indhold:

1) Bl. 2—250 (elegant fraktur). **Snorra Edda** med tillæg (I—IV. grammat. afh., Háttatal, Rígsþula, Eddubrot). 2den hånds afskrift af Codex Wormianus (AM. 242, fol.).

2) Bl. 251^v—53^r, 254—90. Eggert Ólafsson, **'Registur yfer nöfn og hlute Eddu'** etc., A^o 1756, med forangdende „Epilogus Eddu“.

3) Bl. 291—318. **Kommentar til Sigdrífumál** („Her byriast | Sigurdryfa (!) edur Brinhilldar Rád | er fvo nefnaft aðru Nafne“).

Herkomst og hist.: Bl. 251^r bevidner M. Ketilsson eksemplarets afstamning fra membran. Bl. 251^v—53 har Páll Sveinsson indført ovennævnte, a 1 vicelagm. Eggert Ólafsson forfattede Epilogus, der var tilføjet i et håndskrift af samme klasse, tilhørende E. O., 'er skrifad var i Widey Anno 1756' efter bók profastsens sra Gunnars Pálssonar' og nævner (som denne original?) et eksemplar 'med hende sra Þordar a Stadaftad'. Titelblade der bærer navnet Suhm, har på bagsiden en påtegning af landfoged Skúl Magnússon om bogens indretning og E. Ólafssons betydning. — *Suhm sml. 110, 4to.*

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

789. Ny kgl. sml. 1878 b, 4to. Pap. 18,8 × 14,8 cm. 85 bl. (+ 1 indlagt seddel). 17. årh. Bladene til dels løse og slidte. Presse- = læderbind med spænder.

Snorra Edda, på grundlag af den Laufás-Edda kaldte be-
arbejdelse.

Indeholder dog Gróttasöngur og stemmer heller ikke for rems-
ernes vedkommende ganske med Resens udg.

Erkomst og hist.: Bl. 1^r (med bldt ornamenteret ramme) findes Hávamál v. 85—87, en notits om 'Lunduna-Bru' samt påtegningen „Þessa Bók á Eg Erlinndur Afgrímz son huoria fader minn hefur mæ giefid og til merkif hier vnder mijn eyginn hennid 1665 Erlinndur Afgrímz son m. e. h.“ som det synes med samme hånd som håndskriftet. Bagsiden væsl. ubeskr.; på bindets inderside „Þorlakur Björnsson á Bokena“. Yngre vers eller verslinjer forekomme bl. 74^r, 85^v (85^r ubeskr.). — Vedlagt er en bladstump, hvis ene side indeholder et brudstykke af et digt om Edda, den anden et delvis versificeret brevfragment, underskr. Þ. Marcusson.

Benyttelse og beskr.: Sml. Snorra Edda III, s. CI.

Ly kgl. sml. 1879, 4to. Pap. 21 × 16,5 cm. 124 bl. 18. årh.
 Pagineret 1—243 (med uregelmh. ved tallene 66, 153—57).

Snorra Edda med de i AM. 242, fol. indeholdte tillæg.

Stammer fra Codex Wormianus.

Erkomst og hist.: „Þessa Bók á Ion Sigurds Son“ er antegnet bl. 124^v. Som omslagsfoder ere benyttede stumper af islandske breve; her også et vinter-vers. Suhms sml. 1339, 4to.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CII.

Ly kgl. sml. 1880, 4to. Pap. 22 × 17 cm. 91 bl. 18. årh.
 Skr. af Hans Paus. Bl. 78 ubeskr. Til dels sidevis (og afdelingsvis) pagineret (tallene 97—98 gent.).

Indhold:

1) Bl. 1—58. **Snorra Edda.** Den Resenske teksts danske oversættelse, fabel 1—78.

2) Bl. 59—75^v. „Hæva Maal en Gömlu“ med latinsk oversættelse.

3) Bl. 75^v—77. „Voluspæ“ med latinsk oversættelse, v. 1—14.

4) Bl. 79—91. Register. Ufuldført.

Vedlagt er: ^{a)} Snorra Edda, den Resenske tekst (Islandsk-Dansk-Latin) i afskrift, kap. 1—3, end. „Stöpul Smyded“ (2 bl.); ^{b)} 'Landnama Bok' i dansk oversættelse ved Hans Paus, end. i II, 6 (24 pag. bl.); ^{c)} 'Hrings saga og Triggua' i påbegyndt afskrift med dansk oversættelse (henhv. 3 og 4 sider); ^{d)} „Islands Bualög“ (1 bl., uafsluttet; efter en lovebog på perg.); ^{e)} 'Hvad ved køb af jordegods i Danmark er at betænke' (2 bl., 33,1 × 20,5 cm., særlig hånd).

Snorra Edda III, s. CIV.

792. Ny kgl. sml. 1881, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 35 bl. 18. årh. *Skr.* af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Pag. 1—66 + 1 indlagt seddel og 1 efterfg. blad.

Snorra Edda. Afskrift af fragmentet AM. 748 II, 4to.

På bl. 35^r har Issfold tilføjet en notits om afskriftens forhold til originalen. — Suhms sml. 743, 4to.

Snorra Edda III, s. CIX.

793. Ny kgl. sml. 1882, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 21 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. *Skr.* af M. Magnusen.

'Nyr Formáli til Eddu' afskreven efter AM. 166, 8vo, hvor det tilsvarende stykke nu mangler.

Forskellig fra Pétur Þórðarsons (Sn. Edda III; s. CV—CVII), tager den græske mytologi som udgangspunkt.

Suhms sml. 760, 4to.

Snorra Edda III, s. C, CI (nævnt).

794. Ny kgl. sml. 1888, 4to. Pap. $19,3 \times 15,3$ cm. 109 pag. bl. 18. årh. 2. halvdel. *Skr.* af (M.) Magnusen.

Indkold:

1) Bl. 1—89^r. **Snorra Edda.** Afskrift af AM. 753, 4to. (a) I—II. gramm. afh. i sammendrag, b) Sn. E. fragm. efter Codex Ups.). Hertil en tavle.

2) Bl. 89^v—109. a) Rigspula, b) Vafprúðnismál (fragment). Afskrevne efter AM. 747, 4to.

2 indlagte oktavblade give fortolkning til nogle skjaldevers.

Titelbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits. Suhms sml. 107, 4to.

Snorra Edda III, s. CII, CVIII.

795. Ny kgl. sml. 1884, 4to. Pap. $19,3 \times 15,3$ cm. 109 (delvis pag.) bl. *Skr.* 1765. Bl. 63—64 uheskr.

'Snorra Edda'.

'Firre partur' med forudskikket nyere prolog (bl. 1—62), 'Annar partur' (bl. 65—109).

Suhms sml. 430, 4to.

Snorra Edda III, s. CIV.

- Ny kgl. sml. 1885 a, 4to. Pap. $21,2 \times 16,2$ cm. 68 pag. bl. (+ 1 indskudt seddel). 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.
„Annar Partur | Eddu“. Afskrift af AM. 742, 4to.
 Suhms sml. 788, 4to. På titelbladet en notits med Suhms hånd.
 Snorra Edda III, s. CIV.
-

- Ny kgl. sml. 1885 b, 4to. Pap. $20,2 \times 16,2$ cm. 13 pag. bl. 18. årh.
‘Braga Saga, Af hvöríumm rökum Skállda er dreigenn’ etc.
 Med følgende slutningsbemærkning: „Hier ad framann Skrifud Braga Saga Og það sem henne fylger er Partur úr Eddu Iöns Gudmundsónar lærda, sem hann samann skrifade og sende til eigngar (!) Mag. Brynjulfe Sveins Syne Biskupe I Skálholte, So sem Sia má af þessu hannz skrive strax efter Braga Sögu.“
 J. Þorkelsson, Digt. på Island i 15—16. årh. s. 211.
-

- Ny kgl. sml. 1886, 4to. Pap. $18,2 \times 15,1$ cm. 140 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.
‘Björn á Skarðsá, Nokkuð lítið samtak um rúnir, 1642’.
 Incl. Ráðning Brynhildarljóða og Völuspá med kommentar.
 På forsatsbladets inderside findes en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 112 (?), 4to.
-

- Ny kgl. sml. 1887, 4to. Pap. $21,2 \times 16,2$ cm. 7 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
 Arne Magnussons optegnelser om Hraundals Edda. Afskrevet efter AM. 166 a, 8vo.
 Suhms sml. 333, 4to.
 Snorra Edda III, s. CX.
-

- Ny kgl. sml. 1888, 4to. Pap. $19,1 \times 15,4$ cm. 29 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2 halvdel.
‘Annotationes in Eddas’ (o: Arne Magnussons optegnelser herom). Afskrevet efter AM. 739, 4to.
 På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 739 (?), 4to.
 Snorra Edda III, s. CX.
-

801. Ny kgl. sml. 1889, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 39 pag. bl. (+ titelblad). 3 kolonner på siden. 18. århs 2. halvdel.

„Index | Vocabulorum Poeticorum | Eddæ Snorrianæ | cum brevi | Expositione.“

Bindets forside nederst bærer navnet P. F. Suhm. — Suhms sml. 641, 4to. Snorra Edda, III, s. CX.

802. Ny kgl. sml. 1890, 4to. Pap. $19,5 \times 15$ cm. 119 bl. Afdelingsvis pag. + 2 titelblade. 18. århs 2. halvdel. Skr. af J. Johnsen.

Indhold:

1. S. 1—221. 'Magnús Olafsson, Rhitmi aliquot veterum Danorum et Norvagorum'. Afskrift af AM. 762, 4to.

2. S. 1—11. Brevis qvædam 'Chronologia' Dànica. Afskrevet efter AM. 300, 4to.

Forsatsbladet bærer en P. F. Suhm underskreven notits. Suhms sml. 39, 4to.

803. Ny kgl. sml. 1891, 4to. Pap. $19,5 \times 15,7$ cm. 150 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Th. M. Isfiord. Pag. 1—293 (+ 3 forang. bl.).

Blandingshåndskrifterne AM. 167 a—b, 8vo i afskrift. Dog med udeladelse af 167 b, st. 7—8. Indeh. altså Nöfn pláneta, Um Norvegia, Borðsálmur, Om elementerne, Fiska kyn, P. Triigs attest, Gryphus S. Gislasonar, Brev til 'Íslands yfirvald' (forf. er utvivlsomt Guðm. Andræsson), Ættartala, Háfamál, Gests gátur, Vísur Páls Jónssonar, Háttalykill Lopta, Vísur Odds Þórðarsonar og Björns Jónssonar, Sagn om Odin, Sólarljóð, Skagfirðinga drápa.

Endr. de i 167 nu tabte stykker Ráðning Brynhildarljóða og Úr Hárbarðsljóðum samt Fuglagátur og Vísu Þorleifs skúmu.

På 1. blads inderside har P. F. Suhm skrevet en af ham undertegnet notits. — Suhms sml. 170, 4to.

804. Ny kgl. sml. 1892, 4to. Pap. $19,2 \times 16$ cm. 37 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

'Miscellanea Poetica fra AM. 738, 4to'.

Indeh.: Vísur Hallfreðar, Fugla gátur, Vísur úr III—IV. Eddu-ritgjörð, Krákumál, Gandreið, Vísur úr Ólafs sögu Tryggvas., Úr Haustlög, Sonatorrek.

I indholdsfortegnelsen en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 172, 4to.
nyttelse og beskr.: Ó. Davíðsson, Ísl. víkivakar.

7 kgl. sml. 1893, 4to. Pap. 18,7 × 15,3 cm. 83 pag. bl. (+ titelblad). Skr. af Issfold.

Þorbiörn Hornklofi cum nonnullis carminibus Þjóðólfs Hvinverska item Skállda-Tal' afskrevne efter AM. 761 a, 4to.
 På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits.

7 kgl. sml. 1894, 4to. Pap. 19,6 × 16 cm. 210 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen. Pagina-tallene 376—77 oversprungne, 400—401 gentagne. Af s. 229—71 er kun hveranden beskr.

Kvæði afskrevne efter AM. 149, 154, 155, 164-166 — 8vo (Ólafs-
 visur, Aldarháttur, Samstæður, Gaman og alvara, Kvæði meykongsins, Snjáskvæði, Vambarljóð, Bryngerðarljóð, Kringilnefjukvæði, Margrétarvisur, Þornaldarpula, Kötludraumur, Ljúflingsljóð, Vetrarveðurskvæði, Visur um bp Jón Arason, Þorrakoma, Góu minni, Skips formáli, Rígsþula (fra „164“, o: 165), Völuspá)

Hertil kommer de i AM. 166, 8vo nu tabte „Kappa-vífur | þordar á Str(i)úge“ (s. 3—11), „Adrar Kappavífur | Íóns Lærda“ (s. 11—17), (Kappavísur) „Biörns | á Skardsá“ (s. 17—23).

Endvidere (sml. det i AM. 149, 8vo tabte) Tristrans kvæði (s. 332—42), Logakvæði i Vallarhlíð (s. 343—60), Bjarnar kvæði og Ingigerðar (s. 361—68).

Suhms sml. 434, 4to.
nyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur s. XVII; Timarit VIII; Ó. Davíðsson, Ísl. víkivakar; Ó. D., Ísl. þulur og þjóðkvæði, s. 16, 38, 44, 54, 64, 91.

7 kgl. sml. 1895, 4to. Pap. 20,3 × 15,7 cm. 75 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

Hákonarmál og Fornskálða-visur afskrevne efter AM. 166 b, 8vo.

Giver mere end originalen nu indeholder, deribl. **Hákonarmál** i to tekster.

Suhms sml. 118, 4to.

808. Ny kgl. sml. 1896, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 44 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Nockrar i Liódum | And-geiplr og Heims ádeilr | I Iflendlku Mäle | af þeim Nirre | Tiðum“.

I alt 10, opregnede i AM. 1062, 4to.

Suhms sml. 1391, 4to.

809. Ny kgl. sml. 1897, 4to. Pap. 20,_s × 15,_s cm. 16 bl. Skr. 1764.

‘Toon Biarna Son, INNUIN INVERSARET edur Skrælingja-Nyd .. Ryma sundurdeild i VII Flocka af .. manndrape .. a Grænlands Austursydu .. æred MDCCLX’.

Med forudskikket, af forfatteren (præst til Skarðsströnd) underskreven dedikation på Grönländsk, Latin og Islandsk (til provst Gunnar Pálsson og præsten Markús Snæbjörnsson) og efterfølgende forklaring over grönlandske ord.

Herkomst og htst.: Ved skriftets slutning attesterer præsten ‘Sigfus Sigurðson. Riip 5. Dec. 1764’, eksemplarets afskrift fra autograf. Som dobbelt indvendigt omslag er anvendt brudstykker af islandske breve. — Suhms sml. 1394, 4to.

810. Ny kgl. sml. 1898, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„Kvæðið Gimsteirn“.

811. Ny kgl. sml. 1899 (a), 4to. Pap. 19 × 16 cm. 48 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Ion Iohnsen. Afdelingsvis pagineret. Bl. 20 blankt. Ved bl. 6^v en indskudt seddel.

‘Hallgrimus Petri, Aildarháttur’ med modstående latinsk metrisk oversættelse, samt nedenunder tilføjet latinsk prosaisk gengivelse.

2. og sidste afdeling (bl. 21—48^r) omfatter ‘Index vocum cum explicatione Latinâ’.

Suhms sml. 654, 4to.

812. Ny kgl. sml. 1899 b, 4to. Pap. 19,₇ × 16 cm. 126 bl. (incl. titelblad og 2 forsatsbl.). Skr. 1762 af Jákob Sigurðsson. Selve

teksten er sidevis pagineret (121 gent., 127—28 overspr.). I titelbladets ornamenterede ramme ses den islandske klipfisk, englehoveder, svaner m. v.; teksten på sidste side er omgivet af ornament-krese. Af s. 233—34 er øvre ydre hjørne beskadiget; de 4 sidste blade ligge løse.

Ólafr Jónsson á Söndum, 'Kvæðabók'.

Udfærlig titel, men med fejl både i forfatternavnet (Ólafur „Gudmunds.“) og årstal.

Et slutningsvers ved samlingens ende indeholder årstallet 1655. — Derefter 'Registur' og (på sidste side) en versificeret „Enda Lyckt' med årstallet 1762.

Vistnok afskrift af Ny kgl. sml. 139 b, 4to, bl. 1—127 r.

rkøbst og hist.: Titelbladets fod bærer en datering med skriverens navn i runer 'Iacob Sigurbzson', årstallet 1762 og en linje lønskrift. På de to forsatsblade læses forskellige personnavne.

ytelse og beskr.: J. Þorkelsson. Digtingen på Island i 15—16. årh., s. 455; *Tímarit XVI* (1895), s. 131; Ó. Davíðsson, *Ísl. víkivakar*.

kgl. sml. 1900, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 26 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

'Jón Sigurðsson, Tíma-ríma'. 213 vers.

Suhms sml. 636, 4to.

kgl. sml. 1901, 4to. Pap. 22,5 × 17,5 cm. 80 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af den yngre Jon Olavius.

Indhold:

1) Bl. 1—44. „Andra Riimur“. Afskrift af AM. 609 b, 4to.

2) Bl. 45—80. 'Alaflecks Rímur'. Afskrift af AM. 609 a, 4to.

Enkelt notitser med Suhms hånd. — Suhms sml. 195, 4to.

kgl. sml. 1902, 4to. Pap. 19,5 × 15 cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Snefield.

„Rímur | af | Afmundi og Tryggva“ afskrevne efter AM. 615 (h), 4to.

Notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 950, 4to.

816. Ny kgl. sml. 1903, 4to. Pap. $19,2 \times 15$ cm. 165 afdelingsvis pag. bl. (+ 2 titelbl. og 1 mellemkudt ubeskr. bl.). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1. S. 1—172. „Rimur | af | Hring oc Tryggva“ afskræve efter AM. 605, 4to.

2. S. 1—157. „Geðraunir | frá | Hring oc Tryggva“ afskræve efter AM. 603, 4to. Nu tabt i originalen. I alt 13 rimur.

På forsatsbladets inderside findes en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 824, 4to.

817. Ny kgl. sml. 1904, 4to. Pap. $20,5 \times 16,2$ cm. 96 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Iohnsen.

„Rymur | af | lóms-výkingum“ etc. Afskrift af AM. 607, 4to.

Notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 36, 4to.

818. Ny kgl. sml. 1905, 4to. Pap. $21,2 \times 16,2$ cm. 34 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1—23. „Rymur af Krókaref S. H. D.“. Ender i 4. rima. Forf. er Hallgrímur Pétursson.

2) Bl. 24—34. Ólafs rimur Tryggvasonar. I alt 8. Beg. i 5. rima.

Sml. Ny kgl. sml. 1602, 4to, hvor resten af bægge stykker findes.

På forsatsbladet en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 836, 4to.

J. Þorkelsson, Dighu. på Island i 15—16. årh., s. 294.

819. Ny kgl. sml. 1906, 4to. Pap. $22,5 \times 17,2$ cm. 14 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson (den yngre) fra Svefneyjar.

„Ólafs Rimur Tryggvafunar“. Afskrift af AM. 606 h, 4to.

På et foran indsat blad giver afskriveren forskellige oplysninger. Suhms sml. 206, 4to.

820. Ny kgl. sml. 1907, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 13 bl. 18. århs 2. halvdel.

„Skida Rýma“.

Under titlen tilføjes „kvedin af Einare (skal være Sigurd tillægger Suhm) Fóltra sem var íkállð Biörns lórfala fara“. — Suhms sml. 194, 4to. J. Þorkelsson, Digtn. på Island i 15–16. årh., s. 212.

kgl. sml. 1908, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 33 bl. 18. årh. Bl. 19^v ubeskr. og af de ff. blade kun de lige sider beskrevne. Forsk. hænder.

Indhold:

1) Bl. 1—.9^r. „Skyda Rīma“ etc. De første 3 sider med rettelser og marginal-varianter.

2) Bl. 20^v—33. Skiða rīma oversat i latinske hexametre Suhms sml. 742, 4to.

J. Þorkelsson, Digtn. på Island i 15–16. årh., s. 212, 228.

kgl. sml. 1909, 4to. Pap. $19,4 \times 15,2$ cm. 252 (afdelingsvis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Adeldahl.

Indhold:

1. S. 1—364. „Úlfars | Rimur“. Afskrift af AM. 141 a, 8vo.

2. S. 1—139. Valdimars rimur kóngssonar („Rimur | af | Valldimar | kóns fyni“). I alt 8.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 432, 4to.

J. Þorkelsson, Digtingen på Island, s. 346—47.

kgl. sml. 1910, 4to. Pap. $21,5 \times 17,1$ cm. 18 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

‘Æfintýr i lióðum’ 1—2.

På titelbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 1074, 4to.

kgl. sml. 1911, 4to. Pap. $20,1 \times 15,9$ cm. 218 bl. 18. årh. Pagineret 1—432 (med 113—14 gent. og forsatsbladet ikke medregnet). S. 400—401 røde initial-bogstaver. S. 262, 399, 429, 431 ubeskr. I teksten jævnlig dansk interlinear-oversættelse.

Indhold:

1) S. 1—94. Kristinréttr Árna biskups.

2) S. 95—177. ‘Bwalæg’.

- 3) S. 178—261. **Retterbøder**, 13—16. årh. *Islandsk sprog*.
- 4) S. 263—85. 'Dissertatio umm Eydfall'.
- 5) S. 285—94. 'Dissertatio umm hiónaband' etc.
- 6) S. 295—328. P. Vidalin: 'Aurvar þing, Sifiadur etc., Ódal'.
- 7) S. 329—72. 'Magnús Jónsson: a) **Um Arfa-tøkur**,
b) Umm heimiliskvidarvitne (s. 367—72).
- 8) S. 372—85. 'Finnur Sigurdsson, Meining um laga-sóknir'.
- 9) S. 385—87. 'Umm Byrke'.
- 10) S. 387—98. 'Magnús Jónsson, **Skrif umm lagasóknir**'.
- 11) S. 400—427. '**Storedom**', i modstående islandsk og dansk tekst.

S. 428, 430, 432 indeholde Forklaring på islandsk mål og vægt, taksering af storedommens bøder.

Forsatsbladet bærer en H. Paus underskrevet indholdsfortegnelse. — Suhms sml. 797, 4to.

825. Ny kgl. sml. 1912, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 49 bl. 18. århs 1. halvdel. *AMsk skriverhånd (?)*. Bl. 32^v, 49^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—32^r. **Den ældre Frostatingslovs kristenret og Bjarks-lovens kristenret**. *Stemmende med de i Norges gl. Love I efter AM. 60, 4to aftrykte tekster.*

2) Bl. 33—49^r. **Gulatings yngre kristenret.**

Suhms sml. 1375, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Möllmanni“.

826. Ny kgl. sml. 1913, 4to. Pap. 20 × 15,4 cm. 301 bl. 18. årh. Bl. 1^v—2^r, 78—80 ubeskr. Delvis pagineret. Bl. 1 er et særlig tilføjel. titelblad, hvor hovedtitlerne ere rødt illuminerede.

Indhold:

1) Bl. 2^v—24^v. '**Den ældre kristenret**' (Grågåsens).

2) Bl. 24^v—55. '**Den yngre kristenret**' (Biskop Arnes)'.

3) Bl. 56—77. 'Mag. Jon Arnesen, **Undersegning om de to kristenretters fortrin**'.

4) Bl. 81—301. '**Kgl. forordninger m. v. for Island, 1280—1737**'.

Alt i dansk oversættelse.

Suhms sml. 649, 4to.

7. Ny kgl. sml. 1914, 4to. Pap. $22,5 \times 17,5$ cm. 39 pag. bl. 18. árhs
2. halvdel.

Kristinna laga pátttr (úr Grágás). *Efter „Leirárgarðabók“.*

Suhms sml. 586, 4to.

Grágás III, Kbh. 1883, s. LII.

8. Ny kgl. sml. 1915, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 54 bl. 18. árh.

Indhold:

1) Bl. 1—36^v. **Kristinna laga pátttr** (úr Grágás).

2) Bl. 36^v—54. **Alþingissamþykkt 1720** (Um lausamenn, vinnuhjú etc.).

Har ifg. pátteining bl. 54^r tilhert E. Gudmundsson Hoff. — Suhms sml. 829, 4to.

Grágás III, Kbh. 1883, s. XLVII.

9. Ny kgl. sml. 1916, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 29 bl. 18. árh.
Bl. 1 fælles titelblad.

Indhold:

1) Bl. 2—27. 'Joh. Arnæus, **Diatribæ de Jure canonico Islandorum**'.

2) Bl. 28—29. 'Arnas Magnæus, **Objectiones contra hanc diatriben**'.

Suhms sml. 240, 4to.

10. Ny kgl. sml. 1917, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 31 pag. bl. (+ titelblad). 18. árh.

'Mag. Jón Arnason, **Sermon umm Christenn Rette**, hver bestur sie'. *Endv. latinsk overtitel.*

Suhms sml. 161, 4to.

- Ny kgl. sml. 1918, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 16 bl. 18. árh. Bl. 15^r ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—15^r. Jón Arnason, '**Umm Christindómsbálka dissertatio**'.

2) Bl. 16. Árni Magnússon, '**Um Krizinretti**'.

Suhms sml. 142, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Langebekiana.“

832. Ny kgl. sml. 1919, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 64 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 14 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—13. **Tiundarlög Gizurar biskups.** („Gífsurar Statuta“).
- 2) Bl. 15—64. **‘Útliðun Bergþórs Statútu — Anatome Berthoriana’.**

Suhms sml. 241, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Langebekiana“.
Grágás III, Kbh. 1883, s. LVI.

833. Ny kgl. sml. 1920, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 45 pag. bl. 18. årh. Bl. 45^v ubeskr. og overklæbet.

„**Grágas** edur fw | gamla lögboek Íflendinga“.

Endur uafsluttet i Staðarhólsbóks „Um fjárleigur“ s. 242.

Suhms sml. 653, 4to.

Grágás III, Kbh. 1883, s. LIV.

834. Ny kgl. sml. 1921, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 7 bl. 18. årh.

Grágás, kap. 245—48 af Konungsbók. *Afskrevne efter AM.* 121, 4to.

Suhms sml. 1102, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Möllmanni“.

Grágás III, s. LII.

835. Ny kgl. sml. 1922, 4to. Pap. C. $27,5 \times 21,5$ cm. 4 voll. 250 bl. 18. århs 2. halvdel. *Skr. af Gudbrand Iønsen Fieldmand.*

Grágás afskreven efter Staðarhólsbók (AM. 334, fol.).

Med udeladelse af Kristinna laga þáttur og med Rekupáttur indskudt foran Víglóði.

Suhms sml. 1296, 4to.

Grágás III, s. LIV. — På bl. 1^r en notits med Suhms hånd.

836. Ny kgl. sml. 1923, 4to. Perg. $17,5 \times 13,5$ cm. 156 bl. 16. århs 2. halvdel. Bl. 140 ff. dog senere udfyldte med forsk. hænder fra 17. årh. De påtænkte røde overskrifter og initialer ere ikke gennemførte. Afsnitsinitialerne ere ornamenterede, men sædvanlig med udeladt illumination. Figurtegninger findes i

eller ved flere af de større initialer, f. eks. bl. 3^r, 35^r, 65^v. I håndskriftets første tredjedel adskillige marginal-henvisninger fra 17. årh. Bl. 155^v ubeskr. Bindet bærer Frederik VII.s navne-ciffer.

Indhold:

- 1) Bl. 1—139. **Jónsbók.**
- 2) Bl. 140—47. **Registur lögbókar.**
- 3) Bl. 148—56^r. **Retterbøder samt en alpingis ályktan.**

På foden af bl. 1^r er skrevet „Denne Codex af Kong Magni Lagasæters Islandske Lov er mig af Hr. Syffelmannd Arnefen foræret. Kbhavn . 7. Maji 1766. J. Langebek.“ *Suhms sml.* 840, 4to og opr. „de bibl. angebekiana“.

Nævnt hos C. Bruun, *Illum. Haandskrr i det store kgl. Bibl.* s. 295.

kgl. sml. 1924, 4to. Perg. 21,7 × 17,1 cm. 84 bl. 16. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, større ornamenterede afsnits-initialer; en udsmykning, der dog kun i stykke 1—2 er gennemført. Bl. 55, 76^r særlige hænder; ellers synes hånden overalt at være den samme, om end stykkerne næppe ere samtidig nedskrevne. Bl. 59—60, 74—75 ere palimpsest, med spor af en udskrabt latinsk tekst. Af bl. 84 er en ydre strimmel bortskåren. Beg. og ender defekt. Marginalhenvisninger med yngre hænder. Bindet bærer Frederik VI.s navne-ciffer.

Indhold

- 1) Bl. 1—49^v. **Jónsbók.** I marginen citater fra *Romerretten*.

Beg.: „menn uord ad veita ad o fekiu.“ *Mannhelgi* kap. 8.

- 2) Bl. 49^v—54. **Retterbøder**, 13—14. årh.

- 3) Bl. 55^r (c. 1600). **Óðalskapituli.** Findes dog i forang. lovbog, men som *Landabrigði* kap. 7.

- 4) Bl. 55^v (c. 1600). **Réttarbót Hákonar kgs Magnússonar** 1375. *Ender uafsluttet.*

- 5) Bl. 56—62. „**Lögbókazinnar Saktal**“.

- 6) Bl. 63—72^v. **‘Kristin Rettur’ Árna biskups.**

- 7) Bl. 72^v—75. **‘Laug Bokar riegistur’.**

- 8) Bl. 76^r (17. årh.). „**Heytolla Domur Biskupz Stefanz**“.

- 9) Bl. 76^v—84. **Kirkeordinansen i islandsk oversættelse.**

Titel: „Ordinatio Ecclesiastica Regnorum Daniæ Et Noruegiæ Et ducatum Slesuicenfis Holfatiæ etc. In maternam linguam translata per G(isserum) E(inari) S(uperintendentem) S(chalholtensem) Anno domini MDXLI.“

Efter bl. 83 lakune. Ender defekt bl. 84^v „og fæde pinga | prefti . .“.

Herkomst og hist.: Ordsproglige skriverfraser findes i nedre margen bl. 40^r, 58^v, 62^v, 75^v; endv. 55^v en halvt udraderet sætning. Bl. 5^r forekommer en kort optegnelse fra år 1662. Bl. 76^r er med Asgeir Jónssons hånd antegnet biskup Gissur Einarssons embedstid. — Suhms sml. 1161, 4to.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I.

838. Ny kgl. sml. 1925, 4to. Perg. 20,3 × 15,8 cm. 92 bl. (+ 2 yngre forsatsbl.). C. 1500. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Ret jævnlig i nedre margen ornamenter og figurtegninger. Bladkanterne ere hist og her hensmulrende og i yngre tid udbedrede. Bindet bærer Frederik VII.s navne-ciffer. Blåkriftsfoliering med tallet 29 oversprunget.

Indhold:

1) Bl. 1—73^r. **Jónsbók.** Efter bl. 67 lakune.

Af bl. 73^r er resten udfyldt med 2 formularer (16. årh.), henholdsvis for herredstings sætning og opløsning.

2) Bl. 73^v—91^r. **Kristinréttr Árna biskups.**

Herefter Formular (lögboðning ómaga) og Um okr.

På det ellers ubeskr. bl. 92^v findes et Slinjet skriververs (17. årh.) og på 2. forsatsblads forside en musik-scala (la—sol—fa etc.). — Suhms sml. 1104, 4to.

839. Ny kgl. sml. 1926, 4to. Perg. 18 × 14 cm. 97 bl. C. 1600. Opr. folieret 1—130 (+ titelblad), men ved lakuner ere bl. 8—17, 19—25, 84—91, 116—24 tabte. Store, stærkt ornamenterede afsnits-initialer; i øvrigt røde overskrifter, forskellig farvede initialer.

Jónsbók.

Ender defekt „ænn ef bonndi bydur rannfak og finnst“, Þjófab. VI.

Adskillige marginalia, deriblandt varianter fra andre, efter ejermændene benævnte håndskrifter.

Herkomst og hist.: Som titel (med stærkt ornamenteret begyndelsesord) står „Þessa bók hefu skrifað siera Guðmundur Einarsson: Sællas minningar.“

Ud bladets fod står ejernavnet „Jon Gyms son“, og bl. 43^v angiver „Guimur onz son“ sig som ejer. Øverst på titelbladet har en hånd fra 17. årh. brevet en beklagelse over myndighedernes slaphed og mangelen på disciplin til dels senere udraderet og omændret); på bagsiden findes uddrag af retterøder. — *Suhms sml.* 1009, 4to og opr. „e bibl. Möllmanni“.

Nævnt hos C. Bruun, *Illum. Haandskrr etc.* s. 295.

kgl. sml. 1927, 4to. Perg. C. 18,5 × 14,7 cm. 100 bl. 17. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Løse læg og blade, disse navnlig ved håndskriftets slutning beskadigede. Pergamentet slet behandlet og muligvis tidligere benyttet.

Indhold:

1) Bl. 1—94. **Jónsbók.**

Ender „til full“ idet „ra aura“ er bortskåret. Adskillige lakuner. Indskud fra Hirðskrá og Kristinréttr Árna bps.

2) Bl. 95—100. Formálar (formularer) og dómur. Ender defekt „sem tolf menn“.

Bl. 60^v læses navnet „svein biomn berg þors son“. — *Suhms sml.* 999, 4to.

kgl. sml. 1928, 4to. Perg. 18,7 × 14,2 cm. 129 bl. C. 1600. Overskrifter og initialer (sorte) tilsatte i 17. årh. Af bl. 116 er nedre margen bortskåret. Blåkriftsfoliering med tallet 55 overspr. **Jónsbók.**

Bl. 128^v—129 (forsk. hænder) ere udfyldte med ¹⁾ en tingnævnings-formular for Vaðla syssel, ²⁾ Vaðmála-tiund, ³⁾ Um ósæran eið og rangan, ⁴⁾ Herjólf's réttarbót.

Ved lovens slutning har overskrifternes tilføjelse tillagt en skriver-notits. — I marginen ses forskellige personnavne. — *Suhms sml.* 995, 4to.

kgl. sml. 1929, 4to. „Lex islandica Ionsbok. Codex membranaceus (ifølge allerhøieste Resolution af 23. Mai 1837 afgivet til det keiserlige Bibliothek i Wien).“

Skr. i 16. årh.; nu nr 12,868 i det K. K. Hofbibl.

Gaves i bytte for en slavisk evangeliecodex, nu i Ny kgl. sml. 2 b, fol. Har tilhørt en Jón Magnússon. — *Suhms sml.* 994, 4to.]

842. Ny kgl. sml. 1930 (a), 4to. Perg. 20,4 × 15 cm. 84 bl. 14. årh. 2. halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Ved tidligere fugtighed ere enkelte læg skærpede eller hensmulrende, således s. 60—69, 73—74, 77—79, 107—10 og særlig 129—36. Lakuner. Sidevis pag. af Jon Erichsen, der tillige har tilføjet balkenavne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—68^r. **Jónsbók.**

Beg. defekt „dæma logh. vm þau mal öll“, *Þingfararb. IV.*—Efter s. 98 lakune (*Rekab. VIII—Kaupab. IV.*).

- 2) Bl. 68^r—73^v. Retterbøder samt Leyfi Vilhjálms kardinála og Bygginga kapituli.

- 3) Bl. 73^v—84. **Kristinréttr Árna biskups.** Incl. de 7 første med *Járnsíða* og (væsl.) *Jónsbók* stemmende kapitler.

Overskrift „her byrjað vpp kristinna lagha þatt. ok segir I fýrfta capitula vm drottinlegha tru“.

Ender defekt kap. 23. „biskupe fýri óhlyðne ef“.

Herkomst og hist.: S. 39 øvre margen er med latinske versaler skrevet „Thorleifur Olafsson a þessa bok med riettu (og) eingin annar. Anno domini 1637...“; s. 71 angiver en Olafur Gudmundsson sig som ejer 1636 og forekommer desuden i en datering 1635. Endvidere findes personnavne s. 60, 62, 63, 92, 94. S. 128 står med en middelalderlig hånd den til membrans skrift og udstyring ret vel svarende bemærkning „þetta er fin bok“. — Suhms sml. 972, 4to.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, s. 282, 288, 390—91; Norges gl. Love V, s. V—VI, 16 (sml. Tidsskr. for Retsvidsk. 1890).

843. Ny kgl. sml. 1930 b, 4to. Perg. 18 × 13,7 cm. 205 bl. (incl. forsatsblad). 17. årh. Ornamenterede sorte initialer. Stor fraktur. Delvis rødkridtsfoliering med tallet 100 oversprunget, tallene 128—29 gentagne.

Jónsbók.

Bl. 204^v (nedre halvdel)—205 (særlig hånd) udfyldes med Formular for ting-sætning og -opsigning (isl.).

Herkomst og hist.: På forsiden af det opr. ubeskrevne forsatsblad erklærer Eggert Thorsteinsson at have fået denne lobog 1732 af Gudmundur Jónsson. I marginen forekomme enkelte personnavne, således s. 192^r Arne Gudmundsson som ejer. — Hjelmstjerneske sml. 731, 4to.

fy kgl. sml. 1931, 4to. Perg. 17,5 × 13,5 cm. 87 bl. Skr. 1531 af Bjarni Jónsson. Skrevet på tidligere benyttet pergament (latinsk messebog), men prægtig udstyret med store flerfarvede og forgyldte afsnitsinitialer, i øvrigt røde overskrifter, røde, blå eller grønne initialer. Nogle blade have ikke fuld bredde eller mangle ydre margen (bl. 4, 13, 35, 47, 61, 81). Omtrent fra bl. 50 er nedre yderhjørne bortskåret. Bl. 87^v ubeskr. Rødkridtsfoliering med tallet 40 gentaget.

Jónsbók.

Efter lovens slutning er tilføjet en formular for „kyrsetning“.

Blandt marginalia mærkes en henvisning til Grágás (bl. 16^v).

Terkomst og hist.: Titelblad i røde og blå farver 'Logbok Iflendinga' etc. Efter titlen tilføjes „Skripud A Mijre a f'niapialla ftrond. Anno 1531 af Biarna Jónsýne“. En tilsvarende datering findes ved håndskriftets slutning. På titelbladets fod står med en hånd fra 17. årh. „Melckior Hanfsen hör boggen til Och ingen Anden“. — Pergamentbind med rygtitel „Islands | Lowbog | III“.

fy kgl. sml. 1932, 4to. Pap. 17,5 × 14,5 cm. 184 bl. C. 1650. Til dels åben plads for afsnitsinitialer. Ydre margen beskåret ved indbindingen.

Indhold:

- 1) Bl. 1—161^r. Jónsbók.
- 2) Bl. 161^v (særlig hånd). Um erfðir, úr „Hakonar kongs Bók“.
- 3) Bl. 162—69^v. „Riegistrum“ Jónsbókar.
- 4) Bl. 169^v—84. Björn á Skarösa, 'Dimm forn yrde lög-bókar Íslenndinga og þeirra meýningar'. Indledes med et 4linjet vers.

Terkomst og hist.: Hist og her marginaltillæg fra retterbøder og lign. Bl. 161^r er i nedre margen skrevet en signe-formular. Af påskrifter bl. 1^r og 184^v fremgår, at Þorkell Ólafsson på Bakki i Viðvíkursveit 1790—98 har fået bogen af sin fader Ólafur Jónsson. Endv. forekommer navnet Jón Jónsson på Brimnes. — Suhms sml. 1479, 4to.

fy kgl. sml. 1933, 4to. Pap. 17,5 × 14,5 cm. 129 bl. 16. århs 2. halvdel Røde eller blå initialer, større afsnitsinitialer med ornamentering af modsat farve. Bl. 29—30 fejl indhæftede;

bl. 105^v, 119^v ubeskr. Særlig øvre margen beskåret ved indbindingen.

Indhold:

1) Bl. 1^v. 'Kristian III, Riettarboth um Presta barn skilgetning'.

2) Bl. 1^v—96. *Jónsbók* („Laugbok Islendinga“). *Efterfulg af 'Registrum'*.

3) Bl. 97—105^r. 'Riettarbætur', 13—14. årh.

4) Bl. 106—119^r. „Kristinriettur“ Árna biskups.

5) Bl. 120—26. Kristian III, Reces 1547 („Hier epter—følger få Refess: Oðinancia“ etc.).

Ender afbrudt i kap. XV, midt på siden.

6) Bl. 127—28 (særlig hånd, dansk). 'Fortegnelse paa hves sognemænd i Marstrand gaffue deris sogneprest aarlig'. Under skrevet 'Joannes Chriftierni (15)83'.

7) Bl. 129 (samme hånd som foreg.). 'Frederik II, Cappitels = Rett 1582'.

Ægteskabskapitlerne, ende afbrudt i kap. 2.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r indeholder forskellige påtegninger, ifølge hvilke Gunnlaugur (-logur, -lugur) Eigelsson 1691 har fået lovbogen af Magnus Markusson. — Suhms sml. 981, 4to.

847. Ny kgl. sml. 1934, 4to. Pap. 18,6 × 15,8 cm. 167 bl. Skr. 1684. Røde overskrifter og initialer; store flerfarvede og stærkt ornamenterede afsnitsinitialer. I bladtallet er indbefattet mange indskudte, helt eller delvis ubeskr. blade.

Jónsbók („Logbok | Iflendinga“ etc.). Med efterfølgende 'Registrum' (særlig hånd).

Nogle efter titlen følgende indledningsord angive loven som vedtagen på Gulating 1274. På de indskudte blade samt i marginen findes (til dels med skriverens hånd) uddrag af Grágás, Norske love, retterbøder, altings-vedtægter og lign. Efter kong Magnus' fortale er med særlig hånd tilføjet et latinsk distichon, der hævder kongemagtens guddommelighed.

Suhms sml. 744, 4to.

kgl. sml. 1935, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 24 bl. 18. århs 2. halvdel.

‘Biörn Ionsfon a Skardsä, Rædning Fornyrda Íflendfkrar Lógbökar eptir Alþab’.

Titelbladets fod bærer navnet „Suhm“. — Suhms sml. 787, 4to.

kgl. sml. 1936, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 41 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 41^v ubeskr.

Indhold:

1) S. 1—67. ‘Dimm Fornyrde Lógbökar Íslendinga og þeirra Rædningar’.

I bogstavorden, i tre kolonner (lovsted, kommentar, parallelsteder). Under valdsmadur opregnes de isl. hirdstyrere 1262—1553.

2) S. 67—73. ‘Lyted samantak hvadann Biggdarnofn á Íslandi hafa sinn uppruna’.

3) S. 73—81. Sönnun að ‘öll börn eigi að hafa jafnt fæ og arf’ etc.

Forf. til alle tre stykker er Björn Jónsson á Skarösa.

Bindets forreste inderside indeholder på Dansk skrevne biografiske notitser om Biörn a Skardsaa, samt meddelelse om, at dette hdskr. er afskrift efter autograf. — Ligesom foregående fra Suhms sml. 787, 4to.

kgl. sml. 1937 (a), 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 24 bl. Skr. 1739.

‘Bardur Gíslason, Vm þær Laganna Greiner sem Tvirædar eru’ etc.

Med forfs forudgående „Dedicatio“, dat. Vatnsdal í Fljótshlíð 1665.

Ved afskriftens slutning angives dennes original som fejlfuld og med udeladelser. — Suhms sml. 160, 4to. Ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

kgl. sml. 1937 c, 4to. Pap. $24,5 \times 19$ cm. 33 pag. bl. 18. årh.

Skr. af Jon Mortenssøn.

„Paall Wíðalin | um | Alen og Medál-mann“.

I marginen bl. 33^v findes skriverens forbogstaver og datering 1751.

852. Ny kgl. sml. 1938, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 242 bl. 18. årh. *1. halvdel. Adskillige ubeskr. sider og blade.*

Biskoppelige og ærkebiskoppelige statuter. *Islandsk tekst med modstående latinsk oversættelse af Arne Magnusson.*

Afskrevne efter AM. 351, 354, 355 — fol. og AM. 116, 117, 138, 175 — 4to.

Udførlig specifikation af Jón Sigurðsson haves.

Enkelte påtegninger med Suhms hånd. — Suhms sml. 940, 4to.

853. Ny kgl. sml. 1939, 4to. Pap. C. $25 \times 19,5$ cm. 628 bl. 18. årh. *Væsl. Jón Marteinssons (Mortenssöns) hånd. Sædvanlig ere kun de ulige sider beskrevne. Enkelte blanke blade.*

Retterbøder og kongebreve for Island 1280—1737.

Hovedsagelig på Dansk.

Detaillet indholdsangivelse af Jón Sigurðsson foreligger.

Samlingen er vistnok udført for Langebek, og nogle stykker bære med hans hånd påtegningen 'Meddeelt af Biskopen Gisle Magnusson 1755'.

Suhms sml. 1493, 4to. Ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

Benyttelse og beskr.: Safn til sögu Islands II, 225, 227—28, 230, 232—33, 235.

854. Ny kgl. sml. 1940, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 173 bl. *Skr. 1747 af Hans Paus. Til dels afsnitsvis pagineret. Bl 1^v, 19^v, 24^v, 128—30, 142, 152—54, 162^v—64 ubeskr.*

'Forordninger og Rescripter udgivne til Island, item Indbygernes Memorialer' 1280—1737.

Oversat på Dansk af H. Paus.

Suhms sml. 957, 4to.

855. Ny kgl. sml. 1941, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 186 bl. 18. årh. *2. halvdel. Afdelingsvis pagineret (med et mellemskudt blankt bl.), men i stykke 2 med forbigåelse af tallene 210—19.*

Indhold:

1. S. 1—46. **'Stóri-dómur'** med tilh. kgl. stadfæstelse.

2. S. 1—336. 'Gudm. Andresson, **Discursus oppositivus**' etc. (Isl.)

Suhms sml. 51, 4to.

kgl. sml. 1942, 4to. Pap. $20,5 \times 16,2$ cm. 69 bl. C. 1650.
Forsk. hænder. Bl. 33^v—34, 45—46 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—32. Guðm. Andrésson, „**Discursus oppositivus** | feu | **Tractatus oppofitus plebiscito in Iflan|diâ concinnato Anno 1564**“. *Vistnok skr. med Runólfur Jónssons hånd og oversat på Latin af denne.*

2) Bl. 33^r (*samme hd.*). „In Megapragmatis Discursum polemicum Epigramma | incultum“. *Ærevers forfatteren til hæder.*

3) Bl. 35—44. „Simplex Deprecatio et humillima mei | Apologia sic utcunqve habet. *Forfattet af Guðm. Andrésson og vistnok dennes autograf (ufuldendt?).*

4) Bl. 47—66. „**Discursus oppositivus** | Edur Gagnstæd Yfferferd Lögriettunnar Dom | Titils fem geinged heffur a Alpingi Anno 1564“. *Med forudskikket latinsk dedikation til 'Arngrimus Jonæ f.' underskrevet „Gudmundus Andrea“ Idus Junii 1648. Forfs autograf. Randbemærkninger på Islandsk og Latin med særlig hånd. Bl. 47^v er indsat (vistnok af Runólfur Jónsson) 3 drottkvædne visur, der give „Epigramma incultum“ i islandsk oversættelse.*

5) Bl. 67. Brudstykke af et latinsk bønsskrift til kongen. *Guðm. Andréssons hånd.*

6) Bl. 68—69 (18. årh.). Notitser om Store-dommen og Guðm. Andrésson personlig.

7 kgl. sml. 1943, 4to. Pap. $20,1 \times 15,4$ cm. 104 bl. 18. årh. *Jon Mortenssøns hånd. Bl. 6, 23^v—26, 104^v ubeskr.*

Forordninger for Island, af Kristian V, Frederik IV, Kr. VI.
Suhms sml. 804, 4to.

8 kgl. sml. 1944, 4to. Pap. $19,1 \times 15,7$ cm. 11 bl. *Skr. 1654 af provsten Vigfús Arnason.*

Dómur i legorðsmáli, Egilsstöðum 1654. *Angår præsten Þórarinn Eiríksson.*

Sml. Gl. kgl. sml. 3049, 4to.

Suhms sml. 1307, 4to.

859. Ny kgl. sml. 1945, 4to. Pap. $20,2 \times 16,1$ cm. 449 bl. Skr. 1666 af Hannes Gunnlaugsson med senere tillæg. Folieret 1—461, men med adskillige uregelmæssigheder: Titelblad og to ubeskr. blade (henholdsvis efter titelbladet og „fol. 432“) ere ikke medregnede, tallene 102, 118—21, 227, 229, 235 (to gange) ere gentagne, tallene 88, 350—59, 406, 433—40 ere oversprungne og tallene 286—92 anvendte som sidetal. Rødt koloreret titel i ornamenteret ramme. Læderbind med 2 spænder.

‘Codex juris politici Islandorum Innehalldande veralldlegan lagaætt Islendinga’ etc.

Samling af forordninger, domme og andre aktstykker og retslige optegnelser, væsentlig fra 16—17. årh., nogle dog ældre (13—15. årh.). På titelbladet angives bogen at indeholde: I. Logbókanna stutt ágríp, II. Kongleg Bréf og Befalningar, III. Alþingis og hieðads wífkunde dōma og samþykktir, IV. Það fleysta logmæled wtpyðir og áhræðir, med Regiftæ syðalt’.

Bl. ‘122v’ findes en notits om Páll Jónsson på Skarð (se Ísl. Ártíðaskrár 257), efterfulgt af et vers af Magnús Jónsson om islandske storbønder.

På titelbladets fod står „Magnus Titi pofsidet 1737. d. 30 Majj“. Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. IV, 297.

860. Ny kgl. sml. 1946, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 20 bl. 18. årh.

‘Sá endurnyade forbettrade Christinn Riettur og Ordinantu greiner’ etc. ‘Ey confirmeradur’.

Ifg. nyere påtegning på forsatsbladet „Kristinréttr Árna Gíslasonar og Ólafs biskups Hjaltasonar“.

Suhms sml. 603, 4to. Ifg. katal. „e bibl. Langebekiana“.

861. Ny kgl. sml. 1947 (a), 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 78 bl. Væsl. 17. århs 2. halvdel. Forsk. hænder. Bl. 11—12 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—4r. ‘Thorsteirnn Magnusson, Meinung um tilgjafar skilmálann, 1646’. Autograf.

2) Bl. 5—10. Um viðhald kirkna. En afhandling i æmnet.

3) Bl. 13—76. **Dómar, Alpingis samþykktir** etc., 15—17. árh.

4) Bl. 77—78. Uddrag af alpingisbók 1597 og 1714.

Bl. 4^v findes et 8linjet skriver-vers af erotisk indhold, hvorunder med en anden hånd er skrevet Hiallste Thorsteinsøn. På samme side er tilføjet (omvendt) en formular til forholds-attest, Saurbø 1673.

Bl. 76^v forekommer navnet Magnus Magnússon. — Suhms sml. 1475, 4to.

Ny kgl. sml. 1947 c, 4to. „Islands Lög-Þingesbækur 1639—1669 (Bibl. Hjelmstj. 737)“. *Afleveret til Rigsarkivet.*

Er ifg. beskrivelsen i AM. 1062, 4to den originale alpingisbók 1639—69, ført af Hákon Ormsson, Þórður Henriksson, Páll Gíslason; ejerpåtegning Jon Biörnsson, samt navnet Jon Thorláksson; perg.-omslag fra et latinsk håndskrift.]

Ny kgl. sml. 1948, 4to. *Pap. 20,5 × 16 cm. 56 bl. C. 1700.*

‘Th. Tarnovius, **Færøers Beskrivelser**, 1669’.

Suhms sml. 903, 4to.

Ny kgl. sml. 1949, 4to. *Pap. 19,7 × 15 cm. 44 pag. bl. (+ titelblad). 17. århs 2. halvdel.*

‘Th. Tarnovius, **Færøers Beskrivelser**, 1669’.

Indlagt er et kongebrev af 1634, hvorved Færø indkomst bortforpagtes.

Bindets forreste inderside bærer navnet H. de Hoffman. — Suhms sml. 338, 4to og opr. „de bibl. H. de Hofman“.

Ny kgl. sml. 1950, 4to. „I. Chr. Svabos Indberetninger, indhentede paa en allern. befalet Reise i Færø i Aarene 1781 og 82, 7 Hefter“. *Afleveret til Rigsarkivet.]*

Ny kgl. sml. 1950 a, 4to. *Pap. C. 20,7 × 17 cm. 53 bl. Skr. 1871—74. Forfs autograf. 3 hæfter.*

‘C. F. Nielsen, **Series pastorum Færeyensium**’. Bidrag til færøsk præstehistorie 1540—1870.

865. Ny kgl. sml. 1950 b, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 36 bl. 19. år
1. halvdel. Selve afhandlingen pag. s. 1—33; derefter sær-
foliering. Bl. 17^v, 19^v uheskr. Forsk. hænder.

'I. H. Schröter, Om den Latinske Skole i Thorshavn på
Færøerne'. Med tilhørende bilag.

---

866. Ny kgl. sml. 1951, 4to. Pap. 20,5 × 16,5 cm. 56 pag. bl. (+ for-
satsbl.). C. 1800.

Færøsk ordsamling.

På et tilhørende forsatsblads inderside er som forfatter an-
givet naturforskeren Mohr, men dette er med en anden hånd
berigtiget derhen, at håndskriftet skulde være en afskrift af Svabos
ordsamling i Ny kgl. sml. 1953, 4to, dog uden dennes lakune.

---

867. Ny kgl. sml. 1952 (a), 4to. Pap. 19,5 × 15,5 cm. 293 (afdelingsvis
pag.) bl. Skr. 1773; autograf.

'I. C. Svabo, Forsøg til en Ordbog eller Ordsamling i det
færøeske Sprog'.

Dediceret til Herr Conference-Raad (Suhm). Med tilhørende
fortale.

Som tillæg 'De almindeligste Egne-Navne', 'Tanker om
Færøes Ækonomie og dends Forbedring'.

---

868. Ny kgl. sml. 1952 b, 4to. Pap. 21,1 × 16 cm. 356 pag. bl. 18. årh's
slutn.; autograf.

'I. C. Svabo, Forsøg til en Ordbog eller Ord-Samling i det
færøeske Sprog'.

Med en kort 'For-Erindring'.

---

869. Ny kgl. sml. 1952 h, 4to. Pap. 20,5 × 17 cm. 347 bl. 19. årh.
På protokolvis forsynet med alfabetiske opslagsmærker. Af bladene
ere kun 1, 12—13, 40, 52, 61—62, 85—86, 104—5, 122,
128—29, 163—64, 185—86, 203, 214, 219, 226—27, 247—51,
312—13, 333, 336—37, 346—47 beskrevne.

„H. R. L. Jensen, **Samlinger til en Ordbog over det færøiske Sprog**“.

Således biblioteks-katalogen; selve håndskriftet uden titel.

Ny kgl. sml. 1953, 4to. Pap. 21,3 × 16,3 cm. 74 bl. 18. århs slutn. Pagineret 1—192 (+ 4 forang. bl.), men med lakune s. 89—120.

‘I. C. Svabo, **Collectio vocum et phrasium ex carminibus Færoensibus antiquis**. Latine et Danice. Cum Isl. lingv. coll.’

Med latinsk dedikation til P. F. Suhm og efterfølgende kilde-fortegnelse.

Ny kgl. sml. 1954 (a), 4to. Pap. 21,3 × 16,3 cm. 74 bl. Skr. 1819 af Joh. Klemmentsen. Pag. 1—144 (+ forang. og efterfg. beskr. smudsblad).

„**Færøifke Qvæder**“. *Med efterfølgende indholdsfortegnelse.*

Denne titel har P. E. Müller skrevet på forsatsbladet, med tilføjelse „nedskrevne efter Amtsprovst Heinzes (o: Hentzes) Foranstaltning 1819“ og „Leverede til det Kongelige Bibliothek ved P. E. Müller, Professor“. S. Grundtvig har under den første notits med blyant tilføjet „af Johannes Klemmentsen Bonde og Skytsskaffer paa Sandø“.

Ny kgl. sml. 1954 b, 4to. Pap. C. 22 × 17,6 cm. 17 voll. I alt 4302 bl. ifg. bindenes sidevise paginering. 19. århs 2. halvdel. Skr. af J. Bloch.

‘**Færoyja kvæði. Corpus Carminum Færoensium**. Færøernes gamle folkeviser, med tillæg af nogle nyere, i alle tilgængelige optegnelser samlede af Svend Grundtvig og Jürgen Bloch. Bd. I—XVI og Supplement. Kbh. 1872—88, 1896’.

Med forudskikket Indledning s. 1—cxxxiv og efterfølgende navne- og kvad-registere samt Bilag I—II (Færøiske stev, Oversigtstavler).

Sml. Aarb. for nord. Oldk. og Hist. 1882 s. 357—72 og Arkiv f. nord. filol. VI (1890) s. 240—61.

873. Ny kgl. sml. 1955, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 27 pag. bl. C. 1800.
Skr. af I. C. Svabo.

Indhold:

- 1) S. 1—14. „Lieðmunar“. Med „For-Erindring“.
- 2) S. 15—54. „Liómr | Herra Ións“ Arasonar. Med efterfølgende variant-samling.

Suhms sml. 628, 4to.

874. Ny kgl. sml. 1956, 4to. Pap. $21,7 \times 15,7$ cm. 98 bl. 18. årh.
Bl. 1^v, 4^v, 5^v—6, 24^v—25, 47^v—49, 92^v ubeskr. Afdelingsvis pagineret.

Collectanea om Grönland afskrevne efter AM. 770 b og 778 a — 4to.

Indeh. Brev fra H. Gram til Arne Magnusson, To AMske notitser om Guðm. Andréssons afskrift AM. 778 a I, 4to (nu ellers tabte), Þorfinns saga karlsefnis, Eiríks saga rauða, Extrakt af de Grönlandske annaler, Episcopi Islandiæ, Dokumenter om Grönland fra de isl. kildekrifter.

Endv. (løst læg, særlig hånd, bl. 93—98) „Grönlands Befri|velse“.

Bl. 1^r bærer påtegningen „Ex Msstis Arnæ Magnæi Nr. 776“. — Suhms sml. 913, 4to.

875. Ny kgl. sml. 1957 a, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 35 bl. 18. årh.
Bl. 1^v, 35^v ubeskr.

„Om Reifer | fom ere foretagne | paa | Grönland“.

Rejserne 1652—53 nævnes kortelig som de sidste.

Suhms sml. 123, 4to.

876. Ny kgl. sml. 1957 b, 4to. Pap. 20×16 cm. 43 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 43^v ubeskr.

„Om Reifer | fom ere foretagne | paa | Grönland“.

Samme værk som foreg. nr.

Suhms sml. 548, 4to.

kgl. sml. 1958, 4to. *Pap.* 21,8 × 16,8 cm. 37 bl. 18. årh.
Afdelingsvis pagineret. Bl. 1^v, 9, 19, 21^v, 32^v, 33^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—33^r. **Ivar Bårdssøns Grønlandsbeskrivelse** i 2 eksemplarer — *henholdsvis afskrift af AM. 777 c og a, 4to.*
- 2) Bl. 34—37. „**Vm Grænland**“. *Afskrift af AM. 770 b I, 4to.*
Suhms sml. 138, 4to. Opr. (stemmende med forsatsbladets angivelse)
o Mss. bibl. Rostgaard Nr. 604 (ikke, som bibl. katal., 777.)

kgl. sml. 1959, 4to. *Pap.* 19,1 × 15,8 cm. 4 bl. 18. årh. *Bl. 4^v ubeskr.*

„**Om Grønlandt**“ o: Ivar Bårdssøns beskrivelse.

Suhms sml. 336, 4to.

kgl. sml. 1960, 4to. *Pap.* 19,4 × 16 cm. 135 pag. bl. 18. århs
 2. halvdel. *Skr. af Adeldahl.*

‘**Björn á Skardsá, Grænlands-annáll**’. *Afskrift af AM. 115, 8vo.*

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 388, 4to.

kgl. sml. 1961, 4to er i april 1888 tilbageført til den Arnamagnæanske samling og udgør dennes nr 779 c, 4to.]

kgl. sml. 1962, 4to. *Pap.* 20,2 × 16,1 cm. 34 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

- 1) S. 1—31. ‘**Iacob Aldaxes** (o: Aldays) **Grönlandsche Reise Beskrivelse**’. *Med forangående breve ang. P. Huitfeldt og C. Walkendorf samt J. og G. Bram.*
- 2) S. 32—68. „**Gronlandica**“. *Dog noget udførligere end originalen nu.*

Afskrevet efter AM. 770 c, 4to.

På forsatsbladets inderside en P. F. Suhm underskreven notits. — Suhms sml. 128, 4to.

881. Ny kgl. sml. 1963, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 180 bl. 18. århs halvdel. Skr. af V. Thorarensen. Sidevis, men uregelmæssigt pagineret.

'Sú Grænlandska Cronica'. Afskrift af AM. 779 c II, 4to.
Bl. 1^r en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 114, 4to.

882. Ny kgl. sml. 1964, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 119 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. To forsk. hænder.

'Cronica sú Grænlandska'. Afskrift efter en original, som viser sig at være AM. 779 c IV, 4to.
Suhms sml. 116, 4to.

883. Ny kgl. sml. 1965, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 80 pag. bl. 18. årh. Skr. af Rasbek. Bl. 1^v, 12^v—16 ubeskr.

'Enarrationum Historicarum de Gronlandia Collectanea M. H. Schachtii'. Afskrift af AM. 775, 4to.
På forsatsbladet en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 162, 4to.

884. Ny kgl. sml. 1966, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 33 pag. bl. Skr. 1777 af S. M. Holm. S. 2, 20, 66 ubeskr. Indhæftet er 1 kort samt 5 ubeskr. blade, hvoraf de tre bære påklæbede sigiltegnninger.

Indhold:

S. 1—40. Gronlandica Theodori Thorlacii. Afskrift af AM. 772 a, 4to.

S. 41—65. Retterbøder (Håkon 1312 og 1313, Olav 1384), med afbildning af de tilhørende segl.

Suhms sml. 934, 4to.

885. Ny kgl. sml. 1967, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 70 pag. bl. 18. årh.

'A. Vidalin, Den tredje Part af det gamle og ny Grönlands Beskrivelse'. Afskrift af AM. 774 a, 4to.

De følgende, kun delvis beskrevne blade 71—76 bære optegnelser uden betydning.

Suhms sml. 109, 4to.

kgl. sml. 1968 (a), 4to. Pap. $19,5 \times 15,4$ cm. 10 bl. 18. årh.
Bl. 10^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—4. 'A. Bussæus, **Anmærkninger over Det gamle Grönlands nye Perillustration**, Kbh. 1729, Cap. 1—2'.

2) Bl. 5—6. 'Bussæus, Auctores, qvi de Islandia et Gronlandia scripserunt'. *Med nogle notitser om A. Widalins litterære efterladenskaber.*

3) Bl. 7—10^r. Relation om en expedition til Grönland, Bergen 1722.

Suhms sml. 304.

kgl. sml. 1968 (b), 4to. Pap. $20,7 \times 16,4$ cm. 7 bl. 18. årh.
Samme værk som foreg. nr.

kgl. sml. 1969, 4to. Pap. $20,6 \times 16,6$ cm. 6 bl. 18. årh.
„Grönlands Befkrivelse“. *Anonym.*
Suhms sml. 374, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Langebekiana“.

kgl. sml. 1972 (a), 4to. Pap. $20,1 \times 16$ cm. 42 pag. bl. (+ forsatsblad). 18. århs 2. halvdel. S. 7—8, 42—44, 65—68 ubeskr.
Delvis skr. af Jon Erichsen.

Indhold:

1. E. Thorhallesen, **Beretning om kolonierne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen** 1775 (S. 1—41, 69—76).

2. H. Rafn, **Beretning om kolonien Fiskernæsset** 1776 (S. 45—64).

Hertil 3 kort, tegnede af S. M. Holm 1776—77.

På forsatsbladet giver J. Erichsen nogle indledende oplysninger.

kgl. sml. 1973, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 110 bl. 18. århs 2. halvdel. Pagineret 1—215. S. 44—48, 192 ubeskr. *Luxdorphs biblioteksmærke.*

E. Thorhallesen, **Beskrivelse af kolonierne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen, Hoisteinsborg 1774—75.**

Hertil 4 kort, tegnede af S. M. Holm 1776—77.

Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Luxdorph“.

891. Ny kgl. sml. 1975 I—II, 4to. Pap. C. 25 × 21 cm. 2 voll. 122 *bl.* 19. århs beg. I er pagineret 1—129 + titelblad og 2 blade *fortale*.

‘P. de Löwenörn, **Beretning om en Reise for at finde den saakaldede Østerbygd i Grönland**, foretaget 1786. Forfattet 1811’. *Foran indlagt* Forfs egenhændige skrivelse, maj 1812, *hvorved håndskriftet oversendes det kgl. bibliotek.*

Hertil 1 landskabsbillede og 1 kort.

II udgøres af Bilag til beretningen.

892. Ny kgl. sml. 1976 (a), I—II, 4to. Pap. C. 30 × 26 cm. 2 voll. 88 *bl.* 19. århs 1. halvdel. *Afdelingsvis pagineret.*

Samme værk som foreg. nr.

893. Ny kgl. sml. 1976 c, 4to. Pap. 19,9 × 16 cm. 178 *bl.* 18. årh.

‘P. O. Walløe, **Journal paa en Reise til Grönlands Øster Bøyg**’ 1751—53.

894. Ny kgl. sml. 1976 d, 4to. Pap. 21,4 × 16,4 cm. 40 *bl.* 18. årh.

‘P. O. Walløe, **Efterretning om en Reise til Grönlands Øster Bøyg**’ 1785, og om muligheden for dennes genopdagelse.

895. Ny kgl. sml. 1976 e, 4to. Pap. 21,8 × 16,8 cm. 59 *bl.* *Skr.* 1801. *Autograf.* *Pagineret 1—103, hvortil kommer titelblad og forord, samt 5 indskudte sedler.*

‘I. C. Mörch, **Frietimer: Øster-Bygden**’, 1801.

Hertil en tabel over Østerbygdens lokaliteter og deres beliggenhed.

Indskudte ere 5 sedler med kritiske notitser af H. P. v. Eggers, den første dat. 1807.

Dediceret til den Grönlandske Handels Commission.

kgl. sml. 1976 g, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 110 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. S. 38—40, 140—44 ubeskr.

Samme værk som Nks. 1973, 4to.

kgl. sml. 1976 h, 4to. Pap. $21,1 \times 16,8$ cm. 43 pag. bl. (+ titelblad). Skr. 1799. Autograf.

I. C. Mörch, Tanker om Grönlands Østerbygd.

Dediceret til kaptejn Bull.

kgl. sml. 1983, 4to. Pap. $20,7 \times 16,1$ cm. 23 delvis pag. bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn.

Indhold:

- 1) Bl. 1—17^r. „Historie af Bifkop loen Arefen paa Hoolum“.
- 2) Bl. 18—23^r. „Een anden Hiftorie af Bifkop loen Arefen | paa Hoolum, efterfom hun er samentagen | og digted af hans Slegtninge og Efterkommere felv“.

Suhms sml. 771, 4to.

kgl. sml. 2039, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 19 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnusen.

H. Krummediges norske jordegods. Afskrift af AM. 880, 4to.

Bl. 1^r bærer en notits med Suhms hånd. — Suhms sml. 854, 4to.

kgl. sml. 2061 (a), 4to. Pap. $19,2 \times 16$ cm. 95 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af T. Johnsen.

‘Jón Ólafsson fra Grunnavik, Ævi-Saga Arna Magnússonar’, 1758—70.

„Er freven efter Authoris eget Manuscript“ (c: AM. 437, fol.). — Suhms sml. 298, 4to.

kgl. sml. 2061 b, 4to. Pap. $20,3 \times 16,2$ cm. 32 bl. 18. årh. Forfs autograf.

‘Ioh. Thorkillius (Chr. Snælandus), *Analecta ad memoriam Arnæ Magnæi*’.

På titelbladets bagside Dedikation til prokansler **Erlil** Pontoppidan, hvorefter følger latinsk æredigt til A. M. og Præfatiuncula. Ved Chr[ysorinus] betegner forf. sig som hjemræ-
hørende i Gullbringu syssel.

Suhms sml. 1513, 4to.

Benyttelse og beskr.: „Analecta“ jævnlig citeret i Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed III, s. 1 ff.

902. Ny kgl. sml. 2062, 4to. Pap. 22,s × 18,s cm. 15 bl. 18. århs 2. halvdel. Pag. 1—27 (+ titelblad).

‘Arnæ Magnæi Bref til Biskop Biörn Thorlacius (o: Thorleifsson) om Stridighederne med Lavmand Gottrup’ m.v.

Dog ikke fuldstændig gengivet. — Originalen findes i AM 450, fol.

Titelbladets fod bærer navnet Suhm. — Suhms sml. 1109, 4to.

903. Ny kgl. sml. 2063 (a), 4to. Pap. 20 × 15,s cm. 6 bl. 18. årh. Autograf.

Jon Thorkelsson, Carmen ‘in obitum Arnæ Magnæi’.

Suhms sml. 1198, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.

904. Ny kgl. sml. 2063 b, 4to. Pap. 21,s × 16,s cm. 9 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—8r. Jon Thorkelsson, Carmen ‘in obitum Arnæ Magnæi’.

2) Bl. 8r—9. Id., ‘Epitaphium ad saxum sepulchrale Arnæ Magnæi Isl.’

Øverst på titelbladet er antegnet med Langebeks hånd „Auctor est Ionas Thorkelius [Jon Thorkelfon], qui fuit Rector Scholæ Skalholtensis in Islandia. 1731.“ — Suhms sml. 1197, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.

905. Ny kgl. sml. 2064, 4to. Pap. 19,s × 15,s cm. 54 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af M. Magnussen.

‘Epistolæ doctorum virorum’.

Breve fra eller angående Arne Magnusson, udskrevne efter originalerne, i alt 9 (1—2. H. Gram til provst Hjalte Thor-

steinsson 1730—31, *Dansk*; 3—9. Arne Magnusson til sysselm.
Markus Bergsson 1695, Hjalte Thorsteinsson 1727, 1708, 1712,
Markus Bergsson 1691, 1712, Hjalte Thorsteinsson 1701).

Suhms sml. 997, 4to.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 284.

4 y kgl. sml. 2065, 4to. *Pap.* 21,2 × 16,5 cm. 8 bl. 18. århs 2.
halvdel.

‘Iohannes Olavius (Grunnavik), *Vita Iohannis Magnæi*’, 1762.

Med ‘Censura brevis de Grammatica ejus Islandica’.

Suhms sml. 1037, 4to.

4 y kgl. sml. 2075, 4to. *Pap.* 20,8 × 16,2 cm. 7 bl. 18. århs 2.
halvdel. Bl. 7^v ubeskr.

‘Sorgar-Liód opter sál. Eggert Olafsson vice-lögmenn’.

Beg. „Sárt er að qveda“.

Suhms sml. 828, 4to.

4 y kgl. sml. 2076 (a), 4to. *Pap.* 19,3 × 16 cm. 229 bl. *Skr.* 1729.
Bl. 2^v ubeskr. Læderbind med spænder.

„Æfe Saga | Ions Olafs sonar Íslendinga | af honum sialfum |
Vppteiknad“ ... 1661.

Håndskriftet angives på titelbladet skr. „ad Augre vid Issapiardardiup
Anno 1729“. På forsatsbladet (en dansk avis 1761) står „e libris Magni
Titii“. Bl. 229 udgøres af et brevfragment med udskrift til lovettemænd
Guðmundur Eiríksson i Reykjarfjord. — *Suhms sml.* 421, 4to.

4 y kgl. sml. 2076 b, 4to. *Pap.* 19,6 × 16,1 cm. 194 bl. 18. årh.
Bl. 1—8, 191—94 dog senere tilsatte. Bl. 194^v ubeskr.

„Æfi Saga | Jóns Ólafs | sonar | Íslendinga | India-fara“.

Samme værk som foreg. nr.

4 y kgl. sml. 2077 (a), 4to. *Pap.* 20,2 × 15,3 og 21,7 × 17,3 cm. 58
bl. 19. århs 1. halvdel. To forsk. hænder.

E. Thorhallesen, **Beskrivelse af kolonierne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg 1774—75.**

Hertil 4 kort, tegnede af S. M. Holm 1776—77.

Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Luxdorph“.

891. Ny kgl. sml. 1975 I—II, 4to. *Pap. C. 25 × 21 cm. 2 voll. 122 bl. 19. århs beg. I er pagineret 1—129 + titelblad og 2 blade for tale.*

‘P. de Löwenörn, **Beretning om en Reise for at finde den saakaldede Østerbygd i Grönland, foretaget 1786. Forfattet 1811’.** *Foran indlagt* Forfs egenhændige skrivelse, maj 1812, *hvorved håndskriftet oversendes det kgl. bibliotek.*

Hertil 1 landskabsbillede og 1 kort.

II udgøres af Bilag til beretningen.

892. Ny kgl. sml. 1976 (a), I—II, 4to. *Pap. C. 30 × 26 cm. 2 voll. 88 bl. 19. århs 1. halvdel. Afdelingsvis pagineret.*

Samme værk som foreg. nr.

893. Ny kgl. sml. 1976 c, 4to. *Pap. 19,5 × 16 cm. 178 bl. 18. årh.*

‘P. O. Walløe, **Journal paa en Reise til Grönlands Øster Bøyg**’ 1751—53.

894. Ny kgl. sml. 1976 d, 4to. *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 40 bl. 18. årh.*

‘P. O. Walløe, **Efterretning om en Reise til Grönlands Øster Bøyg**’ 1785, og om muligheden for dennes genopdagelse.

895. Ny kgl. sml. 1976 e, 4to. *Pap. 21,5 × 16,5 cm. 59 bl. Skr. 1801. Autograf. Pagineret 1—103, hvortil kommer titelblad og forord, samt 5 indskudte sedler.*

‘I. C. Mörch, **Frietimer: Øster-Bygden**’, 1801.

Hertil en tabel over Østerbygdens lokaliteter og deres beliggenhed.

Indskudte ere 5 sedler med kritiske notitser af H. P. v. Eggers, den første dat. 1807.

Dediceret til den Grönlandske Handels Commission.

kgl. sml. 2085 h, 4to. Pap. C. 22 × 18 cm. 2 roll. (pakker).

19. århs beg.

Raskiana.

Heriblandt på Islandsk: Breve i egenhændige udkast fra R. Rask til G. Johnsson $\frac{1}{6}$ 1810 og $\frac{7}{2}$ 1817, til B. Thorsteinsson $\frac{4}{7}$ og $\frac{24}{7}$ 1814, $\frac{4}{5}$ 1816 (2), $\frac{10}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{9}$ 1817, $\frac{14}{12}$ 1818, $\frac{14}{2}$ 1820, $\frac{17}{5}$ og $\frac{30}{9}$ 1823, $\frac{17}{5}$ 1829, samt 1 udateret (1811), og endv. til denne 1 svensk $\frac{24}{5}$ 1812 og 2 danske $\frac{18}{5}$ 1826 og $\frac{9}{5}$ 1832.

Indlagt er et islandsk afskedsvers i hrynghenda, til Rask $\frac{21}{10}$ 1816.

Om R. Rask handle to breve fra Islændere (på Dansk) til broderen H. Rask, henholdsvis fra B. Thorsteinsson $\frac{30}{6}$ 1836 og Sv. Egilsson $\frac{14}{10}$ 1836.

Bjættelse og beskr.: F. Rønning, R. K. Rask, Kbh. 1887; Dania IV (1897). Sml. hermed Timarit IX (1888), hvor nogle af disse breve findes aftrykte eller benyttede, dog ikke efter dette håndskrift.

kgl. sml. 2125, 4to. Pap. 23,2 × 18,7 cm. 6 bl. Skr. 1782.

Bl. 1^v, 6^v ubeskr. Sandsynligvis autograf.

‘Oddus Halthori Vidalin, Carmen elegiacum Petro F. de Suhm, ineunte aē 1782, oblatum’.

kgl. sml. 2129, 4to. Pap. 19,2 × 14,3 cm. 86 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 2, 86^v og et antal derefter ubeskr.

„Brefabök | Biskups | Gifla Thorlaks|sonar“ 1658—1683 (årstallene senere tilf.).

Indeholder de originale synodalforhandlinger og andre akter for Hóla stift.

Titelbladet bærer navnet Suhm. — Suhms sml. 108, 4to.

kgl. sml. 2180, 4to. Pap. 19,3 × 16,3 cm. 15 bl. 18. årh.

„Stutt ägrip Æfe Gudbrands | Þorlaks|sonar Hóla Biskups“.

I marginen bl. 1^r er tilføjet „IAS“. — Suhms sml. 1299, 4to.

917. Ny kgl. sml. 2181, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 19 bl. 18. årh.—
 „Inntak | Ur Liifs Historiu | Hr Gudbrands Thorlaksfona
 Biskups a Höium“.

918. Ny kgl. sml. 2182, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 11 bl. 18. årh. Skr.
 af Jon Mortenssøn.
 „Om Hr Gudbrand Thorlaksfen | Biskop paa Hoolum“.
 Suhms sml. 464, 4to og opr. „e bibl. Langebekiana“.

919. Ny kgl. sml. 2183, 4to. Pap. $20,5 \times 16$ cm. 56 bl. 18. årh. Bl.
 56^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—37^r. „Asfesfor | Thormod Thorvesens | Levnets
 Befkrivelse“, 1636—1719.
- 2) Bl. 37^v—56^r. „Vita | Thormodi Thorfæi Celeberrimi
 Hiftoriographi“.

Stykke 2.s titel fortsætter „Prout amicorum precibus illius compendium ab ipso haberi potuit“.

Hertil er føjet „NB ex autographo Thorlefi Haldorii, qvi sine dubio author est 1708“. — Suhms sml. 1110, 4to.

920. Ny kgl. sml. 2230, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 36 bl. 18. årh.
 Langebeks hånd. Bl. 1^v, 12 ubeskr.

„Förtekning | på de i Kongl. Antiquitets | Archivo
 under den Tredie Bibliothecariens wård befintelige | Islänfka
 Manuscripter“.

„Efter Hr Asfesfor Wefsmans Original Catalogus Stockholm 1754“.
 Suhms sml. 487, 4to. Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Langebekiana“.

921. Ny kgl. sml. 2231, 4to. Pap. $20 \times 16,5$ cm. 40 bl. Skr. 1772;
 H. Finnssons hånd. Selve afskriften pagineret 1—64. S. 2,
 22 ubeskr.

‘Förtekning | på de i Kongl. Antiquitets Archivo be-
 findtelige Islänfka Manuscripter’ (samme titel som foreg. nr).

Bl. 33—40 optages af afskriverens oplysninger (Dansk).

Efter samme notits om originalen som i foreg. nr følger „Utkopierat
 uti bemälte Stad 1772“. — Suhms sml. 297, 4to.

kgl. sml. 2261, 4to. Pap. 19,6 × 15,1 cm. 117 bl. Skr. af Hallgrímur Jónsson Thorlacius 1727. Selve teksten pag. 1—221. Bagsiden af titelblade og lign. er ubeskr. og åben plads for node-tegn. Ved enkelte overskrifter forsøg på rød kolorering.

'Sra Olafur ad Søndum, Ein falleg Kvæða Bök'.

Med efterfølgende Registrur.

tomst og hist.: På titelbladet giver skriveren navn og årstal, ved håndkriftets slutning tilføjer han en versificeret tilegnelse til sin hustru („Skrifrenn | Til | Eiganda bókarennar“), hvori sira Ólafur prises som digter. — Håndskriftet er skænket det store kgl. bibliotek 1888 af C. Gosch.

* * *

kgl. sml. 1, 8vo. Pap. 9,6 × 8 cm. 602 bl. 17. årh. Skr. af Jón Finnsson i Flatey. Ornamenterede initialer; til udsmykning af titelblad, overskrifter, afsnits-initialer er rødt blæk anvendt. Læderbind med spænder.

„Það | Nyia Testamentum, á Íslendfku“. Afskrift efter den trykte udgave, Hólar 1609.

Bl. 1^r (forsatsblad) er med rødt blæk skrevet „Þessi Bók eignaðiz g Olafur Gunnlaugsson aa m.dcc.xxx, hvorefter følger oplysning om afkriveren. Bindet, der har dansk rygtitel, bærer på forsiden bogstaverne J. G. S., på bagsiden årstallet 1729.

kgl. sml. 32, 8vo. Perg. 20 × 13 cm. 106 bl. C. 1200. Bl. 1—12 c. 1300. (Bl. 1, særlig hånd, anvendt som forsatsblad, tosp., måske noget yngre.) Hovedhånden stor, med røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Ender defekt.

Liber ritualis. Til brug ved en norsk kirke. I teksten findes hist og her nodetegn tilsatte. Latin.

Bl. 2—12 optages af latinske exorcisme-formularer. Her findes i nedre margen bl. 12^r følgende oldnorske notits „Vær skolpm fæigia para hælgo bæn pater nofter firi falo n biðum þæff parnn hærra ihm xpm at hann firi gæifi hans falo sakar z fynd(ir) mæin z misþæ(r)ka . læ hanf falo ro z ræf (sdl.) hof z

ælifa(n) þagnað með fær z finum hælgom monnþm þtan ænd(a)
Sæigium þar til hina hælgo bæn pater nofter.“

Bl. 1^v læses „Friderici Münteri | Hafniæ mdcxcv. | const. ix marc.“
Rygtillen lyder „Rituale | Sec. xv“.

925. Ny kgl. sml. 56 d, 8vo. Pap. 14,4 × 9,6 cm. 189 bl. Skr. 1676.
Uregelm. folieret 194 (med undtagelse af forsatsblad og titelblad),
idet tallene 54—55, 77, 88, 133, 188 ere forbigåede. Bl. 186
mangler. Stærkt ornamenteret titelblad. Håndskriftets begynd-
else og slutning, hvor rødt og grønt blæk anvendes til udsmyk-
ning, synes skrevne med en særlig hånd. Læderbind med spor
til spænder.

„Ein ny | Pfalmabo|ok | Med Liftelegum Føgrum | Lofsaug-
vum“ etc.

I marginen ud for de enkelte salmer er med særlig hånd til
dels forfatternavnene angivne.

Herkomst og hist.: Titelbladet angiver bogen som skrevet på Hólar 1676 og
udført for Ragn(h)eiður Jónsdóttir; samme årstal og hendes forbogstaver
findes ligeledes udvendig på bindet. På forsatsbladets forside er hun betegnet
som ejer 1678. — Katalogen oplyser „Af C. J. Thomsens Bogsamling. Catal.
Nr. 4563.“

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Digtn. på Island i 15—16. årh., s. 467;
Id., Ísl. Ártíðaskrár 157—58, 213—14.

926. Ny kgl. sml. 75 a, 8vo. Perg. 14,2 × 11 cm. 12 bl. C. 1560; kan
ikke være ældre, trods skriftens antike karakter. Røde over-
skrifter. Frederik VII.s navneciffer.

Calendarium Islandicum (rim).

Indeholder obituarial-notitser og ved en del af månederne er
på Islandsk tilføjet oplysning om tunglkomur, vetrarkoma etc.
Ender med en talbyrðingr.

Af kalendariets indhold mærkes „bellum in faudapelli“ og
„O iohannis episcopi æonis“.

Bl. 9^v angives Þórdís Jónsdóttir som ejer (17. årh.) og 9^r, 10^r som
det synes en Mad. T B D. — Suhms sml. 126, 8vo.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Ártíðaskrár s. 176—80.

y kgl. sml. 75 b, 8vo. Pap. $10,7 \times 7$ cm. 54 bl. 18. århs beg.
Røde overskrifter. Bl. 54^v ubeskr.

Calendarium Islandicum (rim), med efterfølgende (særlig pagineret)
útskýring og slutnings-vers.

Erkomst og hist.: Bl. 1^r står „*Calendarii auctor Sra Olafur Ionsfon Prestur til Stadar i Grunnavijk, sem deyde i Bölunne 1707. enn þad samannskrifade 1706. sama ár er Erlendur son hans fæddur á Stad, sem þetta Rijmtal á.* På det forangående forsatsblad er med blyant skrevet EOlafson. — Skulde efter foranførte anlages for autograf, men hånden ligner påfaldende forf.s søns, Jón Ólafsson fra Grunnavík's.

fy kgl. sml. 76 a, 8vo. Perg. $8,7 \times 5,5$ cm. 31 bl. 18. århs beg.
Ved hdskrs slutning 6 væsl. ubeskr. papirsblade.

'Calendarium Gregorianum'. Afskrift efter den trykte udg.,
Hólar 1707.

Bl. 1^r ses spor til en udraderet påskrift med rødt blæk (hele kalenderiet er vistnok skr. på tidligere benyttet perg.); derunder en gudelig sentens og et ejervers. Bl. 1^v er optegnet fødselsår og dag for Eyolfur Jonsonius Moh og dennes fader. Mohs navn, med årstallet 1775, findes desuden på bogens sidste papirsblade. — Suhms sml. 59, 8vo.

y kgl. sml. 206 k, 8vo. Pap. $18 \times 11,2$ cm. 90 pag. bl. C. 1800.
„Rimur | af | Petri Pors og | Köppum hans“. I alt 14. Gen-
giver 1ste bog af Holbergs Peder Pårs, men lokaliseret.

y kgl. sml. 220 f, 8vo. Pap. $19,2 \times 12,4$ cm. 21 bl. 18. århs 2.
halvdel.

Arne Magnusson, Indholdsfortegnelse til Bartholiniana,
tom. A—K.

y kgl. sml. 251, 8vo. Pap. $14,2 \times 8,2$ cm. 50 bl. 18. årh.
Autograf. Folieret 1—49 (+ 3 bis), hvortil kommer 4 indlagte
sedler.

Jón Ólafsson fra Grunnavík, **Dagbog for årene 1725**
—1731 (7. juni incl.), samt spredte optegnelser for de senere år.

Sidste blads forside bærer et vers.

Bl. 1^r skænker Werlauff ved påtegning bogen til det store kgl.
bibliotek 6. Febr. 1850. — Det tilhørende papirsomslag bærer en påskrift
af J. O.

benyttelse og beskr.: Danske Samlinger II, 385.

932. Ny kgl. sml. 271, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,4$ cm. 225 bl. C. 1600 (med senere tillæg). Fra bl. 41 sidevis pagineret 1—365 (enkelte uregelmæssigheder). Beskr. perg.-omslag.

'Programmata et miscellanea varia, max. partem Ion. Iacobi Venusini'. Sdl. bibliotekskatalogen.

Blandt de heri indeholdte talrige latinske breve mærkes:

S. 58—63. [Olaus Einarius Theodoro Biörnnonis filio. Omslag udbrud af Öräfajökull (1598?), Skálholt s. a. e. d.]

Ifg. bibl.-katal. „e bibl. Langebekiana“.

Benyttelse og beskr.: Andvari 1895, s. 63.

933. Ny kgl. sml. 275 d, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 154 bl. C. 1700. Delvis Arne Magnussons autograf. Som regel er kun bladene forside beskrevet, og bl. 5, 9, 11, 15, 17, 19, 21, 23, 28, 34, 37, 40, 42, 46, 48, 53, 56, 58, 60, 63, 65, 68, 72, 74, 77, 79, 82, 85, 87, 90, 93, 95, 99, 101, 103, 105, 107, 113, 117, 119, 123, 126, 131, 136, 142, 146, 148, 151, 153 ere helt ubeskr. Rygtitel og Frederik VII.s navneciffer.

Arne Magnusson, Danske palæotyper 1501—1560.

Har utvivlsomt tilhørt den Arnamagnæanske samling.

934. Ny kgl. sml. 326, 8vo. Perg. $8,9 \times 7,2$ cm. 7 bl. Skr. 1394. Rød overskrift, røde paragrafmærker og rødt gennemstrøgne initialer. Med bl. 5^v antages en ny hånd at begynde. Tillæg og rettelser findes med en hånd fra c. 1500. Bl. 1, opr. ubeskreuet, bærer optegnelser fra 16. århs 1. halvdel. Frederik VII.s navneciffer.

Skrå for 'sancti Olafs gildhe' i Onarheim.

Herkomst og hist.: Bl. 7^v i nedre margen er med en hånd fra 18. århs 2. halvdel tilføjet „Dette S. Oluvs Gilde har staaet (u)di Tysnes Præstegield i (S)unhorlehn i Bergens Stift“, hvorefter en nu bortskåren underskrift synes at have fulgt. Tysnes sogn som hjemsted sluttes af en påtegning bl. 1^v, og i henhold hertil henføres skråen til det derværende Onarheims Olavsgilde. — Suhms sml. 109, 8vo. Tilhørte tidligere biskop E. Hagerup, i hvis bibliotek skråen indlemmedes efter at være genfunden 1777.

Benyttelse og beskr.: Schnabel, Udkast til Beskrivelse over Hardanger, Kbh. 1781 (Bilag 1); Suhms Danmarks Hist. XIV, 588—90; Pappenheim, Ein altnorv. Schutzgildestatut, Breslau 1888, s. 3 ff., 160—67; Norges gl. Love V, s. IV—V, 11—13.

kgl. sml. 327, 8vo. Pap. 15,5 × 9,5 cm. 151 bl. 18. århs 1. halvdel. *Titel, af og til også overskrifter og initialer, udsmykkede med rødt blæk.*

„Kong | Christian | Ens | Fimta | Norfku Lög“.

Islandsk oversættelse.

Suhms sml. 28, 8vo.

kgl. sml. 328, 8vo. Pap. 16 × 10,5 cm. 26 bl. 18. århs beg. *Delvis autograf. Bladenes bagside som regel ubeskreven. Bl. 13 er en indskudt seddel; bl. 15, 25, 26 er i sammenfoldet større format.*

Arne Magnusson, Samlinger til Hóla domkirkes beskrivelse (isl.).

Handler væsentlig om inventariet.

En foran indklæbet AMsk seddel meddeler „Kom fra Islandi 1720“. Må antages at have tilhørt den Arnamagnæanske samling. — Har i Suhms mbl. udgjort nr 208, 8vo.

yttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Digtn. på Island i 15—16. årh., s. 414; Dipl. Isl. III, 606 ff.

kgl. sml. 329, 8vo. Pap. 16,5 × 10,5 cm. 6 bl. 18. århs 2. halvdel.

‘Torland Torlandsön (o: Þorlákur Þórðarson Thorlacius), Om den ubodelig Schade Hechenfeld paa Island giorte Aar 1693’ etc. *Oversat fra Latin af sognepræst Christen Thæbring.*

Gengiver Th. Thorlacius’ år 1694 trykte, latinske dissertatio om samme æmne.

Suhms sml. 7, 8vo. — Sml. Berlingske Tidender 1767, nr. 47—48.

kgl. sml. 330, 8vo. Pap. 12,5 × 7,5 cm. 32 bl. C. 1700. Bl. 1^v, 32^v ubeskr.

‘Theodorus Widalinus Thorkilli f., De montibus Islandiæ chrySTALLINIS dissertatio’.

Efter titlen følger datering Skalholti d. 1. Julij Anno 1695. — Suhms mbl. 65, 8vo.

Sml. P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 158.

939. Ny kgl. sml. 881, 8vo. Pap. 16,2 × 10,4 cm. 203 bl. 17. årh. 2. halvdel. Forsk. hænder. I 1. stykke røde overskrifter og grøn begyndelseslinje. Som omslag et beskr. pergamentblad af et latinsk ritualhdskr. Efter bl. 80, 86, 109, 118 lakune; af bl. 169—71 øvre hjørne beskadiget. Bl. 185^v, 187^r ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—14^r. **Olafs rimur Tryggvasonar** („Hier hefiast Rymur | af Olape tryggua | fyne“). I alt 8.

2) Bl. 14^r—16. Blandede optegnelser (isl.): Et skriververs, Annaler for 17. årh., 2 ærevers til kong Olav Tryggvason (af Þórður Jónsson), Bæir í Selárdals kirkjusókn, Collegia i Kopenhavn.

3) Bl. 17—22. „**Grymallz Rymur**, orttar aff sira | Jöne A. S. Anno 1649“. I alt 3. Efterfølges af nogle moraliserende vers, der tillige indeholde dateringen 1670.

4) Bl. 23—49. **Markólfs saga ok Salomons** („Lyffaga Markólfs og | Samtal peyrra Salomons Kongs ens Vyfa“).

5) Bl. 50—63^r. **Æfintýr | Af Einum Brøgdottum | Milnumarne**.

6) Bl. 63^v—64. **Æfintýr** („Þridia Æfentýr eptertak | anlegt“).

7) Bl. 65—86^r. **Kjalnesinga saga** („Hier biriaz kialnefjunga fegu af búa andridz fine“).

8) Bl. 86^v—92^r. „**Þattur af Jökla Bua fine**“.

9) Bl. 92^v—106^r. **Gunnars saga Keldugnúpsfífls** („Hier biria (!) fegu af | Gunnare kielldugnu|ps fífle“).

10) Bl. 106^v—123^r. „**kjöka zefs faga**“.

11) Bl. 123^v—42. **Viglundar saga** („Hier biriaz føguna af vyglunde“).

12) Bl. 143—61^r. **‘Nikulás saga leikara’** („Sagann af“ etc.). Efterfulgt af et skriververs.

13) Bl. 161^v—85^r. **‘Vilmundar saga viðutan’** („Saga frá“ etc.).

14) Bl. 186. „**Apologia una**“. Om kong Filip af Makedoniens vismænd.

15) Bl. 187—88^r. **‘Schola Heliae’**. Om verdens alder (beskad. i ydre margen). Skr. 1695. — Derefter er bl. 188^v udfyldt med et vers af Aldarháttur Hallgrims Péturssonar.

16) Bl. 189—98^r. „**Nochur Fornkvæde** | til gamans uppkrikkud“.

17) Bl. 198^v—203. '**Hervarar þáttur hinn gamle**'. *Udtag af Herv. sagas begyndelse. På det opr. ubeskr. 198^v er optegnet nogle af tekstens ord og navne.*

Omslaget er udfodret med papir fra et islandsk privatbrev (til Margrét Jónsdóttir). På dette er skrevet „Einar Þorsteinsson 1657“. På pergamentomslagets inderside står „Ex libris Wigfúsi Gudbrandi A^a 1692“. — Suhms sml. 111, 8vo.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, 1847, s. XLVIII—IX, LV (cit. som 211, 8vo); Króka-Refs saga 1883, s. VI.

[y kgl. sml. 332 (a), 8vo. Pap. 15,_s × 10 cm. 71 bl. Skr. 1742.

Bl. 1^v, 71^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 2—59. **Annálar 1400—1572.**

2) Bl. 60—71^r. **Lögmanna, biskupa, ábóta tal; Firðir á Íslandi, samt (bl. 71^r) annalnotitser.**

Det latinske titelblad ender „exscripti Holis. Anno 1742“. — Suhms sml. 73, 8vo.

[y kgl. sml. 332 d, 8vo. Pap. 16 × 9,_s cm. 19 pag. bl. C. 1800.

‘Reifu-Bók sál sra Olafs Eigilssonar sem hertekinn var í Vestmanna-Eyjum 1627’.

Ender med „Ætt sra Ólafs Eigilssonar“.

Efter en afskrift ‘med hende sra Jóns gamla Helgasonar’.

[y kgl. sml. 333, 8vo. Pap. 16,_s × 10,_s cm. 12 bl. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Ion Iohnsen.

„Vegtams Ovida“ med latinsk paraphrasis og friere gengivelse i hexametre („Viatoris Oda“).

Suhms sml. 125, 8vo. — På titelbladet Suhms hånd.

[y kgl. sml. 334, 8vo. Pap. 16,_s × 10,_s cm. 47 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

„**Skýða Ríma** | kvedin af Einari | Fóftra, fem var skáld
Biörns Iórfala fara“.

Suhms sml. 112, 8vo.

944. Ny kgl. sml. 335, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,7$ cm. 42 bl. 18. årh. ~~2~~
halvdel. Bl. 42^v ubeskr.

‘**Hævardar rymur halta**, ordtar af Þorvalde Magnússy ~~1~~
(„Rymur af“ etc.). I alt 11.

*Bindet er udfodret med stumper af et islandsk privatbrev. — Suhms ~~2~~
sml. 34, 8vo.*

945. Ny kgl. sml. 336, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 65 bl. C. 1750.

‘**Rollants Rymr**’ („Hier byriast“ etc.). I alt 18.

*Bindet er udfodret med rester af islandske privatbreve, tilsen-
konst. sysselmand Ólafur Jónsson på Eyri við Seyðisfjörð. — Suhms ~~3~~
60, 8vo.*

946. Ny kgl. sml. 337, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 7 bl. 18. årh. ~~4~~
halvdel.

„**Metra Qvædam** | **Versificationis Islandicæ** | in Rythmis Heroic ~~5~~
et | Cantilenis Profanis | maxime ufitata | nunc | **Romanum**
habitum induta per | Dn. Hjørleivum“.

Háttalykill sira Hjörleifs Þórðarsonar. 44 vers.

Suhms sml. 25, 8vo.

947. Ny kgl. sml. 338, 8vo. Pap. C. 17×11 cm. 106 bl. 18. årh.

*Med indlagte løse læg og blade af vekslende format. Hist og
her blade eller enkelte sider ubeskr. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. ‘**Lífsaga i ljóðum** (o: æfídrápa) sira Einars
Sigurðssonar’.

2) Bl. 17 (løst indlagt dobbeltblad, bagsiden ubeskr.; Jon
Thorhallii hånd). „**Carmina Latina** qvæ Beato Episcopo I. Th.
Widalino auctore partim imprefsa | vidi partim manu exarata“.

3) Bl. 18—35. **Lækningabók** („Hvad piene til Læknin|ga | af audfeingnum | hlutum | Samanteked ur einne piðkre Viðenda Orðabok utgein|genne Anno 1721, 4to“). *Brudstykke*.

4) Bl. 37^v—42^r (*autogr.*). Ionas Thorchillius, **Carmen Erico Pontoppidano oblatum**.

5) Bl. 44—53 (*autogr.*). **Psálmar** 5, *oversatte af J. Thorkillius*.

6) Bl. 56—57^r (*autogr.*). ‘Registur yfer på Psalma sem I. Th. Chr. S. hefur utlagt af þisku og dönsku so sem þeir finnast á kvere i oct. med hans hende’.

7) Bl. 58 (*et til forh. rektor Jón Þorkelsson stilet brevomslag*) Fortegnelse over islandske forfattere eller bekendte mænd (*J. Th.s hånd*).

8) Bl. 59—66^r. Kristian III, Forordninger om det islandske skolevæsen.

9) Bl. 67—70. **Psálmar** 3, *oversatte henhv. af Jón Einarsson, Steinn Jónsson, Stefán Ólafsson*.

10) Bl. 71^{ab} (*dobbeltblad, J. Th.s hånd*). ‘Bæn fyrir og eftir lestur’.

11) Bl. 72. ‘Visur úr háttalykli Þ. Hákonarsonar’.

12) Bl. 73 (*folio, J. Th.s hånd*). To latinske lejlighedsdigte, *det ene af rektor Thorleifur Arason*.

13) Bl. 74—87^r (14,5 × 8,5 cm.). ‘Hymni matutini et vespertini in schola canendi’.

14) Bl. 88—106 (14 × 8,5 cm., *beskr. på langs*). „**Somnium Schidonis**“. *Ender uafsluttet „Nec feret Hedinus“ (v. 340)*.

På nogle vedlagte blanke blade findes skrevet „Emi Havnæ 88 Theodorus Ionæus Isl.“ *Den hele samling må antages at have tilhørt Jón Þorkelsson (Thorkillius, Chrysorinus Snælandus). — Synes at have udgjort Suhms sml. 2, 8vo.*

kgl. sml. 339, 8vo. Pap. 16 × 10,5 cm. 65 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 36^v, 65^v ubeskr.; bl. 36 er en indskudt seddel.

Eggert Ólafsson, **Nockrar oreglulegar reglur** i spurningum framsettar eptir ABCum það hvørn veg eigi að tala bókstafa og skrifa þá nú lifande Íslensku tungu. Fyrsta ævarp sem í flýte var saman tekit árit 1762’.

Afskriften har som overtitel ‘Stutt agrip úr rettrita bók Íslendinga’.

Herkomst og hist.: Bindet er udfodret med et islandsk-latinsk brudstykke af Hrólfs saga kraka. Som smudsblade findes fragmenter af 2 breve til Sveinbjörn Bjarnason på Þverfell i Borgarfjörð. Foran titelbladet er indklebet en portrætmedaillon af den østerrigske kejser Leopold; på bagsiden findes her skrevet af Werlauff „Bekommet af Hr. Jon Olafsen 1810. Skienket det store kgl. Bibl. 6. Febr. 1850“. Om denne afskrifts forhold til originalen oplyser en anmærkning på foden af titelbladet. — En bibliotekspåtegning på bindets forside angiver fejlagtig som forfatter B. Halldorsson.

949. Ny kgl. sml. 840, 8vo. Perg. 14,5 × 9,5 cm. 163 bl. Skr. 1532 (?) på tidligere benyttet perg. (latinsk ritual-bog). Bl. 1^r ubeskr. Rød og blå titel (bl. 1^v); røde eller blå initialer. Læderbind med spænder.

Jónsbók („Logbok | Iflendinga“ etc.). Efterfulgt af Formálar (2: formularer, bl. 153^v—55^v), ‘Tijundar tal, alna tal, pumlunga tal’ (bl. 155^v—57^r), ‘Innehald capitulanna’ (bl. 157^r—63^r).

Herkomst og hist.: Bl. 163^v angives bogen som skrevet „a Skaadi a Sniaþjalla ftænd“ „Anno 1532 (eller 1552?, halvt udslidt). Og er þesse hin atianda af hendi skrifazans“. Skriveren viser sig ved sammenligning med Ny kgl. sml. 1931, 4to at være Bjarni Jónsson, som 1531 afskrev en lørbog på Mýri på Snjáfjallaströnd.

950. Ny kgl. sml. 341, 8vo. Perg. 16,5 × 10,5 cm. 157 bl. Skr. 1656—58. Titellamme, røde overskrifter, røde og blå, ornamenterede initialer Bl. 1—2, 3^v, 156^v—57 opr. ubeskr. Bl. 11 en mindre beskadigelse foroven, efter bl. 12 lakune.

Indhold:

- 1) Bl. 3—146. Jónsbók.
- 2) Bl. 147—56^r. Réttarbætr, i alt 12, samt Um forkaupsrétt konungs og ‘Gamle fattmali’.

Herkomst og hist.: Titelbladet angiver som ejer Hannes Björnsson. Bl. 2^r bærer nogle linjer af en bøn, bl. 156^v det senere ejernavn Erlingur Guðmundsson. Titelbladets fod bærer navnet Suhm.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I.

951. Ny kgl. sml. 342, 8vo. Pap. 10,5 × 6,5 cm. 225 bl. 17. årh. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer, flersfarvede, stærkt ornamenterede afsnitsinitialer. Metalbeslået læderbind med opr. to spænder. Bl. 1^v, 225^v ubeskr.

Jónsbók. Med marginalforklaringer og henvisninger.

Erkomst og hist.: Bl. 1^r bærer følgende påskrift „Þessa litlu lög book gief eg vnderfkrifadur, mynum Elfkulegum Sifturfyne, og födur nafne Birne Arngrýmsfynne, Tilfkiliande ad hann bökina vel og kostgæflege lðke, og isfnframt hönum allra digða og mannfosta aukningar af Alhuga ofkandi. Magnus Biörnson M. E. H.“ — *Hjelmstjerneske sml. 1638, 8vo.*

y kgl. sml. 343, 8vo. Pap. 16,₂ × 10,₅ cm. 24 bl. 18. århs 1. halvdel. Bl. 24^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—13. ‘Paulus Widalinus, De origine vocis Orkneyar’.

2) Bl. 14—24^r. ‘P. Widalinus, Ad amicas viri nobilissimi objectiones contra suas Orkneyar Responsio anno 1721 de Lingva Danica’.

På titelbladets fod står „Foræret af Hr. Biskop Harboe 1748“. Ifg. katalogen fra „Danske Selsk.“.

y kgl. sml. 344, 8vo. Pap. 16,₂ × 10,₂ cm. 87 bl. 18. århs slutn. Selve teksten pag. 1—169. Fælles titelblad og endv. titelblade til de enkelte digte.

‘I. C. Svabo, Kveðir eller gamle færøiske Sange. 1. Hefte’. Suhms sml. 6, 8vo.

y kgl. sml. 345, 8vo. Pap. 17,₂ × 10,₂ cm. 110 pag. bl. Skr. 1818 af J. H. Schröter. Særskilte titelblade til flere af de enkelte stykker. S. 71—83 særlig hånd.

„Færøiske Qvæder“.

Erkomst og hist.: Efter titlen følger „opfkrevne efter mundtlig Dicteren af Hr. Pastor Joh. Henr. Schröter paa Færøe 1818. og H. C. Lyngbye tilsendte 1819. Afbenyttede ved Udgivelsen af: Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt, trykte i Randers 1822. — Leverede til det kongelige Bibliothek i Kiøbenhavn 1822 af H. Chr. Lyngbye, Sognepræst for Gjesing og Nørager Menigheder i Aarhus Stift“. Titelblad og indholdsfortegnelse er med Lyngbyes hånd.

„Skýða Ríma | kvedin af Einari | Fóftra, fém var skálld
Biörns Iórfala fara“.

Suhms sml. 112, 8vo.

944. Ny kgl. sml. 335, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,7$ cm. 42 bl. 18. århs 2.
halvdel. Bl. 42^v ubeskr.

‘Hævardar rymur halta, ordtar af Þorvalldi Magnússyne’
(„Rymur af“ etc.). I alt 11.

Bindet er udfodret med stumper af et islandsk privatbrev. — Suhms sml. 34, 8vo.

945. Ny kgl. sml. 336, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 65 bl. C. 1750.

‘Rollants Rymi’ („Hier byriast“ etc.). I alt 18.

Bindet er udfodret med rester af islandske privatbreve, tilsendte konst. sysselmand Ólafur Jónsson på Eyri við Seyðisfjörð. — Suhms sml. 60, 8vo.

946. Ny kgl. sml. 337, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 7 bl. 18. århs 2.
halvdel.

„Metra Qvædam | Versificationis Islandicæ | in Rythmis Heroicis
et | Cantilenis Profanis | maxime ufitata | nunc | Romanum |
habitum induta per | Dn. Hiorleivum“.

Háttalykill sira Hjörleifs Þórðarsonar. 44 vers.

Suhms sml. 25, 8vo.

947. Ny kgl. sml. 338, 8vo. Pap. C. 17×11 cm. 106 bl. 18. årh.

*Med indlagte løse læg og blade af vekslende format. Hist og
her blade eller enkelte sider ubeskr. Forsk. hænder.*

Indhold:

1) Bl. 1—16. ‘Lifsaga i ljóðum (o: æfdrápa) sira Einars
Sigurðssonar’.

2) Bl. 17 (løst indlagt dobbeltblad, bagsiden ubeskr.; Jon
Thorhalli hånd). „Carmina Latina qvæ Beato Episcopo I. Th.
Widalino auctore partim impressa | vidi partim manu exarata“.

Egill Thorhallesön og Elisabet Marie Thorstensen,
Kbh. 21. april 1777.

Selve det islandske digt forekommer ikke her i versform.

Suhms sml. 2, 8vo.

kgl. sml. 399 f, 8vo. *Pap. 15,7 × 10,1 cm. 86 bl. 18. århs 1. halvdel. Bl. 33^v—34^r, 35^v—36^r, 37, 42^v ubeskr. Autograf.*

Joh. Thorkillius, **Collectanea personalia et litteraria.**

Beg. defekt i forfs latinske autobiografi; derefter fortegnelser over hans litterære arbejder og bibliotek.

Herkomst og hist.: Bindet er udfodret med et islandsk-latinsk brudstykke af Hrólfs saga kraka. Som smudsblade findes fragmenter af 2 breve til Sveinbjörn Bjarnason på Þverfell i Borgartjörd. Foran titelbladet er indklæbet en portrætmedaillon af den østerrigske kejser Leopold; på bagsiden findes her skrevet af Werlauff „Bekommet af Hr. Jon Olafsen 1810. Skienket det store kgl. Bibl. 6. Febr. 1850“. Om denne afskrifts forhold til originalen oplyser en anmærkning på foden af titelbladet. — En bibliotekspåtegning på bindets forside angiver fejlagtig som forfatter B. Halldorsson.

949. Ny kgl. sml. 340, 8vo. Perg. 14,5 × 9,5 cm. 163 bl. Skr. 1532 (?) på tidligere benyttet perg. (latinsk ritual-bog). Bl. 1^r ubeskr. Rød og blå titel (bl. 1^v); røde eller blå initialer. Læderbind med spænder.

Jónsbók („Logbok | Iflendinga“ etc.). Efterfulgt af Formálar (2: formularer, bl. 153^v—55^v), ‘Tijundar tal, alna tal, pumlunga tal’ (bl. 155^v—57^r), ‘Innehald capitulanna’ (bl. 157^r—63^r).

Herkomst og hist.: Bl. 163^v angives bogen som skrevet „a Skaadi a Sniafiälla ftænd“ „Anno 1532 (eller 1552?, halvt udslidt). Og er þesse hin atianda af hendi skrifazans“. Skriveren viser sig ved sammenligning med Ny kgl. sml. 1931, 4to at være Bjarni Jónsson, som 1531 afskrev en løbbog på Mýri på Snjáfjallaströnd.

950. Ny kgl. sml. 341, 8vo. Perg. 16,5 × 10,5 cm. 157 bl. Skr. 1656—58. Titellamme, røde overskrifter, røde og blå, ornamenterede initialer. Bl. 1—2, 3^v, 156^v—57 opr. ubeskr. Bl. 11 en mindre beskædigelse foroven, efter bl. 12 lakune.

Indhold:

- 1) Bl. 3—146. Jónsbók.
- 2) Bl. 147—56^r. Réttarbætr, i alt 12, samt Um forkaupsrétt konungs og ‘Gamle fattmáli’.

Herkomst og hist.: Titelbladet angiver som ejer Hannes Björnsson. Bl. 2^r bærer nogle linjer af en bøn, bl. 156^v det senere ejernavn Erlingur Guðmundsson. Titelbladets fod bærer navnet Suhm.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I.

951. Ny kgl. sml. 342, 8vo. Pap. 10,5 × 6,5 cm. 225 bl. 17. drh. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer, flersfarvede, stærkt ornamenterede afsnitsinitialer. Metalbeslået læderbind med opr. to spænder. Bl. 1^v, 225^v ubeskr.

Jónsbók. Med marginalforklaringer og henvisninger.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer følgende påskrift „Þessa litlu lög book gief eg vnderkrifadur, mynum Elfkulegumm Sifturfyne, og fódur nafne Birne Arngrymfsyne, Tilfkiliande ad hann bókina vel og koftgæfalega Idke, og iagnumframt hónumm allra digda og mannkofta aukningar af Albuga ofkandi. Magnus Biornfson M. E. H.“ — *Hjelmsjerneske sml. 1638, 8vo.*

Ny kgl. sml. 343, 8vo. Pap. 16,2 × 10,2 cm. 24 bl. 18. århs 1. halvdel. Bl. 24^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—13. ‘Paulus Widalinus, **De origine vocis Orkneyar**’.

2) Bl. 14—24^r. ‘P. Widalinus, Ad amicas viri nobilissimi objectiones contra suas Orkneyar **Responsio** anno 1721 **de Lingva Danica**’.

På titelbladets fod står „Foræret af Hr. Biskop Harboe 1748“. Ifg. katalogen fra „Danske Selsk.“.

Ny kgl. sml. 344, 8vo. Pap. 16,2 × 10,2 cm. 87 bl. 18. århs slutn. Selve teksten pag. 1—169. Fælles titelblad og endv. titelblade til de enkelte digte.

I. C. Svabo, **Kveðir eller gamle færøiske Sange**. 1. Hefte’. *Suhms sml. 6, 8vo.*

Ny kgl. sml. 345, 8vo. Pap. 17,2 × 10,2 cm. 110 pag. bl. Skr. 1818 af J. H. Schröter. Særskilte titelblade til flere af de enkelte stykker. S. 71—83 særlig hånd.

„Færøiske Qvæder“.

Herkomst og hist.: Efter tillen følger „opfkrevne efter mundtlig Dicteren af Hr. Pastor Joh. Henr. Schröter paa Færøe 1818. og H. C. Lyngbye tilsendte 1819. Afbenyttede ved Udgivelsen af: Færøiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt, trykte i Randers 1822. — Leverede til det kongelige Bibliothek i Kiøbenhavn 1822 af H. Chr. Lyngbye, Sognepræst for Gjæsing og Nørager Menigheder i Aarhus Stift“. *Titelblad og indholdsfortegnelse er med Lyngbys hånd.*

955. Ny kgl. sml. 346, 8vo. Pap. $16,4 \times 10,3$ cm. 101 pag. bl. (+ titelblad). 19. århs beg.

'Sange fra Oldtiden, betreffende danske Tildragelser og Sæder; bevarede paa Færøerne, og som de synges paa Suderøen opskrevne af Schröter Præst paa Suderøen. Første Samling'.

Indlagt er et brev fra Regimentsquartiermester S. I. Hammershaimb til justitsråd Werlauff, hvorved samlingen efter anmodning fra pastor J. H. Schröter oversendes 10. febr. 1825 til det kgl. bibliotek, med løfte om forsettelse.

[Ny kgl. sml. 346 c—d, 8vo ere i april 1888 tilbageførte til den Arnemagnæanske samling og udgøre dennes nrr. 779 a—b, 4to.]

956. Ny kgl. sml. 368, 8vo. Pap. $16,3 \times 10,1$ cm. 31 bl. C. 1700.

„Sorgar Reifa Sr Olafs | sal. Eygelssonar“.

En påtegning med Werlauffs hånd på forsatsbladets inderside viser, at hdskr. har tilhørt Danske Selskab.

957. Ny kgl. sml. 396 ff, 8vo. Pap.

I ($14,7 \times 8,9$ cm. 7 + 6 bl. samt 13 trykte. 17. århs slutn. Ornamenteret titelblad og begyndelsesinitial).

Guðbrandur Þorláksson, 'Sonn Vnderulfsun vm .. mord.. brief .. vppa Jon Sigmundsson .. 1608'.

Skrevet til udfyldning af den trykte udgaves bl. 5—19 (hvoraf dog nu bl. 7—8 mgl.).

II ($16,6 \times 10,1$ cm. 40 bl. Skr. 1762).

Ovennævnte skrift 'Sönn undirvisun' etc. i afskrift.

Ved arbejdets slutning bl. 40^v står „Skrifad epter hende SI (sammen-slynget) til Frödleiks þeim slyk mäl lefa, varaftu þad Illa, Vertu Sæll! — Þetta var kalladur Mordbrefa Bæklingur. — Nu ä ny Bitadur effür eigenn hende lögrettumannsins Ions Olafs sonar ä Grymftodum i Snæfells nefs syfslu ä Störa Vatnshorne A² 1762“.

958. Ny kgl. sml. 399 (a), 8vo. Pap. $16,3 \times 10,3$ cm. 10 bl. 18. århs 2. halvdel.

Islandsk og latinsk fortolkning af et bryllupsdigt til ære for

Egill Thorhallengesön og Elisabet Marie Thorstensen,
Kbh. 21. april 1777.

Selve det islandske digt forekommer ikke her i versform.

Suhms sml. 2, 8vo.

---

7 kgl. sml. 399 f, 8vo. Pap. 15,7 × 10,1 cm. 86 bl. 18. århs 1.
halvdel. Bl. 33^v—34^r, 35^v—36^r, 37, 42^v ubeskr. Autograf.

Joh. Thorkillius, *Collectanea personalia et litteraria*.

*Beg. defekt i forfs latinske autobiografi; derefter fortegnelser
over hans litterære arbejder og bibliotek.*

THOTTS SAMLING.

---

960. Thott 74—75, fol. Pap. C. 32×20 cm. 2 voll. 825 bl. 18. årh. Bindvis pagineret (+ titelblade).

'Sira Eyjólfur Jónsson, Saga þess dýra guðs manns Dr. Martini Lutheri', I—II.

961. Thott 125, fol. Pap. $30,9 \times 19,7$ cm. 508 bl. C. 1700. Store, flerfarvede, stærkt ornamenterede afsnitsinitialer. Bl. 439^v—44^r, 450—54 ubeskr. til betegnelse af originalens lakuner. Bl. 503—8 særlig (yngre) hånd.

Stjórn. Uden prolog. — Stammer fra AM. 226, fol.

Vedlagt er 'Prologus' (3 bl. C. 1700) og Fragment af Stjórn (7 bl., udg. s. 646²⁴—654²⁶; har dannet den opr. fortsættelse af Thott 125, fol. bl. 502).

Bl. 1^r er i nedre margen skrevet „Þessa bók ä eg underfkrifadur. Til merkes ad Hlydarenda i Fliöts hlyd þann 15. Octobris Anno 1709. Briniölfur Þordarson Thorlacius“.

---

962. Thott 154, fol. Perg. $24,3 \times 16,3$ cm. 89 bl. 17. årh. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer. Skr. på tidligere benyttet pergament af et latinsk ritual-håndskrift, hvis pragtfulde ornamentering til dels er bevaret (mellem-europæisk illumination fra 15. årh.). På mange steder ses bladenes opr. indramning med plante-slyngninger, forgyldning osv. Større initialer med deri indesluttede miniaturer forekomme bl. 4^v, 11^v, 12^v, 24^r, 29^v,

35^v, 46^r, 53^r, 57^r, 67^v, 81^v. Læderbind med metalbeslag og spænder. Bl. 87^v—89 særlige hænder. Enkelte flænger og lign. hist og her.

Islandsk graduale (grallari).

Protestantisk kirkesangs-bog, til dels med noder.

Bl. 1^r nedre margen er skrevet „Þennann Grallara Á eg vnder fkrifadur, huorn eg hef ad erfdumm þeinged. Anno 1702 15 7bris. Einar In(elfsson)“.

hott 773 (a), fol. Pap. 31 × 20,5 cm. 231 bl. 18. årh. Pagineret 1—460 (incl. 317 bis).

‘Sæmundar Edda óns Frópa’.

Indeholder de sædvanlige Eddadigte samt Hrafnagaldur, Gestspeki og Sólarljóð, nummererede, med undtagelse af det sidste, 1—34.

På forsatsbladets forside er skrevet med Thotts hånd „Vðkrefven efter Hr. Iohn Ejelfsen Præst paa Læfaas, Hands Membrana, som holdes for at være megedt god“. På foden tilføjes „Købt. 10 rd.“.

hott 773 (b), fol. Pap. 33 × 21 cm. 18. årh. Forsk. hænder.

I (18 pag. bl. Islandsk skriverhånd). „Um | Rúnirnar yfir höfud og þeirra uppruna“, o: I. bogs 1—3. kap. af Jón Ólafssons Runologia.

II (2 bl. Bl. 2^v ubeskr. Jon Mortenssöns hånd). „Krembre Saga?“.

Forklaring af ordets betydning m. v., efter opfordring af Klevenfeldt.

III (15 bl. Forfs autograf). Jón Ólafsson fra Grunnavík, Ordforklaringer (Froodr, Gandvijk, Leiði — comitatus, Marca, Nød — pecus, Trygg).

hott 922, fol. Pap. 31,5 × 19,5 cm. 143 bl. 16. århs slutn. Beg. og ender defekt.

De norske kongesagaer til Håkon Håkonssöns død (Mattis

Størssöns oversættelse) og derefter De oldenborgske kongers krønike (Roskilde årbogen) fortsat indtil Syvårskrigen tid. Beg. i kong Adils' historie, ender ved år 1568 (som Gl. kgl. sml. 1013, fol.).

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. VIII; H. F. Rørdam, Historie-skrivningen i Danmark (1867), s. 30; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historie-skrivning s. 267, sml. Norsk hist. Tidsskrift 2, V, s. 271.

966. Thott 924, fol. Pap. $42 \times 26,5$ cm. 18. århs 2. halvdel. Bl. 12^v ubeskr. Skriften strækker sig tværs over begge sider.

'Kort Extract over Norges Riges Inddeling' etc.

Heri tillige „Om Island“ (bl. 6^v—7^v) og „Om Færøe (bl. 7^r—11^r).

967. Thott 941, fol. Pap. $30,7 \times 20,8$ cm. 147 bl. 16. århs slutn. Bl. 21^r, 93^v, 94 (med undt. af en titel), 137, 147^v ubeskr. Brunt læderbind med spor til bånd. Begyndelseslinjer fremhævede ved farvet blæk.

Indhold:

- 1) Bl. 1—54. Forordninger og herredagsdomme fra 16. årh.
- 2) Bl. 55—84^r. **'Bergens fundats'**.
- 3) Bl. 84^v—85. „Alphabetum Aulicum“. På Latin og Dansk.
- 4) Bl. 86—93^r. **Bergens rimkrønike** ('Bergenn Städtz Chronica 1560').
- 5) Bl. 95—115^r. Retterbøder i oversættelse.
- 6) Bl. 115^v. „Om Norrigis Første Begyndelse“ o: *Indledningen til Orkneyinga saga i oversættelse* (Formaater — for hannd till fkiibs).
- 7) Bl. 116—17^r. „Kongernis nauffnn aff Norrige“ fra Harald hårfager til Frederik II.
- 8) Bl. 117^v—22^v. Om de norske fiskeriers forbedring.
- 9) Bl. 122^v—28^v. Fredstraktat mellem Skotland og Norge 1312 og 1266.
- 10) Bl. 129—33. **Ivar Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse.**

11) Bl. 134—46. Aktstykker fra 16. årh. (Tronfølgerhylding 1582, Klager over E. Munck).

Bl. 147^r bærer *svenske optegnelser*, dat. 1734.

nyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. 3, 516; Norges gl. Love IV, 439—40 (udførligere beskr.).

100t 952, fol. Pap. 31,1 × 20 cm. C. 1700. 145 pag. bl. (+ titelblad). Bl. 144^r, 145^v ubeskr.

P. Resen, 'Islandiæ nova Descriptio'.

Ifg. katalogen „Bibl. Høj. p. 3. No. 44“.

nyttelse og beskr.: Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island, I, 129—30.

100t 953, fol. Pap. C. 33 × 20,8 cm. 18. årh.

1 (2 bl. Skr. af Jon Mortenssøn?, bl. 2^v ubeskr.). „Ifsland“; giver den gejstlige inddeling af Hóla-stift. Indlagt er (1 bl., samme hånd?), „Fortegnelse over Præstekaldene | i Skalholt-Stift udi Ifland“. Vedlagt er (1 side, 4to) Excerpter ang. islandske forhold.

2 (24 bl. Skr. af Jon Mortenssøn; kun bladenes halve kolonne beskrevet, bl. 24^v blank). „De frivolis Islandorum | miraculis“ (Dansk). Islandsk overtro og folkesagn, særlig dyreverdenen vedkommende.

3 (4 bl. 25,8 × 17,8 cm.). Brev fra Biarne Poulsen til Exc. O. Thott, Nes 20. sept. 1766. Indlagt er „Specifikation over navnene paa klæderne af den udklædte Islenske Fruentimmer“, 2: en nedsendt dukke i nationaldragt.

Ifg. katalogen „Bibl. Klevenf. p. 221. No. 48“.

nyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 330.

100t 954 (a), fol. Pap. 31,4 × 20,8 cm. 21 pag. bl. 18. årh. Bl. 21^v ubeskr. Skr. af Jon Mortenssøn.

Jón Guðmundsson (lærði), 'Een kort underrettning om adskillige Islands Naturer'.

I dansk oversættelse eller uddrag. — Hertil forskellige afbildninger.

Ifg. katalogen 'Klevenf. No. 49'. Ísl. Þjóðsögur s. XVII.

971. Thott 954 (b), fol. Pap. 32,2 × 20,7 cm. 6 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn.

'Dni Io. Thorkillii.. Reflexiones obitanæ de personâ, vitâ, familiâ et scripto Ions lærda de qvibusdam naturalibus Islandiæ'.

Latinsk kommentar til foregående nr.

Ifg. katalogen 'Klevenf. No. 50'.

972. Thott 954 (c), fol. Pap. 32,2 × 20,7 cm. 9 pag. bl. 18. årh. Forfs autograf.

'Relation fra Island fra Septb. 1758 til Septb. 1759'.

Kritik af administrationen m. v. — Forfatteren viser sig ved sammenligning med Thott 961, fol. at være Jon Mortenssøn.

Benyttelse og beskr.. P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 249, 331.

973. Thott 955, fol. Pap. 33,2 × 21,4 cm. 15 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh. Bl. 15^v ubeskr.

'Gislai Magni relatio de Islandia' (omslagstitel. Overskrift 'Consignatio instituti seu Rationes').

Dateret Muka Thuera 16. septb. 1647.

Benyttelse og beskr.: Ó. Davíðsson, Íslenzkir vikivakar; P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 124.

974. Thott 956, fol. Pap. 32,7 × 21 cm. 7 bl. 18. årh. Bl. 7^v ubeskr.

'N. Horrebow, Relation om Island, indsendt til Vüden-skabernes academie 1750'.

Indlagt er en ordre fra I. L. v. Holstein til gehejmeråd C. Juel, dat. 19. dec. 1750, ang. overførelsen af N. H.s hustru og børn til Island.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 245, 362, 366.

975. Thott 957, fol. Pap. 32,7 × 21,2 cm. 9 bl. 18. årh. Bl. 9^v ubeskr. Jon Mortenssöns hånd.

'Io. Gudmundi, Alpium Islandiæ Myrdalinarum Vesuvius vel Kötflugiau, qvæ ardebat 1755—56'.

Dansk oversættelse fra Islandsk, med tilføjede forklaringer.

- i. Thott 958, fol. Pap. $31,4 \times 20,3$ cm. 13 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grv. Bl. 13^v ubeskr.

„De | Mercatura Islandorum | propriis Navibus facta“.

- . Thott 959, fol. Pap. $30,3 \times 21$ cm. 40 pag. bl. 18. årh. Bl. 40^v ubeskr.

„Bericht wie es mit dem Rechte | der Engländer Fiskereyen auf | der Norwegischen und Isländischen See, eigentlich bewendt“.

„Bibl. Ost. p. 344 No. 166“ tillægges katalogen.

- i. Thott 960, fol. Pap. C. 33×21 cm. 90 bl. C. 1700.

Dokumenter ang. den islandske handel.

Af dette nr ere enkelte stykker 1889 overførte til Rigsarkivet.

- i. Thott 961, fol. Pap. $31,7 \times 20,8$ cm. 72 pag. bl. 18. årh. Forfs autograf.

‘Islands nærværende Tilstand kort og enfoldelig, men dog sandfærdigt og usminket afmalet og forestillet’.

Indhold: I, § 1—64. Skribenter, inden- og udenlandske, som have skrevet om Island; II, § 1—17. Om Islands Situation, Størrelse og naturlige Beskadigelser; III, § 1—(33). Islands moralske Beskadigelser.

Ender defekt i III, § 33.

Forfatteren viser sig I, § 49 at være studiosus Joen Mortenssøn.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, 157, 162, 231, 237, 271, 280, 328, 368; Arkiv f. nord. filologi XV, 197.

- i. Thott 962, fol. Pap. $31,3 \times 20,3$ cm. 39 bl. 18. årh.

‘F. W. Hastfer, Upartiske Tanker om Islands nærværende Tilstand’.

„Forfattede udi Eet Fremmed, og nu Overfødte udi Det Danfke Sprog Anno 1757“.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræbissaga Íslands II, s. 249.

---

981. Thott 963, fol. Pap. $32 \times 20,5$ cm. 58 bl. 18. årh. Bl. 58^v ubeskr.
 'Deo, Regi, Patriæ'.

Lagmand P. Vídalíns afhandling om Islands opkomst.
Latin.

Vedlagt er en udateret og anonym skrivelse ang. fabrik-
 mester Dannenberg.

Cit. i P. Vídalín, *Vísnaðver*, Rkv. 1897, s. IX, som Thott 953, fol.

982. Thott 964, fol. Pap. $32,5 \times 20,7$ cm. 5 bl. Skr. 1756 af Jon
 Mortenssøn.

„Fragment af gamle Islændiske Annaler“, 1432—1518.

Ender med antydning af en defekt.

Bl. 1^r bemærker afskriveren i marginen „Fragment. udaf det If-
 landfke oversat d. 28. Iulii 1756“.

983. Thott 965, fol. Pap. $33 \times 20,5$ cm. Tosp. 96 bl. C. 1700.

Annáll 70—1667. Ender defekt.

Enkelte marginal-rettelser med Arne Magnussons hånd.

984. Thott 966, fol. Pap. $30,1 \times 18,3$ cm. 152 bl. C. 1700. Forfs
 autograf. Rød begyndelses-initial. I teksten flere afbildninger.

Annáll Gísla Þorkelssonar, 1601—1713 ('Rapsodia edur Sam-
 tynningur' etc.). Sml. Ny kgl. sml. 1260, fol.

Annalen omfatter opr. årene 1601—1700 (bl. 1—127), med
 lignende inddeling som Nks. 1260, fol. Hertil slutter sig et
 „appendix“ (bl. 128—33), samt en fortsættelse for årene
 1701—1713 og 2 kundgørelser fra den tyrkiske kejser 1716—17.
 Tillæg med særlig hånd forekomme bl. 133^v—34^r, 150^v og 152^v.

I teksten er bl. a. afbildet et af guldhornene fra Gallehus
 og Rundetårn.

Hovedannalen slutter (bl. 127^v) med dateringen 1712 og underskriften
 „Gyfle Þorkielfson“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Ísl. Ártíðaskrár s. 16—21.

ott 967, fol. Pap. $32,2 \times 20,2$ cm. 185 bl. Skr. 1769 af præsten Ólafur Gíslason. Bl. 1^v , 2^v , 4^v , 185^v ubeskr.

„Íflands | Annalar“.

Indeholder ifg. titelbladets specifikation I. Biskupaannáll Jóns Egilssonar fortsat til 1639, II. Skarðsárannáll (Björns Jónssonar) 1400—1642, III. Fitjaannáll (Odds Eiríkssonar) 1643—94, IV. Hestsannáll (Benedikts Péturssonar) 1695—1724, V. Hitardalsannáll (Jóns Halldórssonar) 1724—34, VI. Grimsstaðaannáll (Jóns Ólafssonar) 1735—64.

Med forudskikket dansk dedikation til grev O. Thott.

Ifg. en notits på forsatsbladet synes håndskriftet købt for 5 rdl.

ott 968, fol. Pap. $33,2 \times 20,2$ cm. 21 bl. 18. årh. Bl. 1^r ubeskr. 'Historia Christianismi'.

Kristni saga i latinsk oversættelse.

ott 969, fol. Pap. $31,2 \times 19,2$ cm. 360 (delvis pag.) bl. 18. århs 2. halvdel. Árni Böðvarsson's hånd. Ornumenteret titelblad. Bl. 1^v , 360^v ubeskr.

Heimskringla („Ynglinga Tal | oc | Ævi Sægor | Norvegs Konga | Samannfkrifad | af Lægmane | Snorra Sturlo|syni“).

ott 970, fol. Pap. $31,2 \times 19,2$ cm. 232 pag. bl. Skr. 1765 af Þ. Sigurðsson. Bl. 232^v ubeskr.

De norske kongesagaer fra Magnúss saga góða til Magnúss saga Erlingssonar incl. Islandsk.

Angiver sig i titlen som stammende fra Hryggjarstykki; beg. „Þorgrimur Halla son Íflendfkrur madr“ (Magn. g. s. kap. 18), synes således påvirket af defekten i Hulda (AM. 66, fol.).

Bindets forside bærer indtrykt „Joh. Arnæus | L. P. | A^a 1765“. På sidste side findes afskriverens navn og datering, skr. 'ad Ökrum'.

ott 971, fol. Pap. 33×21 cm. 573 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v ubeskr.

'Íslendinga-Sagann hin mikla, öðru namne Sturlunga Saga'.

Vedlagt er (9 bl.) „Anmærkninger | om | Sturlunga Saga“, skr. af Jon Mortenssøn 1755. Væsl. trykte i *Suhms Nye Samlinger IV b*, s. 44 ff.

990. Thott 972, fol. Pap. $34 \times 21,5$ cm. 634 pag. bl. Skr. c. 1700. Forsk. hænder. Opr. beregnet på 4 kolonner omfattende begge sider, fra bl. 8^v—9^r ere kun tre beskrevne, fra bl. 41 kun 2, så at altså herefter bladene forside er ubeskrevet. Bl. 605 ff væsl. ubeskr. Bl. 1—3^r forsatsblade.

Ólafs saga konungs hins helga. Islandsk tekst med svensk oversættelse af Laur. Buræus.

Endvidere versio latina Ol. Verelii, cap. 1—21, og en svensk redaktion af fortalen ved Verelius.

På forsatsbladene findes A. E. Gyllengrijs angivet som ejer, samt navnet G. Benzeltiernæ.

991. Thott 973, fol. Pap. 31×20 cm. 364 bl. Skr. 1765 af Árni Böðvarsson. Pag. 1—718 + koloreret titelblad og 4 ubeskr. bl. „Sagann | Af | Ólafa konge | Helga | Harallds | fyne“.

Bindets forside bærer indtrykt „Joh. Arnæus | L. P. | A^o 1765“. I en latinsk efterskrift giver afskriveren navn og datering (skr. på 'Akrar i Mýra syssel') samt oplysning om afskriftens udførelse for sysselmand Jón Arnason i Sneffjeldsnæs syssel.

992. Thott 974, fol. Pap. $33,5 \times 21$ cm. 167 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Bl. 98^v ubeskr. Bl. 109 beskadiget.

Indhold:

- 1) Bl. 1—87, 92—98^r. **Ólafs saga helga konungs Haraldssonar**. Incl. jærtegn.
- 2) Bl. 88—91. „Þáttur fra Þrande og Færeyingum“.
- 3) Bl. 99—108. „Þáttur um Jari teiknagiðrd Ólafs kongs“.
- 4) Bl. 109—167. „Sagann Af Fortunato og Sonum hans“ etc.

Vedlagt er en bladstump af en saga.

Fortunatus saga ender „Skriðud og vtlögd ad Berufirde Anno 1690 aff Jöne Thorlakssine“.

rott 975, fol. Pap. 33,3 × 21,3 cm. 84 bl. 18. århs 2 halvdel.

Orkneyinga saga.

Beg. „[O]lafur Kongur Haralldz fon fleck einga | Lyd-Skylldu af Þorfinne Ialle“.

rott 976—977. fol. Pap. 29,7 × 18 cm. 2 voll. 666 bl. 17. århs slutn. Tre forsk. hænder. Bl. 156^v, 184^v, 301^v ubeskr. Desuden er, til betegnelse af lakune, efter bl. 595 i nyere tid indsat et større antal (i bladtallet ikke medregnede) blanke blade.

Indhold:

- 1) Bl. 1—23. **Kjalnesinga saga** („Hier byriar Saugu | Af Bwa Andridar fyne“) med Jökuls pátttr Búasonar.
- 2) Bl. 24—45. **‘Bárðar saga Snæfellsáss’** med Gests pátttr Bárðarsonar.
- 3) Bl. 46—76^r. **‘Svarfdælinga saga’**.
- 4) Bl. 76^v—100. **Flóamanna saga** („Saga Af Þorgils Orra-| beins Föftra“).
- 5) Bl. 101—156^r. **‘Vatnsdælinga saga’**.
- 6) Bl. 157—84^r. **‘Hólmverja saga’**.
- 7) Bl. 185—269. **‘Laxdælinga saga’**.
- 8) Bl. 270—301^r. **‘Viga-Glúms saga’**.
- 9) Bl. 302—14. **„Kjalnefinga Saga | Aff Bwa Andrijdar-fyne“**.
- 10) Bl. 315—19^r. **‘Jökuls pátttr Búasonar’**.
- 11) Bl. 319^v—33^r. **‘Krók(a)-Refs saga’**.
- 12) Bl. 333^r—48^r. **‘Viglundar saga væna’**.
- 13) Bl. 348^v—67. **‘Gisla saga Súrssonar’**. *Efterfulgt af en dróttkveðin vísa.*
- 14) Bl. 368—435. **‘Eyrbyggja saga’**.
- 15) Bl. 436—513. **‘Sverris saga’**.
- 16) Bl. 514—595. **Hákonar saga Hákonarsonar**. *Ender defekt „Magnuz honum gaf konungz nafn Einar“.*
- 17) Bl. 596—644. **Landnámabók**. („Landnämur“) med „Epi-logus“. *Beg. defekt „Geyrpiðfur Valpiðfon“.*
- 18) Bl. 645—53^v. **‘Þorsteins saga uxafóts’**.
- 19) Bl. 653^v—66. **‘Droplaugarsona saga’**.

Herkomst og hist.: I. bind (stykke 1—8) og st. 14 ere skrevne med samme hånd; ved slutningen af denne sidste saga står „endut 30 Maj Anno 1694. Af P. S. S.“ De to andre hænder omfatte henholdsvis st. 9—13, 17—19 og st. 15—16. Læderbind med rygtitel „Annales Islandie, Pars I—II“.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sög. II*, Kbh. 1847, XIII, XLIX, LVI; *Ísl. fornsögur I*, s. XIII; *Króka-Refs saga* 1883, s. VIII; *Laxdæla saga* 1889, s. XXVIII.

---

995. Thott 978, fol. Perg. 35 × 26,7 cm. 18 bl. Tosp. 17. århs 2. halvdel. Af bl. 18 er ydre halvdel bortskåret; bl. 18^v ubeskr. Bl. 1^r næsten ulæselig.

Indhold:

- 1) Bl. 1—13^r. **Mágus saga** („Saga Af Maufi Jalli | og frændum hans“).
- 2) Bl. 13^v—18^r. **Sigurðar saga frækna** („Af Sigurde frækna“).

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrlanda s. CIV, CXIII*.

---

996. Thott 979, fol. Pap. 29,4 × 22,8 cm. 140 bl. 18. årh. Folieret 1—139 (+ titelblad). Bred nedre margen. Bl. 140^v ubeskr. 'Finnboga saga hins rama' med dansk oversættelse af H. Paus (autogr.) på de ulige sider.
-

997. Thott 980, fol. Pap. 30,7 × 19,4 cm. 53 bl. 18. årh. Bl. 53^v ubeskr.
- Indhold:*

- 1) Bl. 3—14. 'Gunnlaugs saga ormstungu'.
- 2) Bl. 15—53^r. 'Vatnsdælinga saga'.

Med forudskikket latinsk dedikation til grev Thott af Jón Snorrason (Iohannes Snorronius), hvori denne oplyser, at afskriveren er en som kalli-grafisk autodidakt bekendt islandsk bonde.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur*, Kbh. 1847, s. XXVII—VIII.

---

998. Thott 981, fol. Pap. 31,8 × 20 cm. 77 pag. bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssön.

Lómsvíkinga saga i dansk oversættelse.

Ifg. katalogen „Bibl. Langeb. p. 543 No. 189“.

---

ott 982, fol. Pap. 33,2 × 21 cm. 29 bl. 18. århs 2. halvdel.
Bl. 8, 12^v, 22^v, 25^v—26 ere ubeskr. Stykkevis pagineret.

Indhold:

- 1) Bl. 1—7. 'Þorsteins saga stangarhöggs'.
- 2) Bl. 9—10. 'Þorsteins saga forvitna'.
- 3) Bl. 11—12^r. 'Þorsteins saga fróða'.
- 4) Bl. 13—22^r. 'Þorsteins saga hvíta'.
- 5) Bl. 23—25^r. 'Þorsteins saga suðrfara'.
- 6) Bl. 27—28. 'Þorsteins saga' suðrfara.
- 7) Bl. 29. 'Þorsteins þáttur' fróða.

Stykkerne 3 og 7, ligesom 5 og 6, indeholde en og samme saga.

På forsatsbladets inderside har Langebek skrevet en indholdsfortegnelse. — Ifg. katalogen „Bibl. Langeb. p. 542 No. 183“.

ott 983, fol. Pap. 33,2 × 21,2 cm. 40 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
'Hrafn's saga' Sveinbjarnarsonar. Bl. 40^v ubeskr.

Ifg. katalogen 'Bibl. Langeb. No. 182'.

ott 984 I—III, fol. Pap. 33 × 21 cm. 3 voll. 2218 bl. 18. årh.
Vistnok hovedsagl. skr. af Jón Ólafsson den yngre. Nogle ss. og bl. ubeskr. Sort ornamenterede overskrifter og initialer. I initialen til st. 23 (bl. 870^r) er årstallet 1755 indskrevet.

Indhold:

- 1) Bl. 1—26^r. „Bandamanna | Saga“.
- 2) Bl. 27—56. 'Króka-Refs saga'.
- 3) Bl. 57—232^r. 'Egils saga Skallagrimssonar'.
- 4) Bl. 233—40. 'Egils saga Síðu-Hallssonar'.
- 5) Bl. 241—74. 'Hólmverja saga'.
- 6) Bl. 275—308. 'Þórðar saga hreðu'.
- 7) Bl. 309—15. 'Ölkofra saga'.
- 8) Bl. 317—28^r. 'Gunnars saga Þiðrandabana'.
- 9) Bl. 329—52^r. 'Hrafnkels saga goða'.
- 10) Bl. 353—90. Kjalnesinga saga („Sagann af | Bua Æfeu | Foftra“).
- 11) Bl. 391—433. 'Gisla saga Súrssonar'.
- 12) Bl. 434—89^r. Ljósvetninga saga („Sagan | af | Lioofvettn-
ingum | og | Ræikdælum“).

13) Bl. 490—516. **Viglundar saga** („Sagan af | Þorgrimi Þruuda | og sunom hans | Traufta og Viglundi“).

14) Bl. 518—36. **‘Gunnlaugs saga ormtungu’**.

15) Bl. 538—89. **‘Vatnædæla saga’**.

16) Bl. 590—603. **‘Eiríks saga rauða’**.

17) Bl. 605—17 (*særlig hönd og papír*). **‘Eiríks saga rauða’**.

18) Bl. 618—42. **‘Bárðar saga Snæfellsáss’**.

19) Bl. 643—82. **‘Viga-Glúms saga’**.

20) Bl. 683—715^r. **‘Flóamanna saga’**.

21) Bl. 716—823. **‘Grettis saga Ásmundarsonar hins stærka’**.

22) Bl. 824—69^r. **‘Finnboga saga ens rama’**.

23) Bl. 870—918. **Reykðæla saga** („Sagann af Vemuðe oc Vyga Sküta“).

24) Bl. 919—1192. **‘Ólafs saga konungs hins heiga’**.

25) Bl. 1193—96. **‘Þættir tveir ór sögu Ólafs konungs hins heiga’**.

26) Bl. 1201—92. **‘Magnúss saga konungs ens góða’**.

27) Bl. 1295—1333 (*særlig hönd*). **‘Hrafn saga’ Sveinbjarnarsonar**.

28) Bl. 1335—95^r. **‘Haralds saga konungs Sigurðarsonar’**. *Ender med en lakune i kap. LXI (Hemings þáttir)* „varð þeir þá j Bænom Aflákr oc Beörn“.

29) Bl. 1399—1547^r. **‘Sverris saga konungs’**.

30) Bl. 1551—1718. **‘Njáls saga Þorgeirssonar’**.

31) Bl. 1721—1844. **‘Laxdæla saga’**.

32) Bl. 1845—73^r. **‘Hávarðar saga halta’**.

33) Bl. 1874—75. **‘Þorsteins þáttir suðrfara’**.

34) Bl. 187—1916. **‘Svarfdæla saga’**.

35) Bl. 1917—85^r. **‘Eyrbyggja saga’**.

36) Bl. 1986—90^v. **‘Þorsteins þáttir stangarhöggs’**.

37) Bl. 1990^v—91. **‘Þorsteins þáttir fróða’**.

38) Bl. 1997—2012. **‘Gunnars saga Keldugnúpsfífls’**.

39) Bl. 2013—32^r. **‘Hænsa-Þóris saga’**.

40) Bl. 2037—2109^r (*særlig hönd*). **Fóstbræðra saga** („Sagann af Þorg. Háv. s. ok Þorm. Kolbrúnarskáldi“).

41) Bl. 2111—2129 (*samme hd som foreg.?*). **Valla-Ljóts saga** („Sagan | af | Vipsíptom þeira | Svarfdæla oc Gupmundar | ens ríca“).

42) Bl. 2131—2218. **‘Árna saga biskups Þorlákssonar’**.

enyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, Kbh. 1847, s. XIII, XIX, XXX, LIII, LVI; Ísl. fornsögur I, s. XII, XXX; II, s. V—VI, XV; III, s. XI; Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII; Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVII; Laxdæla saga, Kbh. 1889—91, s. XXVIII; Njála II, s. 746; Eiríks saga rauða, s. VIII; A. M. Reeves, Wineland the good, s. 191.

hott 990, fol. Pap. 31,5 × 20,5 cm. 60 pag. bl. 18. årh.

„Færoarum descriptio“ Resenii.

Ifg. katalogen „Bibl. Høj. pag. 3, No. 41“.

hott 1046, fol. Pap. 31,7 × 20,5 cm. 109 bl. 18. århs 1. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

‘Catalogus librorum Arnæ Magnæi, 1730’.

Omfattende håndskrifter og trykte bøger, som AM. 384, fol.

hott 1047, fol. Pap. 33,5 × 21 cm. 62 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn (?).

‘Catalogus librorum Arnæ Magnæi’.

Omfatter kun håndskrifterne og ender ufuldført med nr 590, 4to.

hott 1048, fol. Pap. 33,5 × 21 cm. 68 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn. Titelbladet ubeskr., men med ornamenteret ramme.

Catalogus librorum Arnæ Magnæi.

Omfatter håndskrifter og trykte bøger, men ender i nr 111, 8vo.

Foran er indlagt følgende seddelnotits af afskriveren: „Dette er Begyndelsen paa B. Arnæ Magnæi Catalogo Mstorum, og er omtrent den 4de Part der af, vilde mand behage der ved at blive, da koster disse 8te ark med Papiiret 6 rd 8 þ, og kand siden worde continueret paa samme maade som dette er“.

hott 1055, fol. Pap. 31,5 × 20,5 cm. 4 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn.

Om Arne Magnussons stervbo og testament, c. 1750.

Ender defekt i § 7 og indeholder væsl. en historisk indledning, hvorfor stykkets bibliotekstitel lyder „de itinere Arnæ Magnæi islandico“.

*Bl. 1^r har Jon Erichsen noteret „autor Ioh. Martin studiosus Island. cujus manu hoc fragmentum exaratum est“. Med blyant er her an- tegnet „1 & 5 β“. Katalogen tilføjer „forsan ex Museo Klev. p. 221, No. 46.“ — Sml. P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, s. 255.*

1007. Thott 1074, fol. Pap. 32,2 × 20 cm. 182 bl. 18. årh. Bl. 179^v, 181—82^r bære påklæbede sedler.

„*Armoriale Danicum Arnes Magni*“.

Alfabetisk fortegnelse over danske adelsslægter, med beskrivelse af våbenmærkerne og historiske oplysninger.

Ifg. katalogen „Bibl. Osten. p. 338. No. 96“.

1008. Thott 1147, fol. Pap. 30,2 × 20,2 cm. 28 bl. 18. årh. Skr. af Jon Thorkelsson. Bl. 25^v—26^r, 27^v, 28^v ubeskr.; bl. 26^v—27^r, 28^r særlig hånd.

Biografier af islandske biskopper ¹⁾ i Skálholt: Brynjólfur Sveinsson, Þórður Þorláksson, Jón Þorkelsson Vídalín, Jón Árnason, ²⁾ på Hólar: Gísli Þorláksson, Jón Vigfússon, Einar Þorsteinsson, Björn Þorleifsson, Steinn Jónsson. *Alt på Dansk. Som tillæg følger Afskrift af to kongebreve 1579 ang. bp Guðbr. Þorlákssons isl. bibel, samt excerpt af samme biskops latinske biografi Hamburg 1630.*

Titel: „Noget i som i Hungurvaka“. — Ifg. katalogen „Bibl. Pontopp. p. 22. No. 16“.

1009. Thott 1149, fol. Pap. 31,2 × 20,2 cm. 3 bl. Skr. 1756 af Jon Mortenssøn.

‘P. Widalinus, *Vita Hallgrimi Petrei*’.

Benyttelse og beskr.: P. Vídalín, Vísnaðver, Rkv. 1897, s. X.

1010. Thott 1150, fol. Pap. 31,2 × 20,2 cm. 4 bl. Skr. 1755 af Jon Mortenssøn. Bl. 1^v, 4^v ubeskr.

‘P. Widalinus, *Vita Hallgrimi Petri filii*’.

Indhold som foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Ó. Davíðsson, Ísl. vikiðakar; P. Vídalín, Vísnaðver.

ott 1151, fol. *Pap.* 31,₆ × 22,₁ cm. 8 bl. *Skr.* 1755 af Jon Mortenssön.

'Den vellærde Prest og Poetes Hallgrim Pedersens Livs og Levnets Beskrivelse'.

Dansk biografi over Hallgrímur Pétursson (Hallgrímus Petræi), utvivlsomt af Jon Mortenssön.

nyttelse og beskr.: *Kvæði Stefáns Ólafssonar I—II, Kph.* 1885—86, s. LXXVIII.

ott 1271, fol. *Pap.* 30,₂ × 19,₈ cm. 181 bl. (+ titelblad). 18. årh. Bl. 181^v ubeskr.

'Chr. Klarup, Historie over de gamle Norske Love fra ældste Tider til Christian IV.s Død'.

ott 1272, fol. *Pap.* 29,₄ × 21 cm. 222 bl. *Tosp.* *Skr.* 1551—52. Stærkt beskadiget af fugtighed. Træbind. Bl. I—CXIX opr. foliering. Ved indbindingen er anvendt pergamentstrimler af et latinsk ritual-håndskrift. Spor til titelblad. Ubeskr. ere bl. 119^v, 127^v, 128^v, 153^v, 162^v, 164^v, 165^v, 197^v (kun kolumne-titel), 207^v, 221^v, 222^v.

Indhold:

1) Bl. 1—127^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. *Med nyere fortale og efterfølgende register.*

2) Bl. 128^r (*særlig hånd*). Jorderegning på Færøerne og Hjøltland.

3) Bl. 129—62^r. „Rættebøder“.

4) Bl. 163. Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans.

5) Bl. 164^r. Kong Hans' kroning.

6) Bl. 165^r (*en indskudt seddel*). Danske annalnotitser ang. kongehuset 1412—1532.

7) Bl. 166—79. „Regulæ aliquot | selectæ Juris“. *Latin og Dansk.*

8) Bl. 180—200. **'Then Norske Christenræt'.**

9) Bl. 201—206. **'Landemærke millom Norige och Sverige'.**

10) Bl. 207^r. „Endemerkie millom Nor|gie och Rytze landh“.

11) Bl. 208—11. ‘Om fæsterøell, barffsøell’ etc.

12) Bl. 212—19. ‘Kong Ericks gordz retth’.

13) Bl. 220—22^r. Embedsskrivelser m. v.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 440—42.

Herkomst og hist.: Bl. 1—179 (÷ 128^r) er skrevet af en T. I., som flere steder har anbragt sine forbogstaver, bl. 179^v tillige dateringen 1551. Bl. 180—222 er skrevet i årene 1551—52 af Laurents Hanssøn, som bl. 200 nævner sig „Lauren. Joan.“, bl. 207^r „Lau. Jo. Oftmandh“.

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV (sml. Arkiv f. nord. filol. I 50 f.

1014. Thott 1273, fol. Pap. 30,_s × 20,_s cm. 90 bl. 16. århs 2. halvde
Indhæftet i et med nodetegn forsynet dobbeltblad af et latin-
ritual-hdskr. (perg.). Ubeskr. ere bl. 5^r, 63—65^r. Indhæftens
sedler ere bl. 24, 27, 31, 40, 51, 76, 83. Sidste læg beskadiget
og hensmuldrende.

Indhold:

1) Bl. 1—62. Den norske landslov i dansk oversættelse
Med nyere fortale og efterfg. register. Første blad mangler.

2) Bl. 66—90. Retterbøder. De ældre i oversættelse. På
det ellers ubeskr. 65^v er skrevet titlen ‘Kongelige Rette bøtter’

Udførlig beskrevet i Norges gl. Love IV, 442—44.

*Håndskriftets ældste del (landsloven og en del af retterbøderne) er
skreven med samme hånd som AM. 108, 4to, altså af lagmanden Jon
Simonssøn. Bl. 90^v bærer påskriften „S. L. Kreij“ (17. årh.).*

1015. Thott 1274, fol. Pap. 30,_s × 19,_s cm. 347 bl. (+ forsatsblau
efterfulgt af 2 ubeskr. bl.). 16. århs 2. halvdel—c. 1700. Ældre
paginering 4—353. Ubeskr. ere bl. 1^v, 3^v, 150^v, 179^v, 181^v,
182^v, 183^v, 191^v—92, 196—207, 219^v—222, 225, 230^v, 231^v,
242, 243^v—99, 311—16, 332, 338, 341^v, 343^v—44.

Indhold:

1) Bl. 1—150^r. Den norske landslov („Norgis lovg“) i dansk
oversættelse. Med nyere fortale og balke-registre. Ornamente-
teret titelblad og begyndelses-initial.

2) Bl. 151—79^r. ‘Rette Bøder’. De ældre i oversættelse.

3) Bl. 180. Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans.

4) Bl. 181^r. Kong Hans' kroning.

5) Bl. 182^r. „Tall Paa Gamle Pendinge“.

6) Bl. 183^r. 'Kiöbet i Kiöbenhaun a^d 1540'.

7) Bl. 184—85^r. Dommeres pligter.

8) Bl. 185^v—91^r. „Regula iuris“.

9) Bl. 193—95. Rådets ordning i Bergen 1588.

10) Bl. 203—219^r. Klagemål over fremmede købmænd, København 1589.

11) Bl. 223—43^r. Danske domme og optegnelser fra 17. årh. (Bl. 243^r: „Om dend hedenfke og gamle Religion“).

12) Bl. 300—310. 'Priuilegia der Hense'.

13) Bl. 317—47^r. Danske forordninger, samt et stykke om den spanske Armada.

14) Bl. 347^v. Forklaring af to norske retsordsprog. *Sml. Sproglig-historiske Studier (Festskrift til C. R. Unger), Krania 1896, s. 124.*

Udførlig beskr. i Norges gl. Love IV, 444—46.

rkømt og hist.: Skindbind med påtrykt årstal 1584. En påskrift på bindets bageste inderside betegner Knud Marquordsen i Kiöbenhaffn som bogens ejer (c. 1600). En senere ejer er ifg. forsatsbladet Olaus Laurentii. — Har ifg. Norges gl. Love tilhørt Sevel.

ott 1275, fol. Perg. (og pap.) 23,s × 19,s cm. 99 bl. 14. århs slutn. (med senere tillæg). Røde overskrifter, røde eller blå initialer, jævnlig ornamenterede med modsat farve. Af flere blade er nedre margen bortskåret. Bl. 45 er et nyt perg.-bl. indsat til erstatning for et næsten bortskåret gammelt. Papirblade, indsatte i 16. årh., ere 1—5, 67—99; endv. ere bindets indersider overtrukne med beskr. papir. Ubeskr. ere bl. 3^v—5^r. Membranen har henvisninger med yngre hånd samt en svagt fremtrædende foliering; oprindeligt ere læggene mærkede med romertal i nedre margen. Brunt presset læderbind med spor til bindelemme.

Indhold:

1) Bl. 1—3^r. Truid Ulfstands og Klavs Bildes reces. Beg. defekt „Ingenn Broder er thill“.

2) Bl. 6—79^r. **Den norske landslov. Bl. 45** (dateret 1599) og bl. 67—79 senere tilsatte.

3) Bl. 79^v—80^r. „Borgara Retth Hakons Konnings“.

4) Bl. 80^v—99. **‘Rettebøder’**. *Ender defekt „thrette elle delle | paa“ i Frederik II.s privilegier for den norske adel.*

Udførlig beskr. i Norges gl. Love IV, 446—48.

Herkomst og hist.: Bindets indersider ere beskrevne med latinske sentenser og danske regnskabs-notiser; endvidere bærer den første af disse ejernavnd J. P. Marbachius (17. årh.). Ifølge påtegninger bl. 5^v foræredes bogen 1661 af sorenskriver Hans Pedersen over Idde og Marche len til G. Reichwein og 1683 af byskriver Niels Poffuelsen til I. Huidt. — *Har ifg. Norges gl. Love tilhørt Sevel. — Bl. 6^{r-v} er i marginen skrevet en brevformular (c. 1400), en tilsvarende findes bl. 42^v.*

1017. Thott 1276, fol. Pap. 34 × 22 cm. 7 bl. Skr. 1769 af Langebek. **‘Farmanna Logh’**.

Bl. 1^r tilføjer afskriveren „Norfk Sõe Ret. Ex Codice membr. Legum Norveg. Tunsbergenfi 1769“. — Ifg. katalogen „Bibl. Langeb. p. 546. No. 278“.

Norges gl. Love IV, 448.

1018. Thott 1277, fol. Pap. 32 × 21,4 cm. 25 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn. Bl. 24^v ubeskr.

Tunsberg bylov i dansk oversættelse. („Her begynder | Biark-Öe-Rett“ etc.).

Oversat efter AM. 73, 4to. Bl. 25 indeholder afskriverens anmærkninger.

Ifg. katalogen ‘Bibl. Langeb. pag. 547. No. 282’.

Norges gl. Love IV, 448.

1019. Thott 1279, fol. Pap. 31,4 × 19,8 cm. 149 bl. 16. århs slutn.

Norsk kopibog, af hvis indhold mærkes:

1) Bl. 130—37. Oldnorsk ordliste, med vedføjte dansk oversættelse. Alfabetisk ordnet.

2) Bl. 138—49. ‘Gamle norske ord i den norske Laugbog, som skulle fordanskis’. *Balkevis ordnede, med vedføjte dansk oversættelse.*

Norges gl. Love IV, 448.

1. **Thott 1280, fol.** Perg. $27 \times 20,5$ cm. 89 bl. Bl. 3—72^r tosp. C. 1400. Røde overskrifter. Forskellig-farvede initialer. Store, stærkt ornamenterede afsnitsinitialer, af hvilke de bl. 9^v, 54^r, 58^r omslutte billeder. Billedlige fremstillinger i marginen ses bl. 9^v, 28^r. Enkelte mindre beskadigelser, til dels reparerede, forekomme bl. 6, 8, 9, 49; efter bl. 62 er et blads defekt antegnet. Adskillige marginal-tillæg, til dels beskadigede ved beskæring. Senere tillagt (17. årh., ensp.) er bl. 1—2, 72^v—89.

Indhold:

- 1) Bl. 3—57. **Jónsbók.** Til loven er med særlig hånd føjet réttarbót Hákonar konungs (1306).
- 2) Bl. 58—68. **Kristinréttir Árna biskups** ('Kristinn rettr hinn nýi').
- 3) Bl. 69—72^r. **Réttarbætr**, 1294, 1305, 1314.
- 4) Bl. 72^v. „Odals capitule“.
- 5) Bl. 73—83. '**Kristinriettur sa endurnyade og forbetrade**, 1575'. Årstallet tilføjet med særlig hånd.
- 6) Bl. 84—89. '**Ordinantia Christians kongs**', 1547 (sål. rettet af Arne Magnusson fra 1544). Af Arne Magnusson betegnet som ufuldstændig ved tilføjelse af ordene „defunt multa“.

Herkomst og hist.: Foruden oven anførte steder ses Arne Magnussons hånd i membranen bl. 73^r, hvor han har tilføjet „non credo“ under følgende marginal-notits 'Þridie kristinriettur er til. hvors upphaf er. Su er lögtiund á lande voru etc.' — Bl. 1^r bærer en versificeret bön for regeringen, bl. 1^v en enkelt penneprove, bl. 2^r nogle penneprever (en tilskrift til sira Jon Þormodsson) samt påskriftene „Sigurdur Biörnsson á þessa Bök. Anno 1680. Pro lege Pro Rege Pro grege. 3 Rixdl.“ og „Nu er þess ein eldsta skrifud Íslandsk Lögbók fullkomenn eign mins Elfkulegs sonar Landþings skrifarans Sigurdar Sigurdsónar fyrir utanm arfaskipte við hanz Syltkin i Sumargäfu Anno 1701. 21. Aprilis. Til merkis mitt nafn. Sigurdur Biörnsson Mpp.“ efterfulgt af et latinsk citat. Bl. 2^v bærer en miniatur forestilende Olav den hellige på sin trone, udført i 17. årh. Nedenunder findes igen en ejernotits af lagmand Sig. Björnsson og en latinsk sentens. Bl. 89^r findes i 5 linjer tilføjet latinske sentenser for dommere.

2. **Thott 1281, fol.** Pap. $31,7 \times 20,2$ cm. 17. århs beg. 153 bl. Ubeskr. ere bl. 1^v—4, 25—28, 122, 136—42 samt nogle forangående og mange efterfølgende. Hvidt skindbind med bindebånd. **Jónsbók** i dansk oversættelse.

*Efterfulgt af Høla-udgavens retterbøder samt Storedommen
og Register.*

Herkønst og hist.: Bl. 1^r står „Jens Høsselberg gehørig Ao. 1630“. *Derunder* „Denne bog hafver ieg fundet efter min sal. stoffader Hans Høsselberg, som døde i Kiöbenhaffns beleyring, og er det min med rette. 1659. J. L. Frijs“. *Længere nede* „G. Sorterup“. — *Har ifg. den trykte katalog tidligere udgjort nr 158 i Danneskjolds bibliotek.*

1022. Thott 1282, fol. Pap. 31 × 20,_s cm. 59 bl. 17. årh. Røde og grønne overskrifter, flerfarvede og ornamenterede initialer, for så vidt disse ere tilsatte. Som opr. del af et større håndskrift angives numret dels ved en foliering (301—340), der viser 3 blades lakune (efter bl. 330), dels ved en paginering (495—612).

Indhold:

- 1) Bl. 1—45^r. **Sú danska Kirkiu-‘Ordinantia’, 1539.**
- 2) Bl. 45^v (særlig hånd). ‘Dömur umm Tyundarhalld, 1603’.
- 3) Bl. 46—52. ‘Hiúskapar Ordinantia, 1582’.
- 4) Bl. 53—59. ‘Ripar-artikular, 1542’. Derefter begyndelseslinjerne af et nyt stykke. Adskillige marginalia med st. 2.s hånd.

1023. Thott 1283, fol. Pap.

I (32,_s × 20,_s cm. 5 bl. Tosp. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn). „Sententzer udaf den Norfke gamle Lov, samt kirkeloven, | fom og den itzige Islandfke Lov, om Eens vidne og Eens Eed“. *Med modstående dansk oversættelse.*

II (30,_s × 20,_c cm. 20 bl. C. 1700). Norske forordninger.

Norges gl. Love IV, 448—49.

1024. Thott 1284—1296, fol. Pap. 13 voll. C. 33 × 20,_s cm. 18. årh. 2. halvdel. Væst. skr. af landfoged Skúli Magnússon.

‘þær islensku alpingis bækur’, 1631—99, 1701—70.

I (156 bl.) 1631—40, II (137 bl.) 1641—50, III (121 bl.) 1651—60, IV (418 bl.) 1661—70 og 1691—99 [ifg. titlen incl. 1700, men ender def. i 1699], V (191 bl.) 1671—80, VI (225 bl.) 1681—90, VII (269 bl.) 1701—1710, VIII (388 bl.) 1711—20,

IX (386 bl.) 1721—30, X (405 bl.) 1731—40, XI (343 bl.) 1741—50, XII (212 bl.) 1751—60, XIII (271 bl.) 1761—70.

Samtlige bind, med undtagelse af IX—X, ere på titelbladet attesterede „Rett utkrifud vid S. Magnusson“.

5. Thott 1297, fol. Pap. $31 \times 20,5$ cm. 176 pag. bl. 17. århs slutn.
Procesakterne i en sag mellem Boesands og Kieblevigs besejlere, 1692—93. Original.

6. Thott 1298, fol. Pap. $33 \times 21,5$ cm. 27 bl. 18. årh. Kun bladenes ydre halvdel er beskrevet. Autograf.
 'B(jörn) M(arkús)s(on), Kort Agrip umm Tijundargiordar upphaf og frammgang a Islande'.

* * *

7. Thott 24, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 276 bl. Skr. 1712. Røde overskrifter, flerfarvede initialer, illumineret titelblad.
'þad nya Testamentum æ Islensku'.
 På forsatsbladet findes en ejernotits af Örnulfur Thorsteinsson, Sudurbæ 1756.

8. Thott 25, 4to. Perg. $22,5 \times 15,5$ cm. 112 bl. Skr. 1599. Bl. 112^v ubeskr. Arkesignatur i nedre margen
Guðspjöll 1—4 og Postulanna gjörningar.
 Ved håndskriftets slutning står „Voru þessar þimm Bækur hins nya Testamentis fkrifjadar a Sniaþiollum og endadar þannu 7 dag februaríj | Anno domini 1599“.

9. Thott 26, 4to. Perg. $17,5 \times 13$ cm. 97 bl. C. 1600. Oprindelig foliering 1—112 (med forbigåelse af tallet 83); denne, tilligemed marginens parallelsteder beskadiget ved beskæring. Senere er tabt bl. 1, 4—5, 8, 13—16, 34—35, 59, 61, 64, 101.
Guðspjöll 1—4.

På en indlagt seddel har en hånd fra 18. årh. skrevet „Hæc versio Islandica quatuor Evangelistarum est recentior quam illa quæ 1540 Boschildiæ prodiit. Nec tamen exscripta est editione Bibliorum 1584 aut 1644. sed est opus originale nunquam typis evulgatum“. — Et som bindbetræk benyttet brevomslag er adresseret til Ragneiður Árnadóttir, Vatnsfirði.

1030. Thott 72, 4to. Pap. $20,7 \times 16,8$ cm. 68 bl. 18. årh.

‘Analysis didactica in evangelium St. Mattæi’ et ‘in evang. St. Marci’. *Islandsk.*

1031. Thott 412, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 399 bl. 18. århs beg To forsk. hænder. Hovedsagelig skr. af Arne Magnussons skriver Þórbur Þórðarson. Bl. 249, 327 ubeskr.

Postilla.

Beg. 1. sd. i níuvíkna föstu, end. 13. sd. eptir trin.

1032. Thott 440, 4to. Pap. $20,4 \times 16$ cm. 237 bl. 17. århs 1. halvdel. Delvis løst liggende i læderbind med spænder.

‘Gud's stormerki. Sa tiunde partur Magnalium Dei Valerii Herbergeri a^o 1616’.

Som smudsblade og til bindfoder anvendes blade med latinske optegnelser; på forsatsbladet er skrevet „Eigandi Bookar þessar Er Ragneiður Thordar dottir, Huoria ad Hun liær sinum Elfkulegum . . . til . . . Anno 1723“.

1033. Thott 473, 4to. Pap. $21 \times 15,2$ cm. 146 bl. C. 1700. Skal være autograf.

Kvæðasafn sira Bjarna Gissurarsonar á Þingmúla.

Ender defekt „a hana brauft eg | opt“.

Benyttelse og beskr.: Kvæði Stefáns Ólafssonar II, 404; Ó. Davidsson, Ísl. vikiðvakar.

1034. Thott 646, 4to. Pap. $19 \times 15,7$ cm. 188 bl. C. 1700. Med tilhørende kort og afbildninger. Illumineret titelblad. Ubeskr. ere bl. 9^v—10.

‘P. Nyland et J. v. Hextor, **Theatrum viventium, Sionarspil lifande skópna**’, Amsterdam 1672, A Íslensku vtgiefð af sira Einare Olafssyne’.

Oversætteren, præsten Einar Olafsson til Stad i Adalvik, giver på titelbladet årstallet (1689?) i lønskrift. Efter titelbladet følger originalens hollandske fortale med lige overfor stillet islandsk oversættelse, et latinsk epigram til læserne, samt (bl. 9^r) et latinsk ærevers til oversætteren fra sysselmand Thorlacus G. Vidalinus.

Thott 647, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 253 bl. Skr. 1732. Pagineret 1—386 (+ forsatsblad, titelblad, 3 bl. fortale, 3 bl. register; med overspringelse af tallene 330—39) og 1—110 (+ titelblad og 2 bl. register). Islandsk bind med spor til metalspænder. Ornamenterede initialer.

Indhold:

1) Bl. 1—195^r. 'P. Nyland et J. v. Hextor, **Theatrum viventium edur Siönarspil jardneskra skiepna**. Utlagt wr Hollendsku af s^r Einare Olafssyne'. *Årstallet (1689?) i lønskrift.*

2) Bl. 196—253^r. 'Extract af **Cosmographia A. Ortelii**. Wt-lagdur wr latinu af s^r Einare Olafssyne' *Årstallet (1679?) i lønskrift.*

Bl. 253^v findes skriverens datering samt en påklæbet seddel, ifølge hvilken håndskriftet 1747 har tilhørt P. Ju[nsson] i Oddbjarnarsker. En række senere ejere (Einar Einarsson, Davíð Schieving, J. Olavius, 'Davidi Henrici' von Eynen) ere indskrevne på forsatsbladet.

Thott 827, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 44 bl. 18. århs beg. Forfs autograf. Afdelingsvis pagineret. Bl. 25 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—24. 'De ratione Anni solaris, per I. Gam'. *Kommentar til Are frodes Íslendingabók. — Dat. Nestv. 1728.*

2) Bl. 26—43^r. „Non Iliada post Homerum“. *Kommentar til komputistikken i Íslendingabók. Utvivlsomt samme forf. som foreg.*

3) Bl. 44 (Jon Ólafsson Grv.s hånd). Islandsk brev fra Jonas Gam, Næstved 2/11 1727 (uddrag).

Thott 828, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 28 bl. Tosp. 18. årh. Arkaiserende retskrivning.

„Um Eikta|mørk og daga|deilingar [a] Íslanpi“.

Med modstående latinsk oversættelse i de ydre halve kolonner.

Bl. 28 udgøres af en kredsformig tegning over dagstider og verdenshjørner. — Bl. 1^r giver en kort dansk indledning.

Er biskop Jón Árnason's, også fra Ny kgl. sml. 292, 4to og 1678, 4to kendte afhandling.

1038. Thott 829, 4to. Pap. 17,3 × 23,7 cm. 26 bl. 18. årh. Gule rammer; rødt blæk til fremhævnning.

'Jón Árnason, Calendarium Gregorianum'. Islandsk og dansk tekst i modstående kolonner. Sml. den trykte udgave, Hólar 1707.

Ender med en dobbelt lønskrifttekst (bl. 26^v).

1039. Thott 833, 4to. Pap. 13,3 × 16,6 cm. 212 bl. (incl. forsatsblad). Skr. 1732. Delvis pagineret (÷ 150, 177). Kolorerede billeder. Rødt og grønt blæk anvendt til udsmykning.

'Ein aströnomisch vpp skript, huornenn peckiastr kunne nattura mannsinn's'.

Oversat efter et dansk tryk 1594 af Árni Magnússon 1674.

Ifølge en latinsk påtegning på forsatsbladet skænkes bogen ynglingen Iohannes Paulinus af Biorno Marci Bergmannus.

1040. Thott 1030, 4to. Pap. 24 × 18,4 cm. 25 bl. Skr. 1775. Teksten firspaltet på to modstående sider. Illumineret titelbillede og titelblad samt indgangs-initialer. Gul spalte-indramning. Ubeskr. bl. 1^r, 25^v.

'Forklaring over De Fornemste Guder og Gudinder . . først i den gamle Islandske Stiil eller bundene bogstaver, dernæst i den nu brugelige Islandske Dialecte, ligeledes i Dansk og Tydsk skrevet, samt de ældgamle Ruuner i alphetisk Orden'.

1. spalte giver teksten med islandsk arkaiserende retskrivning og håndskrift-forkortninger; herunder findes 25 lønskriftalfabeter med efterfølgende forklaring.

Titelbilledet viser Odin, men teksten omhandler de græsk-romerske guder.

Under tillen findes årstallet samt forbogstaverne A. E. S. I. F.

hott 1469, 4to. *Pap.* 20,2 × 16,2 cm. 98 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 98^v ubeskr.

'P. Vidalinus, **Vocula Jool**'. I latinsk oversættelse ved Ioh. Olavius (Grunnav.), 1752. — *Dediceret til B. Möllmann 1753.*

hott 1478, 4to. *Pap.* 20,1 × 15,6 cm. 35 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 35^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 4—23^r. 'P. Vidalinus, De nomine **Ridder**'.

2) Bl. 23^v—35^r. 'Tillæg om de to Ridder Ordener af Elephanten og Dannebrog, Kbh. 1756'. *Dansk og Latin (på modstående sider).*

Bl. 1—3 optages af en Kbh. 28. apr 1757 dateret dedikation af H. Iacobæus til O. Thott.

hott 1480, 4to. *Pap.* 17,8 × 23,8 cm. 5 bl. 18. årh. Bl. 1^v, 5 ubeskr.

'**Een liden Tractatus om Runebogstaverne**'.

Forskellige lønskrift-alfabeter. En omslaget påklæbet seddel bærer to sådanne alfabeter med tilhørende nøgle.

hott 1481, 4to. *Pap.* 21,7 × 17,2 cm. 56 pag. bl. (+ indholdsfortegnelse). 18. århs 2. halvdel. Skrevet på stemplet papir af år 1763. Bl. 6^v, 56^v ubeskr.

Jón Ólafsson, **Runologia** (isl.).

Ender uafsluttet i I. bogs 6. kap. „og þar liggja þeir enn;“.

1045. Thott 1483, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 17. bl. 18. århs 2. halvdel.
Bl. 17^v ubeskr.
P. Vidalin, „Dønsk Tunga“.

1046. Thott 1484, 4to. Pap. $20,5 \times 16,1$ cm. 27 bl. 18. årh. To forsk.
hænder. Bl. 16 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—15. P. Vidalin, „Dønsk Tunga“. Lige så udførlig som den trykte tekst.
- 2) Bl. 17—27. Stykke 1 i dansk oversættelse, med titel „Pouel Widalins Tractat om det Islandske | Sprog“.

1047. Thott 1485, 4to. Pap. $24,5 \times 18,4$ cm. 31 bl. 18. århs 2. halvdel.
Autograf. Presset læderbind med forgyldning.

‘P. Widalini Tractatus de voce lingva Danica, in lingvam latinam translatus a Johanne Olavio juniore’.

Giver afhandlingen Dønsk tunga i den islandske originaltekst med lige overfor stående latinsk oversættelse. Udførlig redaktion.

Indlagt er ¹⁾ et dansk brev fra oversætteren til grev Thott, dat. Regentzen 4. oct. 1754, med en indlagt strandplante, der foregives at vokse i den islandske torsks mave, ²⁾ „Compendium af Pauli. Ionæ Widalini Levnetz Belkrivelse“ skr. af Jón Ólafsson fra Grunnávik.

Benyttelse og beskr.: P. Vidalin, *Visnakver*, Rkv. 1897, s. VIII (cil. som folio).

1048. Thott 1486, 4to. Pap. C. $21 \times 16,5$ cm. C. 152 bl. 18. årh. Hovedsagl. skr. af Jón Ólafsson fra Grunnávik.

‘Grammatica Islandica’.

Samlinger til islandsk grammatik. Nogle læg ere i helt bredde, skrevne med særlig hånd.

1049. Thott 1487, 4to. Pap. 20×16 cm. 51 bl. Tosp. 17. årh.
„Grammaticæ | Islandicæ | Rudimenta“.

Skulde ifølge en foran indfæstet (uklar) latinsk seddelnotits (18. årh.) være forfattet af Magnus Olavius, pastor Laufasensis, stemmer dog næsten ganske med den af Runolphus Jonas, 1651; enkelte paradigmer ere udfyldte med særlig hånd

Thott 1488, 4to. Pap. $24,2 \times 18,5$ cm. 98 bl. 18 årh. Bl. 1^v, 98^v ubeskr.

'Johannes Magnæus, *Grammatica Islandica*, conscr. 1738'.
Titelbladet indeholder en notits om forfatteren.

Thott 1489, 4to. 'Manuale Islandico-latinum' mangler.
Udlåntes 5. febr. 1800 og er ikke senere afleveret.]

Thott 1490, 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 39 bl. 18. århs 2. halvdel.
'Disquisitio de voce Gandvik'.
Forfatteren er Jón Ólafsson fra Grunnarvik.

Thott 1491, 4to. Pap. $19,2 \times 15,2$ cm. 237 bl. 18. årh. Synes
sammenstykket af forskellige, opr. usammenhørende dele. Bl. 224^v
ubeskr.

'Sæmundar Edda'.

Fra et særligt håndskrift er tilføjet Gróttasöngur, Gróugaldur,
Fjölsvinnsmál, Hyndluljóð, Hrafnagaldur Óðins.

Bl. 225—37. Ráðning Brynhildarljóða. En runo-
logisk afhandling, forskellig fra den Arnamagnæanske samlings
tilsvarende 'ráðningar'.

Herkomst og hist.: Ifølge titelbladet er denne Edda „skrifud af Diakna
Paule“ (P: Páll Sveinsson). Af en efterskrift bl. 203^v fremgår, at i alt fald
håndskriftets midterparti (særlig pagineret 193—416) er afskrevet efter et
af sira Þórbjörn Jónsson på Stadarstad skrevet eksemplar, der viser tilbage
til Codex Regius. — Indlagt er et brev fra Skúli Magnússon til Thott, dat.
Kbh. 2. febr. 1770, hvorved Edda efter løfte oversendes, og som i øvrigt
angår Islands forhold.

Thott 1492, 4to. Pap. 22×17 cm. 162 bl. 18. årh.

Sæmundar Edda.

Med tillæg af Hrafnagaldur Óðins, Gestspeki, Sólarljóð.

Ifg. en foran indlagt seddel kollationeret bl. a. 'cum codice Dni
Eyulfi pastoris prædii Vallensis'.

1054. Thott 1493, 4to. Pap. $21,2 \times 16,6$ cm. 16 bl. 18. århs beg. Bl. 15^v—16^r ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—6. „Varlospaa“.
- 2) Bl. 7—15^r. „Hava-mal“.

Bl. 16^v indeholder blandt flere pennenprøver et gudeligt vers. Bl. 1^r har som overskrift „Edda Sæmundar prefts Sigfussonar hins froda at Odda“. I marginen er noteret „þetta er [krifad efter Manuscript[o] Jons Einarso [nar] defign. R(ectoris) H(olensis)“.

1055. Thott 1494, 4to. Pap. $20 \times 14,8$ cm. 91 bl. 17. århs 2. halvdel. Som omslag et med nodeskrift forsynet blad af et latinsk ritualhdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—68. **Snorra Edda.** I Laufás-Edda redaktionen. Ender med sira Magnús Ólafssons visur til sira Arngrimur Jónsson.

2) Bl. 69—91 (særlig hånd, skr. 1683). „Læknynga Bök“. — Sidste side, der ender defekt, er udfyldt med en nyere hånd.
Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIV.

1056. Thott 1495, 4to. Pap. $20,8 \times 16,1$ cm. 124 bl. 17. årh. Som omslag et med nodeskrift forsynet dobbeltblad af et latinsk ritualhdskr.

Snorra Edda. I Laufás-Edda redaktionen. Islandsk tekst med modstående dansk oversættelse. På s. 1 titlen 'Edda, id est poetica Islandica'.

2. del ender med „elli“-navne.

Indlagt er 2 oktavblade med R. Rasks hånd, indeholdende i dansk oversættelse begyndelsen af Gylfaginning.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIV.

1057. Thott 1496, 4to. Pap. $20,8 \times 16,2$ cm. 56 bl. 18. århs beg. Bl. 56^v ubeskr.

Snorra Edda („Bokin Edda“). I Laufás-Edda redaktionen. Med ny prolog.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIV.

ott 1497, 4to. Pap. 22,5 × 17,5 cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Bl. 1^v ubeskr.

„**Krakomal**“. Med efterfølgende latinsk kommentar.

Indlagt er en bogfortegnelse over gammel, til dels islandsk
litteratur.

ott 1498, 4to. Pap. 21 × 16,5 cm. 49 bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1—44. '**Visur úr ættartale Noregs konunga** efter AM.
301', 4to

2) Bl. 45—49. '**Geisli** ex Cod. Flateyensi'. Ender i vers 31.

ott 1499, 4to Pap. 19,5 × 15,5 cm. 91 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—67^r. '**Umm Skiöld konung og Skiöldunga vijsur**'.
Efter Björn på Skardsås autograf.

2) Bl. 67^v—73^v. '**Getspeke Heidreks kongs**'.

3) Bl. 73^v—86^v. „**Vafprudnis mæl**“ med paraphrasis og
metaphrasis.

4) Bl. 86^v—91. „**Vegtams Kvida**“ med paraphrasis og kom-
mentar.

I en foran indsat latinsk seddelnotits meddeles, at de i stykket om
Skjold samlede vers ere uddragne af oldskrifterne og kommenterede af
digteren Hallgrímur Pétursson (efter bp Brynj. Sveinssons opfordring),
hvilket arbejde senere fortsattes af Björn på Skardså.

ott 1500, 4to. Pap. 21 × 16,5 cm. I alt 102 bl. 18. århs 2.
halvdel, med nogle ældre tillæg.

I (31 bl. 17. århs 2. halvdel).

1) '**Umm Skiöld köng og skiöldunga vijsur**' (Bl. 1—2^r). Be-
gyndelsen til afhandlingen med samme titel i Thott 1499, 4to.

2) '**Björn Jónsson, Höfuðlausn** med kommentar' (Bl.
2^r—7^r).

3) '**Bergbúapáttur** („Ein Fæheyrd Fræfaga“), med vers-kom-
mentar af „E. E. S.“ (Bl. 7^r—12^r). Samme fortolkning som
til '**Hallmundar-drápa**', Rask 99.

4) '**Rædgätur sr. Hallgríms Péturssonar yfir fornskállda vijsur**'.
Bl. 12^r—19).

5) 'Annar Partur Eddu, umm kiennyngar' (bl. 20—31').
Herefter nogle senere tilføjelser, bl. a. om 'fullriette'.

II (144 bl., pag. 1—288). Den ældre Edda, *digtene* Völuspá, Hávamál, Alviss mál, Skírnisfór, Hárbarðsljóð, Hymiskviða, Lokasenna, Helgakviða Hundingsbana I—II, Helgakviða 'Haddinga skapa', Sinfjötla lok, Grípisspá, Grímnis mál (*end. def.*).

III (8 bl.). 'Noregs konga tal' — „er Sæmundr Fróði orti“.

IV (8 bl., bl. 8 ubeskr.). „Krako mal | er sumir kalla | Lodbrokar kvidu“.

V (10 bl.). Kvæði Egils Skallagrimssonar 'Höfuðlausn' og 'Sona torrek'.

VI (26 bl., bl. 26 ubeskr.). 'Visur úr Ólafs sögu helga' efter AM. 61, fol.

VII (8 bl.). 'Ynglingatal Þjóðolfs ens Hvinverska'.

VIII (8 bl., bl. 8 ubeskr.). 'Ólafs rima Haraldssonar' er Einar Gilsson qvad.'.

IX (18 bl., bl. 18 ubeskr.). 'Visur úr Æve Noregs konunga' efter Codex Frisianus'.

X (8 bl., bl. 6—8 ubeskr.). 'Gull-Þóris saga'. Ender uafsluttet i kap. 3.

XI (8 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grv.). „Monita qvædam ad Knytlinga sagam spectantia“.

Herkomst og hist.: Foran er indlagt en yngre indholdsfortegnelse til I, ifg. hvilken kommentaren til I, 3 skyldes sysselmand i Arnessyssel Einar Eyjólfsson. En anden seddel indeholder regning over II—IX, XI, samt „Ejulf Wallenfis Schediafma de voc. Bondi“, som nu ikke findes (sml. Thott 1746, 4to). Som omslag har tjænt fragment af en islandsk brevbog fra 18. årh.

Sml. Gull-Þóris saga, Leipzig 1858, s. 5, 7—8; GÞ., Kbh. 1898, s. IX—X.

1062. Thott 1501, 4to. Pap. 23,2 × 11,2 cm. 12 bl. 18. århs 2. halvdel.
 Bl. 12^v ubeskr.

„Þrvar Oddz drápa“ afskreven efter AM 343, 4to.

1063. Thott 1502, 4to. Pap. 18,8 × 15,8 cm. 17 pag. bl. (+ titelblad).
 Skr. 1764.

'Loka Læte' etc.

Satire over landfoged Skúli Magnússon. Sml. den trykte udg., Kbh. 1780.

6. Thott 1508, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 63 bl. 18. århs 2. halvdel.
Bl. 47—62 skr. af Jón Ólafsson fra Grv. Ubeskr. ere bl. 32,
39^v—40, 44^v—46, 51—54, 62^v.

Indhold:

- 1) Bl. 1—31. 'Sr. Gudmundur Ellendsson, Rimur af Pilato Landstiornara'. I alt 5.
- 2) Bl. 33—39^r. „Skiring Einars Eyolfssonar yfir Fornlyrði i Vafprúpnismálum“.
- 3) Bl. 41—44^r. „Nockur Fornyrde“. A—L i alfabetisk orden.
- 4) Bl. 47—50. „Philologica“. Saga-excerpter til lexikalsk brug.
- 5) Bl. 55—62^r. 'Visur úr sögu Hrafnis og Gunnlaugs útpýddar'.
- 6) Bl. 63 (fol.). Frederik IV, Om fattige isl. præsters underhold, 14. febr. 1705.

Íslendinga sögur II, s. XXXI.

7. Thott 1698, 4to. Pap. $23,5 \times 18,5$ cm. 14 bl. 18. århs 2. halvdel.
Vistnok autograf. Bl. 1^v, 14^v ubeskr.

'Kongleg Skialldborg'. Med efterfølgende dansk oversættelse og anmærkninger.

Lykønskingsdigt i anledning af kong Kristian VII's tronbestigelse 'frambored 1766 af Overdugasta Guds Sendeboda frá Íslande' (c: Ólafur Gíslason).

8. Thott 1737 a, 4to. Pap. $19,5 \times 15,5$ cm. 86 pag. bl. (+ titelblad).
18. årh.

„Mathias | lockimsens Andmerckninger Over | Island, | og deffens Indbyggere“. Derunder, overstreget „1747 (?) ongefær“.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 237, 284.

9. Thott 1737 b, 4to. Pap. $23,5 \times 95$ cm. 1 bl. 18. århs 2. halvdel.
Kristi lævned, afbildet i 5 felter.

Med en forklaring i lönskrift på felternes fod.

I 6. felt giver tegneren (S. M. Holm?) en meddelelse, ifg. hvilken billederne 'findes i Soelheime Kirke udi Island, over Koerdören indvändig, teinet af Een Biscop', daterede 1414 og med underskrift „I. H. lin 3: son?“.

1068. Thott 1738, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 9 bl. C. 1700.

„Adtskilligt om liflands Beschafenhed | og wilkor“.

Forfattet på Akrar i Skagefjord (utvivlsomt af Jón Eggertsson) i 17. århs 2. halvdel.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 227.

1069. Thott 1739, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 26 bl. 18. århs 2. halvdel.

„Umm það | Íflendfka Hvalfífka kin“.

Med tilhørende afbildninger. Incl. andre havdyr.

1070. Thott 1740, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 14 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn. Bl. 5^v—6, 13^v—14 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—5^r. ‘Om Jord-lilden udi Ísland 1755’. *Extrakt af sysselmand i Tings-syssel Jon Bendixens brev.*

2) Bl. 7—14^r. ‘Einer Halfdanssön, Om lökulan som sprang i Ørævene, 1727’. *Oversat 1756 af Io. Martini.*

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 331.

1071. Thott 1741, 4to. Pap. $19,4 \times 14,2$ cm. 20 bl. 17. årh. Bl. 20^v ubeskr.

‘Gislaus Magnus, *Consignatio Instituti seu Rationes*’ etc. 1647.

Ifg. katalogen „Bibl. Høj. No. 405“.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 124.

1072. Thott 1742, 4to. Pap. $20 \times 16,2$ cm. 26 pag. bl. Skr. 1751.

‘N. Horrebow, *Relation og Betænkning om Íslands Oeconomie og nærværende Tilstand*’ etc.

Dat. Kbh. 13. Nov. 1751, med forfs egenhændige underskrift.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 245.

1073. Thott 1743, 4to. Pap. $20,3 \times 16$ cm. 23 bl. 18. årh.

„Om den Íslandfke Handel“.

74. Thott 1744, 4to. Pap. 20,2 × 15,9 cm. 27 bl. 18. årh.

Jón Árnason, 'De mercatura Islandorum propriis navibus facta'.

Indeholder, efter en forudskikket indledning (med særlig hånd) kun III. kap., § 1—15 af det planlagte værk. Stemmer med Univ. Addit. 227, fol., dog således, at dette har 16 §§ og en „præfatio“, som beg. og ender noget udførligere end den nævnte indledning.

En beskrivelse ved Jón Sigurðsson af Th. 1744 er indklæbet foran i Add. 227, fol.

Thott 1745, 4to. Pap. 20,7 × 16,5 cm. 37 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grv.

'Catalogus nominum priorum, 1600—1743 in Islandia usitatorum', cum notis.

På titelbladet er med særlig hånd skrevet „Auctor libelli est Dominus Eyulfus Pastor olim Ecclesiæ Wallensis Svarfadardali in Islandia Boreali.“

Thott 1746, 4to. Pap. 20,6 × 16,6 cm. 147 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 116, 134 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—115. 'E. I., Catalogus nominum priorum, 1600—1743 in Islandia usitatorum', cum notis. Samme skrift som foreg. nr.

2) Bl. 117—33. 'E. I., Schediasma de voce Bóndi'.

3) Bl. 135—47 (særlig hånd). Endnu et ekspl. af stykke 2, vistnok opr. hjemmehørende i Thott 1500, 4to, med titel 'Dni Eijulfi Ionnæ filii Schediasma de voce Bóndi'.

Thott 1747, 4to. Pap. 19,9 × 16 cm. 18 bl. 18. årh. Bl. 18^v ubeskr.

Saga-fortegnelse. På Dansk, alfabetisk ordnet.

Til dels med literærhistorisk kommentar.

1078. Thott 1748, 4to. *Pap.* $21 \times 16,3$ cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
'lons saga heiga biskups Avgmundzsonar'.
Ifg. katalogen „Bibl. Lang. p. 575 No. 414“.
-

1079. Thott 1749, 4to. *Pap.* $21 \times 16,3$ cm. 189 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh.
Bl. 189^v ubeskr.
'Árna biskups saga' Þorlákssonar.
Ifg. katal. 'Bibl. Lang. p. 576 No. 417'.
-

1080. Thott 1750, 4to. *Pap.* $20,3 \times 16,1$ cm. 27 bl. 18. århs 2. halvdel.
Yngvars saga víðförla.
Ifg. katal. 'Bibl. Lang. No. 418'.
-

1081. Thott 1751, 4to. *Pap.* $21,2 \times 16,4$ cm. 44 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel.
Hungrvaka („Einn litill Bæklingr“ etc.).
Ifg. katal. 'Bibl. Lang. No. 419'.
-

1082. Thott 1752, 4to. *Pap.* $21,2 \times 16,6$ cm. 39 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel. Bl. 39^v ubeskr.
Páls saga biskups („Fráfærn hin ferligasta“ etc.).
Ifg. katal. 'Bibl. Lang. No. 420'.
-

1083. Thott 1753, 4to. *Pap.* $21,2 \times 16,5$ cm. 12 bl. 18. årh. *Bl. 1*
12^v ubeskr.
'Hálfs saga ok rökka hans'.
Ifg. katal. 'Bibl. Lang. No. 426'.
-

1084. Thott 1754, 4to. *Pap.* $21,3 \times 16,7$ cm. 36 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel.
Eiriks saga rauða ('Þorfinnz saga Karlsefnis' etc.) *efter AM.*
544, 4to.
Bl. 1^r bærer en notits med Langebeks hånd. — Ifg. katal. 'Bibl.
Lang. No. 427'.
Benyttelse og beskr.: Eiriks saga rauða, Kbh. 1891; A. M. Reeves, Wineland
the good, s. 189.
-

- l. Thott 1755, 4to. *Pap.* 20,_s × 16,_s cm. 71 bl. 18. årh. Bl. 71^v ubeskr.

'Hrólfs saga kraka'.

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 459'.

- l. Thott 1756, 4to. *Pap.* 21,_s × 16,_s cm. 33 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 33^v ubeskr.

'Hálfs saga ok Hálfs rekka'.

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 463'.

- l. Thott 1757, 4to. *Pap.* 22,_s × 17 cm. 51 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—10^r. **'Brand-Krossa pátttr'.**
- 2) Bl. 10^r—51. **'Droplaugarsona saga'.**

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 468'.

- l. Thott 1758, 4to. *Pap.* 21,_s × 16,_s cm. 57 bl. 18. årh. Bl. 57^v ubeskr.

'Harðar saga ok Hólmverja'.

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 470'. — *Sml. Íslendinga sögur II, s. XIII.*

- l. Thott 1759, 4to. *Pap.* 22,_s × 17 cm. 39 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 39^v ubeskr.

'Hrafnkels saga'.

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 471'.

- l. Thott 1760, 4to. *Pap.* 20,_s × 16 cm. 13 bl. 18. årh. Bl. 6, 13^v ubeskr.

Indhold:

1. Bl. 1—5 (*skr. 1756 af Halldór Jakobsson*). **'Af ágirnd Absalons erkibiskups'.**

2. Bl. 7—13^r (*Jon Mortenssöns hånd*). **'Om ærkebiskop Absalons gærrighed'.** *Stykke 1 i dansk oversættelse.*

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. No. 483'.

1091. Thott 1761, 4to. Pap. 20,⁷ × 16,⁴ cm. 18 bl. Skr. 1740 af J. Langebek.

„*Annales Islandici*“ (omslagstitel). *Excerpt af Annales Regii.*
Ifg. kall. 'Bibl. Lang. No. 512'.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, *Isl. Ann.* s. XIV.

1092. Thott 1762, 4to. Pap. 21,³ × 16,⁷ cm. 27 bl. 18. årh. Skr. af Langebek. Bl. 27^v ubeskr.

Annáll 1—1313. Afskrift efter Annales vetustissimi, med den sædvanlige lakune.

Ifg. kall. 'Bibl. Lang. No. 560'.

[Thott 1763, 4to er 26. jan. 1862 tilbageført til den Arnamagnæanske samling som en del af AM. 573, 4to.]

1093. Thott 1764, 4to. Pap. 20,³ × 16 cm. 51 bl. 18. årh.

Biskupa-annálar Jóns Egilssonar med fortættelse efter Annálar Björns á Skarðsá (Titel „Hungurvaka“).

Ender defekt 'Enn eftir þetta áfall' (år 1636).

Ifg. katalogen skulde her tillige findes Krembrefaga danica. — Sm. Th. 1776 XII, 4to.

1094. Thott 1765, 4to. Pap. 20,⁶ × 16 cm. 138 bl. C. 1700. Efter bl. 112 lakune, og de følgende blade tilsatte med en noget yngre hånd.

Njáls saga.

Bl. 138^v er udfyldt (af 2. hånd) med *Krossreidardómur* 1488 (r. 1471) i udtog.

Som forsatsblad findes et islandsk privatbrev, skr. 1766.

Benyttelse og beskr.: *Njála II*, 746—47.

1095. Thott 1766, 4to. Pap. 19,³ × 15 cm. 389 bl. 18. årh. Ubeskr. ere bl. 3^v—4, 142^v—43, 146—49, 301^v, 389^v.

Indhold:

1) Bl. 1—3r. „*Noregs Konunga tal Sæmundar prests | fröda i Liiodum*“.

2) Bl. 5—145. **‘Ólafs saga konungs hins helga’**. *Med to tillæg (pættir)*.

3) Bl. 150—301^r. **Noregs konunga sögur fra Magnúss saga góða til Magnúss saga Erlingssonar incl.**

4) Bl. 302—389^r. **‘Sverris saga’ med „Prologus“**.

ott 1767, 4to. *Pap.* 18,³ × 14,³ cm. 314 bl. 18. årh. Bl. 24^v, 209^v, 312 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Rímna erendi, Gáta um djöfulinn, Sálmar, Et islandsk brev-fragment.

2) Bl. 3—24^r. **‘Hrafnkels saga góða’**.

3) Bl. 25—108. **‘Eyrbyggja eðr þórnesinga saga’**.

4) Bl. 109—209^r. **‘Egils saga Skallagrimssonar’**.

5) Bl. 210—311. **‘Laxdælinga saga’**. *Ender defekt i udgs 78. kap. „Hanns son var | Are“ og har desuden lakune efter bl. 309.*

På de med pennenprøver og lign. beskrevne bl. 209^v og 313—14 findes nogle personnavne, bl. 209^r nederst en tak for lån af bogen. myttelse og beskr.: Laxdæla saga, Kbh. 1889—91, s. XXVIII.

ott 1768, 4to. *Pap.* 20 × 16 cm. 294 bl. 17. århs slutn. *Skr. af Ásgeir Jónsson.* Bl. 5^v—6, 50, 95—98, 130, 149^v—50, 238^v, 260 ubeskr. *Delvis pagineret.*

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. **„Fundr Noregs“**.

2) Bl. 4^v—5^r (*Jón Ólafsson fra Grv.s hånd*). *Indholdsfortegnelse.*

3) Bl. 7—16. **‘Halfs saga og Halfsrecka’**.

4) Bl. 17—49. **‘Þorðar saga Hreðu’**.

5) Bl. 51—94. **„Svarfdæla Sagha“**.

6) Bl. 99—129. **„Floa manna Saga“**.

7) Bl. 131—39. **‘Hreiðars þattr’**.

8) Bl. 140—49^r. **‘Grautar-Halla þattr’**.

9) Bl. 151—56. **‘Brandkrossa þattr’**.

10) Bl. 157—77. **‘Droplaugarsona saga’**.

11) Bl. 178—232. **Fóstbræðra saga** („Sagann af þormóði“ etc.).

12) Bl. 233—38^r. **„Volfa þattr“**.

- 13) Bl. 239—59. 'Rafnkiels saga goða'.
- 14) Bl. 261—68. 'Hromundar saga Greipssonar'.
- 15) Bl. 269—76. 'Slisa-Hroa saga'.
- 16) Bl. 277—94. „Mottuls Saga“.

Herkomst og hist.: Jón Ólafsson fra Grunnavik, der år 1754 ses at have ejet håndskriftet, har foruden indholdsfortegnelsen tilføjet marginalia samt bl. 129^v en notits om Ásgeir Jónsson. — Bindets indersider ere betrukne med fragment af en kontrakt, samt et islandsk privatrebrev af år 1743.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Fornsögur III, s. XV.

1098. Thott 1769, 4to. Pap. 20,_s × 16 cm. 42 bl. 18. årh

Indhold:

- 1) Bl. 1—11^v. „Nockrar Historiur | Utlagdar ur Theatro Hondorfii“.
- 2) Bl. 11^v—29. 'Sorgar saga sr. Olafs Eigilssonar'. Om Tyrkernes plyndring af Vestmannaeyjar 1627.
- 3) Bl. 30—34. 'Fræsøgn umm þaug hriggilegu Tydendi i Westmanna Eyum 1627'.
- 4) Bl. 35—38^v. 'Björn Jónsson, Ráðning dimmra forn-yrða Íslendinga lögbókar'.
- 5) Bl. 38^v—42^r. 'Latinskir orðshættir', 'Heiðingjanna guðir' o: de klassiske.

Derefter er foden af bl. 42^r samt 42^v overklæbet. Her har stået lønskrift-alfabet og anvisning til hemmelige kunster m. v.

1099. Thott 1770, 4to. Pap. 19,_s × 14,_s cm. 51 bl. 18. årh. Pagineret 1—100, med gentagelse af 93—94.

„Saga Hins helga | Ions | Hóla Bifkups“.

1100. Thott 1771, 4to. Pap. 18,_s × 15,_s cm. 190 bl. 18. århs 1. halvdel. Bl. 81 er en indskudt seddel. Bl. 190^v ubeskr.

'Saga af Argenide dóttur Meleander kongs i Sykiley. Utlögð úr Latinu á Íslensku af des. rectore Jone Eynarssyne 1694'.

1. Thott 1772, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 34 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Bl. 6, 33 indskudte sedler.

'Breviarium deperditi fragm. membr. Historiæ Styrianæ, conscriptum 1729, aliqv. auctius redditum 1730'.

J. O.s sædvanlige udfyldning og kommentar til *Heiðurvíga saga*.

2. Thott 1773, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 193 bl. 18. århs 2. halvdel. „Niculausar Klíms | underjardar Reyfa“.

Defekt ved sidste blads bortrivning.

Vistnok skr. af H. E. Wium, hvis navn bindets forside bærer.

3. Thott 1774, 4to. Pap. $21,2 \times 16,5$ cm. 78 bl. 18. årh. Bl. 78^v ubeskr. Vistnok skr. af Erlendur Ólafsson.

„Sagan | af | Hugo Capetus | Konge | i Franca Riike“.

Ifg. katl. 'Bibl. Lang. p. 575. No. 404'.

4. Thott 1775, 4to. Pap. $20,2 \times 16,5$ cm. 46 pag. bl. Skr. 1732 af Jón Ólafsson Grv.

„Vita | Floventis | Regis Francorum“.

Flóvents saga i latinsk oversættelse, med J. O.s til H. Gram dedicerede indledning.

5. Thott 1776, 4to. Pap. C. $21 \times 16,5$ cm. Forskellige opr. usammenhørende stykker.

I (90 bl. Skr. 1680. Bl. 58—59 særlig indsatte.). 'Grettis saga Ásmundarsonar'.

Ved sagaens slutning (bl. 89^r) er tilføjet en visa til Grettis ære

Bl. 89^v—90^r (særlig hånd) giver timatal til Grettis saga.

Bl. 90^v. 'Lioodmæle uppa søgu Eigels Skallagryms sonar'.

II (16 bl. 18. årh. Bl. 16^v ubeskr.) 'Eyreks saga rauda'.

III (83 bl. 18. årh.). Njáls saga. Med efterfølgende „Registur“.

IV (79 bl. *Skr. c. 1680. Forsk. hænder. Bl. 20° ubeskr.*).
 1 (*Bl. 1—20^r*). 'Hrafnkiels saga goda'.
 2 (*Bl. 21—45^r*). 'Bandamanna saga'.
 3 (*Bl. 45^v—79*). 'Havardar saga Isfyrdings'. Derefter en
 visa til Håvards søre.

V (34 bl. 18. årh. *Bl. 34° ubeskr.*). 'Björn & Skarðsá,
 Tyrkjaráns saga'. Med tilhørende forord.

VI (40 bl. *Skr. 1768 af Otto Ionæus. Pagineret 1—78
 + titelblad*). „Bandamanna Saga“. Afskrift af AM. 493, 4to.

VII (18 pag. bl. 18. årh.). „S(a)urla þættur“. 'In latinum
 per Johannem Olavium translata'.

VIII (33 bl. 18. årh. *Bl. 26 en indskudt seddel*).

1 (*Bl. 1—18*). 'Havardar saga halta Isfyrdings'.

2 (*Bl. 19—33*). 'I. O. S., Inntak viðsanna i Grettis sögu'.

IX (14 bl. 18. århs 2. halvdel. *Bl. 14° ubeskr.*).

'Æfentýr af einum Italienskum biskupi 1597'.

X (70 bl. C. 1700). 'Huga saga Skapiers'.

XI (16 bl. *Endt 1723. Forsk. hænder. Bl. 16° ubeskr.*).
 'Æfentýr af Alexander og Lodwyk'. Ender def.

XII (19 pag. bl. *Skr. 1757 af Jon Mortenssön*). 'Kong
 Krembre saga'. I dansk oversættelse. — Hører vistnok opr. til
 Th. 1764, 4to.

XIII (14 pag. bl. *Skr. 1757 af Jon Mortenssön. Bl. 14°
 ubeskr.*). 'Fortælling om Kong Aage i Upsal'. I dansk over-
 sættelse.

Herkomst og hist.: Med hensyn til det blandede indhold kan mærkes, at styk-
 kerne I og IV opr. have hørt sammen. Under versene I, bl. 90^v findes
 navnet Benedicht Sigurdsson, og sammes navnetræk ses IV, bl. 79^v, under
 det til Håvards pris tilføjede vers. Verset I, 89^r bærer derimod under-

skriften Sigurdur Gysla son. Dateringen 1680, 31. Dec. foreligger IV, bl. 45^r. Ved slutningen af X er med kursivhånd tilføjet 'Endad 14 Martii 1716', og i forreste læg er indlagt en indholdsfortegnelse omfattende Hugo Skaplers m. fl. sagaer.

Benyttelse og beskr.: Eiríks saga rauða s. VIII; A. M. Reeves, Wineland, s. 191; I) Zs. f. d. phil. XXXI, s. 51—52, 55—56, 58.

106. Thott 1777, 4to. Pap. 20,_s × 16 cm. 19 bl. 18. årh. Bl. 1^v, 19^v ubeskr.

'Andreas Bussæi Chorographie og Beskrivelse over Det Gamle Grönland'.

107. Thott 1778, 4to. Pap. 20,₁ × 15,_s cm. 18. årh.

Grönlandica, hvoriblandt:

'A. Bussæi Chorographie og Beskrivelse over Det Gamle Grönland' (15 bl. Bl. 15^v ubeskr.).

08. Thott 1829, 4to. Pap. 21 × 16,₂ cm. 55 pag. bl. 18. årh.

„Sandfærdig Underretning | om | Scholens Tilstand paa Skalholt“.

Ender med Kristian VI.s skole-anordning af år 1743.

1. Thott 1880, 4to. Pap. 23,_s × 19,_s cm. 20 bl. (+ titelblad). 18. årh.

„Introductio | in | Historiam Litterariam | Islandiæ“ („post | Reformationem“ tilf.). På Dansk.

- Thott 1969, 4to. Pap. 19,_s × 15,_s cm. 21 pag. bl. (+ titelblad).

18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grv.

'Vita Brynjulfi Svenonii Ep. Skalh. meritissimi'.

- Thott 2082, 4to. Pap. 18,_s × 15,₁ cm. 178 bl. 18. århs beg. Skr.

af Jón Magnússon. Bl. 1—2 ere en senere tilføjet dedikation; bl. 3 ubeskr. Selve teksten pagineret 1—350.

Den ældre Frostatingslov.

Herkomst og hist.: Ifg. den forudskikkede latinske dedikation, hvorved Jón Magnússons sønnesøn Jón Snorrason skænker grev O. Thott bogen, har

J. M. (Arne Magnussons broder) afskrevet dette eksemplar efter et (membran-?) håndskrift i den Arnemagnæanske samling.
Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 449.

1112. Thott 2083, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 139 pag. bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 139^v ubeskr.

Den ældre Gulatingslov ('Gulapings boc').

Benyttelse og beskr.: Norges gl. Love IV, 449.

1113. Thott 2084, 4to. Pap. $19,5 \times 14,5$ cm. 311 bl. (+ forsatsblad). 16. årh. Ældste del (bl. 1—196^r) har røde eller grønne initialer og røde fremhævnings-mærker. Med bl. 198 begynder hdsks 2. (noget yngre) hovedhånd. Ubeskr. ere bl. 139^v—42^r, 169^v, 174—82, 196^v—97, 209^v, 214^v, 239^v, 245^v, 311^v.

Indhold:

- 1) Bl. 1—137. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. Med nyere fortale og balke-registre.
- 2) Bl. 138—39^r. Norges konger. *Fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.*
- 3) Bl. 143—69^r. **'Rettebødder'.**
- 4) Bl. 170 (særlig hånd). Kristian III, Om 'gaardfestning', 1557.
- 5) Bl. 171—73 (særlig hånd). Frederik II, Privilegier for adelen i Norge.
- 6) Bl. 183—93^r. **'Regula Juris'.**
- 7) Bl. 193^r—94. 'Sager koningen och byschopen emellom'.
- 8) Bl. 195. Stamtavle fra Magnus Måneskjold til kong Hans.
- 9) Bl. 196^r. Kong Hans' kroning.
- 10) Bl. 198—203. Grænseskel mellem ^{a)} Norge og Sverige, ^{b)} Norge og Rusland.
- 11) Bl. 204—89. **Retterbøder.**
- 12) Bl. 290—91^r. 'Kong Frederik II.s begravelse'.
- 13) Bl. 291^r—92^r. Kong Jakobs og dronning Annas ophold på Holme 1589.
- 14) Bl. 292^v—93. „Ferrer Sedell“.

15) Bl. 294—311^r. 'Nogle gloser aff Norrighis Loug for-dannschett'.

Udførlig beskr. i Norges gl. Love IV, 449—51.

Herkomst og hist.: På bindets bageste inderside angiver Madtz Bagge 1602 at have arvet bogen efter sin fader. På forsatsbladet meddeler Peder Anderssen på Wrem 1651, at han har fået bogen foræret af Daniell Bildt Knudsen til Morlandgård. Sml. i øvrigt Norges gl. Love. — Bl. 142^v bærer en gudelig sentens med rødt blæk.

Thott 2085, 4to. Pap. 18,_s × 14,_s cm. 537 bl. 16. århs slutn. Forsk. hænder. Selve teksten (bl. 60 ff.) delvis opr. folieret, men denne forvirret ved omstilling og uregelmæssighed. Adskillige ubeskr. blade.

Indhold:

- 1) Bl. 1—5^r. Norske fogderier m. v.
- 2) Bl. 6—13 (delvis rødt blæk). Kalendarium med forklaring. Derefter værdiberegning m. v.
- 3) Bl. 15—43^r. Blandede optegnelser. Bl. 25—33^r ubeskr.
- 4) Bl. 44—58^r. Register over Landsloven og Rettebøder.
- 5) Bl. 60—265^r. Den norske landslov i dansk oversættelse. Med nyere fortale og indskud af den norske kristenret (bl. 250—57). I den opr. foliering 1—216^r ere tallene 90—99 oversprungne.
- 6) Bl. 265^r—67^r. 'Qvæstiones wdi Norgis Laug'.
- 7) Bl. 267^v—506. Retterbøder etc. Endv. Om 'bokar eed', Sager kongen og biskoppen imellem, 'Konning Ericks gordtz ret', smdstykkerne om Magnus Måneskjold, kong Hans' kroning, Regula juris, Norges konger til kong Kristoffer.

Bl. 537^r samt bindets indersider optages henholdsvis af vægt-notitser, en brugsanvisning, en notits om rettertinget på Aggershus 1599.

Udførlig beskr. i Norges gl. Love IV, 451—53.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside samt bl. 1^r har ejeren Thomas Normand 1596 på Dansk og Latin indført sit navn, på første sted efterfulgt af en fransk sentens.

Thott 2086, 4to. Pap. 19,₁ × 15,₇ cm. 255 bl. Skr. 1589. Røde overskrifter, store flerfarvede afsnits-initialer. Folieret i to af-

delinger med gentagelse af tallene I, 64—68 og bogens sidste læg ufolieret. Efter bl. 245 lakune. Enkelte ubeskr. bl. og ss.

Indhold:

- 1) Bl. 1—195^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. Med nyere fortale (rødt blæk) og balke-registre.
- 2) Bl. 197—245. **'Rettebøder'**. Ende defekt.
- 3) Bl. 246—47. Registre. Beg. defekt.
- 4) Bl. 248—55. **'Sager øre'**.

Beskr. i Norges gl. Love IV, 453—54.

Herkomst og hist.: På bl. 1^r (forsatsblad) har skriveren tilføjet dateringen 24. sept. 1589; samme årstal genfindes ved enden af fortalet. Derimod har retterbødernes titelblad mærkelig nok årstallet 1567. En senere ejer (c. 1600) er Anders Oluffsøn.

1116. Thott 2087, 4to. Pap. 18,_s × 15,_s cm. 131 bl. (+ forsatsblad). Skr. 1596. Rødt ornamenterede titler. Enkelte ubeskr. ss.

- 1) Bl. 1—118^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse. Med nyere fortale og balke-registre.
- 2) Bl. 118^v—19. „Jorde Tallit“ etc.
- 3) Bl. 120—31. **'Rettebøder'**.

Beskr. i Norges gl. Love IV, 422 (som Ny kgl. sml. 1635 a, 4to).

Herkomst og hist.: På forsatsbladet gives indholdsfortegnelse (18. årh.), underskrevet af P. Nyrup, Norlando-Norvegus. Datering bl. 112^r. — Suhms sml. 965, 4to.

1117. Thott 2088, 4to. Pap. 19,_s × 16 cm. 311 bl. Skr. 1599 af Hans Mortensen. Ubeskr. ere bl. 264, 266—71, 284^r, 285^v—307, 308^v.

Indhold:

- 1) Bl. 1—139^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse med balke-registre.
- 2) Bl. 139^v—40^r. **'Mörcke Ord i Loughen'**.
- 3) Bl. 140^v—45^r. **'Regula Juris'**.
- 4) Bl. 145^v—237. **Retterbøder m. v. Heriblandt „Om Konn-genns och Bispens Sager“**.
- 5) Bl. 238—311 (1630—41). Husholdnings- og tømmer-

regnskab for Jens Povlssen på Moss (til dels overstreget); Husråd og lægemidler; Kendetegn på hestes egenskaber.

Udførlig beskr. i Norges gl. Love IV, 454—55.

Herkomst og hist.: Hovedhåndskriftets skriver „Hanns Morthennsfenn“ giver bl. 140^r navn og datering ('Bremenis' 18. jan. 1599). Nedskriveren af st. 5 har bl. 1^r skrevet sit navn „Jens Pouellfenn“. På bindets forreste inder-side står „J. Cold (overstr.), Kjøbenhavn d. 16. Sept. 1738“. På bageste inder-side afsluttes husrådene.

118. Thott 2089, 4to. Pap. 19,_s × 15,_s cm. 104 bl. C. 1600. Ubeskr. ere bl. 40^v, 43—45^r, 62^v—64.

Indhold:

- 1) Bl. 1 (17. årh.). Borgered. Dansk og tysk.
- 2) Bl. 2—40^r. 'Bye Laugenn' i dansk oversættelse.
- 3) Bl. 41—42 (17. årh.). 'Register offuer By Lougenn (Bergen Bye Loug)'.
- 4) Bl. 45^v—62^r (særlig hånd). Kong Kristoffers 'stadsret'. Bl. 45^r (overklæbet) har båret register til „Tord deins loug“.
- 5) Bl. 65—104 (17. århs 1. halvdel). 'Kong Hans' købstadsprivilegier'.

Beskr. i Norges gl. Love IV, 455—56.

På bindets forside er skrevet „Beigenn Bye Lough, | Och gemien Stadtz Rett | vdi Danmach“.

. Thott 2090, 4to. Pap. 19,_s × 16,_s cm. 35 bl. 18. årh.

„Bergens Privilegier“.

Ifg. katalogen „Bibl. Ost. p. 354. No. 155“.

Norges gl. Love IV, 456.

. Thott 2091, 4to. Pap. 20,_r × 16,_s cm. 74 bl. 18. årh.

Retterbøder efter Thott 2088, 4to.

Norges gl. Love IV, 456.

. Thott 2092, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 12 bl. 17. årh.

„Den Norfke Chriftenn Rett“.

Norges gl. Love IV, 456.

1122. Thott 2093, 4to. Pap. 24,5 × 19,5 cm. 60 bl. 18. årh.

'Den gamle Norfke Christne-Rett' (o: ærkebiskop Jons) 'udsæt
paa Danske aff Mester Hans Gaaes'.

1123. Thott 2096, 4to. Perg. 20,5 × 16 cm. 73 bl. 17. årh. Røde eller
grønne overskrifter. Åben plads for initialer. Bl. 73^v ubeskr.
Læderbind med spænder.

Jónsbók, med efterfølgende register.

Herkomst og hist.: På det tilhørende pergament-forsatsblad angiver „Jon
Olafsson“ sig som ejer 1737; sammesteds findes navnet „Jens Jürgens(en)“.
Bindet har været udfodret med stumper af privatbreve.

1124. Thott 2097, 4to. Perg. 24,5 × 17,5 cm. 103 bl. 17. årh. Røde
overskrifter, åben plads for initialer.

Indhold:

1) Bl. 1—86. Jónsbók.

2) Bl. 87—103. Réttarbætr, 13—15. årh. Beg. defekt, lakune
efter bl. 88.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, 395.

1125. Thott 2098, 4to. Perg. 18,5 × 14 cm. 92 bl. 16. årh. Røde over-
skrifter, røde og blå initialer. Bl. 79—92 er palimpsest, med
adskillige spor til den oprindelige skrift (ung isl. lovebog?). Bl.
65^r ere nogle linjer udraderede, af bl. 91 er nedre yderhjørne
bortrevet.

Jónsbók.

Herkomst og hist.: Det ellers ubeskr. bl. 92^v bærer 3 vers, hvori skriverens
navn (Steingrímur); derunder står „Forlatid kærri vin Biane Tummalsson.
þott ec hafi spiltt efninu j þeim yðum lodnum kalþ Skinnum“. Længere
nede følge forsk. fraser, deribl. en tak for lån af bogen til... „Biarnar son“. Bl.
54^r n. m. findes en skriverfrase; bl. 38^v ejernavnet „Bianne Illhuga
sonn“ 1666.

1126. Thott 2099, 4to. Perg. 17,5 × 12 cm. 225 bl. (+ forsatsblad).
Skr. 1581. Palimpsest; skr. på blade af mindst to forsk. ud-
raderede latinske ritual-hdskrr. Sorte initialer, med undtagelse af
bl. 174^v—83^r, hvor udsmykning med rødt og blåt blæk er anvendt.

Indhold:

- 1) Bl. 1—174^r. *Jónsbók*.
- 2) Bl. 174^v—211. '*Réttarbætr*', 13—15. årh., deribl. Gamli sáttmáli; Formularer. Derefter er med særlig hånd tilføjet nogle sárþæder „1 gula þingf logumm“.
- 3) Bl. 212—24. „Regiftrur“ til lovbogen.
- 4) Bl. 225. Þingsetningar bæn og formáli. Denne sidste ender defekt, da et blad er bortskåret.

Forsatsbladet, oprindeligt fastklæbet til bindets inderside, indeholder Um David og Jonathan (15. årh.), 2: Brudstykke af Stjórn eller en lignende islandsk bibeloversættelse.

Arkomet og hist.: Bl. 174^r ender lovbogen med et skriververs og datering. I marginen findes forskellige personnavne fra 17. årh.; som ejer fremhæves bl. a. flere gange Jon Andriesson. Bl. 225^v er i 18. årh. skr. „Mr Ion Arnason“.

nyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I.

ott 2100, 4to. Perg. 21,3 × 16,8 cm. 69 bl. Tosp. C. 1600. Røde overskrifter; ornamenterede, flerfarvede initialer, til dels med figurfremstillinger.

Indhold:

- 1) Bl. 1—64^r. *Jónsbók*. Med efterfølgende 'registur'.
- 2) Bl. 64^v—69. '*Réttarbætr*', 13—16. årh. Heribl. Gamli sáttmáli.

nyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I; Safn t. s. Ísl. II, 166; C. Bruun, Illum. Haandskr. s. 295.

ott 2101, 4to. Perg. 18,3 × 14,3 cm. 127 bl. C. 1500. Røde overskrifter, flerfarvede ornamenterede initialer. Bl. 94—104, 114—27 ere senere tilsatte papirblade (3 forsk. hænder, 17. årh.); endvidere ere enkelte beskadigede blade udfyldte ved påklæbet beskrevet papir. Frederik VII.s navneciffer.

Indhold:

- 1) Bl. 1—113^r. *Jónsbók*.
- 2) Bl. 113^r—22. '*Réttarbætr*', 13—16. årh., deribl. Gamli sáttmáli.
- 3) Bl. 123—27^r (tosp.). Registur. Beg. defekt i slutn. af Mannhelgi.

Herkomst og hist.: Bl. 127rb angiver Ögmundur Biarnason 1660 sig som ejer og har nedenunder optegnet sit tilgodehavende hos forskellige mænd (i Steingrimsfjord).

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I; Safn t. s. í. II, 166.

1129. Thott 2102, 4to. Pap. 15,6 × 11,6 cm. 247 bl. (+ bl. I—III). Skr. 1568 af Grímur Skúlason. Elegant udstyring: røde overskrifter, flerfarvede initialer; store, stærkt ornamenterede afsnits-initialer. Ubeskr. ere bl. 1^r, III^v, 160^v—61, 247^v.

Indhold:

- 1) Bl. I^v—III^r. Christoffer Valckendorffs egenhændige meddelelse om den Islands-rejse, på hvilken håndskriftet af ham erhvervedes.
- 2) Bl. 1. Af Lucas' evangelium „Fyrrer pui verid og myskunn-famer“.
- 3) Bl. 2—160^r. Jónsbók.
- 4) Bl. 162—71. „Bua laug“.
- 5) Bl. 172—79^r. Ribe-„Articula“.
- 6) Bl. 179^v—216^r. „Kongfins (Kr. III.) Orðinantia“.
- 7) Bl. 216^v—25. Dómar.
- 8) Bl. 226—47^r. 'Regifter'.

Herkomst og hist.: Ved håndskriftets slutning giver skriveren navn og datering („Skúipud i Skálholhti“). C. Valckendorff beretter på sin (ualmindelig hurtige) Islandsrejse at have fået bogen af „Bispen for synden paa Islandt . . her Guldbrandt, en from gammell Danne mandt“ — hvad dog må bero på en forveksling med bp Gísli Jónsson. Ifølge påtegning bl. 1^r ejede Henning Valckendorff bogen 1802. Det oprindelig med spænder forsynede læderbind bærer i blindtryk bogstaverne H. V. og årstallet 1802; rygtilen er derimod ny. — Sml. Isl. Artidaskrár s. 246 (cit. som nr 2101).

1130. Thott 2103, 4to. Pap. 19,3 × 15,4 cm. 128 bl. (+ bl. I—IV). Skr. 1589 af Guðmundur Illugason. Delvis røde overskrifter og forskellig farvede initialer samt større ornamenterede afsnits-initialer. Ubeskr. ere bl. 1^v—II, III^v—IV^r, 120^v, 121^v, 123^v—28^r. Læderbind med messingbeslag og spænder.

Indhold:

- 1) Bl. 1—111. Jónsbók.
- 2) Bl. 112—20^r. „Regiftur“.

3) Bl. 121^r. Kristian III., Um skilgetning prestabarna, 1551.

4) Bl. 122. Gamli sáttmáli. *De 2 sidste linjer med særlig hånd; derefter (med samme hånd) en sampykt — ender defekt.*

Herkomst og hist.: Bl. 120^r giver skriveren navn og datering (skr. 'A Kristnese I Eyia firda'). Personnavne, ejernotitser og andre påskrifter findes bl. I^r, III^r, IV^v, 123^r, 128^v og bindets sidste inderside. Bl. III^r har ejeren Magnús Þorleifsson c. 1740 skrevet en ferskeytt visa.

l. Thott 2104, 4to. Pap. 14,₆ × 19,₇ cm. 650 bl. Skr. 1714 af sysselmand Markús Bergsson.

Jónsbók („Lög Bók | Iflendinga“ etc.). Efterfulgt af den trykte teksts sædvanlige réttarbætr. De ulige sider ere forbeholdte til forklaringer, parallelsteder og lign., men stå ofte ubeskr. Bl. 2^r optages af en pennetegning af kong Olav.

l. Thott 2105, 4to. Pap. 19,₉ × 16 cm. 398 bl. Skr. 1740. Ubeskr. ere bl. 1^v—6, 157^v—65.

‘Græn-gæs’.

Herkomst og hist.: Angives på titelbladet skrevet på Þingeyra kloster efter det eksemplar ‘er Assessor Thormodur Torvason hefur rita laa tid’ (c: Steph. 7).
Benyttelse og beskr.: Grágás III, s. L.

l. Thott 2106, 4to. Pap. 21,₂ × 16 cm. 239 bl. 18. årh. Forsk. hænder. Ubeskr. ere bl. 37, 148—52, 164. Pagineret 7—472, hvortil kommer 1 indklæbet seddel og 2 indlagte blade.

Réttarbætr, dómar etc., 13—17. årh.

Det ellers ubeskr. bl. 1^r giver en latinsk indholds-notits. — Håndskriftet omfatter tillige isl. lovuddrag, arvetavler, forordninger fra 16—17. årh. (Reces 1547, Riber artikler, Ordinans 1629), samt Frederik II.s gårdsret (Dansk).

Indeh. endv.:

a. Bl. 94—120. **Kristinna laga þáttur** (úr Grágás), incl. tiendelov, og herefter særskilt tiendeloven, hvortil nogle bemærkninger af afskriveren.

b. Bl. 180—97. ‘Magnús Jónsson, **Um arfatökur**’ og ‘Um heimilisqvidar vitne sama auctoris’.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, s. 291—92, 417, 859.

1134. Thott 2107, 4to. Pap. 19×15 cm. 337 bl. 18. årh. Bl. 1 overklæbet.

Islandske domme og retskendelser, balkevis ordnede som supplement til Jónsbók.

1135. Thott 2108, 4to. Pap. C. 22×17 cm. 18. årh. Forsk. hænder, stammende fra Jón Ólafsson Grv. og I—II (+ 3 bl.) skr. af ham.

I (5 bl. Skr. 1734). Kristiern Is Langa réttarbót. Afskrift af AM. 187 (a), 4to, som da endnu havde 1ste segl bevaret.

II (16 beskr. bl., hvoraf 3 skr. af Jon Therkelsen). 'Eitt og annad Islendskum Lögum edr Institutis vidkomande' — heriblandt om skolerne.

III (29 beskr. bl.). 'Dönsk Konga bref'.

1136. Thott 2109, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 176 bl. 17. århs 2. halvdel. Bl. 1^v, 49, 102^v, 140^v, 151^v—52, 161^v—62, 164^v, 169—70 ubeskr. Bl. 111 er en indskudt seddel.

'Dómabók'.

Bl. 103 ff. er den originale dombog for Snæfellsnes syssel 1664 ff. år.

Som omslag er anvendt et 1726 dat. brev fra en dansk købmand til en islandsk præst.

1137. Thott 2110, 4to. Pap. C. 21×17 cm.

I (90 bl. 17. århs 2. halvdel. Enkelte bl. samt adskillige ss. ubeskr. Som omslag et perg.-bl. fra et latinsk ritual-hdskr.).

Dómabók. Forskellige brudstykker i original, vedrørende Ísa-fjarðar, Stranda, Húnavatns og Skagafjarðar sysler.

På en indlagt seddel er skrevet „Herudi findes eendeel Procesfer om Hexerie i Island“ (18. årh.).

II (105 bl. 18. årh. Enkelte ss. og bl. ubeskr.; bl. 89 en indskudt seddel).

Kgl. forordninger, Altingsvedtægter, domme, 16—18. årh. — væsl. på Islandsk.

Endv. mærkes:

- a. 'Aartal konunganna rykisstiornar' (bl. 1—9).
- b. 'Extract af Prof. Holbergs Danmerkur og Noregs beskrivelse' (bl. 73—86).
- c. 'Sa nyade (sål.) og forbetrade Christenriettur' (bl. 87—103^r).

Som indre omslag er anvendt islandske brevfragmenter og papir, hvorpå bl. a. er skrevet et gudeligt vers.

3. Thott 2111, 4to. Pap. 21,_s × 17 cm. 28 bl. 18. årh. Bl. 28^v ubeskr.
„Christen Riettur | hinn forne“.

Ifg. katalogen „Bibl. Langb. p. 576, No. 432“.

Benyttelse og beskr.: Grágás III, s. LV.

4. Thott 2112, 4to. Pap. 20,₇ × 16,_s cm. 9 bl. Skr. 1739.

‘Christinn Rettur . . endurbættur . . epter brefum . . Olafs Hialtasonar og Arna Gislasonar’.

Ifg. katl. ‘Bibl. Lang. No. 444’.

5. Thott 2113, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 24 bl. C. 1700. Bl. 24^v overklæbet.

Kristinréttr Árna biskups („Kriften-Ret“ med Langebeks hånd).

Ifg. katl. ‘Bibl. Lang. No. 433’.

6. Thott 2114, 4to. Pap. 21,_s × 16,₇ cm. 7 bl. 18. årh.

‘Constitutio Ecclesiastica de Decimis Gisseri Ep. Schalhoftini’.

De tilhørende omslag bære nogle islandske personnavne m. v.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I.

7. Thott 2160, 4to. Pap. 20,_s × 15,₉ cm. 12 bl. 18. årh.

Om oldtidens tvekampe.

Skriftet skulde ifølge indholdsfortegnelsen være en traktat om den islandske rettergang i 17 kapitler, hvoraf kap. 7 handler om enekamp.

1143. Thott 2161, 4to. Pap. $21,2 \times 16,3$ cm. 9 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn. Bl. 9^v ubeskr.

· 'De prioritare dotis apud Islandos (Om Hiemgiftens Fortrin)'.
Dansk. Forf. på Islandsk af lagmand P. Vidalín.

1144. Thott 2162, 4to. Pap. C. $21 \times 16,4$ cm.

I (19 bl. C. 1700. Bl. 19^v ubeskr.). 'Björn Jonsson
ad Skardsa, Rædnyng og Skyrsla Dimmra Fornirda Lögbokar
Efter A. B. C.'

II (857 bl. 18. årh. Enkelte bl. og ss. ubeskr.).

P. Vidalín, Skýringar yfir fornyrði Lönsbókar.

Hovedsamlingen (bl. 1—760) er skrevet med en kendt islandsk skriverhånd fra 18. århs 2. halvdel; denne ender med et register, som dog omfatter flere artikler, end samlingen indeholder, men derimod ikke medtager dennes sidste læg (P. Vidalíns behandling af nogle ord i bp J. P. Vidalíns postille). Endvidere findes som dublet, hvert stykke med sin særlige hånd:

a (45 bl). Artiklen sessa tal.

b (36 bl.). Artiklen heimanfylgja og gagngjald — denne sidste her dog med flere bilag og desuden efterfulgt af en afhandling om mål.

c (16 bl. 18. århs 2. halvdel; kendt skriverhånd). Artiklerne ábyrgð — alin að lengd (§ 1—9).

To indlagte sedler indeholde regning for skriverløn.

---

* * *

1145. Thott 24, 8vo. Pap. $17 \times 10,4$ cm. 37 pag. bl. (+ titelblad). 18. årh. Titlen tilf. med særlig hånd.

'Gunn. Pauli f., Annotationes in aliquot capita Evangelistæ Matthæi'. Islandsk.

Ender afbrudt s. 73 nederst i X, 14.

---

hott 57, 8vo. *Pap.* 13,_s × 9,_s cm. 247 bl. *Skr.* c. 1575. *Islandsk hånd. Titelblad og til dels initialer rødt kolorerede. Ubeskr. ere bl. 78, 79^v, 149—50, 193^v—98, 246^r, 247^r.*

Theologisk lærebog. Latin.

Sandsynligvis til brug for Skalholt lærde skole, som det ang. stykke 2 angives.

Indeholder ¹⁾ 'Epitome examinis de precipuis theologiæ locis', ²⁾ 'Qvæstiones qvinque partium catechismi . . in usum puerorum prime classis scholæ Scalholtensis selectæ', ³⁾ 'De ordine librorum' sacræ scripturæ, ⁴⁾ 'Dies mali'.

Bl. 247^v bærer med særlig hånd „Sententia Diui Bernherdi | noſtro euo quadrans“. — Bl. 77^v optages af et menneskehoved (med frenologisk tekst).

Titelbladet bærer mærket „M. 1574. I“ og ejernavnet Th. Blichfeld (c. 1700); bl. 70^v står „Finis. 75“.

hott 110, 8vo. *Perg.* 14,_s × 11 cm. 116 bl. 13—15. årh. 3 forsk. hænder: Bl. 1—63, 101—7 c. 1300; bl. 64—100 13. årh.; bl. 108—16 15. årh. Røde overskrifter og initialer, disse sidste i stykke 1—2 vekslende med grønne. Bl. 63^v ubeskr. Ender defekt ved bortfald af et læg. Bl. 1^r stærkt slidt og sværtet. Presset læderbind med spor til spænde og udfodret med skind, der bærer enkelte optegnelser. Hist og her marginalia.

Manuale norvegicum (Handbók presta).

Den latinske tekst afbrydes af 2 oldnorske småstykker:

Bl. 13^v—14^v. Ægtevielses-formular. *Sml. Dipl. isl.*

Bl. 21^v. Faste-regler.

Dipl. isl. II, 328—29.

hott 169, 8vo. *Pap.* 15,_s × 10 cm. 382 bl. *Skr.* 1730 af Árni Jónsson. Ubeskr. ere bl. 92—93, 369. Oversætterens autograf.

'Så andlegi bardægi Christens manns'.

Oversættelse af J. R. Brochmands „En Christens aandelig Kamp“, Kbh. 1626.

Forsatsblad og titelblad give nærmere oplysning om oversætteren, en søn af biskop Jón Arnason, til dels ved bogens ejer Sigurdur Einarsson.

1149. Thott 170, 8vo. Pap. $16 \times 10,1$ cm. 112 bl. 18. årh. Selve teksten (incl. 10^{a-c}) folieret 1—105.

‘Sr Paall Biörnsson, Speculum patientiæ, þolenmæðennar speigell’.

1150. Thott 181, 8vo. Perg. $12 \times 9,3$ cm. 74 bl. (incl. det fra bindets inder-sider læsnede pergament). 16. årh. To forsk. hænder samt nogle nyere tillæg. Røde initialer, senere afløste af sorte; røde overskrifter, mod bogens slutning vekslende med andre farver. Opr. ubeskr. ere bl. 1—2, 3^v, 16, 20, 35^v, 72—74.

‘Bænabok’.

Efter titelbladet (bl. 3^r) følger:

Calendarium (bl. 4—15),

Um tunglkomur (bl. 17—19),

‘In principio erat verbum’ etc. (bl. 21—22^r),

Bænir (bl. 22^v—71).

Herkomst og hist.: Blandt de lidet betydende pennenprøver på de ubeskr. blade kan mærkes ejernavnene Torfi Guðmundsson, 1678 (bl. 3^v pp.) og Valgerður Halldórsdóttir (bl. 1^v). Bl. 20^r bærer et gudeligt vers. Bl. 16 og flere andre blade vise spor af ældre, udskrabet skrift.

1151. Thott 182, 8vo. Pap. $16 \times 10,4$ cm. 50 bl. 18. årh.

‘Vikubæner’.

Oversatte 1644 af sr Ólafur Hallsson efter dr. J. Stegmans tyske original.

1152. Thott 183, 8vo. Pap. $16,1 \times 10,4$ cm. 462 bl. Skr. 1729 af Hjörleifur Þórðarson. Selve teksten pag. 1—674. Oversætterens autograf. Bl. 1^v—2, 462^v ubeskr.

‘Paradísar Alldengardur’.

Oversat af præsten H. Þ. efter J. Arndts tyske original.

Bl. 1^r nævner oversætteren sig som bogens ejer. På smudsbladet efter håndskriftets slutning er med rødkridt skrevet „Sigridur Litla a þessa bæna bok“.

1153. Thott 208, 8vo. Pap. $15,6 \times 10$ cm. 95 bl. Skr. 1736. Bl. 41^v—44, 52^r, 95^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 2—41^r. 'Nockrar saungvysur umm kross og motlæt-ingar Guds barna'. Af Jón Einarsson, *efter V Wudriani Korsets Skole* ('Skoli Krossens og kienneteikn Christendomsins').

2) Bl. 45—95^r. **Bænarsálmar.**

Herkomst og hist.: Bl. 1^r (forsatsbl.) bærer en, Þoroddur Þordarson *under-skreven* og 1743 'ad Mannskapshole' dateret påtegning, ifølge hvilken han har ladet dette 'Psalmakver' sammenskrive på Hólar i Hjaltadal 1736. Til bl. 95^r er fastklæbet en seddel med et af Þorsteirn Magnússon *underskrevet* vers, som indeholder en afskedshilsen til læseren.

l. Thott 209—110, 8vo. Pap. C. 17 × 10,5 cm. 2 voll. 161 bl. Skr. c. 1765. B'. 78^v, 157^v ubeskr. Vistnok forfs autograf

Árni Böðvarsson, 'Psalmar ut af Paradisar Likli', i alt 112.

Efterfølges af 'Huggunar Greinir, í versum', 1—20 (bl. 158—61).

Herkomst og hist.: Hæfterne ere i skindomslag, det ene til dels dannet af beskrevet pergament fra et latinsk ritualhåndskrift; som forsats er anvendt brevfragmenter, adresserede til forfatteren. Som bindfoder er bl. a. benyttet en stump af en markaskrá.

i. Thott 243, 8vo. Pap. 16,5 × 10 cm. 90 bl. 18. årh. Pag. (med forbigdelse af nogle bl.) 1—161. Bl. 36^v—39, 60^v ubeskr. Bl. 8 en indskudt seddel. I omslag af beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—29^v. „Umm nockra steina“. 'Efter Alberto Magno'.

2) Bl. 29^v—36^r. „Umm nockra stjolina med Íslandfukumm | nöfnum“.

3) Bl. 40—49. **Prognostica et Astrologica** (*Íslandsk og Dansk*). Tabellarisk udregning af liv og død, lykke og ulykke, planeternes indflydelse etc.

4) Bl. 50—61. „Nockur under vyfan umm Græs“.

5) Bl. 62—90^r. „Lytel under vyfan umm | Lækningar“.

Omslaget er udfodret med en stump af et islandsk privatbrev.

j. Thott 289, 8vo. Pap. 16,5 × 10,5 cm. 77 bl. 18. årh. Uregelm. pag. 1—164.

Indhold:

1) Bl. 1—31. **Chiromanti** ('Hænderlinu list'). Med overskrift „De Manibus“.

2) Bl. 32—38^v. „Umm Nockrar Gra[sa nátturur“. *Delvis lönskrift*.

3) Bl. 38^v—46^v. Kennimerki mannsins náttúru. *Delvis lönskrift*.

4) Bl. 46^v—77. *Astrologica-physiologica etc. (Islandsk). Om himmeltegnene, fødselsmåneden, planeterne, fosterets udvikling, månecyklens dage, drømme, ulykkelige dage, anvisning til at vise igen m. v.*

På en indlagt seddel er skrevet „Auctor Hujus libelli est Hr. Biorn Provft paa Scharsaæ in Islandia Septemtrionali, insignis Antiquarius, ante 20 circiter annos mortuus. D. 11 May (?) 1771.“ *Skindomslag med påskrift „Johann Christoph Stenbach Peter sine“.*

1157. Thott 346 b, 8vo. Pap. 13,6 × 8 cm. 93 bl. Skr. 1770. Bl. 87 ff. opr. ubeskr.

‘Compendium historiæ universalis e synopsi Holbergiana in usum scholæ Skalholtinæ introductum’.

Ifg. titelbladet er bogen indført i Skalholt skole af rektoren mag. Bjarni Jónsson; skriveren betegner sig ved bogstaverne S. G. F. P. På de opr. ubeskr. blade findes nogle ejerpåtegninger og pennepreøver, hvoriblandt et 4linjet islandsk vers.

1158. Thott 477, 8vo. Perg. 14,2 × 8,6 cm. 25 bl. 18. årh. Skr. af Markús Þorláksson.

Islandske rune- og lönskrift-alfabeter, runeremser og runerim, ‘tractatus um rúnir’.

Med titelblad i lönskrift „Klcs Rhsl“ etc.

1159. Thott 478, 8vo. Pap. 20,3 × 8,1 cm. 40 bl. C. 1700. I omslag af beskr. perg. med nodetegn fra et latinsk ritualhdskr.

‘Tonas Theodori, Vocabula Latino-Islandica sub varia diversaque metrum (!) genera secundum Islandicam poesin collecta’, 2: *Ljóðaglósur síra Jóns Þórðarsonar í Hvammi.*

Det for samlingen på titelbladet opgivne årstal 1629 er utvivlsomt rettelig 1679.

[Thott 479, 8vo. „Id. liber per Io. Olavii 1722. ^{b)} Pasoris primitiva N. T. sub variis patrii idiomatis metrorum generibus

disposita a Jona Einario. c) Elementa lingvarum Syriacæ et Arabicæ. d) Oratio Dominica variis lingvis“ *mangler.*]

0. **Thott** 480, 8vo.. Pap. 16,_s × 10 cm. 177 bl. 18. århs 2. halvdel. *Hist og her ubeskr. bl.*

‘Odder Jonsen, antiquitatum studiosus, **Udkast til Eet Islandsk Vocabularium**’.

Det pågældende glossar er islandsk-latinsk.

1. **Thott** 481, 8vo. Pap. 16,_s × 10,_s cm. 67 bl. 18. årh. *Forsk. hænder. Bl. 44, 52^v, 61^v, 63^v, 66^r ubeskr.*

Indhold:

1) Bl. 1—30. ‘**Faheirdar forundrunarlegar Historiur um Americam**’. *Efter Seb. Frans’ geographia 1555.*

2) Bl. 31—67. **Blandinger** (*isl. og lat.*): Villuletur, Brugsanvisninger, månedssnavne, Årstal af M. Luthers liv, Vísur Jóns bps Arasonar 1—14, Anekdoter og lign., De varia religione, Umm Skrifttena, Hymni Prudentii, Salme, Versificeret blæk-tilberedelsesanvisning, Gudbr. Sigurdi et Thorst. Sveinbiorni Vale novissimum Jani Asmundi filii ad turbam superstitem scolasticam (bl. 45—52^r), Hallgr. Péturssons Aldarháttur i latinsk overs., Carmina latina duo laudatoria.

Som ejer angiver sig bl. 67^v I. Isonius. Som indre omslag er stumper af islandske privatbreve anvendte.

- Thott** 482, 8vo. Pap. 15,_s × 10,_s cm. 6 bl. 18. århs 1. halvdel. *Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*

‘Kort under vijfnijng | om de fornemste Stycker, til at læse og tale det Islandfke Sprog rett’.

Heri samtale-prøver.

- Thott** 483, 8vo. Pap. C. 17 × 11 cm. 18. årh.

1 (7 bl. *To forsk. hænder, delvis skr. af Jón Ólafsson Grv.*).

‘Kort undervisning at læse og tale det Islandske sprog’.

Samme bog som Thott 482, 8vo.

2 (28 løse sedler, skr. af A. M.). Arne Magnussons egenhændige optegnelser til islandsk formlære.

Indlagt i omslag af et dobbelt folio-blad, som bærer prøver af et islandsk-latinsk glossar, dat. „Voge 1743. 4. Octobr“ (Jon Therkelsens hånd).

1164. Thott 484, 8vo. Pap. $14 \times 8,5$ cm. 108 bl. 18. århs 1. halvdel. Forsk. hænder. I 1. stykke adsk. ubeskr. sider. I omslag af beskr. perg. fra et latinsk ritualhdskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—36^r. ‘Málshættir optir röð upphafsstafanna’.
- 2) Bl. 37—67. ‘Prolusio Academica De insula fortunata ab Aretophilo inventa’.
- 3) Bl. 68—103^r. Stykke 2 i islandsk oversættelse. Nogle småafsnit ved slutningen forbigåede.
- 4) Bl. 103^r—108 (skr. af Jon Therkelssen). „Dygd“. En undersøgelse af begrebet „Dyd“.

Som indre omslag er anvendt et islandsk brev-fragment.

1165. Thott 485, 8vo. Pap. $19 \times 10,5$ cm. 148 bl. 18. århs 2. halvdel. Vistnok Jón Ólafsson „den yngre“s hånd. Pagineret 1—298. ‘Eggert Ólafsson, Kvæða-kver’.

Ifg. katalogen „Bibl. Lang. p. 585. No. 46“.

1166. Thott 486, 8vo. Pap. $13,4 \times 8,1$ cm. 72 pag. bl. 18. årh. Forfs autograf.

Eggert Ólafsson, Kvæði.

På omslagets inderside findes påskriften „Dono Authoris Eggerti Olavi poffideo Erlendus Olavi“ samt årstallet 1755. Hist og her ses Jón Ólafsson Grv.s hånd.

1167. Thott 487, 8vo. Pap. $21 \times 8,5$ cm. 29 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. „Vifur úr Sögu Olafs | konungs Trygvaasonar“.

Thott 488, 8vo. Pap. 13×8 cm. 60 bl. 18. århs 2 halvdel. Som regel de ulige sider ubeskr.

„Vifur úr Hákonar Saugu | Gamla“.

Med modstående latinsk oversættelse til vers 1—7 og efterfølgende 'enodatio vocum et phrasium disficiliorum' til vers 1—5.

Thott 489, 8vo I—IV. Pap. C. $16,5 \times 10,5$ cm. 18. årh. Fjere forskellige håndskrifter.

I (43 bl. Bl. 11—12 ubeskr.).

1) Bl. 1—10^r. **Gátur**. I alt 63, synes uafsluttede.

2) Bl. 13—33. **Visur og kvæði, Málshættir, Gátur**. Heribl. vitavisur og 'sendibréf'.

3) Bl. 34—43. '**Tíma-ríma Jóns Sigurðssonar**'.

Bl. 43^r nederst står „Endud i Grindawyk þann 12. Aprílís 1752“, bl. 43^v øverst „Þessi fafingelígu Bløð heyra til Bokþríckíaranum aa Hoolumm Halldöre Eyrekssyne“.

II (65 bl. Bl. 19^r, 25^r, 27^v—28^r, 37^v—38^r ubeskr.). **Carmina Islandico-Latina** pp.

Lykenskningvers og digte af personlig karakter fra 18. årh., Blandede optegnelser, Excerpter af oldnordisk litteratur (Edda, Skjaldevers etc.).

Bl. 53^v findes påtegningen „Adverfaria antecedentia igni tradantur comburenda“.

III ($16,5 \times 7$ cm: 84 bl. Bl. 22—24, 36^v ubeskr.). **Sagnakvæði** o. fl.

Indeholder følgende digte: Sniaas kvæde, Messudaga vísur, Jóna skrá, Alldar Hattur sr Hallgrims, Kötlu Draumur (med Jón Ólafsson Grv.s varianter fra Ny kgl. sml. 1141, fol.), Vambar Liod v. 1—3 (efterfulgt af 3 ubeskr. bl.), Vambar Liod (i en forskellig redaktion), Þoru Liood, Gullkaars Liód, Kringelnefiu Visur, Hugdæla Halls Magnussonar.

Som omslag er anvendt et brevomslag, stilet til provst Jón Sigurðsson, Eyri við Skutulsfjörð; dette er beskrevet med vers (deribl. et brudstykke af Kötlu draumur).

IV (101 bl. Bl. 60—63, 72^v—77 ubeskr.). **Kvæðasafn** o. fl.

Indeholder digte af Stefán Ólafsson og andre (Aldarhættur

síra Hallgrims, Dýrakvæði, Dónakvæði, Háðkvæði o. fl., Skautaljóð, Regliment í ljóðum, Cantilena studiosorum, Vísur, Hugvekja, Heimspekinga skóli Guðm. Bergþórssonar). *Pá prosa* er et brev dat. 1732 med tilhørende svar, samt *Æfisaga* Policarpi víðförla.

Den nævnte æfisaga angives 'Íslenzkuð í Christianssand í Norege af lóne sál. Steinssyni Anno 1715'; brevet (fingeret?) er underskrevet Teitur Arason; hist og her anvendes lønskrift, og ved en enkelt vise findes melodien angivet med noder. Bl. 101 står 'Dono datus liber Thorkilli Fyældstæd'. Benyttelse og beskr.: I, IV) Ó. Davíðsson, Ísl. víkivakar; II) J. Þorkelsson, Digtingen på Island i 15—16. årh., s. 204, 206, 208; III) Ó. D., Ísl. þulur og þjóðkvæði, s. 15, 38, 44, 54, 84, 94; IV) P. Víðalín, Vísnaever. Kph. 1897, s. VII. Sml. Stefán Ólafsson, Kvæði I—II, Kph. 1885—86, s. IX pp.

1170. Thott 508, 8vo. Pap. 15,6 × 9,9 cm. 6 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. „Oeconomiske | Anmærkninger“. Om træstammer i islandske moser.

2) Bl. 4^r—6. 'Nogle ordsprog af den Islandske Allderhatt'. Med dansk oversættelse og kommentar.

Th. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, s. 192; Arkiv f. nord. filologi XV, 198.

1171. Thott 509, 8vo. Pap. 16,7 × 10,4 cm. 214 bl. 18. årh. Forsk. hænder. Synes delvis skr. af præsten Eyjólfur Jónsson til Vellir (og provst Þorsteinn Ketilsson?). Bladene 166—67, 170, 182 ere i sammenfoldet, større format, bl. 193 er en indskudt seidel. Ubeskr. ere bl. 7^r, 30^v, 67^v, 69^v, 75, 138—39, 149, 168^v—69, 189^v, 190^v—91, 210^v—11.

Indhold:

1) Bl. 1—30^r. 'H. Egede, Gamla Grænlands ni yffirskodan'. Med ændringer af en sagkyndig.

2) Bl. 31—67^r. 'Nockur markverdug stormerki utdreiginn ur Joh. Hubners Geographie Kph. 1744'.

3) Bl. 68—107. Blandinger: Om 'Europæiskt Tyrkerie', Ur Aviser 1737 og 1736, hvorefter mindst 3 blade ere udskårne, 'Ur Menoræ xxiv. Breve' (s. Om verdenssystemet), 'Nains

Borgar Eckian Eina' (defekt ved bortskæring af 2 bl.), Ur Aviser 1748—52 (hvorefter 3 bl. ere bortskårne).

4) Bl. 108—37. „Fræsagner af fornun Siglingum til Grænlands“.

5) Bl. 140—148. 'Af hinum h. Simoni Eremita, ur Vita Patrum'.

6) Bl. 150—210^r. Annálar etc. Ann. 1717—18, Frettir ur brefe Pals logmanns 1719, Ann. 1735, 1719—30 (heribl. om Københavns brand 1728), 2 årsreferater (1729—30) af Jón Ólafsson Grv., Ann. 1736—54, Ur Aviser 1751—54.

7) Bl. 212—14. 'Ur Fontenelles Samtale vid eina Greifinnu, Kph. 1748'.

erkomst og hist.: Indlagt er en latinsk indholdsfortegnelse. Ifg. en latinsk påtegning på titelbladet har Thorlevis Aræ Thorlevis på Grenjadarstad 1771 fået bogen forærende af præsten Hallgrimur Eldjárnsson. Bl. 182—83 dannes af en af provst Þorsteinn Ketilsson attesteret kopi af et ham tilsendt tjenestebrev af år 1740.

6) Andvari XXII (1897) s. 27.

hott 510, 8vo. Pap. 16,_s × 10,_s cm. 37 bl. 18. årh. Den opr. tekst pagineret 1—58 (med forbigåelse af 2 bl. efter s. 30). Ubeskr. ere bl. 17^v, 32—34, 36^v. Indhæftet i beskrevet pergament fra et latinsk kirkeligt hdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—7^r. 'Danmerkur Vaabens utpiding', 'Gull og Silfur Mynt', Jarðir dómkirknanna, 'Ártal Kónganna' (Hákon smli — Christian VI).

2) Bl. 7^v—26^r. „Hirdftiöra Annall á Islande“, efterfulgt af Biskupar í Skálholti og á Hólum, Lögmanna annáll, Landþings skrifarar, Bæir og bændur á Íslandi, Þingstaðir og sýslueptirgjald, Kónsjarðir á Íslandi, Metall á Íslandi.

3) Bl. 26^v—31. Om dansk mål og vægt. Herefter er (bl. 35—37) med senere hånd tilføjet mønt- og vægtberegning m. v.

hott 511, 8vo. Pap. 15,_s × 10,_s cm. 114 bl. 18. årh.

'pattur af Sigmunde Bræftirs fyne'.

Afskrevet i småstykker, hvert enkelt efterfulgt af latinsk oversættelse (som stiløvelse).

Ender „vera til Bords med mier i dag“.

Omslagets foder bærer en brevadresse til skolepilt Eyjólfur Jónsson i Skálholt.

1174. Thott 512, 8vo. Pap. $16,2 \times 10,5$ cm. 98 bl. 18. årh.

Islandsk-latinske stiløvelser. *Æmnerne ere hentede fra sagalitteraturen.*

Som bogens ejer angiver sig Ari Guðlaugsson (Aro Guðlogi).

1175. Thott 513, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,5$ cm. 168 bl. Skr. 1760. I omslag af beskrevet perg. med nodetegn fra et latinsk ritual-hdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—145^r. **Pontus rimur.** *Overskrift „Hier Biriast Rymur | af | Pontus XIII. Ordtar af | Magnuse Iönsfyne“. Men efter XIII. rimas slutning følge r. XIV—XXX (ved Pétur Einarsson på Ballará).*

2) Bl. 145^v—68. **Sedras rimur** („Æfenntír Af kong Sedras“). *I alt 5; digtede for Jón Eggertsson.*

Ender med en skriver-henvendelse til læseren og en datering Kröggólfsstaðir 20. Nov. 1760. De indre omslag bære nogle personnavne og ubetydelige penneprøver.

1176. Thott 514, 8vo. Pap. $15,8 \times 9,7$ cm. 283 bl. 18. århs 1. halvdel. *Forsk. hænder; bl. 98—283^r skr. 1741 af Hannes Pálsson. Bl. 1^v, 9^v—10^r, 215, 283^v ubeskr. Titelblad og enkelte initialer kolorerede. I teksten er indklæbet træsnit (bl. 16^v, 282^v, det sidste koloreret) og trykte ornamenterede initialer (bl. 216 ff.).*

Indhold:

1) Bl. 2—14. **‘Hrigdar tydinde i Vestmanna Eyum 1627’** o: *Tyrkjarán.*

2) Bl. 15—16. **Fjarðatal i kring um Ísland og víknatal,** stærð og afstaða.

3) Bl. 17—44. **‘Samtak af Reysukuere sera Olafs Eigels-sonar, sem ræntur var ur Vestmanna Eyum 1627’.**

4) Bl. 45—54^r. **‘Jökuls saga Búasonar’.**

5) Bl. 54^v—80. **Flóres konungs saga ok sona hans** („Sagann af Florus konnge“ etc.).

- 6) Bl. 81. „Marbendilz Æfuenntýre“.
- 7) Bl. 82—101. „Sagan Af Salomon Konge Ryka og Markolfe“.
- 8) 102—47. 'Lifsaga Æsopi'.
- 9) 148—214. 'Nockrer Dictar Æsopi', o: Æs fabler.
- 10) Bl. 216—71. Æfintýri. Indbef. Historia IV—XLIII (bl. 222^v—71); som hist. I—III må vistnok de forudgående småstykker 'Umm Antachrist', „Umm vpp Runa Machomets“ og „Vmm Pavann“, 'Vmm Adam' (bl. 216—22^v) opfattes.
- 11) Bl. 272—82^r. 'Lyfs saga Martini Lutheri'.

Herkomst og hist.: Bl. 283^r meddeler skriveren 'Skrifad og samanndreiged af eigandanum Hannesi Paalssyne ad Hnyffs dal nedre vid Skutulsfjord... endad 28. Jan. 1741'. Bl. 81^v erklærer Indridi Steinþorsson at have skrevet st. 6, hvorefter i et Alinjet vers Sigurdur Guendzson angives som sagaernes ejer. På titelbladet betegnes bogen som 'Agiætur fiesiodur margra loflegra fraasagna' (udførlig titel).

Thott 540, 8vo. Pap. 22 × 13,6 cm. 14 bl. 18. årh.

„Prof. Arnæ Magnæi | Testament | og wiidere om famme Legato“.
Følgende aktstykker i afskrift: Arne Magnussons og hustrus testament 1730, Etatsråd Bartholins koncept til fundats 1732, Etatsråd Grams koncept til fundats 1734, Etatsråd Grams project til et collegium antiquitatum 1742.

Ifg. katalogen „Bibl. Hersl. p. 584. No. 29“.

Thott 592, 8vo. Pap. 18,6 × 11,6 cm. 202 bl. Skr. 1771 af Th. Fjeldsted.

Grágás.

Ifg. en foran indklæbet seddel egenhændig udskreven „af Laugmand Fielsted i Island 1771 efter 3 Msta af de bedste paa Trangbacke (!?)-ere“.

Sml. V. Finsen, Grágás III (Skálholtsbók) 1883, s. L.

Thott 593, 8vo. Perg. 14,6 × 11 cm. 147 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer. Bl. 147^v ubeskr.

Lónsbók.

Efterfulgt af formular for herredstings sætning og opløsning.

I nedre margen findes nogle skriverfraser, til dels med rødt blæk, og navnet Sumarlíde Clemenson (17. årh.; bl. 29^r).

1180. Thott 594, 8vo. Pap. $15 \times 9,5$ cm. 299 pag. bl. 18. århs 1. halvdel.
Plumpt ornamenterede initialer.

Jónsbók („Lög-Bok | Islendinga“ | etc).

Med efterfølgende registur.

1181. Thott 595, 8vo. Pap. $15,9 \times 9,7$ cm. 172 bl. Skr. 1672. Røde overskrifter og rødt ornamenterede initialer. Ubeskr. ere bl. 122^v, 146^v, 172^v. Senere udfyldt er bl. 172^r.

Indhold:

1) Bl. 1. Alþingissamþykkt 1680; med 3 forudskikkede bibelske citater.

2) Bl. 2—111. Jónsbók („Lögbókarkuer | Íflendinga“ etc.). Med efterfølgende registur.

3) Bl. 112—72^r. Réttarbætur, Dómar, Lagagreinin etc. Mærkes kan Reces (1547), Stóridómur, Kristinréttir (i nyere udlog), Hjúskapar ordinantia (1587), Ríparordinantia (1552!).

Indlagt er (bl. 1—10. Skr. 1756). Tíundarlög („Statuta | Gissurar biskups“ etc.).

På en foran indlagt seddel findes (med Jon Mortenssøns hånd) indholdsfortegnelse. Bindet er indvendig betrukket med stumper af et islandsk privatbrev (Viðvík 10. septb. 1746). Bl. 172^v læses „Biarne Önundsson“.

1182. Thott 596, 8vo. Perg. $14,6 \times 9,5$ cm. 29 bl. 16. århs 2. halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. På den bevarede del af 1. læg (bl. 1—6) er skriften afskrabet og til dels ulæselig. Ender defekt og har efter bl. 14 en lakune.

Statútur, réttarbætur, stjórnarbréf etc.

Heribl. Forordninger af Povl Stigssøn (1561 f.), Kardinal Vilhelm: Um helgihöld ok kirkjur, ‘Ribe artikular’ (1552!), Formularer, Vejledning for dommere m. v.

I nedre margen er med rødt blæk skrevet tankesprog og lign. — Sml. Dipl. Isl. I.

KALLS SAMLING.

Kall 72, fol. Pap. 32,^s × 20,^s cm. 18. årh.

Afhandling om det i 1734 fundne guldhorn. *Heribl.*
(3 ss.) „Jonæ Olavii Censur | ofver | Den svenfke Forklaring“.

Kall 100, fol. Pap. C. 33,^s × 21 cm. 18. årh. Adskillige indlæg i mindre format.

E. J. Jessen, Udkast og samlinger til en tysk afhandling om tiendens oprindelse og ydelse i Danmark, Norge og Island.

Heriblandt Om tienden paa Island.

1) Forfs optegnelser om tienden på Island (5 bl., tosp. Dansk).

2) Islandske breve og indlæg angående tienden: Provst Vigfús Jónsson, 3 breve 1761—63, *hermed* tiendeforordninger i afskrift (11 bl., 4to, isl.) og en afhandling af V. J. om tienden udi Island (39 pag. bl., 4to); Lagmand Björn Markússon, 2 breve 1761—62, *hermed* ágrip um tíundargjörð (18 bl., tosp., fol.); I. Olafsson, Thingøre 1761, 1 brev, *hermed* nogle anonyme dubia om tienden (14 bl., fol., isl.); Joh. Thorkillius, 1 brev (*udat.*), *hermed* series episcoporum (8 bl., 4to); P. Vídalín, Um tíund og tíundargjöf, 2 ekspll. (17 og 12 bl., 4to), med dansk oversættelse af J. Thorkillius (7 bl., fol.); Þienustusamlegt andsvar um tíund (10 bl., fol.), med dansk oversættelse af J. Thorkillius (6 bl., fol.); Biskop Gísli Magnússon, 1 brev 1755, *hermed* Bergþórs statúta og tíundarlög Gissurar biskups (11 bl., 4to); Bp F. Jónsson, De origine decimarum in Islandia (10 bl.,

4to, dansk), heri indlagt bemærkninger med Thorkillius' hånd (2 bl.); Biskop Jón Arnason, Decategraphia (42 bl., fol., isl.), med dansk oversættelse af J. Thorkillius (46 bl., fol.); Kgl. forordninger i afskrift (5 bl.).

[Kall 140, fol. „En Pakke originale Breve fra Arne Magnusen til Th. Torfæus“ er, efter en tid at være overflyttet til Bøllings brevsamling, febr. 1895 tilbageleveret til den Arnamagnæanske samling, nu Access. 8.]

1185. Kall 158, fol. Pap. $33 \times 20,5$ cm. 83 bl. 18. årh. Forsk. hænder.

Catalogus librorum Arnæ Magnæi.

Indeh. Jón Ólafssons fortegnelse over Arne Magnussons efterladte håndskrifter og bøger (end. def. i nr. 486, 12mo), efterfulgt af særlige fortegnelser over de ¹⁾ dansk-historiske hdskrr, ²⁾ juridiske hdskrr.

1186. Kall 222, fol. Pap. 34×22 cm. 26 pag. bl. 18. århs. 2. halvdel. Kendt islandsk skriverhånd. Bl. 26^v ubeskr.

‘Hákonar saga Sverrissonar’, Guthorms ok Inga.

1187. Kall 238, fol. Pap. $32,5 \times 21$ cm. 71 bl. (incl. indskudte sedler). 18. årh. Delvis autograf af forf., Jón Ólafsson fra Grunnavík Bl. 64—67 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 7—40. „**Facula Eddica**“, 1754. Bl. 15 er en egenhändig seddelnotits af Arne Magnusson.

2) Bl. 41—63. „**Asologia**“, med Rígspula som tillæg, 1761.

3) Bl. 68—71^r. ‘*Relatio de constitutione bibliothecæ Arnæ Magnæi*’ (hovedsagl. isl.), 1765.

Bl. 1—6 optages af fortale og et år 1755 dat. titelblad, der betegner værket som „*Lexidion Eddicum, alteram partem Faculæ Eddicæ constituens, ordine alphabetico*“, hvad ikke ret synes at passe på arbejdet i dets helhed eller i dets nuværende skikkelse.

Annaler for nord. Oldk. 1853, s. 341—42; Snorra Edda III, s. CX.

---

all 239, fol. *Pap.* 33,_s × 21 cm. 268 bl. 18. århs 2. halvdel. Velkendt isl. skriverhånd. Afdelingsvis pagineret med blanke blade forbigåede og enkelte ubeskr. sider.

Indhold:

- 1 (S. 1—71). 'Þórðar saga hreðu'.
- 2 (S. 1—43). 'Hænsa-Þóris saga'.
- 3 (S. 1—49). 'Hrafnkels saga goða'.
- 4 (S. 1—65). 'Brandkrossa þáttur' efterfulgt af 'Droplaugarsona saga'.
- 5 (S. 1—95). 'Harðar saga ok Hólmverja'.
- 6 (S. 1—85). 'Hávarðar saga Ísfirðings'.
- 7 (S. 1—52). 'Króka-Refs saga'.
- 8 (S. 1—70). 'Bárðar saga Snæfellsáss'.

På en foran indlagt seddel angives alle disse sagaer afskrevne efter AM. 157, fol., hvad dog ikke kan gælde nr 4, hvortil intet tilsvarende findes her, men derimod i AM. 164 k, fol. *Íslendinga sögur II, s. XIX.*

all 240, fol. *Pap.* 33 × 21 cm. 50 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

Indeh. ¹⁾ 'Þorsteins saga hvíta', ²⁾ 'Þorsteins þáttur stangarhöggs', ³⁾ 'Gunnars saga Þiðrandabana', ⁴⁾ 'Gunnars saga Keldugnúpsfífls', ⁵⁾ 'Þorsteins þáttur forvitna', ⁶⁾ 'Þorsteins saga austfirðings', ⁷⁾ Þorsteins þáttur fróða ('Þ. af Þorst. austfirðzka').

Nr. 1—4 angives på et foran indlagt blad afskrevne efter AM. 156, fol., nr 5—7 efter AM. 144, fol.

all 241, fol. *Pap.* 31,_s × 20,_s cm. 34 bl. 18. årh. Hist og her marginalia med Langebeks hånd.

Indhold:

- 1) Bl. 1—25. Bjarnar saga Hitdælakappa („Her Biriar Sögu | Af“ etc.).
- 2) Bl. 26—34. Hálf's saga („Her hefer Söguna af | Alfo Konge og | Alfreckum“).

1191. Kall 242, fol. Pap. $33,3 \times 21,5$ cm. 248 bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd. Afdelingsvis pagineret.

Indhold:

- 1 (S. 1—283). 'Laxdæla saga'.
- 2 (S. 1—212). 'Eyrbyggja saga'.

Ifg. et foran indlagt blad afskrevne efter AM. 124, fol.

1192. Kall 243, fol. Pap. 33×21 cm. 133 pag bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.

Indeh. ¹⁾ Ketils saga hængs, ²⁾ Grims saga loðinkinna, ³⁾ Örvar-Odds saga.

Ifg. et foran indlagt blad afskrevne efter AM. 343 (a, 4to).

1193. Kall 244, fol. Pap. $31,6 \times 20,1$ cm. 57 bl. 18. årh. Bl. 16^v har den opr. skrift dækket ved overklæbning.

Indhold:

1) Bl. 1—16^r. 'Bandamanna saga'. Overskriften er tilføjet med Langebeks hånd.

2) Bl. 16^v—44^r. Vémundar saga ok Viga-Skútu („Her hefer Sauguna Af“ etc.).

3) Bl. 44^r—57. „Kormaks Saga“. Overskriften tilføjet af Langebek.

På foden af bl. 16^r står „þessar tvær Sögur skrif. á 20. dæg.“ hvad ikke passer til bogens nuværende omfang.

Sml. ísl. Fornsögur II, s. IX.

1194. Kall 245, fol. Pap. $33,3 \times 21,3$ cm. 22 bl. 18. århs 2. halvdel.
'Árons saga Hjörleifssonar'.

1195. Kall 246, fol. Pap. $33,3 \times 21,1$ cm. 113 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Skr. af T. Olavius. Bl. 40, 87—88 ubeskr.

Indeh. ¹⁾ 'Erex saga', ²⁾ 'Samsonar saga fagra', ³⁾ 'Möttuls saga' — under fællestitlen „Artus kappa sögur“. Afskrift af AM. 181 (b), fol.

196. Kall 247, fol. Pap. $33 \times 21,1$ cm. 28 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt islandsk skriverhånd.

Breta sögur. Fragment. Viser sig at være afskrift af AM.
573, 4to, bl. 46—63^r.

---

97. Kall 248, fol. Pap. $33 \times 21,3$ cm. 25 pag bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.

Droplaugarsona saga afskreven efter AM. 132, fol. ifg. en
foran indlagt seddel.

---

3. Kall 249, fol. Pap. $33,2 \times 21,3$ cm. 12 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.

„Saga ons heilaga Eðvarðar. Ex Cod. Flateyrenfi“.
Ann. f. nord. Oldk. 1852, s. 9.

- . Kall 250, fol. Pap. $33,2 \times 21$ cm. 20 bl. (incl. titelblad). 18. århs
2. halvdel. Teksten sidevis pag.

Egils saga einhenda („Sagann af“ etc.).

- . Kall 251, fol. Pap. $33,3 \times 21,4$ cm. 106 bl. (incl. titelblad). 18.
århs 2. halvdel. Teksten sidevis pag.

Egils saga Skallagrimssonar („Sagann af“ etc.).
Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVII.

- . Kall 252, fol. Pap. $33,2 \times 21,2$ cm. 7 bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.

‘Kvæði Egils Skallagrimssonar: Höfuðlausn og Sonar-
torrek’.

Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII. — Omslaget bærer en titel
med Langebeks hånd.

- . Kall 253, fol. Pap. $30,3 \times 19,2$ cm. 52 bl. C. 1700. Folieret
135—85, hvorefter sidste blad er senere tilsat.

1) Bl. 1—11^v. **Gjafa-Refs saga** ('Saga af Gauta konge hinum milda og Gautreke sine hanns').

2) Bl. 11^v—52. **'Hrólfs saga Gautrekssonar'**. *I fortsættelse af foregående, med fortløbende kapiteltal.*

På forsatsbladet er med senere hånd skrevet en latinsk notits om Verelii udgave.

1203. Kall 254, fol. Pap. 30 × 18,5 cm. 18 bl. Skr. 1688. Efter bl. 2 ere to blanke blade indskudte.

'Göngu-Hrólfs saga'.

Tillen er berigtiget med Arne Magnussons hånd. Ved sagaens slutning findes en datering 'ad Berufirde 21. Apr. 1688'.

1204. Kall 255, fol. Pap. 35,5 × 22,5 cm. 63 bl. 18. årh.

'Grettis saga Ásmundarsonar'.

Zs. f. d. phil. XXXI, s. 51—53.

1205. Kall 256, fol. Pap. 32,5 × 21,5 cm. 105 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

'Guðmundar saga ens góða' afskreven efter AM. 204, fol. ifg. en foran indhæftet seddel.

Rygtitel med Langebeks hånd.

1206. Kall 257, fol. Pap. 33,5 × 21,5 cm. 22 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Kendt isl. skriverhånd. Bl. 22^v ubeskr.

„Hallfredar Saga“.

1207. Kall 258, fol. Pap. 32,5 × 21 cm. 27 pag. bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn.

„Saga af Harald Hrings Bane“ i dansk oversættelse.

1208. Kall 259, fol. Pap. 32,5 × 20,5 cm. 19 pag. bl. 18. årh.

'Hænsna-Þóris saga'.

Íslendinga sögur II, s. XIX.

---

1. Kall 260, fol. Pap. 33×21 cm. 20 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.
‘Hemings þátttr’.
-

1. Kall 261, fol. Pap. $34 \times 21,6$ cm. 68 bl. 18. årh.
Indhold:
1) Bl. 1—29^v. Hungrvaka.
2) Bl. 29^v—68. ‘Jón Egilsson, Biskupa-annálar, 1211—1571’.
Med Langebeks hånd er tilføjet overskriften „Hungervake“.
-

1. Kall 262, fol. Pap. $33,3 \times 21$ cm. 78 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.
„Liðsvetninga Saga“.
Bl. 1^r findes en marginal med Langebeks hånd.
-

1. Kall 263, fol. Pap. $33 \times 21,5$ cm. 37 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd.
‘Magnúss saga Eyja-jarls’.
-

1. Kall 264, fol. Pap. $33,4 \times 21,3$ cm. 19 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
Kendt isl. skriverhånd. Bl. 19^v ubeskr.
Valla-Ljóts saga (‘Saga af viðskiptum þeira Svarfd. ok Guðm. ríka’).

En foran indlagt seddel giver oplysning om afskriften, men har ladet originalens nr in blanco; denne har sandsynligvis været AM. 161, fol., der i så fald må have haft en påtegning om at være „ur Bok fra Jone Thorlaksfyrne“. — Ifg. katalogen „E bibl. Langeb.“.

---

1. Kall 265, fol. Pap. $31 \times 19,7$ cm. 32 pag. bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.
„Vatzdæla Saga“.
-

1215. Kall 266, fol. Pap. $31,2 \times 20,2$ cm. 70 pag. bl. (+ titelblad).
18. århs 2. halvdel. Skr. af Issfold. S. 65—80 fejl indhæftede.
Skálholts-annáll hinn forni. Afskrift af AM. 420 a, 4to.

Som tillæg annáll 1356—61, afskrift af et nu tabt membranblad. Aftrykt hos G. Storm.

På titelbladet Suhms hånd.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, *Islandske Annaler, Chrania 1888*, s. XXVIII—XXX.

1216. Kall 267, fol. Pap. $33,2 \times 21,2$ cm. 18. årh. Forskellige uensartede bestanddele.

Indhold:

- 1 (10 bl.). 'Valdimars saga'.
- 2 (8 bl. Jon Mortenssöns hånd. Bl. 8^v ubeskr.). 'Forteignelse over Bögger udi Tryck paa Isslandske Sprog'.
- 3 (2 bl. Bl. 1^v, 2^v ubeskr.). Islandske formålære. *Brudstykke*.
- 4 (5 bl. Bl. 5^v ubeskr.). 'Reglement for de 2 Latinske Skoler paa Island, 1746'.
- 5 (13 bl.). Aktstykker, udkast og optegnelser ang. Islandske forhold samt en fortegnelse over Færøerne.

1217. Kall 268, fol. Pap. C. 33×21 cm. (til dels vekslende format). 39 bl. 18. årh. Uensartede bestanddele. Til dels Jon Thorchillius' hånd.

Aktstykker og optegnelser vedkommende Island. *Mærkes kan* Instrux for de kgl. kommissærer Arne Magnusson og P. Vidalin 1702, Store-dommen, Fortegnelse over kgl. forordninger 1461—1702, Fødte og døde i Skálholt stift 1746. *Endvidere* Excerpter ang. Grönland.

[Kall 269, fol. „Islandsk Jordebog, efter Syslerne“ er afleveret til Rigsarkivet.]

1218. Kall 270, fol. Pap. 33×21 cm. 18. årh. St. 2—3 skr. af Jon Mortenssön.

Indhold:

- 1 (6 bl.). 'Joens Sivertsen, Relation om Kötö-giau, 1755'. *Jökulvulkanens udbrud*.

2 (3 bl. Bl. 3^v ubeskr.). 'Relationer fra Island 1756'. Oversatte af J. M.

3 (3 bl.). 'Om Jordens Ertz og Metaller udi Island'. Ved J. M., uddraget af Jon Guðmundsson den „lærdes“ skrift.
Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 310, 331.

l. Kall 271, fol. Pap. 31,8 × 20,7 cm. 22 bl. 18. årh. Skr. af Jon Thorchillius. Bl. 9—10, 17^v—18, 22^v ubeskr.

Aktstykker ang. skolevæsenet på Island.

Angår særlig latinskolen i Skalholt og forholdet mellem rektor Jon Therkelsen (Thorchillius) og biskop Jón Arnason.

Benyttelse og beskr.: P. Thoroddsen, *Landfræbissaga Íslands II*, 307.

l. Kall 272, fol. Pap. 33 × 21,2 cm. 75 bl. 18. årh. Skr. af Jon Thorchillius. Bl. 1^v—2 ubeskr.

„Recensus | vel | Series | Historico-Chronologico-Genera|logica Rectorum | Scholæ Skalholtinæ“. På Dansk. Omfatter Skalhólts 41 første rektorer til og med Bjarne Halldorsson (1553—1723).

.. Kall 273, fol. Pap. 34,5 × 22 cm. 38 bl. C. 1700. Halve kolonner; bl. 38^v ubeskr.

„Beskrivelse over Færøerne“.

l. Kall 274, fol. Pap. 31,2 × 19,9 cm. 103 pag. bl. 18. århs beg.

„Gröniandiæ Descriptio“.

l. Kall 275, fol. Pap. 33,2 × 21,2 cm. 133 bl. 18. århs beg. Forsk. hænder.

Samlinger om Grönland.

Heraf mærkes:

1) Bl. 6^v—33 og bl. 41—62^r. 'Arngrimus Jonas, Gröniandiæ descriptio'. 2 ekspll.

2) Bl. 34—39 og bl. 63^v—67. 'Th. Thorlacius, Descriptio Gröniandiæ chorographica', 1669'. 2 ekspll.

Bl. 1—6^r oplages af fælles titelblad og afskriver-fortale til st. 1—2 (2 ekspil.). St. 1 angives afskrevet efter forfs autograf „in bibliotheca Regia“; også st. 2 skal være 'ex autographo'. Bl. 40 bærer nogle notiser om grønlandsk litteratur „paa Kongens Bibliothec“.

Med nr. 283 ende folianterne i den Kallske samling, hvorefter fortsættes med fortløbende nummerering.

*

*

*

1224. Kall 592, 4to. Pap. $19 \times 15,5$ cm. 32 bl. Skr. 1614 af Valther Henningssön. Bl. 31, 32^v ubeskr.

'Tonssbergiss Bye Rætt'. Den nyere Bjarkøret i oversættelse.

Bl. 32^r bærer en „Formula introducendi pue(r)peras“ (på Dansk).

Bl. 30^v findes navnet „Gerhardt Meiidell“. — Norges gl. Love IV, 456.

1225. Kall 599, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 278 pag. bl. Tosp. C. 1700. O. Sperlingius, Collatio Chronici Norv. P. Claudii cum Cod. Rosencrantziano (sdl. ifg. katl., 2: Cod. Frisiano).

1226. Kall 601, 4to. Pap. $22,5 \times 17,5$ cm. 370 pag. bl. (+ titelblad). 18. århs 2. halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

„Hákonar Saga Hákonarfonar (Gamla)“ afskreven efter Cod. Frisianus (AM. 45, fol.).

1227. Kall 605, 4to. Pap. $19,7 \times 15,7$ cm. 222 bl. 16. århs 2. halvdel. Loven og retterbøderne paginerede 1—330 med undtagelse af de indskudte bl. 128—47. Bl. 147^v, 187^v, 209^v—11, 222^v ubeskr. Brunt presset læderbind med Frederik II.s billed og kgl. våben; på forsiden er trykt årstallet 1579. Metalbeslag og spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—137. Den norske landslov i dansk oversættelse. Med nyere fortale. Indskudt er Frederik II.s reces, Oslo 1578.

2) Bl. 138—86. **Retterbøder**, 13—15. årh. *De ældre i oversættelse.*

3) Bl. 187^r. „Jord Regningh“.

4) Bl. 188—203. 'Register' ^{a)} til loven, ^{b)} til retterbøderne.

5) Bl. 204—209^r. „Thenn Norfke Herrefstamme“.

6) Bl. 212—22^r. Jörgen Lyckes reces, 1568.

Udførligere beskr. i Norges gamle Love IV, 456—57.

Bindets forside bærer årstallet 1579, indersiderne forsk. personnavne fra 17. årh.; senere har bogen ifg. NgL. tilhørt Kofod-Ancher. — Norske Magazin I, s. XXXIII.

Kall 606, 4to. *Pap.* 21 × 16,5 cm. 68 bl. 18. årh.

'Den gamle Norske Christne Røtt'. *Oversat af Mester Hans Gaaes.*

Har tilhørt Biskop Harboe. — Sml. Norges gl. Love IV, 457.

Kall 607, 4to. *Pap.* 22,5 × 17,5 cm. 21 + 18 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. *Kendt isl. skriverhånd.*

1. **Den yngre Gulatings kristenret**, „af Cfr. Suhms N. Lov-Cod“. *Ender med „Vm ockar kalla“ og kardinal Vilhelms „løyfi“.*

2. **Den ældre Borgartings kristenret.**

Kall 608, 4to. *Pap.* 21 × 16,7 cm. 40 bl. *Skr. 1754 af Hålfðan Einarsson.*

'Introductio in historiam literariam Islandiæ post reformationem, 1750(?)'. *Væsl. på Dansk. 'Halfdanus Einhardi' dedicerer til prof. Möllman 1754 dette specimen 'e schedulis B. Parentis mei a me compilatum.. et adauctum'.*

Kall 609, 4to. *Pap.* 20,5 × 16,5 cm. 20 bl. 18. årh.

Alfabetisk fortegnelse over islandske sagaer, ledsaget af kritiske meddelelser om sagalitteraturen i almindelighed og kronologiske oplysninger til de enkelte sagaer.

Forf. er ifg. katalogen F. Johnsen 2: biskop Finnur Jónsson.

1232. Kall 610, 4to. Pap. 20×16 cm. 109 bl. Skr. 1712. Bl. 104 ubeskr.; bl. 1^r (senere tilsat) skr. af Jon Thorchillius; bl. 1^v brevomslag.

Indhold:

- 1) Bl. 1—80. 'Grettis saga Ásmundarsonar sterka'.
- 2) Bl. 81—95. 'Bandamanna saga'.
- 3) Bl. 96. 'Þorvarðs pátttr krákunefs'. Efterfulgt af et vers.
- 4) Bl. 97—103. 'Auðunar pátttr vestfirzka'.
- 5) Bl. 105—109. Bolla pátttr („Appendix Laxdælinga Sögu“). Ender defekt „þá stefndi Liotur þ . . . | fiölm . . .“.

Laxd. s. 310¹⁴⁻¹⁵.

Bl. 1^v optages af en til fhv. rektor Jón Þorkelsson stilet brev-udskrift. Bl. 80^v bærer dateringen 24. Sept. 1712.

Laxdæla saga, Kbh. 1889—91, s. XIX; Zs. f. d. phil. XXXI, s. 51, 55—58.

1233. Kall 611, 4to. Pap. $19,7 \times 15,2$ cm. 152 bl. C. 1700. Sammen-sat af to dele. Bl. 1—64, med røde overskrifter og ornamenterede initialer, er skr. 1704 af Einar (Eiríks?)son, resten synes at være med Ketill Jörundssons hånd († 1670). Bl. 116 senere tilf., 116^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—64. 'Grettis saga Ásmundarsonar hins sterka'. Efterfulgt af et vers.
- 2) Bl. 65—76. Ketils saga hængs („Saugu þattu af“ etc.) og Grims saga loðinkinna.
- 3) Bl. 77—116^r. 'Örvar-Odds saga'. Efterfulgt af 'vísa Magnúsar Jónssonar'.
- 4) Bl. Bl. 117—28. 'Hálfðanar saga Brönu föstra'.
- 5) Bl. 129—52. 'Þorsteins saga Víkingssonar'.

Bl. 64^v nederst står „Skriðad ef þo má heita A Biazneyum Anno 1704. Af Eynare Eirichfyne(?)“. — Bl. 65 i nedre margen læses „Þessa bok a Eg Arne p. Jonfson a Hvitadal.“. Forsatsbladet bærer en senere indholdsfortegnelse.

Zs. f. d. phil. XXXI, s. 51, 56.

1234. Kall 612, 4to. Pap. $19,2 \times 15,2$ cm. 311 bl. 18. årh. Forsk. hænder. Bl. 215, 266—67 ubeskr. Læderbind med spænder. Delvis kolumnetitler.

Indhold:

- 1) Bl. 1—214. **Njáls saga** („Hier byriar Nials Sögu edur Ifslendinga“). *Efterfulgt af 6 vers.*
- 2) Bl. 216—38^r. **‘Egils saga einhenda’.**
- 3) Bl. 238^v—65. **‘Sturlaugs saga starfsama’.**
- 4) Bl. 268—311. **‘Ectors saga hins sterka’.** *Efterfulgt af et vers.*

Ved håndskriftets slutning bl. 311^r står „Er nú þessu saga Endud og miög Illa skrifud ad Eyre vid Seidisfiörd þann 6. Februarj Anno 1753“. Til bindets udfodring er anvendt islandske privat-breve. Forsatsbladet bærer en yngre indholdsfortegnelse.

Sml. Njála II, s. 747—50.

Kall 618, 4to. Pap. 19,^s × 15,^s cm. 201 bl. Skr. væsl. 1750—51 af Einar Nikulásson. Delvis pagineret. Bl. 62^v ubeskr. Bl. 186 en indskudt seddel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—52. **‘Sigurðar saga hins þögla’.**
- 2) Bl. 53—56^r. „Æventýri af einum Kaup-manne“. *Oversat fra Dansk.*
- 3) Bl. 56^r—64^r. „Hiftoria | af þeim | Luckuliga Hyrder“.
- 4) Bl. 65—100^r. **‘Saulus saga ok Nicanors’.**
- 5) Bl. 100^v—122^v. **‘Flóres saga konungs ok sona hans’.**
- 6) Bl. 122^v—87. **Damusta saga** („Sagan Spekingfins | Damusta, i Gricklande“).
- 7) Bl. 138—45. **‘Bertrams saga greifa af Rosilien og doctors dóttur af Bononien’.** *Ender afbrudt i kap. 7, med antydning af lakune.*
- 8) Bl. 146—51^r. **Hróa þáttur heimska** („Hjer fkrifast Sagan af | Slifa H200a, Edur H200a hinum Spaka“).
- 9) Bl. 151^v—57^r. **‘Gjafa-Refs saga’.**
- 10) Bl. 157^r—64^v. **Úlfhams saga** („Hjer byzjar Sögu af | Wlf-ham“).
- 11) Bl. 164^v—84^r. **‘Samsons saga fagra’.**
- 12) Bl. 185—201. „Laurins Könngs | Chronika“ etc. *Oversat fra Dansk 1743.*

Herkomst og hist.: Til udfodring af bindet er anvendt et brev fra Thorfe Gislason, Medalfelle 10. Marty 1756 til Einar Niculasson ä Sendum vid Midfiörd. Denne sidste må efter de i håndskriftet forekommende dateringer

(bl. 52^r, 64^r, 100^r, 137^r, 181^r, 185^r) selv have skrevet det, dels med frakturhånd, dels med kursiv. På brevomslaget er skrevet „Denne Bog koster 10 rixdaler“.

1236. Kall 614, 4to. Pap. 19,4 × 15,4 cm. 198 bl. 18. årh. Bl. 153^v, 193^v, 195—96, 198^r ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—41. 'Sigurðar saga þögla'.
- 2) Bl. 42—53. 'Gibons saga ok Grega'.
- 3) Bl. 54—58. 'Drauma-Jóns saga'.
- 4) Bl. 59—63. 'Hrómundar saga Greipssonar'.
- 5) Bl. 64—79^r. 'Konráðs saga Rígarðssonar keisara'
- 6) Bl. 79^r—99. 'Úlfars saga sterka ok Önundar fagra'.
- 7) Bl. 100—7. 'Þorsteins saga bæjarmagns'.
- 8) Bl. 108—26. 'Haralds saga Hringbana'. *Efterfulgt af et vers.*
- 9) Bl. 127—31^v. 'Hákonar þáttur Norræna'.
- 10) Bl. 131^v—34. 'Egils þáttur Siðu-Halls sonar ok Tófa'.
- 11) Bl. 135. 'Þorsteins þáttur forvitna'.
- 12) Bl. 136—53^r. 'Þjalar-Jóns saga'.
- 13) Bl. 154—65^r. 'Vergilius saga', 'útlögð úr Hollendsku' (1676).
- 14) Bl. 165^r—68. 'Eyriks saga víðförla'.
- 15) Bl. 169—71^r. „Æfenntyr Af Affverus gydinge“.
- 16) Bl. 171^r—75^v. „Nockud Minnelegt um forfodurenn Adam“.
- 17) Bl. 175^v—77. „Idolum Judaicum“. *Islandsk: Om Machometh.*
- 18) Bl. 178—93^r. 'Ny ummferd til Skodunar hinnar fornu Grænlands bigdar' etc. *Oversat 1729 efter H. Egedes samme år udkomne beskrivelse.*
- 19) Bl. 194. „Regiftur ifer Sogur sem Afveit“. *I alt 121.*
- 20) Bl. 197. 'Ættartala fra Adam', til biskop Jón Arason.
- 21) Bl. 198^v. Indholdsfortegnelse. *Dog ikke ganske svarende til bogens nuværende indhold (som derimod på forsatsbladet findes anført).*

Fornsögur Suðrlanda s. CLV.

Call 615, 4to. Pap. 20,7 × 17 cm. 104 bl. 18. årh. To forsk. hænder; bl. 1—22 skr. af Jon Thorchillius. Bl. 23—24, 104^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—22. „Hungur Vaka“.
- 2) Bl. 25—104^r. Jón Egilsson, **Biskupa-annálar** 1050—1590.

Safn til sögu Íslands I, 25.

Call 616, 4to. Pap. 20 × 15,9 cm. 158 bl. 18. årh. Bl. 133 ff. særlig hånd. Titelblad, begyndelses-overskrift samt bl. 4 gult og rødt ornamenterede. Bl. 12^v opr. ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4. ‘Nafnatal Dana konunga’: Valdemar I — Frederik V, samt ‘Danmerkur Rykia voben’.

- 2) Bl. 5—11. ‘Nafnatala biskupa og Páva til Röm’. *Efterfulgt af et latinsk vers.*

- 3) Bl. 12^r. „Umm pä siö Sofendur“.

- 4) Bl. 13—32. „**Relsu Saga | loons Olafs | sonar Iflendyngs | Auft-India-Fara | Af Hönnum siälfum samanskrifud | Anno 1661**“.

- 5) Bl. 33—39^v. ‘**Ný Týdende umm Grænland**’ etc. *Oversat 1729 efter H. Egedes samme år udkomne beskrivelse.*

- 6) Bl. 39^v—40. ^{a)} Uddrag af Konungs skuggsjá (Norðr-ljós, Eldgangr á Íslandi), ^{b)} Um álfakyn (siges at være ‘úr skrifti Björns að Skarðsá’ o: Jóns lærða).

- 7) Bl. 41—60. ‘**Droplaugar sona saga**’ meiri.

- 8) Bl. 61—66. ‘**Eyriks saga rauða**’.

- 9) Bl. 67. „Draumur Hans Sachs“.

- 10) Bl. 68—89. ‘**Ljósvetninga saga**’.

- 11) Bl. 90—94. ‘**Hænsna-Þóris saga**’. *Hertil bl. 96^v „Wyfa Magnúfar J. s. að Wigur umm Hænfna Þórer“.*

- 12) Bl. 95. „Þættur af Christophoro Columbo“.

- 13) Bl. 96. „Þættur Americi Vesputii“ etc.

- 14) Bl. 97—107^r. ‘**Jóns saga Hóla-biskups hins helga**’.

- 15) Bl. 107^v—132. **Völsunga saga** og **Ragnars saga loðbrókar**

(‘Her hefur söguna af Ragnar Lodbrók og þeim sonum hans, og þeim Volsungum’ etc.).

16) Bl. 133—58. ‘Finnboga saga ramma’.

Forsatsbladet bærer en senere indholdsfortegnelse, bl. 12^r ejernaavel Þorbergur Einarsson 1749.

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. I, 349; Íslendinga sögur II, Kbh. 1817, s. XVIII; Fljótsdæla s. X—XIII; Eiríks saga rauða, s. VIII; A. M. Reeves, Vineland the good, s. 190; Ísl. Fornsögur I, s. XXIX—XXX.

1239. Kall 617, 4to. Pap. 21,2 × 16,5 cm. 77 bl. Skr. 1684. Vistnok den yngre O. Worms autograf. Bl. 49^v—50^r ubeskr.

Gautreks og Rolv Gautrekssöns saga i dansk oversættelse.

Udfærlig titel „Gammelt Nyt: Det er en Historie om Kong Gothriks oc Kong Rollof Gothriksöns mandelige bedrifter“ osv. Oversat fra Gammel-Gothiske.

På titelbladets fod står „O. Worm | 1684“.

1240. Kall 618, 4to. Pap. 21,2 × 16,7 cm. 32 bl. 18. årh. Skr. af Jon Thorchillius.

‘Jóns saga Hóla biskups’.

Som forsatsblad er anvendt et brevomslag, stilet til rektor Jón Þorkelsson i Skálholt.

1241. Kall 619, 4to. Pap. 21,1 × 16,6 cm. 67 pag. bl. 18. århs 2. halvdel. Kendt isl. skriverhånd. Bl. 67^v ubeskr.

Jóns saga Hóla-biskups. Afskrift af AM. 393, 4to (ifg. et tilhørende forsatsblad).

1242. Kall 620, 4to. Pap. 21,2 × 16,7 cm. 262 bl. 18. århs 2. halvdel. Kendt islandsk skriverhånd. Sidevis pagineret, men tallene 303—4 oversprungne og 263—64, 423—32 gentagne. Enkelte ubeskr. ss. og bl.

Íslandske saga-uddrag med modstående latinsk oversættelse:

1 (S. 1—171). Eyrbyggja saga.

2 (S. 174—288). Hervarar saga.

- 3 (S. 292—319). Flóamanna saga.
 4 (S. 322—449). Auðunar þáttur vestfirzka. *Fuldstændig.*
 5 (S. 452—533). Fóstbræðra saga.

- Kall 621, 4to. Pap. $20 \times 16,1$ cm. 35 bl. 18. årh.
 'Ljósvetninga saga'.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Fornsögur I, s. XXX.

- Kall 622, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 83 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.
 'Orms saga Stórolfssonar' med modstående latinsk oversættelse.

- Kall 623, 4to. Pap. $20 \times 15,9$ cm. 39 bl. Skr. 1749. Samme
 hånd som Kall 621.

Indhold:

- 1) Bl. 1—19^r. 'Þórðar saga hreðu'.
- 2) Bl. 19^v—22^v. 'Þorsteins saga stangarhöggs'.
- 3) Bl. 22^v—26^v. 'Þorsteins saga hvíta'.
- 4) Bl. 26^v—39. 'Harðar saga ok Hólmverja'.

Ved håndskriftets slutning findes dateringen 7. okt. 1749.

Benyttelse og beskr.: Íslendinga sögur II, s. XIII.

- Kall 624, 4to. Pap. $19,9 \times 15,8$ cm. 99 pag. bl. 18. årh. Skr.
 af Egill Thorhallason.

Annales regii til 1328 incl. Afskræve efter Gl. kgl. sml.
 2087, 4to.

*Forsatsbladet indeholder en længere notits med Langebeks
 hånd, med oplysning om afskriveren og den da i det kgl. gehejme-
 arkiv opbevarede original.*

Ifg. katalogen „e bibl. Langebekiana“.

G. Storm, Isl. Ann. s. XIV.

- Kall 625, 4to. Pap. C. $21,5 \times 16,5$ cm. 18. årh. Forskellige usam-
 menhørende stykker.

1 (2 bl. Bl. 2 væsl. ubeskr.). Om tienden på Island.

2 (5 bl. Bl. 5^v ubeskr. Jon Mortenssöns hånd). 'De fire Oplag af den Islandske Bibel'.

3 (8 bl. + en indlagt seddel. Bl. 8^v ubeskr.). „Metra Islandica | Prout | in | Rithmis Heroicis | et | Cantilenis antiquis | Veterum | fonant“. Háttalykill Hjörleifs Þórðarsonar.

4 (1 bl. 32 × 20,1 cm.). Skrivelse fra General-kirke-inspektions-kollegiet til Rentekamret 24. 3. 1757 ang. materialtransport til domkirken på Holar. *Udkast*.

5 (30 bl.). Oktroj for den islandske handel 1733.

6 (22,3 × 13,3 cm. 27 bl. Thorkelins hånd). **Geographia veteris Islandorum index.**

7 (9 bl.). ^{a)} 'A. Bussæi Anmærkninger over det gamle Grönlands nye Perlustration', ^{b)} 'A. Bussæus, Recensio Auctorum qui de Islandia et Grönlandia scripserunt', ^{c)} 'Relation om Grönland, forf. i Bergen 1722'.

8 (33,2 × 21 cm. 2 bl.) Brev fra en Grönlænder til P. Egede 1756, i dansk oversættelse.

9 (52 bl.). 'H. Egede, Continuation af Journal-Relation ang. den Grönlandske Mission, 1722—23'.

1248. Kall 626, 4to. Pap. 21,2 × 16,3 cm. 112 bl. 18. årh. Delvis pagineret. I bladtallet er iberegnet 4 løst indlagte blade med afbildninger.

'(G. Krysing), **Gesammlete Nachrichten von der Insul Island**'. *Benyttelse og beskr.:* P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Íslands II*, 337.

1249. Kall 627, 4to. Pap. 20,4 × 16,2 cm. 36 bl. 18. århs 1. halvdel. Vistnok skr. af Erlendur Ólafsson. Hertil kommer 9 senere indskudte sedler.

'**Nucella rerum vegetarum Islandiæ**'. Um grös, málma, steina og dýr á Íslandi.

Med adskillige afbildninger af havdyr.

Benyttelse og beskr.: Geogr. Tidsskr. XIII (1895—96), s. 57; P. Thoroddsen, *Landfræðissaga Ísl. II*, s. 162.

1250. Kall 628 a, 4to. Pap. $21,1 \times 16,6$ cm. 12 bl. 18. århs 2. halvdel.
S. M. Holm (sdl. katl.), 'Tanker om Fiske og Laxe Fangsten'.
Hertil 7 kolorerede afbildninger.

[Kall 628 b, 4to. Pap. „Samme (o: S. M. Holm) om Sælhundefangsten“ mangler.]

1251. Kall 629, 4to. Pap. $20,2 \times 16,1$ cm. 37 pag. bl. (+ titelblad).
Skr. 1744 af rektor Jon Thorchillius.

'Björn Jónsson á Skarðsá, Su Íslenska Tyrkia-Räns og Hernadar Saga 1627'.

Ifg. titelbladet skr. på Hólar i Hjaltadal 1744 efter forfs delvise autograf „af Ioh. Th. Chrysorino Sonarsonar syne Halldors Jöns sonar Hertekna“.

1252. Kall 630, 4to. Pap. $20,1 \times 16,4$ cm. 99 pag. bl. 18. årh.

Íslandsk kirkehistorie 1269—1343. På Dansk.

På omslaget er med særlig hånd tilføjet „Historia Ecclesiae. Island. Periodus 3ta auctore Wigfus Joensen“.

1253. Kall 631, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 31 bl. 18. årh. Forfs autograf.
Bl. 1^v, 31^v ubeskr.; indlagt er 3 løse blade.

'Jon Thorchillius, *Analecta ad memoriam Arnæ Magnæi*'.

Udeladte ere de i Ny kgl. sml. 2061 b, 4to forudskikkede ærevers m. m.

Forf. angiver sig på titelbladet som 'I. Th. Chr. Snælandus'.

1254. Kall 632, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 32 pag. bl. C. 1700. Bl. 8^v, 15^v, 30—31 ubeskr. Forsk. hænder.

Vita Thormodi Torfæi.

Bl. 1—8^r. 'Vita Thormodi Torfæi, celeberrimi Historiographi, pro ut amicorum precibus illius compendium ab ipso haberi potuit', o: den Þorleifur Halldórsson tillagte biografi, skr. af en AMsk skriver og forsynet med egenhændige tilføjelser af Arne Magnusson, samt efterfulgt (bl. 9—12) af anmærkninger, skr. af en anden AMsk skriver og utvivlsomt stammende fra A. M.

Bl. 13—15^r. Vita Th. T., *forigdendes original, vistnok Þorleifur Halldórssons autograf, går til 1706 (antages forf. 1708).*

Bl. 16—17. Arne Magnussons egenhændige optegnelser om Torfæi skrifter.

Bl. 18—25. 'Assessor Thormod Toruesen's lævned. På Dansk. Skr. af en tredje AMsk skriver og berigtiget af A. M., som er forfatteren. Dat. Hafniæ 1713.

Bl. 26—29. Samme stykke (Ass. Th. T.s lævned) i en ved begyndelsen defekt afskrift.

Bl. 32 (folio; delvis med Arne Magnussons hånd). Torfæi ansøgning til kongen 1701 om stadfæstelse i stillingen som Norsk historiograf.

Har utvivlsomt opr. tilhørt den Arnamagnæanske samling. Sm AM. 219, 8vo og Minerva 1788 I, 19.

1255. Kall 633, 4to. Pap. 21,₂ × 16,₂ cm. 104 pag. bl. 18. årh

I. Magnæus, 'Grammatica Islandica'.

To forsatsblade indeholde hver sin notits, hvoraf fremgår, at Jón Ólafsson (fra Grunnavík) har ejet originalen til dette nr, forfs autograf, som han havde på forskellig måde berigtiget. Forf. (Johannes eller Jonas M.) er Arne Magnussons broder Jón Magnússon.

1256. Kall 634, 4to. Pap. 21,₂ × 16,₂ cm. 55 pag. bl. 18. århs 2. halvdel.

Kendt isl. skriverhånd. Bl. 55^v ubeskr.

Eyktamörk islenzk — Horologium islandicum. *Med modstående latinsk oversættelse. Uden kresfigur. Er bp Jón Árnasons fra Ny kgl. sml. 292, 4to og 1678, 4to, samt Thott 828, 4to kendte afhandling, her noget forkortet.*

Titelbladet lyder „Stephanus Vallanesensis de Signis horologicis Islandiæ cum Verfione latina Ionæ Widalini Schalholtis Episcopi“, og afhandlingen er underskrevet „Stephan Olafsson“; under dennes navn findes den islandske tekst aftrykt i St. Ólafsson, Kvæði II, Kph. 1886, s. 357—65.

1257. Kall 635, 4to. Pap. 20,₂ × 15,₂ cm. 24 bl. 18. årh.

„Sä Endurnyade | Christin-Rettur“.

1. **Kall 636, 4to. Pap.** 20,_s × 16,₇ cm. 24 bl. 18. årh. Bl. 2—3 er et sammenfoldet folio-blad; ved bl. 24 findes en indlagt seddel.
„Færøernes | beskrivelse“.

„Uddraget af Landfogden paa Færøe fl. I. F. Hammershaimbs Relation til Stifts-Amtmanden og Biskopen samt de sidstes betænkende over Skolevæsenet paa samme Øer.“

Med nr 650 ende den Kallske samplings kvarter.

* * *

59. **Kall 663, 8vo. Pap.** 16,_s × 10,_s cm. 256 bl. 18. århs beg. Udført ved AMske skrivere med tillæg af Arne Magnusson personlig. Adskillige ubeskr. ss. og bl. samt indklæbede sedler.

„Claudii Lyfchandri | **Scriptores Danici**“. Fragment omfattende A—G, med nogle autografiske tillæg af Arne Magnusson.

Hører sammen med AM. 263, 8vo og har utvivlsomt opr. tilhørt den Arnamagnæanske samling.

-
- O. **Kall 668, 8vo. Pap.** C. 16,_s × 10,_s cm. C. 450 bl. C. 1600 og C. 1700. Skr. af C. Hamsfort og af eller for Arne Magnusson. Hovedsagl. løse læg med adsk. ubeskr. bl., enkelte i større format, og hist og her med indlæg af afskriftens original.

‘**Adversaria Corn. Hamsfortii de Episcopis Daniæ**, cum quibusdam A. Magnæi Autographis ejusdem generis’ (sdl. den trykte katalog).

Ang. disse samlingers historie, der ses opr. at have tilhørt den Arnamagnæanske samling, oplyse fascikel-påskrifterne følgende. Tre fascikler bære med Arne Magnussons hånd påtegning om, at de pågældende sager er fundne „post mortem Sperlingii Junioris“, og at „Dominus Reitzerus mihi dono dedit mense Decembri 1715“; en af disse fascikler har en senere påskrift „Kiøbt paa Registr. Webers Auction af A. Kall“. Om en *Series episcoporum Otthoniensium* med Hamsforts hånd meddeler A. M. „fra Secreterer Wielandt. Affessor Gram fick dette samme Exemplar anno 1698 af en gammel Raadmand i Schagen ved naun Michel Pederfen“. Om en *Series episcoporum Ripensium* bemærker A. M. „fra Secreterer Wielandt. Denne hængte til familien med Catalogo Eporum Otthon. för end ieg lod denñem separatim indbinde“.

ULDALLS SAMLING.

1261. Uldall 7, fol. *Pap* 31 × 19,2 cm. *Skr.* 1663. *Stykkevis pagineret.*
Danske lovstykker og forordninger.
Dog som stykke 4 (pag. 1—33) indskudt Extrakt af Norske
rettebøder.
-

1262. Uldall 33, fol. *Pap.* 34,3 × 22 cm. 33 bl. 18. årh. *Bl.* 30^v—32
ubeskr.

**'Collectio Diplomatum et Constitutionum Norvegicarum ex mscra.
Bartholinianis'** 1189—1523.

*Som bl. 1—2 er indfæstet 'Biggyngar brief Magnüsar
Sigurdssonar A Hoole, 1685', original.*

1263. Uldall 34, fol. *Pap.* 31,6 × 19,5 cm. 411 bl. *C.* 1600. *Til hånd-
skriftets hoveddel, med røde overskrifter og initialer, komme tillæg
med omtrent samtidige hænder, indførte på forskellige steder i
håndskriftet. Afdelingsvis folieret. Ubeskr. ere bl. 2—4, 5^v—7,
19^v, 46—48, 104^v—6, 143—44, 161^v—62, 170^v, 193—98,
200^v, 227^v—32, 239—40, 249^v—52, 256^v, 261^v—62^r, 263,
267^v, 286^r, 296^v—99, 305—7, 319^v, 350^v—67, 368^v, 404^r,
409^v—11^r. Hist og her ses flænger i bladene. Bindet har
metalbeslag og spor til spænder. Ifg. *NgL. IV* samme hoved-
hånd som i *Ny kgl. sml.* 1076, fol. (*Hans Andersen*).*

Indhold:

- 1) Bl. 1^v. Kalender-optegnelser.
- 2) Bl. 5^r. Anvisning til bogbinderen. *Plattysk.*

- 3) Bl. 8. 'Register paa Retteboderne'. *Forsk. hænder.*
- 4) Bl. 9—19^r. **Tunsberg bylov** ('Biarköyar rettar'). *Her beg. hovedhånden.*
- 5) Bl. 20—22. M. Scavenius, Fortale til læseren. *Særlig hånd.*
- 6) Bl. 23—169^r. **Den norske landslov** i dansk oversættelse, med nyere fortale og balkeregistre. — *Med indskud af forsk. mindre stykker.*
- 7) Bl. 169^r—350^r. **Retterbøder, recesser, domme** etc. *De ældre til dels i det gamle sprog. — Adskillige senere indførte, idet hovedhånden foreløbig ophører.*
- 8) Bl. 368—92. 'Extract af den Norske lov, af Rettebøder, af Kristenretten'. *På bl. 368^r er indført annaloptegnelser 1563—1600.*
- 9) Bl. 393—95^r. 'Register' til Landsloven.
- 10) Bl. 395^v—96. 'Alle ørtuglag och theris werdt.. udskr. af M. Thorbiörns loughbogh'.
- 11) Bl. 397—401^r. 'Tavle over artikler i Norges lov'.
- 12) Bl. 401^v—2. „Jorde a Vexter“ o: Jorderegning, *hovedhånden, hvorefter* Notitser om lagmandsdomme (bl. 402^v—3).
- 13) Bl. 404^v—5. Lovords forklaring („Aliqua notabilia ex lege“). *Hovedhånden.*
- 14) Bl. 406—7^r. Norges konger og Stamtavle fra Magnus Måneskjold. *Hovedhånden.*
- 15) Bl. 407^v—9^r. Notitser om lagmandsdomme.
- 16) Bl. 411^v. 'Dieffullenns 9 Døtters', *en allegori. Efterfulgt af en gåde.*

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 457—64.

Herkomst og hist.: Håndskriftets første ejer er Olav Holk, som giver den bl. 5^r forekommende bogbinderanvisning, dat. 1600 og underskrevet med hans navn og bomærke (noget afvigende fra det i Smir til Norsk Hist IV, nr 355 afbildede). Samme navn, årstal og bomærke ere anbragte på bindets forside. Personalhistoriske optegnelser af ham findes på bindets inderside. Bl. 1^r og på bindets bageste inderside har Frederich Lydersen (17. årh.) skrevet sit navn. Senere har bogen tilhørt Kofod Ancher.

Benyttelse og beskr.: Personalhist. Tidsskrift I, 148—49; NgL. IV.

1264. Uldall 35, fol. Pap. $31,5 \times 20,5$ cm. 82 bl. 18. årh. *Selve lovteksten folieret 1—75, således at mellem bl. 7 og 8 er et ubeskr. blad.*

Den Norske landslov i dansk oversættelse afskrevet efter AM. 79, 4to.

*Har ifg. NgL. tilhørt Sevel.
Norges gl. Love IV, 465.*

1265. Uldall 36, fol. Pap. $31,5 \times 19,5$ cm. 40 bl. 18. årh

Bergens bys privilegier.

Norges gl. Love IV, 465.

1266. Uldall 37, fol. Pap. 33×21 cm. 235 bl. 18. årh. *Adskillige ubeskr. blade og enkelte sider. Til dels afdelingsvis pagineret.*

Indhold:

- 1) Bl. 1—30r. **'Hirðskrá'.**
- 2) Bl. 31—60r. **Bergens bylov med Farmannalov** ('Bergviniar þings loghbók').
- 3) 61—87. **Retterbøder, vedtægter** etc.
- 4) Bl. 89—104r. **Gulating's nyere kristenret med tillæg.**
- 5) Bl. 105—208. **Den Norske landslov med slutnings-retterbøder.**
- 6) Bl. 209—35r. **Retterbøder.**

Afskrift efter den færøske (?) membran Hist. litt. 12, fol. i Lunds universitetsbibliotek. Se Norges gl. Love IV, 465, 698—700.

Forsatsbladet bærer en indholdsfortegnelse og oplysningen „Beat. J. Langebeck describi curavit ex Mscr. membr. Sv. Bringii v. Lagerbring.“

1267. Uldall 38, fol. Pap. $32,5 \times 20,5$ cm. 5 bl. Tusp. 18. årh. *Skr. af Jon Mortenssøn.*

„Sententzer udaf de gamle Norfke Love | om et vidne og eens eed“. *Med dansk oversættelse i ydre kolonne. Ifg. Norges gl. Love IV, 465 afskr. efter Thott 1283, fol.*

1268. Uldall 45, fol. Pap. $32,5 \times 20,5$ cm. 5 bl. (incl. titelblad). 18. årh
„Store Dom | almindelig faa kaldet“. *På Dansk.*

Uldall 46, fol. Pap. $32,4 \times 20,3$ cm. 7 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssøn. B¹. 7^v ubeskr.

'Om den islandske lov Graa-gaas, dens navn, oprindelse og exemplarier'.

På forsatsbladet er titlen gentaget med særlig hånd.

Uldall 47, fol. Pap. $31,7 \times 20$ cm. 325 bl. 18. årh. Forsk. hænder. Bl. 64^v—65^r, 305 samt voluminets sidste tredjedel og i øvrigt hist og her enkelte ss. ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—9. „Blanda“.
- 2) Bl. 10—12. „Stiör(n)u Oddatal“.
- 3) Bl. 13—20^v. „Frammfærflu kambr S^{ra} Einars Arnfinnsf. 1642“.
- 4) Bl. 20^v—23^r. 'Björn Jónsson á Skarösa, Hvort jarda-gózt meige fyrir ómaga að leggiast'.
- 5) Bl. 24—285. Páll Vídalín, Fornyrði lögbókar. Uden fællestitel. 33 artikler incl. følgende indskud: (Jón bp Árnason), Um þing med P. V.s svar og J. A.s gensvar; Jón Árnason, Tiundarskrá med et tillæg om tienden mod P. V., samt Bergpórs-statúta.
- 6) Bl. 286—304. „Sermon | Um | Christin Riette | Hver að fíe bestur af þeim | fem menn hafa hier i | Lande brukad“. Af Jón bp Árnason.
- 7) Bl. 306—325. „Patrologia“, Um Bergpórs-statúta.

Herkomst og hist.: Læderbind med grønne binde-bånd. Som det af en delvis bevaret, bindets forside påtrykt titel ses, har bogen opr. været bestemt til skifterets-protokol for Snæfellsness syssel og må antages at have tilhørt sysselmand Jón Árnason, af eller for hvem håndskriftet er udført.

Uldall 72, fol. Pap. $33,7 \times 21,2$ cm. 4 bl. Skr. c. 1764 af Langebek.

Calendarium for maj--december. Afskrevet efter Hist.

litt. 12, fol. i Lunds universitetsbibliotek (Sml. Uldall 37, fol.).

På to sammenhængende oktavblade giver Langebek oplysning om original og afskrift.

Sml. Norges gl. Love IV, 700.

1272. Uldall 144, fol. Pap. $30,2 \times 20,2$ cm. 126 pag. bl. (+ 2 forsatsbl.).

18. århs 2. halvdel. Kendt islandsk skriverhånd.

„Flateyjar Annall“. Standser i året 1393.

1. forsatsbl. indeholder en af J. F. Gunnerus underskreven notits om afskriftens udskrivning efter Flateyjarbók „under min Nærværelse i Kiøbenhavn fra 3 Septemb. 1771 til . 1772“ samt „constat 7 Rd. (sål.) 10 f Affkrivning Bindet 4 f“. — 2. forsatsbl. giver indholdsfortegnelse til Flateyjarbók.

1273. Uldall 161, fol. Pap. $34 \times 21,2$ cm. 72 bl. 18. årh.

Jón Halldórsson, Klaustra saga Íslands (ábóta, priora og abbadisa tal).

Med tillæg af sysselmand Jón Árnason.

På et tilhørende forsatsblad giver J. A. oplysning om originalens forhold til hans egne samlinger og de af ham gjorte tilføjelser.

1274. Uldall 186, fol. I—VII. Pap. $40 \times 25,5$ cm. 18. årh.

„Resenii Atlas Daniæ“. Rygtitel.

III. ‘Descriptio Monæ, Bornholmæ et insularum Færoarum’ (535 pag. ss.).

S. 369—535. ‘Insularum Færoarum Descriptio Prima’ (s. 369—405) et secunda (s. 407—535, med 1 kort).

VII. ‘Descriptio Gothlandiæ, Islandiæ et Grønlandiæ’ (49 + 506 pag. ss. + 6 bl.).

S. 1²—332. „Descriptio | Islandiæ“. Med et grundrids af lovretten.

S. 335—506. „Grønlandiæ Descriptio“. 6 forudskikkede upaginerde blade indeholde ‘Th. Thorlacii Grönlandiæ descriptio’.

I katalogen tilføjes „Dette Exemplar har tilhørt Geheimeraad Grev A. G. Moltke, og er det eene af de 2 reenfkrevne Exemplarer, som haves af dette værk, hvorom Kof. Ancher handler i sin Lovhistorie T. 2. pag. 384—392“.

1275. Uldall 197, fol. Pap. $33,5 \times 21,5$ cm. 84 bl. 18. årh.

Jón Ólafsson, Runologia. I 4 bøger, Islandsk.

- . Uldall 198, fol. Pap. 33,3 × 20,7 cm. 18. årh.

Gudmundus Andreæ, *Lexicon Islandicum* (impress.) med håndskrevne tillæg på indskudte blade.

Med nr 203 ende den Uldallske samlings folianter, hvorefter fortsættes med fortløbende numre.

* * *

- . Uldall 314, 4to. Pap. 19,8 × 15,3 cm. 109 bl. (+ forsatsblad). Skr. 1601. Beg. defekt.

Den Norske landslov, efterfulgt af retterbøder — i dansk uddrag.

Sml. Norges gamle Love IV, 465.

-
- l. Uldall 315, 4to. Pap. 20,8 × 15,8 cm. 215 bl. (+ forsatsblad). 16. århs slutn. Indtil bl. 179^v røde overskrifter, farvede initialer. Bl. 148, 179^v—87 ubeskr. Opslagsmærker.

Indhold:

1) Bl. 1—147. Den Norske landslov i dansk oversættelse. Med fortale og register.

2) Bl. 149—79^r. Retterbøder og lign.

3) Bl. 188—215. Bergens fundats. Plattysk.

Sml. Norges gamle Love IV, 465—66.

-
- l. Uldall 320, 4to. Pap. 19,1 × 15,1 cm. 151 bl. Skr. 1603 af Björn Grímsson. I nyere tid delvis fejlagtig folieret. Elegant fraktur med røde overskrifter, stærkt illuminerede og ornamenterede initialer. Indrammet titelblad med kong Olavs billed på bagsiden.

Indhold:

1) Bl. 1—110. Jónsbók. Efterfulgt af en visa fra skriveren til bogens ejerinde.

2) Bl. 111—161. Réttarbætr etc. (Reces 1540, Ríparartikular 1552 (!), Hjónabandsartikular 1582).

Herkomst og hist.: På titelbladet giver skriveren årstal og navn samt meddelelse, at bogen er skrevet „Eptter Bon og forlægi Haullu Grímzdotter syftur minnar“. Titelrammens fod bærer en plattysk sentens. På forsatsbladets

inderside står „Dette Manuscript er givet til Hr Justice Raad Uldalls Bog-Samling, til Erindring af Hans hengivneste ven Colbiörnfen“. 2 indlagte kvartblade (Thorkelins hånd) give en udsigt over håndskriftets indhold.
Dipl. Isl. II, 18.

1280. Uldall 321, 4to. Pap. $19,9 \times 16$ cm. 341 bl. 18. årh. Teksten pag. 1—640.

Indhold:

- 1) Bl. 1—283. **Jónsbók** i dansk oversættelse. *Med forudskikket* fortale.
- 2) Bl. 284—341. Retterbøder (*de sædvanlige*), Støredom, Kgl. konfirmats på Bjaskers dom, Register.

1281. Uldall 322, 4to. Perg. $20 \times 14,8$ cm. 189 bl. (+ forsatsblad). C. 1600. Røde overskrifter, flerfarvede, til dels plumpt ornamenterede initialer. Presset læderbind med spænder.

Indhold:

- 1) Bl. 1—153. **Jónsbók**.
- 2) Bl. 154—89. **Réttarbætr** 13—15. årh., Formularer.

Forsatsbladet bærer følgende påtegning „Kong Magnus Haagenfens Islandske Lov. var Blant sal. Conferentz Raad P. K. Ankers Mscr. in quarto No 137. Han troede, dette kunde være den til Island sendte Original“ (!). På bindets forside skimtes i blindtryk årstallet 1599.
Dipl. Isl. II, 294, 382.

1282. Uldall 323, 4to. Pap. $21,8 \times 17$ cm. 27 bl. 18. årh. Bl. 1^v, 27^v ubeskr.

„Arne Biskops | Christen Rett“ i dansk oversættelse.

1283. Uldall 324, 4to. Pap. $20 \times 15,8$ cm. 15 bl. 18. årh.

‘Om Retterne i Island’.

Betegner sig på titelbladet som „Tredie Book“, der ifg. en tilhørende indholdsfortegnelse skal indeholde Cap. I—XIV. Her findes dog kun ‘Cap. II. Om de andre Herrets Retter og især om Godernes Foraars eller Varping’.

- . Uldall 325, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 49 bl. Skr. 1678. Bl. 1—6 ere senere tilsatte (18. årh.). Bl. 6^v ubeskr.

Bárður Gíslason, *Tviræðar laganna greinir*.

Herkomst og hist.: Skindomslaget's titel er overklæbet ved en seddel, påskreven „Bardar Gislefson | om tvetydige Ord i Lovbogen“. Ved håndskriftets slutning står datering samt bogstaverne S. D. G. Med en anden hånd er tilføjet „Jon Magnússon Egh“. En indlagt seddel bærer versificerede penneprøver og lign.

- . Uldall 326, 4to. Pap. $21,8 \times 16,8$ cm. 31 bl. 18. årh. Vistnok skr. af Erlendur Ólafsson. Afdelingsvis pagineret.

P. Vidalíns Fornyrði: **Tröll, Herað, Lyríttar** — i dansk oversættelse.

- i. Uldall 327, 4to. Pap. $19,8 \times 15,8$ cm. 313 bl. (+ 2 forsatsbl.). 18. årh. Forsk. hænder. Hist og her blade og enkelte sider ubeskr. Stykke 1 delvis folieret.

Indhold:

1) Bl. 1—171. 'P. Vídalín, **Fornyrði lögbókar**'. 39 artikler med forudgående indholdsfortegnelse (forsatsbl. 2); derefter samme forfs Tvímánuður (i to eksemplarer), Alin að lengd, Allur dagur til stefnu, Réttari, Þing, Tiund. Bl. 94—96^r optages af en „Oratio de difsimili discrimine Personarum inuentium | Matrimonium“ (isl.).

2) Bl. 174—88. 'Um Tiundar Tekiur, og um tiundir af kirkna jörðum'.

3) Bl. 190—201. 'Tiunda skrif'. Om den islandske tiendes oprindelse.

4) Bl. 202—51^r. Eyj. Jónsson, 'Catalogus nominum propriorum virorum et mulierum in Islandia 1600—1743'.

5) Bl. 252—58. 'Eyj. Jónsson, Schediasma de voce Bondi'.

6) Bl. 259. „Gunnars Slagur“.

7) Bl. 260. „Annales Islandorum“. Latinsk oversigt.

8) Bl. 264—70^r. „Om gammel mynt“. Efterfulgt af en islandsk optegnelse „Mörk“.

9) Bl. 272—75^r. Latinske optegnelser om mynt (T. B. Bircherod, Sperling).

- 10) Bl. 276—79. ^{a)} „Um Riddara“ Orðuna af Dannebrogen,
^{b)} „De Ritibus Nuptiarum Islandorum“ (*Isl.*).
 11) Bl. 280—81^r. „Hyrdftiora Series“.
 12) Bl. 282—88^r. „Um Hundrad Silfurs“.
 13) Bl. 289—91. 'Jón bp Árnason, Um manngjöld og
 c. silfurs'. *Svar til sysselmand Bjarni Halldórsson (2det gensvar).*
 14) Bl. 294—303^r. Um ómagaframfærslu.
 15) Bl. 304—11^r. „De Brevitate iuris | et | Epitome Proces-
 fus Danici“.

1. forsatsblad giver indholdsfortegnelse.

Ved stykke 5—6 er tilføjet 'Communicavit mecum B. Pauli, studiosus
 medicinæ, Islandus, Havniæ 1749, d. 5. Febr. et 9. Apr.'.

1287. Uldall 328, 4to. *Pap.* 3. voll. 21,3 × 16,3 cm. 921 bl. 18. årh.
*Forsk. hænder. For en stor del kun hveranden side beskr., hist
 og her ubeskr. blade.*

P. Vídalín, **Fornyrði lögbókar.**

*Med forudgående register, der dog ikke ganske stemmer med
 samlingens indhold.*

Har tilhørt Luxdorph.

1288. Uldall 329, 4to. *Pap.* 3. voll. 20,3 × 15,7 cm. 688 bl. 18. årh.
'Kongelige Rescripter for Island 1329—1697'.

[Uldall 330, 4to. „Laugmand Hans Beckers Udkast til den nye
 Islandske Lov“. *Afleveret til Rigsarkivet*].

[Uldall 331, 4to. „Superintendenten Theodori Thorlacii og Provsternes
 Udkast til anden Bog i den Islandske Lov med mere i samme
 materie, forfattet 1689“. *Afleveret til Rigsarkivet*].

1289. Uldall 429, 4to. *Pap.* 22,3 × 17,3 cm. 122 pag. bl. 18. århs 2.
halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

Flateyjar-annáll. Ender i slutningen af år 1390.

0. Uldall 430, 4to. Pap. $20 \times 16,2$ cm. 130 bl. 18. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—64. **Egils saga Skallagrimssonar** („Lyfs saga Eigels“ etc.).

2) Bl. 65—130. **Grettis saga** („Hier byriar søguna | af | Grettir Asmundf fine | sterka“).

Bl. 64^v dateres 15. Decembris Anno 1749.

1. Uldall 448, 4to. Pap. $22 \times 16,9$ cm. 5 bl. 18. årh. Bl. 1^v, 5^v ubeskr.

Literæ duæ Arnæ Magnæi ad Dm. Bassewitzium scriptæ.

1. De codice Evangelistarum argenteo (Wulfilæ). Hafniæ 8. 2. 1719.

2. De editione Landnamæ pp., Skalholt 1688. Hafniæ 19. 3. 1719. *Hertil en efterskrift (Tysk og Latin) om Povl Rytters dissertats 1719.*

2. Uldall 475, 4to. Pap. $19,9 \times 16$ cm. 374 bl. C. 1800. *Selve teksten pag. 1—737. Vistnok autograf.*

‘J. C. Svabo, *Forseg til en Ord-Bog eller Ord-Samling i det færøske Sprog*’.

3. Uldall 476, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 34 bl. Skr. 1764 af E. Thorhallesen. Bl. 34^v ubeskr.

P. Vidalin, *Dönsk tunga, med dansk oversættelse i de modstående kolonner. Oversat af E. Th.*

Med nr. 481 ender den Uldallske samlings kvarter.

* * *

4. Uldall 522, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,7$ cm. 3 bl. 18. århs beg. Arnæmagnæansk skriverhånd. Bl. 3^v ubeskr.

Landamære mellom Noregs ok Gautlands.

Et tilhørende forsatsblad bærer en latinsk titel af Werlauff samt med Arne Magnussons hånd ordet „Collatum“.

1295. Sv. Grundtvigs samling 65. Pap. C. 21,5 × 11 cm. 19. årh. Væsl. skr. af Svend Grundtvig. Fascikel i vekslende format.

Íslenzk fornkvæði. Blandede samlinger.

- 1 (78 sedler). Indholdsregister.
- 2 (14 bl.). Indholdsfortegnelse.
- 3 (42 bl.). Forskellige optegnelser.
- 4 (52 bl.). Fornkvæði efter „Stephensen's Ms“ (orig. nu tabt).
- 5 (82 bl.). Fornkvæði efter AM. 147, 8vo.
- 6 (110 bl.). Fornkvæði efter AM. 151, 8vo.
- 7 (12 bl. Skr. af Pálmi Pálsson). 'Skrá yfir vísur í ritum Jóns Ólafssonar Grunnvikings'. Afskr. af håndskrifter i Jón Sigurðssons sml.

Ó. Davíðsson, Ísl. skemtanir; Id., Ísl. víkivakar; Id., Ísl. þulur og þjóðkvæði, s. 16, 38, 45, 54, 84, 94, 118.

1296. SvG. 66. Pap. C. 22 × 18 cm. 19. årh. Væsl. skr. af Jón Sigurðsson. Fascikel i vekslende format.

Kvæði og skemtanir.

- 1 (370 bl. og sedler). Islandske remser og vers, samt allehånde folkeminder: Om vikivakar og lege (optegnelser af forskellige, deribl. Jon Mortenssøn (18. årh.), Sigurður Guðmundsson málari o. fl.); Uddrag af Jón Ólafsson fra Grunnavíks leksikalske artikler; Fornkvæði; Formularer. Endv. 2 kvæðabók-fragmenter (18. årh., henhv. i 4to (1 bl.) og 8vo (2 bl.)).
- 2 (90 bl.). Íslenzk fornkvæði afskr. efter AM. 147, 8vo, samt enkelte efter andre håndskrifter.

3 (47 bl.). Íslenzk fornkvæði efter AM. 151, 8vo. Indlagt er et islandsk brev fra Guðbrandur Vigfússon til Sv. Grundtvig, Oxford 2. 1. 1868.

4 (103 bl.). Registrant- og oversigts-materiale til Íslenzk fornkvæði.

Ó. Davíðsson, Ísl. skemtanir; Id., Ísl. víkivakar; Id., Ísl. þulur og þjóðkvæði, s. 38, 45, 76.

SvG. 67. Pap. C. 23 × 19 cm. 19. årh. Forsk. hænder. Veks-
lende format.

1 (243 bl.). Íslenzk fornkvæði. Opr. tilhørende det kgl.
nordiske Oldskriftselskabs arkiv. — Nedsendte fra Island af forskel-
lige mænd.

Heri også vers, rømsler, et og andet om „galdr“ m. v.,
samt en isl. antkv. indberetning fra præsten Jón Yngvaldsson
1847.

2 (32 bl. Skr. af Finn Magnusson, + 1 indlagt bl. med
Jón Sigurðsson's hånd).

Íslenzk fornkvæði, sammenlignede med tilsvarende
danske o. a.

3 (64 bl. Skr. af Sv. Grundtvig, Jón Sigurðsson, G. Vig-
fússon). Ormars rimur, i forskellige afskrifter.

4 (177 bl.). Íslenzk fornkvæði, Materiale til udgaven.

Ó. Davíðsson, Ísl. skemtanir; Id., Ísl. víkivakar; Id., Ísl. þulur og
þjóðkvæði, s. 16, 38, 44, 45, 94, 104, 118.

SvG. 68. Sandoyarbók. Pap. 21 × 17 cm. 429 bl. Skr. 1831 af
Johannes Clemensen. Pagineret 1—861 med forbigåelse af tallene
77—80.

Færøske kvæder.

S. 844 og 854 giver forfatteren efterskrift og datering, s. 846—53
optages af register, s. 855—61 indeholder en senere tillagt rima.

På det tilhørende forsatsblad, som bærer bogens navn, meddeler Sv.
Grundtvig, at denne er „købt af forfatterens arvinger Maj 1872“.

SvG. 116. Pap. 17,7 × 10,8 cm. 561 bl. 19. årh. Skr. af Pálmi
Pálsson.

‘Íslenzkar gátur eptir handritasafni Jóns Sigurðssonar’.

Skr. på løse læg, fordelt i fascikler, hvis omslagsstrimler
angive samlernes navne.

SvG. 117. Pap. 17,8 × 11 cm. 495 bl. 19. årh. Skr. af Pálmi
Pálsson.

Íslenzkar gátur.

Fortsættelse af foreg. nr.

1301. SvG. 118. Pap. 18,_s × 11,_s cm. 150 bl. 19. årh. Skr. af Pálmi Pálsson. Enkelte bl. sammenlagt 4to.

pulur, Grylukvæði, Æfintýri fra Jón Sigurðssons håndskriftsml.
Ó. Davíðsson, *Ísl. víkivakar*; *Íd.*, *Ísl. pulur og fornkvæði*, s. 118.

* * *

1302. Werlauffs sml. 6. Ad-geographiam septentrionalem, *hvoriblandt*:

1 (32,_s × 21 cm. 8 bl. Tosp. 18. århs 2. halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Svefneyjar, på oldenburgsk stempelpapir fra år 1772. Bl. 8^v ubeskr.).

„Tentamen Onomastici Suhmiani | Scythico-Iapetici“. *Islandsk. Etymologisk forklaring til person- og stedsnavne i I—V. bind af Suhms Danmarks historie.*

2 (31,₇ × 20,_s cm. 4 bl. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Bl. 2^v, 4^v ubeskr.).

‘Danr, Danfkí, Danmörk; Danmörk’. *Latin.*

1303. Werlauff 29. Samlinger til Islands historie, *hvoriblandt*:

1 (31,₇ × 20 cm. 20 bl. 18. århs 2. halvdel. Kun delvis beskr.).

Sagaregister, med tekstuddrag og kommentar. *Islandsk.*

Heri er indlagt det under løbe-nr 333 omtalte brev fra Johnsonius til Suhm (i Werlauffs afskrift, trykt i C. Bruuns *Levnetsbeskrivelse af P. F. Suhm*, Kbh. 1898, Tillæg s. 26—27).

2 (31,₇ × 20 cm. 20 bl. Tosp. 18. årh. Kun delvis beskr.).

Rima-register, med enkelte islandske bemærkninger.

I Werl. 29 findes forskellige *personalia ang. Islændere*, således den originale votering over Jón Ólafssons prisskrift 1784, uddrag af et brev fra Gunnar Pálsson til Schöning 15. 9. 1772, breve fra Thorkelin under hans engelske ophold m. v.

* * *

1304. Bøllings brevsamling. **Breve til og fra Islændere.** Med nedennførte undtagelser 1 fra hver.

Fra Gudmundus Andreas, Blaataarn oct. 1649 (4 bl., *Latin*; ender med 2 til O. Worm stiledede ottelinjede islandske vers. Fra

J. Erichsen (*til konferensråd [Suhm?]*), Sorøe 7. 2. 1770, *indeh.* liste over akademiske pjeser „her hos os siden 1759“. *Til* Gram *fra*: biskop Jón Árnason 1728—34, 10 breve, Ormur Daðason 1730—34, 9 breve — *men desuden* 1 brev (*samt* 3 bilag) *fra* O. D. *til* Arne Magnusson 27. 8. 1729 —, Thorlefus Haltorius, Setberge 12. 10. 1711, Snorri Jónsson 1730, Vigfús Jónsson, Hitardal 1731—33, 2 breve, Gísli Magnússon Gerhadius 1734, 2 breve, Jón Magnússon 1731—33, 5 breve, Magnús Markússon Gerhadius 1731—33, 4 breve, Jon Mortenssøn 1745, Hjalti Thorsteinsson 1730—32, 2 breve (*isl.*). [*Fra* Einar Gudmundsson *til* kansler Chr. Friis 23. 7. 1637; *fra* præsten Hallgrim Jonsson *til* kansler Chr. Friis 1. 9. 1632, *med en indlagt attest fra* provst Halldor Thorsteinsson. *Afleverede til Gehejmearkivet*]. *Til* Langebek *fra*: H. Einarsson Holum 1775, Jón Magnússon, Hofsos 1746, Jón Ólafsson (Grv.) 1745—46, 3 breve, J. Sivertsen 1745—46, 2 breve, E. Thorhallesen, Godthaab 1766. *Fra* Arne Magnusson *til* M. Moth, aug. 1703; *endv.* memorial ang. oversættelsen af Gl. kgl. sml. 1002, fol. (*til* kancelliråd . . ?). *Fra* Jón Magnússon *til* Gram og Bartholin 20. 9. 1730. *Fra* Erl. Ólafsson (Olavius), *lat.-isl.*, Om runerne (*til broderen Jón Ó.?*). *Fra* Jón Ólafsson (den yngre) 10. 4. 1784, om prisskriftets censur; *endv. med hans hånd* svar på nogle spørgsmål om ordet Væringer m. m., *stillede af* G. Ewers, Dorpat 1806. *Fra* Br. Svenonius *til* Chr. Fri(i)s, Hafniæ 1638, *til* E. E. Pontoppidan, Skalholti 1650. *Fra* Thorlacus Sculonius *til* Zach. Lund, Holæ 1650. *Til* J. Snorronius *fra* Lefebure, Champagne 1759 (*fransk*, om agerdyrkningen på Island). *Fra* Torfæus *til* O. Sperling, *udat. kopi.* *Fra* E. H. Thorlacius *til* B. Thorlacius, Saurbæ i Eyjafjord 1828.

[*Endvidere findes i* Thott 1135, fol. 2 islandske breve *til* grev O. Thott *henholdsvis fra* M. Magnussen, Kbh. 1767 *og* Joh. Finnæus, Hafniæ 1773.]

TILLÆG.

Afskrifter af andre (ikke oldnorsk-islandske) Arnamagnæanske håndskrifter, samt nogle numre, som stå i forhold til den Arnamagnæanske samling eller dens stifter¹⁾.

Gl. kgl. sml. 3376, 8vo. Biblia latina, subjuncta explicatione nominum biblicorum alphabetica. Codex est in membr. virginea elegantissima, rubris miniatis et litt. init. pictis. Bibl. Rostg. p. 459, No. 154; Bibl. Dannesch p. 402, No. 56.

Codex, der er udført med særdeles fin skrift, tosp., c. 1300, har, som det ses af Rostgårds påtegning på forsatsbladet, tilhørt Arne Magnusson „Ex dono Dni. Arnæ Magnæi In Regia Academia Hafniensi Professoris Antiquitatum Danicarum In Collegio Consistoriali Assessoris et in Regio Archivo Intimo Secretarii possidet Fridericus Rostgaard. Hafn. 1716. Septemb.“.

Gl. kgl. sml. 3562, 8vo. Valerii Maximi abbrev. . . Codex membr. elegans, litt. init. cæruleis et principalibus etiam auro ornatis. Ex bibl. Dannesch. 405 No. 85.

Denne, renæssancetiden tilhørende, tidligere i Spanien hjemmehørende codex, er ligeledes ifg. Rostgårds påtegning på forsatsbladets inderside givet ham af Arne Magnusson „Ex dono Arnæ Magnæi, Regii in int. arch. secr. et in univ. Hafn. Antq. Dan. Prof. possidet Fr. Rostgaard 1705 mense Decembri.“

Ny kgl. sml. 13, fol. Afskrift af A.M. 795, 4to (Apocalypsis).
Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 729, fol.

---

¹⁾ Numre, som oprindeligt have tilhørt den Arnamagnæanske samling, ere uden hensyn til indhold optagne i den forudgående hovedkatalog.

Ny kgl. sml. 27, fol. *Afskrift af* AM. 787, 4to (Medeltids-postilla).

Skr. af M. Magnussen, 18. århs. 2. halvdel.

Titelbladet bærer følgende afskrift af en nu i originalen forsvunden AMsk notits „Ex Auctione Rostgardiana Num. Manuscriptorum 367“.

Ny kgl. sml. 38, fol. *Afskrift af* AM. 98, 8vo (Missalia).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 666, fol.

Ny kgl. sml. 59, fol. *Afskrift af* AM. 824, 4to (Alexandreis).

Skr. af M. Magnussen, 18. århs 2. halvdel. På 2 efter titelbladet indskudte blade gives fortegnelse over originalens forkortelser.

Ny kgl. sml. 112 a—b, fol. *Afskrift af* AM. 295, fol. (Juridisk formularbog).

18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 703, fol. (?)

Ny kgl. sml. 114, fol. *Afskrift af* AM. 805, 4to (Lex Visigothorum).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenhændige påtegning.

Ny kgl. sml. 155, fol. *Uddrag af* AM. 379, fol. (Hist. Gothorum).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 168, fol. *Afskrift af* AM. 831, 4to (Hist. antq. Hispaniæ).

18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 169, fol. *Afskrift af* AM. 833, 4to (Coll. hist. Hispanica).

18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegninger.

Ny kgl. sml. 254, fol. *Afskrift af* AM. 829, 4to (Vita Karoli magni pp.).

Skr. af Adeldahl, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning, hvorved A. karakteriseres som en slet afskriver.

Ny kgl. sml. 295, fol. *Afskrift af* AM. 294, fol. (Hollandsk lovsamling).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 370, fol. *Afskrift af* AM. 359, fol. (Resens atlas. Uden kort).

18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 326, fol.

Ny kgl. sml. 390, fol. *Afskrift af* AM. 361, fol. (Resens atlas).

18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 747, fol.

Ny kgl. sml. 392, fol. *Afskrift af* AM. 876, 4to (Roskilde kapitels jordebog).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 198, fol.

Ny kgl. sml. 471, fol. *Afskrift af* AM. 846, fol. (Antiquitates Danicæ).

Skr. af T. Johnsen, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 848, fol.

Ny kgl. sml. 474, fol. *Afskrift af* AM. 366, fol. (Runestene).

Skr. af Sæmundur Magnússon Holm 1776.

Ny kgl. sml. 475, fol. *Afskrift af* AM. 367, fol. (Runestene).

Skr. af S. M. Holm, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 504, fol. *Afskrift af* AM. 874, 4to (Offene Briefe). 18. årh.

Ny kgl. sml. 506, fol. *Afskrift af* AM. 875, 4to (Dueholms dipl. I).

Skr. af Isfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 117, fol.

Ny kgl. sml. 576, fol. *Afskrift af* AM. 854, 4to (Regum Danie series M. Mathiæ).

Skr. af T. Olavius, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 62, fol.

Ny kgl. sml. 577, fol. *Afskrift af* AM. 848, 4to (Res Danicæ).

Skr. af T. Olavius, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 26, fol.

Ny kgl. sml. 590, fol. *Afskrift af* AM. 27, fol. (Danske kongers tilnavne).

Skr. af Rasbek, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 591, fol. *Afskrift af* AM. 28, fol. (Hist. Danica).

Skr. af Adeldahl, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 114, fol.

Ny kgl. sml. 722, fol. *Afskrift af* AM. 877, 4to (Dueholms diplomatarium II).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 724, fol. *Afskrift af* AM. 292, fol. (Sanctuarium Birgerianum).

Skr. af Langebek, 18. årh. Suhms sml. 657 (?), fol.

Ny kgl. sml. 726, fol. *Afskrift af* AM. 293, fol. (Abne breve vedk. Skåne).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 757, fol. *Afskrift af* AM. 879, 4to (Universitetets jordeskyld i Kbh.).

Skr. af M. Magnussen, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 761, fol. *Pap. 33,2 × 21 cm. 46 bl. 18. årh. Skr. af Rasbec. Bl. 6, 9, 23 ere ubeskrevne. Bl. 16—22 dannes af indskudte sedler.*

AM. 378, fol. i afskrift. *Erstatter den nu tabte original.*

Indeholder Revisionsforretning over Universitetsbibliotekets samlinger 1696 (Bibliotheca H. et Th. Fiurenii, Brochmanni, Mulleniana, Christiani quarti); Biblioteks-excerpter; Håndskriftfortegnelse (Capsa Tertulliani et Capsa Cypriani); Indholdsfortegnelse til Cypriani Capsa Ordo I, 1, D. 1. 3.

Sml. S. B. Smith, Köbenhavns Universitetsbibliothek för 1728, Kbh. 1882, s. 56, 69, 136. — Suhms sml. 848, fol.

Ny kgl. sml. 799, fol. *Afskrift af A.M. 22, 8vo (Danske love). Skr. af M. Magnussen, 18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 318, fol.*

Ny kgl. sml. 800, fol. *Afskrift af A.M. 10, 8vo (Danske love). Skr. af M. Magnussen, 18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 345, fol.*

Ny kgl. sml. 802, fol. *Afskrift af A.M. 16, 8vo (Danske love). Skr. af M. Magnussen, 18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 596, fol.*

Ny kgl. sml. 809, fol. *Afskrift af A.M. 27, 8vo (Danske love). Skr. af Issfold, 18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 36, fol.*

Ny kgl. sml. 972, fol. *Afskrift af A.M. 370, fol. (Antiquiteter i Bergens stift). 18. årh. Suhms sml. 456, fol.*

Ny kgl. sml. 973, fol. *Afskrift af A.M. 370, fol. (Antq. i Bergens stift). Skr. af S. M. Holm 1776. Suhms sml. 762, fol.*

Ny kgl. sml. 976 (a), fol. *Afskrift af A.M. 888, 4to (Bergens beskrivelse). Skr. af Fuglede, 18. århs. 2. halvdel. Suhms sml. 127, fol.*

Ny kgl. sml. 995, fol. *Afskrift af A.M. 368, fol. (Stavangriensia). 18. årh. Suhms sml. 706, fol.*

Ny kgl. sml. 1065, fol. *Afskrift af A.M. 371, fol. (Antiquitates •Norvegicæ). 18. århs. 2. halvdel.*

Ny kgl. sml. 1413, fol. *Afskrift af A.M. 191, fol. (Gammel-Svensk litt.). Skr. af M. Magnussen, 18. århs. 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 1420, fol. *Afskrift af A.M. 899, 4to (Svenske krøniker). Skr. af Adeldahl, 18. århs. 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 1424, fol. *Afskrift af* A.M. 201, fol. (Svenske rimkrøniker). 18. årh.

Ny kgl. sml. 1437, fol. *Afskrift af* A.M. 300, fol. (Svensk lovfortolkning).

Skr. af Adeldahl, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 134 c, 4to. *Afskrift af* A.M. 790, 4to (Gammeldansk bønnebog).

Skr. af Fieldmand (rettet for M. Magnusen), 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 136, 4to. *Afskrift af* A.M. 680 c, 4to (Psalmi Davidis).

Originalen er 2 gg. afskrevet, henholdsvis af Jón Ólafsson fra Gr. og Issfold, 18. årh. Suhms sml. 549, 4to.

Ny kgl. sml. 141, 4to. *Afskrift af* A.M. 789, 4to (Gammeldansk bønnebog).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 550, 4to.

Ny kgl. sml. 413, 4to. *Afskrift af* A.M. 818, 4to (Descr. nummorum antiquorum).

Skr. af Svabonius, 18. århs 2. halvdel; Suhms sml. 1274, 4to.

Ny kgl. sml. 415, 4to. *Afskrift af* A.M. 817, 4to (Descr. nummorum antq.).

Skr. af Svabonius, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 55, 4to.

Ny kgl. sml. 416, 4to. *Afskrift af* A.M. 816, 4to (Inscriptiones Romanæ).

Skr. af Svabonius, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 1275, 4to.

Ny kgl. sml. 418, 4to. *Afskrift af* A.M. 815, 4to (Inscriptiones antiquæ p. p.).

Skr. af Schrickelt, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 707, 4to.

Ny kgl. sml. 427, 4to. *Afskrift af* A.M. 379 a II, fol. (Notæ in Jornandem).

Skr. af Rasbec, 18. århs 2. halvdel; ifg. egenhændig påtegning af Suhm en slet afskrift. Suhms sml. 682, 4to.

Ny kgl. sml. 506, 4to. *Afskrift af* A.M. 299, fol. (Edicta).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 533, 4to. *Afskrift af* A.M. 296, fol. (Hanaici foederis leges).

Skr. af Deinboll, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 253, 4to.

Ny kgl. sml. 534, 4to. *Afskrift af* A.M. 890, 4to (Privilegia der Hanse stette).

Skr. af Issfold, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 84, 4to.

Ny kgl. sml. 649, 4to. *Afskrift af A.M. 852, 4to (Daniæ descriptio).
Skr. af Adeldahl, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 887, 4to.*

Ny kgl. sml. 651, 4to. *Afskrift af A.M. 852, 4to (Daniæ descriptio). C. 1800.*

Ny kgl. sml. 867, 4to. *Afskrift af A.M. 105, 8vo (Chronologia rerum Danicarum).
18. årh. Suhms sml. 115, 4to.*

Ny kgl. sml. 868, 4to. *Afskrift af A.M. 840, 4to (Hist. optegnelser m. v.).
Skr. af T. Olavius, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 875, 4to. *Afskrift af A.M. 839, 4to (Danske krøniker).
Skr. af Adeldahl, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 37, 4to,*

Ny kgl. sml. 877, 4to. *Afskrift af A.M. 842, 4to (Dansk årbog).
18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 325, 4to.*

Ny kgl. sml. 888, 4to. *Afskrift af A.M. 106, 8vo (Antisvemensis hist. veritas).
Skr. af Th. M. Isfiord, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 923, 4to. *Afskrift af A.M. 838, 4to (Roskilde-årbogen).
18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 371, 4to.*

Ny kgl. sml. 925, 4to. *Afskrift af A.M. 837, 4to (Roskilde-årbogen).
Skr. af R. Theilgaard, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 328, 4to.*

Ny kgl. sml. 930, 4to. *Afskrift af A.M. 8¹⁴, 8vo (Annaloptegnelser).
18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 202, 4to.*

Ny kgl. sml. 1045, 4to. *Afskrift af A.M. 860, 4to (Obsidio Havniensis).
Skr. af E. J. Moh, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 453, 4to.*

Ny kgl. sml. 1168, 4to. *Afskrift af A.M. 878, 4to (Catalogus reliquiarum).
Skr. af M. Magnussen, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 1189, 4to. *Afskrift af A.M. 873, 4to (Præstekrøniker).
18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 1239, 4to. *Afskrift af A.M. 900, 4to (Catalogus bibl. univ.).
Skr. af O. Fensmark, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.*

Ny kgl. sml. 1301, 4to. *Afskrift af A.M. 33, 4to* (Sv. Aggonis hist. legum castrens. et hist. Dan.).

Skr. af Th. M. Isford, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 131, 4to.

Ny kgl. sml. 1303, 4to. *Afskrift af A.M. 28, 8vo* (Codex Runicus).
18. årh, afskr. med latinske bogstaver. *Suhms sml. 1496, 4to.*

Ny kgl. sml. 1308, 4to. *Afskrift af A.M. 27, 4to* (Skånske lov m. v.).

18. årh. *Har tilhørt Luxdorph.*

Ny kgl. sml. 1323, 4to. *Afskrift af A.M. 9, 8vo, 2—6* (Gårdaret m. fl.).

Skr. af M. Magnusen, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 826, 4to.

Ny kgl. sml. 1328, 4to. *Afskrift af A.M. 26, 8vo, 1—5* (Håndfæstninger etc.).

Skr. af M. Magnusen, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 1345 d, 4to. *Afskrift (2. hånds) af A.M. 275, 8vo* bl. 1—7 (Gildeskrå).

Skr. af Langebek 1738.

Ny kgl. sml. 1426, 4to. *Afskrift af A.M. 865, 4to* (De ordine Elephantino).

Skr. af Rasbec, 18. århs 2. halvdel.

Ny kgl. sml. 1468, 4to. *Afskrift af A.M. 867, 4to* (Dithmarsch. Chronica).

18. århs 2. halvdel. *Suhms sml. 774, 4to.*

Ny kgl. sml. 1540, 4to. *Afskrift af A.M. 885, 4to* (Abs. Pedersøns Norges beskrivelse).

Skr. af Schrickell, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 33, 4to.

Ny kgl. sml. 1544, 4to. *Afskrift af A.M. 895, 4to* (Die Nordsche Saw). *På 4 løse blade optegnelser fra A.M. 896—97, 4to.*

Skr. af Rosenkilde, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

Ny kgl. sml. 1547, 4to. *Afskrift af A.M. 887, 4to* (Norvegia).

Skr. af Rasbec, 18. århs 2. halvdel. Suhms udførlige påtegning.

Ny kgl. sml. 1552, 4to. *Afskrift af A.M. 896², 4to* (Chronica der Stadt Bergen).

Skr. af Rosenkilde, 18. århs 2. halvdel. Suhms sml. 629, 4to.

Ny kgl. sml. 1629, 4to. *Afskrift af A.M. 893, 4to* (Visitationes N. S. Glostrupii).

Skr. af Rasbec, 18. århs 2. halvdel. Suhms egenh. påtegning.

- Uldall 213, 4to. *Afskrift af A M. 27⁴, 4to (Vederlagsretten).*
Skr. af Jón Sigurðsson, 18. årh.
- Uldall 216, 4to. *Afskrift af A M. 26³, 4to (Eriks sælandske lov).*
Skr. af Thorkelin, 18. årh. 2. halvdel.
- Uldall 220, 4to. *Afskrift af A M. 22², 4to (Valdemars sælandske lov).*
Skr. (med forudskikkede bemærkninger) af Jón Sigurðsson, 18. årh.
Luxdorphs biblioteksmærke.
- Uldall 221, 4to. *Afskrift af A M. 37⁵, 4to (Skånske kirkelov).*
Skr. af B. W. Luxdorph, 18. årh. Ls bibl.-mærke.
- Uldall 223, 4to. *Afskrift af A M. 22⁷, 4to (Eriks sælandske lov).*
Skr. af Jón Sigurðsson, 18. årh. Har tilhørt Luxdorph.
- Uldall 224, 4to. *Afskrift af A M. 28, 8vo (Codex Runicus).*
18. årh.; afskr. med latinske bogstaver. Luxdorphs biblioteksmærke.

*

*

*

[Ny kgl. sml. 1127, 4to. 'Index in tomos Bartholinianos A—K, Arna Magnæo conscriptus' (Pap. 24 × 18,5 cm. 21. pag. bl. 18. årh. halvdel) — burde efter den for de øvrige eksemplarer af denne fortegnelse lytte regel være optaget i katalogen blandt oldnorsk-islandske håndskrifter.]

K A T A L O G

OVER

KØBENHAVNS UNIVERSITETSBIBLIOTEKS

OLDNORSK-ISLANDSKE HÅNDSKRIFTER

(UDENFOR DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLING)

SAMT

DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLINGS TILVÆKST 1894—99.

E DONATIONE VARIORUM.

- . Don. var. 1, folio, Bartholiniana B. Pap. 31,₁ × 20,₂ cm. 353 bl., paginerede 1—632 og 1133—1206, idet de mellemliggende, senere udtagne stykker nu udgøre Barth. XXIV og AM. 356, fol. 17. århs slutning. Skr. af Bartholin, Arne Magnusson og endnu en tredje hånd. Hist og her ubeskrevne blade.

Samlinger til dansk historie og særlig kirkehistorie, afskrevne efter Rantzauske håndskrifter; heraf fremhæves:

Pave- og kongebreve fra Kristiern I.s tid, vedkommende den nordiske kirke (s. 121—263); islandske forhold behandles s. 167, 193—95, 228.

Herkomst og hist.: Barth. B har ifg. biblioteks-katalogen været indsat som vol. IX i rækken af Bartholiniana; den trykte rygtitels tilsvarende nummer er nu I, men muligvis er et efterfølgende X fjærnet. I den i AM. 1045, 4to indeholdte beskrivelse af Bartholiniana A—K angiver Arne Magnusson, at det til AM. 356, fol. svarende stykke er skrevet „manu Helgonis Olavii“. Tredje hånd omtales som 'manus ignota'.

- . Don. var. 1, fol., Barth. C. Pap. 31,_s × 20,_s cm. 328 pag. bl. + 1 beskr. forsatsbl. 17. århs slutning. Skr. af Bartholin og Arne Magnusson. S. 445—56, 558, 560—72, 610—24, 656 ubeskr. S. 344—48, 457—609, 632—34 skr. af A. M.

Danske og norske diplomér og aktstykker i afskrift.

Blandt de norske breve, hvortil originalerne, på enkelte senere bortkomne nær, findes i Rigsarkivet eller den Arnamagnæanske samling, fremhæves 'Originales litteræ ex Carthophylacio Ecclesiæ

Osloensis seu Christianiæ' (s. 457—93), samt breve fra H. Parsbergs og J. Rosenkranz' samlinger. S. 559 optages af Den norske kongerække som i AM. 419, folio.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, 616—17.

Opføres i bibl. katt. som vol. XXIII, og dette tal, skrevet med blæk, udfylder et tomt rum i rygtillen.

Cit. Safn til sögu Ísl. II, 204.

3. Don. var. 1, fol., Barth. D. (III). Pap. 31,5 × 20 cm. 426 pag. bl. + 2 forangående. 17. århs slutn. Forskellige hænder. S. 1°, 298—308, 421, 435—44, 483—95, 502, 509—10, 590—602, 624, 684—88, 752—56 ubeskrevne.

Indeh. foruden Samlinger til nordisk historie og kirkehistorie, Chronicon Holsatiæ presbyteri Bremensis, Statuter m. v.:

Gulatings nyere kristenret. S. 603—23.

Norske retterbøder m. v. S. 793—817, 835—50.

Oldnorsk runerim. S. 818—19.

Oldnorsk saga om Danekongerne. S. 819—27.

Alt er afskrevet efter membraner i det gamle universitetsbibliotek. Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 617—19.

Herkomst og hist.: S. 521—623, 757—852 (foruden småstykker og berigtigelser) ere skrevne af Arne Magnusson; som skrivere anfører han i AM. 1045, 4to i øvrigt særlig Árni Hákonarson og antikvaren Guðmundur Guðmundsson, men desuden Eiríkur Bjarnason, sr Geir Markússon, Gísli Einarsson, Steinn Jónsson, Þorlákur Grímsson.

Benyttelse og beskr.: Scriptorum rer. Dan. II, s. 422—33; Norges gl. Love I—IV; Dipl. Norv. VII, IX—X; Dipl. Isl. II, 718; Chran. Vidsk. Selsk. Forh. 1878, nr 6; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. nr 1 (1884).

4. Don. var. 1, fol., Barth. E. (IV). Pap. 32 × 20,5 cm. 382 pag. bl. 17. århs slutn. Skr. af Arne Magnusson.

Registrum ecclesiæ Bergensis delvis afskrevet.

Indeholder en samling breve i gammel-norsk eller latinsk sprog fra et på det gamle universitetsbibliotek opbevaret pergamenthåndskrift, oprindelig tilhørende katedralkirken i Bergen.

Særdeles udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 619—41, hvortil henvises.

Benyttelse og beskr.: NgL.; Dipl. Norv.; Grönl. hist. M. III, 887; Dipl. Isl. II, 351, 717, 747.

on. var. 1, fol., Barth. F. (V). Pap. $31 \times 20,7$ cm. 492 bl.; af snitsvis paginering. 17. århs slutn. Forsk. hænder, væsl. skr. af Bartholin. Hist og her ubeskrevne blade.

Historiske samlinger. Heriblandt:

'Th. Torfæus, *Series dynastarum et regum Daniæ*', 1664; udkast. Efterfulgt af en dansk kongerække og med tillæg af et af Arne Magnusson skrevet register. Randnoter fra forfs eksemplar. S. 81—189.

Excerpter til nordisk kirkehistorie. S. 901—13.

„*Jus ecclesiasticum*“, o: Kristinréttr Árna biskups i latinsk oversættelse. Skr. af Arne Magnusson, der i AM. 1045, 4to herom meddeler 'est juvenilis translatio Arnæ Magnæi, nil valet'. S. 937—84.

on. var. 1, fol., Barth. G. (XXVI). Pap. $31,6 \times 19,8$ cm. 190 pag. bl. + titelblad. 17. årh. Sidste side ubeskr.

Olav Tryggvasons saga efter Flateyjarbók.

Forudskikket er Hversu Noregr byggðiz og Ættartölur.

Efter sagaen følger Haralds pátttr grenska og Ólafs pátttr Geirstaðaálfs. — Alt i dansk oversættelse.

Af oversætteren „Thormod Torffuesön Islender“ er forudskikket en til Frederik III stilet fortale, dateret 'Kiöbenhaffns Slott 28. Dec. 1661'.

on. var. 1, fol., Barth. H. (VI). Pap. $31,4 \times 20,8$ cm. 499 pag. bl. 17. århs slutn. S. 461—554, 565—998 skr. af Arne Magnusson. Forsk. andre hænder, et enkelt stykke skr. af Bartholin. Hist og her ubeskrevne bl.

Samlinger til nordisk kirkehistorie. Mærkes kan:

Apographa literarum originalium apud Janum Rosencrantzium. Heriblandt 'Compositio inter Magnum Regem Norv. et Johannem Archiepiscopum' m. fl. vedrørende den norske kirke. S. 509—54.

Diplomafskrifter 'ex libro rubro Ecclesiæ Osloensis', med efterfølgende latinsk oversættelse af en her afskreven norsk statut. S. 575—96.

Latinsk oversættelse af stykker i Barth. C, D, E, nemlig dels af norske diplomer, dels Gulatings nyere kristenret og sagaen om Danekongerne. S. 597—688.

Diplomafskrifter 'ex chartophylacio capituli Stavangrensis', med efterfølgende latinsk oversættelse af nogle af de her afskrevne norske breve. S. 691—918.

Herkomst og hist.: I AM. 1045, 4to meddeles Arne Magnusson, at samtlige anførte oversættelser ere hans værk, men at det er et unøjagtigt ungdomsarbejde uden værdi. Om bindets 1ste stykke (Magni Matthiæ Series episcoporum Lundensium, s. 1—146) siges „Er ritud nockurn part med hendi Sr Helga Olafs sonar og Appendix sem þar er aptan vid, er ritud med hendi Sr Pals Palssonar“, om stykke 5 (Literæ Othoniensis ecclesiæ) „Er med hendi Gudmundar Gudmundssonar, ur Austflórðum, sem for til Svía hedan, i minne tid“.

8. Don. var. 1, fol., Barth. K. (VIII). Pap. 32,s × 21 cm. 294 pag. bl. 17. århs slutn. Med undtagelse af s. 12—20 skr. af Arne Magnusson.

Samlinger til nordisk kirkehistorie; særlig mærkes:

Literæ ad historiam ecclesiasticam Daniae et Norvegiae pertinentes 'Ex Musæo Jani Rosencrantzii'. S. 200—217.

Excerpta ex Missali Nidrosiensi impr., 1519. S. 241—42.

Diplomafskrifter 'ex Capitulo Nidrosiensi'. S. 243—73.

Norsk gildeskrå. 'Rullam possidet Elias Loss, stud. Berg'. Herefter Nogle excerpter fra Bergens kalvskind og Recensus episcopatum Livoniæ, Daciæ, Norvegiæ, Svethiæ (efter et tabt blad i Annales regii). S. 273—78.

Diplomafskrifter til Danmarks og Norges kirkehistorie. Heriblandt Compositio inter Magnum Norv. reg. et Johannem archiep. S. 567—74.

Benyttelse og beskr.: Thorkelin, Dipl. Arnem. II, 268; Pappenheim, Ein alt-norwegisches Schutzgildestatut, Breslau 1888, s. 564—88; Tidsskrift for Retsvidenskab 1890, s. 428 (G. Storm, Bemærkninger); Norges gamle Love V, s. IV, 7.

9. Don. var. 1, fol., Barth. XXV. Pap. 31,s × 20,s cm. 177 pag. bl. + en mellem s. 26—27 indsat stamtavle. Sidste stykke særskilt (delvis) paginering. 17. årh. Samme hånd som Barth. G (XXVI). Foran er indsat et kobberstik af Arngrimur Jónsson.

Indhold:

1) S. 1—226. 'Supplementum Historiæ Norvagicæ, cum rerum Norvagicarum Compendio, Anno MDCXIII Hafniæ edito Danice,

conjungendum. Translatum ex Antiqvissimis Norvegorum et Islandorum monumentis 1597'.

2) S. 227—43. '**Appendix Historiæ Norvagicæ De Baronibus Orcadensium.** Ex veteribus monumentis historicis Islandorum breviter excerpta 1596'.

3) S. 245—354. '**Rerum Danicarum fragmenta,** ex vetustissimis Norvegorum commentariis historicis (sive mavis, Islandorum) translata MDIVC'. Med 'Annotanda ad catalogum regum Sveciæ'.

Herkomst og hist.: Forfatterens, Arngrim Jonssons, navn forekommer ikke, men stykke 1 har en til N. Cragius rettet fortale, dateret 'Holis Hjalledalensium (sål.) in Islandia'. Om hele dette volumen, der opr. har udgjort en del af Barth. G, udtaler Arne Magnusson i AM. 1045, 4to „vitiofe exaratum eft“.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, s. 149; A. Olrik, *Skjoldungasaga i Arngrim Jonssons uddrag* (Aarb. f. nord. Oldk. og Hist. 1894).

Angående Don. var. 1, fol. i sin helhed er at bemærke: Herunder indbefattes de sd kaldte Collectanea Bartholiniana, som oprindelig ere tilvejebragte, og tillige for en stor del skrevne, af den kgl. antikvar Th. Bartholin († 1690), og som af dennes slægt senere skænkedes til universitetsbiblioteket. Af Bartholiniana betegnedes samlingens kærne med bogstaverne A—K; af disse bind mangler dog A, som antages allerede ved Københavns brand 1728 at være gået til grunde (brændte ifg. Ny kgl. sml. 1127, 4to hos Gram); indholdet kendes af Arne Magnussons fortegnelse i AM. 1045, 4to, og det ses heraf, at bind A, der (som de øvrige) væsentlig har indeholdt kilder til Danmarks historie i afskrift, til gammel-norsk historie har ydet

Nogle breve med norske abbednavne,
Narratio de Sanctis in Selio,
De fundatione Monasterii de Lysa,
Commentariolus de Cœnobiis Norvegiæ,
Legenda et lectiones de S. Olavo —

alle fra håndskrifter i det gl. universitetsbibliotek (dog indholdet til dels bevaret, sml. *Scriptores rer. Dan.* IV, 406, 409; G. Storm, *Monumenta hist. Norv.* s. XXXXIX—L).

Barth. I (N. Cragii *Annales*) indeholder intet til norsk-islandsk literatur. Samtlige Bartholinianske tomer nummereredes ifølge rygtillerne med romertal, således at Barth. D—F, H—K udgøre voll. III—VIII, hvorefter de følgende bind betegnes med talrækken IX—XXVII, dog således at Barth. B og C have været indsatte som vol. IX og XXIII og Barth. G opløst til voll. XXV—XXVI. Voll. X—XIII udgøres af materialsamlinger til Bartholins *Antiquitates Danicæ* (delvis skrevne med Arne Magnussons hånd), voll. XIV—XXII ere Bartholins samlinger til *Annales ecclesiæ Danicæ*; det fra B udlagne vol. XXIV (Gheysmers *Compendium Hist. Dan.*) er delvis skrevet af Arne Magnusson; vol. XXVII er Københavns privilegier red. 1581, i en omtrent samtidig afskrift.

10. **Don. var. 137, 4to.** Codex Rantzovianus. Perg. 18,3 × 13,3 cm. 147 bl. C. 1300. Pagineret 2—294 på bladenes bagside. Røde eller grønne initialer (delvis antydede i marginen), stundum ornamenterede med den modsatte farve. Pergamentet er lyst, skriften stor og tydelig, men hist og her afbleget eller dækket af pletter og bogstaverne da på enkelte sådanne steder senere opfriskede. Helt igennem en og samme hånd, om end varierende i størrelse, navnlig findes af og til småstykker med mindre skrift. I enkelte blade findes revner og småflænger; af bl. 147 er nedre tredjedel afreven og igen påsyet. Sidste side har båret det Rantzauske segl i rødt lak. Af bl. 78 er oprindelig kun en halv side beskrevet. De påmalede initialer dække ikke sjældent et par af de påfølgende bogstaver; af og til ere i sådanne tilfælde disse atter skrevet over linjen, vistnok af skriveren selv, der også har foretaget enkelte rettelser eller interlineartilføjelser. Bogbinderen skyldes vistnok visse indskæringer i pergamentet (bl. 82, 84) til beskyttelse af lange overskrifter.

Den ældre Gulatingslov.

Bl. 79, foran hvilket et blad mangler, begynder defekt „na er fyrftir koma þa til. at meta þapna | stað“. *NgL. I, 60.*

Ender defekt i „trýgða mál“ (idet 2 bl. mangle) „þirðendr þirðu. hýggiendr hug“. NgL. I, 110.

Bl. 78^v øverst findes et år 1555 dateret bibel-citat, bl. 128^v en marginalhenvisning med vistnok samme hånd, endvidere bl. 13^r, 78 enkelte ubetydelige kradserier.

R. Keyzers udførlige beskrivelse er aftrykt i Norges gamle Love IV, 641—44.

Herkomst og hist.: At codex har tilhørt grev Otto Rantzau og muligvis oprindelig udgjort en del af Arild Hvitfeldts bibliotek, udtaler Arne Magnusson på en til AM. 308, fol. hørende optegnelse. Ang. membranens formodede afstamning fra bp Arnes bibliotek i Bergen sml. Norsk hist. Tidsskr. 2. R., II, 192. Givet af grev Kr. Rantzau 1731.

Benyttelse og beskr.: *NgL. I, 3—110, IV (facs.); A. Taranger, Den angelsaksiske kirkes indflydelse på den norske, Kran. 1890, s. 421.*

ROSTGÅRDS SAMLING.

- l. Rostg. 42, fol. Pap. $33 \times 21,2$ cm. 34 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Med forfatterens, Torfæus', hånd enkelte marginalia og en ved bl. 25 indskudt seddel. Ved bl. 22 to indskudte kvartblade og en seddel.

Indhold:

1) Bl. 1—21. „index | In Seriem Dynastarum et Regum Daniæ, | ab Auctore collectus“.

2) Bl. 22—34. „Notæ posteriores in Seriem Regum Daniæ“. Sml. Torfæana, Hafn. 1777.

- l. Rostg. 111, fol. Pap. $31,4 \times 20$ cm. 37 bl. Skr. 1737 af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

„*ICHTHYO-GRAPHIA | IS-LANDICA*“ (‘eller Underretning om Fiske wd-ij Iss-Land’).

Dansk tekst med forskellige afbildninger (pennetegninger) og en foranskikket versificeret dedikation til ‘Hr Conferentz Raaden’. Heri mange overtroiske forestillinger. Omfatter alle i vandet levende dyr.

- [Rostg. 122, fol. „Fasciculus variarum chartarum, videlicet ¹⁾ En Underretning om Rune-Skrift, paa Svensk, ²⁾ Et Register paa de Norske Konger og Jarler, og deres Skialdrer“ etc. mangler.]
-

13. Rostg. 80, 4to. Pap. 21,_s × 17 cm. 240 bl. 17. århs slutning.
Kun de ulige sider ere beskrevne. I nedre margen arksignatur
med blyant.

Indhold:

- 1) Bl. 1—169. 'Dannemarks beskriivelse'.
- 2) Bl. 170—207. 'Norgis beskriivelse'.
- 3) Bl. 207—219. 'Islands bescriivelse'.
- 4) Bl. 220—40. 'Færøers korte beskriivelse'.

14. Rostg. 216, 4to. Pap. 20,_s × 15,_s cm. 12 bl. 17. årh. Bl. 12
ubeskr.

„Breves institutiones | LINGVÆ ISLANDICÆ | hodiernæ | seu | NOR-
VEGICÆ | veteris“.

En på Latin forfattet Islandsk formlære.

15. Rostg. 217, 4to. Pap. 19,_s × 16,_s cm. 10 bl. 17. årh.

Islandsk-dansk formlære.

*På Dansk, men skreven af en Islænder, til brug ved under-
visning i Dansk.*

*Omhandler kun pronominerne og nogle substantiver; ender
afbrudt bl. 9^v midt på siden.*

Bl. 10 er et vedlagt blad, der på forsiden, med Arne Mag-
nussons hånd, indeholder et islandsk satirisk digt i fire vers
(„Skildder erum vid Skegge tveir“).

16. Rostg. 44, 8vo. Pap. 16,_s × 10,_s cm. 31 bl. 17. årh. Skr. af
P. Syv. Enkelte bl. og ss. ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—14^r, 30. **Islandsk-latinsk (-dansk) ordsamling.**
- 2) Bl. 16—31. **Svensk-dansk (-latinsk) ordsamling.**

Herkomst og hist.: „Manu Petri Septimii“ angiver katalogen. På forsats-
bladet er skrevet „LEXICON ISLAND: | Iis-landsk Ordbog. | PSeptimii“.

ADDITAMENTA.

---

1. Add. 1, folio. Perg. 27,4 × 20,7 cm. 7 bl. C. 1300. Sort og rødt blæk; initialerne røde, grønne eller stundum blå, de større ornamenterede.

Ártiðaskrá Vestfirðinga.

Indeholder et som obituarium anvendt kalendarium fra Island, istandbragt vistnok i begyndelsen af 14. årh., med enkelte tilføjelser for den følgende tid. Bl. 2^r bærer en notits fra år 1536 (et luftsyn). I 17. årh. er tilføjet komputistiske regler, månedsdagens nummerering m. v. Bl. 7^r optages af en talbyrðingr; bl. 7^v af et billede, der (koloreret) fremstiller Kristus på korset, med en stående skikkelse til hver side (jomfru Maria og Johannes?).

Herkomst og hist.: Håndskriftet er ifg. *Scriptores fra sysselmanden i Dala syssel Magnús Ketilsson* tilsendt den senere biskop Hannes Finnsson (Finsén).
Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VIII*, 550; J. Þorkelsson, *Isl. Ártiðaskrár*, s. 114.

---

2. Add. 3, fol. Pap. 33,5 × 21,5 cm. 205 bl. (incl. sedler og indlæg). Skr. 1738. Forfs autograf. Adskillige ubeskrevne bl. og ss.

„Apparatus | ad | HISTORIAM LITERARI|AM IS-LANDICAM“.

Forfattet (på Dansk og Islandsk) af Jón Ólafsson fra Grunnavík; 'Opus inchoatum 1738'. Indholdet er:

1) Bl. 6—50. II. og III. afsnit af en islandsk literaturhistorie, indeholdende a) middelalderlig literatur (kortf.), b) prosaiske forfattere for reformationen, b) skjalde. På Islandsk.

2) Bl. 51—132. 'Kort Underretning om lærde og navnkundige Islændere' efter Reformationen. *Til brug for et af A. Thura påtænkt arbejde.*

3) Bl. 133—62. 'Additamenta' til stykke 2. *På Islandsk.*

4) Bl. 166—70 (*særlig hånd*). Biskop Steinn Jónssons autobiografi, år 1739. *På Islandsk.*

5) Bl. 171—204 (in 4to). Udkast til stykke 2. *Ender defekt og efter bl. 178 lakune. (Et af de manglende læg, Arne Magnussons biografi, findes nu i AM. 1027, 4to.)*

Mærkes kan blandt indlæggene Fortegnelse over islandske juridiske forfattere („þeiser hafa eitthvad skrifad lögum viðvikandi“) af Arne Magnussons broder Jón Magnússon (bl. 92), To latinske mindedigte over biskop Jón Víðalín með en prøve af biskoppens håndskrift (bl. 111—122), Autografnotitser (bl. 73, 108).

Herkomst og hist.: *På omslagets forside er skrevet „Hif'toria Literaria Islandiae. Eft autographum Auctoris Iohannis Olavii Islandi, ex cuius amico dono illud possideo. J. Langebek“.*

Benyttelse og beskr.: *Kvæði Stefáns Ólafssonar, I—II, Kph. 1885—86. s. LXIV, LXXIII; Ó. Davíðsson, Ísl. Víkivakar; Þ. Thoroddsen, Landfræðissaga Íslands II, 61 ff., 274.*

19. Add. 4, fol. Pap. 18. århs 1ste halvdel. Væsl. skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík (III, V) og Jon Mortenssön (I—II).

I. 32,3 × 20,7 cm. 6 bl. Bl. 6^v ubeskr.

'Betænkning om den gamle . . Islandske . . Lov . . Graa-Gaas'.

II. 20,8 × 16,2 cm. 4 bl.

Afskrift af nogle (også i stykke I optagne) 'Notæ Arnæ Magnæi in Schedas Aronis Frode'.

III. 31,6 × 20,3 cm. 2 bl. Bl. 2^v ubeskr.

„Conjectura over Skriften paa det nyfundene | Guld-Horn“.

IV. 32,9 × 21 cm. 2 bl. Bl. 2^v ubeskr.

Explicatio vocum Dánar-arfr, Ódal, Varnadr, Niid.

Heri indlagt 1 bl. in 4to, hvis forside bærer Danske optegnelser om Danne-Arf m. v.

V. 21 × 16,5 cm. 8 bl. Bl. 7^v—8^r uheskr.

„COMPUTUS ECCLESIASTICUS | Novus“.

Islandsk kalendarium med tilhørende 'útskýring'.

Antages at have tilhørt Langebek.

- I. Add. 5, fol. Pap. 31,5 × 19,5 cm. 50 bl. 18. århs sidste halvdel. Kendt islandsk skriverhånd. De enkelte stykker særskilt paginerede. Bl. 18 blankt.

Indhold:

- 1) Bl. 1—17. 'Ólafs þáttur Digurbeins'.
- 2) Bl. 19—42. 'Hemings þáttur'.
- 3) Bl. 43—50. „Fragmentum lómsvíkinga drápu“.

Ilg. en foran indsat seddel afskrift efter AM. 65, fol.

Opføres i Møllmanns auktionskatalog som nr 296, fol.

- .. Add. 6, fol. Pap. 31,5 × 19,5 cm. 55 pag. bl. 18. århs sidste halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

Hafgeirs saga Flateyings („Hier hefur Sögu | af | Hafgeyre Flateying“).

Herkomst og hist.: „Udfkreven af en Membran, der kommen er fra Island 1774. in 4to exarata Seculo xvi^{ta} (!) tilføjer skriveren på en foran indsat seddel. Antages for at svare til den Møllmannske auktionskatalogs nr 251 b, fol.

- . Add. 7, fol. Pap. 31,5 × 19,5 cm. 83 pag. bl. + titelblad. 18. århs sidste halvdel. Kendt isl. skriverhånd.

„Flateyjar Annaall“.

Afskrift efter Flateyjarbók.

Antages at svare til den Møllmannske auktionskatalogs nr. 240, fol.

- . Add. 40, fol. Pap. 32,5 × 21,5 cm. 89 bl. + titelblad. C. 1800. „Index Vocum | in Hist. Canutidarum“.

Islandsk-latinsk glossar til den ufuldendte folioudgave af Knytlinga saga (af Jón Ólafsson fra Svefneyjar). Originalen findes i AM. 393, fol.

Skal svare til det i Finn Magnussons (Magnussens) auktionskatalog opførte nr 148, fol.

---

24. Add. 41, fol. Pap. C. 33 × 21 cm. 28 bl. 18. årh. Forsk. hænder.
Bl. 1—8^r udstyret med røde, ornamenterede initialer. Bl. 10^v,
12^v, 14^v, 16^v—18, 28^v ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8^r. „Hætta Lykell | Snorra Sturlu fonar“.
- 2) Bl. 9—10^r. Konungatal, digtet til ære for Jón Loptsson.
Beg. defekt med „Fra ec landvörn“.
- 3) Bl. 11. „Vaci þu árgalinn eplagöps ver“ etc. — et
arkaiserende digt, hvori Odin anrðbes.
- 4) Bl. 12^r. „Iqvrumm qvæp ic alvald evre“ etc. — et
arkaiserende mindedigt over Harald hårderðde.
- 5—7) Bl. 13—16^r. Stykke 2—4 in duplo.
Retskrivningen i stykke 2—7 er søgt arkaiserende, men fejlfuld.
- 8) Bl. 19—28^r. Index til Snorra Edda. Vistnok skr. af
Erlendur Ólafsson.

Opføres i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 149, fol.

25. Add. 47, fol. Perg. ? × 31 cm. 2 bl. (4 brudstykker). C. 1300.
Bl. 1 er beskåret foroven; af bl. 2 er midterstykket og en flig
af ydre margen bortskårne. Røde overskrifter, røde, grønne
eller bld initialer; afsnitsinitialerne ere meget store, flerfarvede
og stærkt ornamenterede, den bl. 2^v forekommende (nu beskadigede)
har omsluttet et billede (pennetegning) af Hellig Olav. Melodien
tilsat i noder.

Graduale Norvegicum.

- Bl. 1^r. De Maria Magdalena. Beg. og ender defekt.
Bl. 1^v—2. De S^{to} Olavo rege (efter nogle slutningslinjer
om visse martyrs tilbedelse). Har lakune ved de bl. 2 bort-
skårne linjer og ender defekt.

Bladene have været anvendte som omslag for universitetsregnskaber
fra 17. årh.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, Monumenta historica Norvegiæ, se 245 ff.

26. Add. 81, fol. Pap. 31,7 × 19,8 cm. 38 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne
Magnusson og hans skrivere. Bl. 38^v ubeskr.
Chronicon Skibyense.

Dette eksemplar er utvivlsomt som Arnemagnæansk udtaget af det Møllmannske dødsbo og har i dettes bogfortegnelse udgjort nr 341, folio. Sml. den originale fortegnelse Add. 109, fol.

[Add. 99, fol. Almanach til aar 1580. Ang. dette opr. til den AMske sml. hørende håndskrift se Katalog over den AMske hdskr.-sml. II, 617.]

---

i. Add. 103, fol. Pap.

Varia Biographica.

Heri (33,3 × 20,3 cm. 4 bl. Bl. 4^v ubeskr.):

Arngrim Vidalins forslag til det gamle Grönlands genopdagelse, 1704.

Udkast til en til kongen stilet ansøgning, hvori A. V. bl. a. tilbyder selv at ledsage en eventuel expedition til Grönland.

---

i. Add. 104, fol. Pap. 33 × 21 cm. 62 bl. 17—18. årh. Forsk. hænder. Bl. 3 beskadiget; bl. 29, 57^v—58 ubeskr.

Bergens bys privilegier 1305—1747.

For de ældres vedkommende dansk sprogform.

To læg (bl. 18—28), der bære en ældre foliering 1—11, have egenhændige rettelser af Arne Magnusson.

---

i. Add. 120, fol. Pap. 29,7 × 20,3 cm. 54 bl. C. 1600. Bl. 34^v, 36^v, 48 ubeskr. Omslag af beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhdskr.

Indhold:

1) Bl. 1—34^r. 'Bergenns fundatz'.

2) Bl. 35—36^r. 'De kongers Naffne som Norges Rige Regerede Haffuer'.

3) Bl. 37—47. 'Om Islandt Och islandtz Handell', 1569. *En Islandsbeskrivelse, indeholdende bl. a. fortegnelse over de islandske havne.*

4) Bl. 49—54. **Om Grönland** („Enn Skriffit Aff viife oc forfar|ren Mend som Erre føde I Grönland“ etc.), o: *Ivar*

Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse med efterfølgende kursforskrifter og anvisning til landets genopdagelse.

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. 516; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island II, 373, 378—79.

30. Add. 154, fol. Pap. 17. drh.

Blandings-fascikel bl. a. indeholdende Samlinger til Dansk adelshistorie (Axel Skeels 16 aner m. v.) og Brudstykke af et kæmpeviser-håndskrift. *Endv. mærkes:*

Kongebreve og andre aktstykker i afskrift, til dels angående Norge; Projekt til etablering af et kompagni for fiskehandel fra Norge og Island på Altona (tysk); Paveligt indulgensbrev for dronning Kristine af Sverig (tysk); Originale italienske embedsbreve.

Da et kongebrev af 'Haagen Norgis och Suergis Koning' (2 bl. i fol.), der ender defekt, på foden har påskriften „reliqva desunt“ med Arne Magnussons hånd, synes det rimeligt, at i al fald en del af fasciklens indhold stammer fra ham.

31. Add. 158, fol. Pap. 34,4 × 22 cm. og 22 × 17,5 cm. Henholdsvis 28 noget uregelmæssig paginerede bl. og 21 (beskr.) bl. 19. århs 1ste halvdel.

I (enkelte ubeskr. sider). *Explicatio carminum in Knytlinga-saga occurrentium.* Af Finn Magnusson.

II (forskellige læg). *Om håndskrifterne af Knytlinga saga, af den ældre Gisli Brynjúlfsson; endv. Fortegnelse over trykfejl i Knytlinga saga og Forklaringer (lat.) til forsk. steder i sagaen.*

„Ex dono viduæ Thorlacii“ er skrevet på omslaget, hvor også forfatternes navne ere angivne.

32. Add. 181, fol. Pap.

R. Nyerups papirer.

Heriblandi (i omslag b) indlagt 6 sæddeloptegnelser af Arne Magnusson (c. 1700).

Tre af disse (8vo) ere af antikvarisk natur (tyske gravurner, hvoraf nogle aftegnede; jordfundne sager i Danmark), tre (4to) angå nordisk mytologi.

- . Add. 223, fol. Pap. $32,4 \times 20,4$ cm. 11 pag. bl. Skr. 1799.

M. Stephensen, 'Det nye Islandske Lovarbejde og Islands nugældende Love'.

- . Add. 225, fol. Pap. 37×25 cm. Bladtal ubestemmeligt; tykkelse $6\frac{1}{2}$ cm. 19. århs 1ste halvdel.

Finn Magnussons samlinger til nordisk oldkyndighed.

Blandt de mangeartede optegnelser og udkast er vistnok det meste afbenyttet eller trykt.

Svarer til nrr 243 og 247, folio, i F. M.s avktionskatalog.

- . Add. 227, fol. Pap. $31 \times 19,8$ cm. 12 bl. 18. årh. Bl. 12^v ubeskr.

„Dissertatio | Iohannis Arnæi | De | **MERCATURA ISLANDI-**
orum | Propriis Navibus Facta“.

Indeholder, efter en 'Præfatio', af det planlagte værk III. kap. § 1—16 (ved fejlskrift 17). Sml. Thott 1744, 4to, af hvilket sidste ekspl. en beskrivelse ved Jón Sigurðsson er indklæbet foran i Add. 227, fol. Skriftet angives i J. S.s optegnelse forf. af sysselmand Jón Arnason c. 1750—60.

Titelsedlen bærer en påskrift med Werlauffs hånd, på hvis auktion det skal være indkøbt.

- . Add. 228, fol. Pap. $31,8 \times 21,1$ cm. 7 bl. 18. årh. Jon Mortenssons hånd.

„**Aipium Islandiæ Myrdalinarum | VESUVIUS**“.

Beskrivelse af jøkelvulkanen Katlas udbrud 1755—56. På Dansk, men oversat fra en latinsk original.

Herkomst og hist.: En marginalnotits angiver som formodet forfatter „Dns. Io. Gudmundi pastor Fellensis“; nedenunder har Werlauff skrevet „mig foræret af Overkrigscommissair Fick d. 13. Jan. 1818“.

- . Add. 246, fol. Pap. Miscellanea, hvoriblandt ($54,8 \times 43$ cm. 1 bl. 18. årh. Bagsiden ubeskr. Koloreret ramme):

Rune- og lønskriftalfabeter, tabellarisk opstillede („Samling af de ældgamle Ruuner“ etc.). Med tilføjning af de islandske navne.

---

38. Add. 1, 4to. Pap. 19,7 × 15,6 cm. 61 bl. Skr. 1723 af Þórbur Magnússon. Bl. 59—61 udgøre et løst læg. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhåndskrift.

'Compendium Arithmeticum eller Vejviser til Regnekonstens rette brug'.

Herkomst og hist.: Titelbladet bærer dateringen 12. Jan. 1723 og skriverens navn „Thorder Magnusfen“. Denne, der utvivlsomt er Arne Magnussons brodersøn P. M., har på bindets bageste inderside skrevet 2 islandske (gudelige) vers, hvoraf det sidste tre gange gentaget med forskellig skrift. Forreste inderside bærer følgende rim

„Dend som mig föder, det er Gud min Herre
mig fattes ej hvad min nödtorfft monne wære“.

39. Add. 2, 4to. Pap. 20,7 × 15,8 cm. 118 pag. bl. (+ forsatsblad). 18. århs 2. halvdel. Kendt Suhmsk skriverhånd. Bl. 118^v ubeskr. „GRAMMATICA | ISLANDICA“.

Forfatteren er Jón Magnússon.

Herkomst og hist.: På forsatsbladets inderside betegner H. W. F. Abrahamson denne afskrift som „bedre end den anden, fuldstændigere og meere nøiagtig“. En påtegning sammesteds lyder „Foræret D. Smith Oct. 1812 | af ham til Universitetsbibliotheket i Aug. 1815“.

40. Add. 3, 4to. Pap. 19,6 × 16 cm. 82 pag bl. (+ forsatsblad). 18. årh. „Grammatica Is|landica“.

Samme værk som foregående nr.

Herkomst og hist.: Bl. 82^v læses „Grammatica hæc Islandica Conscripta est a Dno. Iohanne Magnæo et a Iona Olavio, studiofo antiqvitatum correcta et aucta, qvæd videri poteft ex lineolis in qvibusdam paginis occurrentibus“. På bindets forreste inderside oplyser Abrahamson om dette eksemplar, der har været solgt på brygger Ursins auktion, at det, om end mindre fuldstændigt end det foran anførte, dog har et og andet, som Add. 2, 4to mangler. På forsatsbladet er skrevet „Foræret til D. Smith Oct. 1812 og af ham til Universitetsbibliotheket i August 1815“.

41. Add. 4, 4to. Pap. 24,5 × 19 cm. 249 pag. bl. 18. årh. Jón Mortenssöns hånd. Læderbind med Luxdorphs biblioteksmærke.

Islandske retterbøder, forordninger og lign. 1280—1737.

S. 479—98 optages af et register, skrevet af Jon Erichsen.

Forekommer i Luxdorphs auktionskatalog som nr 312.

Benyttelse og beskr.: Lovsml. for Island I, s. IV; Safn til sögu Ísl. II, 223, 225, 227—28, 230, 232—33, 235 — cit. som Add. 30, 4to.

- . Add. 5, 4to. Pap. $18,4 \times 15,3$ cm. 126 bl. 18. årh. To hænder. Opr. folieret 89—215 ($\div 108$). Bl. 19^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—19^r. **Droplaugarsona saga** („Fliötsdæla“ etc.).
- 2) Bl. 20—34^r. „**Saga Af þorsteine | Vxafoot**“.
- 3) Bl. 34^r—42. „**Þættur Af Eindriða Ilbreid**“.
- 4) Bl. 43—51^r. „**Þættur Af Högna og Hieden**“.
- 5) Bl. 51^v—126^r. **Föstbræðra saga** („**Saga Af þeim | Föstbræðrum**“ etc.).

Bl. 126^v læses „Arne Þörðarson A Bokena med riettu“. — På forsatsbladet har R. Rask skrevet en indholdsfortegnelse.

- . Add. 6, 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 62 bl. 18. årh. Bl. 49—62 er sammenbøjlet folio, hvoriblandt nogle sedler og uregelmæssige blade. Bl. 48^v ubeskrevet.

„**Breviarium sive Compendium | HISTORIÆ CAROLI MAGNI. | Qvæ in Islandico Idiomate scripta exstat**“.

Ender bl. 48^v afbrudt, men bl. 49—62 er et udkast til resten.

- . Add. 7, 4to. Pap. $19,3 \times 15,4$ cm. 85 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 85^v ubeskrevet.

„**SPECULUM REGALE**“. Konungs-skuggsjá.

Benyttelse og beskr.: Speculum regale, München 1881 (citeret under sit ældre nr som Add. 42, 4to).

- . Add. 8, 4to. Perg. $24,3 \times 17,3$ cm. 85 bl. 16. årh. Røde overskrifter (en enkelt grøn), forskelligfarvede initialer; flerfarvede, ornamenterede afsnitsinitialer (bl. 16^r en drage); også i marginen ses hist og her ornamenter samt enkelte dyrebilleder. Håndskriftet har som uindbundet været udsat for overlast. Marginalhenvisninger af forskellig alder.

Lónsbók.

Beg. defekt „Or. kíalar nes. þingi. fkal nefna“ (Þingfararb. kap. 2) og har lakuner efter bl. 4 (Kristindómsb. kap. 1), 5 (Konungserfðir kap. 5), 13 (Mannhelgi kap. 30), 19 (Erfðatal kap. 19).

Vedlagt er (Perg. 18,_s × 14,_s cm. 1 bl. C. 1600) Stóri-dómur — brudstykke.

Herkomst og hist.: I håndskriftet forekommer en del personnavne; bl. a. angiver en Eyjólfur Guðmundsson sig som ejer; endvidere findes (navnlig i nedre margen) adskillige sentenser, de fleste (på Latin eller Islandsk) af opbyggelig art — se således skriverens afslutnings-frase —, men nogle vistnok tagne fra vikivakar eller lignende digte.

46. Add. 9, 4to. Pap. 21 × 16,_s cm. 8 bl. C. 1700.

Th. Torfvesön, Fortale til Flateyjarbók i dansk oversættelse.

Stemmer med den i Barth. G (XXVI) indeholdte.

47. Add. 10, 4to. Pap. 21 × 16,₇ cm. 11 beskrevne blade. 17. århs beg. Bl. 9—11 omböjet folio. Delvis beskadiget.

'Historia orcadica' efter nordiske kilder — fragmentarisk.

Bl. 1—2. Latinsk indholdsangivelse.

Bl. 3. Dansk titel til en påtænkt oversættelse af Orkn-eyinga saga m. v., dateret år 1615.

Bl. 4—8. Fortegnelse over jarlerne på Orknøerne og kongerne på Man samt en kronologisk notits om de danske sagnkonger.

Bl. 9—11. Latinsk oversættelse af Fundinn Noregr til greinduz svá i fylki, indbefattet under Caput I.

48. Add. 14, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 12 bl. 18. århs sidste halvdel. Skr. af Jon Erichsen. Bl. 12^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—2^r. „Hrafnagalldr Odins“ i latinsk oversættelse.
- 2) Bl. 2^r—9^v. 'Hávamál' med forudskikket 'rúnakapitulí' — i latinsk oversættelse (væsl. Olavius') og med kommentar.
- 3) Bl. 9^v—12^r. Ordlister til forskellige eddadigte.

49. Add. 15, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 8 bl. 18. årh. Skr. af Jon Mortenssön. Bl. 4^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4^r. 'Vermundar þáttur kónigs og Upsa sonar hans'.
- 2) Bl. 5—8^r. 'Fortælling af kong Vermund og hans søn Upsa'.

Vedlagt er (bl. 9, 17. årh., 9° ubeskr.) en islandsk fortegnelse over Færøerne med øernes kirketal (efter P. Klavssön).

Add. 16, 4to. Perg. 18,7 × 15 cm. 112 bl. 17. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer.

Jónsbók med efterfølgende retterbøder.

Herkomst og hist.: Ifølge en påtegning bl. 112^r er håndskriftet foræret til universitetsbiblioteket 1805 af præsten dr. J. Borch.

Add. 17, 4to. Pap. 17,3 × 14,6 cm. 165 bl. C. 1600. Røde overskrifter; store, flerfarvede, stærkt ornamenterede initialer, enkelte med dragefigurer.

Islandsk messebog eller graduale.

Består for en stor del af kirkesange, med melodien tilsat i noder. På et forangdende forsatsblad er med særlig hånd skrevet en salme.

Herkomst og hist.: Bl. 8^r n. m. læses en tilskrift til s. Jón Eggertsson, nú verandi á Gaulverjabæ i Flóa; ifg. påtegning på bindets inderside er håndskriftet foræret universitetsbiblioteket af student Jacob Andresen 1815.

Add. 18, 4to. Pap. 21 × 16,3 cm. 156 bl. 18. århs 2. halvdel. Bl. 30, 48°, 141, 147°, 156° ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—140. **Kvæði Eggerts Ólafssonar.**

Beg. med Búnaðar-bálkur.

2) Bl. 142—47^r. Eggerts-óður — et sørgedigt over E. O. med kommentar.

3) Bl. 148—56^r. **Visur Stefáns Ólafssonar.**

Benyttelse og beskr.: Kvæði Stefáns Ólafssonar I—II, Kph. 1885—86, s. VII (cit. under gl. nr 80, 4to).

Add. 19, 4to. Pap. 21 × 16,3 cm. 146 pag. bl. 18. årh.

„Egils Saga Skalla Grimsfonar“.

Afskrift efter AM. 461, 4to, således som det bl. 146° med særlig hånd er anført.

Benyttelse og beskr.: Egils saga Skallagrimssonar, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.

54. Add. 20, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 8 bl. C. 1700. Bl. 1–2
beskadigede forneden.

Visur úr Heimskringlu.

Indeh. de 7 sidste vers af *Ynglingatal*, samt derefter versene
indtil Ólafs saga Tryggvasonar.

55. Add. 21, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 108 bl. C. 1700. Bl. 1 er
forsatsblad, bl. 2 (titelblad) beskadiget, bl. 3 en seddel. Bl.
98^v–100 samt hist og her enkelte sider ubeskrevne. Ved hdsks
slutning adskillige blanke blade.

„Edda Islandorum“ etc.

Afskrift af den latinske oversættelse i Resens 1665 trykte
Edda til „Aar heite“. Derefter Völuspá med tekst og oversæt-
telse samt udtog af noterne, og Hávamál i latinsk oversættelse.

Herkomst og hist.: Foruden at forsatsbladet bærer ejerens navn, er i mar-
ginen bl. 2^r skrevet 'Sum ex libris P N (?) Breding, Tønning 1754'.

Snorra Edda III, s. CX.

56. Add. 22, 4to. Pap. $23,8 \times 18,8$ cm. 22 pag. bl. Skr. 1776.

'Guldsmed Sigurd Thorstensens Genealogie, samlet ved Biskop
Hans Finsen'.

„Foræret til Antiquitets-Commissionens Museum af Hr. Thorsteins-
son Lærer ved Borgerskolen i Ringsted“ er med Nyerups hånd noteret på
titelbladet.

57. Add. 23, 4to. Pap. $20,8 \times 16,7$ cm. 35 bl. Trespaltet. 18. årh.
Islandsk-latinsk glossar.

Benævnes på omslaget „Eddu Index“.

58. Add. 24, 4to. Pap.

I ($21,2 \times 16,8$ cm. 12 bl. 18. århs beg. Bl. 12^v ubeskr.).

1) Bl. 1–9^r. „Om Rune konsten och theras | brukande“ etc.

2) Bl. 9^r–12^r. „Om Rune Kon|sten“ etc.

Samme indhold og samme hånd som AM. 763, 4to, stykke 1–2.

II ($30 \times 19,2$ cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 2^v ubeskr.).

„Om runefkrifft“.

Om „runefkrifft then i Suerie brukades fordomsdags“.

Add. 25, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 8 bl. 18. årh. Anvendelse af rød skrift; kolumnerne indfattede i gule rammer, titelbladet i en dobbeltramme (rød og gul). Bl. 1^v ubeskr.

„Tractat om | Rune Bogsta|verne“ etc.

Indeholder forskellige islandske lønskrift-alfabeter, samt en fortegnelse over disses navne.

Runeskriftens udvikling tillægges på titelbladet Odin, og derefter Snorre Sturluson, Are og Sæmund.

Add. 27, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 57 bl. 18. århs slutn. Viser sig ved en ældre foliering som fragmentarisk.

Joh. Olavius (Hypnonensis), **Explicatio carminum Heims-kringlæ.**

Trykt i Noregs Konunga Sögur VI, Havnæ 1826.

Add. 28, 4to. Pap. $16,5 \times 21,5$ cm. 35 bl. 17. årh. Bl. 1^r, 35^v ubeskr. Bl. 20 beskadiget. Papiret plettet.

Kristian IV.s Norske lov (1604).

Efter bl. 2 (i fortalen) lukune Ender med tyvebalkens kap. 7.

Add. 29, 4to. Pap. $19 \times 14,5$ cm. 154 bl. Skr. 1615 af Gísli Þormóðsson. Røde overskrifter; flerfarvede, stærkt ornamenterede initialer. Presset læderbind.

Graduale Guðbrands biskups Þorlákssonar (1594).

Terkomst og Hist.: Bl. 1^v læses „Mijnum Elfkuligum heira og yfer manne heira Odde Einarfsyne Bifkupe yfer Skalholltz Biskups dæme gof og Gijfle Þormóðsön þetta bokaðkom I packlætis minning fyrir hanz oteliannliga velgioninga mieð lafnliga veitta. Skiðad I Skalholltte þann 17. dag Maij. Anno 1615. Gijfle Þormóðsson med eiginn hende“. Bl. 3^r n. m. overdrager Högni Jónsson på Stafafell i Lón 1639 bogen til Bjarni Högnason. På bindet er indtrykt forbogstaver og årstallene 1717 og 1803.

Add. 30, 4to. Pap. 18. årh.

Samlinger til den gamle nordiske geografi.

I ($21 \times 16,5$ cm. 21 pag. bl. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavik. Bl. 21^v ubeskr. To indlagte sedler).

„ONO-MASTICON | LOCORUM“.

Alfabetisk ordnet fortegnelse over stedsnavne fra den old-nordiske literatur, med tilhørende latinsk forklaring.

II (16,5 × 12,5 cm. og 16,5 × 9,5 cm. 8 + 2 bl. Bl. 1^r ubeskr.).

Udkast til I. Standser ved O.

III (21,5 × 17 cm. 12 bl. + 1 seddel. Skr. af Jón Ólafsson Grv. To af bladene oktavformat).

Optegnelser til nordisk, særlig norsk topografi.

Heriblandt dog et og andet angdende Spansk Amerika.

IV (21,5 × 17 cm. 7 bl. C. 1800. Bl. 1^r ubeskr.).

Fortegnelse over nordiske stedsnavne, delvis forklarede.

Stykke I omredigeret (ufuldendt?).

Herkomst og hist.: Jón Ólafsson Grv. meddeler på titelbladet til I, at forfatteren er Gr. Thorkelin (om hvem nogle personalthistoriske oplysninger gives), men at J. O. år 1775 til eget brug har taget denne afskrift. I marginen bemærker Thorkelin, at Eggert Ólafsson er den oprindelige forfatter, men at Th. har foretaget og omredigeret dennes udkast.

Sml. AM. 269, 8vo, der indeholder samme arbejde i en anden bearbejdelse.

64. Add. 31, 4to. Pap. 20 × 16,5 cm. 20 bl. Skr. 1750.

Flóamanna saga („Hier Byriaft | Flóamannafaga“).

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 137.

65. Add. 32, 4to. Pap. 20,1 × 15,5 cm. 17 bl. 18. årh. Samme hånd som foreg. nr.

Hrafn saga Sveinbjarnarsonar („Sagann af | Rafne Sveinbjarnar Syne“ etc.).

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 138.

66. Add. 33, 4to. Pap. 19,5 × 15,5 cm. 46 bl. 18. århs slutn. Bl. 46^v ubeskr.

„SAGAN | af STARKADE Hinum GAMLA“.

Efter tekstens slutning følger den sædvanlige epilog og plan af svinfylking.

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr. 144.

dd. 34, 4to. Pap. 21×17 cm. 34 bl. 18. århs slutn. Skr. af
H. E. Wium.

„Skáld-Helga | Rimur“, med prosaisk omskrivning af versene
og dansk oversættelse.

Ender defekt med IV. rimes 13. vers og har desuden lakune
for I. rimes 13.—18. vers og II. rimes 10. vers — IV. rimes 6. vers.

Indledningen (bl. 1—2) er underskrevet Wium, hvilket utvivlsomt
betegner informator H. E. Wium. — Forekommer i Finn Magnussons av-
tiskatalog som nr 145.

dd. 35, 4to. Med undtagelse af I Pap.

I (Perg. $22 \times 15,6$ cm. 2 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde
overskrifter og initialer. Af bladene, der have været anvendte
til indbinding, er særlig bl. 2^v slidt).

¹⁾ Bl. 1^{r-v}. Kristinréttir Árna biskups.

Beg. defekt „eg æt vndan“ (NgL. V, kap. 39), ender „firi
fina hond at profva“ (ib. kap. 41).

²⁾ Bl. 1^v—2. Kristinna laga þáttir („her er hinn forni kristinn
rettr“).

Ender defekt „bert. eða. blodugt“. Aftrykt Grágás III,
s. 502—7; sml. ib. s. XLIV.

II ($16,4 \times 10,1$ cm. 6 bl. 17. århs første halvdel. To forsk.
hænder).

Kristinréttir Árna biskups.

Ender defekt „Jatad og fullkomliga | ftadfeft“ (NgL. V,
kap. 16; beg. samme udgs kap. 8) og har efter bl. 3 en lakune
af to blade.

III ($13,1 \times 8,1$ cm. 24 bl. 17. årh. Bl. 7^v bærer en kolo-
reret initial).

Jónsbók med kommentar.

Beg. „... þeir fridhelger“ (Mannhelgi kap. 16), ender med
Kvennagiptingar kap. 6; de følgende blade (13—24) optages af
en udsigt over ‘Norsku ertíðir’ (beg. defekt), samt arv efter

Saxisk ret og Kristian IV.s reces. Ved Jónsbók talrige marginal-paralleler. Bl. 24 ender med overskriften „Erþder. Eftir Stafröinu“.

IV (21 × 16,8 og 16,8 × 10,8 cm. 61 bl., hvoraf bl. 35—58 i 8vo. 18. årh. Forsk. hænder og indbyrdes uafhængige læg. Bl. 8, 26^v, 49^v—50 ubeskr.).

P. Vídalín, Fornyrði lögbókar.

Forklaring af ordene Herað, Svíþjóð, Dönsk tunga, Eyrir, Snápr samt nogle notitser til Alin og to brudstykker af afhandlingen Jól; i 8vo: Abyrgð, Forneskjuskapr; ligeledes i 8vo: Samlinger („collectanea ex adversariis“) til ordene Áfang — Blástrjárn i bogstavorden; Uddrag af afhandlingen Dönsk tunga, skrevne på bagsiden af et islandsk privatbrev fra 1770 (I. Thorlaksson, Hvole); med Thorkelins hånd Fortegnelse over Fornyrði samt nogle privattoptegnelser.

V (20,7 × 16,8 cm. 4 bl. 18. årh. Bl. 4^v ubeskr.).

Betydningen af ordene Fjöru-nytjar, Ágóði, Grasnytjar, Grasnautnarhvalur (isl.).

Sml. Reykjaholts-máldagi, Kbh. 1885, s. 28—29. Forf. skal være leksikografen Björn Halldórsson, se Catalogus cod. bor. F. Magnæi, Oxonii 1832, s. 26—27.

VI (21 × 16,8 cm. 4 bl. 18. århs 1ste halvdel).

„Skipa Pöftar j Gullbröngu Syflu“, 1694.

VII (20,7 × 16,8 cm. 3 bl. Skr. 1760. To forsk. hænder. Bl. 3^v ubeskr.).

Kritiske bemærkninger angående plan for den påtænkte islandske lovbog, dat. Kbh. 21. marts 1760.

Antages forfattet af Eggert Ólafsson, som det synes til brug for vicelagmand Jón Ólafsson.

VIII ($32 \times 20,5$ cm. 9 bl. C. 1800. Skr. af Thorkelin).
Brudstykker af Grágás i engelsk oversættelse.

IX ($35,7 \times 21,3$ cm. 6 bl. Skr. 1822 af Th. Sveinbjörnsson).
‘Om Graagaasens Alder, Værd, Afskrifter’.

Som omslag er anvendt 2 kvartblade, der i afskrift indeholde den såkaldte dómakapituli.

Hele numret forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 161.

9. Add. 36, 4to. Pap. $19,4 \times 15$ cm. 174 bl. C. 1700. Forsk. hænder.
Bl. 96^v (opr.) og 103^v ubeskr.

‘Alþingisbók 1631—60’.

1 afskrift eller uddrag.

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 162.

1. Add. 37, 4to. Pap. $20,9 \times 16,3$ cm. 66 pag. bl. 18. århs slutn.
Bl. 1^v ubeskr.

‘Óreglulegar reglur, hvernveg eige að skrifa þá núlifandi Íslendsku Túngu’. Forfattet i Sauðlauksdal 1762.

Forfatteren er Eggert Ólafsson. Håndskriftet ender s. 131 midt på siden med overskrift til „Áttunda Regla“ („Um hlióðsfegurð“ etc.), hvorefter $2\frac{1}{2}$ bl. stå blanke.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet er tilføjet „Greint aavarp var skrifad upp aptur nockrum finnum þad sama aar af Síra B. H. S. (þ: Björn Halldórsson) fyrir fialfann hann“. Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 211.

1. Add. 38, 4to. Pap. C. $21 \times 17,5$ cm. 30 bl. og sedler. 19. århs beg. Forfs autograf. Forsk. format.

Finn Magnusson (Magnusen), Løjlighedssange og lign.

Indeh. hovedsagelig danske viser og vers, dog også nogle islandske, endv. udkast til danske festtaler og mindeord.

Vedlagt er et islandsk digt til R. Rasks ære, af J. Espolin.

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 318.

72. Add. 89, 4to. Pap. Forskelligt format. 50 beskrevne bl. og sedlær (+ 2 tryksager). C. 1800. Forsk. hænder.

Viser og vers ang. islandske forhold.

Indholdet er lejlighedsdigte, danske og islandske, af — eller rettede til — Islændere og Islandsvenner, samt et enkelt tysk digt (Motte-Fouqué). 1 blad (18. årh) indeholder islandske tankesprog.

Heriblandt vers (islandske og latinske) af Jón Ólafsson fra Grunnavík (til prof. Møllmann) og et islandsk digt af R. Rask til Finn Magnusson (1811).

Forekommer i Finn Magnussons auktionskatalog som nr 319.

73. Add. 40, 4to. Pap. 20,3 × 15,3 cm. 8 bl. C. 1800. Bl. 8° ubeskr.
'Sald þriú miadar'.

Kommentar til ordet sáld.

Har ifg. katalogen tilhørt Finn Magnusson.

74. Add. 58, 4to. Pap. 20,1 × 16,3 cm. 8 pag. bl. 18. århs sidste halvdel.

Rigspula.

Latinsk kommentar og delvis oversættelse af digtet.

75. Add. 62, 4to. Pap. 22,3 × 17,3 cm. 12 bl. Skr. 1824 af den ældre G. Brynjulfsson. Bl. 12^v ubeskr.

„Saga | af | Hrana Hring Eigilsfyni“.

76. Add. 101, 4to. Pap. 19,1 × 15,3 cm. 92 bl. 19. århs beg. Autograf. Selve teksten pag. 1—184, men defekt, idet s. 129—34, 147—50, 159—60 mgl.

„R. Rask, Underføgelse | om | Det gamle Nordiske eller Islandiske Sprog | Oprindelse“.

Manuskript til forfs 1818 udgivne prisskrift.

Vedlagt er forord, indholdsfortegnelse, rettelser m. v., samt en optegnelse af en svensk folkeviser (1 bl.).

. Add. 118, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 289 bl. 18. århs beg. Enkelte blade og sider ubeskr. Forsk. hænder.

'Monimenta eccles. Dan. et Norvegic'. Rygtitel.

Latinske diplomer i afskrift, af hvilke bl. 99 ('Testamentum Magni Regis Norvegiæ qvarti'), 115—19, 127, 149, 153 angå Norge.

Herkomst og hist.: Om dette nr tilføjer katalogen „ex Möllmann. No. 93“. Det hele bind har sandsynligvis opr. tilhørt den Arnamagnæanske samling, da hænderne ere de fra de AMske diplomafskrifter kendte, og da Arne Magnussons hånd genfindes bl. 233—34, på hvilket sidste sted han ang. et af frater Godefridus de Heymbarick 1460 udstedt diplom bemærker „Originales litteræ affervantur apud Arnam Magnæum, Professorem Hafniensem“. Ved flere af diplomerne er anført, hvilke privatemænd originalerne tilhøre, bl. a. (bl. 27^r) 'Winelevius, professor Lundensis', hvis sager AM. vides at have haft adgang til — sml. AM. 1045, 4to (beskrivelsen af Barth. K.).

. Add. 147, 4to. Pap. 19,7 × 16,5 cm. 155 bl. C. 1600. Delvis opr. folieret, men uregelmæssig og med forskellige lakuner i hovedstykkerne. Røde overskrifter. Bladene, der til dels ligge løse i læderomslaget, ere stærkt beskadede ved huller og flænger. Bl. 77^v, 155^v opr. ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—77^r. Absalon Pedersens Norges beskrivelse („En fande befschriueelse | Om Norge“).

2) Bl. 78—133. Bergens fundats.

3) Bl. 134—35^r. 'Befalingsmænd på Bergenshus'.

4) Bl. 135^r—40. „Om Findmarcken“.

5) Bl. 141—45. 'En liden vnderwifning om Islanndt'. En Islandsbeskrivelse, indeholdende bl. a. tylvtefortegnelse og værdiberegning. [Sml. Upsala Univ. bibl. DG. 24.]

6) Bl. 146—55. „Om Grønlandt“. Ivar Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse med efterfølgende kursforskrifter.

Herkomst og hist.: Så vel de to opr. ubeskrevne sider som bindfoderet bagest i bogen og bladenes marginer bære adskillige påtegninger: vers, tankesprog, personnavne og lign.; blandt dateringerne mærkes (bl. 75^v) en tysk af Ernst Hocke, Ringstedgaard (Fyn), 1629, og en latinsk ejernotits (bl. 155^v) af Ivarus Petrei 1627.

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, 68, 516, 518; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island II, 373—75, 379; G. Storm, Hist.-topogr. Skrifter om Norge i 16. Aarh., Chronia 1895, Indledn. s. 7, 45.

79. Add. 171, 4to. Pap. *Miscellanea*, hvoriblandt (21,3 × 16,7 cm. 9 bl. 18. årh. Langebeks hånd. Bl. 8^v ubeskr.):

Grönlandica.

- 1) Bl. 1. Kgl. tilladelse til P. Huitfeldt og C. Walkendorpt om Grönlands genopdagelse.
- 2) Bl. 2—7. Dagbog over J. Aldays Grönlandsrejse 1579
- 3) Bl. 8^r. Torfæi relation om skipper O. Axelsons drab.
- 4) Bl. 9. „Kirkiur á Grænlandi“.

Sml. AM. 770 c, 4to, hvor de tilsvarende stykker findes.

Blandt det i Add. 171, 4to i øvrigt indeholdte kan mærkes en med en Arnamagnæansk skriverhånd udført afskrift af den i AM. 107, 8vo bevarede Incerti auctoris Chronicon Danicum 826—1157, hvortil en omslagstitel med Langebeks hånd.

80. Add. 172, 4to. Pap. *Af denne blandingsfascikel mærkes:*

Arkivdokumenter, udleverede til prof. Masius — tysk fortegnelse (21,3 × 16,7 cm. 4 bl. 18. århs beg. Skrevet for Arne Magnusson og forsynet med hans egenhændige rettelser).

[Det heri tidligere indlemmede De Pseudo-Turpino ejusque chronici editionibus (20 × 16,6 cm. 7 bl. C. 1700. Egenhændige optegnelser af Arne Magnusson) er overført til AM. 909 a, 4°.]

81. Add. 175 (a), 4to. Pap. 21 × 16,6 cm. 32 bl. 18. århs beg. Bl. 18^v ubeskr.

Ljunghygård i Skåne, dets horn og pibe.

Forfattet 1692 af W. I. Coyet.

Bl. 9 og 18 indeholde afbildninger: af horn og pibe samt et troldehorn.

Dette eksemplar, der er skrevet for Arne Magnusson, er forsynet med dennes egenhændige rettelser og har sandsynligvis opr. tilhørt ham. [Endvidere indeholder Add. 175, 4to endnu et eksemplar af denne beretning, dog noget afvigende.]

- Add. 192, 4to. Pap. $21,5 \times 17,5$ cm. 262 bl. (fire paginerede hæfter m. v.). Skr. 1811—12.

'H. L. Houg, Gylfeginnings Gudeverden opdaget paa Stamgodset Selsøe i Siellands Horns Herred'.

Med 2 kort, forsk. antikvariske tillæg, skrivelser m. v. (indsendt til Nyerup).

- Add. 205, 4to. Pap. 20×16 cm. 436 bl. (delvis pag.). 18. årh.

'Alb. Thura, Valvæ Scholarum Danici Regni apertæ, 1738'.

S. 745—61. De scholis in Islandia et in insula Feroa.

- Add. 218, 4to. Pap. $20,5 \times 15,5$ cm. 41 bl. 18. århs beg. Bl. 34, 35^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—33. Det gamle universitetsbiblioteks håndskrifter 1662.

2) Bl. 36—41. „Manuscripta | COLLEGII MEDICEI“.

Ang. stykke 1 se S. B. Smith, Om Kjøbenhavns Universitetsbibliothek för 1728, s. 136.

Det hele nummer er utvivlsomt skrevet for Arne Magnusson, der på forsatsbladet bl. 34 har noteret „Catalogus Codicum Mstorum Collegii Medicæi Hafniæ“.

[Vedlagt er en fortegnelse over 'A. G. Moltkes Danske Manuscripter' (2 bl.).]

- Add. 245, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 117 bl. 18. årh.

Runologiske samlinger med tilhørende afbildninger.

Endv. „Om Island“ (bl. 109^r); 'Om Grönland, Sejladsen til G., G.s Beskrivelse, Biskopper i G.' (bl. 109^v—12).

Udgør i Badens auktionskatalog nr. 142.

- Add. 296, 4to. Pap. $21,5 \times 17,5$ cm. 5 bl. 18. århs beg.

„Sigmunda-Tottir“. Færøsk tekst.

Ifg. katalogen skulde her endvidere findes „Fimboa Ruima med Færøisk Tekst og dansk Oversættelse“ (mgl.).

---

87. Add. 300, 4to. Pap. 21,_s × 16,_s cm. 23 bl. Skr. 1826 af J. Nolsøe.
„*Jøkils-Kvea-i*“. Færøsk tekst.

Bl. 23 optages af „Anmærkninger“ ang. udtale og retskrivning, daterede Thorshavn og underskrevne af J. Nolsøe.

Herkomst og hist.: Med R. Rasks hånd findes bl. 23^v tilføjet „Foræret Universitetsbiblioteket af Revisor Nolsøes Datter, Mad. Kjergård. København d. 11. Juli 1832“.

88. Add. 312, 4to. Pap. 19,_s × 16 cm. 349 bl. C. 1800. Pagineret 1—692 + fortale og titelblad. Autograf.

„Forfæg | til en | Ordbog | eller | Ord-Samling | I det færøske Sprog | ved | Iens Chriftian | Svabo“.

89. Add. 376, 4to. Pap. 20,_s × 16,_s cm. 58 bl. (incl. titelblad). 18. århs sidste halvdel.

„Saga af | Þióftolfi | Hamrama | Svarfdælfkum“.

Købt på auktionen efter konferensråd Werlauff.

Sml. Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskr. af Island II, 423 og Isl. Fornsgur III, Kph. 1883, s. XXXVI—VIII.

90. Add. 383 e, 4to. Pap. Miscellanea. Heriblandt:

I. 21,_s × 16,_s cm. 13 bl. 18. århs beg. Arnamagnæansk skriverhånd og med egenhændige tillæg af Arne Magnusson.

Håndskrifter afleverede til det gamle universitetsbibliotek.

1) Fortegnelse over de efter A. S. Vedel 1618 afleverede håndskrifter (5 bl. Bl. 5^v ubeskr.).

2) Fortegnelse over de efter Arild Huitfeldt 1618 og 1620 afleverede håndskrifter (7 bl. Bl. 6^v ubeskr.).

3) Fortegnelse over de efter dr. H. Höyer 1619 afleverede håndskrifter (3 bl.).

II. 20,_s × 16,_s cm. 2 bl. Skr. af Arne Magnusson. C. 1700. Bl. 2^v ubeskr.

Tauri ænoi.

Arkæologisk notits om nogle jordfundne tyrebilleder.

Disse blandt R. Nyerups papirer forefundne stykker have utvivlsomt oprindelig tilhørt det Arnamagnæanske Legat.

I, 1—3 ere aftrykte hos S. B. Smith, Om Københavns Universitetsbibliothek för 1728, s. 122—35.

[Add. 430—31, 4to. D. E. Rugaard, Oldnordisk Navne-Lexikon og Nordboens naturligste Navnekilder i Hedenold (20,5 × 16,5 cm. 2 voll. 322 og 181 bl. 19. årh.) ere magasinerede.]

Add. 432, 4to. Pap. 20,2 × 16,2 cm. 117 bl. (+ forsatsbl.). 18. årh. Forsk. hænder. Forreste side samt bl. 91^v—92^r, 117^r ubeskr. Pagineret 315—618.

Heimskringla, fra Saga Magnúss góða til Saga Magnúss Erlingssonar i kap. 37.

Ender med ordene „eigi | fá vift innannlands“.

På forsatsbladets inderside er skrevet indholdsfortegnelse, på bl. 117^v en fortegnelse over de følgende norske konger til 1397 (efter Suhm).

Har 1813—14 tilhørt en J. St.

Add. 452, 4to. Pap. 20,5 × 16,5 cm. 9 bl. 18. årh. Jon Mortenssøns hånd. Bl. 9^v ubeskr.

„De Prioritate Dotis | apud Islandos“.

En af P. Vidalin 1721 forfattet betænkning, oversat på Dansk 1757 med tillæg af „Notula Translatoris“ (Dansk).

Add. 489, 4to. Pap. 30,7 × 23,2 cm. 51 pag. bl. + forsatsblad, titelblad og efterskrift (1 s.). 19. årh. Kalligrafisk udstyring med kolorerede initialer og forskellig farvet blæk. Forfs autograf.

‘Ben. Gröndal, Ethnografiske Undersøgelser om Nordens forhistoriske Tid’.

Tillegnet Justitsminister Dr. juris A. F. Krieger.

Add. 525, 4to. Pap. 20,5 × 17 cm. 12 bl. 19. århs beg. Skr. af R. Rask.

„Samlinger til den gamle | Jordbefskrivelse“.

Nogle få excerpter af oldnordisk literatur.

Har tilhørt P. G. Thorsen.

---

95. Add. 565, 4to. Pap. 17,5 × 13,5 cm. 332 bl. 18. århs beg. Jón Magnússons hånd.

Njáls saga.

Bl. 22—25^r optages af en senere udfyldt lakune. Hist og her ved viserne marginaloplysninger ang. deres plads i originalen (c: AM. 468, 4to).

Denne af Arne Magnussons broder Jón Magnússon tagne afskrift af en Arnamagnæansk skindbog er utvivlsomt udført for Arne Magnusson (som dublet til AM. 467, 4to).

96. Add. 566, 4to. Pap. 18,5 × 15,5 cm. 325 bl. Skr. 1788—89 af Th. Thorsteinsson.

Noregs konunga sögur fra 'Magnúsar saga góða'.

Begynder som Morkinskinna, ender som Heimskringla.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer tillen „Her er allt | HRIGGIAR-ST|IKKID I“. Nedenunder er skrevet „Herr Bibliothekar P. G. Thorsen | venskabeligst til-egnet“. Ifølge datering ved slutningen af håndskriftet er det skrevet „at Snæfiöllum“ til den angivne tid „af Th. Thorsteinsyni“.

97. Add. 607 b, 4to. Pap. 21,5 × 17,5 cm. 40 bl. (incl. titelblad). Skr. 1834—35 af P. G. Thorsen. Pag. 1—79 med forbigåelse af 15—16.

'Werlauff, Forelæsninger over Runelæren'.

98. Add. 610, 4to. Pap. 21,5 × 17,5 cm. 70 bl. (+ titelblad). Skr. 1837—38 af P. G. Thorsen. Mod slutningen hist og her blanke blade.

'Verlauff, Forelæsninger over Mindesmærker og Oldsager fra Nordens Fortid'.

99. Add. 612 a, 4to. 7. Pap. C. 80 blade og sedler af forsk. format. 19. årh. P. G. Thorsen, Samlinger til runer og runemindesmærker udenfor Danmark.

Heriblandt: Runeskrift på Island.

Indeholder væsenlig Finn Magnussons samlinger af indskrifter fra islandske ligstene og løse genstande, samt af bindeskrifter; til dels med afbildninger. Indlagt er et lønskriftskema (17. årh.).

Benyttet i Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Hist. 1882, s. 103 ff.

Stykke 7 omfatter endvidere norske, svenske, britiske, østerrikske, russiske, græske indskrifter. Add. 612 a, 4to 1—6 består af topografisk ordnede samlinger fra Danmark incl. de skånske provinser.

Add. 612 k, 4to. Pap. 16,2 × 9,7 cm. 20 bl. C. 1800. Enkelte sider ubeskr.

Rúnir og villingaletur.

86 forskellige arter lønskrift.

„P. G. Thorsen 2¹/₂ 57^u står bl. 1^r nederst.

Add. 612, 4to indeholder overhovedet P. G. Thorsens runologiske samlinger.

Add. 613, 4to. Pap. Blade og sedler af forskelligt format. 19. årh.

P. G. Thorsen, Optegnelser til oldnordisk sprog og literatur.

Heriblandt: a. Beskrivelse og excerpter af Stockh. 15, 4to membr., b. Korrespondence m. v. ang. Heimskringla.

Add. 623, 4to. Pap. Blade og sedler af forsk. format. 19. årh.

P. G. Thorsen, Optegnelser om biblioteksforhold.

Heriblandt: Optegnelser m. v. vedrørende den Arnemagnæanske samling, hvori nogle skrivelser, enkelte af Arne Magnussons seddelnotitser, samt (2 bl.) latinske teologiske betragtninger, 16. årh.

Add. 624 a, 4to. Pap. Blade og sedler af forsk. format. 19. årh.

P. G. Thorsen, Optegnelser vedrørende Norge og Færøerne.

Heri Et og andet til oldnorsk og færøsk literatur.

104. Add. 627, 4to. Pap. Forsk. format. 19. århs 1ste halvdel.

R. Rask, Samlinger.

c. Samlinger til islandsk sprog og literatur.

Heriblandt — foruden notitser til Snorra Edda og plan til det islandske literære selskabs stiftelse — Islandske dialektord, ordnede efter de 4 landsdele (17 × 11 cm. 9 bl.), og „Islandske Kunstord“ (16,7 × 10,5 cm. 52 delvis beskr. bl.).

d. Runologiske optegnelser.

g. Færøsk sprog og literatur.

1) (22,1 × 17 cm. 14 bl. Skr. 1817 af H. C. Lyngbye.) „Anjas Thaat“ — med dansk oversættelse og fortolkning.

2) (21,5 × 16,5 cm. 23 bl. Skr. af J. G. Effersøe.) „Jökils Qveaji“. Vedlagt er en skrivelse fra E. til prof. Rafn ang. retskrivningen m. v.

3) (21 × 17 cm. 6 bl. Skr. 1829 af J. Nolsøe.) 'Joms-vikinga Søva' — Begyndelsen (2¹/₄ bl.), med anmærkninger.

4) (21,2 × 16,7 cm. 3 bl. Vistnok pastor J. H. Schrøters hånd.) 'Bemærkninger ang. den Færøiske Retskrivning'.

5) (21 × 17,2 cm. 4 bl. R. Rasks hånd.) Spørgsmål ang. Færøsk retskrivning med tilhørende besvarelse.

105. Add. 1, 8vo. Pap. 16,2 × 10 cm. 117 bl. 18. årh. Præsten Þorsteinn Ketilssons hånd.

'Tveir bæklingar sr Guðmundar Einarssonar' (bl. 2).

1) Bl. 3—86. 'In versutias serpentis recti et tortuosi (Lítil hugrás yfir svik og vjelræði djöfulsins)', 1627.

2) Bl. 87—114. 'Skrif á móti okri', 1640.

3) Bl. 115—17. 'Það rjetta og alleina sanna afláts qvittunar eður náðar bréf Guðs'.

Herkomst og hist.: Ifølge påskrifter på forsatsbladet (bl. 1) har bogen tilhørt Þorsteinn Ketilsson, Hallgrímur Eldjárnsson (1771) og R. Rask. Som bindfoder ere stumper af privatbreve (1749—50) til Þorst. Ketilsson (provst i Eyjafjarðar syssel, † 1754) anvendte. Forekommer i Møllmanns auktionskatalog som nr 22, 8vo.

Add. 2, 8vo. Pap. 16,5 × 10,5 cm. 157 bl. Skr. 1718—20 af Einar Nikulásson. Bl. 1—2 beskadigede foroven. Bl. 156^r, 157^r ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—115. *Göngu-Hrólfs saga*.

Beg. defekt kap. 3 „med sijnu þeru neite“ Fornald. s. Norðrl. III, s. 245. Kalder sig ved sagaens slutning 'sagann af Hrólfi Sturlaugssine'.

2) Bl. 116—55^r. „Sagann af Halfdane | Eyfsteinfeyne“.

Bl. 157^v indeholder en visa (klage over alderdommen).

Herkomst og hist.: Ved slutningen af stykke 1 og 2 giver skriveren sit navn og datering (Melstað við Miðfjörð). Bl. 155^v er skrevet „Denne Bog kan ikke sælges under 6 rixdaler“ (c. 1800); bl. 156^v en pennenprøve. Som bindfoder er anvendt et brevomslag.

Add. 3, 8vo. Pap. 18. årh. Forsk. stykker.

Nordiske personnavne (14,5 × 9,5 cm. 26 bl.).

Tre andre hæfter indeholde henholdsvis Dialektord fra Telemarken; Fortegnelse over runeliteratur; Morsingbo-ord (løse læg, A—Q).

Synes at have hørt til nogle fra Møllmanns bo som Arnamagnæanske udtagne fascikler.

Add. 4, 8vo. Pap. 16,7 × 10,5 cm. 37 bl. 18. århs sidste halvdel. Skr. af B. C. Sandvig.

„Cornelii Hamsfortii | Collectanea | ad Historiam Nobilitatis | Danicæ“.

Med pennetegninger af de pågældende våben.

På titelbladet er tilføjet „Ex autographo Legati Magnæani exscripsit B. C. Sandvig“. Har tilhørt genealogisk-heraldisk selskab. Originalen, hvorom intet nærmere vides, må være tabt. — Sml. H. Rørdam, *Monumenta hist. Dan.* I, 698.

Add. 21, 8vo. Pap. 16,5 × 10,5 cm. 8 bl. C. 1700.

Th. Bircherod, 'De Runis veterum septentrionalium'.

På foden af titelbladet står „Mag. Thomas Brode (!) Rector scholæ Ottoniensis hæc scripsit m. f. J. Gam“.

110. Add. 48 d, 8vo. Pap. $10,8 \times 18$ cm. 74 delvis beskr. bl. C. 1800.

Gr. Thorkelins stambog.

Heri bl. a. autografer af forskellige Islændere (J. Erichsen, (K.) Melstedt, S. Thorarensen, (G.) Johnson, Stg. Jónsson, F. Magnusen).

111. Add. 72, 8vo. Pap. $21 \times 8,6$ cm. 212 bl. (5 hæfter). Skr. 1805—6, vistnok af Sk. Thorlacius.

Afsnit af Frostatingslov, Gulatingslov og Norske landslov i latinsk oversættelse.

Skænket af etatsråd Børge Thorlacius' enke. En påtegning foran i et af hæfterne, til dels med G. Thorkelins hånd, indeholder navnet Sk. T. Thorlacius i runeskrift.

112. Add. 87, 8vo. Pap. $15,3 \times 10$ cm. 259 bl. 18. århs beg. Forsk. hænder. Enkelte ubeskr. sider. Presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—116^r. Kristian V.s Norske lovs 1. og 2. bog i islandsk oversættelse. (Dansk titelblad.)

2) Bl. 117—204. „Danmerkur og Noregs Ríkja | Kirkiu Ritual“, 1685. Med et forudskikket brudstykke af IV. kap. i dansk tekst.

3) Bl. 205—59. „PRACTICA LEGALIS | vel | Nodus Gordius“. Islandsk sprog.

113. Add. 129, 8vo. Pap. impr.

Íslendinga sögur I, Kph. 1829.

Marginal-varianter med Finn Magnussons hånd.

114. Add. 132, 8vo. Pap. $17,2 \times 10,7$ cm. 178 bl. Skr. 1810—11.

Teksten pag. 1—352. Titelbladet i rød ramme.

'Adskiliannlegt Nytt og Gamalt, utlagt ur Dönsku'.

Ifg. påtegninger på titelbladet er bogen skreven af J. St. på Beredsföörds Handelsted. Efter sin fader har C. St. arvet bogen, muligvis den C. A. Stephensen, som på bindets inderside har skrevet sit navn.

Add. 170, 8vo. Pap. C. $18 \times 11,5$ cm. 54 bl. 19. årh. Forsk. hæfter eller løse læg og blade med hvert sin hånd.

Færeske kvæder m. v.

Mærkes kan Sigmunds Taattir, Podls Ruima, Mariu visa, Thormans skålds kvöje (med dansk oversættelse); Bevis for de færeske kvæders ælde (af Schröter); Fortegnelse over færeske kvæder. Blandt de indlagte blade findes et brev fra Schröter.

Samlingen, der har tilhørt prof. Stephens, bærer desuden påtegninger af prof. S. Grundtvig og Finn Magnusson.

* * *

Norge 470. „Norske Landkort“, hvoriblandt 9 håndtegnede kort fra Island, 3 fra Færøerne.

Af indholdet mærkes:

1. Magnús Arason, Kort over Kjósar syssel, 1723.
2. Magnús Arason, Kort over Dala syssel, 1725.
3. Just Rosenmeyer, Kort over Øfjord (o: Akureyri), 1752.
4. H. C. Bech, Kort over Bosand og Keblevig havn, 1756 (?).
5. Chr. Møller, Kort over Grønnefjord havn, 1741.
6. Kort over Husevig havn, 1747.
7. Christoph. Klog, Grindevig havn, 1751 (med tilføjet H. C. B.).
8. Oberst v. Ecleff, Kort over Bessested og Reikevig, 1731; kopieret 1783 af Th. F.
9. .. Hoffgaard, Kort over Holmens havn (med Reykjavík), 1715. Gengivet i træsnit hos Kr. Kålund, *Bidrag til en hist.-topogr. beskr. af Island II*, s. 400, Kbh. 1879—82.
- 10—12. Kort over Færøerne samt prospekter (af Tors-havn m. v.) og landtoninger, 1709—10 og 1720, udførte af R. Juel, K. Benstrup og N. C. Hals.

Ifg. en foran indsat registrant ere samtlige i dette foliobind indeholdte kort „samlede og registrerede af H. Fönss, stud. juris og amanu. Bibl. Univers“.

Sml. P. Thoroddsen, Landfrædbissaga Íslands II, 277—78, 281.

Add. 117, 4to. Wilhelmi abbatis epistolæ er et af Arne Magnusson 1726 indkøbt eksemplar, som han ifg. et foran indlagt egenhændigt brev forærer Gram. Sml. *Scriptores rer. Dan. VI*, p. 1—2.

DEN ARNAMAGNÆANSKE SAMLINGS ACCESSORIA.

(*Fortsettelse af den Arnamagnæanske katalog II, s. 607—10.*)

2828. Access. 6 a. Pap. C. 18 × 22 cm. 3 voll. Pagineret (sidevis, men ikke fuldt nøjagtig) henholdsvis 1—626 og 1—157 foruden en del indlagte sedler. Skr. 1888—92. Forfs autograf.

V. Finsen, 'Den islandske Retshistorie indtil Fristatens Undergang og norsk Lovgivnings Indførelse'.

I—II (626 ss.) er et første udkast til hele værket, nedskrevet 1888—90.

III (157 ss.) udgør en påbegyndt omarbejdelse, i alt 39 §§, nedskr. 1890—92.

2829. Access. 6 b, I—II. Pap. C. 23 × 18,5 cm. 610 bl. Skr. 1894—98. Pagineret 1—1129, hvortil kommer registre m. v.

Access. 6 a renskrevet og ordnet.

Besørget ved AMsk stip. B. Th. Melsted.

2830. Access. 7. Perg. Vekslende format og tid. Forøges lejlighedsvis.

Latinske membranfragmenter, tidligere anvendte til indbinding.

2831. Access. 8. Pap. C. 33 × 21 (samt adsk. bl. i 4to). 136 bl. Skr. 1689—1704. Autograf.

Arne Magnussons egenhændige breve til Thormod Toruesen (Torfæus), i alt 68. Islandsk.

Sml. J. Erichsen, Jon Loptsons Encomiast, Kbh. 1787, hvor 2 af disse breve i dansk oversættelse ere aftrykte (samt et 3dje nu forsvundet, nemlig det første af de to 6. 8. 1690 daterede).

Denne brevsamling er 20. febr. 1895 tilbageleveret fra det Store kgl. bibliotek, hvor den, efter i sin tid fejlagtig at være indlemmet i den Kallske sml. 140, fol., opbevarede i Bøllings brevsamling T. Samlingen er år 1786 foræret det Arnemagnæanske Legat af Jón Ólafsson fra Svefn-eyjar, 'da det er at formode, at disse Breve (som en god ven havde tilskikket ham fra Island) virkelig engang have hørt til dette Legatum, men ere i den fremfarne Tid blevne det fravendte'. Ifg. J. Erichsen havde de da været borte „næsten i en heel Mandsalder“.

Access. 9. Pap. 20,3 × 16,2 cm. 177 bl. 17. århs 1. halvdel.
Ornamenteret titelblad, røde overskrifter. Bl. 1^v—2^r, 177^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—81. **'Skånske lov'** i dansk rigssprog. Med Jyske lovs fortale.
- 2) Bl. 82—116^r. **Valdemars sælandske lov.** Med fortale.
- 3) Bl. 116^v—23. Valdemar II's 2 forordninger: om drab og om jærnbryd, den sidste med forskellige tillæg.
- 4) Bl. 124—28^r. **Kong Eriks Nyborgske forordning**, for Skåne (1284).
- 5) Bl. 128^v—35^r. **Skånske kirkelov.**
- 6) Bl. 135^r—^v. „Landemercke emellum | Danmarck oc Suerige“.
- 7) Bl. 136—72^r. **'Kong Hans' almindelige stadsret'.** Med efterfg. register.
- 8) Bl. 172^v—73. **Kristiern I.s privilegier for Nörrejylland** („1467“ o: 1466).
- 9) Bl. 174. Kristiern II.s forordning om markeskel m. m.
- 10) Bl. 175—77^r. **Den Dalbyske forordning.**

På forsatsbladets inderside læses navnet „Mülertz“. Sml. i øvrigt Access. 14.

Access. 10. Pap. 20,2 × 16 cm. 144 bl. 17. årh. Afdelingsvis pagineret. Bl. 86^v—88 ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—43^r. **Kristiern II.s såk. gejstlige lov.** Med efterfg. register.

2) 43^v—85. **Kristiern II.s ordinans** (verdslige lov). *Med efterfg. register.*

3) Bl. 86^r. „Dommerens Eedt“.

4) Bl. 89—103. **‘Kristiern II.s hof-reglement’**. *Med et „anhang“ om bøder og værdiberegning.*

5) Bl. 104—29^r. **Kong Hans’ almindelige stadsret**. *Med efterfg. register.*

6) Bl. 129^v—44^r. **‘Tord døgns artikler’**.

Er ifg. påtegning på forsatsbladet købt af Olsen på biskop Mønsters auktion i Århus 1831. Sml. i øvrigt Access. 14.

2834. Access. 11. Pap. 19 × 15 cm. 263 bl. C. 1600. Bl. 1^v, 263^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—59^r. **Valdemars sælandske lov**. *Med forudskikkede regler for dommere (incl. „Herreders nævn y Sieland“ og indholdsfortegnelse til hele håndskriftet) samt Jyske lovs fortale.*

2) Bl. 59^v—191^r. **Eriks sælandske lov**.

3) Bl. 191^v—99^v. **Kong Eriks Nyborgske forordninger for Nørrejylland (1284) og Sælland (den sidste henført til 1281).**

4) Bl. 199^v—205^r. **Sælandske kirkelov**.

5) Bl. 205^v—11^r. **‘Tyffue rættē’**.

6) Bl. 211^v—43. **Kong Hans’ almindelige stadsret**. *Med forangående register.*

7) Bl. 244—48. **Retsregler; mønt og vægt**.

8) Bl. 249—54^r. „De gamle ord y lougen“.

9) Bl. 254^v—63^r. **‘Malmöis birckeræt’**.

På bindets forside findes Luxdorphs biblioteks-mærke, på forsatsbladets inderside hans navn. Sml. i øvrigt Access. 14.

2835. Access. 12. Pap. 19,3 × 14,3 cm. 215 bl. Hovedsagl. skr. i 16. årh. af Nicolaus Bredall. Ornamenterede initialer. Bl. 1^v, 118^v, 141^v, 189^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—2. Indholdsfortegnelse og fortale af Nicolaus Bredall.

- 2) Bl. 3—118^r. **Jyske lov incl. trolddomskapitlet.**
- 3) Bl. 119—41^r. **Tord degns artikler. 93 artikler.**
- 4) Bl. 142—56. „**Riighens Retth**“. Bl. 156^v (17. årh.) giver 'Faldtzmaell for Riighens Breffue'.
- 5) Bl. 157—65. **Kong Eriks „Gaards Redtt“** efterfulgt af kong Kristians forordning „Om hwfsholdinge“.
- 6) Bl. 166—89^r. **Kong Kristoffers almindelige 'stadsret'.**
- 7) Bl. 190 (særlig hånd?). 'Forklaring paa Bødder i Loughen'.
- 8) Bl. 191—215^r (17. årh.). **Ribe stadsret. Med forudskikket kong Kristoffers privilegium (dat. 1241) og efterfg. register.**

Bl. 215^v bærer ejernotitser og optegnelser af år 1638, forsatsbladets inderside (foruden med ny hånd oplysninger om N. Bredal) Luzdorphs navn, hvis biblioteks-mærke pryder bindet.

Sml. i øvrigt Access. 14.

Access. 13. Pap. 17,5 × 14,5 cm. 63 bl. C. 1600.

Indhold:

- 1) Bl. 1—53^r. **Valdemars sælandske lov.**
- 2) Bl. 53^v—63. Valdemar II.s 2 forordninger om drab og om jærnbryd, den sidste med adskillige tillæg, hvorefter en 'tavle' synes at være gået tabt.

Forsatsbladet bærer påtegningen „Ch. U. A. Plesner, Kbh. 17. 6. 45“.

Sml. i øvrigt Access. 14.

Access. 14. Pap. 18,5 × 13 cm. 47 bl. 17. århs beg. Bl. 7^v, 22^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 2—7^r. Lovens sager (værgemåde, bøder etc.).
- 2) Bl. 8—22^r. **'Kong Kristoffers almindelige stadsret'.**
- 3) Bl. 23—43. **'Kong Hans' almindelige stadsret'.**
- 4) Bl. 44—47. 'Forklaring over Jyske lovs landbo og bryde'.

Bl. 1 bærer foruden samtidig indholdsfortegnelse en ejernotits af Pouell Baltzersenn, skriver i Randers, 1824.

Numrene Access. 9—14 ere 1895 med kultusministeriets billigelse afgivne til den Arnamagnæanske samling af cand. mag. M. Lorenzen og dr. juris V. A. Secher, af hvem de vare indkøbte til eventuel benyttelse ved en påtænkt udgave af de gamle danske love.

2838. Access. 15. Pap. 20×16 cm. 19 skr. bl. 18. århs beg.

Trykt katalog (8vo), gennemskudt med skrivpapirsblade (4to).

Indeh. Fortegnelse over bøger, som sælges 28. dec. 1713 i prof. Arnas Magnussens hus, med anførelse af købere og pris.

Vedlagt er 2 seddelnotitser (bl. 18—19), samt en trykt bogkatalog fra 1720 (Wielandt).

Har opr. hørt til AM. 452, fol.

2839. Access. 16. Pap. $21,2 \times 17,5$ cm. 191 pag. bl. (+ 2 forsatsblade). 19. årh.

V. Finsen, Fremstilling af den islandske Familieret efter Grágás.

Vistnok forfatterens som besvarelse af universitetets prisopgave 1848 indleverede afhandling.

2840. Access. 17. Pap. $17,3 \times 10,6$ cm. 29 bl. C. 1800. To forsk. hænder.

Lønsskrift og galdrestave, formularer etc. Islandsk.

1. hæfte (bl. 1—12) er underskrevet Ion Ionsøn og hertil hører bl. 29 (1 bl. i 4to med „Adams letur“, bagsiden ubeskr.), 2. hæfte er underskrevet Asgrimr Vigfússøn, og af præsten af dette navn ere papirerne i sin tid tilstillede oldsagskommissionen. — Modtaget fra Nationalmuseets 2. afdeling 1898.

2841. Access. 18. Pap. $22,2 \times 18$ cm. 114 bl. Skr. 1898 af prof. Finnur Jónsson.

Snorra Edda, Codex Trajectensis i afskrift.

Indhæftet er en redegørelse for afskriften samt fototypi af originalens 1ste blad tekst. Vedlagt er ligeledes arkivar Jón Sigurðssons beskrivelse af originalen.

2842. Access. 19. I—IV. Perg. og pap. Uensartede stykker.

I. Perg. $30 \times 21,2$ cm. 2 bl. C. 1400. Bl. 2 med undtagelse af en enkelt påtegning ubeskr.

Regler for gudstjenesten i Zwoll. Latin. Ender uafsluttet.

II. *Pap.* 30,_s × 22,_s cm. 2 bl. 15. årh. Bl. 2^v ubeskr.
Eberhardus Stiber, **Personlig redegørelse overfor den tyske ordens procurator.** *Latin.*

III. *Pap.* 21,₇ × 16 cm. 4 bl. 16. årh.
Slægtregister for Herman Fleming til Knudstrupgård.

IV. *Perg.* 28 × 24, 34 × 23,₇, 33,_s × 15, 20,_s × 15,_s cm.
1 ved sammensyning dannet rulle. 14. årh. 4 forsk. hænder.
Bagsiden opr. ubeskr.

Aktstykker (latinske) i en for 'St. Severini, St. Andreæ et St. Georgii ecclesiarum Coloniensium decani' indanket retssag, anlagt af 'consules et commune oppidi Stralesundensis' mod 'episcopus Zuerinensis'. 4 indlæg.

På bagsiden er med en omtr. samtidig hånd skrevet „Copia libellorum Coloniensium productorum in causa Sundensi“. Med Thorkelins hånd er tilføjet en lidt udførligere titel og dateringen circa 1334 (rettet til 1337).

REGISTRE.

— — — — —

- A. Systematisk indholdsfortegnelse.
- B. Personnavne.
- C. Håndskriftnavne.
- D. Citerede håndskrifter.
- E. Håndskrifterne ¹⁾ til c. 1600 ordnede efter alder, ²⁾ de efter år 1600 daterede, ³⁾ de på pergament skrevne.

I registrene betegne petittallene løbenummer, de tilføjede decimaltal det enkelte stykkes rækkefølge indenfor numret. (—) betegner omkring tal indirekte henvisning eller et efter løbenumret følgende, manglende håndskrift. Universitetsbibliotekets håndskrifter ere betegnede ved et U foran løbenumret, de til den Arnamagnæanske samlings Accessoria hørende ved et A foran dette. Ved [—] betegnes henvisning til det s. 406—18 optagne „Tillæg“. Kendte afskrivere af de i katalogen behandlede håndskrifter udhæves ved *, derimod findes ingen tilsvarende angivelse for forfatter-autografer eller originalbreve. Endelserne -r, -rr, og -r, -ur opstilles i flæng, ligeledes 'sögur' og 'pættir'; med C, Ph, Ps, Th må K, F, S, P sammenholdes. Personer, der ikke have fast slægtnavn, således som regel Islændere — og til c. 1700 hovedmassen af Skandinaver overhovedet —, opføres under fornavn, med undtagelse af hvor dette, som kun ved forbogstaver antydet eller udeladt, ikke kan udfindes. Rubrikken „Benyttelse og beskrivelse“ er ved udarbejdelsen af registrene forbigået. Nogen sammenstilling af håndskrifterne efter sprog og nationalitet gives ikke, hvorimod det pågældende stykkes sprog sædvanlig vil fremgå af registeret; dog er under de større numre som regel ikke oversættelser af vedkommende skrift fremhævede som sådanne.

De i nærværende katalog behandlede håndskrifter ere i A-registeret fordelte under de samme 18 hovedafdelinger som den Arnamagnæanske katalogs indhold. Af de nævnte hovedafdelinger ville således adskillige ved deres overskrifter vise sig som bestående af eller i sig optagende forskellige, om end beslægtede fag; flere af disse hovedafdelinger (V, X, XII, XVII, XVIII) ere igen delte i underafdelinger, og også disse vise sig gennem overskrifterne ofte at optage i sig sideordnede eller underordnede fag. Samtlige i indholdsfortegnelsens overskrifter forekommende fag opføres for overblikkets skyld, i alfabetisk orden, i nedenstående oversigt. Til de ved romertal fremhævede 18 hovedafdelinger (betegnede ved 1ste led, hvor afdelingsoverskriften er flerleddet) henvises fra de øvrige fag; parentes efter hovedafdelingen angiver, under hvilken underafdeling [eventuelt betegnet ved 1ste led] indenfor hovedafdelingen faget må søges.

Afbildning se Indskrifter.
 Aktstykker — Jurisprudens.
 Alfabeter — Indskrifter.
 Anekdoter — Æstetik (Fortælling).
 Annaler — Historie.
 Antikviteter — Filologi.
 Arkæologi (I).
 Astrologi — Astronomi.
 Astronomi (II).
 Bibel — Teologi.
 Bibelhistorie — Teologi (Bibel).
 Bibliografi (III).
 Blandinger — Encyklopædi.
 Bünner — Teologi (Liturgi).
 Dialekter — Filologi (Leksikografi).
 Digtning — Æstetik.
 Dogmatik — Teologi (Kirkehistorie).
 Domme — Jurisprudens (Forordninger).
 Eddadigtning — Mytologi.
 Encyklopædi (IV).
 Etnografi — Geografi.
 Etymologi — Filologi (Leksikografi).
 Excerpter — Encyklopædi.
 Filologi (V).
 Filosofi (VI).
 Formularer — Jurisprudens (Aktstykker).
 Forordninger — Jurisprudens.

Fortælling se Æstetik.
 Fysiologi — Naturvidenskab.
 Fysik (VII).
 Geografi (VIII).
 Grammatik — Filologi.
 Gåder — Æstetik (Fortælling).
 Handel — Statistik.
 Heraldik (IX).
 Historie (X).
 Håndfæstninger — Jurisprudens (Forordninger).
 Håndskriftfortegnelse (-beskrivelse) — Bibliografi.
 Indskrifter (XI).
 Interpunktion — Filologi (Grammatik).
 Jurisprudens (XII).
 Kataloger — Bibliografi.
 Kirkehistorie — Teologi.
 Kinkelove — Jurisprudens (Love).
 Kommentar — Filologi (Tekstkritik).
 — — Jurisprudens.
 Komputistik — Astronomi.
 Kongebreve — Jurisprudens (Forordninger).
 Krigsvæsen — Historie (Statshistorie).
 Kronologi — Historie (Statshistorie).
 Lege — Æstetik (Fortælling).

Legender se Teologi (Bibel).	Rejser se Geografi.
Leksikografi — Filologi.	Religionsfilosofi — Teologi (Kirke-
Lingvistica — Filologi (Tekstkritik).	historie).
Literaturhistorie — Filologi.	Retshistorie — Jurisprudens (Kommen-
Liturgi — Teologi.	tar).
Love — Jurisprudens.	Retterbøder — Jurisprudens (Forord-
Matematik (XIII).	ninger).
Medicin — Naturvidenskab.	Retorik — Filologi (Grammatik).
Meteorologi — Fysik.	Rimur — Æstetik.
Metrik — Æstetik (Digtning).	Romaner — Æstetik (Fortælling).
Mirakler — Teologi (Moral).	Runer — Indskrifter.
Moral — Teologi.	Sagaer — Historie.
Musik — Æstetik (Digtning).	Salmer — Teologi (Liturgi).
Mytologi (XIV).	Sentenser — Æstetik (Fortælling).
Mønt — Statistik.	Skriftemål — Teologi (Liturgi).
Mål — Statistik.	Spådomme — Teologi (Moral).
Naturvidenskab (XV).	Stadsretter — Jurisprudens (Love).
Noder — Æstetik (Digtning).	Statistik (XVI).
Numismatik — Indskrifter.	Statshistorie — Historie.
Opbyggelsesskrifter — Teologi (Moral).	Syner — Teologi (Moral).
Optegnelser — Encyklopædi.	Tekstkritik — Filologi.
Ordsprog — Æstetik (Fortælling).	Teologi (XVII).
Ortografi — (Grammatik) Filologi.	Tiendevæsen — Jurisprudens (Love).
Overtro — Mytologi.	Topografi — Geografi.
Palæografi — Indskrifter.	Vedtægter — Jurisprudens (Forordninger).
Personalhistorie — Historie.	Vægt — Statistik.
Prædiken — Teologi (Moral).	Værdi — Statistik.
Pædagogik — Filosofi.	Æstetik (XVIII).
Registranter — Bibliografi.	Æventyr — Æstetik (Fortælling).
Regning — Matematik.	Økonomi — Statistik.

Til orientering i indholdsfortegnelsen vil forhåbenlig den anførte oversigt samt de ved de enkelte afdelinger forekommende henvisninger (hvor kapitelskrift betegner hovedafdeling eller led af en sådan, kursivskrift underafdeling eller led af en sådan, spærret antikva et under en afdeling indordnet fag) være tilstrækkelige. Bemærkes kan, at under GEOGRAFI — der omfatter gejstlige stiftelser — ere ikke de til enkelte lokaliteter knyttede lovstykker (stadsretter m. v.) optagne, men at alt sådant må søges under JURISPRUDENS; under *Statshistorie* ere kongerne og lignende fyrstelige personer ikke opførte under de pågældende lande, men i den almindelige alfabetiske orden. De i katalogen forekommende skrifter af kendte forfattere opføres kun undtagelsesvis under forfatternavnet som stikord, hvorimod forfatterne findes gennem B-registeret (listen over personnavne), der ligeledes bedes jævnført med *Personalhistorie* i tilfælde, hvor grænserne for det herunder optagne kan synes noget snævert eller ulige dragne. Med hensyn til specifikation af juridiske eller topografiske aktstykker, der ifølge katalogens plan ikke er gennemført, kan nogen ulighed lejlighedsvis råde; til fuld sikkerhed må de pågældende almindelige artikler (retterbøder, måldagar) gennemgås.

A. SYSTEMATISK INDHOLDSFORTEGNELSE.

I. Arkæologi.

Alpingis-katastasis 433 42.	Guldhorn, Conjectura over skriften (J. Ólafsson Grv.) U 19 III.
Antikviteter, Islandsk indberetning 1297.	Labyrint 245, 507 s.
Búðaskipun á alþingi 1735: 433 43.	Sager (Oldsager), jordfundne U 32.
Fortidsminder og oldsager, Forelæsning over Nordens (Werlauff) U 98.	Spyd, Afbildninger 777 s.
Gravurner, Tyske U 32.	Tauri ænei U 90.
Guldhorn, Censur over den svenske forklaring (J. Ólafsson Grv.) 1183.	Völundarhús, se Labyrint.

II. Astronomi, Astrologi, Komputistik.

Anni solaris ratio, De (J. Gam) 1086 1.	Kalendarium 53 1. 55 III 4. 115 5. 546 3.
Astrologica 433 32. 1155 3. 1156 4.	926—28. 1038. 1114 2. 1150. 1271. U 17.
Astronomi 224 3.	U 19 V.
Áttirnar, Um 420.	Kalendervers, Latinske 55 I 1. II 5 (og isl. forkl.).
Blanda 471, 1270 1.	Komputistik 53 1. 55 I 3. II 5. III 5. IV. 115 5. U 17.
Bókarbót (Computistica) 55 III 5.	—, Computus eccl. novus U 19 V.
Calendarium, se Kalendarium.	—, Ilias non post Homerum (J. Gam) 1036 2.
Cento, se Sundurdeiling dagsins.	Månederne 55 I 9 (dagetal). 1161 2 (navne).
Cisio ianus 55 I 1.	Mánens gang 55 II 6 (isl.).
Computistica, se Komputistik.	Planeterne 55 I 5 (isl.).
Cycli Dionysiani iconismus alphabeticus (J. Árnason, isl.) 433 35.	—, Pláneta nöfn 803.
Dies sunt tres 55 I 7.	—, Plánétubók (astrologi) 433 32.
Dyrekredsen 55 I 3. 433 39.	Prognostica 1155 3.
Embolismus 55 I 7.	Rím 295. 433 34. 926—27.
Eyktamörk 472. 572 1. 1037. 1256.	Rímþegla 163. 295. 469—70.
Fingrarím 295.	Rímfræði 55.
Fingraríms vísur 433 36.	Sólaraldir 433 40.
Gyldentallet 780 (svensk).	Solens gang 55 II 4 (isl.).
Hímlens tegn 780 (svensk).	
Horologium isl., se Eyktamörk	

- Stjærnebilder 55 I 6 (lat.).
 Stjörnubókarfræði 420.
 Stjörnumörk 55 I 8.
 Stjörnu-Odda tal 55 I 2. 1270 2.
 Sundurdeiling dagsins (V. Jónsson) 64.
 Talbyrðingr 926. U 17.
 Tunglaldir 433 40.
 Tunglgangr 55 I 2.
 Tunglhlaup 55 I 2.
 Tunglkomur 1150.
 Tungls kveiking 433 44.
 Zodiacus 55 I 3. 433 39.
 Þorrakoma 806.
 Árets inndeling 55 II 6 (isl.).

III. Bibliografi (incl. Håndskriftfortegnelser og Kataloger).

- Arkiv, Chartophylacium capituli Nidrosiensis U 8.
 —, Chartophylacium ecclesiae Osloensis U 2.
 —, Chartophylacium capituli Stavangrensis U 7.
 Arnamagnæanske samling, Afskrift af tabte originaler 206. 239 I b. d. 286. 293. 302 1. 370. 506. 507 2. 5—6. 523 (notits). 561 (titel). 582. 689 (notits). 695. 732. 781. 803. 806—7. 816 2. 874. 880 2. 1215. [s. 407 (notits)]. [s. 408—9]. U 108.
 —, Catalogus codicum pergamenorum Arnæ Magnæi 172. 1004.
 —, Catalogus librorum impress. et mss. Arnæ Magnæi 173 1. 1008. 1005. 1185.
 —, Genfundne originaler 238. 710. 933. 936. 1254. 1259—60. U 26. U 30 (?). U 32. U 77. U 80. U 81 (?). U 84 (?). U 90. U 95 (?). U 102 (notitser). U 107.
 —, Relatio de constitutione bibliothecæ Arnæ Magnæi (J. Ólafsson Grv) 1187 3.
 Bartholiniani tomi A—K, Index in 35 3. 173 2. 930. [s. 413]; U 9 (forklaring).
 Bibel, G. Þorlákssons islandske 1008.
 —, Den islandskes oplag 1247 2.
 Bibliografi 35.
 Biblioteker, sml. B. PERSONNAVNE.
 Bibliotek, Danske selskabs 505. 509. 551. 756. 952. 956.
 —, Genealogisk-heraldiske selskabs U108.
 —, Store kongelige, Afskrift af tabte originaler 333. U 8.
 Biblioteksforhold, P. G. Thorsens optegnelser U 102.
 Bibliotheca Brochmanni [s. 409].
 Bibliotheca Christiani IV [s. 409].
 — Fiurenii [s. 409].
 — Hitardalensis 263.
 — Mullenia [s. 409].
 — Regia 1223.
 — Seefeldiana 486.
 Bogavktion A 2838 (i Arne Magnussons hus).
 Bogbinderi 1263 2.
 Bogfortegnelse 1304.
 Bøger, islandske trykte 758. 1216 2.
 Håndskriftsamlinger, Bjarne Haldorsens 759.
 —, Manuscripta collegii Medicei U 84 1.
 —, A. G. Moltkes danske U 84.
 —, Kgl. Antiquitets archivets islandske manuscripter 920—21.
 —, Suhms samling 157. 159—61. 163—68. 171—78. 181—238. 240. 245—46. 255—75. 277—339. 341—57. 359—72. 374—85. 387—400. 402—3. 405—15. 417—22. (423). 424—25. 427. 429—31. 433—36. 441—43. 445. 449—50. 453—59. 461. 464—67. 469—74. 477—83. 486. 488—90. 492—95. 497—503. 507. 511—522. 525. 528—32. 534—35. 540—43. 545—55. 557—62. 564. 566—73. 575. 577. 579. 582—616. 618—68. 670—73. 676—92. 694—704. 706—8. 710—24. 726—35. 738—39. 741—47. 749. 754—55. 767. 759. 762. 764—65. 767—74. 776—88. 790. 792—96. 798—804. 806—9. 811. 813—42. 845—50. 852—55. 857—58. 860—63. 873—86. 888. 898—908. 912. 915—16. 918—21. 926. 928. 934—40. 942—47. 953. 958. 1116. [s. 406—12].
 —, Universitetsbibliotekets (det gl.) [s. 409]. U 84 1. U 90.

V, 4. Literaturhistorie.

- Conamina** hist. litt. Islandiæ (Sibbern) 755 1.
Excerpta de monumentis et hist. Islandicis et eorum auctoritate (A. Magnusson) 738 2.
Forfatter-fortegnelse, islandsk 426 (J. Mortenssøn). 947 7.
 —, Isl. juridiske forff. U 18 (J. Mortenssøn).
 —, **Autores de Islandia** (Bussæus) 886 2. 887. 1247 7.
Færøsk litteratur, Optegnelser om (Thorsen) U 103.
Gråkerne, Hvad de tagit ur våra Norska faders skrifter 780.
Islandsk litteratur, *Historia litt. islandica* (isl.-dansk, J. Ólafsson Grv.) U 18.
 —, *Hist. litt. Islandiæ, Conspectus* 96.
 —, *Hist. litt. Isl. post reformationem* (dansk) 1109. 1230.
 —, *Litteraturfortegnelse* 1058.
 —, *Nyisländsk poesi*, Om 760.
 —, *Paucula islandica circa studia lit.* (J. Thorchillius) 92.
Islandske literære selskabs stiftelse, Plan U 104.
Oldnordisk historisk litteratur (N. M. Petersen) 761.
 — *poesi* (N. M. P.) 760.
 — *sprog og lit.* (Thorsen) U 101.
Oldnorsk lit. (Thorsen) U 103.
Oldnorsk-isl. lit.-fortegnelse 85 1.
Ríma-register 1803.

- Sagaer**, Register 173 s. 581. 739 VI. 1077. 1231. 1236 21. 1803.
 —, *Notitser og excerpter* 195. 297. 365. 503. 562 1. 580. 754. 755 s. 1077.
 —, *Synchronisme over* (Espolin) 496.
Scriptores Danici (Lyschander) 1259.
Specimen Islandiæ non barbaræ (J. Thorchillius) 93.
Turpinus, De Pseudo- U 80 (A. Magnusson).
Tysk middelalderlig litteratur 401.
Vindex traducis memoriæ (J. Ólafsson Grv.) 296.

V, 5. Tekstkritik (incl. Kommentar [sml. de pågældende værker], Lingvistiske samlinger).

- Fornskáldavísur, Ráðgátur yfir** (H. Pétursson) 1061 I 4.
Islands gamle litteratur, *Chronologi og kritik* (F. Jónsson) 578—79.
Islandsk sprog, *Slægtskab med de asiatiske* (Rask) 462 2.
Lingva Danica, De (J. Ólafsson Grv.) 762.
 — — (P. Vidalin) 952 2. 1047.
 —, *Dönsk tunga* (P. V.) 1045. 1046 1—2. 1047. 1293. U 68 IV.
Lingva Gothica, De 764.
 —, *Codex argenteus* (A. Magnusson) 755 2. 1291 1.
Philologia isl. (J. Ólafsson Svefn.) 763.
Philologica excerpta 69. 173 s. 739 1. 774 s. 1064 4.

VI. Filosofi og Pædagogik.

- Dygð** 1161 4 (J. Thorchillius).
Philosophia 55 I 4.
Skolevæsen, *Frue skoles midler* 493 4.
 —, *in ins. Feroa* U 83.
 —, *Torshavn latinske* 865.

- Skolevæsen**, *Scholæ in Islandia* U 83, sml. under **GEOGRAFI** Skalholt.
 —, *Det islandske* 947 s. 1135 II. 1216 4. 1219.
 —, *Valvæ scholarum apertæ* (Thura) U 83.
Stilevelser, *Islandsk-latinske* 1173—74.

VII. Fysik og Meteorologi.

- Cursus maris** 55 I 7.
Ebbe og flod 55 I 2.

- Elementerne** 803.
Jólaskrá 507 3—4. 1169 III.

Pronunciatio literarum in lat. et græco sermone (J. Vidalin) 464.
 Syntax, Islandsk (N. M. Petersen) 766.
 Vesper, Ordets former 55 IV.

V, 3. Leksikografi (incl. Dialekter, Etymologi).

Ágóði, Ordet U 68 V.
 Áhöfn, Ordet 823 2.
 Alin-Meðalmaður 431. 851.
 Allur dagur til stefnu 431.
 Arfatökur, Ordet 431.
 Bóndi, Schediasma de voce (E. Jónsson) (1061). 1076 2-3. 1286 5.
 Bryde, Ordet A 2837 4.
 Dánararfr, Expl. vocis U 19 IV.
 Danmark, De nomine 492.
 Danr — Danmörk (J. Ólafsson Grv.) 1302 2.
 Dialektord, Islandske U 104.
 —, Morsingbo-ord U 107.
 —, fra Telemarken U 107.
 Etymologica 763 V. VIII.
 Festarpáttur, Ordet 431.
 Fjörbaugsgarðr etc., Schediasma de vocibus (E. Jónsson) 135 1.
 Fjörbaugsmaðr, Ordet 135 1-2.
 Fjörnyttjar, Ordet U 68 5.
 Fornyrði 595 2. 767 1-2. 777 13. 1064 3.
 Sml. under *Love* F. lögbókar.
 Færøsk ordbog (-samling) 866.
 — —, Grundtvigs 440.
 — —, Jensens 869.
 — —, Mohrs 439.
 — —, Svabos 867-68. 870. 1292. U 88.
 Gagngjald, Ordet 431.
 Gloser, Latinsk-islandske 55 IV.
 Grasnautnarhvalur, Ordet U 68 V.
 Grasnyttjar, Ordet U 68 V.
 Jól, De vocula 1041.
 Kaprún, Ordet 585.
 Kunstord, Islandske U 104.
 Landbo, Ordet A 2837 4.
 Lest, Ordet 323 2.
 Ljóðaglósar (J. Þórðarson) 1159.
 Lýrittar, Ordet 431.
 Navne, Personnavne, islandske (lat., J. Ólafsson Grv.) 261.
 — — —, (lat. E. Jónsson) 83. 773. 774 1.
 1075 1076 1. 1286 4.
 — —, nordiske U 107.

Navne, Personnavne, Nydannede kristelige (isl., E. Jónsson) 774 2.
 —, Oldnordisk navneleksikon (Rugård) (U 90).
 —, Tentamen onomastici Suhmiani Scythico-Japetiçi (J. Ólafsson Svefn.) 1302 1.
 —, Stednavne, se GEOGRAFI.
 Nít, Expl. vocis U 19 IV.
 Óðal, Ordet 562 4. 824 6. U 19 IV.
 Ordbog (Glossar, Lexicon, etc.), Glossar, Islandsk-latinsk 947. 359. 388. 1163. U 57.
 —, Lexicalia (J. Ólafsson Grv.) 1296.
 —, Lexicon islandicum 258-60. 768. 769.
 — —, (B. Markússon) 256 I-II.
 — —, (Gudm. Andreæ) 1276.
 — —, (G. Magnæus) 771-72.
 — —, (H. Finnsson) 67.
 —, Lex. Isl.-Norv.-Svec.-Dan. (P. Resenius) 7.
 —, Lex. Lat.-tysk-isl. 770.
 —, Lexidion Eddicum (J. Ólafsson Grv.) 1187.
 —, Manuale Islandico-latinum (1050).
 —, Isl.-latinsk 66.
 —, Isl.-dansk-latinsk 65. U 16 1 (P. Syv).
 —, Vocabula Latino-isl., se Ljóðaglósar.
 —, Vocabularium isl. 257. 1160 (O. Jónsson).
 Ordforklaring (J. Ólafsson Grv.) 964 III.
 —, sml. Jónsbók, Fornyrði lögbókar (XII, 4).
 Ordsamling, Gammeldansk 118 8.
 —, Oldnorsk 40 7. 1019 1.
 —, Svensk-dansk (P. Syv) U 16 2.
 —, Forældede ord, sml. JURISPRUDENS (*Love*).
 Orkneyjar, De voce 952 1-2.
 Philologia Danica, se Ordbog (Lexicon P. Resenii).
 Réttari, Ordet 431.
 Réttur, Ordet 431.
 Riddari (Ridder), De nomine 489. 1042 1.
 Sæld, De voce 490. U 73 (isl.).
 Sessatal, Ordet 323 2.
 Sifjaður, Ordet 562 4. 824 6.
 Skuldir, Ordet 431.
 Varnaðr, Expl. vocis U 19 IV.
 Væringer, Om ordet 1304.
 Örvarping, Ordet 562 4. 824 6.

V, 4. Literaturhistorie.

Nomina hist. litt. Islandiæ (Sibbern) 755 1.
 Excerpta de monumentis et hist. Islandicis et eorum auctoritate (A. Magnusson) 738 2.
 Forfatter-fortegnelse, islandsk 426 (J. Mortenssøn). 947 7.
 —, Isl. juridiske forff. U 18 (J. Mortenssøn).
 —, Autores de Islandia (Bussæus) 886 2. 887. 1247 7.
 Færøsk litteratur, Optegnelser om (Thorsen) U 108.
 Frækerne, Hvad de tagit ur våra Norska faders skrifter 780.
 Islandsk litteratur, Historia litt. islandica (isl.-dansk, J. Ólafsson Grv.) U 18.
 —, Hist. litt. Islandiæ, Conspectus 96.
 —, Hist. litt. Isl. post reformationem (dansk) 1109. 1230.
 —, Literaturfortegnelse 1058.
 —, Nyislandsk poesi, Om 760.
 —, Paucula islandica circa studia lit. (J. Thorchillius) 92.
 Islandske literære selskabs stiftelse, Plan U 104.
 Oldnordisk historisk litteratur (N. M. Petersen) 761.
 — poesi (N. M. P.) 760.
 — sprog og lit. (Thorsen) U 101.
 Oldnorsk lit. (Thorsen) U 103.
 Oldnorsk-isl. lit.-fortegnelse 85 1.
 Rima-register 1303.

Sagaer, Register 173 s. 581. 739 VI. 1077. 1231. 1236 21. 1303.
 —, Notitsr og excerpter 195. 297. 365. 503. 562 1. 580. 754. 755 s. 1077.
 —, Synchronisme over (Espolin) 496.
 Scriptores Danici (Lyschander) 1259.
 Specimen Islandiæ non barbaræ (J. Thorchillius) 93.
 Turpinus, De Pseudo- U 80 (A. Magnusson).
 Tysk middelalderlig litteratur 401.
 Vindex traducis memoriæ (J. Ólafsson Grv.) 296.

V, 5. Tekstkritik (incl. Kommentar [sml. de pågældende værker], Lingvistiske samlinger).

Fornskáldavísir, Ráðgátur yfir (H. Pétursson) 1061 I 4.
 Islands gamle litteratur, Chronologi og kritik (F. Jónsson) 578—79.
 Islandsk sprog, Slægtskab med de asiatiske (Bask) 462 2.
 Lingva Danica, De (J. Ólafsson Grv.) 762.
 — — (P. Vidalin) 952 2. 1047.
 —, Dönsk tunga (P. V.) 1045. 1046 1—2. 1047. 1293. U 68 IV.
 Lingva Gothica, De 764.
 —, Codex argenteus (A. Magnusson) 755 2. 1291 1.
 Philologia isl. (J. Ólafsson Svefn.) 763.
 Philologica excerpta 69. 173 s. 739 1. 774 s. 1064 4.

VI. Filosofi og Pædagogik.

Dygd 1164 4 (J. Thorchillius).
 Philosophia 55 I 4.
 Skolevæsen, Frue skoles midler 493 4.
 —, in ins. Feroa U 83.
 —, Torshavn latinske 865.

Skolevæsen, Scholæ in Islandia U 83, sml. under GEOGRAFI Skalholt.
 —, Det islandske 947 s. 1135 II. 1216 4. 1219.
 —, Valvæ scholarum apertæ (Thura) U 83.
 Stilevelser, Islandsk-latinske 1173—74.

VII. Fysik og Meteorologi.

Cursus maris 55 I 7.
 Ebbe og flod 55 I 9.

Elementerne 803.
 Jólaskrá 507 3—4. 1169 III.

Meteorologica 55 III s.
 Veðrabæklingur 507 7.
 Veðráttá ókomin (í rími) 433 41.
 Veðráttufar loptsins 433 38.

Veðrspár 433 37.
 Veðrapádomme 224 s (lat.).
 Vetrarveðurskvæði 806.

VIII. Geografi og Rejser, Topografi, Etnografi

(sml. JURISPRUDENS, STATISTIK, Kirkehistorie).

- Aggershus, Brevfortegnelse 181.
 —, Retterting aa 1599: 1114.
 Amerika, Historiur um 1161 1.
 Árness syssel, Kort over 239 I d.
 Atlas Danicus (P. Resen) 1274.
 Barðastrandar syssel, Kort over 239 I b.
 Bergen, Forholdene 177 5.
 —, Fundats 68. 967 2. 1278 s. U 29 1.
 U 78 2.
 —, Registrum eccl. Bergensis U 4.
 —, Rimkrønike 68. 967 4.
 —, Rådets ordning aa 1588: 1015 9.
 —, Skomagerne 177 4.
 Bergenhus, Befalingsmændene U 78 s.
 Bessastabir, Kort U 116.
 Bornholmia, Descr. 4 1.
 Bosand (Båtsandar), Kort U 116. Proces
 1025.
 Bygðanöfn á Íslandi, Uppruni (Björn á
 Skarðsá) 433 15. 849 2.
 Cap de Nord, Olavii rejse 179. 242.
 Chrysores, se Gullbringu syssel.
 Cosmographia Orteli 1035 2 (isl.).
 Crymogæa, se Island.
 Dala syssel, Kort U 116.
 Danmark, Beskrivelse 167 1. U 13.
 —, Daciæ episcopatus U 8.
 Danmarks og Norges beskr. (Holberg)
 1137 II b.
 Dyrhólaey, Beskrivelse 570 1.
 Endemerke, se Rigsgrænse.
 Episcopatum recensens Livoniæ, Daciæ,
 Norvegiæ, Svethiæ U 8.
 Etnografi, Nordens forhistoriske (B. Grön-
 dal) U 93.
 Finmarken, Om U 78 4.
 Frisiæ descriptio 68.
 Færøerne, Beskrivelse 9. 167 4. 966. 1216 5.
 1221. U 13 4. U 49.
 —, I. F. Hammershaimb 1258.
 —, Færoarum descr. (Resen) 4. 237 1.
 238 1. 457. 1002. 1274 III.
 Færøerne, Beskrivelse, Tarnovius 108 1.
 109. 862—63.
 —, Iagttagelser aa 1778—79: 438.
 —, Svabo (863). 867.
 —, Jorderegning 1013 2.
 —, Kort 2. 3. 10. 239 II. U 116.
 Gandvik, Disquisitio de 1051.
 Geografi, gl. nordisk (N. M. Petersen)
 485.
 —, Geogr. vet. index (onomasticon) 480.
 487. 1247 6. U 63.
 —, Stórmerki útdregin úr J. Hübners
 1171 2.
 —, Tentamen onomastici Suhmiani Scy-
 tico-Japetici (J. Ólafsson Svefn.) 1302 1.
 —, sml. Jordbeskrivelse, Landalýsing.
 Grindavík, Kort U 116.
 —, Ræki 86.
 Grænseskel, se Rigsgrænse.
 Grönland (Grænland, Grönlandia):
 —, Aktstykker 68. 561 4. 874.
 —, Autores de (Bussæus) 886 2. 887. 1247 1.
 —, Beskrivelse, anonym 68 (Bericht).
 888. 1222 (descr.). 1247 7 (Relation,
 Bergen 1722).
 —, af Arngr. Jónsson (lat.) 97 1. 98 1.
 99 1. 1223 1.
 —, — (annáll), af Björn á Skarðsá 12 1.
 102 1. 441—42. 874. 879.
 —, Øster-siden, af Björn Jónsson i
 Talknefjord 446.
 —, af Bussæus 13—15. 107. 1106—7.
 —, Anmærkninger over den nye Per-
 illustration (Bussæus) 886 1. 887. 1247 1.
 —, af H. Egede (isl.) 1171. 1236 18.
 1238 5.
 —, af Guðm. Andrésson 561 1.
 —, af Ivar Bårdssön 12 1. 68. 102 1.
 877 1. 878. 967 10. U 29 4. U 78 6.
 — (chronica), isl. ved Jón Ólafsson
 Indiafari 881—82.
 — (Beschreibung), v. Alb. Meier 68.

- Grönland (Grænland, Grönlandia):
 —, Beskrivelse, Østerbygden, af I. C. Mörch 895. 897.
 —, af P. Resen (lat.) 4 s. 237 s. 238 s. 444—45. 1274.
 — (collectanea), af M. H. Schacht 448. 883.
 — (descriptio), af Th. Thorlacius 102 s. 103. 1223 s. 1274 VII.
 — (det gl. G.), af Torfæus 106.
 —, af A. Vidalin 104 (lat.). 105. 885.
 —, Forslag til genopdagelse (A. Vidalin) U 27.
 —, Kirkefortegnelse (isl.) 594 s. 631. U 79 s. 4.
 —, Kolonier 889 1—2. 890. 896.
 —, Kursforskrifter 68. 97 s. 98 s. 99 s. 100. 108 s.
 —, Landkort 2. 3. 10. 12 s. 97 s. 98 s. 99 s. 102 s. 105.
 —, Mission 447. 1247 s.
 —, Rejse, Alday 68. 880 s. U 79 s.
 —, Lund 101.
 — (Østerbygden), Løvenörn 891—92.
 —, Resen 100.
 — (Østerbygden) Walløe 893—94.
 —, Rejse 446. 875—76. 886 s. 887. 1171 s. (isl.).
 Grönlandica 9. 561 s. 631. 874. 877 s. 880 s. 884. 1217. U 79. U 85.
 Grönnefjord (Grundar-) Kort U 116.
 Gullbringu syssel (Chrysores), Encomium J. Thorchillii 95.
 Gunnbjarnarsker 12 s.
 Hekla, Vulkanudbrud 82. 239 I e. 248. 565. 568. 937.
 Henneberg, Slottets anlæggelse 118 s.
 Hjalmland, Jorderegning 1018 s.
 Hólar, Domkirken 936 (A. Magnusson). 1247 s.
 Holmens havn (Reykjavík), Kort U 116.
 Húsavík 243—44 (Olavii rejse), U 116 (Kort).
 Insula fortunata, De 1164 s—s (lat.-isl.).
 Isafjord syssel, Kort 239 I b.
 Island, Beskrivelse, anonym (og Islandica) 9. 68. 167 s. 239 I. 419 s. 566. 966. 1217. 1218 s. U 13 s. U 78 s. U 85.
 —, af Arngr. Jónsson 433 so (Crymogæa, isl.).
 — (Relatio), af Br. Sveinsson (79), 755 s.
 Island, Beskrivelse (Epistolæ), af Harboe 563 (tysk).
 — (Relation), af J. Mortenssøn 972.
 — (statist.-topogr.), af Koefoed 241.
 —, af Krysing 741 (Misc.). 1248 (Nachrichten).
 — (Descriptio), af Resen 237 s. 238 s. 240. 968. 1274 VII.
 — (Responsio), af T. Skúlason 79.
 — (Dissertatio impressa), af T. Thorlacius 103.
 —, sml. STATISTIK.
 —, Chrystallini montes (T. Vidalin) 938.
 —, Fjarðatal 940 s. 1176 s.
 —, Gejstlig inddeling 969 s.
 —, Havne U 29 s.
 —, Heiðar og vegir 572 s.
 —, Isbjørge (Sv. Pálsson) 247.
 —, Kirkjustaðir 415.
 —, Landkort 2—3. 10. 239 I a—b. 570 s.
 —, Metal 1172 s. 1218 s.
 —, Skrif um (Náttúrur aðsk., J. Guðmundsson) 742 II. 970 (dansk).
 —, Stærð og afstaða 1176 s.
 —, Tylftir umhverfis Ísl. U 78 s.
 —, Vikur sjófar — — 1176 s.
 —, Vulkanudbrud 239 I e. 246. 406 s. 564 s. 1070 s. Sml. de enkelte vulkaner.
 —, Zoologisk rejse (Faber) 476.
 —, Þingstaðir 1172 s.
 Islands Nordland, Olavii rejse 243—44.
 Islands Østland, Olavii rejse 244.
 Itinerarium 477. 522. Sml. Landalýsing.
 Jordbeskrivelse, Den gamle U 94 (Rask).
 Jordkloden 55 I s. II s. 474 s.
 Katla (Kötlugjá), Vulkanudbrud 68. 239 I e. 246. 564 s. 975. 1218 s. U 36.
 Keflavík (Kieblevig), Kort U 116. Proces 1025.
 Kjósar syssel, Kort U 116.
 København, Brand a^u 1728: 491 (J. Ólafsson Grv., isl.), 1171 s. (isl.).
 —, fremmede købmænd a^u 1589: 1015 s.
 —, Statskollegierne 939 s.
 Landalýsing 164. 477. 479.
 Landamerki (-mær), se Rigagrænse.
 Landkort (sml. de enkelte lande og steder) 2. 12 s—2. 55 I s. III s. 239. 443. 491. 570—71. 889—92. 896. U 82. U 116.
 Livonia, Episcopatus U 8.
 Lón, Olavii rejse 243.

- Lysa, Fundatio monasterii (U 9).
 Marstrand, Præsteafgifter a² 1533: 846 s.
 Munkalif, Diplomer fra 218.
 Mývatnssveit, Vulkanudbrud 81.
 Nidaros, Takmark 117 s.
 Norge, Beskrivelse 9 (P. Klavssön). 167 z.
 803. U 13 z. U 78¹ (Abs. Pederssön).
 —, Fogderier 1114¹.
 —, Inddeling 966.
 —, Landkort 3. 10.
 —, Norvegia, Episcopatus U 8.
 —, Rejseberetning (S. Thorarensen) 251.
 —, Topografi U 63 III.
 —, Tylvter se 116 z.
 Nunnusetr, Diplomer fra 218.
 Oldeburgensis comitatus 68.
 Onomasticon, se Geographia veterum.
 Orknæerne 9. 10 (kort).
 Oslo, Asloensis cap. statuta et priv. 219.
 Rangárvalla syssel, Kort 239 I d.
 Reykjavík, Kort U 116.
 Rigsgrænse, mellem Danmark, Norge og
 Sverige 503.
 —, mellem Danmark og Sverige 224 z.
 A 2832 s.
 —, mellem Gautland og Norge (503).
 1294.
 —, mellem Norge og Rusland 504. 512.
 546 z. 1013¹⁰. 1113¹⁰.
 —, mellem Norge og Sverige (503). 504.
 512. 1013⁹. 1113¹⁰.
- Samland 431.
 Selárdals kirkjusókn, Bæir í 939 z.
 Shetlandsæerne, Kort 10.
 Skagafjardensis sinus, De colore rub.(79).
 Skalholt, Skolens tilstand 1108. Sml.
 PÆDAGOGIK.
 Skalholt stift, Fødsler og dødsfald a²
 1746: 1217.
 Skaptafells syssel, Kort 239 I d.
 Skaptárjökull (vulkan-afbildning) 239 I e.
 246.
 Skriðu-klaustur, Relation um 748.
 Slesvici opp. topographia 68.
 Steingrimsfjord, Olavii rejse 244.
 Stralsund, Retssag med biskoppen af
 Zwerin A 2842 IV (lat.).
 Stranda syssel, Kort 239 I b.
 Sverig (Svethia), Episcopatus U 8.
 Súla (vulkan-afbildning) 239 I e, 246.
 Sælland, Herredsnavne A 2834¹.
 Torshavn, Kort 10. 239 II. U 116.
 Trondhjem, Domkapitlets kopibog 180.
 Trölladyngja (vulkan-afbildning) 239 I e.
 246.
 Vestmannaeyjar 239 I c. d (kort). 571.
 1098 s (Týðindi a² 1627).
 Zwoll, Regler for gudstjenesten (lat.)
 A 2842 I.
 Øfjord (Akureyri), Kort U 116.
 Öræfajökull, Vulkanudbrud 246. 392.
 1070 z.

IX. Heraldik.

- Segl (Sigiller) U 10.
 Våben, Adelige i afbildning 1007. U 108.
- Våben, Danmarks, Forklaring 1172¹ (isl.).
 1238¹.
 —, Islands 239 I a.

X. Historie.

(Underafdelinger: 1. *Annaler*, 2. *Personalhistorie*, 3. *Sagaer*,
4. *Statshistorie*.)

- X, 1. Annaler** (sml. under *Statshistorie*
 Chronica, Krøniker, Årbøger).
- Annal, Norsk (Jon Simonsön) 406 z.
 Annales, Chronologia Dan. 802 z.
 — islandici 1400—1572 (excerpt): 740.
 — regii, se Konungs-annáll.
 — Reseniani 403 z.
- Annal, Dansk, 1448—1549: 68.
 —, Norsk, 1328—1582: 224 z.

- Annales vetustissimi** 403 4. 412 1. 1092.
Annáll (annálar) 70—1430: 403 s. 405.
 — 70—1667: 983.
 — 140—1356: 411 7.
 — 686—1396: 402.
 — 742—1369: 406 1.
 — 810—1551: (729).
 — 862—1759: 743.
 — 861—1673: 731.
 — 1328—72: 403 2.
 — 1356—61: 1215.
 — 1396—1660: 413 4.
 — 1400—1572: 940 1.
 — 1401—1620: 200 2. 401 3.
 — 1432—1518: 982.
 — 1449—1646: 732 1.
 — 1552—1711: 413 5.
 — 1587—1639: 419 4.
 — 1717—18: 1171 6.
 —, Benedikts, se Hests-.
 —, Björns J. s. á Skarðsá 413 2. 414 1. 419 s. 985. 1093.
 —, Fitja- 414 2. 419 s. 985.
 —, Flateyjar- 18 2s. 23. 59. 143 1. 413 4. 415 (c. cont.). 593 2. 730—31. 1272. 1289. U 22.
 —, Gísla Þorkelssonar 411. 984.
 —, Grímsstaða- 414 5. 985.
 —, Hests- 414 3. 419 s. 985.
 —, Hitardals- 414 4. 985.
 —, Hóla- 143 2. 407. 413 6.
 —, Jóns Halldórssonar, se Hitardals-.
 —, Jóns Ólafssonar, se Grímsstaða-.
 —, Konungs- 58 s. 402. 403 1. 406 1. 412 s. 1091. 1216. U 8.
 —, Odda 598 1.
 —, Odds Eiríkssonar, se Fitja-.
 —, Oddverja 410.
 —, Skálholts, hinn forni 409. 1215.
 —, hinn nýi 404. 406 2. 413 1.
 —, Skarðsár-, se Björn J.s.
 —, Tíðar-registur 60—a. C. 834: 732.
Annalistiske notitser og småstykker 25. 26 s. 118 s. 293. 404. 409. 413 s. 415. 433 s. 729. 740. 939 2. 940 2. 1013 6. 1263 s. 1286 7.
X, 2. Personalhistorie (ang. Helgener se Teologi. Sml. B. PERSONNAVNE).
Ábótatal 940 2. (U 9).
Adel, Armoriale Danicum (A. Magnusson) 1007.
Adel, Danicæ nob. hist. (Hamsfortii) U 108.
Arne Magnusson (Arnas Magnæus), Breve og optegnelser 35 (votum). 36. 755 2. 874. 902. 905. 1291. 1304. A 2831. U 15 (isl. vers). A 2831. Sml. B-registeret.
 —, *Analecta ad memoriam* (I. Thorchil-lus) 901. 1253.
 —, *Carmen in obitum* (J. Thorch.) 903. 904 1.
 —, *Dødsbo og testament* 1006 (J. Mor-tenssøn). 1177.
 —, *Epitaphium* (J. Thorch.) 904 2.
 —, *Legat* 1177. U 102.
 —, *Æfisaga* (J. Ólafsson Grv.) 900.
Ártiðaskrá, se *Obituarier*.
Autografsamling, Molbechs 448.
Axelsson, O., Skipper, se *Otti*.
Biskopper (Biskupar, Bisper — incl. biografiske smlr), *Episcopi Danicæ*, *Adversaria de (Hamsfortii)* 1260.
 —, Grönlandske 561 6. 594 2. U 85.
 —, Islandske 124 7. 415. 874. 940 2. 1172 s. 1184.
 —, Biskupa-annáll Jóns Egilssonar 419 s. 985. 1093. 1210 2. 1237 2.
 —, Biskupa-ritgerð Jóns Gizurarsonar 421.
 —, *Æfisögur Hóla biskupa* 423.
 —, *Æfisögur Skálholts biskupa* 422.
 —, *Norske* 222. 552.
Björn Þorleifsson, biskop. Biografi 1008.
Breve (private, sml. Arne Magnusson) 6. 88. 113. 265. 333. 460. 516. 524. 599. 682. 709. 755 s. 789—90. 809. 874. 891. 905. 911. 913. 932. 939. 944—45. 948. 981. 1036 s. 1047. 1052. 1094. 1096 1. 1097. 1123. 1136—37. 1154—55. 1161 2. 1164. 1169 III—IV. 1171. 1181. 1184. 1232. 1234. 1247 s. 1296. 1303—4. U 68 IV. U 82. U 101—2. U 104—6. U 115—16.
Brevsamling, Bøllings 1304.
Brynjólfur Sveinsson, biskop, Biografi 1008.
 — (vita) 1110.
 —, *Brevbøger* 449.
Daði Guðmundsson, Framburður 411 II.
 —, *Testamentisgerð* 411 II.
Eggert Ólafsson, Sorgarljóð eptir 907. U 52 2 (Eggertsóður med kommentar).
Einar Sigurðsson, præst, Barnatölu-flokkur 150 2.

- Einar Sigurðsson, *Æfdrápa* 150 i. 947 i.
 Einar Þorsteinsson, biskop, *Biografi* 1008.
 Eiríkur Björnsson, *Viðferlissaga* 481.
 Faber, F., *Dagbog* (Isl.rejse 1819—21) 476.
 Finnur Magnússon (F. Magnusen), *Lejlighedssange* U 71.
 —, *Varianter til Íslendinga sögur I* (impr. 1829) U 118.
 Fleming, H., *Slægtregister A* 2842 III.
 Frisiorum familiæ 68.
 Genealogiæ veterum Islandorum 417.
 Gísli Jónsson, biskop, *Om* 413 s (isl.). 746 s.
 Gísli Oddsson, biskop, *Bréf til hreppstjóra* 433 ss.
 — —, *Om* 746 s.
 Gísli Þorláksson, biskop, *Biografi* 1008.
 —, *Bréfabók* 915.
 Gissur Einarsson, biskop, *Om* 746 i.
 Guðbrandur Þorláksson, biskop, *Biografi* (æfisaga) 413 s. 916—17. 918 (dansk). 1008 (lat. exc.).
 —, *Lofkvæði um* 413 s.
 —, *Morðbréfa bæklingur* 957.
 Guðmundur Andrésson, *Brev til „Íslands yfirvald“* 803.
 —, *Bönskrikt* 856 s. 5.
 Guðrún Árnadóttir, *Mindedigt over* 158.
 Hallgrímur Pétursson, *Biografi* 1009—10 (lat.). 1011 (dansk).
 Hannes Eggertsson, *Af* 413 s.
 Hirðstjóra annáll (tal) 406 i. 415. 745 (J. Halldórsson). 849 i (B. Jónsson). 1172 s. 1286 ii.
 Högni Ásmundarson, præst, *Minning yfir* 459.
 Janus Asmundi f., *Vale novissimum* (Skalh.) 1161 s.
 Jón Arason, biskop, *Beretninger om* (biografi) 411 II. 419 s. 898 i—2.
 —, *Bréf Kristjáns III:* 411 II.
 —, *Bréf P. Palladii* 411 II.
 —, *Framburður Daða Guðmundssonar* 411 II.
 —, *Framburður Magnúss Björnssonar* 411 II.
 —, *Sakargiptir* 411 II.
 —, *Snóksdalsdómur* 411 II.
 —, *Vísur* 1161 s.
 —, *Ættartala* 411 II. 1236 s.
 Jón Árnason, biskop, *Biografi* 1008.
 Jón Guðmundsson lærði, *Vita et scripta* 427. 971.
 Jón litli, *Áminning* 295 i.
 Jón Loptsson, *Æredigt for* (Noregs konunga tal) 18 XLIX. 600 i. 1061 III. 1095 i. U 24 s.
 Jón Magnússon, præst, *Píalsarsaga* 74.
 Jón Ólafsson fra Grunnavik, *Dagbog* 981.
 Jón Ólafsson Indiafari, *Æfisaga* (rejseberetning) 908—10. 1238 s.
 Jón Ólafsson fra Svefneyjar (Hypnon-[esi]ensis), *Optægelser* 448. 911.
 Jón Vigfússon, biskop, *Biografi* 1008.
 —, *Genealogia* 112.
 Jón Þórðarson (Joh. Thordi f.), *provst, Memoria* 95.
 Jón Þorkelsson (Thorchillius, Terkelsen), *Personalia* 959.
 Kolumbus, Kristf., *Þáttur af* 1238 s.
 Krummedige, H., *Norsk jordegods 899. Landþingsskrifrar* 1172 s.
 Luther, M., *Æfisaga* 461. 960. 1176 ii.
 Lögmennatal 406. 415. 911. 940 s. 1172 s.
 Magnusen, F., se Finnur Magnússon.
 Marteinn Einarsson, biskop, *Om* 746 s.
 Máneskjöld, M., *Stamtavle fra. Se B. PERSONNAVNE.*
 Noldius, *Apologia* 250 II.
 Obituarier 164. 486 s. 928. U 17.
 —, *Notitser* 55 III s. 433 s. 546 s.
 Oddur Einarsson, biskop, *Om* 746 s.
 Oddur Gottskálksson, *Ágrip af* 413 s.
 Ólafur Egilsson, præst, *Sorgarsaga* (Bortførelse) 941. 956. 1096 s. 1176 s.
 Ólafur Gíslason, biskop, *Lebensbeschreibung* 746 s.
 Olavius, *Rejsejournal* 179. 242—44.
 Ormur Sturluson lögmæður, *Um* 413 s.
 Otti Axelsson, skipper, *Hans drab* 631 (isl.). U 79 s.
 Páll Jónsson på Skarð, *Notits om* 859.
 Personalia og privattoptegnelser 23. 37 s. 53 s (gl. norsk). 460. 545. 546 s. 551. 609. 778. 812. 841—43. 1061. 1096. 1126. 1180. 1141. 1175. 1227. 1263. 1308—4. U 68 s. U 78.
 Pontoppidan, E. (prokansler), *Carmen oblatum* 947 s.
 Prestar íslenskir kynbornir 55 III s.
 Præstefortegnelse, *Pastorum Færeyensium series* (Nielsen) 864.
 Raskiana 913.
 Rektorer, *Skalholt skoles* 415 (isl.). 1220.

- Resen, P., Æredigt 7 (lat.).
 Rosenkrantz, H., Fundation 493 s.
 Skáldatal 493 s. 805. (U 12).
 Skólameistaratal, se Rektorér.
 Skúli Magnússon, landfoged, Satire over (Lokalæti) 1063.
 Solveig Björnsdóttir, Skiptabréf 419 7.
 Steinn Jónsson, biskop, Æfisaga U 18.
 Stiber, E., Personlig redegørelse (lat.) A 2842 II.
 Studenterforening, Islandsk i Kbh. 747. 911 II.
 Suhm, P. F., Carmen oblatum 914.
 Testimonia 113 (Wormii isl.).
 Thorarensen, S., Rejseberetning 251.
 Thorkelin, G., Personalia U 63 IV.
 —, Stambog U 110.
 Thorstensen, S., guldsmed, Genealogi U 56.
 Torfæus, se Þormóður Torfason.
 Triig, P., Attest 803.
 Vesputius, A., Þáttur af 1238 13.
 Vídalín, J., biskop, Biografi 1008. 1047.
 —, Æreminde etc. (lat.) 95. U 18.
 Vilkin, biskop, Máldagabók (máldagi) 434.
 Wormiana 113.
 Þangbrandr prestr, Um 585 s.
 Þórður Þorláksson, biskop, Biografi 1008.
 Þormóður Torfason (Torfæus), Biografi (lat. og dansk) 450. 919. 1254.
 Æsopus, Lífssaga 1176 s.
 Ættartölubók 418.
 Ættartölur 803. 1236 s.
 Ögmundur Pálsson, biskop, Biografi 73. 912.
- X, 3. Sagaer** [Þættir]. (Herunder islandsk historie og fortælling til reformationen. Sml. *Annaler, Fortælling, Legender*.)
- Absalon erkibiskup, Af ágirnd hans 1090 1—2.
 Adams brenna biskups 18 XLIX.
 Adonius saga 416 II c.
 Ágrip af Noregs konunga sögum 183.
 Áka þáttur konungs 363 s. 4—5. 164 s. 1105 XIII.
 Álafekks saga 313. 612—13.
 Albani þáttur ok Sunnifu 18 VI.
 Amlóða saga 614 s. 615.
 Annála bæklingr, se Veraldar saga.
- Áns saga oogsveigis 19 s. 314. 610. 616.
 Anshelmus þáttur erkibiskups 311 s. 483.
 Argenis saga 617. 1100.
 Ármannus saga 618.
 Árna biskups saga 25 s. 314 b. 383 s. 1001 42. 1079.
 Árons saga Hjörleifssonar 302 s. 315. 619. 1194.
 Artus saga (316). 1195.
 Ásmundar saga flagðagæfu 593 1.
 Ásmundar saga kappabana 311 1.
 Ásmundar þáttur Sebbafóstra 621 1.
 Auðunar þáttur vestfirzka 18 17. 597 1. 622 1—2. 623. 1232 4. 1242 4.
 Bandamanna saga 74 1. 317 1—2. 624. 763 IV. 1001 1. 1105 IV s. VI. 1193 1. 1232 2.
 Bárðar saga Snæfellsáss 19 7. 625. 994 2. 1001 18. 1188 s.
 Bergbúa þáttur 24. 588 s. 600 s. 734. 777 s. 1061 s.
 Bertrams saga 1235 7.
 Bjarnar saga Hítðælakappa 318—20. 1190 1.
 Blóð-Egils þáttur 18 22. 628.
 Blómstrvalla saga 590 1.
 Bósa saga 19 s. 32 s. 308 1. 339 2. 596 s. 663—64.
 Brandkrossa þáttur 317 s—5. 599 4. 1037 1. 1097 s. 1188 4.
 Breta sögur 301 s. 304 s—2. 620. 1196.
 Brodd-Helga saga, se Vápnfirðinga saga.
 Böðvars saga bjarka 321. 626—27.
 C sml. K.
 Damusta saga 1235 s.
 Danekonge-saga, Oldnorsk U 3. U 7.
 Dofra þáttur 739 IV.
 Drauma-Jóns saga 1236 s.
 Draum(s)vitrauir 794. 736.
 Droplaugarsona saga 309 s. 585 s. 599 s. 637 I—II. 740. 991 19. 1087 2. 1097 10. 1188 4. 1197. U 42 1.
 —, Den længere 344—45. 638. 1238 7.
 Dunstans saga 166.
 Eðvarðs saga b., se Játvarðs saga h.
 Egils saga einhenda 395. 604 s. 606 1. 610. 632—83. 668. 1199. 1234 2.
 Egils þáttur Síðu-Hallssonar 18 XLII. 300 s. 583 s. 607 s. 1001 4. 1236 10.
 Egils saga Skallagrimssonar 33. 513. (6—8). 1001 s. 1096 4. 1200. 1290 1. U 53.

- Einars páttir Sokkasonar, se Grænland-
inga páttir 1.
Eindriða páttir ilbreiðs 18 XXVII. U 42 s.
Eindriða páttir ok Erlings 18 XLIV.
Eiríkr Magnússon (norsk konge), Beret-
ning om 26 s.
Eiríks saga rauða 304. 324. 587. 592 i.
593 4. 609 9. 631. 874. 1001 16-17. 1084.
1105 II. 1238 s.
Eiríks páttir rauða, se Grænlandinga
páttir 2.
Eiríks saga víðförla 18 9. 74 s. 1236 14.
Ektors saga, se Hektors saga.
Erex saga 1195.
Erlings saga steinveggs 184 2.
Eymundar páttir Hringssonar 18 XXXVIII.
Eymundar páttir af Skörum 18 XLIII.
Eyrbyggja saga 325. 609 4. 635. 994 14.
1001 35. 1096 3. 1191 2. 1242 1.
Fagrskinna 189. 192. 196-98. 515. 562 s.
1059 1.
Falentíns saga ok Oursjons 310 2.
Finnboga saga 16 II 5. 308 s. 326. 580.
636. 740. 996. 1001 22. 1238 16.
Flateyjarbók 18. 28-30. 201. 298-99.
562 1. 600 1. s. 607 2. 630. 694 1. 1059 2.
1198. 1272. U 6. U 46.
Flóamanna saga 391. 639-40. 740. 994 4.
1001 20. 1097 6. 1242 s. U 64.
Flóres saga ok Blankiflúr 641 1.
Flóres saga ok Leó 16 I 5. 310 4.
Flóres konungs saga ok sona hans 1176 5.
1235 5.
Flóvents saga Frakkakonungs 3007. 589 1.
1104.
Fortunatus saga 992 4.
Fóstbræðra saga 18 XXXVII. 302 1. 327
-28. 561 1. 607 2. 688 s. 715-16. 1001 40.
1097 11. 1242 5. U 42 5.
Friðþjófs saga frækna 19 12. 308 2. 610.
Fundinn Noregr 18 V. 26 1. 1097 1. U 47.
Færeyinga saga 18 III. 28.
Færeyinga páttir 312 3. 329. 992 2.
Gauta konungs saga, se Gjafa-Refs saga.
Gautreks saga, se Gjafa-Refs saga.
Geste páttir Bárðarsonar 994 2.
Getspeki, se Hervarar saga.
Gib(he)ons saga 645. 1236 2.
Gísla saga Súrssonar 332-34. 609 5. 994 13.
1001 11.
Gjafa-Refs saga 303 2. 331. 644. 662 s.
674. 1202 1. 1235 9. 1239.
- Grautar-Halla páttir 1097 s.
Grettis saga 16 I 2. 32 s. 300 1. 609 2. 720 s.
1001 21. 1105 I. 1204. 1232 1. 1233 1.
1290 2.
Grettis saga, Inntak vísanna 1105 VIII 2.
—, Tímatal 1105 I.
Gríms saga loðinkinna 19 13. 357. 584 s.
595 4. 602 2. 604 1. 610. 676 2. 1192.
1233 2.
Gríms saga Skeljungsbana 702 2.
Griseldis saga 301 s.
1. Grænlandinga páttir (Einars páttir
Sokkasonar) 18 23. 594 2.
2. Grænlandinga páttir („Eiríks páttir
rauða“) 18 XXIV. 607 1.
Guðmundar saga ens góða 1205.
Gull-Ásu-Þórðar páttir 583 1.
Gull-Þóris saga 648-49. 1061 X.
Gunnars saga Keldugnúpsfífls 582 s. 585 s.
676 s. 939 9. 1001 38. 1189.
Gunnars saga Þiðrandabana 393 s. 1001 s.
1189.
Gunnhildar draumr, se Sverris saga.
Gunnlaugs saga orms tungu 335. 646-47.
997 1. 1001 14. 1064 5.
Göngu-Hrólfs saga 16 II 2. 19 2. 74 s.
300 9. 330. 642-43. (689). 1203. U 106 1.
Hafgeirs saga Flateyings U 21.
Hákonar saga góða 185 2.
Hákonar saga Hákonarsonar gamla 18 13.
26 2. 27-28. 183. 216. 511. 513. 530
994 16. 1168. 1226.
Hákonar páttir Hárekssonar 584. 601 1.
658 2. 1236 9.
Hákonar saga Ívarssonar 589 2.
Hákonar páttir norræna, se Hákonar þ.
Hárekssonar.
Hákonar saga Sverrissonar 183-84. 1186.
Hálfðanar saga Brönufóstra 19 10. 300 6.
650 1. 700 2. 1233 4.
Hálfðanar saga Eysteinnssonar 339 1. 604 s.
610. 651-55. U 106 2.
Hálfðanar páttir svarta 18 XXX. 511.
582.
Hálfs saga ok Hálfs rekka 32 s. 74 s. 593 s.
1083. 1086. 1097 s. 1190 2.
Halldórs páttir Snorrasonar 18 19. XXVIII.
Hallfreðar saga vandræðaskálds 18 XII
(páttir), 309 5. 607 1 (páttir). 1206.
Haralds saga gráfeldar 185 2.
Haralds páttir grenska 18 XXXIII. 28.
U 6.

- Haralds saga harðráða 18 15. 28. 529 2. 597 4. 1001 23.
 Haralds saga hárfagra 185 2. 511.
 Haralds páttir hárfagra 18 XXXI.
 Haralds saga Hringabana 1207. 1236 8.
 Harðar saga Grímkelssonar ok Geirs 307 1. 346. 666—67. 994 6. 1001 5. 1083. 1188 5. 1245 4.
 Hauks páttir hábrókar 18 XXXII.
 Hávarðar saga Ásfrðings 19 4. 300 13. 307 3. 1001 32. 1183 6.
 Heiðarviga saga 340—41. 659—61. 1101.
 Heimskringla, se Noregs konunga sögur.
 Hektors saga 16 I 7. 300 11. 343. 1234 4.
 Helga páttir ok Úlfs 18 24.
 Helga páttir Þórissonar 18 XVI.
 Hemings páttir Áslákssonar 18 16. 19 6. 23 2. 28. 304. 506 2. 516. 599 6. 608 3. 662 1. 1209. U 20 2.
 Hervarar saga ok Heiðreks konungs 74 9. 304. 342. 401. 486 4. 596 2. 606 2—3. 658 1. 665. 776. 779. 783 2. 803. 939 17. 963. 1053. 1060 2. 1242 2.
 Historiæ universalis compendium, se Veraldar saga.
 Hjálmarar saga, Annotationes in 49.
 Hjálmtérs saga ok Ölvis 610.
 Hólmverja saga, se Harðar saga.
 Hrafnistumanna saga, Vísur úr, se Gríms s. loðinkinna og Örvar-Odds s.
 Hrafnkels saga 347. 585 1. 588 1. 1001 9. 1089. 1096 2. 1097 13. 1105 IV 1. 1188 3.
 Hrafnar saga Sveinbjarnarsonar 611 1. 694 2. 695 1. 696. 1000. 1001 27. U 65.
 Hrana hrings saga U 75.
 Hreiðars páttir 1097 7.
 Hringar saga ok Skjaldar 350 3. 499.
 Hringar saga ok Tryggva 348 1. 621 2. 668—70. 791.
 Hróa páttir heimiska 18 XXXVI. (19). 312 4. 379. 704. 1097 15. 1235 8.
 Hrólfs saga Gautrekssonar 16 II 1. 32 5. 300 12. 336. 599 10. 671. 673—74. 1202 2. 1239.
 Hrólfs saga kraka 16 I 4. 32 1. 72. 301 7. 493. 610. (689). 943. 1085.
 Hrólfs saga Sturlaugssonar (U 106 1).
 Hrómundar saga Greipssonar 608 1. 1097 14. 1236 4.
 Hrómundar páttir halta 18 XX. 607 1.
 Hryggjarstykki (384). 516. 988. U 96.
 Huga saga Skaplers konungs 301 2. 349. 1105 X.
 Hugo saga Capetus 1103.
 Huldar saga 350 1.
 Hungrvaka 419 2. 1031. 1210 1. 1237 1.
 Hversu Noregr bygdiz 18 7. 19 17. 28. 30. 200 1. 401 1. 415. 694. U 6.
 Hænsa-Þóris saga 337. 1001 39. 1188 2. 1208. 1238 11.
 Högnar páttir ok Heðins, se Sörla p.
 Illuga saga Gríðarfóstra 601 3.
 Indriði, se Eindriði.
 Inga saga konungs Bárðarsonar 184 2.
 Inga saga konungs Haraldssonar 511.
 Ingvars saga, se Yngvars saga.
 Íslands bygging 18 VIII.
 Ísleifs páttir biskups 18 XLI. 607 2. 688 2.
 Íslendingabók 87—88. 316. 1036.
 —, Notæ Arnæ Magnæi U 19 II.
 Íslendinga saga, se Sturlunga saga.
 Ívents saga Artuskappa 586.
 Jarlmanns saga ok Hermanns 309 2.
 Játvarðs saga helga 18 25. 301 6. 482. 630. 1198.
 Jómsvikinga saga 18 I. 69. 312 1. 351—52. 451. 675. 998.
 —, Færæsk tekst U 104.
 Jóns saga Ögmundarsonar. Hólabiskups 353—54. 1078. 1099. 1238 14. 1240—41.
 Jökuls páttir Blásonar 16 II 8. 585 5. 939 8. 994 1. 10. 1176 4.
 Karlamagnús saga 16 I 1. 35 2. 301 1. 355. 597 5. U 43.
 Karls páttir vessela 183. 526. 583 3.
 Ketils saga hængs 19 13. 356—57. 602 1. 610. 676 1. 1192. 1233 2.
 Kirjalax saga 677.
 Kirknaráns páttir, se Anshelmus p. erki-biskups.
 Kjalnesinga saga 16 II 7. 358. 939 7. 994 1. 9. 1001 10.
 Kjartans páttir Ólafssonar 18 XIII.
 Knúts páttir hins ríka 18 XLV.
 Knytlinga saga 19 15. 494—95 1. 502. 1061 XI.
 —, Explicatio carminum U 31 I.
 —, Glossar U 23.
 —, Håndskrifter U 31 II.
 Konráðs saga keisarasonar 1236 5.
 Kormáks saga 300 3. 309 4. 359—62. 562 2. 678. 1193 3.

- Krembre saga 863 1. s. 5. 864 1. 964 II. (1093). 1105 XII.
- Kristni saga 149. 484. 564 s. 629. 986.
- Kristni saga meistara Adams 18 s.
- Kristni þáttur 18 XXIII.
- Króna-Reis saga 19 s. 856 s. 561 s. 609 s. 679. 939 10. 994 11. 1001 s. 1188 7.
- Kumbliúa þáttur 784. 736.
- Landnámabók 3004. 365. 564 s. 755 s. 791. 994 17. 1291 s.
- Langfedgatal, se under *Statshistorie* Ættartölur.
- Laurentius saga Hólabiskups 368.
- Laxdæla saga 366—67. 609 s. 680—82. 740. 994 7. 1001 s. 1096 s. 1191 1. 1232 s.
- Libellus de Isl., se Íslendingabók.
- Ljósvefninga saga 369. 599 1—2. 609 s. 688. 697. 1001 12. 1211. 1238 10. 1243.
- Magnús saga Erlingssonar 511.
- Magnús saga Eyjajarla 370. 684. 1212.
- Magnús saga lagabætis 26 s. 183. 511. 531.
- Magnús saga Ólafssonar góða 18 15. 28. 193—94. 517. 529 1. 1001 s.
- Mágus saga 16 I s. 591 s. 685. 995 1.
- Margrétar saga 416 II 1.
- Markólfs saga ok Salomons 939 4.
- Möttuls saga 603 s. 1097 16. 1195.
- Nikulás saga erkibiskups 374. 687 1.
- Nikulás saga leikara 939 12.
- Nitida saga frægu 703 s.
- Njáls saga 16 II 4. 34. 89—91. 371—73. 686. 1001 30. 1094. 1105 III. 1234 1. U 95.
- Noregs konunga sögur 20. 22—23 1. 26 s. 27. 28 b. 182—84 1. 185 1. 186 1. 187—88. 190—91. 511. 513—14. 516. 518—19. 522. 965. 987—88. 1061 IX. 1095 s. U 54. U 60. U 91. U 96. U 101.
- , Om Heimskringla-udgaven 911 III.
- , Peder Klavssöns excerpt 9.
- Noregs konunga tal, se Fagrskinna.
- (Flateyjarbók), 'Sæmundr fróði orti', se Jón Loptsson.
- Nornagests þáttur 18 XV. 74 s. 303 1. 375 1—2. 662 s.
- Oktavianus saga, se Flóres saga ok Leó.
- Ólafs þáttur digrbeins 306 1. 608 s. (688). U 20 1.
- Ólafs þáttur Geirstaðaálfs 18 XXXIV. 28. 30. 688 1. U 6.
- Ólafs saga hins helga 18 11. 14. 21 s. 28. 31. 183. 206—18. (370). 511. 526—27. 582 1. 607 s. 990—91. 992 1. s. 1001 s. 4—25. 1061 VI. 1095 s.
- Ólafs saga Tryggvasonar 18 10. 28—30. 202—5. 511. 523—24. 526. [607 1]. 763 III b. 804. 1167. U 6.
- , Ráðgátur yfir visur (Hallgr. Pétursson) 588 s.
- Orkneyinga saga 18 V. 28. 183. 376—77. (384). 967 s. 993. U 47.
- Orms þáttur Stórolfssonar 16 II s. 18 XXIX. 19 s. 74 s. 378 1—2. 585 s. 607 1. 1244.
- Otto þáttur keisara 18 II.
- Páls saga biskups 1082.
- Parcevals saga 586. 692—93.
- Partalópa saga 302 s.
- Ragnars saga loðbrókar 19 1. 310 1. 501. 725. 1236 15.
- Ragnars sona þáttur 700 s.
- Rauðólfs þáttur 18 XLVII. 74 s. 611 s.
- Rauðs þáttur hins ramma 18 XIX.
- Reykðæla saga, se Vémundar saga ok Víga-Skútu.
- Robberts þáttur 311 4.
- Rómverja sögur 401 1. 465.
- Rögnvalds þáttur ok Rauðs 18 XI.
- Salomons saga ok Markólfs 1176 7.
- Samsons (-sonar) saga fagra 608 s. 696—700 1. 1195. 1235 11.
- Saulus saga ok Nikanors (689). 1235 4.
- Schedæ, se Íslendingabók.
- Sigmundar þáttur Brestissonar 312 s. 1173.
- Sigrðarðs saga frækna 16 I s. 703 s.
- Sigrðarðs saga ok Valbrands 590 s.
- Sigurðar þáttur Ákasonar 18 XL.
- Sigurðar saga fóts ok Ásmundar 702 1.
- Sigurðar saga frækna 995 s.
- Sigurðar þáttur slefu 18 s.
- Sigurðar saga þögla 16 I s. 500 s. 310 s. 1235 1. 1236 1.
- Skálda saga 393 s. 511. 700 s.
- Skjaldar þáttur Danakonungs 497 1—2.
- Skjöldr konungr ok Skjöldunga visur, Um (Björn á Skarðsá) 1060 1. 1061 1.
- Skjöldunga saga, se Hringa saga ok Skjaldar.
- Slysa-Hróa þáttur, se Hróa þ. heimiska.
- Sneglu-Halla þáttur 18 18. 705. 714 s.
- Starkaðar saga gamla U 66.
- Starkaðr gamli, Af 591 s.
- Stefnis þáttur Þorgilssonar 18 X. 607 1.

- Steins þáttir Skaptasonar 18 XLVI. 607 2.
 Stjórn 961. 1126.
 Stjórn-Odda draumr 478.
 Strengleikar 733.
 Stífs þáttir skálds 583 4. 597 3. 708.
 Sturlaugs saga starfsama 19 16. 380 1.
 381 1. 382. 584 1. 1234 3.
 Sturlunga saga 25 1. 383 1. 384—86. 599 11.
 709—10. 740. 989.
 Styrbjarnar þáttir Sviakappa 18 XXXV.
 Svada þáttir 18 XXV. 607 1.
 Svarfdæla saga 387 1—2. 599 7. 605 1. 609 7.
 610. 711. 994 3. 1001 34. 1097 5.
 Sveinka þáttir Steinarrsonar 695 2.
 Sveinn Alþifuson, Af (Um) 184 2. 582 1.
 Sveinn konungr (Úlfsson), Um (19). 486 2.
 Sveins þáttir ok Finns 18 XVIII.
 Sverris saga 18 12. 28. 183. 186 2. 214—15.
 495 2. 511. 994 15. 1001 29. 1095 4.
 Sögubrot af fornkonungum 500.
 Sörla saga sterka 706.
 Sörla þáttir 18 IX. 656—57. 707. 1105 VII.
 U 42 4.
 Tóka þáttir 18 XXXIX.
 Tómas saga erkibiskups 21 1.
 Tristrams saga 641 2.
 Trójumanna saga 301 3. 304. 322. 388.
 Tryggvi konungr Ólafsson, Af 184 2.
 Úlfars saga 590 2. 1236 6.
 Úlfhams saga 1235 10.
 Upplendinga-konungar, Af 700 4.
 Valdimars saga 19 5. 1216 1.
 Valla-Ljóts saga 396 1—2. 599 8. 605 2.
 609 10. 610. 721. 1001 41. 1213.
 Valvers þáttir 586.
 Vápnfirðinga saga 592 2. 599 3. 726—28.
 Vatnsdæla saga 397 1—2. 994 5. 997 2.
 1001 15. 1214.
 Vémundar saga ok Víga-Skútu 399 1—2.
 599 9. 609 11. 610. 723. 1001 23. 1193 2.
 Veraldar saga 165. 478.
 Vergilius saga 1236 13.
 Vermundar þáttir konungs U 49 1—2.
 Vestfjarða-Gríms saga 694 3.
 Víga-Glúms saga 307 2. 398. 601 2. 609 12.
 722. 994 8. 1001 19.
 Víglundar saga 309 1. 582 2. 713. 939 11.
 994 12. 1001 13.
 Vilhjálms þáttir bastarðs, se Anshelmus þ.
 Vilmundar saga víðutan 19 11. 400. 724.
 939 13.
 Virgilius saga, se Verg. s.
- Völsa þáttir 18 XLVIII. 312 5. 1097 12.
 Völsunga saga 310 1. 725. 1238 15.
 Ynglinga saga 170. 511. 582 1.
 Yngvars saga víðförla 74 7. (350). 1080.
 Þiðranda þáttir ok Þórhalls 18 XXII. 607 1.
 Þiðreks saga af Bern 17. 310 3.
 Þjalar-Jóns saga 1236 12.
 Þjóstölf's saga hamramma U 89.
 Þórðar saga hreðu 16 II 6. 300 2. 305 2.
 389—90. 712. 1001 6. 1097 4. 1188 1.
 1245 1.
 Þorfinns saga karlsefnis, se Eiríks s. rauða.
 Þórhalls þáttir á Knapptöðum 18 XXVI.
 607 1.
 Þorleifs þáttir jarla- (þ: jarls-) skálds
 18 IV. 607 1. 714 1.
 Þóródds þáttir Snorrasonar 607 2.
 Þór(s)nesinga saga, se Eyrbyggja saga.
 Þorsteins draumr Síðu-Hallssonar 734. 736.
 Þorsteins þáttir austfirðings (suðrfara)
 393 1. 394 1—2. 609 13. 999 5—6. 1001 33.
 1189.
 Þorsteins saga bæjarmagns 650. 676 4.
 703 1. 717. 1236 7.
 Þorsteins þáttir forvitna 18 20. 393 1.
 394 1—2. 609 14. 999 2. 1189. 1236 11.
 Þorsteins þáttir fróða 393 1. 394 1—2. 999 3. 7.
 1001 37. 1189.
 Þorsteins saga hvíta 393 1. 394 1—2. 999 4.
 1189. 1245 3.
 Þorsteins þáttir skelk(i)s 18 XXI. 607 1.
 Þorsteins þáttir stangarhöggs 593 1.
 394 1—2. 999 1. 1001 36. 1189. 1245 2.
 Þorsteins þ. suðrfara, se Þ. þ. aust-
 firðings.
 Þorsteins þáttir tjaldstæðings 18 21.
 Þorsteins þáttir Úlfasonar 350 2.
 Þorsteins þáttir uxafóts 18 VII. 392 1—2.
 592 3. 607 1. 994 18. U 42 2.
 Þorsteins saga Víkingssonar 16 II 3. 19 19.
 324. 300 10. 395. 588 2. 596 1. 718. 1233 5.
 Þorvalds þáttir tasalda 18 XVII. 607 1.
 Þorvalds þáttir víðförla 607 1. 719.
 Þorvarðs þáttir krákunefs 597 2. 720 1.
 1232 3.
 Þrándar þáttir í Gütu 312 2—3.
 Ættartal Noregs konunga, se Fagr-
 skinna.
 Ögmundar þáttir dytts ok Gunnars helm-
 ings 18 XIV. 607 1.
 Ölkofra saga 1001 7.
 Önundar þáttir tréfóts 16 I 9. 609 1.

- Örvar-Odds saga 19 14. 584 s. 595 4. 602 s. 604 2. 610. 689—91. 1192. 1233 s.
- X, 4. Statshistorie** (incl. Krigsvæsen, Kronologi Sml. *Annaler*).
- Angli veteres 68.
- Anna (skotsk dronning), Ophold på Holme 1113 13.
- Armada, Den spanske 1015 13.
- Danmark, Chronicon incerti autoris U 79.
- — Skibyense U 26.
- —, sml. Krønike, Årbog.
- , Danicarum rerum fragmenta (Arngr. Jónsson) 8. 199 s. U 9 s.
- , Dannebrogordenen, Om 1042. 1286 10 (isl.).
- , Elefantordenen 1042.
- , Gesta Danorum Saxonis, Vedels oversættelse 171. 513 2 (isl.).
- , Kongerække 415. 486 1. 1137 II a. 1172 1. 1238 1. U 5. Sml. Ættartölur.
- , Krønike, De oldenborgske kongers, se Roskilde-Årbogen.
- , Polarlandene, Det danske herredømme over 561 1.
- , Rigsrådets klage aa 1439: 68.
- , Rimkrønike 68.
- , Sagnkonger U 47.
- , Series dynastarum et regum Dan. (Torfæus) 70—71. 171. U 5. U 11 1—2.
- , Årbog, Roskilde- 26. 539 7. 965.
- England, Recht der Engländer Fische-reien auf der Norv. und Isl. See 977.
- Frederik II, Begravelse 1113 12.
- Hans (dansk konge), Kroning 118 s. 1013 5. 1015 4. 1113 s. 1114 7.
- Hansestæderne, Inddeling 68.
- , Privilegier 1015 12.
- Harald hårdråde, Mindedigt over (isl.) U 24 4.
- Historia universalis 58 1. 402. Sml. under *Sagaer* Veraldar saga.
- , Compendium e synopsi Holbergiana 1157.
- Idolum Judaicum, se Mahomet.
- Island, Eclogarius Isl. metro-hist. (J. Thorchillius) 94.
- , Hist. notitser 95. 433 13.
- , Querelæ super injurias mercatorum Anglicorum 217 2.
- , Stænderforhandling ang. Isl. (436).
- Island, Superintendent, Dansk eller norsk 1.
- , Tyrkjarán aa 1627: 413 s. 1176 1 (Vestmannaeyjum).
- , Tyrkjaráns saga (Björn á Skarðá) 1105 V. 1251.
- Jakob (skotsk konge), Ophold på Holme 1113 13.
- Kronologi 55 II s. 58 s—s. 362. 415. 433 s.
- , Adams skabelses tid (isl.) 55 II s.
- , Verdens alder 999 15.
- Ma(c)homet, Um 1176 10. 1236 17.
- Man, Kongerække U 47.
- Norge, Coenobia Norv., Commentariolus de (U 9).
- , Hist. samlinger (Schöning) 11.
- , Kongerækker 26 4. 225 6. 415. 513. 539 4. 546 21. 548 s. 556. 967 7. 1113 2. 1114 7. 1172 1. 1263 14. U 2. U 29 2. U 91.
- , Ættartala 23 s. 415. 595 s. Sml. Ættartölur (alm.).
- , Kronologi, Ártal kónganna (P. Vidalin) 520 1. 521 2.
- , Chronologia postremorum Norv. regum (A. Magnússon) 520 2. 521 1.
- , Literæ decl. de Haqvino M. f. in regem assumendo 217 1.
- , Nordmanna uppruni, Um 200 2. 401 2.
- , Nordrigis Enevolds Kongers Stamme og Herkomst 195.
- , Supplementum hist. Norv. (Arngr. Jónsson) 199 1. U 9 1.
- , Traktat med Skotland 177 1. 967 s.
- , Tunsberg-kompositionen (Sættargerð Magnús konungs ok Jóns erkibiskups) 37 7. 122 1—2. 217 s. 222. 433 10. 532. U 7—8.
- Olavus St., Rex, De U 25.
- Orknøerne, De Orcadensium baronibus (A. Jónsson) 199 2. U 9 2.
- , Orcadica historia U 47.
- Paverækken (Páfatal) 415. 1238 2.
- , Um páfann 1176 10.
- Persa chronica (isl.) 419 1.
- Sverige, Ad catalogum regum Sveciæ annotanda (A. Jónsson) 199 s. U 9 s.
- , Collectanea ad hist. Sveciæ 451
- Titulaturer 415.
- Tyrkiet, Det evropæiske 1171 s.
- , Sultanens brev til kong Kristoffer 97 4.

Valentinianus kejser, Hans drab 118 s. | Ættartölur (Flateyjarbók) 18 s. 28. 30.
Þýskalands saga 415. | 401 i. U 6.

XI. Indskrifter (Runer), Afbildning, Alfabeter, Numismatik, Palæografi.

- Abbreviaturer 153 s. [s. 407].
Adamsletur A 2840.
Billeder og tegninger (sml. Miniaturer)
45. 54. 55. 58. 115. 152—53. 239. 241.
245 s. 246. 247. 251. 276. 443. 460. 477.
570—71. 599. 725. 777. 812. 891—92.
1037. 1039—40. 1069. 1131. 1248—50.
1279. U 12. U 32. U 51. U 66. U 81.
U 85. U 99.]
—, Kristi lævned 1067.
—, Trykte 948. 1176. U 9.
Bomærker 725. 1263.
Höfðaletur 245.
Lönskrift (Kryptografi, Villu- [Villinga-]
letur) 56. 245 i. 459. 777 s. 812. 1038.
1040. 1043. 1067. 1098. 1158. 1161 s.
1169 IV. U 37. U 59. U 99—100. A 2840.
Miniaturer (middelalderlige) 18. 37. 53.
123—26. 129. 836. 838. 962. 1020. U 17.
U 25. U 45.
Numismatik, Den latinske as 55 I s. II s.
Ornamentering 18. 60. 116. 123—24. 129
—30. 152—53. 452. 458—60. 544. 546.
812 836—39. 844. 847. 859. 925. 950
—51. 957. 961—62. 1015 i. 1020. 1022.
1027. 1034—35. 1040. 1127—30. 1180—81.
1233. 1279. 1281. U 17. U 24—25. U 37.
U 45. U 51. U 62. U 93. A 2832. A 2835.
Palimpsest 837. 1125—26. 1150.
Pergament (beskrevet) 158. 546. 1013—14.
1055—56. 1157. 1154—55. 1159. 1164.
1172. 1175. U 29. U 38. A 2830.
- Runer 6. 71. 124. 237 s. 245 i. 493 i.
777 4—7. 9. 812. 1040. 1158. 1304. (U 12).
U 97. U 99—100.
—, Binderuner U 99.
—, Klapprunir 777 14.
—, Málrúnir, þeirra nöfn og kenningar
767 s. 777 7. 9.
—, Rúnalist og atferð 720 s.
—, Rune konaten och theas brukande
720 s. U 58 I 1.
—, Runekonsten (Olaf gamle) 720 4 (isl.).
720 s. U 58 I 2.
—, Runelæren, Forelæsninger (Werlauff)
U 97.
—, Runerim (oldnorsk) U 3.
—, Runeskrift på Island U 99.
—, Rúnir,istingar og skrifelsi 777 4.
—, Rúnir, Samtak um (Björn á Skarðsá)
777 s. 798.
—, Runologia (J. Ólafsson Grv.) 6. 168.
964 I. 1044. 1275.
—, Runologisk afhandling (isl., B. Jóns-
son) 777 s.
—, Runologiske samlinger U 85. U 99.
U 104. U 107.
—, Runæ veterum septentrionalium (T.
Bircherod) U 109.
—, Traktat om rune bogstaver 1043. U 59.
—, Þrideilur 777 14.
Skrift, Um skript 1161 s.
—, Faksimiler 276. 530. A 2841.
—, Marginaltegn 41. 115.

XII. Jurisprudens.

(Underafdelinger: 1. *Aktstykker, Formularer*, 2. *Forordninger, Håndfæstninger, Vedtægter*, 3. *Kommentarer*, 4. *Love, Tiendevæsen*.)

- XII, 1. Aktstykker** (sml. under *Personal-historie* Brevbøger), **Formularer**. | Alþingisbók (133). 739 III. 861 4. (861).
1024. U 69.
Borgered 1118 i.
Breve, officielle 77. 97 4. 111. 118 s. 122 s.
411 II. 739 V. 742 I. 750. 880 i. 974.
1008. 1013 13. 1247 4. 1254. U 1. U 791.
- Aktstykker, uspecificerede 86. 859. 967 11.
1025. 1097. 1216 s. 1217. 1219. 1262.
U 2. U 30. U 80. A 2842 IV.

- Diplomer 73. 76. 78. 218. 509. 1262. U 2.
U 7—8.
'Ferrer Sedell' 1113 14.
Formularer 21. 40 1—2. 116. 117 1. 4—5.
124 2. 4. 125 3. 129 8. 153 1. 154 2. 505
(magisk). 546 5. 16. 21. 557. 838 1—2.
840 2. 841. 843—44. 861. 949. 1016.
1126 2. 4. 1147 (oldnorsk). 1179. 1182.
1224. 1281 2. 1296. A 2840.
Løgþingisbók, se Alþingisbók.
Meðkenning 449.
Memorialer (isl.) 854.
Sáttmáli Íslendinga 122 4. 129 2. 131 4.
132 2. 152 2. 1126 2. 1127 2. 1128 2. 1130 4.
- XII, 2. Forordninger m. v. (Domme, Kongebreve, Retterbøder etc.), Håndfæstninger, Vedtægter.**
- Altingsvedtægter etc. (sml. Domme) 44 8.
45—46. 124 2. 129 2. 130. 231. 233 7.
828 2. 847. 859. 861 3. 1130 4. 1137 II.
1181 1.
Anordning 507 2. 854. 1288.
Artikler, Ribe- 129 4. 233 8. 433 4. 558.
1022 4. 1129 5. 1133. 1181 3. 1182.
Bergþórs statúta 48. 832 2. 1184. 1270 5. 7.
—, Kommentar (isl.) 1270 7.
Bestemmelser, Kardinal Vilhelms 124 9.
126 3. 433 12. 558. 842 2. 1182. 1229 1.
—, Sml. Forordninger, Retterbøder, Statuter.
Búalög 44 7. 153 4. 791. 824 2. 1129 4.
Dómabók 1136. 1137 I.
Domme (Dómar), uspecificerede 44 3. 8.
130. 132 2. 133 2. 411. 546 21. 551 5.
742 I. 750. 837 8. 840 2. 858—59. 861 3.
967 1. 1015 11. 1022 2. 1094. 1129 7.
1133—34. 1137 II. 1181 3. 1263 7. 12. 15.
1280 2.
—, Størdommen 44 3. 45—46. 124 3. 129 7.
132 2. 739 X. 824 11. 855 1. 856 6. 1021.
1181 3. 1217. 1268. 1280 2. U 45.
—, Discursus oppositivus (isl., G. Andrússon) 855 2. 856 1. 4.
—, Epigramma incultum 856 2. 4.
Forordninger (sml. Retterbøder), uspecificerede 114. 552. 559. 750. 826 4.
854. 857. 859. 947 8. 967 1. 1015 13.
1023. 1064 6. 1113 4—5. 1130 3. 1133.
1137 II. 1181 3. 1182. 1184. 1217. U 41.
A 2832 3. 9. A 2835 5. A 2836 2.
- Forordninger, Den Dalbyske A 2832 10.
—, Eriks Nyborgske a² 1284: A 2832 4.
A 2834 3.
Fredhellighed, Sæl-værenes 37 8.
Gildeskra (norsk) 934. U 8.
Heitbréf Eyfirðinga 122 6.
Hjónaband, Hjúskapr, se Ordinans, Ægteskabs-. Sml. *Kommentar*.
Hofreglement, Kristiern II.s A 2833 4.
Kapitalsret, se Ægteskabsordinans.
Kirkelove, Forordninger og reaktiver ang. de islandske 432 6.
Kirkeordinanser (isl.), se Ordinans.
Kongebreve 40 11—12. 15. 45—46. 68. 436.
505 2. 751. 853. 859. 863. 1135 III. U 1.
Lagmandsorskurd 546 19.
Leyfi, se Bestemmelser.
Okr (Åger) 838 2.
—, Um (G. Einarsson) 752 1. 753 2. U 105.
Ordinans, uspecificeret 117 5. 739 X (isl.).
—, Kirkeordinanser (isl.) 129 3. 131 2.
233 9. 433 1—2. 750. 837 9. 1020 6. 1022.
1129 6. 1133.
—, Kommentar (isl.) 433 5.
—, Kristiern II.s gejstlige lov A 2833 1.
—, Kristiern II.s verdslige lov A 2833 1.
—, Ægteskabs-, Frederik II.s (isl.) 129 6.
131 3. 433 3. 846 7. 1022 3. 1181 3. 1279 2.
Pavebreve 433 11. 510. 546 5. U 1.
Privilegier, for Bergen 175—76. 177 2—3.
178. 505 1. 3. 1119. 1265. U 28.
—, Hans' Købstads- 1118 5.
—, Kristiern I.s for Nørrejylland A 2832 3.
—, Kristoffers A 2835 8.
—, Københavns 1184.
Rangforordning, Kristian V.s 493 5.
Recesser 129 5. 232 2. 233 5. 846 5. 1016 1.
1133. 1181 3. 1227 1. 6. 1263 7. 1279 2.
Regulæ juris 40 5. 225 13. 232 1. 1013 7.
1015 8. 1113 6. 1114 7. 1117 3.
Rescripter, se Anordninger.
Retsbestemmelser, mindre 40 6. 115 1.
1134. A 2834 7.
Retterbøder 37 3—5. 8. 39 2. 40 6. 10. 44 2. 4.
45—47. 114. 115 1—2. 4. 116 1. 3. 5.
117 5—6. 118 2. 119 3. 120 2. 122 3. 5.
124 6. 125 2—3. 126 3. 127. 129 2. 131 4.
132 2. 133 2. 152 2. 217 4. 220—222.
223 2. 224 10. 225 4. 226 2. 229—31.
232 2. 233 1. 234. 507 6. 508. 533. 536 3.
538 2. 539 2—3. 544 1—2. 546 7—9. 12—13.
15. 18—21. 547 3. 548 2. 5. 551 4. 552—58.

560. 824 s. 836 s. 837 2. 4. 839. 842 2.
846 1. s. 847. 853. 884—85. 950 2. 967 5.
1013 s. 1014 2. 1015 2. 1016 4. 1020 1. s.
1021. 1113 s. 11. 1114 4. 7. 1115 2. 1116 s.
1117 4. 1120. 1124 2. 1126 2. 1127 2.
1128 2. 1131. 1133. 1181 s. 1182. 1227 2.
1261. 1263 s. 7—8. 1266 s. 5—6. 1277.
1278 2. 1279 2. 1280 2. 1281 2. U 3. U 41.
U 50.
Retterbøder, Herjólf's réttarbot 841.
— —, Kommentar (isl.) 129 2.
—, Lange retterbot 122 5. 1135 I.
Rigens breve, Faldsmål for A 2835 4.
Rigens ret A 2835 4.
Saudabrev, Det færøske 220.
Skipapóstar a^o 1694: U 68 VI.
Skriptabot þorláks biskups 420.
Statuter 229. 433 6. s. 457. 510. 546 21.
552. 557—58. 738 1. 750. 852. 1182.
Synodalia 750.
Vedtægt, Fyns 223 4.
Vedtægter 1266 3.
Vopnadómur a^o 1581: 413 5.
- XII, 3. Kommentarer (Retshistorie m. v.).**
- Arv (Arfr. Erfð), Arfatökur, Um (M. Jónsson) 824 7. 1133 b.
—, Arfur barna (B. Jónsson) 433 16. 849 s.
—, Arvegangsvise 124 4.
—, Arveret, Om 546 17. U 68 III.
—, Arvetal 40 s. 544 4.
—, Arvetavle 224 s. 539 5. 1133.
—, Erfðir, Um 433 33. 845 2. U 68 III (eptir stafrófinu).
— —, Um (Þorl. Magnússon) 233 s.
— —, eptir börnin á Brennuborg (B. Jónsson) 433 21.
— —, Norsku U 68 III.
Barnsøl, Om 1013 11.
Birki, Um 824 9.
Bókareidr 40 15. 1114 7.
Bøder 40 s. 546 21. A 2833 4. A 2835 7.
Dommere, Bön 220.
—, Ed A 2833 s.
—, Kald 37 1.
—, Pligter 1015 7.
—, Regler (Vejledning) 1182. A 2834 1.
Dos, De prioritete dotis apud Isl. (P. Vidalin, dansk ov.) 1143. U 92.
Ed (Eidr), Betydning 39 5. 115 4. 117 1.
124 2. 224 1. 225 7. 546 5. 551 2.
- Ed og ens vidne 1023. 1267.
—, ósærr 841.
Eiðfall, Um 582 4. 824 4.
Fé að fyrirgera fyrir óðs manns víg (J. Magnússon) 430 5.
Félag, Um (Björn á Skarðsá) 433 23.
Forlag ómaga (Björn á Skarðsá) 433 17.
Framfærsla, Um 153 1.
Framfærslukambr (E. Arnfinnsson) 1270 s.
Fyrirgera, Um að (Björn á Skarðsá) 433 20.
Fæsterøl, Om 1013 11.
Heimiliskviðarvitni, Um (J. Magnússon) 824 7. 1133 b.
— —, (Þorl. Magnússon) 233 4.
Hjónaband, Um 824 5.
Hospitalshlutur, Um 753 s.
Hreppstjórar, Um 153 1.
Jörð að fyrirgera, Um (J. Magnússon) 430 4.
Kirkjufridr, Um (G. Þorláksson) 749.
Lagagreinir tvíræðar (B. Gíslason) 850. 1284.
Lagaskilningar, Bréf um (B. Jónsson) 738 s.
Lagasóknir, Um 824 s. 10.
Landnám sem Jónsbók nefnir ekki (B. Jónsson) 433 18.
—, Skamtur á (B. Jónsson) 433 19.
Landráðasakir, Um (B. Jónsson) 433 26.
Liðir forboðnir, Um 44 10.
Love (Lög, sml. Laga-), Lovens sager (dansk) A 2837 1.
—, Gamle ord i loven (dansk) A 2834 s.
—, Det islandske Lovarbeide (M. Stephensen) U 33.
—, De islandskes oprindelse (notits) 129 1.
—, Íslenzkum lögum viðkomandi (J. Thorchillius) 1135 2.
—, Plan for den påtænkte islandske Lovbog U 68 VII.
—, De gl. norskes historie 1012.
Majestætsfornærmelse, Straf for 37 s.
Manngjöld, Um (J. Árnason bp) 1286 13.
Mannhelgi kap. 25—27, Um (J. Magnússon) 430 6.
Manuale judicum 134.
Mótvitni (B. Jónsson) 433 25.
Ómaga framfærsla 1286 14.
—, hreppsvist 130.
Ómagi, er erfinfi helgar sveit 430 s.

Ómagi, hvort jarðagóz megí fyrir leggjast 1270 4.

Practica legalis (isl.) U 112 3.

Processus Danicus, De 1286 15.

Ret, Om Retterne i Island 1283.

—, Islandsk Retshistorie (V. Finsen) A 2828—29.

—, Þeir sem kóngur á öngvan rétt á (B. Jónsson) 433 22.

Sager kongen og bispen imellem 39 s. 40 14. 225 5. 232. 1113 7. 1114 7. 1117 4.

Sagfald (Sakafall) 40 4. 153 3.

Sagere 224 6. 1115 4.

Sektamunur eiðfalls og opinberrar sakar 493 22.

Testamentisgjörðir 415.

Tilgjafarskilmáli, Meining um 861 1.

Vegandi, Hvort skuli lífið missa og þegnildi gjaldast 493 22.

Þing, Um 1270 5.

Þingatími, Um (J. Magnússon) 430 1—2.

Ægteskab, De gældende regler (isl.) 1286 1.

—, Om æ. med den trolovedes søster 562 4.

XII, 4. Love (incl. Stadsretter og Kirkelove), Tiendevæsen.

Artikler, se Tord degn.

Birkeret, se Stadsret.

Borgartingslov, Yngre kristenret 116 4.

—, Ældre kristenret 220. 540. 546 6. 1229 2.

Borgret, Kong Håkons 221. (536). 1016 3.

Bylov, Bergens 115 3. 221. 224 10. 235. 536 2. 544 3. 825 1. 1118 2—3. 1266 2.

—, Nidaros 117 1.

—, Nyere 220. 236.

—, Tunsberg 236. 546 10. 1018. 1224. 1263 4.

Decategraphia (J. Árnason), se Tiende.

Eidsivatingslov, Ældre kristenret 38 3.

Eriks sælandske lov A 2834 2.

Farmannalov 116 2. 117 2. 221—22. 224 9. 235. 544 3. 546 11. 1017. 1266 2.

Frostatingslov, Den ældre 381. 1111. U 111.

—, Kristenretten 221. 825 1.

Grágás 41. 42 1. 43 1. 4. 428. 535. 740. 833—35. 844. 847. 1132. 1178. U 68 VIII.

Sml. Kristinnalaga þáttur og Tiendelov.

Grágás, Afhandling om (T. Sveinbjörns-son) U 68 IX.

—, Betænkning om (J. Mortensson) 429. 1269. U 19 I.

—, Islandsk Familieret efter (V. Finsen) 2839.

Gulatingslov, Den ældre 1112. U 10. U 111.

—, Kommentar 798 4. 1126 2.

—, Yngre kristenret 546 4. 825 2. 1229 1. 1266 4. U 8. U 7.

—, Ældre kristenret 121. 222.

Gårdsret, Eriks (Den gamle) 1013 11. 1114 7. A 2835 6.

—, Frederik II.s 233 6. 1133.

Hirðsiðir 44 6.

Hirðskrá 43 s. 126 4. 221. 227—28. 433 9. 546 14. 550. 840 1. 1266 1.

Islandsk lov, Udkast til (1288).

Járnsíða 42 2. 43 2. 740.

Jónsbók 44 1. 45—47. 123. 124 1. 5. 125.

126 2. 3. 127—28. 129 1. 130—31. 132 1.

133 1. 152 1. 153—154. 416 I. 430. 545.

788 4. 836. 837 1. 3. 5. 7. 838 1. 839—42 1.

843—44. 845 1. 3. 846 2. 847. 859. 949

—51. 1020 1. 1021. 1023. 1123. 1124 1.

1125. 1126 1. 3. 1127 1. 1128 1. 3. 1129 3.

1130 1—2. 1131. 1134. 1179—80. 1181 2.

1279 1. 1280 1. U 45. U 50. U 68 III.

—, Bygginga-kapítuli 126 3. 842 2.

—, Dómakapítuli U 68 IX.

—, Eiðar lögbókar 44 9.

—, Fornyrði lögbókar 200 3. 401 4. 739 II.

—, (B. Jónsson) 153 6. 433 14. 845 4. 848. 849 1. 1098 4. 1144 I.

—, (P. Vidalin) 431. 1144 II. 1270 5.

1285. 1286 1. 1287. U 68 IV. Sml. de under *Leksikografi* særlig opførte ord.

—, Greinir er leiðréttingar þurfa (Þ. Magnússon) 433 27.

—, Lykill lögbókar (Þ. Henriksson) 153 2.

—, Óðalskapítuli 837 3. 1020 4.

—, Sml. *Kommentarer*.

Jyske lov 118 7. 225 9—12. 233 9. A 2832 1. A 2834 1. A 2835 2.

Kejserretten 225 8.

Kirkelov, Skånske A 2832 5.

—, Kirkelov, Sælandske A 2834 4.

Kristenret, Jons ærkebiskops 37 6. 151.

—, Sverres 541.

—, Den norske (oversat) 40 11. 542—43.

740. 1013 s. 1114 s. 1121—22. 1228. 1263 s.
- Kristinna laga þáttir (Grágás) 233 s. 432 s. 433 7. 826 1. 827. 828 1. 1133 a. 1138. U 68 I 2.
- Kristinréttir Árna biskups 124 s. 126 1. 432 4. 824 1. 826 2. 837 6. 838 2. 840 1. 842 s. 846 4. 1020 2. 1140. 1282. U 5. U 68 I 1. II.
- , endurbætti (endurnýjaði) 44 s. 860. 1020 s. 1137 II s. 1139. 1181 s. 1257.
- , forni, se Kristinna laga þáttir.
- , nýi, se ¹) Kr. Árna bps, ²) Kr. endurbætti.
- , Afhandlingar om (forsk. forff.) 136 1—3. 432 s. 739 VII. 826 s. 829. 890—31. 1270 s.
- Landslov, Magnus lagabeters norske 37 s. 38 s. 39 1. 40 s. 115 1. 116 1. 118 1. 119 2. 120 1. 220—23 1. 224 s. 7—8. 225 1—3. 226 1. 536 1. 537. 538 1. 544 1. 546 2 s. 547 1—2. 548 1. 551 1—3. 740. 1013 1. 1014 1. 1015 1. 1016 2. 1113 1. 1114—5. 1115 1. 1116 1. 1117 1. 1227 1. 4. 1263 s. 8—9. 11. 1264. 1266 s. 1277. 1278 1. U 111.
- Landslov, Lovord, forældede 119 1. 546 1. 5. 1019 2. 1113 15. 1117 s. 1263 13.
- Norske lov, Frederik II.s 539 1.
- , Kristian IV.s U 61.
- , Kristian V.s (isl.) 935. U 112 1.
- , Qvæstiones udi 1114 s.
- Norske love, 169. 220—22. 535. 847. 1023.
- Skånske lov 114. 225 16. A 2832 1.
- Stadsret, Hans' almindelige A 2832 7. A 2833 5. A 2834 6. A 2837 s.
- , Kristoffers alm. 1118 4. A 2835 6. A 2837 2.
- , Malmes A 2834 9.
- , Ribe 223 s. A 2835 s.
- Tiende (Tíund), Afhandlingar om islandsk tiende (forsk. forff.) 48. 137 1—5. 138. 139 1. 431. 1026. 1184. 1247 1. 1270 s. 1286 2—3.
- , Tíundarlög (Grágásar, Gizurar biskups) 233 s. 832 1. 1133. 1141. 1181 4. 1184.
- , Vadmalatíund 841.
- Tord degnar artiklar 1118 4. A 2835 s.
- Tyveretten A 2834 s.
- Valdemars sælandske lov 1187. A 2832 s. A 2834 1. 2836 1.

XIII. Matematik, Regning.

- Algorismus 55 II 1.
- Cirkulens udmåling 55 I 9.
- Compendium Arithmeticum (dansk) U 38.
- Talrække, Den såk. arabiske 55 I 7.
- Talstørrelser 224 s.

XIV. Mytologi (incl. Eddadigtning), Overtro.

- Álfakyn, Um 1238 s.
- Alvissmál, 781. 1061 II.
- Asologia (J. Ólafsson Grv.) 1187 2.
- Átrúnaðr heiðinn 507 s.
- Bragaræður 62 1.
- Braga saga 797.
- Brynhildarljóð, se Sigdrífumál.
- Chiromanti 474 s. 1156 1.
- Dies mali 1146.
- Edda, Hraundals- 274. 799.
- , Laufás- 5. 63. 789. 1055—57.
- , Snorra Sturlusonar 5. 62 1. 63. 267. 270—79. 281 1. 282. 687 s. 777 s. 10.
- 788 1—2. 789—97. 801. 1055 1. 1056—57. 1061 I s. U 24 s. U 104. A 2841.
- Edda, Sæmundar fróða (s. Ældre Edda) 60. 263—67. 763 III b. 776—77 1. 778—82. 963. 1052—53. 1061 II. 1169 II. U 48 s. U 55.
- , Catalogus vocum 269.
- , Annotationes in (A. Magnusson) 800.
- , Facula Eddica (J. Ólafsson Grv.) 1187 1.
- , Grundsætninger for oversættelsen (Rask) 462 s.
- Fjölsvinnsmál 776—77 1. 778—80. 1052.

- Folkeminder, Islandske 1296.
 Galdr 1297. A 2840.
 Gan, Den såkaldede 506.
 Grimnismál 1061 II.
 Gripisspá 1061 II.
 Gróttasöngur 776—771. 778—80. 733 4.
 789. 1052.
 Gróugaldur 776—771. 778—80. 1052.
 Guder og gudinder, De fornemste 1040.
 Guðrúnarkviða I: 786.
 Gylfaginning 621. 1056.
 Gylfeginnings gudeverden (H. L. Houg)
 U 82.
 Hárbardsljóð 803. 1061 II.
 Háttatal 621. 280 2. 283. 7881. U 241.
 Hávamál 281 s. 789. 791 2. 803. 1054 2.
 1061 II. U 48 2. U 55.
 Helgakviða Haddingjaskata 1061 II.
 Helgakviða Hundingsbana I—II: 1061 II.
 Hrafnagaldur Óðins 776. 780. 963. 1052
 —53. U 481.
 Hymiskviða 1061 II.
 Hyndluljóð 184. 776—771. 1052.
 Lokasenna 1061 II.
 Mytologiske notitser 101511. 1098 5.
 1161 2. U 32 (A. Magnusson).
 Óðinn og stríð hans, Um 5821.
 Óðinn, Sagn om 803.
- Óðinn, Ættartala 77715.
 Overtro, islandske 744. 969 2. 1098. 11371.
 U 12.
 —, Ljungbygård i Skåne, Dets horn og
 pibe U 81.
 Rígsþula (-mál, -þáttur) 784. 788. 794 2.
 806. 1187 2.
 —, Kommentar 784—85. U 74.
 Seiður, Tractatus de (J. Ólafsson Grv.)
 488.
 Signeformular 845.
 Sigdrífumál 781. 786.
 —, Ráðning 786. 788 2. 798. 803. 1052.
 Sigurðarkviða 781.
 —, se Guðrúnarkviða.
 Sinfjöturlok 1061 II.
 Skáldskaparmál (Skálda) 621. (63). 2801.
 593 2. 797.
 Skírnisföer (-mál) 781. 1061 II.
 Sólarljóð 7771. 779—80. 803. 963. 1053.
 Vafþrúðnismál 61. 781. 794 2.
 — med kommentar 77718. 7831. 1060 2.
 1064 2.
 Vegtamækviða 776. 783 2.
 — med kommentar 942. 1060 4.
 Völuspá 268, 281 2. 781. 791 2. 798. 806.
 10541. 1061 II. U 55.
 —, Kommentar 777 2. 798.

XV. Naturvidenskab, Fysiologi, Medicin,

- Blóðtökur 474 6.
 Brugsanvisninger 777 22. 1114. 1161 2.
 Crystallus Islandicus 80.
 Dýra náttúrur 474 7.
 Fisk (Fiskar) 406 2. 803.
 —, Ichthyographia Islandica (isl.) U 12.
 —, sml. Hvaler.
 Frenologi 1146.
 Fuglar, Um 474 8.
 Grös, Undirvísun um 1155 4. 1156 2.
 Hestes egenskaber 1117 5.
 Husráð 1117 5.
 Hvaler, Islandske 54. 255. 475. 561 2.
 1069. U 12.
- Jurtabók 474 2.
 Lægemedler 1117 5.
 Lækningabók 4741. 947 3. 1055 2.
 1155 5.
 Mennesket (Maður), Náttúra mannsins
 295. 466. 1039. 1156 3.
 Nucella rerum vegetarum Islandiæ (isl.)
 1249.
 Physiologica 1156 4.
 Skógdýr jarðarinnar 474 4.
 Steinar, Um 1155 1—2.
 Træstammer, Forhistoriske på Island
 1170 1.

XVI. Statistik og Økonomi (incl. Handel, Mønt, Mål, Vægt, Værdi).

- Agerdyrkning på Island 490. 1804.
 Blæk 1161 2.
- Bryllupsskikke, Islandske 128610.
 Fiskeri, Det norske 967 8.

- Fiskeri, Fiskehandel, Norsk og islandsk**
U 30.
— og Laksefangst (S. M. Holm) 1250.
Handel, Den islandske 85. 145. 249. 253.
(255). 978. 1073. 1247 5.
—, De mercatura Islandorum propriis
navibus facta 976 (J. Ólafsson Grv.);
1074. U 95 (J. Árnason).
Hartkornsberegning ved skifte mellem
konge og adel 225 15.
Hundrað silfrs, Um 142 1—2. 1286 12—13.
Island, Beskaffenhed og vilkår 1068 (J.
Eggertsson).
—, Bæir og bændur 1172 2.
—, Consignatio instituti ell. Relatio de
Isl. (G. Magnússon) 484 1. 973. 1071.
—, Deo, regi, patriæ (P. Vidalin) 981.
—, Gejstligheden 141. 425.
—, Harðindi a² 1785: 564 3.
—, Jarðir dómkirknanna 1172 1.
—, Kónsjarðir 1172 2.
—, Jordeafgifter 139 2—3.
—, Landfysikatet 577.
—, Om 969 1. U 29 3.
—, Opkomst (Crymogæobulum, af A.
Vidalin) 84.
—, Sundhedstilstanden a² 1761: 254.
—, Sýslueptirgjald 1172 2.
—, Tilstand (forsk. forff.) 252. 573. 576.
979—80. 1066.
—, Økonomi (N. Horrebow) 253. 574—75.
974. 1072.
- Jordebog, Islandsk** (1217).
Jordegods, Dansk 791.
Jorderegning 40 13. 114. 546 1. 1227 3. 1263 12.
Jordetal 1116 2.
Jordskyldfortegnelse, Gammelnorsk 52.
Kirkna viðhald 861 2.
Kúgildi 139 4. 140 1—4. 142 3—4.
Kørlag 40 13.
Landamerkjabréf 435.
Længdemål 55 II 4. (isl.).
Læsere 116.
Máldagar (416 II 1). 435. 750.
—, Vilkins máldagi, se *Personalhistorie*.
Markaskrá 1154.
Marketal 223 3. 415 (isl.). 546 21.
Mønt 40 9. 13. 114. 130. 224 3. 232. 546 1.
562 5. 1015 5. 1172 1. 3. 1286 8—9.
Mål 40 13. 114. 824 11. 1144 II b. 1172 3.
A 2834 7.
Nationaldragt, Islandsk 239 I a. 969 3.
Regnskaber 1016. 1117 5. 1144.
Sælfangst (1250).
Toldregister 225 14.
Varepriser, I København a² 1540:
1015 6.
Varetakster, Islandske 250 I.
Vægt 40 13. 114. 130. 224 3. 824. 1114.
1172 3. A 2834 7.
Værdiberegning 118 3. 432 2. 507 9. 1114 2.
U 78 5. A 2833 4.
Vævstol, Islandsk 245.
Ørtuglag 1263 10.

XVII. Teologi.

(Underafdelinger: 1. *Bibel, Bibelhistorie, Legender*. 2. *Kirkehistorie, Dogmatik, Religionsfilosofi*. 3. *Liturgi, Bønner, Salmer*. 4. *Moral, Prædiken, Opbyggelsesskrifter*.) Sml. *Digtning*.

- XVII, 1. Bibel, Bibelhistorie, Legender.**
(sml. *Sagaer*).
- Adam, Um, se Inventio crucis.**
Antichristus, Um 1176 10.
Arken (isl., med grundrids) 58 2.
Bethlehemstjærnen (isl.) 55 I 7.
Bibelsprog 63. 460 1. U 10.
Bud (Lagaorb) De 10 guds 523.
Davids salmer (saltari), **Psalterium Da-**
vidis 53.
- Davids salmer** (isl.) 144 2. 460 3.
—, **Kommentar** (isl.) 156.
Evangelier 1—4 (Guðspjöll) 51. 117 2.
126 1. 158. 452. 1028—29. 1129 2.
1150.
—, **Canones Hieronymi super Evange-**
lia 52.
—, **Evangelium Matthæi, Kommentar**
(isl.) 1030. 1145.
—, **Evangelium Matthæi på Færøsk**
453.

- Evangelier, Evangelium Marci, Kommentar (isl.) 1030.
 —, Evangelium Nicodemi (isl.) 454.
 Haggæi spádóms bók 155.
 Inventio crucis 293. 1176 10. 1236 16.
 Jesu Sirachs bog (isl.) 50 1.
 Jobs bog (isl.) 143—44 1.
 Kross dróttins, se Inventio.
 Maria Magdalena, De U 25.
 Olavus sanctus, Legenda de 528. (U 9).
 Oratio Dominica variis linguis (1159).
 Postulanna gerningar 1028.
 Salomons ordsprog (isl.) 50 2.
 Sancti in Selio, Narratio de (U 9).
 Seths för, se Inventio.
 Simon eremita, Af 1171 5.
 Sofendur, Um þá sjö 1238 3.
 Stórþing, Fimm 293.
 Testamentum novum, Paraphrasis 416 II b.
 —, Primitiva Pasoris (1159).
 — (isl.) 157. 452. 923. 1027.
 Undr Egiptalands tíu 523.
- XVII, 2. Kirkehistorie, Dogmatik, Religionsfilosofi.**
 Anecdoton, se Varnarræða
 Kirkehistorie, Islandsk 1252.
 —, Nordisk U 1—5, 7—8.
 Klaustra saga Íslands 424. 1273.
 Tale mod de norske biskopper, se Varnarræða.
 Theologica 455 (isl.). 460. 1146 (Skalholt).
 U 102.
 Varnarræða móti klerkum 512.
- XVII, 3. Liturgi, Bønner og Salmer, Skriftemál.**
 Bænabók 416 II k. 1150.
 Bønner (forsk. sprog) 41. 55. 125. 145.
 458. 806. 947 10. 950. 1020. 1151.
- XVII, 4. Moral, Prædiken, Opbyggelseskrifter. (Sml. Salmer og Bønner.)**
 Bardagi, sá andligi 1148.
 Guðs stórmærki (V. Herbergeri) 1032.
 Náðarbréf guðs (G. Einarsson) U 105 3.
 Paradísar aldingarður (Arndt) 1152.
 Postilla (isl.) 1031.
 Sententia nostro euo quadrans (Bernherdus) 1146.
 Speculum patientiæ (isl., P. Björnsson) 1149.
 Svik og vélræði djöfulsins (Versutiæ serpentis, G. Einarsson) 752 2. 753 1.
 U 105 1.
 Ægteskabsspejl (Spangenberg) 547 4.
- Fasteregler 1147.**
Graduale (Grallari) 962. U 25. U 51. U 62.
Handbók presta 416 II g. 458. 1147.
Hymner, Latinske 416 II a. 947 13. 1161 2.
Imbrudagar 512.
Liturgica 531. 128.
Manuale Norvegicum 1147.
Missale (Orðubók) 159—60. U 8. U 51.
Ritual, Islandsk 458. U 112 2.
 —, Latinsk 416 II d—f. h—i. 457. 924.
 Salmer (forsk. sprog) 75. 123. 458—59. 925. 947 5—6. 9. 1096. 1153 2. 1154. 1161 2. U 51. Sml. under *Digtning* Kvæði.
 —, Sálmaþók íslensk 925.
 —, Kirkjusiður með vísnalagi 295.
 —, Paradísar lykill 1154.
 Þíslarhugvekkjur fimmtíu (V. Jónsson) 456.
 —, Skóli krossins 1153 1.
 —, Söngvísur 1153 1.
 Skriptaboð, se *Forordninger*.

XVIII. Æstetik.

(Underafdelinger: 1. *Digtning*. 2. *Fortælling*. *Rímur*). Sml. IND-SKRIFTER (Afbildning).

- XVIII, 1. Digtning** (incl. Metrik, Musik, Noder). Sml. MYTOLOGI og *Liturgi*.
 Aldarháttur (H. Pétursson) 806.811 (c.lat.v.). 939 15. 1161 2. (lat). 1169 III—IV. 1170 2.
 Alphabetum aulicum 967 3.
 Andgeiplur, se Heimsádeilur.
 Andreas drápa postola 521 3.
 Barnadilla (E. Sigurðsson) 150 3.
 Bjarnar kvæði og Ingigerðar 806.

- Bórðsibir, (-sálmur) 803.
 Bragarhættir 63. 777 11.
 Bryngerðarljóð 806.
 Cantilena studiosorum 1169 IV.
 Carmina lat. 41. 95. 131. 847. 911 II.
     947 z. 12. 1161 z. 1169 II.
 Cato, se Hugsvinnsmál.
 Corpus carminum Færoensium, se Fær-
     eske kvæder.
 Disticha, se Hugsvinnsmál.
 Dónakvæði 1169 IV.
 Dýrakvæði 1169 IV.
 Folkeviser, svensk U 76.
 Fornkvæði, íslensk 294. 939 16. 1295—97.
 Fornyrða drápa 62 s. 662 s.
 Fornyrða vísur 777 17.
 Fuglagátur 803—4.
 Færæske kvæder (kveair, Føroyja kvæði)
     110. 871—72. 873 1. 953—55. 1298.
     U 115.
 —, Anjas thaar U 104.
 —, Fimboa ruima (U 86).
 —, Jökils kveir U 87. U 104.
 —, Mariu vísa U 115.
 —, Podls ruima U 115.
 —, Sigmunds (-a) taattir (tottir) U 86.
     U 115.
 —, Thormans kvøje U 115.
 —, Færæske kvæders ælde U 115.
 Fönix, Kvæði um fuglinn 293.
 Geðraunir 816 z.
 Geisli 18 z. 1059 z.
 Gimsteinn 810.
 Góu minni 806.
 Grímseyjarvísur 739 IX.
 Grylukvæði 1301.
 Gullkársljóð 783 s. 1169 III.
 Gunnarslagur 777 1. 787. 1296 s.
 Háðkvæði 1169 IV.
 Hákonarmál 185 z. 807.
 Hálf drápa 338.
 Hallmundardrápa (med kommentar) 24.
     588 s. 600 z. 777 20. 1061 I s.
 Háttalykill Hjörleifs Þórðarsonar (lat.)
     946. 1247 s.
 — Lopta Guttormssonar 280 s. 777 12.
     803.
 — Þ. Hákonarsonar 947 11.
 Háttalyklar (Háttatalskvæði) 280 4—5.
 Háttatal rimna Halls Magnússonar
     280 s.
 — Snorra Sturlusonar, se MYTOLOGI.
 Haustlöng 804.
 Heimsádeila 806.
 Heimspekinga skóli 1169 IV.
 Heldenlieder, se Laurin u. Walberan.
 Hugdæla 1169 III.
 Huggunar greinir 1154.
 Hugsvinnsmál 146 1.
 —, Um 420.
 Hugvekja 1169 IV.
 Höfuðlausn (med kommentar) 323 1. 634.
     1061 I z. 1061 V. 1201.
 Íslendinga drápa Hauks Valdísarsonar
     267.
 Jónsvíkinga drápa 62 z. 303 s. 662 z.
     U 20 s.
 Kappakvæði 617.
 Kappavísur 806.
 Krákumál 191. 600 s. 725. 804. 1058 (med
     kommentar). 1061 IV.
 Kringilnefjukvæði 806. 1169 III.
 Kvæði 295. 459—60. 806. 812. 1169 I z. IV.
     1296. U 24 s—4.
 — Bjarna Gissurarsonar 1033.
 — Eggerts Ólafssonar 1165—66. U 52.
 — Ólafs Jónssonar 460 1. 812. 922.
 — Stefáns Ólafssonar U 52 s.
 Kötludraumur 806. 1169 III.
 Laurin u. Walberan 193 z.
 Ljómur Jóns Arasonar 873 z.
 —, Lieumunar (færæsk) 873 1.
 Ljúflingskvæði (-ljóð) 739 IX. 783 s. 806.
 Lodbókarkviða, se Krákumál.
 Logakvæði 806.
 Málsháttakvæði, se Fornyrða drápa.
 Margrétarvísur 806.
 Merlinus spá 304.
 Messudaga vísur 295. 1169 III.
 Meykóns kvæði 806.
 Musikscala 838.
 Nodeskrift 123. 126. 416 II a. d—e. 457.
     460. 924. 1014. 1055—56. 1155. 1159.
     1169 IV. 1175. U 25. U 29. U 38. U 51.
 Noregs konunga tal (Flateyjarbók), se
     Sagaer.
 Ólafsvísur 406 s. 806.
 Regliment í ljóðum 1169 IV.
 Ríthi veterum Dan. et Norv. (M. Ólafsson)
     802 1.
 Sagnakvæði 1169 III.
 Samstæður 806.
 Skagfirðinga drápa 808.
 Skautaljóð 911. 1169 IV.

Skipafregn 75.
 Skjaldborg, kóngleg (Ó. Gíslason) 1065.
 Skrælingjanið 809.
 Snjaskvæði 806. 1169 III.
 Sonatorrek 776. 804. 1061 V. 1201.
 Spönsku vísur (Ó. Jónsson) 739 VIII.
 Sumartoddi 771.
 Tristrans kvæði 806.
 Vambarljóð 806. 1169 s.
 Vers 223. 228. 283. U 12. U 88. U 71—72.
 U 78. Sml. Carmina og Vísur.
 Vikivakar 1296. U 45.
 Vinavísur 789 IX.
 Vísur 11. 19 1s. 21. 23. 51. 55. 58. 89.
 115s. 300. 481. 526. 545. 575. 599. 609.
 646. 709. 777 7. 778. 789. 790. 794.
 803—7. 838. 859. 861. 913. 927—28.
 939 2—3. 994 1s. 1054—55 1. 1096 1.
 1105 I. IV s. 1126. 1130. 1137. 1150.
 1153. 1157. 1161 2. 1169 I—IV. 1171 s.
 1232 s. 1233 1. s. 1234 1. 4. 1236 s.
 1238 2. 11. 1279 1. 1296—97. 1304.
 U 71—72.
 Ynglingatal 185 2. 600 4. 1061 VII.
 Þórnaldarpula 806.
 Þóruhljóð 1169 III.
 Æfintýr í ljóðum 823.
 Örvar-Odds drápa 691. 1062.

XVIII, 2. Fortælling (incl. Anekdoter, Æventyr; Ordsprog, Sentenser; Gáder, Lege). Sml. *Sagaer*.

Allegori 1263 16.
 Anekdoter 939 14. 1161 2.
 Ása alvæna, Af 348 3.
 Bóndason nokkurr, Af 735.
 Diktur Æsopi 1176 9.
 Draumur Hans Sachs 1238 9.
 Duggals leizla 420.
 Gaman og alvara 806.
 Greifinna, Fontenelles „samtale“ við eina 1171 7.
 Gryphus S. Gíslasonar 803.
 Gáder (Gátur) 1096 1. 1169 I. 1—2. 1263 16. 1299—1300.
 Klíms undirjardar reisa 1102.
 Kóngabörn, Af 701 1.
 Krukksspá 433 31.
 Kumpánar þeir 311 2.
 Lampatrix, Om 674.

Laurins kóns chronica 1235 12.
 Lege (Leikir) 1296.
 Málshættir, se Ordsprog.
 Marbendils æfintýri 1176 6.
 Menneskets aldere 115 5.
 Menozas 24. brev (isl.) 1171 3.
 Nýtt og gamalt U 114.
 Ordsprog (Orðskviðir) 7. 1015 14. 1098 1.
 —, Islandske 147. 262. 775. 1164 1.
 1169 1 2. 1170 2.
 —, Málshættir latínskir, Um 777 19.
 —, P. Hegelunds ordsprogsamling 539 6.
 Polycarpi æfisaga viðförla 1169 IV.
 Rensar, se Þulur.
 Sagn (isl.) 803. 969 2.
 Sentenser (Tankesprog) 21. 23. 26. 39—40.
 115. 118. 223. 433. 770. 928. 1016.
 1020. 1113—14. 1182. U 45. U 72. U 78.
 Spakmæli sjö Grikklands spekinga 146a.
 Theatrum Hondorfii, Historiur úr 1098 1.
 Þjófar þeir 348 2.
 Þulur 62 1. 1296—97. 1301.
 Æfintýri 293. 420. 939 5—6. 1105 IX. XI.
 1176 6. 10. 1235 2—3. 1236 15. 1301.

XVIII, 3. Rímur.

Álaflekks rímur 814 2.
 Ambales rímur 614 2.
 Andra rímur 814 1.
 Ásmundar rímur ok Tryggva 815.
 Bósa rímur 75.
 Bóðvars rímur bjarka 288.
 Egils rímur einhenda 288.
 Grettis rímur 287.
 Grímalds rímur 939 3.
 Grobbians rímur 284.
 Hálfðanar rímur Eysteínssonar 285.
 305 1.
 Haralds rímur hilditannar, Notæ yfir 777 21.
 Haralds rímur Hringsbana 594 1.
 Hávardar rímur halta 944.
 Helga rímur hvassa, Notæ yfir 777 21.
 Hemings rímur Áslákssonar 591 1.
 Hervarar rímur 287. 381 2.
 Hrings rímur ok Tryggva 816 1—2.
 Hrólfis rímur Gautrekssonar 288. 672.
 Hræreks rímur, Notæ in 777 21.
 Ívars rímur viðfaðma, Notæ in 777 21.
 Jónsvíkinga rímur 817.
 Króka-Refs rímur 288. 525 2. 818 1.

- *Bang, Gregers 133.
 Bárður Gíslason 142 s. 850. 1284.
 Barrat, Thomas 538.
 Bartholin, E. 80.
 —, T., kgl. antikvar 730 (?). U 1—2. U 5.
   U 7. U 9.
 — —, etatsråd 1177. 1304.
 Bassewitz, gesandt 755 s. 1291 s.
 Bech, H. C. 85. U 116.
 Becker, Hans, lagmand (1288).
 Benedikt Pétursson, annalist 414 s. 419 s.
   985.
 — Sigurðsson 1105.
 Benstrup, K. U 116.
 *Bent Jensøn 9.
 Benzelstierna, G. 990.
 Berckentin, C. A. de 43.
 Bergmannus, Biorno Marci 1039.
 Bernherdus, St. 1146.
 Bildt, se Daniel.
 Bircherod, J. 131.
 —, T. B. 1286 s. U 109.
 Bjarnarson 1125.
 *Bjarni Ásgrímsson 131.
 — Bjarnason, præst 458.
 — Gissurarson, præst 1033.
 — Halldórsson, sysselmand 140 s. 142 s.
   s—4. 264. 759. 1286 s.
 — Högnason U 62.
 — Illugason 1125.
 *— Jónsson 844. 949.
 — —, rektor 622 s. 1157.
 — Pálsson, læge 254. 577. 969 s. 1286.
 — Snorrason 127.
 — Torfason 41.
 — Tummasson 1125.
 — tölvisi, præst 55 II s.
 — Þorsteinsson, amtmand 913.
 — Ölundsson 1181.
 Bielke, H. 449.
 Björn Arngrímsson 951.
 — Einarsson Jórslafari 561 s. 820. 943.
 *—[Grímsson 1279.
 — Halldórsson, præst 943. U 68 V. U 70.
 — Jónsson gyllir 123.
 — —, Skarðsá 12 s. 25. 102 s. 142 s. 153 s.
   323 s. 362. 411. 413 s. 414 s. 419 s.
   433 s—26. 634. 676 s—2. 690. 738 s—4.
   739 IX. 777 s—3. 803. 806. 845 s. 849 s—3.
   879. 985. 1060 s. 1061 s. 1093. 1098 s.
   1105 V. 1144 I. 1156. 1238 s. 1251.
   1270 s.
- Björn Jónsson, Talknefjord 446.
 — Markússon, lagmand 256. 1026. 1184.
 *— Þorgrímsson 532.
 — Þorleifsson, biskop 16. 902.
 Blefken, Ditmar 567.
 Blichfeld, T. 1146.
 *Bloch, J., arkivsekretær 440. 872.
 Borch, J., præst U 50.
 —, O., professor 674.
 Borre, hofagent 576.
 Bram, G. 880 s.
 —, J. 890 s.
 Brandr Jónsson, lagmand 411.
 — prior 754.
 Braunman, C. 546.
 *Bredall, N. A 2885.
 Breding, (P. N?) U 55.
 Bring, se Lagerbring.
 Brochmand, J. R., biskop 75. 1148.
 *Brunsmann, J. 237.
 Brynjólfur Sigurðsson, sysselmand 433.
 — Sveinsson, biskop 18. 22. 41. 55. 60.
   62. 73. (79). 91. 112. 126. 449. 725.
   755 s. 797. 1060. 1304.
 Bull, kaptajn 897.
 Buræus, L. 990.
 Bussæus, A. 13—15. 88. 107. 836—87.
   1106—7. 1247 s.
 Bølling, J. A., bibliotekassekretær 1304.
 Cato 146 s.
 Chr., se Kr.
 Christiani, W. E., justitsråd 765.
 Chrysorinus, se Jón Þorkelsson (Ter-
   kelsen).
 Cl. sml. Kl.
 Colbiörnson 1279.
 Cold, J. 1117.
 Coyet, W. J. 9. 39. U 81.
 C. S. 118.
 Daði Árnason 21.
 — Guðmundsson 411 II.
 — Halldórsson, præst 248.
 — Jónsson 134.
 Danell 12 s. 101.
 Daniel Bildt Knudsen 1113.
 Dannenberg, fabrikmester 981.
 Danneskjold, greve 1021.
 Dass, byfoged 457.
 Davíð Jónsson 460.
 *Deinboll [s. 410].

- D. G. S. 468.
Dorf, N., præst 75.
- Ecleff, v., oberst U 116.
*Effersee, J. G. U 104.
- Egede, H. 1171 1. 1236 18. 1238 5. 1247 9.
—, P. 1247 8.
- Eggers, H. P. v. 895—96.
Eggert Ólafsson, forfatter 275. 460.
788 2. 907. 948. 1165—66. U 52. U 63.
U 68 VII. U 70.
— Þorsteinsson 843.
- Egill Skallagrímsson, skjald 1061 V.
1201.
- *— Þórhallason (Thorhalsen) 10. 424.
447. 731. 889 1. 890. 896. 953. 1246.
1293. 1304.
- Einar Árnason 116.
— Arnfinnsson, præst 1270 3.
— Einarsson 1035.
- *— Eiríksson (?) 1233.
- Eyjólfsson, sysselmand 588 3. 783 1.
1061 3. 1064 2.
- fóstri 820. 943.
- Gilsson, skjald 18 3. 600 3. 1061 VIII.
- Guðmundsson (1304).
- Hálfðanarson, forfatter 1070 2.
- Ísleifsson 962.
- Jónsson 310.
- *— Nikulásen 1235. U 106.
- Ólafsson, præst 1034—35.
- Sigurðsson, præst 1501—3. 413 5.
460 4. 947 1.
- Skúlason, skjald 18 2.
- Þorsteinsson 939.
- Eiríkur Árnason, sysselmand 158.
- *— Bjarnason U 3.
- Björnsson, forfatter 481.
- eldri 777.
- Ellin Ingibjargardóttir (Toresdatter) 53 2.
- E. O. S. 452.
- Erichsen, se Jón Eiríksson.
- Erlendur Ásgrímsson 789.
- Eyjólfsson 753 4.
- *— Ólafsson 87. 142 2. 265. 738. 927.
110 3. 1166. 1249. 1285. 1304. U 24 8.
- Erlingur Guðmundsson 950.
- Espolin, Jón, forfatter 496. U 71.
- Essmann 563.
- Ewers, G. 1304.
- Eyjólfur Guðmundsson U 45.
— Jónsson, digter 594 1.
- Eyjólfur Jónsson (forsk. mænd) 74. 680.
1173.
- —, præst 25. 83. 95. 135 1. 334. 336.
593. 773—74. 960. 1053. (1061.) 1075
—76. 1171. 1286 4—5.
- Eynen, D. H. v. 1035.
- Faber, F., forfatter 476.
- *Fensmark, O. [s. 411].
- Fick, overkrigskommissær U 36.
- Finnur Jónsson, biskop 138—39 3. 140 4.
141. 578—79. 1184. 1231.
- —, Flatey 18.
- —, professor A 2841.
- Magnússon (Magnusen), forfatter 170.
496. 565. 725. (729). 911. 1297. U 23—24.
U 31 I. U 34. U 64—73. U 99. U 110.
U 113. U 115.
- Sigurðsson, forfatter 824 3.
- Finsen, V. A 2823—29. A 2839.
- , se Hannes.
- *Fjeldmand, G. J. 835. [s. 410].
- *Fjeldsted, T., lagmand 367. 384. 617.
1169 IV. 1178.
- Flavius, J. 415.
- Fleming, H. A 2842 III.
- Fontenelle 1171 7.
- Foss, N. 76—78. 98. 109. 111. (152). 153.
- Franz, Seb. 1161 1.
- Fraziger, A. 68.
- Frederik (VI), kronprins (110).
- Lydersen 1263. .
- Fridag, J. B. 26.
- Friis, Kr., kansler 1304.
- , Peder Klavssøn 9. 513 1. 1225. U 49.
- Frijs, J. L. 1021.
- *Fuglede [s. 409].
- Fönss, H. U 116.
- Gabel, Kristf. 103 1.
- Gabriel Ackeleye Knudsen 45—46.
- Galde, Kristf. 226.
- Gam. J. 1036. U 109.
- *Geir Markússon U 3.
- Gerhardius, se Gísli Magnússon og
Magnús Markússon.
- G. E. S. 777.
- Gíslason S. 803.
- *Gísli Brynjúlfsson (ældre) U 31 II. U 75.
- *— Einarsson U 3.
- Hákonarson, lagmand 129 3.
- Jónsson, biskop 750. 1129.

- *Bang, Gregers 133.
 Bárður Gíslason 142 s. 850. 1284.
 Barrat, Thomas 588.
 Bartholin, E. 80.
 —, T., kgl. antikvar 730 (?). U 1—2. U 5.
 U 7. U 9.
 — —, etatsråd 1177. 1304.
 Bassewitz, gesandt 755 s. 1291 s.
 Bech, H. C. 85. U 116.
 Becker, Hans, lagmand (1288).
 Benedikt Pétursson, annalist 414 s. 419 s.
 985.
 — Sigurðsson 1105.
 Benstrup, K. U 116.
 *Bent, Jensón 9.
 Benzelstierna, G. 990.
 Berckentin, C. A. de 43.
 Bergmannus, Biorio Marci 1039.
 Bernherdus, St. 1146.
 Bildt, se Daniel.
 Bircherod, J. 131.
 —, T. B. 1286 s. U 109.
 Bjarnarson 1125.
 *Bjarni Ásgrímsson 131.
 — Bjarnason, præst 458.
 — Gissurarson, præst 1033.
 — Halldórsson, sysselmand 140 s. 142 s.
 s—4. 264. 759. 1286 s.
 — Högnason U 62.
 — Illugason 1125.
 *— Jónsson 844. 949.
 — —, rektor 622 s. 1157.
 — Pálsson, læge 254. 577. 969 s. 1286.
 — Snorrason 127.
 — Torfason 41.
 — Tummasson 1125.
 — tölvisi, præst 55 II s.
 — Þorsteinsson, amtmand 913.
 — Önundsson 1181.
 Bielke, H. 449.
 Björn Arngrímsson 951.
 — Einarsson Jórslafari 561 s. 820. 943.
 *— Grímsson 1279.
 — Halldórsson, præst 943. U 68 V. U 70.
 — Jónsson gyllir 123.
 — —, Skarðsá 12 s. 25. 102 s. 142 s. 153 s.
 323 s. 362. 411. 413 s. 414 s. 419 s.
 433 s—26. 634. 676 s—2. 690. 738 s—4.
 739 IX. 777 s—3. 803. 806. 845 s. 849 s—3.
 879. 985. 1060 s. 1061 s. 1093. 1098 s.
 1105 V. 1144 I. 1156. 1238 s. 1251.
 1270 s.
- Björn Jónsson, Talknefjord 446.
 — Markússon, lagmand 256. 1026. 1184.
 *— Þorgrímsson 532.
 — Þorleifsson, biskop 16. 902.
 Blefken, Ditmar 567.
 Blichfeld, T. 1146.
 *Bloch, J., arkivsekretær 440. 872.
 Borch, J., præst U 50.
 —, O., professor 674.
 Borre, hofagent 576.
 Bram, G. 880 s.
 —, J. 880 s.
 Brandr Jónsson, lagmand 411.
 — prior 754.
 Braunman, C. 546.
 *Bredall, N. A 2885.
 Þreding, (P. N?) U 55.
 Bring, se Lagerbring.
 Brochmand, J. R., biskop 75. 1148.
 *Brunsmann, J. 237.
 Brynjólfur Sigurðsson, sysselmand 433.
 — Sveinsson, biskop 18. 22. 41. 55. 60.
 62. 73. (79). 91. 112. 126. 449. 725.
 755 s. 797. 1060. 1304.
 Bull, kaptajn 897.
 Buræus, L. 990.
 Bussæus, A. 13—15. 88. 107. 886—87.
 1106—7. 1247 s.
 Belling, J. A., bibliotekssekretær 1304.
 Cato 146 s.
 Chr., se Kr.
 Christiani, W. E., justitsråd 765.
 Chrysorinus, se Jón Þorkelsson (Ter-
 kelsen).
 Cl. sml. Kl.
 Colbiörnssen 1279.
 Cold, J. 1117.
 Coyet, W. J. 9. 39. U 81.
 C. S. 118.
 Daði Árnason 21.
 — Guðmundsson 411 II.
 — Halldórsson, præst 248.
 — Jónsson 134.
 Danell 12 s. 101.
 Daniel Bildt Knudsen 1113.
 Dannenberg, fabrikmester 981.
 Danneskjöld, greve 1021.
 Dass, byfoged 457.
 Davíð Jónsson 460.
 *Deinboll [s. 410].

- D. G. S. 468.
 Dorf, N., præst 75.
- Ecleff, v., oberst U 116.
 *Effersee, J. G. U 104.
- Egede, H. 1171 1. 1236 18. 1238 5. 1247 9.
 —, P. 1247 8.
- Eggers, H. P. v. 895—96.
 Eggert Ólafsson, forfatter 275. 480.
 788 2. 907. 948. 1165—66. U 52. U 63.
 U 68 VII. U 70.
 — Þorsteinsson 843.
- Egill Skallagrímsson, skjald 1061 V.
 1201.
- *— Þórhallason (Thorhalsen) 10. 424.
 447. 731. 889 1. 890. 896. 958. 1246.
 1293. 1304.
- Einar Árnason 116.
 — Arnfinnsson, præst 1270 3.
 — Einarsson 1035.
- *— Eiríksson (?) 1233.
 — Eyjólfsson, sysselmand 588 3. 783 1.
 1061 3. 1064 2.
 — fóstri 820. 943.
 — Gilsson, skjald 18 3. 600 3. 1061 VIII.
 — Guðmundsson (1304).
 — Hálfðanarson, forfatter 1070 2.
 — Ísleifsson 962.
 — Jónsson 310.
- *— Nikulásen 1235. U 106.
 — Ólafsson, præst 1034—35.
 — Sigurðsson, præst 150 1—3. 413 5.
 460 4. 947 1.
 — Skúlason, skjald 18 2.
 — Þorsteinsson 939.
- Eiríkur Árnason, sysselmand 158.
 *— Bjarnason U 3.
 — Björnsson, forfatter 481.
 — eldri 777.
- Ellin Ingibjargardóttir (Toresdatter) 53 2.
 E. O. S. 452.
- Erichsen, se Jón Eiríksson.
 Erlendur Ásgrímsson 789.
 — Eyjólfsson 753 4.
- *— Ólafsson 87. 142 2. 265. 738. 927.
 1103. 1166. 1249. 1285. 1304. U 24 8.
- Erlingur Guðmundsson 950.
 Espolin, Jón, forfatter 496. U 71.
- Essmann 563.
 Ewers, G. 1304.
- Eyjólfur Guðmundsson U 45.
 — Jónsson, digter 594 1.
- Eyjólfur Jónsson (forsk. mænd) 74. 680.
 1178.
 — —, præst 25. 83. 95. 185 1. 384. 386.
 593. 773—74. 960. 1053. (1061.) 1075
 —76. 1171. 1286 4—5.
- Eynen, D. H. v. 1035.
- Faber, F., forfatter 476.
- *Fensmark, O. [s. 411].
- Fick, overkrigskommissær U 86.
- Finnur Jónsson, biskop 138—39 3. 140 4.
 141. 578—79. 1184. 1231.
- —, Flatey 18.
- —, professor A 2841.
- Magnússon (Magnusen), forfatter 170.
 496. 565. 725. (729). 911. 1297. U 23—24.
 U 31 I. U 34. U 64—73. U 99. U 110.
 U 113. U 115.
- Sigurðsson, forfatter 824 3.
- Finsen, V. A 2828—29. A 2839.
- , se Hannes.
- *Fjeldmand, G. J. 885. [s. 410].
- *Fjeldsted, T., lagmand 367. 384. 617.
 1169 IV. 1178.
- Flavius, J. 415.
- Fleming, H. A 2842 III.
- Fontenelle 1171 7.
- Foss, N. 76—78. 98. 109. 111. (152). 153.
- Franz, Seb. 1161 1.
- Fraziger, A. 68.
- Frederik (VI), kronprins (110).
 — Lydersen 1263.
- Fridag, J. B. 26.
- Friis, Kr., kansler 1304.
- , Peder Klavssøn 9. 513 1. 1225. U 49.
- Frijs, J. L. 1021.
- *Fuglede [s. 409].
- Fönss, H. U 116.
- Gabel, Kristf. 103 1.
- Gabriel Ackeleye Knudsen 45—46.
- Galde, Kristf. 226.
- Gam, J. 1036. U 109.
- *Geir Markússon U 3.
- Gerhardius, se Gísli Magnússon og
 Magnús Markússon.
- G. E. S. 777.
- Gíslason, S. 803.
- *Gísli Brynjúlfsson (ældre) U 31 II. U 75.
- *— Einarsson U 3.
- Hákonarson, lagmand 129 8.
- Jónsson, biskop 750. 1129.

- Gísli Jónsson, præst 753 s.
 — Magnússon, biskop 124 7. 853. 1071.
 1184. 1304 (Gerhardius).
 — —, sysselmand 484 1. 973.
 — Oddsson, biskop 148. 483 29.
 — Þórðarson 41.
 — Þorkelsson, annalist 411. 984.
 — Þorláksson, biskop 915.
 *— Þormóðsson U 62.
 Gissur Einarsson, biskop 50. 416 II g.
 837 9.
 Gosch, C. 922.
 Gottrup, L. E., lagmand 45. 902.
 Gottskálk Nikulásson, biskop 124 7.
 Gram, H., etatsråd 1. 4. 8. 13—14. 30.
 35. 49. 51. 58. 59. 99. 102. 113. 131.
 134. 149. 261. 283. 629. 874. 905. 1104.
 1177. 1260. 1304. U 9. (U 116: Add.
 117, 4to).
 Grawe, Kr. 505.
 Grímur 89.
 *— Bessason, præst 748.
 — Einarsson 292.
 — Jónsson (Johnson), amtmænd 913.
 U 110.
 — — (17. årh.) 839.
 *— Skúlason 1129.
 *Grundtvig, Svend, professor 440. 871
 —72. 1295—98. U 115.
 Gröndal, Benedikt (yngre) U 93.
 G. S. Jón 770.
 Guðbrandur Björnsson 292.
 *— Jónsson, præst 750.
 — Sigurðsson 1161 2.
 *— Vigfússon, dr. phil. 760. 1296—97.
 — Þorláksson, biskop 12 1. 97 2. 98 3.
 99 2. 102 1. 339 I a. 749. 957. U 62.
 Gudda 124.
 Guðmundur Andrésson 561 1. 780. 803.
 855 2. 856. 1276. 1304.
 — Arason 725.
 — Bergþórsson, digter 75. 1169 IV.
 — Björnsson 753.
 *— Einarsson, forfatter 752 1—2. 753 1—2.
 839 (samme mand?). U 105.
 — Eiríksson, lovrettemænd 908.
 — Erlendsson, præst 759 IX. 1064 1.
 *— Guðmundsson U 3. U 7.
 — Hákonarson, forfatter 433 28.
 *— Illugason 1130.
 — Jónsson 843.
 *Guðmundur Magnússon (Magnæus) 208.
 269—70. 317. 648. 681. 771—73. 787.
 *— Pétursson, sysselmand 317.
 — Runólfsson, sysselmand 731.
 — Steindórsson 124.
 — Guðni 62.
 Guðrún Árnadóttir Péturssonar 158.
 „Guldbrand“, herre 1129.
 Gunnar Björnsson 59.
 — Pálsson, provst 64. 137 5. 480. 487.
 756—57. 784—85. 788. 809. 911. 1145.
 1303.
 Gunnerus, J. E., biskop 1272.
 Gunnlaugur 62.
 — Egilsson 846.
 — munk 754.
 — Oddsson (Oddsen), præst 456.
 — Ormsson 91.
 Guttormur Bergsteinsson 145.
 Gyldenstjerne, Knud 118 6.
 Gyllengriip, A. E. 990.
 Gås, Hans, biskop 40 11. 542—43. 740.
 1122. 1228.
 Magerup, E., biskop 934.
 Hákon Gíslason 154.
 — Ormsson (forsk. mænd) 55. (861).
 Hákonarson, Þ., digter 947 11.
 Hálfðan Einarsson, forfatter 96. 1230.
 1304.
 Halla Grímsdóttir 1279.
 Halldór Eiríksson, bogtrykker 1169 I s.
 *— Jakobsson 475. 478. 497. 1042.
 1090 1.
 — Þorsteinsson, provst (1304).
 Halldóra Árnadóttir 50.
 — Sigurðardóttir 56.
 Hallfreðr vandræðaskáld 804.
 Hallgrímur Eldjárnsson, præst 1171.
 U 105.
 — Jónsson, præst (1304).
 — Pétursson, digter 459. 525. 588 4. 811.
 818 1. 939 15. 1011. 1060. 1061 4. 1161 2.
 1169 III—IV.
 Hallur 21.
 — Magnússon 280 6. 1169 III.
 Hallvarðr 55.
 Hals, N. C. U 116.
 Hammershaimb, J. F., landfoged 1258.
 —, S. J., regimentskvartermester 955.
 Hamsfort, C. 1260. U 108.

- Hannes Björnsson 950.
 *— Finnsson (Finsen) 67. 82. 341. 411.
 486. 564. 640. 646. 661. 921. 1304.
 U 17. U 56.
 *— Gunnlaugsson 859.
 *— Pálsson 1176.
 *Hans Andersen, præst 226. 1263.
 *— Mortensen 1117.
 — Pedersen 1016.
 — —, kansler 228.
 Harboe, L., biskop 38. 42. 50. 56. 67.
 81—83. 121. 143—45. 147. 563. 740.
 952. 1228.
 —, kancellisekretær 563.
 Hardenberg, Hellevig 37.
 Hasle, præst 439.
 Hastfer, F. W., forfatter 980.
 H. D. 158.
 Hegelund, boghandler 48. 64. 123—25.
 135—42.
 —, P., biskop 539 a.
 Helga 41.
 — Þorláksdóttir 460.
 Helgi Árnason 513.
 — Helgason 495.
 *— Ólafsson 780. U 1. U 7.
 Hentze, provst 871.
 Herbergerus, V. 1032.
 Hersleb, P., biskop 551. 776.
 — —, advokat 1177 (bibliotek).
 Hesselberg, Hans 1021.
 —, Jens 1021.
 Hextor, J. v. 1034—35 1.
 Hickes 755 3
 Hjalti Þorsteinsson 239 I b. 861. 905
 1304.
 Hjelmstjerne 428. 537—38. 556. 843.
 (861). 951.
 Hjörleifur Þórðarson, forfatter 946.
 1152. 1247 s.
 H. K. S. 776.
 Hocke, Ernst U 78.
 Hoff, E., Guðmundsson 828.
 Hoffgård U 116.
 Hoffman, H. de 863.
 Hojer, A., bibliotekar 968. 1002. 1071.
 Holberg, professor 1137 II b. 1157.
 Holk, Olav 1263.
 *Holm, S. M. 192. 239 I b—e. 245—46.
 276. 443. 447. 475. 570—71. 884. 889—90.
 896. 1067. 1250. [s. 408. 409].
 Holstein, I. L. v. 974.
 Hondorfius 1098 1.
 Hoppener, I. A. 562 5.
 Horrebow, N. 258. 574—75. 974. 1072.
 —, P. 506.
 Houg, H. L. U 82.
 Hoyer, C. 68.
 H. B. 505.
 Huidt, I. 1016.
 Huidtt, M. 116.
 Hvitfeldt, Arild U 10. U 90 2.
 —, Kristf. 739 V.
 —, P. 880 1. U 79 1.
 Hübner, J. 1171 2.
 Högni Ámundason, præst 459.
 — Jónsson U 62.
 Höjer, se Hojer.
 Höyer, H. U 90.
 I. A. 40.
 I. A. S. 916.
 I. B. S. 446.
 I. E (?). S. 18.
 I. F. 1040.
 I. Hson 1067.
 I. I. B. 114.
 I. Ison 669.
 *Illugi Sigurðsson 43.
 *Indriði Steinþórsson 1176.
 Ingibjörg Erlingsdatter 53 2.
 *Is(s) fjord (-fjörð), Th. M. 161. 182. 188. 190.
 211. 215. 217. 275. 293. 297. 312. 374.
 377. 379. 406. 430. 435. 467. 473. 501.
 533. 611. 616. 624. 633. 643. 651. 664.
 666. 691. 700. 715. 717. 724. 735. 803.
 [s. 411—12].
 *Is(s) fol(l) d, G. H. 159—60. 166. 172.
 183—84. 193. 195—96. 206—7. 209.
 216. 221—22. 229. 236. 278. 298. 304.
 322. 343. 348. 351. 357. 370. 380. 395.
 402—3. 405. 407—10. 415. 420. 431.
 479. 604. 613. 649. 677. 784. 792. 805.
 [s. 406—10].
 Ísleifur Sigurðsson 41.
 Ivar Bårdsson (Bere) 121. 68. 1021. 877 1.
 878. 967 10. U 29 4. U 78 6.
 Ivarus Petrei U 78.
 Jacobsen, I. 529.
 Jacobæus, se Halldór Jakobsson.
 Jakob Eiríksson 709.
 — Jørgensen 119.
 — Madsen Præstøe 118.
 — Schriffuer 118.

- *Jakob Sigurðsson 812.
 Jens Jürgensen 1123.
 — Jørgensen 45.
 — Povelsen 1117.
 Jensen, H. R. L., leksikograf 869.
 Jeronimus prestr 18 ss.
 Jessen, E. J., etatsråd 563. 1184.
 J. M. G. G. 44.
 Johannes Christiarni 846 s.
 —, episcopus Lubecensis 111.
 —, meistari í Paris 55 I s.
 *— Klemmentsen 871. 1298.
 — Paulinus 1039.
 Johnsen, sml. Teitur m. fl. Jónsson.
 *Johnsonius, J. 333. 341. 582. 585. 661. 1303.
 *Jón 672.
 — Andrésson 1126.
 — Arason, biskop 411 II. 419 s. 739 V. 808. 873 s.
 — —, præst 709. 989 s.
 — Arnason (Arnæus), biskop 48. 66. 185 s. 138 I. 139 I. 142 s. 432 s. 433 ss. 472. 572. 731. 826 s. 829—81. 1037—38. 1184. 1219. 1256. 1270 s—s. 1286 is. 1304.
 — —, sysselmand 413. 449. 499. 886. 988. 991. 1074. 1126(?). 1270. 1273. U 35.
 — Ásmundsson 1161 s.
 — Benediktsson, sysselmand 1070 I.
 — Bjarnason (forsk. mænd) 91. 146. 809.
 — Björnsson 18.
 — Daðason, præst 161 s.
 — Eggertsson, præst U 51.
 — — á Ökrum 1068. 1175 s.
 — Egilsson, annalist 419 s. 985. 1210 s. 1237 s.
 — —, rektor 264.
 — — („Ejelfsen“), præst 963.
 — Einarsson, rektor des. 459. 617. 947 s. 1054. 1100. 1153 I. (1159).
 — Eiríksson (Erichsen), konferensråd 48. 74. 123—24. 139. 183. 373. 419. 467. 607. 646. 678. 693. 771. 842. 889. 1006. 1304. U 41. U 48. U 110.
 *— Erlendsson, præst 19. 433.
 — Eyjólfsson, digter 459.
 — —, sysselmand 753 s.
 *— Finnsson 18. 923.
 *— Gíslason 517.
 — Gizurarson, forfatter 421.
 — Grímsson 839.
 Jón Guðmundsson (17. årh.) 16.
 — — lærði 12 I. 98 s. 102 I. 161 s. 162. 427. 742 II. 797. 808. 970—71. 1218 s. 1238 s.
 — —, præst 975. U 36.
 — gullmuðr 55 I 7.
 — Hákonarson 18.
 — Halldórsson, præst (Hítardal) 136 s. 414 s. 422—24. 745. 985. 1273.
 — —, præst (Tjörn) 384.
 *— Helgason, præst 495. 635. 680. 686. 941(?).
 — Hvammr 123.
 — Jakobsson 564 s.
 — Jónsson (Grenivík) 142 s.
 — — (Kviabekkur) 617.
 — — (Melar) 134.
 *— — (a² 1728) 599.
 *— — (Joh. Joensen, Johnsen = Jonæus?) 587. 601. 614—15. 627. 665. 802. 811. 942.
 — — (forsk. mænd) 51. 81. 845. A 2840.
 — Leptsson, se *Personalhistorie*.
 — Magnússon, præst (Eyri) 744.
 — —, præst, digter 460 s.
 *— — 423. 430. 739 II(?). 765. 906. 1050. 1111. 1255. 1304. U 18. U 39—40. U 95.
 — — (forsk. mænd) 41. 129. (841). 1284. 1304.
 *— Mortenssøn (Marteinsson) 214. 249. 321. 335. 363. 375. 404. 425—27. 429. 497 s. 509. 534. 566. 623. 628. 704. 739 IV. 746. 758. 851. 853. 857. 898. 912. 918. 964 I. 969 I—2. 970—72. 975. 979. 982. 989. 998. 1004—6. 1009—11. 1018. 1023. 1070. 1090 s. 1105 XII—XIII. 1143. 1181. 1207. 1216 s. 1218. 1247 s. 1267. 1269. 1296. 1304. U 19. U 36. U 41. U 49. U 92.
 — Ólafsson á Grímsstöðum, annalist 414 s. 957. 985.
 *— —, Grunnavík 6. 35 s. 49. 56. 62. 95. 122. 168. 256. 261. 283. 296. 416. 450. 469. 488. 490—92. 512. 526. 552. 659. —60. 737—38. 762. 792. 900. 908. 911. —12. (927). 981. 964 I. III. 976. 1003. 1036 s. 1041. 1044. 1047—48. 1051. 1061 XI. 1064. 1075. 1097. 1101. 1104. 1110. 1135. (1159). 1162—63. 1166. 1169 III. 1171 s. 1183. 1185. 1187. 1255. 1275. 1295—96. 1302 s. 1304. [s. 410]. U 12. U 18—19. U 40. U 48 s(?). U 72.

Jón Ólafsson Indíafari 908—10. 1238 4.

*— —, Svefneyjar(Hypnon[esi]ensis)412.
448. 465. 514. 522—23. 530. 591. 594.
621. 650. 653. 706. 742. 763. 814. 819.
948. 1001. 1047. 1105 VII. VIII 2(?).
1165. 1302 1. 1303—4. U 23. U 60.
A 2331.

— —, vicelagmand 264. 1184(?). U 68 VII.

— — (forsk. mænd) 89. 124. 1123.

— Pálsson 23.

— Sigmundsson, præst 459.

*— Sigurðsson, arkivar 44. 124—26.
(127). 129. 416 III. 459. 661. 777.
852—53. 1295—97. 1299. 1301. U 35.

— —, forfatter 564 1. 1218 1.

*— —, provst 1169 III. 1304(?). [s. 413].

— —, sysselmand 813. 1169 I s.

— — (forsk. mænd?) 777. 790.

*— Simonssøn, lagmand 406 2. 523. 1014.

— Snorrason, forfatter 490. 997. 1111.
1304.

— Steinsson 1169 IV.

— Sæmundsson, præst 81.

— Valdason 63.

— Vigfússon, biskop 112.

— — (Fúsason) 62.

— Yngvaldsson, præst 1297.

*— Þórðarson, præst (14. årh.) 18.

— —, præst 1159.

— —, Kálfavík 294.

— Þorkelsson, dr. phil. (yngre) 44. 124.
129.

*— — (Terkelsen, Thorchillius) 1. 25.
92—95. 122. 427. 746. 901. 903—4.
912. 947. 959. 971. 1008. 1135 II. 1163.
1164 4. 1184. 1217. 1219—20. 1232.
1237. 1240. 1251. 1253.

*— Þorláksson, sysselmand 124 (?). 131.
992. 1213.

— — U 68 IV.

— Þormóðsson, præst 1020.

— Þorsteinsson, præst 459. 460 3.

Jonas Magnæus (79).

Jonsson, P. 1035.

J(on)sonius, J. 1161.

*Jonæus, J. (sml. Jón Jónsson) 399. 470.
683.

Josephus Flavius 415.

J. St. U 91, U 114.

Juel, C., gehejmeråd 974.

— R., U 116.

*Jörgen Klavssøn, lagmand 546 2.

— Lavritssøn, lagmand 546.

Kall, A., professor 1260.

K. D. 743.

Ketill Ásbjarnarson 115.

*— Jörundsson 1233.

Kjergård, madam U 87.

Klarup, Kr. 1012.

Kláus Eyjólfsson 418 5.

Klavssøn, P., se Friis.

Klein, J. P., foged 134.

Klemmentsen, se Johannes.

Klevenfeldt, F. 256. 508. 675. 964 II.
969—71. 1006.

Klog, Kristf. U 116.

Knud Marquordsen 1015.

Koefoed, N. T. S. 241.

Kolskeggr fróði 754.

Krag (Cragius), N. U 9.

Kragh, O. 79. 755 4.

Kreij, S. L. 1014.

Krieger, A. F., dr. juris U 93.

Kristín Hákonardóttir konungs 53 2.

Kristrún Þorsteinsdóttir 617.

Krummedige, H. 899.

Krysing, G. 741. 1248.

Lagerbring 1266.

Lange, V., professor 18. 449. 725.

Langebek, J. F., gehejmearkivar 149.
200. 207. 226. 230. 235. 296. 316. 321.
342. 352. 354. 375—76. 390. 401. 404.
411—12. 414. 422—23. 478. 486. 488
—89. 492. 497—99. 502. 534. 553.
600. 623. 628—29. 704. 707. 731. 739 VI.
744. 746. 764. 783. 831—32. 896. 850.
853. 860. 888. 903—4. 912. 918. 920.
932. 998—1000. 1017—18. 1078—92.
1103. 1138—40. 1165. 1190. 1193 1. 3.
1201. 1205. 1210—11. 1213. 1246. 1266.
1271. 1304. [s. 408. 412]. U 18—19.
U 79.

*Lavrents (Lavrids, Lasse) Hannsøn, lag-
mand 40. 114. 151. 223 3. 1013.

*Lavrids Nielssen 44. 132.

Laxdal, E. 771.

*Leem, Peder 547.

Lefebure 1304.

Lehmann, G. 237.

Lemfort, J. 548.

- Lindgård, R. 547—48.
 Lintrup, S., professor 155.
 Londemann, professor 18.
 Loptr Guttormsson 280 s. 777 12. 803.
 Lorenzen, M., cand. mag. A 2887.
 Loss, Elias U 8.
 Lou, N. 119.
 Lund, C. 101.
 —, Zach. 1304.
 Luther, M. 461. 960. 1161 2. 1176 11.
 Luxdorph (Lüxdorph), B. W., gehejme-
 råd 264. 271. 384. 504. 740. 776. 890.
 1287. [s. 412—13]. U 41. A 2834—35.
 Lyngbye, H. C., præst 453. 954. U 104.
 Lyschander, C. C. 100. 1259.
 Löwberg, J. 46.
 Löwenörn, P. de 891—92.
- Macrobius 55 I 5.
 „Magnus“ 183. 304. 380.
 Magnús Arason (17. årh.) 129.
 — —, kaptein U 1161—2.
 — Björnsson (Jónssonar biskups) 411 II.
 — — (forsk. mænd) 129. 453. 725. 951.
 — Eiríksson (c. 1600) 60.
 — Gíslason, amtmand 64.
 — —, lovrettemand 248.
 — Gunnlaugsson 62.
 *— Jónsson 312. 431. 435. 520. 584.
 — —, jur. forfatter 824 7. 10. 1183 b.
 — — prúði (ell. gamli) 1175 1.
 — —, Vigur 294. 859(?). 1238 3(?). 1238 11.
 *— Ketilsson, sysselmand 64. 137 5. 788.
 U 17.
 *— — (c. 1700) 294. 372.
 — Magnússon (forsk. mænd) 731. 750.
 861.
 — Markússon 846.
 — — (Gerhardius) 1304.
 — Ólafsson 564.
 — —, præst 802 1. 1049. 1055 1.
 — Teitsson 750. 908.
 *— Þórhallsson, præst (14. årh.) 18.
 — Þorleifsson 75. 1130.
 Magnus(s)en, se F. Magnússon.
 *—, Magnús Markússon 164—65. 174.
 180. 187. 202—3. 205. 212—13. 220.
 228. 231. 235. 272—74. 277. 280—82.
 284. 286. 291. 307. 311. 313—14. 329.
 —30. 332. 334. 339. 356. 358. 382.
 389. 400. 417. 441. 477. 493. 503. 510.
 519. 535. 558—59. 595. 612. 625. 632.
 641. 673. 687 1. 688. 695. 699. 712. 718.
 732. 734. 788. 767. 781—82. 786. 793.
 —94. 796. 804. 806—7. 899. 905. 1304.
 [s. 407—12].
 Magnæus, se Guðmundur Magnússon.
 Manøe, P. I. 446.
 Marbachius, J. P. 1016.
 Margrét Daðadóttir 21.
 — Jónsdóttir 939.
 *Markús Bergsson 905. 1131.
 — Hallsson 91.
 *— Jónsson 779.
 — Snæbjarnarson 809.
 *— Þorláksson 1158.
 Markússon, Þ. 789.
 *Martin Nilssön, lagmand 117.
 Masius, professor U 80.
 Matthis Jokimsson 573. 1066.
 — Stærssön 26 2. 27. 965.
 M. E. D. 459.
 Meibom, M. 449.
 Meidell, G. 1224.
 Mejer, Joh. 2—3.
 Melckior Hanssen 844.
 *Melsted, B. T. A 2829.
 —, K. U 110.
 Michel Pedersen, rådmand 1260.
 Mitens, G. 56.
 M. N. S. 548.
 Moh, E. J. 295. 506. 928. [s. 411].
 Mohr, N., forfatter 439—40. 866.
 Molbech, Kr., professor, bibliotekssekre-
 tær 448.
 Moltke, A. G., greve 1274. U 84.
 Moltke(nius), J. 449.
 Moth, M. 1304.
 Motte-Fouqué U 72.
 M. P. 224.
 Mumm, Jón Jónsson 310.
 Munck, E., 967 11.
 Mundt, Pross 153 2.
 *Mus, L. N. 539.
 Mülertz, A 2832.
 Müller, F., boghandler 539.
 —, Kr., amtmand 568.
 —, P. E., biskop 580. 871.
 Münster, F., biskop 924.
 Møller, generaltoldforvalter 101.
 —, J., professor 453.
 —, Kr. U 116.
 Møllmann, professor 7. (68). 66. 84. 86.
 92—96.

552. 557. 737. 749. 825. 834. 839. 1041.
1230. U 20—22. U 26. U 72. U 77. U 105.
U 107.
- Mønster, biskop A 2833.
- Mørch, J. C. 895. 897.
- Måneskjöld, Magnus 394. 118 s. 5484.
10134. 1015 s. 1118 s. 11147. 126314.
- Nielsen, C. F. 864.
- Niklas Poulsen 40.
- Nikolaus, abbed 522.
- Nikulás Einarsson 74.
- Nils Findssen 115.
- Frandtzen 224.
- Povelsen 1016.
- skrifari 21.
- Nold(ius), Kr., professor 250 II.
- *Nolsøe, J. U 87. U 104.
- Noodt, J. F. 84.
- Normand, T. 1114.
- Nyerup, R. U 82. U 56. U 82. U 90.
- Nyland, P. 1034—351.
- Nyrup, P. 1116.
- Oddur Einarsson, biskop 1312. 4331. s. 5.
U 62.
- — (a. 1688) 452.
- Eiríksson, annalist 4142. 4199. 985.
- Erlendsson 565.
- Gottskálksson 452.
- *— Jónsson 487. 1105 VI. 1160.
- Magnússon 310.
- Oddsson, præst 143.
- Sigurðsson 449.
- Stefánsson, præst 4332.4.
- Þórðarson, digter 803.
- Ólafur Árnason, sysselmand 265.
- *— Brynjúlfsson, præst 777.
- Egilsson, præst 941. 956. 10982. 11763.
- Einarsson 932.
- *— Gíslason, præst 200. 301. 354. 376.
401. 414. 985. 1065.
- Guðmundsson (17. ár.) 842.
- —, præst 292.
- Gunnlaugsson 923.
- Hallgrímsson 545.
- Hallsson 1151.
- Hjaltason, biskop 860. 1139.
- Jónsson, præst (Sandar) 4601. 739 VIII.
812. 922.
- —, præst (Staður í Grv.) 927.
- —, kst. sysselmand 945.
- Ólafur Jónsson (forsk. mænd) 127. 449.
845.
- Markússon 545.
- Ólafsson 459.
- Péturason, præst 753 s.
- Stefánsson, amtmænd 1394.
- Þórðarson hvítaskáld 5932.
- Olaus Laurentii 1015.
- *Olavius, I. (sml. Jón Ólafsson) 351. 1035.
- , O. 179. 242—44. 2452.
- , T., se Teitur Ólafsson.
- Oldenburg 247.
- *Olsen (sml. Jón Ólafsson) 408. 6872.
- A 2833.
- Ormur Daðason 1304.
- Ortelius, A. 10352.
- Osten, v., gehejmeråd 223. 226. 977.
1007. 1119.
- Páll Björnsson, præst 1442. 156. 459.
7534. 1149.
- Gíslason (861).
- Hallsson 486.
- Jónsson (Skarð) 859.
- — (Staðarhóll) 41(?) 803.
- *— Sveinsson 16.
- *— —, djákni 275. 788. 1052.
- *Páll Pálsson U 7.
- Palladius, P., biskop 411 II.
- *Pálmi Pálsson, adjunkt 12957. 1299
—1301.
- Parsberg, H. U 2.
- Pasor (1159).
- Paus, H. 432. 536. 636. 670. 791. 824.
854. 996.
- Peder Anderssen 1113.
- Jakobsen, lagmand 56.
- Jespersen 223.
- Klavassøn, se Friis.
- Pedersen 224.
- Pens, Søren, købmand 686.
- Peringskiöld (-skiöld) J. 49. 755 s.
- Pétur Einarsson (Ballará) 11751.
- Petersen, N. M., professor 485. 760—61.
766.
- Pétur á Reykjum 23.
- Plelo, L. de, greve 88.
- Plesner, registrator A 2836.
- Pontoppidan, C. 253.
- , E. E., biskop 7. 1304.
- , E., prokansler 901. 1008.
- Povl Baltzersen A 2837.

- Prudentius 1161 s.
P. S. S. 994.
- Quaritch, B., boghandler 460.
- Rafn, H. 889 s.
—, professor U 104.
Ragn(h)eiður Árnadóttir 1029.
— Einarsdóttir 810.
— Jónsdóttir 925.
— Þórbjardóttir 1032.
Rantzau, Kr., greve 6. U 10.
— O., greve U 1. U 10.
*Rasbec 299. 754. 883. [s. 408. 410. 412].
*Rasch, Kr. 675.
Rask, H. 913.
— R., professor 462—63. 913. 1056. U 42.
U 71—72. U 76. U 87. U 94. U 104—5.
Rasmussen 617.
Reichwein, G. 1016.
Reinhardt, H. 476.
Reitzer, Kr., stiftamtmand pp. 45. 1260.
Resen, H. P., biskop 97.
—, P., præsident 4. 7. 97. 100. 148 s. 237—38.
240. 268. 437. 444. 780. 968. 1002.
1274. [s. 407].
*Rosenkilde [s. 412].
Rosenkrantz, E. 177 s.
—, H., 493 s.
—, J. U 2. U 7—8.
Rosenmeyer, C. 239 II.
—, Just U 116.
Rostgård, F. 493. 877. [s. 406—7].
Rugård, D. E. (U 90).
Runólfur Jónsson, forfatter 777 s. 856 i. 4.
1049.
Rytter, Povl 1291 s.
- Sachs, H. 1238 s.
Samuel Zachariæsen 674.
*Sandvig, B. C. U 108.
Saxo grammaticus 513 s.
Scavenius, M. 225 s. 1263 s.
Schacht, M. H. 443. 883.
Schieving, D. 1035.
Schiøtz, S. B. 544.
*Schrickelt [s. 410. 412].
Schreder, Ebelink 120.
*Schreter, J. H., præst 453. 865. 954—55.
U 104 g 4. U 115.
Schøning, G., professor 10—11. 911. 1303.
S. D. G. 1234.
- Secher, V. A., dr. juris A 2837.
Seefeldt, J. (Sefeldus, G.) 449. 486.
*Sefrenn Flwe 118.
Sekman, D. 45.
Septimius, se Syv.
Sevel, konferensråd 221—25. 551. 730.
740. 1015—16. 1264.
S. G. F. P. 1157.
S. I. 957.
Sibbern, N. P. 730. 755 i.
Sigfús Jónsson, præst (18. årh.) 778.
— (Sigfusius) Jónæus (17. årh.) 416 II c.
— Sigurðsson 809.
Sigrið Erlendsdóttir 53 s.
Sigriður litla 1152.
Sigurður Björnsson, lagmand 493. 753 s.
1020.
— blindi, digter 525.
— Brynjólfsson 89.
— Einarsson 1148.
— fóstri 820.
— Gíslason, digter 459. 1105.
— Guðmundsson, maler 1296.
— Gvendsson 1176.
— Jónsson (Knorensis) 63.
— —, præst (forsk. mænd?) 50. 459.
— Oddsson, præst 449.
— Sigurðsson (Björnssonar) yngri 433.
— —, landsþingskrifari 1020.
— Stefánsson 121. 98 s. 1021.
— Torfason 83.
— Þorsteinsson (Sigurd Thorstensen),
guldsmid U 56.
*Sivertsen 685.
*Skúli Magnússon, landfoged 384. 788.
1024. 1052. 1063.
Smith, D. U 39—40.
*Snefield 815.
Snorri Jónsson 1804.
Snorri Sturluson 25. Sml. under My-
tologi Háttatal.
Snorronius, se Jón Snorrason.
Solveig Björnsdóttir 4197.
Sorterup, G. 1021.
Soueret, Etienne 88.
Spangenberg, J. 5474.
Sperling, O. 36. 143 s. 1225. 1260. 1286 s.
1304.
Spidberg, J. C. 6.
*Stadfeld, S. A. 346.
*Stefán Björnsson 385. 511. 515—16. 524
527. 562 s. 682.

- Stefán Ólafsson, præst 460 4. 947 9.
1169 IV. 1256. U 52 3.
— Þórarinnsson (Thorarensen), amtmand
251. U 110.
Stegman, J., dr. 1151.
*Steingrímur 1125.
— Jónsson 545.
— —, biskop 580. U 110.
Steinn Jónsson, biskop 947 9. 1008. U 3.
U 18.
Stenbach, J. C. 1156.
Stephanus, se Sig. Stefánsson.
Stephens, professor U 115.
Stephensen, C. A. U 114.
—, Magnús, justitiarius U 38.
Sthure, I. 538.
Stiber, Eberhardus A 2842 II.
Stistrup 553.
Styrmir fróði 754.
Suhm, P. F. 24. 159. 164—66. 171. 176.
180. 183. 185—86. 188. 190—91. 193.
195. 199. 208. 215. 219. 261. 267. 270.
277. 288. 293. 297. 299. 302—4. 306.
308—13. 317—19. 322—23. 325. 328
—31. 333. 343. 346. 348—49. 356—57.
366—68. 374. 376—77. 381. 383. 387 1.
390. 393. 400—3. 406—11. 415. 418. 420.
423. 434—35. 441—43. 465—66. 469. 471
—73. 477. 479—80. 482—83. 500. 502—3.
514—15. 517. 519. 521—525. 531.
533. 553. 559. 570. 576. 581—88. 590
—92. 594—97. 601—8. 610. 612—15.
620—21. 625—27. 631. 633—40. 642—43.
646. 648—50. 653. 656—61. 663. 665.
676—77. 679. 681. 683—85. 690. 696
—97. 700. 702. 706. 708. 712. 714—16.
719—21. 723. 728—29. 732—36. 740.
742. 779. 782. 784—85. 787—88. 794.
796. 798. 800—5. 814—18. 822—23.
835. 848. 852. 867. 870. 879—81. 883.
899. 902. 915. 942. 950. 1215. 1229 1.
1303—4. [s. 407—12]. Sml. under
BIBLIOGRAFI Suhms samling.
Sumarliði Clemensson 1179.
*Svabo, I. C. (J. Kr.) 110. 440. (863). 866
—68. 870. 873. 953. 1292. [s. 410: Sva-
bonius?]. U 88.
Sveinbjörn Bergþórsson 840.
— Bjarnason 948.
— Egilsson 913.
Sveinn Pálsson, læge 247.
— Sölvason, lagmand 137 2. 4. 140 1. 3.
Syv, P. P. 53. 152. U 16.
Sæmundr fróði 18 XLIX. 87. 598 1. 600 1.
1054. 1061 III.
— Oddsson 449.
Sören Islandsfoged 56.
Tarnovius, T., forfatter 108 1. 109. 862
—63.
T. B. D., mad. 926.
Teitur Arason 1169 IV.
*— Jónsson 167. 189. 191. 210. 355. 388.
393. 443. 471. 586. 592. 603. 631. 634.
714. 719—20. 747. 817. 900. [s. 408].
*— Ólafsson 171. 285. 292. 305. 313. 336.
366. 381. 619. 626. 642. 644. 655. 659.
692. 697. 702. 711. 716. 721. 723. 736.
1195. [s. 408. 411].
Terkelsen, se Jón Þorkelsson.
T. G. 126.
*Theilgård, R. [s. 411].
Theodorus Jonæus 155.
Theste, Hans, lagmand 40.
Thomsen, J. C. 925.
Thorarensen, se Stefán og Vigfús Þórar-
innsson.
Thorbjörn 1263 10.
Thorhillius, se Jón Þorkelsson.
Thorhal(le)sen, se Egill Þórhallason.
Thorkelin, G. 385. 480. 494. 537—38.
759. 765. 1247 6. 1279. 1303. [s. 413].
U 63. U 68 IV. VIII. U 110—11.
A 2842 IV.
*Thorlacius, Børge, professor 1304. U 31.
U 111.
—, Br. Þ. 753. 961.
—, E. H. 1304.
—, G. T. F. 753.
*—, H. J. 922.
—, Sk., rektor 448. U 111.
—, se Guðbrandur og Þórður Þorláksson.
Thorleivus Andreæ 770.
Thoroddi, Thordus 778.
Thorsen, P. G., etatsråd U 94. U 96—103.
Thorsteinsson, lærer U 56.
*—, Th. U 96.
Thorstensen, Elisabet M. 958.
Thorvaldsen 384.
Thott, O., greve 963. 969 3. 965. 997.
1042. 1047. 1052. 1111. 1304.
Thura, A. U 18. U 83.
Thæbring, Kr. 937.
T. I. 1013.

Titus, se Teitur.

Togstad, A., sekretær 560.

Tomas Erikssón 539.

— Þórðarson 63.

Torfi Gíslason 1235.

— Guðmundsson 1150.

— Jónsson, præst 580.

Torfæus, se Þormóður Torfason.

Triig 803.

Tyrholm, M. 6.

Ursin, brygger U 40.

Wadskier 184.

Valgerður Halldórsdóttir 1150.

Walkendorf, E. 108 2. 561 6.

—, H. 1129.

—, Kristf. 177 4. 880 1. 1129 1. U 79 1.

Walløe, P. O. 893—94.

*Valther Henningssón 1224.

Weber, registrator 1260.

Vedel, A. S. U 90 1.

Weinrich 693.

Venusinus, J. J. 932.

Verelius, O. 777 16. 990.

Werlauff 981. 948. 956. 1294. U 35—36.
U 89. U 97—98.

Wessmann, assessor 920.

Westen 563.

Vidalín A. Þ. 84. 104—5. 885. 886 2. 887.
U 27.

—, J. J. 310.

—, J., biskop 464. 947 2. 1144 II. 1256. U 18.

—, Oddur H. 914.

—, P., lagmand 48. 187 1. 139 1. 323 2.
431. 489. 520 1. 521 2. 562 4. 572. 824 6.
851. 952 1—2. 981. 1009. 1041. 1042 1.
1045—47. 1143. 1144 II. 1171 6. 1184.
1217. 1270 5. 1285—86 1. 1287. 1293.
U 68 IV. U 92.

—, Th. G., sysselmand 1034.

—, Þórður Þ. 938.

Wielandt, sekretær 35 4. 1260.

Vigfús Árnason, provst 858.

— Guðbrandsson 939.

— Jónsson, provst 64. 137 3. 1184. 1252.
1304.

— —, præst 456.

*— Oddsson, præst 433.

*— Þórarinnsson 345. 347. 638. 640. 881.

Vinslev, professor U 77.

*Vium H. E. 705. 1102. U 67.

Worm, O., professor 118. 1304.

— — (den yngre) 1239.

Wudrianus, O. 1153 1.

Wulfila 1291 1.

Þ. J. 44.

Þjóðólfr enn hvinverski, skjald 600 4.
805. 1061 VII.

Þórarinn Eiríksson, kgl. translater 63.
(111). 725. 858.

Þorbergur Einarsson 1238.

Þorbjörn hornklofi, skjald 805.

Þórdís Jónsdóttir (forsk. personer?) 125.
926.

— Þórðardóttir 452.

Þórður Björnsson 932.

— (Guðmundsson), lagmand 153 1.

*— Henriksson 130. 152—53. (861).

— Jónsson, præst 275. 696. 783. 1052.

*— —, Skálavík 460.

— — (forsk. mænd) 63. 939 2. 947.

— Magnússon á Strjúgi, digter 290.
806.

*— — U 38.

— Ss. 433 ss.

— Sveinbjörnsson U 68 IX.

*— Þórðarson 1081.

— Þorláksson, biskop 12 1. 102 1—2. 103.
131. 239 I a. 884. 937. 1223 2. 1274 VII
(1288).

Þorkell Ólafsson 845.

*— Sigurðsson 709.

Þorlákur Arason 460.

— Björnsson 789.

*— Grímsson U 3.

— Magnússon, jur. forf. 233 3—4.

— Skúlason, biskop 79. 689. 1304.

Þorleifur Arason, rektor 947 12.

— Bjarnason, præst 564.

— — Thorleivus 1171.

— Halldórsson 450. 919. 1254. 1304.

— Ólafsson 842.

— skúma 803.

Þormóður Torfason 5. 18. 19. 21—23.
28. 32—34. 41. 47. 58. 60. 70—72. 74.
87. 91. 105—6. 171. 299. 333. 450.
1132. 1254. 1304. U 5—6. U 11. U 46.
U 79 3. A 2831.

Þóróddur Þórðarson 1153.

Þorsteinn Björnsson 89.

— Finnbogason 41.

— Illugason 23.

*Þorsteinn Ketilsson, præst 1171. U 105. — Magnússon 23. — —, digter 672. 1153 (?). — —, jur. forf. 406 2. 433 27. 861 1. — Sveinbjörnsson 1161 2. Þorvaldur Gottskálksson 384. — Magnússon, digter 944.	Þurður Gísladóttir 56. Æsopus 1176 s—s. Ógmundur Bjarnason 1123. — Pálsson, biskop 122 s. Órnólfur Þorsteinsson 1027.
-

C. HÁNDSKRIFTNAVNE.

Bergens kalvskind 174. U 8.	Codex Wormianus af Snorra Edda
Bergensis ecclesiæ registrum U 4.	270—71. 275. 790.
Bjarnarstaðabók 686.	Eirspennill 522.
Bæjarbók 206. 213. 370.	Flateyjarbók 18.
Codex Acad. primus (Kringla) 600 4.	Gráskinna 91.
— Frisianus 20. 1061 IX. 1225—26.	Hauksbók 304. 478.
— Rantzovianus af Gulatingsloven 121.	Hrokkinskinna 23. 516.
U 10.	Hulda 187—88. 191. 983.
— Rægius af Snorra Edda 62. 270.	Konungabók (c: Codex Frisianus) 20.
— — af ældre Edda (Sæmundar E.) 60.	Konungsbók af Grágás 41. 884.
776. 1052.	Leirárgarðabók (Grágás) 827.
— Resenianus af Frostatingsloven 381.	Liber ruber eccl. Osloensis U 7.
— Rosencrantzianus (= Frisianus) 1225.	Morkinskinna 22. 190. 529.
— Trajectensis af Snorra Edda	Sandoyarbók 1298.
A 2841.	Staðarhólsbók af Grágás 428. 833. 835.
— Tunsbergensis af Landsloven m.v. 546.	Stephensens mskr. (isl. fornkvæði) 1295.
— Upsaliensis af Snorra Edda 279. 777 e.	Tómasskinna 21. 206.
794 1.	Vigursbók 372.

D. CITEREDE HÅNDSKRIFTER.

Ved AM. betegnes håndskrifter tilhørende den Arnamagnæanske hovedsamling, ved Rask og Steph. de det Arnamagnæanske Legat tilhørende Rasks og Stephens samlinger; de la Gard. betegner de la Gardies samling i Upsalas universitetsbibliotek; endvidere ere enkelte håndskrifter fra Stockholms kongl. bibliotek, Lunds universitetsbibliotek og Wiens hofbibliothek citerede; de andre betegnelser henvise til de i denne katalog behandlede samlinger.

Access. 14: 2332—36.	AM. 78a, fol.: 211.
Addit. 109. fol.: U 26.	— 92, — 377.
— 227. fol.: 1074.	— 93—95, — 182.
— 2, 4to: U 40.	— 103, — 377.
— 31, — (U 65).	— 113b, — 87.
— 42, — U 44.	— 115, — 315.
AM. 2. fol.: 501.	— 117—18, — 383.
— 27—28, fol.: [s. 408].	— 124, — 1191.
— 32, fol.: 193 z.	— 128, — 397.
— 39, — 514.	— 132, — 302i. 308s. 309. 327. 360. 1197.
— 45, — 20. 184 i. 216. (1225—26).	— 138, — 397.
— 47, — 124 z. 522. 530.	— 141, — 327.
— 50b, — 215.	— 142, — 327.
— 51, — 196. 198. 515.	— 144, — 1189.
— 52, — 192. 193. 515.	— 152, — 330—31. 389. 643.
— 53, — 205.	— 155, — 696.
— 54, — 203. 205.	— 156, — 394. 1189.
— 61, — 204. 207. 212. 1061 VI.	— 157, — 1188.
— 62, — 202.	— 158, — 394 i. 396—97. 399 i.
— 65, — 303. 306. 608 z. 662 i. U 20.	— 160, — 387.
— 66, — 187. 988.	— 161, — 387. 396 i. 610. 1213.
— 68, — 62. (206). 213. 370.	— 162c, — 633.
— 73a, — 209.	— 163a, — 397.
— 73b, — 206. 370.	— 163b, — 676.
— 74, — 209. 212.	— 163f, — 679.
— 75a—e, fol.: 213.	— 164k, — 1188.
— 75d, fol.: 206. 213.	— 169c, — 718.
— 75e, — 213. 688.	— 171a, — 380 i.
— 77a, — 210.	— 171b, — 655.

AM. 173, fol.: 314.

- 180a, — 503.
- 180b, — 166.
- 180c, — 503.
- 180d, — 597.
- 181, — 612.
- 181a, — 586.
- 181b, — 603. 1195.
- 181d, — 343.
- 181i—k, — 313.
- 182, — 313. 612.
- 191, — [s. 409].
- 191b, — 336.
- 194c, — 644.
- 201, — [s. 410].
- 202 k 1, — 342.
- 204, — 1205.
- 212, — 315.
- 215, — 421.
- 217a, — 314.
- 217b, — 307.
- 217c, — 597.
- 226, — 961.
- 242, — 270—71, 783 1.
- 244, — 408 1.
- 248, — 404. 408 2. 413 1.
- 249 1, — 55 IV.
- 259, — 434.
- 270, — 449.
- 271, — 449.
- 274, — 449.
- 292—93, — [s. 408].
- 294—95, — [s. 407].
- 296, — [s. 410].
- 299—300, fol.: [s. 410].
- 308, fol.: U 10.
- 309, — 222. 552.
- 315a—k, fol.: 535.
- 322, fol.: 221. 536.
- 323, — 228. 235.
- 324, — 227.
- 326, — 236.
- 329a, — 174.
- 330, — 178.
- 331, — 176.
- 332, — 180.
- 333, — 169.
- 334, — 835.
- 351, — 554. 557. 852.
- 354, — 852.
- 355, — 552. 557. 852.
- 356, — U 1.
- 359, — [s. 407].

AM. 361, fol.: [s. 407].

- 363, — 238.
- 364, — 443.
- 366—67, — [s. 408].
- 368, — [s. 409].
- 370—71, — [s. 409].
- 378, — [s. 408].
- 379a II, — [s. 407. 410].
- 379b, — 239 I b. d.
- 384, — 1003.
- 393, — U 23.
- 400, — 643.
- 405, — 6.
- 411, — 316.
- 419, — U 2.
- 437, — 900.
- 450, — 902.
- 452, — A 2833.
- 22 2. 7, 4to: [s. 413].
- 26 3, — [s. 413].
- 27, — [s. 412—13].
- 33, — [s. 412].
- 37 5, — [s. 413].
- 60, — 825 1.
- 61, — (559).
- 68, — 33 2.
- 73, — 1018.
- 78, — 540—41.
- 79, — 1264.
- 102, — 554.
- 108, — 1014.
- 114, — (503). 504. 512.
- 115, — 217. 557.
- 116—17, 4to: 852.
- 121, 4to: 834.
- 138, — 552. 554. 557. 852
- 148, — 552.
- 175, — 557, 852.
- 186, — 557.
- 187a, — 1135 I.
- 200, — 557.
- 250a, — 733.
- 281, — 324. 587.
- 286, — 321. 627.
- 287, — 321. 626.
- 290, — 351.
- 294—95, 4to: 700 2.
- 300, 4to: 802.
- 301, — 1059.
- 302, — 192.
- 303, — 189.
- 304, — 186.
- 306, — 193 1. 194. 517.

A.M. 807, 4to: 700 s-s.

- 808, - 185 1.
- 809, - 201. 392 1. 681.
- 810, - 523.
- 815, - 190.
- 816, - 188.
- 818, - 191.
- 819, - 406 s.
- 820, - 608 s.
- 825, - 188. 523.
- 826b, - 608 s.
- 838, - 642.
- 840, - 604.
- 842, - 689.
- 843, - 602. 654. 699. 1062. 1192.
- 844a, - 691.
- 844b, - 651.
- 845, - 596.
- 847, - 658 s.
- 854, - 658 1.
- 857, - 671.
- 859a, - 685.
- 860a, - 663.
- 893, - 1241.
- 402, - 315.
- 410, - 402. 413 s.
- 411, - 405.
- 412, - 407.
- 413, - 58 s. 403 1.
- 415, - 412 1.
- 417, - 410.
- 418, - 415.
- 420a, - 1215.
- 421, - 406 1.
- 422, - 406 s.
- 423, - 403 s.
- 424, - 403 s.
- 426, - 403 4.
- 427a, - 403 s.
- 428, - 409.
- 432, - 417.
- 433, - 418.
- 434, - 754.
- 436, - 729.
- 450b, - 659.
- 461, - U 53.
- 467, - U 95.
- 468, - U 95.
- 471, - 356 1-2. 358. 389.
- 481, - 334.
- 482, - 332.
- 483, - 387. 610.

A.M. 484, 4to: 387. 711.

- 486, - 369.
- 487, - 611. 696.
- 488, - 319.
- 489, - 343 1. 625. 641. 677.
- 493, - 624. 1105 VI.
- 495, - 649.
- 496, - 396. 399 1. 610. 721. 723.
- 498, - 666.
- 507, - 399 1.
- 508-9, - 722.
- 510, - 308 1-2. 309
- 513, - 726-28.
- 514, - 683. 697.
- 518, - 583 1-2.
- 521a, - 615.
- 521d, - 614 1.
- 521e, - 614 s.
- 522-23, - 590.
- 527, - 698.
- 530, - 349.
- 531, - 355.
- 532, - 677.
- 533, - 302 s. 583 s-4.
- 541, - 465.
- 544, - 304. 324. 1084.
- 545, - 388.
- 546, - 388.
- 551, - 305. 315. 727
- 551d a, - 318.
- 551d s, - 619.
- 552a, - 331.
- 552c, - 720.
- 552e, - 394.
- 552f, - 679.
- 552h, - 392.
- 552k a, - 719.
- 552n, - 611.
- 552r, - 323 1. 634.
- 553c, - 679.
- 555d, - 378 1.
- 556, - 333-34. 395. 667
- 557, - 324. 695.
- 558, - 396.
- 560c, - 611 s.
- 560d, - 706.
- 561, - 399 1. 648.
- 562a, - 394.
- 562b-c, - 392.
- 563a, - 705. 714.
- 563b, - 324. 392. 592 s. 727.
- 563c, - 473.

AM. 564a, 4to: 712. 734.

- 564b. d, — 905.
- 564c, — 796.
- 566a—c, — 327. 715—16.
- 567, — 584.
- 568, — 397.
- 569a, — 702 z.
- 569d, — 694 z.
- 570a, — 589. 673.
- 571, — 618. 650.
- 472b—c, — 348 1. 621 1—2.
- 572d, — 348 z.
- 573, — 322. 620. (1092). 1196.
- 576a—c, — 297.
- 577, — 633. 664. 717. 724. 735.
- 582, — 601. 606.
- 583a, — 653.
- 583b, — 594 1.
- 583d, — 392.
- 584, — 343.
- 585a, — 343.
- 586, — 311. 389 1—2. 348 z. 400.
- 587a, — 379.
- 587b, — 608 1.
- 585c, — 643.
- 587e, — 656.
- 588g, — 677.
- 588o, — 702 1.
- 589a, — 677.
- 589d, — 632. 708.
- 589e, — 612.
- 589f, — 382.
- 590a, — 685.
- 592a—b, — 313. 829. 591 z—s. 628.
- 601d, — 497 1.
- 603, — 286. 816 z.
- 605, — 816 1.
- 606a, — 591.
- 606h, — 819.
- 607, — 817.
- 609a—b, — 814.
- 610c, — 289.
- 612a, — 305.
- 612b, — 381 z.
- 614a—b, — 287.
- 615h, — 815.
- 624, — 420.
- 625, — 165.
- 641, — 687 1.
- 644, — 374.
- 663a, — 482.
- 665, — 528.

AM. 666b, 4to: 738.

- 669c, — 521 z.
- 678, — 159.
- 679, — 160.
- 680c, — [s. 410].
- 727 I—II, — 162 (II). 470 (I).
- 730, — 163. 469.
- 733, — 53.
- 735, — 471.
- 736, — 732 z.
- 736 I—II, — 477.
- 736 III, — 507 z—s.
- 736 V, — 507 z.
- 737 I—II, — 507 z—4.
- 738, — 281 z—s. 595. 782. 786. 804.
- 739, — 800.
- 742, — 796.
- 747, — 277 z. 794 z.
- 748 I, — 267.
- 748 II, — 278. 687 z. 792.
- 753, — 794 1.
- 754, — 281 z. 784.
- 756, — 277 1.
- 757, — 277 z.
- 761a, — 805.
- 762, — 802 1.
- 763, — 720. U 58 I.
- 764, — 479.
- 765, — 478.
- 768, — 441.
- 769, — 441—42.
- 770b, — 324. 874. 877.
- 770c, — 631. 880. U 79.
- 772a, — 884.
- 774a, — 885.
- 775, — 883.
- 776, — 561 1.
- 777, — 877 1.
- 778a, — 561. 874.
- 779a—b, — (955).
- 779c, — (879). 881—82.
- 787, — [s. 407].
- 789—90, — [s. 410].
- 795, — [s. 406].
- 805, — [s. 407].
- 815—18, — [s. 410].
- 824, — [s. 407].
- 829, — [s. 407].
- 831, — [s. 407].
- 833, — [s. 407].
- 837—40, — [s. 411].
- 842, — [s. 411].

AM. 846, 4to: [s. 408].

— 848, — [s. 408].

— 852, — [s. 411].

— 854, — [s. 408].

— 860, — [s. 411].

— 865, — [s. 412].

— 867, — [s. 412].

— 873, — [s. 411].

— 874—75, — [s. 408].

— 876, — [s. 407].

— 877, — [s. 408].

— 878, — [s. 411].

— 879, — [s. 408].

— 880, — (181). 899.

— 881, — 181.

— 882, — 195.

— 883—84, — 182.

— 885, — [s. 412].

— 888, — [s. 409].

— 890, — [s. 410].

— 893, — [s. 412].

— 894, — 506.

— 895—97, — [s. 412].

— 899, — [s. 409].

— 900, — [s. 411].

— 909a, — U 80.

— 1027, — U 18.

— 1045, — U 1. U 3. U 5. U 7. U 9.
U 77.

— 1062, — 44. 63. 86. 93. 113. 124.
129. 158. 411. 459—60.
808. (861).

— 8 14, 8vo: [s. 411].

— 9 2—6, — [s. 412].

— 10, — [s. 409].

— 16, — [s. 409].

— 22, — [s. 409].

— 26 1—5, — [s. 412].

— 27, — [s. 409].

— 28, — [s. 412—13].

— 31, — 220.

— 35—36, — 229.

— 60, — 231.

— 62, — 231.

— 65a, — 293, 435.

— 65b, — 435.

— 80, — 164.

— 93, — 503.

— 98, — [s. 407].

— 105—6, — [s. 411].

— 107, — U 79.

— 109a, — 610, 616. 652.

AM. 115, 8vo: 879.

— 116, — 582. 585. 637.

— 120, — 700 1.

— 133, — 285.

— 134, — 288.

— 139, — 291.

— 141a, — 822 1.

— 142, — 292.

— 145, — 380 2.

— 146a, — 283.

— 147, — 1295—96.

— 149, — 284. 806.

— 151, — 1295—96.

— 154, — 806.

— 155, — 806.

— 157, — 272.

— 158, — 273—74.

— 160, — 274.

— 161, — 274, 282, 781.

— 162, — 273.

— 163, — 273. 282.

— 164, — 273, 767 2. 806.

— 165, — 273. 282. 519. 781. 806.

— 166a—b, 8vo: 273—74. 280. 767 1. 2.
781. 793. 799. 806—7.

— 167a—b, — 803.

— 186, — 295.

— 189, — 295. 466.

— 193, — 742.

— 194, — 164.

— 200, — 483.

— 219, — 450. 1254.

— 263, — 1259.

— 269, — U 63.

— 275, — [s. 412].

— 458, — 558.

Barth. A: (U 9).

— C—E: (218). U 7.

— G: U 9. U 46.

— IX: U 1.

— XXIII: U 2.

— XXIV: U 1.

— XXV: 8. 199.

— XXVI: 299.

Bellings brevsm: A 2331.

De la Gard. (Ups.) 24: U 78.

Don. var. 1, fol., se Barth.

— 137, 4to: 121.

Gl. kgl. sm: 997 fol.: 102.

— 1002, fol.: 1304.

— 1005, — 298.

— 1008, — 208.

Gl. kgl. sml. 1012, fol.: 386.

— 1013, fol.: 965.

— 1015 I, — 299.

— 1154, — 151.

— 2087, 4to: 412 z. 1246.

— 2268—69, 4to: 91.

— 3049, — 858.

— 3261, — 99 i.

— 3276, — 133.

— 3671a, 8vo: (153).

Kall 140, fol.: A 2831.

— 621, 4to: 1245.

— 632, — 450.

Lund. perg. 12, fol.: 1266. 1271.

Ny kgl. sml. 2 b, fol.: (841).

— 90g, fol.: (163).

— 1042, — 213. 370.

— 1049, — 206. 370.

— 1076, — 1263.

— 1086b, fol.: 246.

— 1103 a—b, fol.: (259).

— 1104, — (260).

— 1141, — 1169 III.

— 1150, — 306.

— 1153, — 303.

— 1218, — 206. 213.

— 1236, — 25.

— 1260, — 984.

— 1271a, — (423).

— 1291, — (445).

— 1392, — 18. 41. 725.

— 139b, 4to: 812.

— 292, — 1037. 1256.

— 362, — 487.

— 1127, — [s. 413].

— 1554d, — 175.

— 1602, — 818.

— 1635a, — 1116.

— 1678, — 1037. 1256.

Ny kgl. sml. 1689, 4to: 582.

— 1710, 4to: 607.

— 1712, — 605.

— 1847, — 738 i.

— 1878b, — 276.

— 1905, — 525 i—z.

— 1931, — 949.

— 1944, — (111).

— 1953, — 866.

— 2061b, — 1253.

— 2076, — 910.

— 3269b, — (124).

Rask 99: 1061 s.

Rostgårds sml. 42, fol.: 171.

— 30, 4to: 167.

Steph. 7: 1132.

Stockh. perg. 10, 4to: 50.

— 15, 4to: U 101.

— 18, — 646. 660.

— pap. 60, fol.: 486 z.

— 76, fol.: 486 i. s.

— 15, 4to: 486 z.

Thott 961, fol.: 972.

— 966, — 411.

— 1135, — 1304.

— 1283, — 1267.

— 828, 4to: 1256.

— 1499, — 1061 i.

— 1500, — 1076.

— 1744, — U 35.

— 1746, — 1061.

— 1764, — 1105 XII.

— 1776, — 1093.

— 2088, — 1120.

— 482, 8vo: 1163.

Uldall 37, fol.: 1271.

— 186, fol.: 4. 437.

Werlauff, 29: 333. 725.

Wiens Hofbl. 12868: (841).

E. HÅNSKRIFTERNES ALDER OG STOF.

1. Håndskrifterne til c. 1600 ordnede efter alder.

Fordelte indenfor de pågældende århundreder i henhold til de i katalogen forekommende betegnelser; de daterede have årstallet tilføjet i parentes og ere fremhævede ved *, for de øvriges vedkommende følges her uforandret den i katalogen foreliggende skønsvise ansættelse.

416 II b.	C. 1100.
52.	12. årh.
52. 55 IV. 924.	C. 1200.
41. 53. 55 III. 1147.	13. årh.
22. 60.	13. århs 2. halvdel.
53. 58. 91. 123. 457. 468. 544. 924. 1147. U 10. U 17. U 25.	C. 1300.
62. 115. 126—27. 546.	14. århs 1. halvdel.
37. 55. I—II. 116. 124—25. 546 s. 20. 693. A 2842 IV.	14. årh.
*18 (1387—94). 842. *934 (1394). 1016. U 68 I.	14. århs 2. halvdel.
21. 53. 89. 416 II a. d—f. 725. 1020. A 2842 I.	C. 1400.
23. 37. 74. 90. 416 II c. 546 s. 7. 12. 18. 1147. A 2842 II.	15. årh.
53. 58. 546 15. 838. 1128. 1179.	C. 1500.
416 II 1. *944 (1531). 949 (1532?).	16. århs 1. halvdel.

16. årh.

37. 118. 128. 151. 416 g. k. 546 s. 19. 21. 837. 1113. 1125. 1150. U 45. A 2835.
A 2842 III.

16. århs 2. halvdel.

40. 50. *56 (1571). 69. *117 (1576). 120. 158. 177. *223 (1599). 224—25. *505 (1578).
546 i. *547 (1593—94). 548[—49]. 551. 836. 846. 926 (c. 1560). 965. 967. *1018 (1551
—52). 1014—15. 1114. *1115 (1589). *1116 (1589). *1117 (1599). *1126 (1581). *1129
(1568). *1130 (1589). 1146 (c. 1575). 1182. 1227. 1278.

C. 1600.

27. 39. 68. 119. 145. 232. 458. 538. 889. 841. 932. 1015. 1029. 1127. 1230. 1233.
1281. U 29. U 45. U 51. U 78. A 2834. A 2836.

2. Daterede håndskrifter efter år 1600.

1601: 226. 1277. 1603: 1279. 1614: 1224. 1615: U 62. 1631: 154. 1641:
153. 1644: 132. 1646: 133. 1649: 130. 1654: 858. 1656—58: 950. 1656—63:
449. 1663: 1261. 1664: 70—71. 101. 1666: 859. 1672: 1181. 1676: 925. 1678:
1234. 1680: 1105 I. c. 1680: 674. 1681: 703. 1684: 847. 1239. 1688: 452. 1203.
1689—1704: A 2831. 1698: 372. 1702—3: 46. 1703: 104. 1705: 156. 1712:
1027. 1232. 1714: 1131. 1718—20: U 106. 1723: 1105 XI. U 38. 1727: 155. 922.
1728: 13. 495. 1729: 908. 1152. 1732: 1035. 1039. 1104. 1734: 283. 1135 I. 1735:
37. 149. 281. 629. 1736: 1153. 1737: U 12. 1738: U 18. 1739: 75. 850. 1139.
1740: 1091. 1132. 1741: 743. 1742: 940. 1743: 83. 1744: 144. 1251. 1747: 854.
1749: 536. 1750: 776. U 64. c. 1750: 709. 1750—51: 1235. 1751: 678. 758. 1072.
1752: 737. 1754: 43. 1230. 1755: 1011. 1756: 982. 1757: 1105 XII—XIII. 1760:
686. 777. 1175. U 68 VII. 1762: 812. 957 II. 1763: 424. 1764: 809. 1063. 1293.
c. 1764: 1271. 1765: 635. 731. 795. 991. 1768: 376. 414. 1105 VI. c. 1768: 593.
1769: 680. 985. 1017. 1770: 672. 723. 1157. 1771: 1178. 1772: 921. 1773: 867.
1775: 669. 1040. 1776: 161. 571. [s. 409]. U 56. 1777: 295. 475. 884. 1781: 85.
1782: 346. 914. 1788—89: U 96. 1789: 727. 1799: 897. U 33. 1801: 895. 1805—6:
U 111. 1810—11: U 114. 1817: U 104 g i. 1818: 954. 1819: 871. 1824: U 75.
1826: U 87. 1829: U 104 g s. c. 1829: 496. 1834—35: U 97. 1837—38: U 98.
1847: 565. 1848: A 2839. 1862—66: 241. 1871—74: 864. 1877—88: 440. 1888
—92: A 2828. 1894—98: A 2829. 1898: A 2841.

3. Pergamenthåndskrifter.

16. 18. 21—23. 37. 41. 50—53. 55—56. 58. 60. 62. 74. 89—91. 115—17. 123—28.
145. 151. 300. 416 II. 457. 468. 544—46. 693. 725. 836—44. 924. 926. 928. 934. 949—
50. 962. 995. 1016. 1020. 1023—29. 1123—28. 1147. 1150. 1158. 1179. 1182. 1231. U 10.
U 17. U 25. U 45. U 50. U 68 I. A 2830. A 2842 I. IV.

Oplysninger og berigtigelser.

Da, som i kommissionens fortale bemærket, nærværende katalog er udarbejdet efter samme plan som Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, tilsigtes her ikke nogen vurdering af det enkelte håndskrifts værd eller tekstens beskaffenhed, hvorimod der foruden oplysning om håndskriftets ydre ejendommelighed gives en udtømmende indholdsfortegnelse, således at også for de blandede numre (med ikke oldnorsk-islandske bestanddele) indholdet er fuldstændig anført, bortset fra brev-bøger, samlinger af retterbøder og lignende. For et par sådanne håndskrifter vedkommende vil der i katalogen findes henvisning til udførligere beskrivelser af dr Jón Þorkelsson eller arkivar Jón Sigurðsson. De tre afdelinger, hvori katalogen falder: det store kgl. biblioteks håndskrifter, universitetsbibliotekets håndskrifter og den Arnamagnæanske samlings Accessoria, ere hver forsynede med sine løbenumre, af hvilke de for Accessoria ere en fortsættelse af den Arnamagnæanske katalogs. I den første af disse afdelinger er indløbet den unøjagtighed, at Ny kgl. sml. 1162, fol. oprindelig blev forbigået ved løbenumrenes anbringelse; til rettelse heraf indtryktes senere på den åbne plads tallet „314 b“, hvorhos Ny kgl. sml. 1644, 4to erholdt løbenr „548—49“, for at løbenumrenes antal igen kunde blive det rette. Ved anførelse af håndskrifterne i Ny kgl. sml. findes disse, hvor flere underafdelinger forekomme, betegnede (a), b, c etc. Dette beror på, at som regel „(a)“ ikke i bibliotekskatalogen har fået noget særligt mærke, men parenteser er fra begyndelsen næppe konsekvent gennemført. Som i den Arnamagnæanske katalog er også her i særlige rubrikker meddelt oplysning om håndskrifternes ældre historie og ejere, når anledning forelå, og fortegnelse givet over de trykte bøger, som vise sig at have benyttet eller beskrevet vedkommende håndskrift; denne litteraturfortegnelse går til det tidspunkt, som ved datering på foden af hvert ark er angivet. Med hensyn til de værker, hvor — som i *Diplomatarium Islandicum* I og fortsættelsen af *Íslenzkar Þjóðsögur* — de benyttede håndskrifter findes optagne i registeret, anføres under „Benyttelse og beskr.“ ingen sidetal; for *Dipl. isl. II ff.* med dette værks overvældende håndskrift-opregning gives kun henvisning til de steder, hvor vedkommende håndskrift er benyttet som hovedkilde (således som også tilfældet har været i den Arnamagnæanske katalog). De i håndskrifternes indholdsfortegnelse an-

givne titler ere så vidt muligt affattede i det pågældende stykkes sprog; dog følges i de norske lovhåndskrifter, der ere beskrevne i Norges gamle Love IV, den dér anvendte benævnelse. Uforandret er ligeledes, at indholdets væsentlige dele ere fremhævede ved fede typer, titler og det fra håndskrifternes tekst optagne ved antikva, oplysende meddelelser ved kursiv, ligesom almindelige anførselstegn („—“) antyde nøjagtig gengivelse, halve anførselstegn (‘—’) udtryk, der have noget nær tilsvarende i vedkommende håndskrift; fremdeles at i citater fra de pågældende tekster betegnes ved [—] ulæselige ord eller bogstaver, ved (—) hvad der uden at findes i vedkommende citat er tilføjet andensteds fra for forståelsens skyld. I Tillæg til det store kgl. biblioteks oldnorsk-islandske håndskrifter er givet en fortegnelse over afskrifter af andre Arnamagnæanske håndskrifter, samt nogle numre, som stamme fra Arne Magnusson, hvorimod numre, som oprindeligt have tilhørt den Arnamagnæanske samling, uden hensyn til indhold ere optagne i hovedkatalogen; for „Tillæg“s vedkommende er „Suhms egenhændige påtegning“ kun anmærket, hvor håndskriftets nummer i Suhms samling ikke har kunnet påvises. De katalogen ledsagende registre falde i de samme 5 afdelinger som den Arnamagnæanske katalogs.

Af berigtigelser fremhæves følgende:

54 *Räfsalstenen, som det synes læs Veblungs næs*

10²² tilføj *Fornsögur Suðrlanda s. CIV, CXIII; Zs. f. d. phil. XXXI, 53, 58.*

22²³ 267 læs 262, 267.

42²² tilføj *Ang. endnu et tabt blad af Annales regii se s. 420 (Barth. K).*

47³ tilføj 18. århs 2. halvdel.

47²², 57¹⁰ tilføj Ó. Davíðsson, *Ísl. skemtanir*.

116^{3, 6} 738, fol. læs 738, 4to.

118²¹ tilføj *Egils r. einhenda (I—X) og Böðvars r. bjarka (I—VIII, v. 28) ere afskrevne efter AM. 146 a, 8vo, da denne var fuldstændigere end nu.*

121₉ tilføj *Zs. f. d. phil. XXXI, 61.*

129⁵ 770, 8vo læs 770, 4to.

130₅ *tabet læs tabte*

147₇ tilføj 18. århs 2. halvdel.

159₁, 166²³ tilføj Ó. Davíðsson, *Ísl. skemtanir*.

205₁₂ 1569 tilføj (*Fejlskrift for 1669*)

240₈ tilføj *Sturlunga saga, Oxf. 1878, s. LIII.*

261⁵ tilføj 18. århs 2. halvdel.

277₅ *Arnason læs Árnason.*

279¹³ tilføj *Viser sig ved påtegninger at være en for sysselman i Vaðla syssel Björn Pálsson tagen udskrift af den årlige alltingsbog.*

289⁵ tilføj Ó. Davíðsson, *Ísl. skemtanir*.

295²² tilføj *Sml. Ísl. Bókml. 86, 4to (1 bl.), hvor som forf. angives Finnur Magnússon.*

337₁ *o: son?* læs *o: son?*

366₁ *Menoræ læs Menozæ*

395₁₁ *statúta læs statútu*

396⁴ *F. læs E.*

408¹ 846, fol. læs 846, 4to.

440¹⁰ *Abyrgð læs Ábyrgð*

I Registrene er i nedenanførte afdelinger forbigået følgende numre, hvor † betegner, at vedkommende artikel allerede findes i registeret.

II. † Planeterne 55 I s. Tidsregning 58 2.	X, 3. † Erex saga 603 1. † Hávarðar saga 1105 IV s. VIII 1.
III. † Arnamagnæanske sml., Tabte origg. 288. Bibliotheca Gottorp. 27.	X, 4. † Norge, Kongerækker 1227 5.
VIII. Bergens kalvskind (kirkegods i Bergens stift) 174. U 8. † Islandica 972.	XI. Runeskrift i Sverige U 58. XII, 1. † Breve, officielle 1288.
X, 2. Björn Einarsson, Testament 411 I. † Lögmannatal 1161 2.	XII, 4. † Tord degns artikler A 2833 s. XVIII, 1. † Vísur U 38.

Personnavne.

† Adeldahl 442. † Bassewitz 1291 s. læs 1291	Benedikt Halldórsson 50. † Björn Jónsson, Skarðsá 798. 848.

Kr. K.

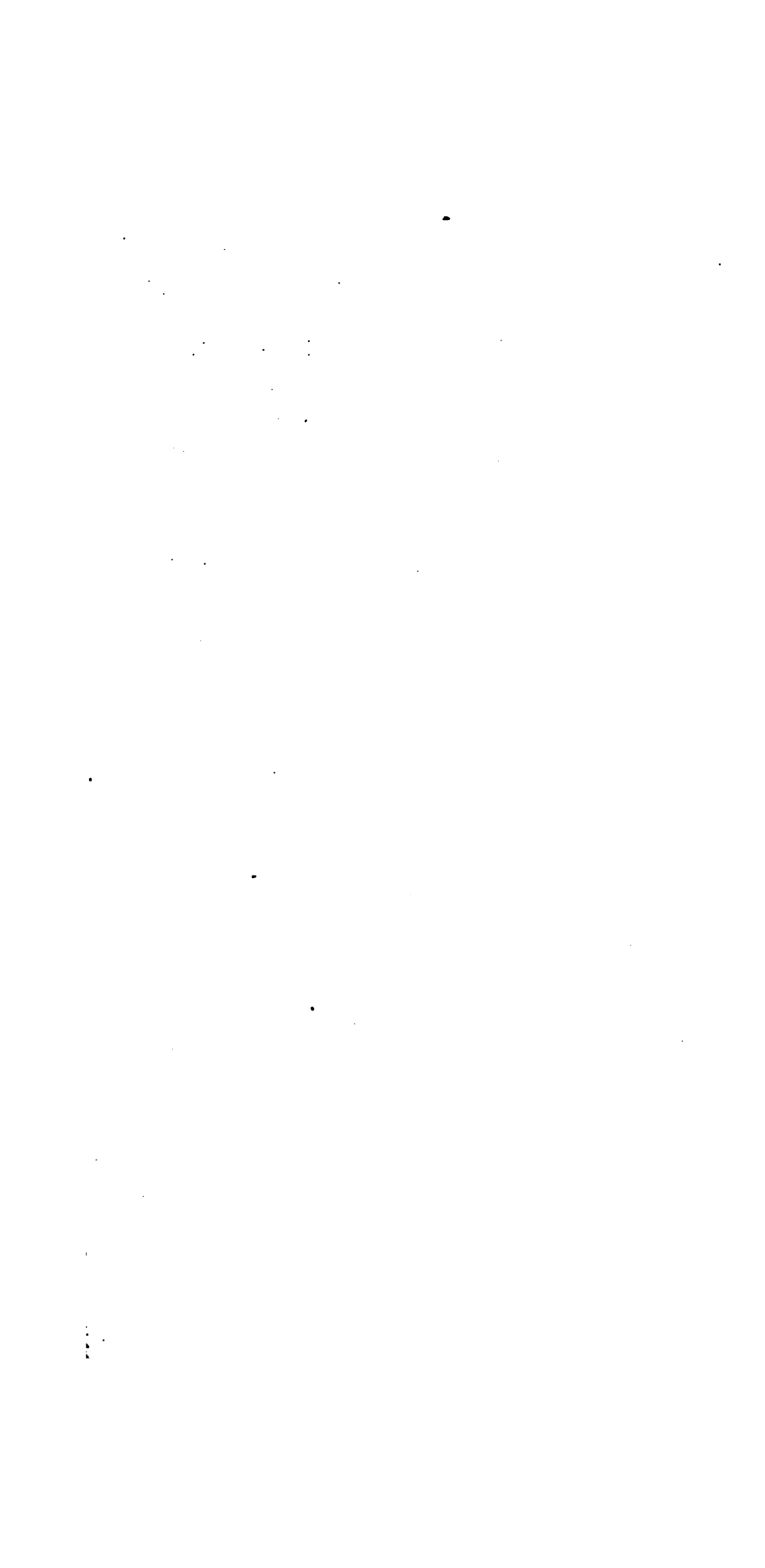

Det Arnamagnæanske Legats forlagsskrifter og øvrige ved dette fremmede arbejder. For oktavformat ingen særlig angivelse; (—) betegner andet forlag, [—] udsolgt.

Anecdota historiarum Sverreri regis Norvegiæ illustrans. Cum vers. Lat. et comment. edidit Er. Chr. Werlauff. Havnæ 1815	Kr. 1,00.
Annálar Íslenzkir sive Annales Islandici. Cum interpret. Lat. pp. Havnæ 1847. 4	— 8,00.
(Diplomatarium Arna-Magnæanum I—II. Edid. G. J. Thorkelin. Havnæ 1786. 4.)	
Edda Snorra Sturlusonar. Edda Snorronis Sturlæi. [Tom. I. Hafniæ 1848. Udsolgt.]	
— Tom. II. Hafniæ 1852	— 6,00.
— Tom. III. pars prior. Accedunt tabulæ lithographice quinque. Hafniæ 1880	— 5,00.
— Tomi III. pars posterior. Hafniæ 1887	— 5,00.
(Edda Sæmundar hins fróða I—III. Hafniæ 1787—1828. 4.)	
[Egils saga sive Egilli Skallagrímii vita. Cum interpret. Lat. pp. Havnæ 1809. 4. Udsolgt.]	
[Eyrbyggja saga. Havnæ 1787. 4. Sumptibus P. F. Suhm. Udsolgt.]	
Fundation for det Arna-Magnæanske Legat. Kiøbenhavn 1813.	
Gíslason, K., Efterladte skrifter I. (Forelæsninger over Oldnordiske skjaldekvad). Københav 1895	— 5,00.
— Efterladte skrifter II. (Forelæsninger og videnskabelige afhandlinger). Københav 1897	— 5,00.
— Udvalg af Oldnordiske skjaldekvad. Københav 1892	— 5,00.
Grágás I—II. Cum interpret. Lat. pp. Præmissa commentatione hist. et critica ab J. F. G. Schlegel conscripta. Havnæ 1829. 4	(Hvert bind 8 kr.) — 16,00.
— Staðarhólsbók, ved V. Finsen. Kbh. 1879	— 7,00.
— Skálhótsbók m. m., ved V. Finsen. Kbh. 1883	— 10,00.
Gulapingslög. Leges Gula-Thingenses regis Magni legum reformatoris, sive jus commune Norvegicum. Cum interpret. Lat. et Dan. pp. et tabb. facss. Havnæ 1817. 4	— 8,00.
Gunnlaugs saga. Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1775. 4	— 6,00.
Hervarar saga ok Heiðreks kongs. Vers. Lat. pp. Edid. Steph. Biörnsonis. Sumptibus P. F. Suhm. Hafniæ 1785. 4	— 6,00.
(Hungurvaka etc. Hafniæ 1778.)	

Håndskrift AM. 24, 4 ^{to} (Valdemars søllandske Lovs første Føtstedel). Fotolit. Kbh. 1869.....	Kr. 1,00.
— AM. 674 A. 4 ^{to} (Elucidarius paa Islandsk). Fotolit. Kbh. 1869....	— 2,00.
— AM. 28, 8 ^{vo} (Codex Runicus). Fotolit. Med en Undersøgelse om Ranernes Brug til Skrift udenfor det monumentale, af P. G. Thorsen. Kbh. 1877.....	— 6,00.
Járnsíða eða Hákonarbók. Cum interpret. Lat. pp. Hafnise 1847. 4..	— 4,00.
(Johnsen, F., De noctis præ die prerogativa. Hafnise 1782).	.
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, I. bind 1. hæfte, Kbh. 1888.....	— 5,00.
— I. bind 2. hæfte. Kbh. 1889.....	— 5,00.
— II. bind 1. hæfte. Kbh. 1892.....	— 7,00.
— II. bind 2. hæfte. Kbh. 1894.....	— 3,00.
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kongelige bibliotek og universitetsbiblioteket (udenfor den AM'ske sml.)....	— 10,00.
Kormaks saga sive Kormakí Oegmundi filii vita. Cum interpret. Lat. pp. Hafnise 1832.....	— 3,00.
Kristni saga, sive historia religionis Christianæ in Islandiam intro- ductæ, pp. Cum interpret. Lat. etc. Hafnise 1778.....	— 3,00.
Kálfund, Kr., Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island, I. bind. Syd- og Vestfjærdingerne. Med 9 litogr. kort. Kbh. 1877.....	— 8,00.
— II. bind 1. hæfte. Nordfjærdingen med 4 litogr. kort. Kbh. 1879	— 3,00.
— II. bind 2. hæfte. Østfjærdingen. Det indre højland. Bidrag fra ældre utrykte kilder. Tillæg og rettelser til hele værket. Registre. Med 5 litogr. kort og et træsnit. Kbh. 1882.....	— 4,00.
Laxdæla Saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Cum inter- pret. Lat. pp. Hafnise 1826. 4.....	— 6,00.
Níals Saga. Historia Níali et filiorum Lat. reddita. Cum variis textus Islandici lectionibus, glossario pp. Hafnise 1809. 4.....	— 8,00.
— Sagan af Níali Þorgeirssyni ok sonum hans. Kph. 1772.....	— 2,00.
(Olafsen, J., Diatribe de cognitione spirituali. Haunise 1771.) (—, Syntagma de baptismo. Haunise 1770. 4.)	
Ólsen, B. M., Runerne i den oldislandske literatur. Kbh. 1888.....	— 2,00.
(Rymbegla. Versione Lat. edid. St. Biörnsonis. Hafnise 1780. 4.)	
Samling af Bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske Legat. Kbh. 1892.....	— 1,00.
Víga-Glúms saga, sive vita Víga-Glumi. Cum versione Lat. pp. Sump- tibus P. F. Suhm. Hafnise 1786.....	— 6,00.

403 2 4 1972

